

ibid. eod. Lib. et cap. sub Agathia quidem nomine invenias, sed annexo *Scholastici* cognomento.

Eis eikona astrapou. tou autou. Ejusdem in imaginem *Æsopi*. Octastichon tali principio: *Euge poiwn lusiwpe.* *Ibidem, eod. Lib. et cap.*

Eis diogenei antiphilou byzantiou. Antiphili Byzantii in Diogenem (*Cynicum*). Decastichon, quod *ibid. eod. Lib. et cap.* occurrit, sed in duo Epigrammata divisum. Horum prius distichum ab his incipit verbis: *H pērhē ē chlāna;* posterius verò tetrastichum, ab his: *Γηράσκει ē χαλκός.* Utrumque ibi *Antiphilo* adscribitur.

133. *Eis andriantē theseōs ē tou marathoniou tatesu.* In statuam Thesei ac tauri Marathonii. Octastichon hoc præferens initium: *Θῶμα τέχνης τῶν τῶν.* Id extat in *Anthologia, Lib. IV. cap. 8.* ac supra in hujus *MS. Cod. fol. 130. averso.*

Eis andriantē kapaneōs. In statuam Capanei. Tetrastichon incipiens: *Ei poiōs thēsēs,* quod in *Anthologia, eodem Lib. et cap.* reperias.

Eis icarou. iouliou. Juliani in Icarum. Tetrastichon, cujus hoc initium: *Icarē khēfēs.* *Ibid. eod. Lib. et cap.* legitur ita inscriptum: *Eis icarou chalkein en loutreō.* Id est: *In Icarum aream in Balneo stantem.*

Tou autou eis ton auton. Ejusdem in eundem. Tetrastichon alterum tali principio: *Icarē chalcos ēan.* *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Eis ipolyton dialogomenon tē tpeōw tēs paidras. agathiou. Agathia in Hippolytum cum Phædræ nutrice colloquentem. Tetrastichon ita incipiens: *Ipolytes tēs zēs.* *Ibid. eod. Lib. et cap.* *Agathia* nomini adjuncto *Scholastici* cognomento.

Eod. averso. Eis eikona philoctētou. glaucou. Glauci in imaginem Philocteti. Tetrastichon his primis verbis: *Kai ton apō tēhē chinos.* *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Eis ton auton. In eundem. Tetrastichon hoc initio: *Echthros (leg. ut in excusis, Echthros) ēpēr dnanōs.* *Ibidem, eod. Lib. et cap.* *Glaucō,* pariter atque in *Msto,* subjectum.

Eis ton auton. Iouliou. Juliani in eundem. Octastichon prima præferens verba: *Oīda philoctētēn.* *Ibid. eod. Lib. et cap.* ad *Juliani* nomen accedente *Ægyptii* gentili nomine.

Eis pyrrou mellonta sfāzai tēn polyxenēn. In Pyrrhum Polyxenam jugulaturum. Distichon incipiens: *Pyrros egō apēndō.* *Ibid.*

eodem Lib. et cap. Cosmæ Mechanico adscriptum.

Eis chirona ipokentatesu. In Chironem Hippocentaurum. Versus hexametri quinque, quorum priores tres seorsum ut Monosticha se habent; posteriores duo in Distichon coalescunt. Primus incipit: *Androthen ekēkhē;* Secundus: *Anēr nōsphi podōns;* Tertius: *Iwpos ēreūgetai,* quos omnes *ibid. eod. Lib. et cap.* reperias. Distichon autem, *Chironis* epitaphium complectens, est hujusmodi:

*Iwpos ēn akārhnos, anēr d' atēlezos ēkeito,
On ge fūsis paizousa thw ēgekētrisen iwpo.*

Quod etiam per ludum et Latinis, et Hispanis versibus libuit interpretari:

*Hic Equus est cervice carens, Homo corpore truncus,
Quem Natura jocans generi commisit Equino.*

Aliter.

*Hic Equus est superis, imis homo partibus expertus,
Quem Natura jocans consociavit Equo.*

*Un Caballo sin cabeza,
Y un Hombre está aquí no entero,
Que quiso juntar por mero
Jugnete Naturaleza.*

Tria superius memorata Monosticha, perinde ac Distichon quod in *Anthologia* adscribitur *Euodo,* invenias *ibidem, Lib. et cap.* proximè citato.

134. *Eis kōnagērou. kornhliou.* Cornelii in Cynægirum. Tetrastichon hoc initio: *Oū se māgar kōnēgēre.* *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Eis ton auton. paulou. Pauli in eundem. Octastichon his primis verbis: *Mhdofonōes mēn chēras,* quod *ibid. eod. Lib. et cap.* occurrit, ad *Pauli* nomen adjuncto *Silentiariē* cognomine.

Eis tēllēn alēxandrou tou makēdonos. posidipou. Posidippi in columnnam Alexandri Macedonis. Tetrastichon, cujus initium: *Lusiwpe wrasa.* *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Eis ton auton. archelāou. Archelai in eundem. Tetrastichon, cujus prima verba: *Tōlman alēxandrou,* quod *ibid. eod. Lib. et cap.* occurrit *Archelāō,* vel *Asclepiadi* attributum.

Eis ton auton. In eundem. Tetrastichon incipiens: *Auton alēxandrou.* *Ibid. eod. Lib. et cap.* ubi *ādihlon,* perinde ac in Codice nostro *Msto,* legas.

Eis ton auton. In eundem. Tetrastichon hexametrum tali principio: *Tōūpen alēxandrou megalētesos,* quod *ibid. eod. Lib. et cap.*

extat ἄδηλον pariter atque in nostro Codice.

Eis τὸν μινώταυρον. In Minotaurum. Pentastichon iambicum hoc initio: Ο παῖς ὁ παῦρος, quod *ibidem*, *eod. Lib. et cap.* ἄδηλον quoque reperias.

Eis Ορέστην. In Orestem. Hexastichon ita incipiens: Τίς τὸν θρήνηα. Occurrit *ibid. eod. Lib. et cap.* etiam ἄδηλον. Malè in Msto *In Orestem* inscribitur, cùm inscribendum esset *In Licurgum*, ut in excusis legitur.

Eis Ἰφιγένειαν. In Iphigeniam. Tetrastichon prima præferens verba: Μαίνεται Ἰφιγένεια. *Ibid. eod. Lib. et cap.* ubi ἄδηλον pariter exhibetur.

Eis ἠρωίδας. εἰς ἀγαλμα νιόβης. In Heroidas. In statuam Niobes. Distichon hoc initio: Εξ ζωῆς με θεοί. Inest *ibid. eod. Lib. cap. 9.*

Laudatissimum hoc Epigramma, quod ego totius Græci *Florilegii* Florem longè pulcherrimum judico, plures quidem optimi amœnorum Litterarum cultores in hortos Latii transferendum certatim curavere. Ipse etiam memini me ante annos plus triginta idem Latino Disticho donare, quod hîc Græco subjicitur:

Εξ ζωῆς με θεοί τεύξαν λίθον· ἐκ δὲ λίθοιο
Ζωὴν Πραξιτέλης ἔμπαλιν ἐργάσατο.

*Me saxum è vivâ fecit vindicta Deorum;
Me vivam è saxo dextera Praxitelis.*

Nunc verò, dum opus retracto, dum typis materiem paro, idem Epigramma aliter vertendum aggressus, quatuor, quæ sequuntur, Disticha excudi, si fortè unum inter plura tolerabile saltem inveniatur.

*Me lapidem è vivâ fecerunt Numina; rursùs
Praxiteles vivam me facit è lapide.*

*Me quondam è vivâ fecerunt Numina saxum;
At vivam è saxo postmodò Praxiteles.*

*Per saxum jussere mori me Numina quondam;
Nunc jubet in saxo vivere Praxiteles.*

*Occidi ab iratis, facta olim saxeæ, Divis;
Praxitelis, non jam saxeæ, vivo manu.*

Hispanam etiam interpretationem (quod operosius) tentavi hoc Tetrasticho perinde ac Pentasticho:

*De los Dioses perseguida,
En la piedra ballé la muertes*

*Por Praxiteles mi suerte
Halla en la piedra la vida.*

*Por los Dioses perseguida,
En la piedra ballé la muerte;
Pero ya logro, esculpida
Por Praxiteles, la suerte
De ballar en la piedra vida.*

At unius Epigrammatis interpretationibus indulgenti, ac diutulè immoranti datur venia; quandoquidem doctissimi viri bene multi, *Ausonius* videlicet, ac *Thomas Morus*, *Alciatus*, *Scaliger* uterque, *Henricus Stephanus*, *Franciscus Vavassor*, alique ad hunc *Niobes* lapidem, tanquam ad cautem, ingeniorum aciem perlubenter exacuere.

Eis τὴν αὐτήν. *Ιουλιανού*. Juliani in eandem. Tetrastichon tali principio: Δυσήνου νιόβης. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Αντιπάτρου. Antipatri (in eandem). Decastichon incipiens: Τανταλὶς ἀδὲ ποχ'. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

135. *Θεωδωρῶν*. Theodoridæ (in eandem). Octastichon his primis verbis: Σθῆπι (in excusis Στᾶπι) πειλας δάρκυσον. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Αντιπάτρου. Antipatri (in eandem). Decastichon hæc prima præferens verba: Τίπτε γύνα. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Μελεάγρου. Meleagri (in eandem). Dodecastichon hoc initio: Τανταλί παῖ νιόβης. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Εὐδ. αverso. Eis εἰκόνα μεδείας ἐν ῥώμῃ. In imaginem Medæ, quæ Romæ visitur. Tetrastichon tale habens initium: Τέχνη τιμομάχου, quod *ibid. eod. Lib. et cap.* reperias, perinde ut hîc, ἄδηλον.

Αντιφίλου Βυζαντίου. Antiphili Byzantii (in eandem). Octastichon incipiens: Τὰν ὀλοῶν μῆδειαν. *Ibid. eod. Lib. et cap.*

Hexastichon expers tituli, in ejusdem scilicet Medæ imaginem. Hexastichon tali principio: Τίς σου κολίς. Occurrit *ibid. eod. Lib. et cap.* adscriptum *Philippo*.

Αδέαστον. Sine Auctoris nomine (in eandem). Hexastichon his primis verbis: Δεῦρ ἴδε παιδοδέπειραν, quod *ibid. eod. Lib. et cap.* ἀδέαστον pariter invenias.

Ιουλιανού. Juliani (in eandem). Tetrastichon hoc initio: Τιμόμαχος μῆδειαν, quod *ibid. eod. Lib. cap. 10.* occurrit, addito ad *Julianum* patrio *Ægyptii* nomine.

Αδηλον. Incerti Auctoris (in eandem). Hexastichon incipiens: Δεῦρ ἴδε ἡ θάμνησον. Extat

Extat

Extat *ibidem*, eodem *Lib.* et *cap.* similiter
 Ἰδιον.

Φιλίππου. Philippi (in eandem). Tetra-
 stichon tale præferens initium: Κολχίδα τὴν
 ἐπιπαισιν. Hoc Epigramma *ibid.* eod. *Lib.* et
cap. legas, sed binis in fine versibus au-
 ctius quàm in Codice Msto.

In hoc demum Tetrasticho finem habet
 Epigrammatum Collectio *Constantini Las-*
scaris perinde studio elaborata, ut calamo
 descripta. Horum numerus, si *Callimachi*
 accenseas Epigrammata seorsum posita, in
 summam CCC. LXXX. excrescit. Au-
 ctorum verò Nomina, ex quibus deprom-
 pta, quosque ipse *Lascaris* disertè appellat,
 hæc sunt secundum litterarum ordinem di-
 gesta:

Agathias Scholasticus.
Alcaeus nudè.
Alcaeus Messenius.
Alpheus Mitylenæus.
Anacreon.
Antipater nudè.
Antipater Sidonius.
Antipater Thessalus.
Antiphilus nudè.
Antiphilus Byzantius.
Anyte (Poetria Lyrica).
Arabius Scholasticus.
Archelaus.
Archias.
Aristoteles.
Asclepiades.
Athenæus Ἐπιγραμματοποιός, sive *Epigramma-*
tarius.
Bacchylides.
Bianor.
Bisantinus.
Callimachus.
Cornelius.
Crates Philosophus.
Crinagoras, aliàs *Glinagoras.*
Damagetus.
Democharis.
Diodorus.
Diogenes nudè.
Diogenes Laertius.
Dionysius.
Dioscorides.
Ercius, in excusis *Erycius.*
Erinna (Poetria Lyrica).
Gallus.
Geminus.
Germanicus (Cæsar).
Glaucus.

Hermocreon.
Joannes (Poeta Barbucallus).
Ion.
Julianus.
Leo Philosophus (Imperator).
Leonides.
Leontius (Scholasticus).
Lucianus.
Lucillius.
Macedonius Ὑπατος (nempe *Consul*).
Meleager.
Menecrates.
Municius (in *Anthologia*, *Lib.* I. *cap.* 7. *Mu-*
sicius).
Palladas.
Parmenio Macedo.
Paulus (Silentiarius).
Philippus.
Philo.
Philostratus.
Pinytus.
Plato nudè (fortè *Vetustior*).
Plato Junior.
Posidippus, non *Podisippus*, ut mendosè
 apud Fabricium in *Poetarum Catalogo*
 superius laudato, *Biblioth. Græca Vol.* III.
 pag. 724.
Sappho.
Simonides.
Solon Atheniensis Legislator.
Speusippus (Philosophus).
Theocritus nudè.
Theocritus Chius.
Theodorides.
Thomas (Scholasticus).
Tullius Laurea.
Tzetzes (fortè *Joannes*, cujus nulla in *An-*
thologiâ fit mentio).
Zenodotus Stoicus.

Præter Auctorum, quos hactenus dixi-
 mus, Epigrammata, multa in hac Colle-
 ctione memorantur vel Ἀθῆνα, vel Ἀδέ-
 σωτα; multa etiam sine ullâ hujusmodi
 Notâ referuntur, quorum certus Auctor
 in allegatâ toties *Anthologiâ* ejusque *Ap-*
pendice designatur. Jam verò in his recen-
 sendis quid à nobis præstitum sit, quid
 scitu, quid notatu dignum occurrerit, ex-
 pediamus.

Singula Collectionis hujus Epigramma-
 ta diligenter contulimus cum *Anthologiæ*
Epigrammatis, quæ *Brodæi* et *Obsopæi* an-
 notationibus, Græcisque Scholiis illustra-
 ta prodiit *Francofurti* ex officinâ *Wechelia-*
nâ An. MDC. in folio. Ex iis etiam omnia
 ad

ad Philosophos spectantia cum illis conferre studuimus, quæ apud *Laertium* extant, *Wetstenianis* typis An. MDCLXXXII. vulgatum.

Codicis nostri Msti nonnulla vel nomen Auctoris, vel lemma, sive titulum ab eo diversum præferunt, quem in laudatâ modò *Anthologiâ* reperias. Multa minùs plenè alterutrum exprimunt, quàm in illâ exprimitur: multa verò tacent, non pauca utrumque præmittunt; quanquam non desunt aliquot sive alterutrum, sive utrumque plenius exhibentiâ, quàm ibidem exhibetur.

Frequentissimè accidit, ut plura unius Auctoris Epigrammata velut in unum coeant, quæ in eadem *Anthologiâ* in plura distribuuntur, v. g. quod in Exemplari Msto continuum est, nullâque interpositâ discriminis Notâ, unum videtur Octastichon, in excuso dividitur in Tetrasticha duo; et aliquando unum Epigramma quadripartitum est. Non semel etiam sub unius Auctoris nomine multa confluunt, tanquam ejusdem, quorum pars secundùm excusam *Anthologiam* ad alium pertinet. Hoc autem loco id etiam atque etiam admonendum occurrit, non omnia Epigrammata, quæ in illâ unius Auctoris nomini subjecta videas, statim esse ipsi adscribenda, nisi accedat lemma τοῦ αὐτοῦ: quod *Laertiani* Tetrastichi exemplo superius pag. 99. comprobavimus.

Quædam in Msto nomen Auctoris præbent, quæ in excusis anonyma referuntur; et vice versâ.

Variantes aliquot Lectiones indicavimus; non enim *Commentarius* à nobis instituitur, sed *Catalogus*.

Constantini Lascaris Notas hinc, illinc sparsas, suis locis, claritatis gratiâ, curavimus repræsentandas.

In his MSS. Epigrammatibus occurrunt *septem et viginti*, quæ cum in *Anthologiâ* ejusque *Appendice* superius allegatâ omnino desiderentur, nobisque inedita visa sint, huic Catalogo inserenda ac publicâ luce donanda censuimus.

Omnia denique in hujus Epigrammataria *Συλλογῆς* recensione à nobis pro virili curata sunt atque elaborata, quæ conducere aliquatenus valeant novæ *Anthologiæ* Editioni, quam nonnulli confidentius promiserunt; omnes verò avidissimè cupiunt. Quo quidem opere, si non leviter, *Mer-*

curio duce, tractetur, sed accuratè, auspice *Minervâ*, elucubretur, quid optari potest vel ad politioris Humanitatis cultum, vel ad Antiquitatis reconditoris notitiam, vel ad omnigenæ Eruditionis cumulum opportunius? quod demum ornandæ Reipublicæ Litterariæ surgat altius, splendidius, perennius monumentum?

Siquis autem causam sciscitetur, cur hanc operis partem et Latinis, et Hispanis versibus consperserim: temperare nullatenus potui, quin è Græco verterem aliquot Epigrammata, ob sententiarum sive majestatem, sive leporem, ob acumen singulare, concinnamve brevitatem interpretatione dignissima; hoc enim interpretationum genere fateor me semper non mediocriter esse delectatum: unde *Martialis* lectissima quæque carmina Hispanis à me versibus expressa sunt, quæ publicâ olim luce, Deo juvante, donabuntur. Libuit præterea ejusmodi versus passim interserere cum ad Lectorem jejuni Catalogi tædio affectum paulisper recreandum, tum ad laborem nostrum identidem canendo decipiendum.

Facto itaque de Epigrammatis disserendi fine, aliò pergerè institueram, cum ecce à viâ me revocat aliud, non *chartæ*, sed *lapidi* mandatum Epigramma, præcipua Regii *Matritensis* Cimeliarchii voluptas et ornamentum.

Is autem Lapis, quem aureus circulus filatim granatinque subtilissimè elaboratus (non leve pretii argumentum) complectitur, est *Achates Orientalis*, nigerrimi coloris, ovi penè formâ et magnitudine, sed planâ. In ejus adversa parte extat opere anaglyptico, statu obliquo, atque uberum tenus imago muliebris, Fœmina scilicet ætatis mediæ, eximiâ facie, habitu corporis præstanti, prope nuda, ut pectus et mamilla dexterior pateat; cui caput multiplici comarum nexu quàm scitissimè exornatum, unde dextram proximè auriculam pendet latior quasi vitta in rugas, more flabelli non omnino expansi, complicata. In aversa verò parte inscriptum est Epigramma litteris eminentibus, candidisque, ex alio nimirum lapide, in speciem quidem insculptis, re verâ affabrè annexis. Litterarum, quibus expressum est, forma grandior, eademque vetustior; ipsum verò distichum, sed propter lapidis angustias in versus quinque distributum. Dictio-

ctio-

ctiones omni spiritu, accentu, interpunctione, interstitio destitutæ, nisi quod Hexametrum à Pentametro disternat flosculus. Totum porrò Epigramma ita se in gemmâ, quantum per typos fieri licuit, spectandum præbet.

ΕΙΜΕΦΙΛΟΥΝΤΑ
ΦΙΛΕΙCΔΙCCHΧΑΡΙC
ΕΙΔΕΜΕΜΕΙCΕΙC *
ΤΟCCONΜΕΙCΗΘΕΙΗC
ΟCCONΕΓΩCΕΦΙΛΩ

Quò verò manifestiùs pateat, idem minutis litteris, bipartitum, suisque interstitiis distinctum, addito spirituum, accentuum, interpunctionisque ad faciliorem intellectum auxilio, in medium proferamus:

Εἴ με φιλοῦντα φίλεις διαστὴ χάρις· εἰ δέ με μείσεις,
Τόσον μείσθεις, ὅσον ἐγὼ σε φιλῶ.

At in Hexametro pro μείσεις legendum videtur μίσεις; in Pentametro μισήθεις pro μείσθεις.

Jam verò Epigrammatis, quod Amasii cujuspiam verba Amicam in averso lapide expressam alloquentis continet, accedat prosâ oratione interpretatio his verbis:

Si me amantem amas, duplex gratia; si verò me oderis,
Tantum odio sis, quantum ego te amo.

Ejusdem et ingenio, et venustate, et dulcedine illectus, ipsum Latino carmine ita perlubenter expressi.

Gratia, si redamas, duplex; sin oderis, esto
Æquè invisâ aliis, ac mihi cara manes.

Aliter.

Si redamas, bis grata mihi; sin oderis, æquè
Displiceas aliis, ac mihi sola places.

Huc metricam quoque symbolam *Oteus* noster talem contulit:

Bis tibi gratus ero, si me redamâris amantem;
Sin odisti, odio sis, ut amata mihi es.

Græcum etiam Distichon æmulari libuit Hispano Pentasticho:

Si á mi amor correspondeis,
Dicha tendré duplicada;
Pero si me aborreceis,
Tan aborrecida esteis
Como de mí sois amada.

Aliter.

Si mi amor pagais rendida,
Dicha lograré doblada;
Si aborrecerme os agrada,
Seais tan aborrecida
Como de mí sois amada.

Aliter.

Si me amas agradecida,
Apreciarélo dos veces;
Mas seas, si me aborreces,
De odio tanto perseguida
Como afecto me mereces.

Atque huc loci, fortuitorum concursum insolentem, novamque sanè ac singularem consensionem demiratus, non possum quin alterum Epigramma Græcum adducam huic nostro verbis consanguineum, sententiâ affine, quod *Francisci Vavassoris* Epigrammata evolventi mihi (fortè, an sponte?) sese obtulit. Id legitur in omnium ejus Operum Editione *Amstelodamensi*, pag. 677. eodem interprete, in hunc modum:

Distichon vetus, incerti Scriptoris,
nondum editum.

Εἴ με φιλοῦντα φίλεις, διπλὴ χάρις· εἰ δέ με μισῆεις,
Οὐ τόσον μισῆεις, ὅσον ἐγὼ σε φιλῶ.

Dum te amo si redamas, bis gratum: at si oderis ultro,
Non tantum odisti, quantum ego rursus amo.

Post tanti Viri interpretationem, quis agere interpretem ausit? Tentabo tamen elegantissimum Distichon et Latinis, et Hispanis versibus ita reddere:

Si redamas, mihi bis gratum; si odisse juvabit,
Non tam odio flagres, quàm tui amore flagro.

Si pagas mi amor sincero,
Al doble me agradarás;
Si me aborreces, espero
Que no me aborrecerás
Tanto como yo te quiero.

Aliter.

Si fina pagas mi ardor,
Tendré mas que agradecer;
Mas si me odia tu rigor,
Nunca tu odio podrá ser
Tan grande como mi amor.

At, quod magis stupeas, *Petrus de Padilla*, nobilis Poeta Hispanus, in Libro, cui titulus *Tesoro de varias Poesias*, Matrity apud *Franciscum Sanctium* An. 1586. excuso, pag. 472. Epigrammatis supra laudati sententiæ non cognatam aut affinem, sed germanam, sed

sed eandem, sed ipsissimam affert sententiam, quæ ita se habet:

*Tan aborrecida seas
Como de mí bien amada,
Sin que tengas dicha en nada
De todo quanto deseas.*

Pastorem nimirum inducit Poeta cum ingrata puellâ, quæ alii nupserat, acerbissimè conquerentem.

Nemini verò mirum accidat, nos ad egregium hunc Lapidem illustrandum aliquot carmina conguessisse; dignus etenim profectò esset, cujus laudi Poeticum aliquod iniretur Certamen: adeoque, si atate nostra, ut olim, Parnassus floreret Hispanus, jam Præconiorum volumen *instar montis* (ut de Poeticis poeticè dicam) assurgeret.

Reliquum est, ut aliquid de opportunitate, quâ Lapis juxta elegans ac litteratus ad Regium Cimeliarchium pervenerit, tum de ejus pretio, ac præstantia referam.

D. Joannes Kely, Regiæ Bibliothecæ olim, dum vitam ageret, Quæstor, vir singularium ac pretiosarum cujusvis generis rerum mirificè studiosus, et planè φιλόκαλος, insignem hunc Lapidem emit anno MDCCLII. nummis aureis centum, emptionem conciliante P. Alexandro Panel S. J. Antiquario celeberrimo, Regii Numismatum Musei Custode. Postea verò D. Joannes de Santander, laudatæ Bibliothecæ Præfectus, qui in eâ omnibus tum Musarum opibus, tum Artium deliciis augendâ ornandâque totus est; cujus operâ novum eadem indulgentissimo Regi Carolo debet et mercedum, et honorum incrementum; is, inquam, à supra memorato Quæstore, quippe sibi arctissima necessitudine conjuncto, facilè obtinuit, eximium ut Lapidem eodem, quo emerat pretio, Regiæ cederet Bibliothecæ.

Ad hujus denique commendationem satis superque sit Judices memorare, *Philippum* scilicet de Castro Hispanum, et *Antonium Mengs* Saxonem, Regium illum Statuarium, hunc Pictorem, utrumque Artis suæ lumen præclarissimum, qui eundem ab ipso D. Joanne de Santander exhibitum, et à se quàm accuratissimè inspectum, florentis Græciæ opus omnino esse, summo consensu, pari admiratione pronuntiarunt.

Sed de hoc maximo Regii Musei ornamento hæc tantum;

Æs melius Calamo Lapidis decus omne loquetur.

Chartaceus folii amplitudine, foliis constans 53. triplici manu exaratus, partim *Constantini Lascaris*, partim alterâ ad hujus manum accedente, postremâ dispari, et aliquantò, ut videtur, vetustiori, complectens *Simplicii* in *Categorias Aristotelis Prolegomena*; *Pausaniæ* Librum primum; *Appiani Alexandrini* Præfationem in Romanas *Historias*, ejusque de *Bellis Syriacis* Librum.

Fol. I. Συμπληκίου εἰς τὰς κατηγορίας τοῦ ἀριστοτέλους προλεγόμενα. *Simplicii* in *Categorias Aristotelis Prolegomena*. Incipiunt: Πολλοὶ πολλὰς κατέβαλλοντο φεγγίδας. Desinunt: ὡσπερ αἱ σάτμη τῶν τεκτόνων τε καὶ οἰκοδόμων: + Est Operis tantum Præfatio, non Orus, quæ planè consentit cum excusâ in Græca Editione Venetiis factâ *Simplicii Scholiorum in Aristotelis Categorias*, quæ non, ut Fabricius refert *Biblioth. Græc. Vol. VIII. pag. 636.* prodire ex *Aldi* officina anno 1499. sed ex *Calliergi*, quemadmodum ipsius Editionis, quæ in manibus est, subscriptio his verbis planè testatur.

Τὸ συμπληκίου ὑπόμνημα εἰς τὰς δέκα κατηγορίας τοῦ ἀριστοτέλους ἐτυπωθὲν, πέρασ ἐλίφην ἤδη σὺν θεῷ ἐν ἐπιτάφῃ. ἀναλώμασι μὲν, τοῦ εὐγενοῦς καὶ δοκίμου ἀνδρός, κυρίου Νικολάου βλασῦ τοῦ κρητός. πόσω δὲ καὶ δεξιότητι, Ζαχαρίου καλλιέρου τοῦ κρητός. τῶν λογίων ἀνδρῶν χάριτι, καὶ λόγων ἐλληνικῶν ἐπιμερίων. Επεὶ τῷ ἀπὸ τῆς Χειροῦ γενήσεως, Χιλιοσῶ, τετρακοσιοσῶ, ἐνενηκιοσῶ ἐνάτω. Πιανεψιδῶτος, πέμπτη φθίνοντος. Hoc est: *Simplicii Commentarius in decem Categorias Aristotelis impressus, finem accepit nunc, Deo juvante, Venetiis, sumptibus quidem nobilis probique viri Domini Nicolai Blasti Cretensis; labore autem et industriâ Zachariæ Calliergi, etiam Cretensis, in gratiam doctorum virorum, Græcosque libros appetentium. Anno à Christi natiuitate millesimo quadringentesimo nonagesimo nono, Julii die XXVI.* Hujus præterea Editionis meminit *Mattaire* in *Annalibus Typographicis*; *Aldinam* verò prorsus tacet. Prima duntaxat duo folia *Constantini Lascaris* manu descripta sunt; cætera aliâ non multum absimili.

13. Interjecto duorum foliorum vacantium spatio, sequitur hic Liber: Πausανίου ἱστοριογράφου ἱστορίαι. *Pausaniæ* *Historiographi* *Historiæ*. Incipit: Τῆς ἡπείρου τῆς ἐλληνικῆς κατὰ νήσους τὰς κυκλάδας. Primus tantummodo

modò *Pausania* Historiarum Liber est, isque mediâ ferè sui parte mutilus, quippe qui desinat in hæc XXVI. Capituli verba: ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ γένους εἰσὶ τοῦ βουταδῶν καὶ διπλοῦν γὰρ ἐστὶ. Quidquid verò extat, *Constantini Lascaris* manu descriptum est.

39. *Appiani Alexandrini* (in Romanas scilicet Historias Præfatio). Incipit: Τὴν ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἀρχόμενος. Desinit: καὶ εἰ τῷ αὐτοῦ καὶ τὰ λοιπὰ μαθεῖν ἐστὶ μοι καὶ περὶ τούτου συγγραφῆ.

41. averso. Continuò sequitur sine titulo quidem, at non citrà distinctionem aliquam, Excerptum ex incerto veteri Auctore, qui Romanæ Historiæ Corpus ex variis Scriptoribus composuerat. Id autem Excerptum in omnibus ferè *Appiani* Editionibus subijci Præfationi solet. Incipit: Τὸ παροίμιον μόνον τῆς ἰταλικῆς τοῦ ἀππιανοῦ ἱστορίας. Desinit: ἐν δυσὶν αὐτὰ συνέβηκε τεύχεσιν. Mstum impresso planè congruit.

42. Omissâ inscriptione, *Appiani Alexandrini de Bellis Syriacis* Liber, cujus initium: Ἀντίοχος ὁ σελεύχου τοῦ ἀντιόχου. At is postremis X. Capitibus deficit, atque in hæc verba desinit: καὶ ναυμαχίαν περὶ κύπερον ἐνέχετο περιφανῆ, δημοκτείου τοῦ παιδὸς στρατηγῶντος.

Appiani Præfationem, Excerptum Præfationi subnexum, et de *Bellis Syriacis* Librum non *Constantini Lascaris* exaravit manus, sed alia quæ paulò vetustior videtur.

Fol. 53. averso, quod scripturâ vacat, in ima parte, ad extremum chartæ marginem ægrè legitur, litteris jam caducis, hæc Annotatio chronologica: *Anno Domini Amen. M. CCCC. LI.*

XXVI.

Chartaceus folii modo, excrescens in folia 359. egregiâ chartâ, litterisque sat nitidis, partim à *Constantino Lascari*, partim ab ignoto Calligrapho, Sæculo XV. jam vergente, descriptus. Eo continentur *Aristotelis* Opera varia, pleraque Physica, quorum hæc series.

Fol. 2. averso. Sese primùm offert Operum *Aristotelis*, quæ Codex hic completitur, Catalogus, *Constantini Lascaris* manu exaratus, hac inscriptione: Τὰδε τοῦ φιλοσόφου Ἀριστοτέλους περιέχει ἢδε ἡ βιβλίος. Id est: *Hæc Aristotelis Philosophi opera continet hic Liber.*

3. *Aristotelis*, φυσικῆς ἀκροάσεως ἀλφα. *Aristotelis* Physicæ Auscultationis primus (Li-

ber). Incipit: Ἐπειδὴ τὸ εἰδέναι καὶ ἐπίστασθαι. Quem cæteri, nempe VII, ex ordine sequuntur.

66. *Aristotelis*, περὶ ψυχῆς λόγος πρῶτος. *Aristotelis* de Anima Liber primus. Incipit: Τῶν καλῶν καὶ πμίων τὴν εἰδήσιν. Quem reliqui duo excipiunt. In fine subscriptum: Τέλος τῆς περὶ ψυχῆς πραγματείας. Hoc est: *Finis Tractatus de Anima.*

89. *Aristotelis*, περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν. *Aristotelis* de Sensu et Sensilibus. Incipit: Ἐπειδὴ περὶ ψυχῆς καθ' ἑαυτὴν διώρισται.

93. Αρ. περὶ ὀσμῶν. Αρχὴ τοῦ βιβλίου. *Aristotelis* de Odoribus. Principium secundi Libri. Quod ita se habet: Τὸν αὐτὸν δὲ πρόπον δεῦ νοῆσαι. Id autem hoc loco animadvertas, *Aristotelis de Sensu et Sensilibus* opus excusum, esse Librum singularem; Mstum verò in duos distribui, quorum prior, proximè recensitus, prima quatuor Capita continet; posterior hic postrema tria, quæ de *Odoribus* omnino agunt; quo factum est, ut ex iis alterum Librum, tanquam argumento diversum, confici placuerit.

97. *Aristotelis*, περὶ μνήμης περὶ ὕπνου περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς. *Aristotelis* de Memoria, de Somno, de Divinatione per Somnum. Incipit: Περὶ μνήμης καὶ τοῦ μνημονευτικοῦ.

99. averso. Περὶ ὕπνου καὶ ἐρηγώσεως. De Somno et Vigilia (Ejusdem). Incipit: Περὶ δὲ ὕπνου καὶ ἐρηγώσεως.

103. Περὶ ἐνυπνίων τοῦ αὐτοῦ. Ejusdem de Insomniis. Incipit: Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ ἐνυπνίου.

105. averso. Περὶ τῆς καθ' ὕπνου μαντικῆς. De Divinatione per Somnum (Ejusdem). Incipit: Περὶ δὲ τῆς μαντικῆς τῆς ἐν τοῖς ὕπνοις γινομένης.

107. *Aristotelis*, περὶ ζῶων κινήσεως. *Aristotelis* de Animalium motu. Incipit: Περὶ δὲ κινήσεως τῶν ζῶων.

111. averso. Περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος. De longitudine et brevitate Vitæ (Ejusdem). Incipit: Περὶ δὲ τοῦ τὰ μὲν εἶναι μακρόβια.

113. averso. Περὶ γήραος καὶ νεότητος καὶ ζωῆς καὶ θανάτου καὶ ἀναπνοῆς. De Senectute, et Juventute, et Vita, et Morte, et Respiratione (Ejusdem). Incipit: Περὶ δὲ νεότητος καὶ γήραος.

123. *Aristotelis*, περὶ χρωμάτων. *Aristotelis* de Coloribus. Incipit: Ἀπλὰ τῶν χρωμάτων ἐστὶν.

129. *Aristotelis*, περὶ πνεύματος. *Aristote-*

lis de Spiritu. Incipit: Τίς ἢ τοῦ ἐμφύτου πνεύματος. Recensiti hactenus Libri descripti sunt ignotâ manu, quæ *Lascareæ* prænitet.

135. Interposito unius et semis folii vacantis intervallo, subit *Αριστοτέλους περί οὐρανοῦ βιβλίον* ἄ. Aristotelis de Cœlo Liber I. Incipit: Η περί φύσεως ἐπιστήμη. Hunc cæteri ordine suo sequuntur. Quæcunque hinc ad Codicis usque finem pertinent, ea *Constantini Lascaris* manu descripta sunt.

163. *Αριστοτέλους περί γενέσεως καὶ φθορᾶς* ἄ. Aristotelis de Generatione et Corruptione I. (Liber). Incipit: Περί δὲ γενέσεως καὶ φθορᾶς. Quem sequitur alter.

173. *Περί μετεώρων. Αριστοτέλους μετεωρολογικῶν* ἄ. De Meteoris. Aristotelis Meteorologicorum I. (Liber). Incipit: Περί μὲν οὖν τῶν αἰθέρων αἰτίων. Cui succedunt reliqui.

211. averso. Vacante foliis 210. aversâ parte, sequitur *Αριστοτέλους τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ἄλφα μέγα*. Aristotelis Metaphysicorum Primus major (Liber). Incipit: Πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται.

218. averso. Τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ἄλφα ἔλαττον. Metaphysicorum Primus minor (Ejusdem). Incipit: Η περί τῆς ἀληθείας θεωρία. Quem ordine suo excipiunt reliqui XII.

284. *Αριστοτέλους περί ἀτόμων γραμμῶν*. Aristotelis de Lineis insecabilibus. Incipit: Ἄγεγε εἰσὶν ἀτομοὶ γραμμῶν.

286. averso. *Αριστοτέλους μηχανικά*. Aristotelis Mechanica. In excusis voci *μηχανικά* accedit vox *περὶ βλήματα*. Incipit: θαυμάζεται τῶν κατὰ φύσιν.

295. *Αριστοτέλους περί ζώων ἱστορίας βιβλίον* αἰώτων. Aristotelis de Animalium Historia Liber primus. Incipit: Τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων. Quem sequuntur Libri tantum tres, ita ut sex posteriores desiderentur. Quare in fine Libri IV. hanc annotatiunculam miniatulis litteris *Constantini Lascaris* manu exaratam legas: ζήτει τὰ λοιπά. Id est: *Quære reliqua*, cui subnectitur hæc altera ejusdem manu concoloribus litteris subscriptio:

+ κτῆμα *Constantini* *Lascaris* ὑπὸ αὐτοῦ ἐκγραφέν ἐν μεσσην τῆς σκελίας. ἄ. ὕ. ὅ. Quæ Latinè sonant: *Possessio Constantini Lascaris* (sive Liber *Constantini Lascaris* proprius) *ab ipso exscriptus Messanæ in Sicilia MCCGCLXX.*

XXVII.

Chartaceus in folii modum, foliis constans 278. chartâ in primis luculentâ, du-

plici manu, utrâque satis peritâ, Sæculo XV. ferè dimidiato exaratus, duo tantum, quæ sequuntur, Opera complectens.

Fol. 1. *Ορφείως ποιητοῦ ἀργοναυτικά*. Orphei Poetæ Argonautica. Incipiunt: *Ἀναξ πύθωνος μεδέων*. Desinunt: *μεγαλήτορος οἰάχοιο*. Totus Liber Latinis glossis nigricoloribus interscriptis, Græcis verò annotatiunculis rubris *Constantini Lascaris*, ut videtur, manu ad singulos ferè margines adscriptis illustratur.

35. *Ομήρου Ὀδυσσεύς ἄλφα*. Homeri *Odysseæ* Primus (Liber). Incipit: *Ἄνδρα μοι ἔνεπε μῦσα*. Huic cæteri ad XX. tantum usque subeunt; omissis tamen singulorum titulis, sed spatio ad eos rubro colore deinde pingendos relicto. Hujus etiam Operis Liber primus, secundus, tertiiue pars prior Latinas exhibet glossas versibus intersertas.

Quam mihi *Homericæ Odysseæ* recensio præbet occasionem, eam et avidè et alacriter arripio, ut nobilissimi præstantissimique ejus Interpretis *Gundisalvi Perezii* famæ consulam, qui primus omnium tantum opus è Græco in vulgarem Linguam ausus convertere, Homerum, non solutâ oratione, sed versibus expressum, Hispano lumine donavit.

Anni sunt ferè tres, cùm ad aures nostras pervenit, inter Eruditos quosdam nostræ gentis homines opinionem invaluisse, Hispanam *Odysseæ* interpretationem non *Gundisalvo Perezio*, sed *Joanni Pæz de Castro* esse prorsus adscribendam. Quibus verò rationum momentis id probarent, pernoscendi maximè cupidus, quum à quodam ex illis Eruditis quæsissem resne ita esset, quonam monumento constaret; id certo certius, inquit, est, constatque ex *Joannis Pæz de Castro* Epistolâ, quæ apud *Escorialensem* Bibliothecam servatur. Ego verò opportunam investigandi Verum oportet occasionem, ad memoratum aliàs *Bernardum Yriarte*, in *Escoriali* degentem accuratissimè scripsi, ut eam Epistolam per diligentissimos et humanissimos Regiæ illius Bibliothecæ Custodes exquirendam curaret. Is mandato negotio strenuè perfunctus, rescripsit: nullam aliam *Joannis Pæz de Odysseæ* interpretatione ibi Epistolam inveniri, nisi quæ, longæ Præfationi quàm Epistolæ similior, illius manu exarata extat in Codice MS. foris notato *iiiij. f. 22.* varia ejus Opuscula complectente, qua opus *Odysseæ* in linguam Hispana-

spanam conversum Regi nuncupatur, cuius Epistolæ hoc initium: *En esta translation que de la Ulyxea de Homero hize, Sacratissimo, y muy grande Rey, Principe, y Señor nuestro; he entendido ser muy gran verdad lo que Aristoteles dize, que los poetas mas que otro genero de escritores aman sus trobas, y composiciones; tùm ejus intersertos contextui, eosdem ferè versus legi, qui in Gundisalvi Perezii Odysseâ leguntur, quosque ad memoratæ Epistolæ margines Criticus quidam cum Pereziano exemplari excuso contentis comparatos, manu suâ annotavit, ut me supra dictus Bernardus, misso eorundem Versuum Annotationumque apographo, additis etiam suismet Animadversionibus, certiozem fecit.*

Aliud *Paeziana* hujus Epistolæ, cui *Prologo* nomen Auctor indidit, exemplar autographum satis nitidè exaratum vidi, monstrante *D. Joanne de Santander*, in Codice MS. miscellaneo, in folio, Regiæ Matritensis Bibliothecæ, fol. 218. At hunc diligentius pervolutanti mihi ecce ibidem fol. 404. occurrit alia ejusdem *Paezii* autographa pariter Epistola de *Odyssea* interpretatione, ad *Gundisalvum* scilicet *Perezium*, data Bruxellis postremo die Maji an. 1555. Hæc excitatam ex superiori Epistolâ erroris nebulam discutit; pleno lumine veritatem ostendit: hæc *Paezium Paezio* interprete declarat; præsumptam Censorum opinionem planè confutat: hac dirimitur tota lis, hac suum denique *Perezio* redditur opus, sua laus, sua existimatio. Ex hujus enimverò Epistolæ verbis liquidò apparet constatque *Paezium à Perezio* accepisse dono librum *Homerica Odyssea* ab illo Hispanè redditum, idque lubentissimè

propter Scriptionis maximè elaboratæ elegantiam. Ad hæc, idem ait optimam sibi oblatam inde occasionem *Odyssea* summâ cum voluptate recognoscendæ; deinde se hujus interpretationis ope, post lucem operi à *Perezio* additam, multa *Homeri*, Poetæ prorsus humano majoris, loca difficiliora meliùs quàm antè intellexisse; prætereaque videri sibi eandem interpretationem Commentarii vice Græca cum Hispanis conferre volentibus functuram (1). Alibi narrat hujusmodi Translationem à Cardinali, Domino suo, cui propter summam raramque eruditionem pauca in omni genere litterarum placent, sæpiùs fuisse laudatam (2).

Præter *Odysseam* à *Perezio* translata, de *Iliade* quoque interpretandâ illum cogitasse, ad cuius operis laborem in extremâ Epistola hortatur, perspicuè et expressè significat (3).

Igitur singula, quæ hactenus ex *Paezii* ad *Perezium* Epistolâ excerptimus, satis superque demonstrant, planèque fidem faciunt, Interpretationem *Homerica Odyssea* non alienum esse opus, sed proprium, sed genuinum, verumque hujus ingenii foetum. In hac autem Epistolâ propositum in primis Auctori fuit iis de causis uberius agere, ob quas *Homicum* opus Regi ab ipso *Perezio* inscriptum, ejus Majestati bene conveniret, meritòque esset dedicandum, non solum adductis plurimis clarissimorum Auctorum testimoniis, sed etiam rationibus ex ipso Libro, quem *Perezius* tam eleganter transtulerat, petitis; eo nempe consilio, ut idem materiam haberet, et posset pro eo, quem omnibus rebus suis inserebat, lepore doctrinæque addere, vel detrahare quidquid sibi videretur. (4).

Q 2

Ex

(1) „ Gran merced recibi en que v. m. me diesse „ parte de esta lavor tambien trabajada antes que „ se publicasse entera con los XIII. libros que faltan. „ van. Porque allende que me dio tan buena ocasion para tornar à ver la Ulyxea de Homero con „ tan gran recreacion, entendí mejor muchas cosas „ que antes, con la claridad y lustre que v. m. les „ da. A Homero siempre le tuve por cosa mas que „ humana, pero con esta translation de v. m. entiendo „ do muchos lugares dificultosos, y me parece que „ servira de glosa para los que quisieren cotejar con „ esto lo Griego. „

(2) „ Lo qual hago de mejor voluntad, porque con „ la indisposicion del Cardenal mi S. r. tenemos todos „ mucho ocio de otros estudios mas graves en que „ su S. Rma. se suele holgar. Dado que en este „ libro de v. m. le he visto ocupado muchas veces en loarle mucho, que no es de tener en poco segun que suele contentar se dificultosa mente

„ en todo genero de letras, por su mucha y rara „ erudicion. „ *Omnia hic transcripta verba delevit Auctor lineis medias litteras intersecantibus; sed ita ut legenti cuilibet satis pateant.*

(3) „ Dize me v. m. que le escriba lo principal que „ me parece de la vida d' este poeta, yo lo puse luego por obra, y si se juntasse tanta materia de lo „ que tratan diversos autores, se haria un gran libro. „ Por esto lo dilaté para quando v. m. plaziendo à „ Dios traslade la Iliada. „

„ Entre tanto v. m. no dexé algunos ratos (de) „ entender en la Iliada, que yo no faltare de lo prometido. „

(4) „ En esta Carta sola mente quiero escribir mas „ largo que otras vezes, como el presente que v. m. „ haze deste libro conviene mucho à la M. del Rey „ N. S. por tres Causas, la una por ser Rey, la segunda por successor de los Reynos de España, y „ nacido en ellos. La tercera por particular inclinacion,

Ex quibus verbis facilè intelligas, *Paezium* ex hujus *Epistolæ* materiâ confecisse, nonnullis tamen additis, vel detractis, vel immutatis, alteram, sive *Epistolam*, sive *Præfationem*, de qua priùs diximus, Regi de translatione *Odysseæ* sub *Perezii* personâ inscriptam, ut eâ ille pro re suâ ad libitum uteretur. Et sanè nonnulla idem ex hujus argumento inseruit suæ, quâ totum opus *Philippo* Regi dedicavit. Hanc verò eidem mittendam destinasse liquet ex titulo: *Para el Sr G.^o Perez*, quem suâ ipse *Paezius* manu *Epistolæ* tergo præfixit, ut legitur in Regio *Matritensi* Exemplari superiùs allegato.

Hæc porrò *Epistola* Eruditorum animos in errorem hac ratione, si nescis, induxit: videntur *Joannis Paezii* *Epistolam* autographam, legerunt ibi *Odysseæ* in Hispanum translationem Regi nuncupatam, invenerunt versus ibidem insertos, quales apud *Paezium* leguntur; statimque *Odysseam*, quæ *Perezii* nomine circumfertur, *Paezii* opus esse sibi persuaserunt; ac præclarum Inventum, sibi mirificè gratulantes, ubique pervulgaverunt. Sed priusquam tali sententiæ penitus adhærerent, eamque apertè prædicarent, nonne illa sedulò verba pensitare debuerant, quibus *Philippum* priùs Hispaniarum Principem, deinde Regem, ipse *Paezius* de *Odysseâ* à se conversâ in utraque Nuncupatione alloquitur? (5). Etenim si eam ipse re verâ non convertisset; quàm perfrictæ frontis, quàm insignis fuisset impudentiæ alienum opus Maximo Principi, Maximo Regi dedicare tanquam suum, ejus se Auctorem coram universo Litterarum orbe venditare! quod in gravissimum, integer-

„cion, y Calidad de su M. Esto trataré como sue-
 „lo otras cosas con v. m. no muy estudiada mente,
 „y como si uviesse de salir à plaça, sino para que
 „v. m. tenga materia, y pueda añadir y quitar lo
 „que le pareciere con la gracia y doctrina que v. m.
 „pone en todas sus cosas. „

„No le parece à v. m. que esta bastante mente
 „provada esta parte primera por testigos de tan al-
 „ta guisa y prez, como dezian nuestros ancianos,
 „y por razones sacadas de este libro que v. m. tan
 „polida mente ha trasladado. „

(5) Sic ille in *Editione Antuerpiensi An. 1550. Librorum Odysseæ XIII. ad Philippum Principem*: „Aviendo yo
 „hurtado algunos ratos a los negocios, en que su
 „Magestad y V. Alteza por su bondad me tienen
 „ocupado, para leer a Homero poeta Griego tan
 „excelente... he querido provar a ver como ha-
 „blaria en nuestro romance Castellano... Tam-
 „bien me movio a hacer esta traduccion por provar
 „si en nuestra lengua Castellana se podria hazer lo
 „que en la Italiana, y Francesa, que no han dexa-

rimum, ornatissimum Prudentissimi Regis à secretis virum, qualis *Paezius* extitit, cadere potuisse quis credat? Adde tot clarissimorum Scriptorum, ejus ætatis æqualium, de singulari ejus ingenio, de eximiâ Latini Græcique sermonis peritiâ, de summâ denique doctrinâ atque eruditione luculentissima testimonia, ex quibus eum non modò laudatissimæ *Interpretationi*, sed maximis etiam rei litterariæ inceptis parem fuisse intelligas, asserasque affirmatissimè. (6)

Atque hæc de *Odysseæ Hispanicæ* Auctore *Gundisalvo Perezio* fusiùs disserere visum est, ut eam æquè germanum, legitimum, verum ejus opus esse apud omnes constet, atque est purum, elegans, omni-que arte expoliturum; tamque *Perezii* proprium existimetur, quàm *Phœbi*, et *Minervæ*, quàm *Musarum*, *Charitum*que omnium commune; ac perinde omnino caveatur, ne *Pereziano* tam iniqua nomini laudique Sententia radices altiùs agat, longiùsque propagetur. Libuit etiam illustri exemplo *Novellæ Criticæ* arrogantiam retundere, quæ levibus tantùm armata conjecturis, se validissima quæque *Veritatis* propugnacula evertere posse confidit.

XXVIII.

Chartaceus in folio, idemque foliis constans 200. chartæ cùm candore, tùm lævore spectabilis, à *Constantino Lascari* nonnullis locis exaratus, maximam verò partem aliorum complurium manu exarari jussus, qui complectitur *Cointi*, seu potiùs *Quinti Smyrnæi*, Poema in Paralipomena Ili-

„do casi libro ninguno, sino este, que no le ayan
 „traducido. „

In *Editione verò Antuerpiensi An. 1556. Librorum XXIV. sic ad Philippum Regem*: „Aviendo acabado
 „de traducir de Griego en lengua Castellana, en al-
 „gunos ratos perdidos, que he hurtado à las ocupa-
 „ciones, en que Vuestra Magestad por su gran bon-
 „dad me ha puesto, los once libros que me falta-
 „van de la Ulyxea de Homero, no me ha pare-
 „cido fuera de proposito, agora que la obra toda
 „està acabada, dedicar el mejor de los Poetas, al
 „mejor de los Principes que ha nacido. „

(6) Vide *Joan. Christoph. Calvete, Viage del Principe D. Phelipe, fol. 5. averso, et fol. 326. Adi Ambrosium de Morales, Antiquedad de las Ciudades de España, fol. 26. averso. Consule Didacum Gracian, Morales de Plutarcho traducidas, sub Prologi finem. Evolve Joannis Verzosa Epistolas; lege etiam Pauli Manutii Epistolarum Libri III. Epist. 3. Omittuntur verò alii bene multi, quos longum esset recensere.*

Iliadis Homeri, hoc est, ab Homero in Iliade prætermissa.

Ante Operis initium occurrunt folia duo ferè vacua. In prioris adversâ paginâ, superiorique margine Constantini Lascaris manu scriptum legas: Κωνσταντίνου τοῦ λαοσκαρῆως. Constantini Lascaris (Liber); paulò inferiùs, eâdem manu: Τὸ παρὸν βιβλίον ἀναγκᾶν καὶ δυσέυτερον τυγχάνει. ὅθεν μόλις εὐρόντες (sic) ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἐποίησα ἐκγραφήναι ὑπὸ διαφόρων λατίνων οὕτως ἀνάγκη. Id est: *Hic Liber necessarius, et inventu difficilis est. Quare agrè tandem inventum, feci à variis Latinis ita inconcinne describi.*

Fol. 1. averso, sub finem, cætera vacuo, invenias Argumentum primi Libri hujus Poematis sic Constantini Lascaris manu inscriptum: Ὑπόθεσις τοῦ πρώτου. Argumentum primi (Libri).

2. Sequitur ipsum Poema tali titulo: Κοίντου σμυρναίου ποιητοῦ ἀρίστου πίνσις εἰς τὰ παραλειπόμενα τῆς Ἰλιάδος τοῦ ὁμήρου: - Βιβλίον πρώτου. Cointi Smyrnæi, Poetæ optimi, Poesis in Iliadis Homeri paralipomena. Incipit: Εὐθ' ὑπὸ πηλείωνι δάμνη.

Hunc primum Librum excipiunt ex ordine cæteri omnes, nempe XIII. suo singulari præfixo etiam Argumento. Quæ quidem Argumenta cum nondum in lucem prodidiisse arbitremur, hîc in Litteratorum gratiam apponenda censuimus.

ARGUMENTUM LIB. I.

Εν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως διηγῆται ὁ ποιητῆς κοίντης. πῶς τοῦ ἔκτορος καθέντες ὑπὸ ἀχιλλέως καὶ ταφέντος, ὡς ὁμήρου ἐν τοῖς τελευταίοις τῆς Ἰλιάδος ἐδήλωσεν, οἱ τρῶες ἐκλείδθησαν δεδιότες ἐξίεναι εἰς πόλεμον. ἐλθοῦσα δὲ ἡ πενθεσίλεια ἀμαζῶν ἐκ τοῦ θερμώδοντος ποτάμου ἀνδρειοτάτη οὔσα καὶ πολέμων οὐκ ἀπειροσ παρθεράρυνε τοὺς τρῶας. πολλά τε ὑποφᾶσα φιάμω καὶ τρωσίν ἐν τῷ δείπνῳ πίνουσι κατὰ τῶν ἐλλήνων· τῆτε ὑπερβία ὀπλιοθεῖσα καὶ φρατηροῦσα τῶν τρώων ἐξήει εἰς πόλεμον. πολέμου τε συστάντος δεινοῦ πικρὰ καὶ θαυμαστὰ ἔργα κατορθῶσα, ὑπὸ ἀχιλλέως εὐχερῆς ἐκταύθη οἷα γυνή. καὶ σὺν αὐτῇ πάσαι ἀλλὰ ἀμαζόνες. καὶ πλείοι τῶν τρώων οἱ δὲ τρῶες λαβόντες τὸ σῶμα καὶ πενήσαντες πολυτελῶς ἔθαψαν ἀπολέσαντες καὶ τὴν ἐλπίδα. ἐπὶ ταύτῃ κειμένη ὁ φλύαρος θερσίτης ἐφάνη λοιδορούμενος καὶ ονειδίζων τῷ ἀχιλλεῖ· ὃν αὐτὸς γρόνθω τύψας ἀπέκτεινε. καὶ πάντων τῶν ἄλλων χειρόντων, μόνος ὁ διομίδης συγγενὴς ὢν τῷ θερσίτῃ ἀλγήσας

ἐπέθετο τῷ ἀχιλλεῖ. ἔτα διαλλαγέστες ἔθαψαν τὸ φλύαρον ἐκείνο τρέας:-

ARGUMENTUM LIB. II.

Εν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ διαλαμβάνει ὁ ποιητῆς κοίντης. ὅτι τῆς πενθεσίλειας ἀποκτανθείσης οἱ τρῶες ἐγκεκλεισμένοι ἀπέβαλον καὶ τὴν ἐλπίδα. ἐκκλήσιαι δὲ γενομένης, οἱ μὲν συνεβούλευσαν προσλεπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀπεῖναι. οἱ δὲ, βέλπιον θανεῖν καὶ ἀχμαλώτους γενέσθαι ἢ οὕτως ἀχρῶς φυγεῖν. πολυδάμας δὲ ἀνάμνησε πάλιν τὴν ἐλένην ἀποδοῦναι καὶ πάντα τὰ ἑαυτῆς ἄλλα τε προσθεῖναι χεῖματα οἷς πεισθέντες οἱ Ἕλληνες ἐπανηχώρησιν. πάντων δὲ ἀθυμούντων, ἀφίκετο μένων φρατηγὸς ἐκ συρίας μετὰ εἰκοσι χιλιάδων ἀνδρῶν κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς δέχα μὲν ἰνδῶν. δέχα δὲ αἰθιοπῶν πεμφθεὶς παρὰ πευθράμου βασιλέως ἀσσυρίων ὧ τὸ ἴλιον ὑπέκειτο. συμμαχήσων τοῖς τρωσίν· οὗτος δὲ γενναϊότητος ὢν φρατηγῆσας τῶν τρώων ἐπὶ τὸν πόλεμον. πολλά κατορθῶσας, πολλοὺς τε ἀποκτείνας καὶ ἀντίλοχον τὸν υἱὸν τοῦ νέστορος. φίλτατον μεῖρακιον τῷ ἀχιλλεῖ. δι' ὃ πάντες ἤλγησαν καὶ αὐτὸς ἀχιλλεὺς. πρὸς τοῦ πατρὸς τε παρακληθεὶς μονομαχήσας τῷ μένοντι μόνος μόνω γενναῶς αὐτὸν ἀπέκτεινε καὶ πλείους τῶν μετ' αὐτοῦ ἐλθόντων βαρβάρων. οἱ δὲ τρῶες λαβόντες τὸ σῶμα πολυτελῶς ἔθαψαν ταμάλισα λυπηθέντες· καὶ πάλιν ἐγγλειοθέντες ἀπέβαλον καὶ τὰς ἐλπίδας:-

ARGUMENTUM LIB. III.

Εν τῷ τρίτῳ διαλαμβάνει ὁ ποιητῆς πῶς οἱ Ἕλληνες λαβόντες τὸ σῶμα τοῦ ἀντιλόχου θάψαντες πολυτελῶς ταμάλισα ἤλγησαν. καὶ αὐτὸς ἀχιλλεὺς ὅθεν καὶ θυμωθεὶς ἐξήει εἰς πόλεμον καὶ πολλοὺς ἀπέκτεινε. τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπέκλεισεν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἀπόλλων ἐλέησας τοὺς τρῶας ἠπέλιψε τῷ ἀχιλλεῖ. καὶ μὴ ὑπακούσαντα ἔτρωσεν ἀδήλως οἰσῶν καὶ πεσόντας ἔδραμον οἱ τρῶες ἀρπάσας τὸ σῶμα ἵνα ἀτιμάσωσιν. οἱ δὲ Ἕλληνες οὐκ ἠμέλησαν· ἀλλὰ πάση σπουδῇ χησάμενοι μέγιστον πόλεμον περὶ τὸν νεκρὸν συνετίσαντο· καὶ μάλιστα ὁ τελαμώνιος ἄσας. ἀνδρειότατος ὢν καὶ ἀνεψιὸς ἐς πολλοὺς μὲν τῶν τρώων ἀπέκτεινε καὶ γλαῦκον δὲ ἔτρωσε δὲ ἀνείαν καὶ πάριν· ὅτε ὀδυσεὺς σὺν αὐτῷ πολλὰ κατορθῶσε. καὶ ἀπελάσαντες τοὺς βαρβάρους εἰς τὰς ναῦς ἐκόμισαν τὸ σῶμα καὶ κηδεύσαντες ἔθαψαν ὡς εἶθιστο. θρηνοὺς δὲ διαφόρων περιέχει· ἀγαντος, ἀγαμέμνονος, φοίνικος πάντων τῶν ἐλλήνων βελσιίδος γυναικῶν ἀχμαλωτίδων. θέπδος τῆς μητρὸς. μουσῶν νηρείδων. ἀνέμων. καὶ τέλος ταφὴν ἐνδοξον παρὰ τὸν ἐλλάσποντον:-

ARGUMENTUM LIB. IV.

Εν τῷ τετάρτῳ διαλαμβάνει ὁ ποιητὴς ὅτι καὶ οἱ τρῶες ἐθρήνησαν γλαῦκος τὸν ἰσπολόχου ἀνδρα γενόμενον ἀγαθὸν τὰ πολεμικά. καὶ ὅσον οἱ Ἕλληνες ἤλγησαν τόσον οἱ τρῶες ἔχαιον ἐπὶ τῷ τοῦ ἀχιλλέως θανάτῳ· νομίζαντες ἀπιλλάχθαι παραγμάτων· καὶ τοὺς Ἕλληνας ἀσπράκτους ἀπείναν· λόγους τὲ τῆς ἡρας πρὸς δία καὶ σιωπὴν τοῦ διὸς καὶ βουλῆν. σύνοδόν τε τῶν ἑλλήνων καὶ δημογορίας τῶν τρώων. παρουσίαν τὲ τῆς μητρὸς θέτιδος καὶ ἐπαίνους αὐτῆς καὶ τοῦ ἀχιλλέως ἀστῶνας τὲ παντοίους καὶ ἄθλα διάφορα. ἀφ' ὧν ἔστιν εἰδέναι καὶ τὰ τῶν ἀθλητῶν ὀνόματα καὶ τὰ τῶν ἄθλων:—

ARGUMENTUM LIB. V.

Εν τῷ ἑβδόμῳ διηγεῖται ὁ ποιητὴς ὅτι ἡ θέτις ἐλθοῦσα καὶ δημογορήσασα παρεθήκεν ἄθλων τὰ ὅπλα τοῦ ἀχιλλέως ἀ θαυμαστῶς ἐκφράτει ὁ ποιητὴς μακρὸν πλάσας λόγον. βουλὰς τε τῶν ἑλλήνων περιέχει. καὶ ὅτι τοῖς τρώοις ἔδοξε μὴ ποιῆσαι κρίσιν περὶ αὐτῶν· ἀλλ' ἀφείναι τοῖς ἀχμαλώτοις τοῖς τρώσι δικάσαι. ἀντιλογίαν τε ἀμάντος καὶ ὀδυσσεύς. μεθ' ἧς κρινάντων τῶν τρώων τὸν ὀδυσσεῖα τὰ ὅπλα λαβεῖν, ὁ ἄμα ταμάλισα ἀλγῶν ἐφάνη· καὶ μανεῖς ἐπέπεσε τοῖς ζῶσι δοκῶν ἀνθρώποις κτείνειν· ὑπερόν τε ὀνοήσας ὁ χακὸν εἶχον ἑαυτὸν ἀπέκτεινε ξίφει ἐκτορέω. δι' ἃ Ἕλληνες ἀλγῆσαι ἔδοξαν καὶ αὐτὸς ὀδυσσεύς. παρεσιάρηται δὲ θρηνοῦντες τεῦχος ὁ ἀδελφὸς τέκμισσα παλακίς καὶ πάντες οἱ οἰκείοι· νέστωρ τὲ παρηγορήσας καὶ παρακείνησας πάντας εἰς ταφὴν. καὶ οὕτω πυρραχίαν ποιήσαντες ἔχουσαν καὶ ἔθαψαν μεγαλοσπεπῶς:—

ARGUMENTUM LIB. VI.

Εν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ διηγεῖται ὁ ποιητὴς ὅτι ἀποθάνοντος τοῦ ἀμάντος δημογορία τῶν ἑλλήνων ἐγένοντο διάφοροι. μεγάλου παρακινουῦντος τοὺς Ἕλληνας ἀσπράκτους ἀπείναν· τοῦ διομήδους ἐπιπλήτηντος. τοῦ χάλχαντος παραινοῦντος παράψαι πρὸς νεοπτόλεμον τὸν υἱὸν τοῦ ἀχιλλέως. ἐφάνησαν δὲ ὀδυσσεῖα καὶ διομήδης. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἦλθεν εὐρύπυλος ἐκ μυσίας ὁ υἱὸς τοῦ τηλέφου. ἀνὴρ τῶν πολεμικῶν ἔμπειρος. πολλὰ ἀνδραγαθήσας καὶ πολλοὺς τῶν ἑλλήνων ἀποκτείνας.

ARGUMENTUM LIB. VII.

Εν τῷ ἑβδόμῳ διαλαμβάνει ὁ ποιητὴς πῶς οἱ Ἕλληνες ἔθαψαν τὸν μαχάονα καὶ νιρέα ἐν τῷ αὐτῷ μνήματι. καὶ ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ποδαλείριος πσοῦπον ἤλγησεν ὅτι ἄπατος καὶ ἄποτος ἔκειτο κλαίων βουλούμενος ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι τῇ λύπῃ. καὶ ὅτι ἐλθὼν ὁ νέστωρ παρ' ἐμυθήσατο πολλὰ καὶ ἄξια εἰπῶν. καὶ ὅτι πόλεμος ἐγένετο τοῖς ἀχαιοῖς καὶ τρώσι τοῦ εὐρυπύλου ἀνδραγηθέντος.

καὶ ὅτι οἱ τρώες εἰς σκύρον ἀφίκοντο ὅσα τε εἰπόν νεοπτόλεμος καὶ ἤκουσαν θρήνοις τε τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων. καὶ ὅτι τάχιστα εἰς Ἴλιον ἦκον εὐρόντες τοὺς Ἕλληνας ἐν μεγίστῳ ἀγῶνι ἐπαίνῃ δὲ καὶ τὸν νεοπτόλεμον ὄν ἀσμένως πάντες εἶδον καὶ ἐτίμησαν. καὶ δῶρα πολυτελῆ ἔδωκόν τε ἐπὶ δεῖπνον χαλέσαντες. καὶ ὅσα οἶον τε εἶδεν τῷ ἀναγνώσκοντι:—

ARGUMENTUM LIB. VIII.

Εν τούτῳ ὀγδόῳ ὅτι ὁ ποιητὴς διαλαμβάνει ὅτι ἡοὺς γενομένης ἀνέστησαν οἱ τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες ὀπλιζάντες ἑαυτοὺς εἰς πόλεμον. καὶ τοὺς μὲν Ἕλληνας παραθαρήνας ὁ νεοπτόλεμος καὶ αὐτοὺς τοὺς μυρμιδόνας πολλὰ ρουβητήσας. τοὺς δὲ τρῶας εὐρύπυλος ὁ τελέφου πολλὰ κρεαδμήσας. καὶ ὅτι νεοπτόλεμος πολλοὺς ἀπέκτεινε ἀνδρείως τῶν τρώων καὶ ἄλλοι τῶν ἑλλήνων. καὶ ὅτι τελευτῶν ἄρμησεν ὁ νεοπτόλεμος κατὰ τοῦ εὐρυπύλου. καὶ λόγων τρώων ρηθέντων ἀπέκτανε τὸν εὐρύπυλον καὶ νίκην μεγίστην ἐποίησε κατὰ τῶν τρώων οὐς ἐλεήσας ὁ ἄρης ἀπ' ὀλύμπου κατήλθε βοηθήσων. ἡ δὲ ἀθηναῖα τοῖς Ἕλλησιν ἐβόηθει. οὐς ὁ ζεὺς ἐφόβησε κεραινοῖς. ὁμοίως καὶ τοὺς Ἕλληνας. οἱ δὲ τρῶες νενικημένοι ἐκλείσθησαν φυλακὰς πόλεως ποιήσαντες:—

ARGUMENTUM LIB. IX.

Εν τούτῳ ἐνάτῳ ὅτι διαλαμβάνει ὅτι ἡμέρας γενομένης οἱ Ἕλληνες ἀνέστησαν τὸ Ἴλιον ὄρωντες. ὁ δὲ ἀντήνωρ δεδιὼς εὐξάτο τῷ δαίσι Ἰσάρ τῆς πόλεως. καὶ ὅτι οἱ τρῶες ἐπαμψαν πρὸς ἀγαμέμνονα δοῦναι τοὺς νεκροὺς. οὐς ἔθαψαν δακρυόσαντες. αὐτὸν τε εὐρύπυλον θρηνήσαντες ἐταρύχευσαν. αὐτὸς τε ὁ νεοπτόλεμος ἀπῶν εἰς τὸν τοῦ πατρὸς τάφον μετὰ φοίνικος καὶ ἄλλων ἐθρήνησε καὶ προσεβόησεν. καὶ οὕτως ὁ ἥλιος ἔδυσε. τῇ ὑπεραία δὲ συνήχθησαν πάντες κατὰ τῶν τρώων ἐγκλεισμένων. ὁ δὲ διήφοβος θαρήσας παρήνευσε τὸν λαὸν ἐπὶ πόλεμον ἐξίεναι καὶ μὴ φοβεῖσθαι. ἐξήσαν δὲ καὶ πολλοὶ ἀπέθανον. ὁ δὲ διήφοβος ἠνδραγαθήσειε καὶ εἰ μὴ ἀπόλλων ἐρύσειτο ἀπεκτάνθη ἂν Ἰσάρ νεοπτόλεμου. ἄλλοι δὲ εἰς φυγὴν ἐτράποντο· καὶ νίκη τῶν ἑλλήνων εἰ μὴ ἀπόλλων ἐφόβησεν. ἐπαμψαν δὲ οἱ ἀτρεΐδα διομήδης καὶ ὀδυσσεῖα εἰς λῆμνον ἐπιχαλέσαντας τὸν φιλοκτῆτην ἐκεῖ ὄντα καὶ ἔλκει μοχθίζοντα. ἦλθε δὲ καὶ ὁ φιλοκτῆτης ἀσμένως δεχθεὶς Ἰσάρ τούτων καὶ ἰανθεὶς παρὰ τοῦ ποδαλειρίου.

ARGUMENTUM LIB. X.

Εν τούτῳ δεκάτῳ ὅτι διηγεῖται ὁ ποιητὴς ὅτι οἱ τρῶες ἔξω τῆς πόλεως ὄντες ἔθαψαν τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς· οἱ δὲ Ἕλληνες παρεσκευασμένοι ὄρμησαν κατ' αὐτῶν. καὶ ὁ πολυδάμας φοβηθεὶς συνέβου-

ἐβούλευσεν ἑκείνοις εἰσοῦσιν ἀπὸ τῶν τειχῶν μάχεσθαι. οὐ γὰρ οἶτε ἦσαν ἕξω τοῦτο ποιῆν· ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ ἀνείας ἐπιπλήθει τῶ πολυδάμαντι καὶ παραθερῖνει τοὺς τρῶας, καὶ ὀρμήσας πολλὰ ἀνδραγαθήματα ἐποίησεν αὐτὸς, καὶ ἄλλοι ὁμοίως Ἕλληνες, καὶ ὁ φιλοκτῆτης πολλὰ παραινέσας εἰς πόλεμον δὴγειρε πάντας καὶ τὸν πάειν τρώσας ἐφυγάδευσε τοῦ πολέμου. ὃς ἕξω τῆς πόλεως ἀπὼν καὶ οἰάνην τὴν ὑπερέσταν γυνῆκα πολλὰ παρακαλέσας ἰάσασθαι τὸ τραῦμα οὐκ ἔτυχεν τῆς ἰάσεως, καὶ ὅτι διομήδης σὺν ἑδυσεῖ ἤρπασαν τὸ παλλάδιον ἐν τρεῖας καὶ ἐξήνεγκαν εἰς τὰς νῆας, καὶ ἄλλα χρῆσιμα ἔσιν ἐν τούτῳ ἰδεῖν:

ARGUMENTUM LIB. XI.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἰα' ὄντι διηγῆται πῶς αἱ τραάδες ἐθρήνου τὸν ἀλέξανδρον ἀποθανόντα καὶ ἐπιθυμοῦσαι ἀπέναι εἰς τὴν ταφὴν ἑκείνου οὐκ ἠδυνήθησαν διὰ τὸν πόλεμον· ὃς ἠγέρθη πολὺς καὶ σφοδρὸς, πολλοὶ γὰρ τῶν ἠρώων ἠνδραγάθησαν καὶ πολλοὶ τρῶες καὶ μάστιγα εὐρύμαχος καὶ ἀνείας ἐπαινοῦνται φυγαδεύσαντες τοὺς Ἕλληνας ἕως οὗ νοίσας ὁ νεοπτόλεμος καὶ ἐπορεύσας ὀνειδίσας τε τοῖς Ἕλλησι ἔτρεψε τοὺς τρῶας διάκων καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας, ὁ δὲ ἀνείας ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐξῆπαγε οἱ τε τρῶες ἐγκεκλεισμένοι ἐγένοντο, καὶ τῆ ἐπούση οἱ Ἕλληνες ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἰλίου τειχμαχῶντες· οἶτε τρῶες ἀναγκαθέντες ἐμάχοντο, ὅτε ἀνείας ἀνδρείος φανείας καὶ ἐξῆων μεγάλα κατάρπτωσε.

ARGUMENTUM LIB. XII.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἰβ' ὄντι διηγῆται ὅτι ἐπὶ οὐχ οἶον τε ἐγένετο πολέμῳ λαβεῖν τὴν τροίαν ὁ κάλχος μάντις ὢν ἀπὸ τέχνης εἰδὼς τὸ μέλλον ὑπεῖπε τοῖς ἀειψέουσι ζῆτεῖν τρόπον ἄλλον, οὐ γὰρ βία ἀλώσεται ἡ τρεῖα ἀλλὰ δόλῳ, ἐλογίζοντο δὲ πάντες τὸν τρόπον, μόνος δὲ ὀδυσσεὺς ἐφευρὼν τὸν δόλον ἐλέξεν· ὅτι δεῖ ποιῆσαι ξύλιον ἵππον δῶρον τῇ ἀθηνᾷ, ἐν ᾧ ἐκλείσμεν τοὺς ἀρίστους τῶν Ἕλλήνων, ἔπειτα πλεύσουσιν οἱ ἄλλοι, καὶ οἱ τρῶες χαλάσουσι τὰ τεῖχη ἵνα τὸν ἵππον σύρωσιν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἀθηνᾶς, ἡμεῖς ἐπανήκοντες ἀσπί τῆς νυκτὸς εἰς πηδῆσαντες διὰ τοῦ τείχους ἀχμαλωτίσωμεν τὴν πόλιν, ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ μὲν ἐπήνεσαν οἱ δ' οὐ καὶ ἔρις συνέστη, ἠβουλήθησαν δὲ πολεμῆσαι, τοῦ διδὸς ἀπαλήσαντος ἐπαύσαντο, καὶ τὸν ἵππον ἐτεκτῆματο ὁ ἐπειὸς βουλῆ τῆς ἀθηνᾶς δι' ἐπιπρίου καὶ μετὰ ταῦτα ἀντιλογίαι πολλαί, τέλος ὁμονοήσαντες εἰσῆλθον οἱ ἀεῖστοι σίγανος σκευαφραμένου τὸ πλάσμα, καὶ πολλῶν ἀντιλογιῶν τοῖς τρωσὶ γενομένων τέλος ὁμονοήσαντες ἔσυχον τὸν ἵππον εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἕλλήνων ἀπὸντων.

ARGUMENTUM LIB. XIII.

Ἐν τούτῳ ἰγ' ὄντι διαλαμβάνει πῶς οἱ τρῶες νομισάντες ἀληθῶς τοὺς Ἕλληνας ἀποπλευσῶσαι ἔχαιρον ἐμελπον (καὶ) μεθυθέντες ἤρξαντο καθυδέειν, καὶ τότε ὁ σίγανος πυρσὸν ἤϊεν ὃν ἰδόντες ἐπανήκον καὶ εἰσπηδῆσαντες πάντα τὰ δεινὰ ἐποίησαν ἀποκτείνοντες ἀνηλεῶς πάντα τὸν παρατυχόντα, ὅτε νεοπτόλεμος ἀνείλε τὸν ὀφείμον ὁ δὲ μενέλαος τὸν δῆϊφοβον, τὸν δὲ ἀσάνακτα ἀπὸ πύργου ἐκρήμισαν, μόνος δὲ τῆς οἰκείας τοῦ ἀντήνορος ἐφείσαντο, ὁ δὲ ἀνείας μετὰ πάθη πολλὰ ἰδὼν τὴν πατρίδα ἀλοῦσαν ἀρπάσας τὸν πατέρα γέροντα καὶ τὸν υἱὸν ἐφυγε.

ARGUMENTUM LIB. XIV.

Ἐν τούτῳ διαλαμβάνει ὁ ποιητὴς ἰδ' ὄντι καὶ τελευταίῳ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως τὴν ἐπάνοδον τῶν Ἕλλήνων καὶ φθορὰν ἐρίων καὶ πλάνην καὶ ὀφῶτα τὰ δεινὰ τῶν τρῶων καὶ τὰς ἠδονὰς τῶν Ἕλλήνων καὶ ἄσματα καὶ ἐπαίνοις τῶν ἀνδραγαθησάντων καὶ ὅτι ἐφάνη τὸ φάντασμα τοῦ ἀχιλλέως τῷ υἱῷ καὶ ἐξήτησι τὴν πολυξένην θύμα ἦν καὶ ἔθυσαν, καὶ ὅτι ἠεκάβη ἐγένετο κύων, καὶ ὅτι ἡ ἀθηνᾶ ὀργισθεῖσα ἀμῆνι τῷ λοκρῷ ἀπέτριξε αὐτὸν ἀνηλεῶς, ἦτε θάλασσα καὶ ἀνεμοὶ σφοδροὶ κινήθεντες πολλοὺς ναυγῆσαι ἐποίησαν τέχνας τε τοῦ ναυπλίου καὶ ὀργῆ τῶν θεῶν πολλοὶ κακῶς διεφθάρσαν:

Omnia hæc Argumenta *Constantini Lascaris* manu descripta, forsan et studio elucubrata sunt; quippe quæ nullius Auctoris nomen præ se ferant. Ejusdem manus esse constat frequentes marginibus adscriptas rubro colore Annotatiunculas. Idem quoque, licet in autographâ Notâ Codici præfixâ moneat, Librum hunc à se per complures Latinos describi jussum, se verò nihil descripsisse testetur; tamen multa hujus Poematis loca suâ ipse manu, quam probè novimus, exaravit. Hæc autem pertinent à fol. 2. ad totum fol. 4. adversum; à fol. 6. averso ad 7. adversum; à fol. 8. ad totum 12. à fol. 14. averso ad 16. ferè totum; à fol. 100. ad totum 103. à fol. 148. ad 149. adversum; à fol. 162. ad 163. etiam adversum; à fol. denique 183. ad totum 193. Cætera IX. vel X. diversis Litterarum formis exarata deprehendas.

Illud etiam velim scias, etsi multa passim apparent vacua litteris folia, quas ego *Solitudines* potius quàm *Lacunas*, ut plerique vocant, appellaverim; nihil omnino tamen ex Poemate desiderari. Neque mireris tot inaratos calamo tractus *foliis* 16, 45, 46, 53, 132, 133, 149, 152, 161, 163, 178 et 179. quos non defectus Car-

minum, sed Exscriptorum turba male provida reliquit.

Superest, ut hujus Operis impressi cum Msto consensum attingam. Postquam optimam ejus Editionem, curante *Joan. Cornelio de Pauw*, Lugduni Batavorum Anno MDCCXXXIV. emissam diligenter inspexissem, totumque Librum observassem asteriscis versuum vel defectus, vel menda denotantibus intermicantem, incessit animus utriusque comparandi cupiditas. Omnes itaque Versus, Locosque asteriscis distinctos cum Mstis accuratè contuli: quo adhibito labore, perspectum mihi exploratumque est, illos cum his planè consentire; si tamen sequentes excipias, qui vel pleniore, vel emendatiores in Msto Codice reperiuntur.

Libri I. versus 16. qui fine mutilus occurrit in laudata Editione, sic integrior in Msto legitur:

Ἀμφὶ δ' ἄρα σφίσι πένθος ἀνιρῶν κατέδαπεν.
Adscriptum tamen ad oram eadem, id est *Constantini Lascaris*, manu, sive emendationis, sive variantis lectionis gratiâ, κατέτρυχεν pro κατέδαπεν.

Ejusdem Libri versus 539. finis expressam ultimam in Msto dictionem exhibet ἔχουσα, quæ ab impresso abest, et à *Rhodomanno* Commentatore ex ingenio suppletur.

Post *Libri II.* versum 57. nulla subjicitur in Msto defectus Nota.

Ejusdem Libri versus 133. in quo supplendo multum Critici in allegatâ Editione desudant, post vocem εἰλαπίνησιν habet in Codice nostro hanc alteram ἐμῆσιν, quâ illius mensura sensusque constat.

Libri III. versus 457. fine mutilus, quem supplere Commentatores omni ope adnuntur, exit in Msto in vocem βατάζων, *Constantini Lascaris* manu adjectam.

Libri V. versus 535. præfert in Msto hæc duo τὸ παροῖθεν pro uno τοπαροῖθε, quod in excuso legitur.

Lib. VII. versus 359. cui ad mensuram aliqua dictione opus est, hanc in Msto præbet, scilicet λίαν, voci μέμνη postpositam.

Libri IX. versus 448. impressus, ita in Msto legitur:

Λυγρὸν ἐπισκάζονται ποτὶ χθόνα διὰν ἴσκιου.

Libri X. versus 131. habet in Msto vocibus πονέουσιν et ἡς interpositam τειρεῖ, nisi scripturæ compendium fallit.

Libri XI. versus 194. hanc in Msto Codice lectionem obtinet:

Κάτω πεσεν ἀμφὶ νέκυς· λῆϊπιε δ' ἄρα χεῖρα κραταίην.

Libri XII. versus 324. et 325. quasi in unum confusi, uno tenore descripti sunt in Msto hunc in modum:

Ὅσους χάνθανεν ἴωπον ἔτευξεν ἐπίστατο δ' ὦ ἐνὶ θυμῷ.

Adeo, ut versûs Heptametri speciem præbere videantur.

Libri XIV. versus 423. occurrit etiam in Msto mutilus, ita designato vocis deficientis loco:

Ἀμφὶ βασιλῆϊ καὶ ἀρχετον ἀγαλόασα.

Cæteros *Cointi Smyrnæi* versus, secundum laudatam supra Editionem typis expressos, cum Mstis conferre opus quidem esset (conferenti licet inamabile) viris Criticis jucundissimum. Sed hoc specimen ad alia festinanti sufficiat.

XXIX.

Chartaceus in folio, habens folia tantum 94. in vulgari charta litteris parum elegantibus, et perspicuis ab *Andrea Darmario Epidaurio* Matriti anno MDLXXIX. descriptus. Eo continentur *Curopolata* (*Georgii* scilicet *Codini*) de Officialibus Palatii Constantinopolitani, et magnæ Ecclesiæ (etiam *Constantinopolitanæ*) Liber; item *Notitia Metropoleων, Archiepiscopatum, et Episcopatum Græcorum*, incerto Auctore: quæ singula ordine suo enucleare curabimus.

Fol. 1. adverso. Hæc primum occurrit brevissima Inscriptio: Πίναξ, eadem proxius manu, quâ totus Codex descriptus est.

Mox Latinâ linguâ, manuque Hispanâ subit hæc amplior:

Noticia (sic) *Imperij Orientalis, seu Paleologorum, Imperatoris, Auleq. totius et Aulicorum munera, officia, ritus, nomina, atq. alia continens.*

Stephani CuropolatI.

Unde autem quisquis hæc scripsit, *Stephanum Curopolatam* hujus Libri auctorem fuisse acceperit, planè ignoramus.

2. *Codini* Libro præmittitur Ecclesiarum Græcarum *Notitia* sic inscripta: Τάξις τῶν μητροπόλεων· ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων. πόσαι ὑποτάσσονται καὶ ποῖαι πόλεις καθ' ἐνί:— Ordo *Metropoleων, Archiepiscopatum, et Episcopatum*: quot, et quæ singillatim subjiciantur Civitates. Incipit: Πίναξ:— Αὐταὶ εἰσὶν μητροπόλεις:— Ἡ καισάρεια καθ' ἐξῆς ἑτέραί αἱ πλεῖσαι. Desinit: τῇ εὐχαρίτων:—

3. aver-

3. averso. Πίναξ. Τῶν πατριαρχῶν ὀφφικιάλων ὀνόματα καὶ πῶς καθ' ἑἷς:— Index, sive Catalogus. Patriarchalium Officialium Nomina, et quomodo singuli se habeant. Incipit: Τὰ ὀφφικία τῆς μεγάλης ἐκκλησίας:— Η παῶτη πεντάς:— Desinit: Περὶ μελλονύμφης δεαπόνης:— Hic nimirum est Catalogus Officialium ad magnam Ecclesiam Constantinopolitanam pertinentium.

4. Τοῦ σοφωτάτου κουροπαλάτου περὶ τῶν ὀφφικιάλων τοῦ παλατίου τῆς κωνσταντινουπόλεως ὀνόματα βασιλικά καὶ πατριαρχικά: Sapientissimi Curopalatæ de Officialibus Palatii Constantinopolitani. Nomina Imperialia et Patriarchalia. Incipit: Πίναξ: Πῶς ἐπὶ πᾶς ὁ καθ' ἑἷς, πῶς ὀνομάζεται, καὶ τί τὸ ἐνεργεῖν. Desinit: Περὶ χειροτονίας πατεiάρχου:—

Capita quæ Catalogus hic exhibet, quæque protinùs sequuntur, eadem sunt, quæ legere est in *Georgii Codini Curopalatæ Libro de Officialibus Palatii Constantinopolitani* typis Regiis Parisiensibus edito, sed mutato ibi ordine, et minori numero, aliisque sæpe inscriptionibus, et verbis. Adde quod ab *Officialibus Ecclesie* ibidem fit initium; hic verò ab *Officialibus Palatii*, quod Operis titulo magis consentaneum.

5. Τοῦ σοφωτάτου κουροπαλάτου περὶ τῶν ὀφφικιάλων παλατίου τῆς κωνσταντινουπόλεως, ὀνόματα βασιλικά, καὶ πατριαρχικά:— Sapientissimi Curopalatæ de Officialibus Palatii Constantinopolitani. Nomina Imperialia et Patriarchalia. Caput hoc primum, quod in proximè laudatâ *Codini* Editione numeratur secundum, præmisso hujusmodi titulo: Πῶς ἐπὶ πᾶς ὁ καθ' ἑἷς, πῶς ὀνομάζεται, καὶ τί τὸ ἐνεργεῖν, incipit: Οἱ τοῦ βασιλέως υἱοὶ δεαπόται θεωρίζονται τῶν ἀδελφῶν. Desinit: Ωσαύτως καὶ ὁ τοῦ μεγάλου βασιούλου τόπος ἀνεπίγνωτος ἦν:— In Exemplari excuso peculiari caret Inscriptione; diversumque præfert Initium, Finem verò eundem.

7. averso. Ἐνταῦτα περὶ τῶν σκιάδιων, καὶ τῶν φορεμάτων τῶν ὀφφικιάλων. ἤτοι καλυμάτων, καὶ εἰδυμάτων:— Hic de Umbellis et Vestibus Officialium, id est de Tegumentis capitis et Indumentis. Præfixâ peculiari hujusmodi inscriptione: Τὸ σκιάδιον τοῦ δεαπότου, incipit: Τὸ σκιάδιον τοῦ δεαπότου ὀλομάργαρον. Desinit: Ο δὲ πατωπίας κρατῆι δικαίικιον μονόζυλον, χερὶς κόμπων:— Caput hoc secundum sectum est in excusis in tertium et quartum, ita ut unum duo complectatur. Hujus verò Inscriptio alia est ab impressâ, Initium quoque aliud.

17. averso. Ἐντεῦθεν ἀρχονται αἱ ὑψηροῖα καθ' ἑνὸς ἐκάστου τῶν ὀφφικιάλων:— Hinc incipiunt Ministeria uniuscujusque singillatim Officialium. Caput IV. in excusis V. Incipit: Ο δεαπότης μὲν: ὁ σεβαστοκράτωρ: καὶ ὁ καίσαρ: Desinit: Οἱ θεωρηθήμενοι καὶ οἱ καστροφύλακες ὑψηρέται ἕκαστος κατ' ἀξίαν τῶν πόλεων:—

28. Ἐντεῦθεν αἱ ἐορταὶ, ἃς εἰώθασιν ποιεῖν ἐν τῷ παλατίῳ:— Hinc (incipiunt, vel sequuntur) Festa quæ fieri solent in Palatio. Caput V. in excusis VI. et VII. Præmisso peculiari hoc titulo: Περὶ τῆς ἐορτῆς χειρογνηων:— (De Festo Nativitatis Christi) incipit: Τῇ κατ' τοῦ δεκεμβρίου καθ' ἣν ἐστὶν ἡ τῶν χειρογέννων παραμονή. Desinit: εἶπομεν δὲ κατὰ μέρος περὶ μιᾶς τούτων τῆς τοῦ χειροῦ δηλονότι γεννήσεως ρητέον ἥδη καὶ περὶ τῶν λοιπῶν:—

43. Ἐορτὴ τῶν ἐπιφανείων:— Festum Epiphaniæ. Caput VII. in excusis VIII. Incipit: Ἡ μὲν οὖν τῶν θείων θεοφανείων ἐορτὴ. Desinit: Ωσαύτως τῷ τε ποτεστάτῳ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ:—

Ἐορτὴ τῆς σταυροπροσκυνησεως: Festum adorationis Crucis. Caput VIII. in excusis IX. Incipit: Κυριακὴ τῆς σταυροπροσκυνησεως τῆς παραστάσεως ἱσαμένης. Desinit: πλὴν τῆς τοῦ εὐαγγελισμοῦ ἐορτῆς τῶν βαίων, καὶ τοῦ μεγάλου σαββάτου:—

44. averso. Ἐορτὴ τῶν βαίων: Festum Palmatum. Caput IX. in excusis X. et XI. Incipit: Τῇ ἐορτῇ τῶν βαίων θεωροῖται ὁ περίπατος. Desinit: ὅπου καὶ τῆς ὀδηγητρίας ἱσταται εἰκὼν ὑποσφραῖσι ὁ βασιλεὺς:—

46. averso. Ἀκολουθία τῆς μεγάλης ἐβδομάδος:— Officium magnæ Hebdomadæ. Caput X. Incipit: Τῇ μεγάλῃ δευτέρῃ, τῇ μεγάλῃ τρίτῃ. Desinit: δίδονται δὲ καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἀνάχρυσσα νομίσματα τρία: καὶ μετὰ τούτο ἀρχεται ἡ λειτουργία:—

47. averso. Ο νιπτήρ: Pedum Lotio. Caput XI. Incipit: Ο μὲν οὖν βασιλεὺς φορεῖ ἐκ τῶν θεωρηθήμενων φορεμάτων αὐτοῦ, οἷα ἀν βούλοιτο. Desinit: καὶ γενομένης ἐκείσεμνήμης τῶν βασιλέων, ὁ βασιλεὺς ὑποσφραῖσι:—

Duo hæc Capita in allegatâ Editione in unum, scilicet XII. uno complexa titulo, coalescunt. Posteriori verò titulus Νιπτήρ minimè convenit; at priori non nihil conveniret, quòd ibi ejusmodi *Lotio* describitur.

48. averso. Αἱ ἄραι τῆς μεγάλης παρασκευῆς:— Horæ magnæ Parasceves. Caput XII. in excusis XIII. Incipit: Τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ ψάλλονται καὶ ἄραι. Desinit: τράπεζα δὲ μετὰ τῆν ἀπόλυσιν οὐδαμῶς:—

49. Ο ὄρθρος μεγάλης κυριακῆς τοῦ πάχα:— Officium matutinum magnæ Dominicæ Pascha-

schalis. Caput XIII. in excusis XIV. Incipit: Ο δὲ τῆς μεγάλης κυριακῆς ὄρθρος ψάλλεται. Desinit: ἢ αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐν τῷ παλατίῳ τελούμεναι ἑορταί:—

54. Περὶ ἐτέρων διαφόρων ἑορτῶν ἐν αἷς ὁ βασιλεὺς ἀπέρχεται εἰ ἐκδημῶν τῇ κωνσταντινουπόλει εὐρίσκεται:— De aliis diversis Festis, quibus Imperator interest, si Constantinopoli versari contingat. Caput XIV. in excusis XV. Incipit: Κατὰ μὲν τὴν ἀνάστην τοῦ σεπτεμβρίου. Desinit: ἦτοι τὰς ἐς τὸ φασάτον ἄρα ἢ περὶ τούτων εἰπεῖν:—

57. Περὶ τῆς ἐν τῷ φασάτῳ τοῦ μεγάλου δεμεσίκου ὑπηρεσίας:— De magni Domestici Officio in exercitu. Caput XV. in excusis XVI. Incipit: Ἀπαν τὸ σφάτατον ὑπὸ τὴν τοῦ μεγάλου δεμεσίκου χεῖρα εὐρίσκεται. Desinit: ἢ ἑαυτῶν κεφαλῆς τὸ τί γενέσθαι δεῖ:—

59. Περὶ σφραγοῦ βασιλείας:— De Coronatione Imperatoris. Caput XVI. in excusis XVII. Incipit: Τοῦ μέλλοντος σφραγισθῆναι κατὰ τὴν τῆς ἡμέρας σκείνης ἑσπέραν. Desinit: Οἱ δὲ κατέχοντες, ῥομφαοκράτορες:—

69. Περὶ σφραγισθῆναι δεσπότη. De Creatione Despotæ. Caput XVII. in excusis XVIII. Incipit: Ποιοῦσιν ἐν τῷ τρικλίνῳ. Desinit: ἐκάστων τὰ ἑαυτῶν φορούντων φορέματα καθὰ σφραγίζεται:—

70. Περὶ σφραγισθῆναι σεβαστοκράτορος ἢ καίσαρος:— De Creatione Sebastocratoris et Cæsaris. Caput XVIII. in excusis XIX. Incipit: Ἡ τοῦ σεβαστοκράτορος ἢ τοῦ καίσαρος σφραγισθῆναι. Desinit: ἐπὶ τῆς ἡρακλείας ἐπισκοπῆ ἦν τὸ βυζάντιον:—

71. Περὶ χειροτονίας τοῦ πατριάρχου: De inauguratione Patriarchæ. Caput XIX. in excusis XX. Incipit: Δεῖ σφραγισθῆναι, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἀρχιερεῖς χειροτονοῦνται. Desinit: οἱ δὲ γὰρ τῆς ἐκκλησίας ἀρχόντες μετὰ τῶν ἐπιρριπταρίων ἢ ἱματίων:— Ex duobus Capitibus XVIII. et XIX. Operis Msti proximè recensitis, prius est Impresso amplius, posterius verò parte plus quàm dimidià brevius; quippe omnia ad Patriarchæ Electionem pertinentia ibi desiderantur; ideoque ejus titulus non est Περὶ σφραγισθῆναι ἢ χειροτονίας τοῦ πατριάρχου, sed Περὶ χειροτονίας tantum.

71. averso. Περὶ πενθίμων βασιλικῶν φορέματων:— De lugubribus Imperatoris Indumentis. Caput XX. in excusis XXI. Incipit: Πατρὸς βασιλέως ἀποθανόντος. Desinit: Οὐ δὲ γὰρ ἐνδεδομένων ἐστὶ μελανιμονεῖν πινὰ ἐν τῷ παλατίῳ:—

72. averso. Περὶ μελλονύμφης δεσποίνης:— De

futurâ Sponsâ Imperatrice. Caput XXI. in excusis XXII. Incipit: Χρὴ ἢ τοῦτο γνώσκωσιν ὅτι δεσποίνης νύμφης ἐρχομένης. Desinit: τελούμενων μετὰ τοῦτο ἢ τῶν γαμικῶν τελεθῶν ἐν ἡμέρᾳ ῥητῆ:—

Hoc Caput est *Georgii Codini* operis novissimum in sapiens allegatâ Regia Parisiensi Editione, et Msto sub finem his verbis auctius: Ἰστέον δὲ ἢ τοῦτο, &c. usque ad hæc postrema: τῆς μητρὸς ἐκκλησίας.

74. Περὶ τῶν ὀφφικιῶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. De Officialibus magnæ Ecclesiæ (Constantinopolitanæ). Initium: Ο μέγας οἰκονόμος: Ο μέγας σακελλάριος. Finis: Ο δευτερεύων (in excusis accedit τῶν διακόνων).

Eod. averso. Τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια ἔχουσιν οὕτως. Ecclesiastica Officia sic habent. Initium: Ἡ ἀ' πεντάς:— Ο μέγας οἰκονόμος κρατῶν πάντα τὰ κτήματα τῆς ἐκκλησίας. Finis: Ο διπότης ἢ ὁ ἐπὶ τῆς ποδῆας:— Hoc Caput in Msto Codice est XXII. et postremum in excusis verò exemplaribus, et nominatim in Regia Parisiensi Editione, primum, unde *Georgii Codini* Liber exorditur.

77. Sequitur Notitia Metropoleων, Archiepiscopatum et Episcopatum Græcorum sine Auctoris nomine, hunc primum exhibens titulum: Τάξις σὺν θῷ τῶν μητροπόλεων:— Ordo, Deo juvante, Metropoleων, quæ ab his incipit verbis: Ἡ χειροτονία:— ἀ' Ἡ ἑφεσός:— β'. in hæc desinit: Ο σίβικτου:— γ' Ὁ βαριανῆς:— δ'.

Hujusmodi Notitia illi maximè congruit, quam *Jacobus Goar* in laudata Editione pag. 379. *Codini* Libro cum aliis Notitiis subnexuit, ita Græcè et Latine inscriptam: Ἡ χειροτονία διατυπώσις παρὰ τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ὅπως ἔχουσι τάξις οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων τῷ Πατριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως. Ordo dispositus per Imperatorem Leonem Sapientem, quem locum et seriem habeant Throni Ecclesiarum Patriarchæ Constantinopolitano subjectarum. Id solum intercedit discriminis, quòd utraque in aliis sedibus sit plenior, in aliis defectior; in nonnullis aut ordine, aut locorum nominibus dissentiat. Quare illas ad investigationem Veri, novæque Editionis lucem multum expediat inter se comparari.

Quid autem de Ordine Metropoleων qui Codicis hujus folio 2. præponitur? Is est, ut vel titulus Πίναξ indicat, merus Index Nominum Metropoleων, quas proximè citata Notitia complectitur. Alii verò Indices duo, qui fol. 3. averso, et toto 4. continen-

tinen-

tinentur, ad ipsum *Codini* Opus omnino pertinent. Omnes tamen in supra laudato Parisiensi Exemplari desiderantur.

Cæterum nonnullæ à Calligrapho adscriptæ sunt marginibus variantes Lectiones, perinde atque ipsâ docti hominis Hispani manu, qui Latinum Codici titulum præfixit, Emendationum Interpretationumque Notæ.

Fol. 94. et ultimo talis occurrit autographa Scribæ subnotatio:

Τέλος τοῦ παρόντος βιβλίου,
 ἐν μαδριλλίῳ σὺν θῶ τῆς Ἰαπωνίας:
 Ὑπὸ ἀνδρέου δαρμαρίου τοῦ ἐπιδαυρίου
 α φ ο γ ὀκτωβρίου
 ιδ' :-

Hoc est: *Finis presentis Libri, Matrity in urbe Hispania, Deo juvante, ab Andrea Darmario Epidaurio, (Anno) MCCCCLXXIX. Octobris XIV.*

Andream hunc *Darmarium* inter Calligraphos memorat P. Montfaucon *Paleogr. Græcæ* pagg. 92. et 94. utpote qui aliquot Regios Codices Parisienses scripserit; simulque dubitat, „an idem sit atque *Andreas* „*Tarmarius* Epidaurius, cujus erat Codex „Cæsareus, ubi *Joannis Damasceni de ortho-* „*doxa Fide*, sæculo XVI., Ego verò eundem prorsus fuisse nullus dubito cum propter affinitatem nominis patriamque, tum propter ætatis æqualitatem; præsertim referente eodem P. Montfaucon *Biblioth. Coislin.* pag. 222. Galeni opus, „in cujus fine „legitur: Ταύτην τὴν κίβλον ἔγραψεν ὁ Ανδρέας Ταρμάριος ὁ Ἐπιδαύριος, ἐκ τοῦ χατορθώματος τοῦ ἐνδόξου ἀνδρὸς θεοδώρικου τοῦ φλορεντίου, ἐν τῷ Παταυίῳ ἔτει ἀπὸ θεογενίας αφξ. μηνὸς τοῦ φεβρουαρίου ἰ. ἰ. Hunc librum scripsit *Andreas Tarmarius Epidaurius*, sumtibus gloriosi viri *Theodorici Florentii*, Patavii anno à *Dei ortu* 1560., (mensis *Februarii die 10.* quod ab Interprete omissum).

Animadvertatur obiter Græcum hominem vocabulum Hispanum *Madrid* Græcè *Μαδρίλλιον* expressisse, sive quòd Linguae suæ lenitati morem voluit gerere, sive quòd aliquos audierat *Madril* pro *Madrid* efferentes, ut apud nostrates Rusticos usus hodieque obtinet: unde originem sanè duxit Nomen patrium adjectivum *Μαδριλένιο*, quod in præsens et ab Urbanis, et à Rusticis pariter usurpatur.

XXX.

Chartaceus in folio, præditus foliis 174. chartæ candore, lævitate, crassitudine insignis; partim à *Constantino Lascari* minute, sed nitidè; partim ab alio non ineleganter descriptus: qui *Porphyrri* de *Vita Plotini*, ejusque Scriptis Librum, tum eisdem *Plotini* *Enneadas* IV. eo, qui sequitur, tenore continet.

Fol. 1. Πορφυρίου περὶ βίου πλωτίνου ἢ τῆς συντάξεως τοῦ αὐτοῦ συγγραμμάτων. *Porphyrri* de *Vita Plotini*, ejusque scriptorum serie. Incipit: Πλωτίνος ὁ καθ' ἡμᾶς γενεῶς φιλόσοφος. Desinit: αὐτὸ σημαίνει τὸ ἔργον.

Hunc Librum, quippe rariùs obvium, *Fabricius Biblioth. Græcæ Vol. IV.* pag. 91. iterum Græcè, et Latinè edidit aliquot locis castigatum, in Capita divisum, brevibusque Notis illustratum.

12. Πλωτίνου φιλοσόφου *Enneads* πρώτη. *Plotini* Philosophi *Enneas* prima. Incipit: Ἡδονῆ ἢ λύπαι· φόβοι τε ἢ θάρρη. Cui succedunt tres aliæ, quartâ scilicet integrâ tenuis; suaque singulis præmittuntur Argumenta *Constantini Lascaris* manu exarata, atque ex ipsius *Plotini* *Vitâ*, ut factâ collatione comperimus, deprompta.

Ejusdem *Lascaris* manu cum *Plotini Vita* à fol. 1. ad 9. tum *Enneas* IV. à fol. 121. ad 130. descriptæ sunt. Hujus demum Codicis dominus idem fuit, quemadmodum patet ex autographâ ejus Annotatione ad folii 1. oram superiorem appositâ, quæ sic habet: Κωνσταντίνου λασκαρίου κτήμα. *Constantini Lascaris* possessio.

XXXI.

Chartaceus folii modo, foliorum numero 273. à *Constantino Lascari* exaratus *Messanæ*, An. MCCCCLXXXVII. quo continentur *Herodoti* *Historiarum* Libri IX. *Homeri* *Vita*, eodem auctore, hujusque *Laus* ex *Dione Chrysostomo*, ut copiosius et expressius infra enarrabitur.

Fol. 1. Ἡροδότου ἀλικαρνασσίας ἱστοριῶν τῶν ἑννέα πρώτη. κλειώ. *Herodoti* *Halicarnasæ* *Historiarum* in novem partes tributarium prima, *Clio*. Incipit: Ἡροδότου ἀλικαρνασσίας ἱστορίας ἀπόδειξις ἥδε. Hanc cæteræ omnes *Musæ* ex ordine consequuntur.

In fine *Calliopes* legitur hæc *Constantini Lascaris* manu, litteris rubris, subscriptio: Τέλος ἱστορίας Ἡροδότου ἢν ὁ κωνσταντίνος ὁ λά-

σκάρης ἐξέγραφε. Id est: *Finis Historia Herodoti, quam Constantinus Lascaris exscripsit.*

Eam excipit ejusdem hæc altera litteris nigricoloribus copiosior:

Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις ἐξέγραψεν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐν μεσσηνίᾳ τῆς σικελίας πάλαι ποθέσας κτήσασθαι, οὐτε δὲ παπύρου κρείττονος ἐπιτυχῶν ἐν τῇ πόλει ἐκγράψας τε τάχιστα, ὅτι ὁ ἔχων τὰ ἀντίγραφα χένος ὦν ἐβούλετο ἀποδημῆσαι. ἔπει ἀπὸ θεογονίας ᾧ ὤ π ζ, μηνὸς αὐγούστου ἡμέρα λ. Id est: *Constantinus Lascaris exscripsit sibi et aliis Messana in urbe Sicilie, olim (hunc) habendi cupidus, neque meliorem chartam in urbe nactus. Descripsit autem celerrimè, quòd exemplarium dominus, qui peregrinus erat, proficisci vellet. Anno à Christi nativitate MCCCCLXXXVII. mensis Augusti die XXX.*

265. Βίος ὁμήρου ἐξ ἠροδότου συγγραφεὶς. Vita Homeri ex Herodoto conscripta. Incipit: ἠροδότος ὁ ἀλικαρνασσεὺς περὶ ὁμήρου γενέσεως καὶ ἡλικίας. Desinit: ὁμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα.

272. Δίωνος τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τοῦ νη. λόγος περὶ ὁμήρου. Dionis Chrysostomi ex Sermone LIII. De Homero. Incipit: Ὁ μὲν δημόκριτος περὶ ὁμήρου φησὶν. Desinit: οὐχ ὑπερορᾶ πατέρα τῶν ἀνθρώπων καλεῖσθαι.

Omnes denique hujus Codicis margines conspersi sunt Annotatiunculis *Constantini Lascaris* manu rubro colore conscriptis.

XXXII.

Chartaceus in folio, constans foliis 247. in chartâ maximè luculentâ, minutis quidem, sed nitidis litteris à *Constantino Lascari* Messanae descriptus; *Platonis* Dialogos XIII. præeunte *Albini* Prologo, complectens, singulatim infra recensendos.

Fol. I. Εἰσαγωγή εἰς τὴν τοῦ πλάτωνος βίβλον. ἀλβίνου πρόλογος. Introductio in *Platonis* librum. *Albini* Prologus. Incipit: Ὅτι τῷ μελλόντι ἐντεύξεσθαι πρὸς πλάτωνος διαλόγους. Desinit: καὶ πόσοι αἱ ὑποδιαμρεθέντες, τοὺς ἀτόμους ἐφήσαντο.

Albini *Platonici* Introductio in *Platonis* Dialogos prodiit primùm in *Fabricii Biblioth. Græca* Vol. III. pag. 44. Græcè, adjunctâ versione *Antonii Winckleri* *Hamburgensis*. At Msta multò brevior est quàm impressa, quippe quæ hujus in Sectiones IX. distributæ tres tantùm complectitur. Nichil tamen *Lascaris* de ejus defectu monet.

2. Πλάτωνος λόγος. Εὐθύφρων ἢ περὶ ὁσίου.

Πρώτης τετραλογίας διάλογος ᾧ πειρατικός. οὐ τὰ πρόσωπα εὐθύφρων καὶ σοκράτης: *Platonis* Sermones. Euthyphro, sive de Sanctitate. *Primæ* Tetralogiæ Dialogus I. exploratorius, cujus personæ Euthyphro et Socrates. Incipit: Τί νεώτερον ᾧ σοκράτες γέρονεν.

8. Απολογία σοκράτους. διάλογος β. ἠθικός: *Apologia* Socratis, Dialogus II. ethicus. Incipit: Ὅτι μὲν ὑμεῖς ᾧ ἄνδρες ἀθηναῖοι.

19. Κρίτων ἢ περὶ φρακτείου. διάλογος γ. ἠθικός. οὐ τὰ πρόσωπα κρίτων καὶ σοκράτης. Crito, sive de agendo, Dialogus III. ethicus, cujus personæ Crito et Socrates. Incipit: Τί τῆνικαδὲ ἀφῖξαι ᾧ κρίτων.

24. Φαίδων ἢ περὶ ψυχῆς. διάλογος δ. ἠθικός. οὐ τὰ πρόσωπα ἐχεκράτης. φαίδων. ἀπολλώδωρος. σοκράτης. κέβης. σιμμίας. κρίτων ὁ τῶν ἱβ (in excusis ἱα) ὑπερέτης. Phædo, sive de Anima. Dialogus IV. ethicus, cujus personæ Echecrates, Phædo, Apollodorus, Socrates, Cebes, Simmias, Crito Duodecimirum minister. Incipit: Αὐτὸς ᾧ φάδων παρεγένου σοκράτει.

49. averso. Κρατύλος ἢ περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος: ὁ διάλογος λογικός: οὐ τὰ πρόσωπα ἔρμολογῆς. κρατύλος. σοκράτης: τετραλογία δευτέρα: Cratylus, sive de Nominum recta ratione. Dialogus logicus, cujus personæ Hermogenes, Cratylus, Socrates. Tetralogia secunda. Incipit: Βούλει οὖν καὶ σοκράτει τῶνδε ἀνακοινώσομεν.

69. Θεαίτητος ἢ περὶ ἐπιστήμης. διάλογος πειρατικός. Theætetus, sive de Scientia. Dialogus exploratorius. Incipit: Ἀρπὶ ᾧ τερψίων ἢ πάλαι ἐξ ἀργῶ.

95. averso. Σοφιστής ἢ περὶ τοῦ ὄντος, ὁ διάλογος λογικός: οὐ τὰ πρόσωπα θεόδωρος. σοκράτης. ἐλεάτης ξένος. θεαίτητος: Sophista, sive de Ente. Dialogus logicus, cujus personæ Theodorus, Socrates, Eleates advena, Theætetus. Incipit: Κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν.

115. Πολιτικός ἢ περὶ βασιλείας: διάλογος λογικός. σοκράτης. θεοδώρος. Politicus, sive de Regno. Dialogus logicus. Socrates, Theodorus. Incipit: Ἡ πολλὴν χάριν ὀφείλω σοὶ τῆς θεαυτήτου.

135. Παρμενίδης ἢ περὶ ἰδεῶν: διάλογος λογικός: τετραλογία γ. Parmenides, sive de Ideis. Dialogus logicus. Tetralogia III. Incipit: Ἐπειδὴ ἀθηναῖζε οἴκοθεν.

150. Φίλιβος ἢ περὶ ἡδονῆς: διάλογος ἠθικός: Philebus, sive de Voluptate. Dialogus ethicus. Incipit: Ὅρα δὲ φράταρχε τίνα λόγον μέλλεις.

171. Συμπόσιον ἢ περὶ ἔρωτος: διάλογος ἠθικός:

κός: Convivium, sive de Amore. Dialogus ethicus. Incipit: Δοκῆ μοι περὶ ὧν πυνθίνασθε.

190. averso. φᾶιδρος ἢ περὶ κελουῦ διάλογος ἠθικός. Phædrus, sive de Pulchro. Dialogus ethicus. Incipit: Ω φίλε φᾶιδρε ποῖ δὴ καὶ πόθεν.

211. Πλάτωνος γοργίας ἢ περὶ ῥητορικῆς. Platonis Gorgias, sive de Rhetorica. Incipit: Πολέμου καὶ μάχης φησὶ γρηῖναι. Desinit: ἔστι γὰρ οὐδένος ἀξίος ὧ κελίκελεις:—

Hujus Codicis dominus, idemque exscriptor extitit *Constantinus Lascaris*, ut planè constat ex Annotatione, quam rubris ipse litteris præfixit folio signata Numeris folia proximè antecedenti. Hæc autem sic habet: *Κωνσταντίνου λασιάρεως κτῆμα ἐν μεσοσῆνῃ τῆς σικελίας ἐκγραφέν.* Id est: *Constantini Lascaris possessio. Messanae in urbe Siciliae exscriptum.*

XXXIII.

Membraneus folii magnitudine, in folia tantum 31. contractus; vetustâ manu, quippe sæculo XIII. transcriptus, membranâ verò longè vetustiori, qui *Theophanis Ceramei* Homilias XIII. hoc ordine complectitur.

Fol. 1. Αρχὴ τῶν ἰᾷ ἑθινῶν. Ομιλία εἰς τὸ πρῶτον ἑθινόν. (Ad oram πᾶ). Initium XI. Matutinorum. Homilia LXXXI. in primum Matutinum. Incipit: Πάλαμ μὲν ὁ θεόπτης μωσῆς ἀνάγων τὸν ἰσραηλιτικὸν λαὸν εἰς τὸ σίναμον ὤειρραντερίοις.

3. Ομιλία εἰς τὸ β. ἑθινόν. (Ad oram πβ). Homilia LXXXII. in II. Matutinum. Incipit: Τέρπει μὲν τὰς ὄψεις ἐκ τῆς εἰώας ἀνίχων ὁ ἥλιος.

5. averso. Ομιλία εἰς τὸ γ. ἑθινόν. (Ad oram πγ). Homilia LXXXIII. in III. Matutinum. Incipit: Οἱ ἀεννάως ῥέοντες ποταμοί.

8. Ομιλία εἰς τὸ δ. ἑθινόν: κατὰ λουκᾶν. (Ad oram πδ). Homilia LXXXIV. in IV. Matutinum, secundum Lucam. Incipit: Επειδὴ περὶ τῆς ἱερᾶς χυῦ ἀναστάσεως.

10. Ομιλία εἰς τὸ εῖ ἑθινόν:— (Ad oram πε). Homilia LXXXV. in V. Matutinum. Hæc præmissis Evangelii verbis: Τῷ χειρῷ ἐκείνῳ, ὁ πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τοῦ μνημείου (leg. τὸ μνημεῖον) incipit: Η ζωφῶδες τοῦ Κυ ἀνάστασις οὐκ αὐτόθεν δέδεικται.

11. averso. Ομιλία εἰς τὸ ς. ἑθινόν καὶ εἰς τὴν σωτήριον ἀνάληψιν:— (Ad oram πς). Homilia LXXXVI. in VI. Matutinum, et in salutarem Ascensionem. Incipit: Λαμωρὰ

τῷ ὄντι καὶ παμφαῆς (in excusis ὤειφανῆς) ἢ παρούσα πανήγυρις.

15. Ομιλία εἰς τὸ ζ ἑθινόν:— (Ad oram πζ). Homilia LXXXVII. in VII. Matutinum. Incipit: Ὅτε τὴν κατὰ τῆς ἡμετέρας φύσεως ἀρχῆθεν.

Hæc Homilia fine caret, desinitque in hæc verba: τὴν τοῦ λόγου θεότητα καὶ σῶμα, quæ optimè coeunt his: τὸ λοιπὸν τὴν ἀνθρωπότητα, &c. à quibus incipit eadem Homilia initio mutila in hujus nostri Catalogi Codice XVI. *Theophanis Ceramei* Homilias complectente, fol. 212. col. 1. Quod planè comprobatur ejusdem *Theophanis* Editione à *P. Scorso* factâ, ubi pag. 243. circa medium, allata modo Homiliæ verba conjuncta perleguntur.

17. col. 1. ineunte occurrit Continuatio Homiliæ VIII. περὶ τοῦ ἔχοντα τὸν λεγεῶνα, nempe in illud *Habentem legionem*, quam in memorato Codice XVI. fol. 17. averso, col. 1. initio quidem integram, sed serie sua destitutam, atque in hæc desinentem: Τὸ δεῦρο τοὺς δαμ... quæ mirificè committuntur his verbis: μονῶντας εἰπεῖν τὸν μαθαῖον, &c. unde eadem exorditur Continuatio, ut liquidò patet ex laudatæ Editionis pag. 53. in cujus fine adducta verba contigua reperias.

18. averso. Ομιλία εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, ἐσήκει ὁ Ἰωάννης καὶ εἰς τὸ: ἐλέχθη ἐν τῷ (leg. τῇ) πατρὶδι αὐτοῦ ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἀποστόλου ἀνδρέου. (Ad oram λόγ. ηῖ). Homilia VIII. in illud Evangelii secundum Joannem: *Stabat Joannes*, et in illud. Dicta est in ipsius patriâ in templo Apostoli Andreae. Incipit: Εμοὶ τῆς παρουσίας εορτῆς ἢ διάλεξις.

21. Ομιλία περὶ τῆς αἱμορροῦσης καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου, ἐλέχθη ἐν τῷ ἄμβωνι:— (Ad oram λόγ. ι). Homilia X. de Hæmorrhœissâ, et Archisynagogi Filiâ. Dicta est in ambone. Incipit: Διπλὴν ἡμῖν σήμερον ἀφηγήσατο θαυμάτων.

23. averso. Ομιλία εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν λάζαρον:— (Ad oram ἰᾷ). Homilia XI. in Divitem et Lazarum. Incipit: Πάλιν ἡ τοῦ θυ ἐνπόσατος σοφία καὶ δύναμις.

26. averso. Ομιλία περὶ τοῦ ἀρχιτελώνου Ζακχαίου:— (Ad oram λόγ. ιβ). Homilia XII. de Zachæo Publicanorum Principe. Incipit: Τῆς μυτικῆς ἐκείνης καὶ θείας κλίμακος.

29. Ομιλία περὶ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου:— (Ad oram ιγ). Homilia XIII. de Publicano et Pharisæo. Incipit: Πάλιν ἡμῖν

ἡ εὐαγγελικὴ φωνὴ πρὸς τὴν πατρικὴν ἡμᾶς ἀνά-
ρουσα κλίμακα.

32. averso. Ομιλία περὶ τοῦ ἀσώτου: ἐλέχθη εἰς τ' (sic). (Ad oram Ἰδ.) Homilia XIV. de Prodigio. Dicta in illud. Incipit: Εφθασεν ἡ εὐαγγελικὴ φιλοσοφία.

Hæc Homilia maximâ sui parte deficit, desinitque in hanc vocem ἐχημάτισαι. (leg. ἐχημάτισε) Cætera in suprâ laudato Codice XVI. fol. 18. sequuntur, ubi eadem extat Homilia expers initii, ab his incipiens verbis: ποτὲ μὲν δραχμὴν, &c. quæ cum voce ἐχημάτισαι aptissimè copulantur.

Omnes porrò Homiliæ hoc in Codice contentæ *Philagathi* sunt *Philosophi*, sive *Theophanis Ceramei* Archiepiscopi *Tauromenitani*, quas cum aliis ejusdem plurimis *Franciscus Scorsus* S. J. Græcè et Latinè Parisiensibus typis edidit anno MDCXLIV. Desiderantur autem omnes integræ, mutilarum verò Fragmenta reperiuntur in hujus Catalogi Codice XVI. qui ex ejusdem *Philagathi* Homiliis prope totus constat. Adsunt ibi quidem Homiliæ in IV. *Posteriora Matutina*, unâ cum Fragmento in VIIum; sed inde rursus absunt Homiliæ in VI. *Priora*, cum Fragmento Homiliæ in VIIum. quas hic omnino invenias, atque uno verbo cæteræ Homiliæ variæ, earumque Fragmenta, quæ hic continentur. At unde mutuis utriusque Codicis defectus? Hic nimirum Codex XXXIII. memorati Codicis XVI. pars est; ita esse nihil apertius, nihil manifestius. Idem enim utriusque modus, eadem membranæ crassities, pariter fumosa facies; eadem manus, eadem denique scriptura vetustioribus litteris erasis superinducta. Adde Homiliarum mutua supplementa, adde Fragmentorum aptissimam copulationem, et quasi commissuram: adeo, ut parem alter alteri Codex opem præstet, mutuisque adhibeat vulneribus medicinam. Quonam autem Sortis vel ingenio, vel diligentia factum esse dixerim, ut avulsa ex uno volumine folia in alterum sine ullo detrimento, aut imminutione convenerint? ut distracta unius corporis membra coagmentari potuerint, atque iterum coalescere? Nonne ambos hujusmodi Codices cum illis veterum temporum *Chartis per alphabetum divis* meritò compares, quæ prius decisæ, postea admotæ collatæque, omnino inter se coherentes inveniebantur? Tanta duorum Voluminum

concordia, tam singularis, mirificusque consensus.

Quando verò insolens hujusmodi avulsio et distractio contigerit, quis verè affirmet? Certè in Homiliarum Indice Sæculi XV. manu exarato, qui supra dicto Codice XVI. præmittitur, eadem prorsus Homiliæ memorantur, quas hic forte fortunâ continet Codex: maximo sanè argumento, non adeo recentem esse talem avulsionem, distractionemque.

XXXIV.

Chartaceus in folii modum, foliis constans 203. *Constantini Lascaris* manu exaratus Anno MCCCCLXXX. in quem permixtim confluerent *Xenophontis* *Oeconomicus*, *Dexippi* in *Aristotelis* *Categorias* *Libri*, *Procli Diadochi* *Elementa* *Physica*, *Gemisti Plethonis*, *Michaelis Apostolii*, *Bessarionis*, *Andronici Callisti*, *Joannis Philoponi*, aliorumque Scripta, quorum hæc series et enucleatio.

Fol. I. Ξενοφώντος οἰκονομικός. σωκράτης. κριτόβουλος. ισχόμαχος. Xenophontis *Oeconomicus*. Socrates, Critobulus, Ischomachus. Incipit: Ηκουσα δὲ αὐτοῦ ποτὲ καὶ περὶ οἰκονομίας.

In extremo Libro rubris litteris *Lascaris* manu subscriptum legas: Τέλος τοῦ οἰκονομικοῦ Ξενοφώντος ὃν ἐξέγραψε κωνσταντῖνος εαυτῶ καὶ τοῖς φίλοις. ἔπειτα υ D. Hoc est: *Finis Oeconomici Xenophontis, quem exscripsit Constantinus sibi et amicis An. MCCCCLXXX.*

28. averso. Εκ τοῦ γοργίου πλάτωνος. Ex *Gorgia* *Platonis* (Excerptum). Incipit: φιλοσοφία γὰρ τοῖ ἐστιν ᾧ σώκρατες. Desinit: καὶ βίος καὶ δόξα καὶ ἄλλα πολλὰ ἀγαθὰ:

31. Post unius et semis folii vacuum intervallum, sequitur *Εξήγησις* εἰς τὰς ε φωνὰς τοῦ πορφυρίου. Expositio in V. Voces *Porphyrii*. Incipit: Μέλλοντας ἡμᾶς ἀρχεσθαι φιλοσόφων λόγων, δεῖ εἰδέναι τί ποτὲ ἐστὶ φιλοσοφία. Desinit: ὁμοίος γὰρ ἄνθρωπος σωκράτης καὶ πλάτων οὐχ ὁμοίος δὲ μέλανες ἢ λευκοί:—

Hæc Expositio nullius Auctoris nomen præ se fert; sed quantum nobis investigare licuit, non est *Ammonii Hermiae filii*, neque *Georgii Pachymeris*, neque *Michaelis Pselli*, neque *Nicephori Blemmida*, neque *Neophyti*, qui Voces V. commentariis explanarunt.

31. Προλεγόμενα εἰς τὰς ε τοῦ πορφυρίου φωνάς. Prolegomena in V. Voces *Porphyrii*.

In-

Incipit: Ζητητέον ἐν τοῖς προελεγμένοις τέσσαρα. Desinit: ἄπο τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας ὃ καὶ μέρος καὶ ὄργανον καλεῖται. Ignorati Auctoris sunt hæc Prolegomena, neque dum edita videntur.

54. Δεξιππου φιλοσόφου πλατωνικοῦ τῶν εἰς τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων κεφάλαια μ. Dexippi Philosophi Platonici in Aristotelis Categorias Dubiorum et Solutionum Capita XL. prioris videlicet Dialogi Caputum Index.

Primum igitur Caput sic inscribitur: Διατί πολλοὶ εἰς τὰς τοῦ ἀριστοτέλους ἠπόρησαν. Quare multi de Aristotelis Categoriis dubitaverint. Postremum verò ita: Οτι τὸ ἔστιν ἢτοι ἐκάστης κατηγορίας κατηγοροῦμεν, καὶ οὕτως ἐπ' ἀπειρον προεβασόμεθα, ἢ ἐ ἐγκλίσεια ἀπὸ τοῦ ὄντος γένος ἂν εἴη τὸ ὄν:— Quòd τὸ Est, cujusque scilicet Categoriarum, prædicamus; atque ita in infinitum procedemus; vel si de Ente prædicatum fuerit, Genus sit Ens.

Eodem averso. Sequitur ipse Dexippi Dialogus, hoc titulo: Διάλογος. σέλευκος. καὶ δεξιππος. Dialogus. Seleucus et Dexippus. Incipit: Οκνος τίς ἔχει με μάλα καλὴν καὶ γενναίαν χάριν αἰτήσασα. Desinit: καὶ δεκαχῶς ῥηθισίων οσαχῶς καὶ τὰ ὄντα:—

71. Κεφάλαια τοῦ β. λόγου μγ. Sermonis II. (Dexippi) Capita XLIII. Ejus scilicet Caputum Index, quorum Primum inscribitur: Πότερον διαίρεσις ἐστὶν ἢ καταρίθμισις ἐν ταῖς κατηγορίαις. Utrum Divisio sit, an Enumeratio in Categoriis; Postremum verò: Ἀπορία πλατωνικοῦ ὅτι αὐτὴν τὴν οὐσίαν τίς ἐστὶν, οὐ παρίσσει τὸ λεγόμενον αὐτῆς ἴδιον:— Plotini Dubitatio, quòd Essentiam ipsam, quæ sit, probant; non autem quòd ipsius proprium dicitur.

72. Statim subit ipse Dexippi Dialogus, sive Sermo secundus, hac inscriptione: Δεξιππου φιλοσόφου πλατωνικοῦ τῶν εἰς τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων β. Dexippi Philosophi Platonici in Aristotelis Categorias Dubiorum et Solutionum (Dialogus) II. Incipit: Μέλει μὲν τούτων ὡ φιλομαθεῖσθε σέλευκε. Desinit: ἀφ' οὗ ἐ κατ' οὐσίαν αἱ λέξεις κατηγοροῦντο, ἐνεσι μαθεῖν:—

Etsi suus utrique Dialogo Caputum Index præmittitur; neuter tamen in Capita sectus apparet.

84. Δεξιππου πρὸς σέλευκον περὶ ποσότητος. Dexippi ad Seleucum de Quantitate. Incipit: Τὰ μὲν δὴ περὶ οὐσας ὀπρηματα ὡ κάλλιψε τῶν ἐμῶν ἐπαυρῶν σέλευκε. Desinit: φύσει ἄρα ἐνυπάρξει τῇ φωνῇ τὸ μεγαθὸς καὶ ἡ μικρότης.

Tertium hunc Dexippi Dialogum finis expertem esse testatur ipsius Lascaris manu subscripta vocula ἀτελής. Nullus verò eidem Dialogo præit Caputum Index, relicto ad eum adjiciendum vacuo dimidii folii spatio.

Recensiti hacrenus Dexippi Dialogi, sive Libri III. necdum typis Græcis in lucem prodire, auctore Fabricio in Biblioth. Græca Vol. IV. pag. 156.

88. Πρόκλου διαδόχου λυκίου στοιχειώσε φυσικῆ τῶν εἰς δύο τὸ α. ὅροι τοῦ α. Procli Diadochi Lycii Elementa physica in Libros duos tributa. Liber I. Definitiones (Libri) I. Is incipit: Συνεχῆ ἐστὶν ὧν τὰ περὶ αὐτὰ ἐν. Deinde alter sequitur.

Utrumque autem minimè diversum existimes à duobus ejusdem Procli Libris, qui περὶ κινήσεως, sive de Motu inscripti, vel Græcè, vel Latinè, vel utroque simul sermone sæpiùs editi sunt.

100. Μάρκου κικέρωνος τὸ περὶ γήρωσ. Marci Ciceronis (Liber) de Senectute. Incipit: Ω τίτε εἶπεν ἐγὼ ἀρόφρων τί ἴκωμαι ἀρήξαν. Desinit: δυνθῆητε ἐπαινήσασα πᾶσαν εὐλιφότες τοῦ ἀράγματος.

In fine Constantini Lascaris manu subscriptum: Τέλος τοῦ περὶ γήρωσ κικέρωνος ὃ μετήνεγκε θεόδωρος ὁ γαζῆς εἰς τὴν ἑλλάδα φωνήν:— Id est: Finis Libri Ciceronis de Senectute, quem Theodorus Gaza in Græcam linguam transtulit.

Hæc Gaza Translatio cùm in Editione Ciceronis Aldina An. MDXXIII. tùm in aliis jamdudum prodiit.

118. Τοῦ σοφοῦ γεωργίου τοῦ γεμιστοῦ πρὸς τὰς χολαρίου ὑπὲρ ἀριστοτέλους ἀντιλήψεις. Sapientis Georgii Gemisti ad Scholarii super Aristotele objectiones. Incipit: Ἐπὶ τὸ βιβλίον τῶν κατὰ ἀριστοτέλους βλασφημιῶν εἰς ὄψε περὶ ἤλθεν. Desinit fol. 146. in hæc verba: ἡμῖν δε σου τὰ τοιαῦτα ἴσα καὶ κουνιδίου μελιταίου πινὸς ὑλακοῖς, λελόγησά τε ἤδη καὶ αὐθὶς λιγισθήσεται:— Continuò rubris litteris Constantini Lascaris manu subscriptum: Τέλος τοῦ κατὰ τοῦ χολαρίου συγγραμματος. Id est: Finis operis contra Scholarium.

In hujus contextu, fol. scilicet 131. Constantini Lascaris manu Scholion occurrit amplissimum, cujus prima verba: εἰσικεν οὗτος ἀνὴρ οὐ τὰ ἀριστοτέλει μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτῷ πλάτωνι δοκοῦντα ἀγνοεῖν; postrema verò: θεοσιτ' ἀκριτόμυθε λιγιστερ ἐὼν ἀγροητῆς ἴχαιο:—

134. averso, sub finem, post hæc verba

βα ποίου ἡθους, sequuntur lineolæ quatuor Libri deficientis indices; tūm vacuum intercedit unius folii et paulo plus interval- lum, ad has usque dictiones: ὁ ξιώματι. ποία ἐπιστήμη λόγων, quæ ineunte fol. 136. leguntur. Hinc Operis series inoffenso pede ad finem usque decurrit.

Hic Gemisti Liber extat MS. in Bibliothecâ Cæsareâ, teste Nesselio in ejusdem Mstorum Catalogi *Parte IV. Cod. LXXIV. Num. 1.*

146. averso. Inter hoc folium, et 148. adversum jacet foliorum duorum vacantium intercapedo.

148. averso. Occurrit Epistola sic inscripta: Μιχαήλ ὁ ἀποστόλιος τῷ αἰδεσιμωτάτῳ βησσαρίωνι καρδινάλιῳ τῷ νικαίας. Michael Apostolius admodum reverendo Bessarioni Cardinali Nicææ. Ipsius verò Epistolæ hoc initium: Οἶδά σε θεότατε καρδινάλεων.

149. Epistolam excipit ejusdem *Apostolii* sequens Libellus: Μιχαήλου τοῦ ἀποστολίου πρὸς τὰς ὑπὲρ ἀριστοτέλους περὶ οὐσίας κατὰ πλήθωνος θεοδώρου τοῦ γαζῆ ἀντιλήψις: Michaelis Apostolii ad objectiones Theodori Gazæ contra (Gemistum) Plethonem super Aristotelis Libro de *Essentia*. Incipit: Ἐδει πλήθωνα εἶπερ αὐτῷ ἀριστοτέλης λέγων οὐκ ὀρθῶς ἐδόκει περὶ οὐσίας. Desinit: οἶτα γε ἐς πᾶσαν σοφίαν κρείττους ἡμῶν καὶ ὀξύτεροι τὴν διάνοιαν:—

Id *Apostolii* Opusculum variis in Bibliothecis Mstum latet, nondumque per typos innotuisse mihi videtur. Tanquam Mstum refert quoque Fabricius *Biblioth. Græce Vol. X. pag. 224.*

154. averso. Βησσαρίων καρδινάλιος ἀνδρονίκῳ τῷ καλλίστῳ χαίρειν. Bessario Cardinalis Andronico Callisto gaudere. Brevissima Epistola, quinque videlicet versuum, ita incipiens: Ἀνέγγων καὶ μιχαήλῳ φύρδην κατὰ τοῦ ἐταίρου θεοδώρου.

Ibidem. Ο αὐτὸς τῷ αὐτῷ χαίρειν. Idem eadem gaudere. Epistola contra prolixior, cujus hæc prima verba: Πρεσβεύοντι παρὰ τῷ μεγίστῳ ἀρχιερεῖ. καὶ διὰ τοῦτο νῦν μὲν ἐν βώμῃ νῦν δ' ἐν οὐίτεβίῳ διαπέσοντι. Postrema hæc: ἐμὲ δὲ φίλον ἴσθι σὸν ἔχοντα παροθυμίαν πάνθ' ὑπὲρ σου καὶ λέγειν καὶ πράττειν τὰ δύναντα. ἔρρωσο. ἐν οὐίτεβίῳ Ἰουνίου ἀγοντος πέμπτην. ἔτει ἀπὸ χϛ. α̅ υ̅ ξ̅ β̅.

De duabus his Epistolis nihil *Nesselius*, aut *Fabricius*.

156. averso. Ἀνδρόνικος ὁ κάλλιστος τῷ αἰδεσιμωτάτῳ βησσαρίωνι καρδινάλιῳ εὖ πράττειν. Andronicus Callistus admodum reverendo

Bessarioni Cardinali bene agere. Epistola hæc ita incipit: Ἐμοὶ μὲν ὦ θεότατε δέσποτα περιλκεῖν σε νῦν ἀπὸ τῶν ὑψιλατάτων θεωριῶν. Desinit: ψῆφον οἶσις φιλοσοφία τε καὶ τῷ σῷ παροσκήουσιν ἀξιώματι:—

157. Superiorem Epistolam excipit Ἀνδρονίκου τὸ κατὰ ἀποστόλιον. Andronici (Liber) contra Apostolium. Incipit: Ἐδεισε πλήθωνος ἔντε ἄλλοις αὐτοῦ κὰν τῷ περὶ οὐσίας ἀριστοτέλει εὐθύγοντος σιωπᾶν. Desinit: Θεοδώρῳ τοῦ τῷ σοφῷ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς ἀμύγοντες τὰ νῦν δὲ καὶ ταῦτα ἀπόχρη:—

De *Andronici Callisti* ad *Bessarionem* Epistolâ, ejusque contra *Michaellem Apostolium* Libro silent etiam *Nesselius* et *Fabricius*.

179. Βησσαρίων καρδινάλιος μιχαήλῳ τῷ ἀποστολίῳ. Bessario Cardinalis Michaeli Apostolio. Epistola hæc incipit: Ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς βραδύτερον μὲν ἢ αὐτὸς ὄου; desinit verò: εὖ πράττεις, καὶ φιλοῦντος παροίεσιν τὰ ἀρημένα ἡγασάμενος, ἔποιο τῇ συμβουλῇ:— ἐν βιτέβῳ.

Nihil quoque de hac *Bessarionis* ad *Michaellem Apostolium* invenimus.

180. averso. Τοῦ σοφωτάτου βησσαρίωνος καρδινάλιου τοῦ νικαίας ἀπορία πρὸς τὸν σοφὸν γεμιστὸν τὸν καὶ πλήθωνα. Sapientissimi Bessarionis Cardinalis Nicææ Quæstiones ad sapientem Gemistum Plethonem. Hæc sunt omnino IV. quarum I. incipit: Κοινῆς πᾶσιν ἐνεσσωαρμένης ἐννοίας καὶ ταύτης ἀληθεστάτης μηδὲν μηδαμῇ ἀναίτιον εἶναι.

Hæc autem Prima, cujus omissum argumentum, est περὶ τοῦ αὐθυποστάτου, nempe *De Subsistente per se*.

Secunda περὶ τοῦ μεθεκτοῦ καὶ ἀμεθίκτου, id est, *De Communicabili et Incommunicabili*, incipit: Ἐτερον δὲ ὅτι καὶ πᾶσαν ἐλλάδα τότε καθ' ἐκάστην σειρὰν ἀρχικὸν ἀίτιον.

Tertia περὶ τῶν ὄντων συνωνυμίας ἢ ὁμωνυμίας, id est, *De Entium synonymia, vel homonymia*, incipit: Πρὸς δὲ τούτοις κάκεινο εἶδεναι ἡρεῶν.

Quarta περὶ ἐμαρμένης, scilicet de Fato, incipit: Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τί πολυθρύλλητον ἐμαρμένης τε καὶ ἀνάγκης δόγμα; desinit: καὶ μετὰ γάτων ἀπορίων ἀπαλλάξεις:—

Harum *Bessarionis* Quæstionum meminit *Nesselius* in supra dicti Catalogi *Parte IV. Cod. LXXIV. Num. 2.* Sed in Quæstionis I. titulo pro αὐθυποστάτου scribit ἀνυποστάτου.

182. Τοῦ γεμιστοῦ λύσεις πρὸς αὐτόν. Gemisti Solutiones ad eundem.

Margini adscriptus alter hic titulus: Πλήθων

θων τῷ βησσαρίωνι πᾶς οὐκ ἐν πᾶσι συμβαί-
ουσι ἀλλήλοις οἱ ἐρημένοι φιλόσοφοι. Pletho
Bessarioni, quomodo non in omnibus in-
ter se consentiant dicti Philosophi.

Gemisti Solutiones etiam quatuor, to-
tidem scilicet Bessarionis Quæstionibus re-
spondentes. Post Epistolæ exordium, cuius
initium: Οὐ πάντα οἶσθαι χρὴ τοὺς ἀνδρας,
singulæ subeunt hoc ordine Solutiones:

Λύσις ᾱ πρὸς τὸ ᾱ. Solutio I. ad I. ita in-
cipiens: Περὶ δ' ὧν διαπορεῖν φησὶ τὰδε φαμέν.

B. πρὸς τὸ β. Solutio II. ad II. sic inci-
piens: Περὶ δὲ μεθεκτοῦ καὶ ἀμεθέκτου οὐδὲν
κωλύει.

Πρὸς τὸ γ. Ad III. sic incipiens: Περὶ δὲ
τῆς τῶν τῆδε πρὸς τὰ εἶδη χωριστὰ ὁμώνυμίας.

Πρὸς τὸ δ. Ad IV. sic incipiens: Περὶ δὲ
τοῦ τῆς ἐμαρμένης λόγου οὐχ' οἶόν τε. Huius
Solutionis simulque Epistolæ finis sic ha-
bet: Εἰς τὰ ἠπορημένα συμβαλλόμεθα. ἰκανὰ
δ' ἀνδρὶ οἴω πέρ σοι: ἔρρωσο.

185. averso. Πλήθων βησσαρίωνι. Pletho Bes-
saroni.

Hæc nimirum altera est Plethonis ad
Bessarionem Epistola, quâ singulas illius
Quæstiones supra memoratas iterum sol-
vere contendit. Ita verò incipit: Ἐπειδὴ δὲ
καὶ μαρτυριῶν δέη πρὸς τὰ παρεγγεγραμμένα σοι:
Desinit autem in hæc verba: ἐς δὲ μῦθον
πνὰ τῷ πλάτωνι τοῦ τοιούτου θεωρήματος συμ-
βαλλομένου:-

Utamque Gemisti Plethonis Epistolam
memorat Nesselius in Laudati Catalogi
Parte IV. Cod. LXXIV. Num. 3.

Omnium, quæ hactenus recensuimus,
operum exscriptorem se, possessoremque
Constantinus Lascaris in extremo folio 186.
hac subscriptione profitetur:

Κωνσταντίνου τοῦ λασιάρεως πόνος καὶ κτῆμα
ἐν μεσσηνῇ ἐκγραφέν. Hoc est: Constantini
Lascaris labor et possessio. Exscriptum Mes-
sana.

Singula Georgii Gemisti Plethonis, Mi-
chaelis Apostolii, Cardinalis Bessarionis, et
Andronici Callisti opuscula huc usque enar-
rata nondum in lucem, ut arbitror, typis
excusa prodierunt; deque iis in hanc sen-
tentiam agit Fabricius in Bibliothecâ Græcâ.

Quantum verò et rei Litterariæ, et Ca-
tholicæ Religionis accederet emolumentum,
si omnium Cardinalis Bessarionis operum,
tùm collectis quæ vagantur impressa, tum
erutis quæ variis in Bibliothecis Msta con-
tinentur, Editio fieret absolutissima! Eum,
ni fallor, in finem, quum an. MDCCXLVII.

ut ante dictum, in Regio Escorialensi Cœ-
nobio versarer, ac celeberrimæ illius Bi-
bliothecæ Mstis Codicibus perlustrandis ex-
cutiendisque jucundissimam operam na-
varem, Illmus. Henriquez, Pontificius apud
Ferdinandum Regem ea tempestate Nun-
tius, in Purpuratorum postea Collegium
cooptatus, à me petiit ut quidquid Bessario-
nis scriptorum ibi lateret, diligentius in-
vestigarem, ac sibi chartis annotatum im-
pertirem. Ego verò ornatissimi Præsulis
optatis quàm libentissimè obsequens, lo-
cupletem satis et accuratam eorum ipsi
notitiam obtuli, quam ille Romam, un-
de efflagitabatur, mittendam curavit.

188. Unius folii vacantis spatio interje-
cto, succedit Ιοάννου φιλοπόνου τοῦ γραμματι-
κοῦ εἰς τὰς ἑφανάς. Joannis Philoponi Gram-
matici in V. Voces (Liber). Incipit: Καὶ τὸ
πρὸς ἀφῆλειαν οὐ μόνον τῶν οἰκείων μαθητῶν ἀλλὰ
καὶ πάντων τῶν περὶ λόγους ἐσπουδακότων καὶ ὅσα
ἄρα τούτοις ἐπετηρυφώντων συγγραφήν τινα οἰ-
κείαν συγγράφει.

Inter folia 192, et 194. offendes etiam
unius folii vacantis spatium. Librine de-
fectu vacet, incertum; in hæc autem ver-
ba desinit: ἀλλ' ὑπὸ δέχα ἀρχὰς λέγω τὰς
δέχα κατηγορίας.

Hic Joannis Philoponi Liber, ut ex ejus
initio, sive primis verbis apparet, ab illo
planè discrepat, qui apud Nesselium in
allegato Catalogo, Parte IV. Cod. CXXXIX.
Num. 1. inscribitur: Ιοάννου Γραμματικοῦ τοῦ
φιλοπόνου παρελεγόμενα εἰς τὴν Πορφυρίου ἐπι-
τομὴν ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου τοῦ Ἑρμείου; in-
cipitque: Μελλοντας ἡμᾶς ἀρχεσθαι φιλοσόφων
λόγων, ἀναγκᾶν.

Alium esse præterea nobis compertum
est ex collatione factâ cum hujus Interpre-
tatione Latinâ, quam Joannes Bapt. Rasi-
arius Venetiis edidit apud Hieronymum Sco-
tum anno 1545. in 4° quam unam Editio-
nem præ manibus habere licuit. Quapro-
pter hoc Philoponi opusculum necdum in
lucem exiisse suspicamur.

Idem, ut cætera hujus Codicis, Constan-
tini Lascaris manu descriptum.

XXXV.

Chartaceus in folio minori, constans fo-
liis 109. chartâ lævigatâ, litteris plerum-
que sat nitidis, triplici manu, Sæculo XV.
vergente, descriptus: qui continet, quæ se-
quuntur, opera.

Fol. 2. Σιμπλικίου μεγάλου φιλοσόφου ἐξηγήσεις εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως. Simplicii magni Philosophi Expositio in primum Aristotelis de Physica Auscultatione (Librum). Incipit: Τὸν σκοπὸν τῆς ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως μαθεῖν ἐπιχειροῦμαι. In fine mutilus liber ita desinit: ὅτι δὲ καὶ οὗτος κατὰ σύγκρισιν πῶς καὶ διάκεισιν τὴν γένεσιν ἐπέθετο, τὰ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ.... Ad cætera, quæ desiderantur, exscribenda relictum est purum unius folii spatium.

Simplicii Expositioni Aristotelis verba rubris distincta litteris interseruntur.

82. Σιμπλικίου εἰς τὸ περὶ ψυχῆς ἀριστοτέλους. Simplicii in (Librum) Aristotelis de Anima. Incipit: Περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Desinit: ἐπειδὴ σαφῶς καὶ πάντων κινήσεων.... In fine mutilus etiam videtur hic liber, unius folii et amplius spatio ad supplenda, quæ deficiunt, relicto.

Is *Simplicii* Commentarius in Aristotelis Librum de Anima minimè congruit cum typis evulgato; videturque ex eo excerptus, vel contractus. Cæterum *Constantini Lascaris* manu exaratus est.

101. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Sancti Patris nostri Joannis Damasceni Sermo in Nativitatem Domini nostri Jesu Christi. Incipit: Οπότ' ἂν τὸ ἔαρ ἐπέλθῃ, τὰ τῶν σωμάτων φοιχῆα πρὸς κινήσεων πάλιν δρομοῦσι. Desinit: ἡμεῖς εορτάσωμεν σημεῖον καὶ πρὸς τὴν ἰησοῦ γέννησιν καὶ φαιδρῶς ἀλλάξωμεν μετὰ ποιμένων ὑμνήσωμεν μετ' ἀγγέλων χρεῦσωμεν μετὰ μάγων προσκυνήσωμεν τῷ τεχθέντι θῷ ἡμῶν καὶ χάρις τῷ εἰς τὰ ἴδια ἐλθόντι ἀλλοτρίως ζένον ἐδόξασεν. αὐτῷ ἡ δόξα σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

Hunc *S. Joannis Damasceni* Sermonem inter ejus opera adhuc inedita refert Fabricius in *Biblioth. Græcæ Vol. III. pag. 819.* eodem quidem initio præditum, sed aliquantum diverso in hunc modum titulo: Εἰς τὸ γενέθλιον κυρίου λόγος ἱστορικός. Is ita se habet in Catalogo Mstorum operum *Damasceni*, quæ *Leo Allatius* ex Romanis Bibliothecis eruta, et à se multa in Latinam linguam versa *Foanni Auberto* (Doctori Sorbonico) eorum Editionem meditati Lutetiam transmiserat: quem Catalogum ejusdem *Allatii* ad *Bartholdum Nibesium* eâ de re Epistolæ subnexum invenias in eo Volumine, quod ille *Σύμμικτα* in-

scripsit, pag. 446. sed ea omnia opera *Auberto*, paulò post vitâ functo, ut in Epistolâ suâ ipse *Allatius* innuit, dispersa, vel ab aliquo surrepta sunt; aut quemadmodum Pater *Lequien* in suæ *Damasceni* Editionis Præfatione, Num. X. asserit, in totum interiire. Hinc factum, ut is eum Sermonem haud memoraverit, nedum in lucem protulerit.

At si cum cæteris ab *Allatio* missis exemplaribus Sermo hic apud Gallos intercidit; extat incolumis apud Hispanos in hac Regia *Matritensi* Bibliotheca, et nisi fortè incendio periit, etiam in *Escorialensi*; quippe olim penès illum tam eruditione, quàm dignitate Antistitem *Antonium Augustinum* fuit, ut constat ex ejus *Bibliotheca Græcæ M. S. Cod. XL.* ubi sic inscriptus occurrit: *Joannis Damasceni Sermo de veneranda Servatoris nostri nativitate.* Cæterum utinam certò scirem, Sermonem hunc à supra laudatâ Editionis tempore ad præsens in nulla Opusculorum Συλλογῇ, neque uspiam alibi prodiisse! hoc enim, licet longiusculo, et Catalogum nostrum, et Christianam Rempublicam libentissimus exornarem. Si tamen, intereâ dum Catalogi decurrit impressio, hujus rei certiore fieri dabitur; eundem Sermonem, ubi opportunior locus, inserendum curabo.

XXXVI.

Chartaceus minoris folii modo, foliis constans 157. chartæ crassitie, candore, lævitate insignis; ac ferè totus à *Constantino Lascari* Messanæ anno MCCCCLXXX. nitidè exaratus. Is complectitur *Platonis* de Republica Dialogos, Epistolas, varia denique ex ejusdem *Dialogis* Excerpta, eo, qui sequitur, ordine digesta.

Fol. 1. Πολιτείας Πλάτωνος διάλογος Α. *Platonis* de Republica Dialogus I. Incipit: Κατέβην χθές εἰς πειρεῖα, quem reliquorum nota series excipit.

127. Ἐπιστολὴ πλάτωνος: Πλάτων Διονυσίῳ τυράννῳ εὐφράθειν:— Epistolæ *Platonis*. *Plato* *Dionysio* Tyranno bene agere. Incipit: Διατίφας ἐγὼ παρ' ὑμῖν χρονον ποσοῦτον.

Πλάτων Διονυσίῳ τῷ αὐτῷ. *Plato* eidem *Dionysio*. Incipit: Ηκουσα ἀρχιδέμου ὅτι σὺ ἠγγὺ χρονον περι σοῦ.

129. Πλάτων Διονυσίῳ τῷ αὐτῷ. *Plato* eidem *Dionysio*. Incipit: Ἐπιτείλας ἄρ' ὀρθῶς ἂν τυχεύοιμι.

131. Πλάτων Διονυσίῳ Συρακούσῳ εὖ ἀράττειν. Plato Dionysio Syracusarum Tyranno bene agere. Incipit: Ἀρχὴ σοὶ τῆς ἐπιστολῆς ἔστω. Hæc Epistola in *Serrani* Editione numeratur XIII.^a

132. averso. Πλάτων Δίωνι εὖ ἀράττειν. Plato Dionii bene agere. Incipit: Οἴμοι μὲν φανεράν εἶναι. Hæc ibidem IV.^a recensetur.

133. Πλάτων Περδικκᾷ. Plato Perdiccæ. Incipit: Ευφραδίᾳ μὲν συνέβούλευσα. Hæc ibidem est V.^a

Eodem averso. Πλάτων Ἀρχύτῳ Ταρρακινίῳ φιλοσόφῳ εὖ ἀράττειν. Plato Archytæ Tarentino Philosopho bene agere. Incipit: Αφίκοντο πρὸς ἡμᾶς οἱ περὶ ἄρχωπον. Hæc ibidem IX.^a

Πλάτων Ἀρχύτῳ τῷ αὐτῷ ἀπιλέγεται ὡς οὐ Πλάτωνος. Plato eidem Archytæ. Improbatur tanquam non Platonis. Incipit: Τὰ μὲν παρὰ σοῦ ἐλθόνθ' ὑπομνήματα. Hanc notari ut spuriam *Serranus* quoque ad marginem monet; eadem verò apud ipsum XII.^a recensetur.

134. Πλάτων Ἀριστοδότῳ. Plato Aristodoro. Incipit: Ακούω Δίωνος ἐν τοῖς μάλιθα ἐπαίρων. Hæc in ejusdem *Serrani* editione numeratur X.^a

Πλάτων Λαοδάμαντι εὖ ἀράττειν. Plato Laodamanti bene agere. Incipit: Ἐπετείλαμι σοὶ καὶ ἀρότερον ὅτι πολὺ διαφέρει. Hæc ibidem XI.^a

Πλάτων Ἑρμείᾳ καὶ Ἐράστῳ καὶ Κορίσκῳ εὖ ἀράττειν. Plato Hermeæ et Erasto, et Corisco bene agere. Incipit: Ἐμοὶ φαίνεται θεῶν πρὸς ἡμῖν τύχην ἀγαθὴν. Est ibidem VI.^a

134. averso. Πλάτων Δίωνος οἰκείοις τε καὶ ἐπαίροις εὖ ἀράττειν. Plato Dionis propinquis et amicis bene agere. Incipit: Ἀδ' ἂν διανοηθέντες εὖ ἀράττοιτε. Est ibidem VIII.^a

137. Πλάτων τοῖς Δίωνος οἰκείοις καὶ ἐπαίροις εὖ ἀράττειν. Plato Dionis propinquis et amicis bene agere. Incipit: Ἐπετείλατε μοι νομίζειν δεῖν τὴν διάνοιαν. Est ibidem VII.^a

Postremæ huic Platonis Epistolæ subjicitur *Constantini Lascaris* manu sequens rubris litteris subscriptio:

Κωνσταντίνου Λαοδάμειας τοῦ Βυζαντίου κτήμα καὶ κόπος ἐν μεσσηνίᾳ τῆς σικελίας. ἔπει αὖ ὁ π. τῷ θεῷ χάρις. Hoc est: *Constantini Lascaris Byzantini possessio et labor, Messanæ in urbe Sicilia. Anno MCCCCLXXX. Deo gratias.*

149. Hinc ad Codicis usque finem sequuntur complura ex *Platonis* Dialogis Excerpta.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή τίμιμος ἢ

περὶ φύσεως. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Timæus*, sive *De Natura*. Excerptum incipiens: Τί τὸ ὄν ἀεὶ, γένησιν δ' οὐκ ἔχον.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή φαίδων ἢ περὶ ψυχῆς. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Phædo*, sive *De Anima*. Excerpta novem, quorum primum incipit: Ὄτ' ἀποπονέσθω ἄνδρες.

Eod. averso. Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Παρμενίδης ἢ περὶ ἰδεῶν. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Parmenides*, sive *De Ideis*. Excerptum incipiens: Ἐλκισον δὲ σαυτὸν καὶ γύμνασον μάλλον.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Φίληβος ἢ περὶ ἡδονῆς. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Philebus*, sive *De Voluptate*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Φιληβὸς μὲν τοίνυν ἀγαθὸν εἶναι φησι.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Θεαιτήτος ἢ περὶ ἐπιστήμης. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Theætetus*, sive *De Scientia*. Excerpta novem, quorum primum incipit: Εὐ ἴθι ὡς οὐδένα πω (sic) ἠθόμην οὕτω θαυμαστῶς.

150. averso. Ἐκ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Σοφιστής ἢ περὶ τοῦ ὄντος. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Sophista*, sive *De Ente*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Καί μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ μεδαμῶς.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Πολιτικός ἢ περὶ βασιλείας. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Politicus*, sive *De Regno*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Τὸ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχειν.

151. Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Κρατύλος ἢ περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Cratylus*, sive *De recta Nominum ratione*. Excerptum incipiens: Ὡς πᾶσι ἰσοπονίκοι ἑρμῶγες.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Συμπόσιον ἢ περὶ ἔρωτος. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Convivium*, sive *De Amore*. Excerpta septem, quorum primum incipit: Καὶ γὰρ ἔρωγε καὶ ἄλλας ὅταν μὲν πινᾶς.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Φᾶιδρος ἢ περὶ καλοῦ. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Phædrus*, sive *De Pulchro*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος.

152. Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Ἀλκιβιάδης ἢ περὶ φύσεως ἀνθρώπου. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Alcibiades*, sive *De natura Hominis*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Καλὸν γὰρ δῆπου τοῦτο τεκμήριον.

Ἐκ τοῦ διαλόγου οὗ ἡ ἐπιγραφή Θεαγένης ἢ περὶ σοφίας. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Theages*, sive *De Sapientia*. Excerptum incipiens: Πάντα τὰ φυτὰ κινδυνεύει.

Eod. averso. Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή φη̄ χαρμίδης ἢ περὶ σωφροσύνης. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Charmides*, sive *De Temperantia*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Ἀλλ' ἔγωγε οὐκ ἂν ἀρχωθεῖην.

Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἀρχὴ λέγεται ἢ περὶ ἀνδρείας. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Laches*, sive *De Fortitudine*. Excerpta quatuor, quorum primum incipit: Ἡ ἐπιτήρησις οἴμαί δέ κρινέσθαι.

Ex τῷ αὐτοῦ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή λύσις ἢ περὶ φιλίας. Ex ejusdem Dialogo, cujus inscriptio: *Lysis*, sive *De Amicitia*. Excerptum incipiens: Οἱ καλοὶ ἐπειδὴν τις αὐτούς ἐπαινεῖ.

Ex τῷ αὐτοῦ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή πρωταγόρας ἢ σοφιστῶν. Ex ejusdem Dialogo, cujus inscriptio: *Protagoras*, sive *Sophista*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Σὺ τε καλῶς ἐρωτᾷς ἔφη ὦ σώκρατες.

153. Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή γοργίας ἢ περὶ ῥητορικῆς. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Gorgias*, sive *De Rhetorica*. Excerpta septem, quorum primum incipit: Πολλὰ τέχναι ἐν ἀνθρώποις εἰσίν.

Eod. averso. Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή μένων ἢ περὶ ἀρετῆς. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Meno*, sive *De Virtute*. Excerptum incipiens: Αἱ ἀληθεῖς δόξαι, ὅσων μὲν ἀνθρώπων.

Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή ἵππίας ἐλάττων ἢ περὶ τοῦ καλοῦ. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Hippias Minor*, sive *De Pulchro*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Οὐ γὰρ ἐστὶν ὡς ἔπος εἰπῆν ἀμαθείας.

Ex τῷ αὐτοῦ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή ἀλκυῶν, ἢ περὶ μεταμορφώσεως. Ex ejusdem Dialogo, cujus inscriptio: *Aleyon*, sive *De Transformatione*. Excerptum incipiens: Ω φίλε χειρεφῶν ἑταῖρε σώκρατες.

Ex τῷ διαλόγῳ οὗ ἡ ἐπιγραφή ἐρυξίας ἢ περὶ πλούτου. Ex Dialogo, cujus inscriptio: *Eryxias*, sive *De Divitiis*. Excerptum incipiens: Αναγκᾶν οἷς τυγχάνει πολλά λεῖματα.

154. Ex τῷ διαλόγῳ πρώτου τῶν πολιτειῶν. Ex Dialogo primo *de Republica*. Excerpta tria, quorum primum incipit: Χάρῳ διαλεγόμενος τοῖς σφόδρα πρῶτοις.

Ex τῷ β. διαλόγῳ τῶν πολιτειῶν. Ex Dialogo II. *de Republica*. Excerpta quatuor, quorum primum incipit: Ἐχάτη γὰρ ἀδικία, δεκάειν δίκαιον.

Ex τῷ τρίτου διαλόγῳ τῶν πολιτειῶν. Ex tertio Dialogo *de Republica*. Excerpta duo,

quorum prius incipit: Ποιηρία μὲν γὰρ, ἀρετὴν τε καὶ αὐτήν.

Ex τῷ ε̄ διαλόγῳ τῶν πολιτειῶν. Ex V. Dialogo *de Republica*. Excerpta duo, quorum prius incipit. En γὰρ φρονικός (leg. φρονίμοις) τε καὶ φίλοις περὶ τῶν μεγίστων.

Eod. averso. Ex τῷ ἕκτου διαλόγῳ τῶν πολιτειῶν. Ex sexto Dialogo *de Republica*. Excerpta tria, quorum primum incipit: Ἡρμῆς δὲ ἀλεθείας οὐκ ἂν ποτε οἴμαί.

Ἀπὸ τοῦ διαλόγῳ ἑβδόμου τῶν πολιτειῶν. Ex septimo Dialogo *de Republica*. Excerpta sex, quorum primum incipit: Αἱ μὲν τοίνυν ἀλλὰ ἀρέται καλούμεναι ψυχῆς.

155. Ἀπὸ τοῦ πρώτου διαλόγῳ τοῦ περὶ νόμων ἢ νομοθεσίας. Ex primo Dialogo *de Legibus*, sive *de Legis promulgatione*. Excerpta quatuor, quorum primum incipit: Οὐκοῦν νήφοντά τε καὶ σφόν ἀρχοντα.

Ex τρίτου διαλόγῳ τοῦ περὶ νομοθεσίας. Ex tertio Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta quatuor, quorum primum incipit: Ἐπεσθαι πάντα τῇ ἑαυτοῦ βουλήσει.

Ex τῷ τετάρτου διαλόγῳ τοῦ περὶ νομοθεσίας. Ex quarto Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Τῶν ἐν ἀγαθῷ θύειν καὶ πρῶτομυθεῖν.

Eod. averso. Ex τῷ ε̄ διαλόγῳ τοῦ περὶ νομοθεσίας. Ex V. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta octo, quorum primum incipit: Πάντων τῶν ἡμετέρων κτημάτων.

156. Ἀπὸ τοῦ ς. διαλόγῳ τοῦ περὶ νομοθεσίας. Ex VI. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Δὲ δὴ πάντα ἀνδρα διανοῦσθαι.

Ἀπὸ τοῦ ζ. διαλόγῳ τῶν περὶ νομοθεσίας. Ex VII. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Ἐστὶ δὴ τοίνυν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.

Eod. averso. Ἀπὸ τοῦ η̄ διαλόγῳ τῶν περὶ νομοθεσίας. Ex VIII. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta quinque, quorum primum incipit: Τοῖς δὲ εὐδαιμόνως ζῶσιν ὑπάρχειν.

Ἀπὸ τοῦ θ. διαλόγῳ τῶν περὶ νομοθεσίας. Ex ejusdem IX. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta duo, quorum prius incipit: Οὐ γὰρ ἐπὶ κακῷ δίκη γίνεται οὐδέμια.

Ἀπὸ τοῦ ια. διαλόγῳ τῶν περὶ νομοθεσίας. Ex XI. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerptum incipiens: Τὰ γὰρ τῶν νέων ἦδη πολλὰς μεταβολὰς.

Ἀπὸ τῶν ιβ̄ διαλόγῳ τῶν περὶ νομοθεσίας. Ex XII. Dialogo *de Legis promulgatione*. Excerpta

cerpta quatuor, quorum primum incipit:
Χρή δὲ οὐποτε περὶ μικροῦ ποιῆσαι.

Omnia hæc Excerpta non *Constantini Lascaris* manu, sed aliâ prorsus ignotâ, minusque eleganti descripta sunt.

XXXVII.

Chartaceus minoris folii magnitudine, foliis præditus 139. præstanti chartâ, totusque à *Constantino Lascari* Mediolani exaratus, in quo *Aristotelis Ethica Opera*, enucleatius mox referenda.

Fol. 1. *Αεισητέλοις ἠθικῶν νικομαχείων μικρῶν, βιβλίον πρῶτον.* *Aristotelis Ethicorum ad Nicomachum parvorum Liber primus.* Incipit: *Πᾶσα τέχνη ἢ πάσα μέθοδος.* Eum cæteri decimo tenus ordinatim consequuntur, in quorum fine à *Constantino Lascari* rubris litteris subscriptum: *Τέλος τῶν ἠθικῶν νικομαχείων: οἷς ἔπονται τὰ πολιτικά.* Id est: *Finis Ethicorum ad Nicomachum, quibus succedunt Politica.*

Eadem statim manu concoloribus litteris notatum legas: *Κτήμα κωνσταντίνου ἐν μεδιολάνῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐκγραφεῖν.* Hoc est: *Possessio Constantini, Mediolani ab ipso descriptum.*

102. *Αεισητέλοις ἠθικῶν νικομαχείων μεγάλων α.* *Aristotelis Ethicorum ad Nicomachum magnorum Liber I.* Incipit: *Ἐπειδὴ ἂν προσηρούμεθα λέγειν ὑπὲρ ἠθικῶν πρῶτον.*

119. averso. *Αεισητέλοις ἠθικῶν νικομαχείων μεγάλων β.* *Aristotelis Ethicorum ad Nicomachum magnorum Liber II.* Incipit: *Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ ἐπιχειρίας διδοί ἂν τὴν ἐπίσκεψιν.*

137. *Αεισητέλοις ἠθικά τὰ μικρά.* *Aristotelis Ethica parva, Liber ab ejusdem Aristotelis opere planè diversus, quod hujus Codicis initio memoratur, inscribiturque Αεισητέλοις ἠθικῶν νικομαχείων μικρῶν.* Est autem omnino idem, qui typis percreebuit hoc titulo: *Περὶ ἀρετῶν ἢ κακιῶν, sive De Virtutibus, et Vitiis.* Incipit: *Ἐπαιετὰ μὲν εἰσι τὰ χαλὰ. ψικτὰ δὲ τὰ ἀχρὰ. καὶ τῶν μὲν χαλῶν ἡρῶνται αἱ ἀρεταί.* Desinit: *ἅπαντα δὲ τὰ τῆς κακίας ἢ τὰ παρεκολουθοῦντα αὐτῇ τῶν ψηρομένων ἐστίν.*

Quod reliquum est, Codicis margines ferè singulos laudati *Lascaris* Annotatiunculis aspersos videas.

XXXVIII.

Chartaceus minoris folii modo, foliis

constans omnino 83. quorum posteriora 29. scripturâ vacant, à *Constantino Lascari* descriptus: Continet *Universalis Herodiani Prosodia* Epitomen à *Theodosio* Grammatico factam, quam infra uberiùs enarrabimus.

Præit sine Auctoris nomine Fragmentum de *Accentibus*, in Titulos sequentes distributum.

Fol. 1. *Περὶ προσωδιῶν γενικῶς.* De Accentibus generatim. Incipit: *Προσῳδία ἐστὶ χετὰ παλαίους ποιὰ τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς.*

2. averso. *Περὶ σιγμῆς.* De Puncto. Incipit: *σιγμὴ ἐστὶ διανοίας ἀπερτισμένης σημεῖον.*

Κανόνες χεθολικοὶ τῶν τόνων. *Canones universales Tonorum.* Incipiunt: *Πᾶσα εὐθεῖα ἢ αἰτιαπικὴ ἢ κλητικὴ.*

3. averso. *Περὶ πνευμάτων.* De Spiritibus. Incipit: *Πότε δὲ τὰ φωνήεντα ψιλοῦται.*

Περὶ τῶν ψιλουμένων φωνήεντων. De Vocalibus tenuibus. Incipit: *Πᾶσα φρόθεσις ἀπὸ φωνήεντος.*

4. *Περὶ διφθόγγων.* De Diphthongis. Incipit: *Καὶ διφθογγος ἐν τῆς πολυσυλλάβοις λέξεσι.*

Περὶ τῶν δασυνομένων φωνήεντων. De Vocalibus aspiratis. Incipit: *Τὸ ὤ πάσης λέξεως ἄρχον δασύνεται.* Desinit: *ῥανίς. ῥόδός. ῥῶσις. πλὴν τοῦ ῥάρου ψιλουμένου:—*

Id Fragmentum *Constantini Lascaris* manu, qua reliquus Codex, descriptum, ab iis sanè discrepat, quæ ille in *Grammaticâ* suâ eâ de re tractavit. Fortè ab eodem ex *Herodiani Prosodia* summatim depromptum est; siquidem Librum hujus XVI. in epitomam contraxit, qui variis in Bibliothecis Mstus extat, auctore Fabricio in *Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 40.*

5. *Πρόλογος οἰμη θεοδοσίου εἰς τοὺς κανόνας τῆς καθολικῆς προσωδίας τοῦ σοφου ἡρωδιανοῦ.* Prologus, credo, *Theodosii* in *Canones universalis Prosodia* *Sapientis Herodiani.* Incipit: *Τὸ ἐφικέσθαι τῆς ἐν προσωδίας καθολικῆς ἀναλογίας ποθοῦντες, πρὸς δὲ τὸ μῆκος τῆς ἡρωδιανοῦ πραγματείας ἀπαγορευόντες.* Desinit: *μετὰ τοῦ σαφεστέρου ἢ εὐσυνόπτου τοῖς πολλοῖς, αὐτὸς ἐπιχειρῆς:*

Continuò sequitur Index XX. Librorum universalis *Herodiani Prosodia*, hac inscriptione: *πίναξ τοῦ ὅλου βιβλίου τοῦ περὶ τόνων.* Index totius Libri de Tonis.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον βιβλίον περιέχει τὰ εἰς ὠλήρηντα ὀνόματα ὑπὲρ μίαν συλλάβην ὄντα ἀρσενικά ἢ θηλυκά: Primus igitur Liber complectitur Nomina in ὠ desinentia, plus quàm unius syllabæ, masculina et foemina.

Τὸ δεύτερον περιέχει τὰ εἰς ξ καὶ εἰς ρ καὶ τὰ εἰς ᾱ. Secundus complectitur in ξ, in ρ, et in ᾱ desinentia.

Τὸ δὲ τρίτον τὴν εἰς ἦς κατάληξιν. Tertius complectitur terminationem in ης.

Τὸ δὲ τέταρτον τὴν εἰς ἰς. Quartus terminationem in ις.

Τὸ δὲ πέμπτον τὰ εἰς ὦς λήγοντα καθαρὰ. Quintus pura in ως finita.

Τὸ δὲ ἕκτον ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν εἰς βὸς συμπληροῖ τὰ εἰς λὸς κατὰ γὰρ τὴν τάξιν τῶν φοιχείων ἢ παράθεσις, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ὦν ληγόντων. Sextus verò incipiens à finitis in βος, pertingit ad terminata in λος, nam secundum litterarum ordinem est Appositio; et de iis quæ in ὦν terminantur.

Τὸ δὲ ἕβδομον ἀπὸ τῶν εἰς μὸς μέχρι τῶν εἰς ὦ. Septimus à finitis in μος usque ad finita in ω.

Τὸ δὲ ὄγδοον ἀπὸ τῶν εἰς ρὸς μέχρι καὶ ψὸς. καὶ ἐπὶ περὶ τῶν εἰς ὄς οὐδετέρων. Octavus à finitis in ρος usque ad finita in ψος, atque insuper de Neutris in ὄς.

Τὸ δὲ ἔνατον περὶ τῶν εἰς ὄς συνθέτων. Nonus de Compositis in ὄς.

Τὸ δὲ δέκατον περιέχει τὰ εἰς υἷς ἀρσενικά καὶ θηλυκά καὶ τὰ ἔχοντα διφθόγγους ἀπὸ τοῦ σ. ἐπὶ τὰ εἰς ὄς καὶ ψ. Decimus complectitur Masculina et Fœminina in ις, et Diphthongos habentia ante σ, itemque finita in ὄς, et ψ.

Τὸ ἑνδέκατον περιέχει τὰ εἰς ᾱ λήγοντα θηλυκά. Undecimus complectitur Fœminina finita in α.

Τὸ δωδέκατον τὴν εἰς ἦς κατάληξιν τῶν θηλυκῶν, καὶ τὴν εἰς ὦ μετὰ τῆς τῶν συμφώνων πάλιν τάξεως. Duodecimus Fœmininorum terminationem in η et in ω, cum Consonarum rursus ordine.

Τὸ τρισκαίδεκατον περὶ οὐδετέρων ὀνομάτων διέξεις. Decimus tertius de Nominibus neutris disserit.

Τὸ τεσσαρακαίδεκατον περιέχει πᾶν μονοσύλλαβον ὄνομα. Decimus quartus complectitur omne Nomen monosyllabum.

Τὸ ἱεὲ τὰς πλαγίας τῶν ὀνομάτων κλονίζει καὶ τοὺς κατὰ κλίσιν ἀριθμοὺς καὶ τοὺς κατὰ θέμα εἰρημενοὺς. Decimus quintus ad regulam exigit obliquos Nominum casus, et numeros secundum Declinationem et secundum Thema dictos.

Τὸ ἰς περιέχει τὰ εἰς ὦ καὶ εἰς μὶ ῥήματα κατὰ πᾶν πρόσωπον. Decimus sextus complectitur Verba finita in ω, et in μι secundum omnem personam.

Τὸ ἰζ περιέχει πᾶν ῥῆμα καὶ πᾶσαν μετοχὴν. Decimus septimus complectitur omne Verbum, et omne Participium.

Τὸ ἰη ἀντωνυμίας ἀρθρα καὶ ὑποθέσεις. Decimus octavus Pronomina, Articulos et Præpositiones.

Τὸ ἰθ περιέχει ἐπιρρήματα καὶ συνδέσμους. Decimus nonus complectitur Adverbia et Conjunctiones.

Τὸ εἰκοτὸν περὶ χρόνων τῶν ἐν φωνήσιν καὶ πνευμάτων ἐπὶ δὲ τοῖς εἰκοσιν ἐν ἄλλῃ βιβλίῳ τὸ ἀναγνωτικὸν εἶδος κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν λέξεων παραδίδοται ἀκολουθῶς μετὰ τὴν δὴλωσιν τῆς καθ' ἑκάστην προσφῶδιᾶς γινομένην διδασκαλίαν περὶ διαστολῶν καὶ συναλοιφῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν παρακολουθούντων τῇ ἀναγνώσει. οἷον ὅτε τὸ ζεὺς ὀξυνόμενον οὐκ ἔχει τὴν ὀξύαν ῥάνυμένην ἐν τῷ ζεὺς δ' ἐπὶ ὦν τρώας ἀλλ' ἐγκλινομένην διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ δὲ συνδέσμου ἐν χρόν τῷ ζεὺς τε καταχθόνιος ῥάννυται διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ τε. ἢ δὲ οἱ ἀντωνυμία περισπωμένη ἐν τῷ οἱ αὐτῷ θανάτον, οὐκ ἐφύλαξε τὴν περιωμομένην ἐν τῷ καὶ οἱ ἐπευχόμενοι. Τῆς συντάξεως τοῦτο ἀπαιτούσης τοῦ σηματομένου οὕτως ἔχει καὶ τὸ μάχη ἐνὶ κωδιανείρῃ καὶ ὅσα τοιαῦτα. Vigessimus de Temporibus et Spiritibus in Vocalibus. De his autem viginti in alio Libro digna lectu species secundum Dictionum Compositionem traditur consequenter post demonstrationem cuiusque Accentus factam, Doctrinamque de Diastolis, et Synalæphis, et aliis lectionem sequentibus, veluti quando ζεὺς, accentu acuto notatum, non habet acutam confirmatam in illo ζεὺς δ' ἐπὶ ὦν τρώας, sed inclinatam vi Conjunctionis δὲ. In illo igitur: ζεὺς τε καταχθόνιος confirmatur vi τε. Pronomen verò οἱ accentu circumflexo notatum in illo οἱ αὐτῷ θανάτον, non servavit circumflexum in illo καὶ οἱ ἐπευχόμενοι; hoc postulante Significati compositione. Sic habet etiam illud μάχη ἐνὶ κωδιανείρῃ, et quæcunque talia.

Protinus sequitur ipsius Operis Herodiani à Theodosio contracti Inscriptio; tum singulorum Librorum Tituli, Principia, Fines in hunc modum.

5. averso. Κανόνες τῆς καθολικῆς προσφῶδιᾶς τοῦ σοφωτάτου ἡρωδιανοῦ οὗς περιέτεμε θεοδόσιος ὁ γραμματικὸς φιλάξας τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων. Canones universalis Prosodiarum Sapientissimi Herodiani, quos in epitomen contraxit Theodosius Grammaticus, numero Librorum servato.

6. Περὶ τῶν εἰς ν βιβλίον ᾱ. εἰς ἄν. De finitis

tis

tis in ν Liber I. Finita in αν. Incipit: Τὰ εἰς ἄν λήγοντα ἀπλᾶ ὀνόματα ὀξύνεσθαι. Desinit: Τὰ διὰ τοῦ ᾰίων ὑπερδισύλλαβα εἰ μὴ εἴη ὀνόματα μινῶν ἢ ποταμῶν βαρύνονται. εὐφραϊαν. ἀκταίων. εὐαίων:—

8. averso. Περὶ τῶν εἰς ξ χ ἢ εἰς ρ χ ἢ εἰς ᾰς ληγόντων ὀνομάτων βιβλίον ε. De Nominibus in ξ, in ρ, et in ᾰς finitis Liber II. Incipit: Πᾶν ὄνομα εἰς ξ λήγον ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν βαρύνεται. Desinit: πᾶν οὐδέτερον βαρύνεται. γέρας. γῆρας. δέπας. δέμας. σέβας.

10. Περὶ τῶν εἰς ἦς ληγόντων βιβλίον γ. De finitis in ης Liber III. Incipit: Πᾶν ὄνομα δισύλλαβον ἀπλοῦν εἰς ἦς καθαρῶν ἀσυνάλειπτον βαρύνεται. Desinit: Τὸ μὲν τοι ποτῆς χ ἑαθῆς δισύλλαβα. Τὸ δὲ ἡμερτῆς ἐπιθετον.

11. Περὶ τῶν εἰς ἰς ὀνομάτων βιβλίον δ. De Nominibus in ἰς Liber IV. Incipit: Τὰ εἰς ἰς συνεσταλμένοι ἀρσενικά χ θηλυκά χ κοινὰ βαρύνεται. Desinit: εἰ δὲ εἰς ἰν ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν περιπαῶνται. βενδιῆς. μολις. ἀταργατῆς:—

13. Περὶ τόνου τῶν εἰς ὄς ὀνομάτων βιβλίον ε. De Tono Nominum in ὄς Liber V. Incipit: Τὰ εἰς ὄς καθαρὰ δισύλλαβα τῶ ᾰ μακρὴν παρεληγόμενα ὀλίγα εἰσι. Desinit: ὠροσκειται εἰ μὴ ἔθνηκα εἴη ἀλλὰ κύρια ὅτι ταῦτα βαρύνεται. ἀκάλαυος. πείραυρος. ἄρευος.

15. averso. Περὶ τῶν εἰς βός γός χ τῶν καθεξῆς μέχρι τῶν εἰς λός βιβλίον ς. De finitis in βος, γος, et cæteris usque ad finita in λος Liber VI. Incipit: Τὰ εἰς βός δισύλλαβα κύρια ἢ ὠροσηρορικά βαρύνεται. Desinit: Τὰ εἰς λός ὑπερδισύλλαβα παρεληγόμενα τῆ διὰ τοῦ υ̅ διφθόγγῳ ὠροπαρξύνεται. δίαυλος. ἴουλος. κούμουλος. ὑπουλος:

19. Περὶ τῶν εἰς μός. νός. ξός. πός. βιβλίον ζ. De finitis in μος, νος, ξος, πος Liber VII. Incipit: Τὰ εἰς μός ἔχοντα ὠρὸ τοῦ μ τὸ γ ὀξύνετα. Desinit: ἐπὶ χ τὸ ἄλωπος ὀξύνετα.

21. averso. Περὶ τῶν εἰς ρός. σός. τός. φός χ τῶν καθεξῆς βιβλίον η. De finitis in ρος, σος, τος, φος, et cæteris Liber VIII. Incipit: Τὰ εἰς ρός δισύλλαβα παρεληγόμενα τῶ ᾰ κύρια ὄντα ἢ ὠροσηρορικά βαρύνεται. Desinit: τετυφός. πεποιτικός. γεγραφός. ὡσαυτὸν χ αἰ ἀρσενικά.

26. averso. Περὶ τοῦ τόνου τῶν συνθεμένων ὀνομάτων θηλυκῶν βιβλίον θ. De Tono Nominum compositorum fœminini generis Liber IX. Incipit: Τὰ εἰς ὄς σύνθετα ὠροπαρξύνεται. Desinit: Τὸ δὲ καρατόμος χ ὠρωτοτόκος παρξύνόμενα μὲν ἐπὶ ἐνεργείας τίθενται ὠροπαρξύνόμενα δ' ἐπὶ πάθους.

28. Περὶ τόνου τῶν εἰς ὤς ληγόντων ὀνομάτων βιβλίον ἰ. De Tono Nominum in ὤς finito-

rum Liber X. Incipit: Τὰ εἰς ὤς πολυσύλλαβα κύρια ἢ ὠροσηρορικά ἢ ἔθνηκα βαρύνεται. Desinit: ὡσαυτὸν τὸ κύκλωψ. χ κέκρωψ ὁ δόλιος. χ ἰῶψ ὁ κνηκός:

29. Περὶ τόνου τῶν εἰς ᾰ θηλυκῶν ὀνομάτων βιβλίον ἰᾶ. De Tono Nominum fœminini generis in ᾰ Liber XI. Incipit: Τὰ εἰς ᾰ λήγοντα μακρὸν θηλυκά. Desinit: σεσημείαται τὸ τάναζρα χ σκολόπεινδρα ὠροπαρξύνεται χ δυσέλλοντα τὸ ᾰ.

30. averso. Περὶ τόνου τῶν εἰς ἦ θηλυκῶν βιβλίον ἰε. De Tono Nominum fœminini generis in η Liber XII. Incipit: Τὰ εἰς ἦ λήγοντα θηλυκά παρὰ γενικῆς σχημαπιθύνεται, βαρύνεται. Desinit: Τὰ εἰς ᾰ λήγοντα θηλυκά ὀξύνετα. κλωθῶ. ἐρατώ. σαπφῶ:

34. averso. Περὶ τόνου τῶν οὐδέτερον ὀνομάτων βιβλίον ἰγ. De Tono Nominum neutrorum Liber XIII. Incipit: Πᾶν οὐδέτερον ὄνομα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν παρεληγόμενον ἀρσενικῶ. ὁμοπινεῖ τῶ ἀρσενικῶ. Desinit: τὰ μονοσύλλαβα τῶν φοιχείων περιπαῶνται. εἰ. μῦ. νῦ. ξῖ. οῦ. πῖ. ρῶ. ταῦ. φῖ. χῖ. ψῖ. ᾠ.

37. Περὶ μονοσυλλαβῶν ὀνομάτων βιβλίον ἰδ. De Nominibus monosyllabis Liber XIV. Incipit: Πᾶν μονοσύλλαβον οὐδέτερον ἔχον φύσει μακρὸν. Desinit: χ ὠρὸ τούτου ὅτι ἢ ὀξεία χ περιπαῶνται λέξεων εἰσι τόνοι. ἢ δὲ βαρεῖα συλλαβῶν.

Eodem averso. Περὶ τόνου τῆς γενικῆς ἐνικῆς βιβλίον ἰε. De Tono Genitivi singularis Liber XV. Incipit: Πᾶσα γενικὴ ὀνόματος κοινῆ ἀπαθῆς ἐπὶ ταύτης τῆς συλλαβῆς ἔχει τὸν τόνον ἐφ' ἧς χ ἢ εὐθεία. Desinit: ἐπεταῖ δὲ εἰπεῖν περὶ τόνου τῶν ῥημάτων χ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου:—

44. Περὶ τῶν εἰς ᾠ χ εἰς μι ῥημάτων κατὰ πᾶν ὠροσῶπον βιβλίον ις. De Verbis in ω, et in μι per omnem personam Liber XVI. Incipit: Πᾶν ῥῆμα βαρύνεται ἢ περιπαῖται. Desinit: Τὰ δὲ εἰς ᾰ λήγοντα ἀπαρέμφατα πάντα βαρύνεται. τύψαι. τυφθῆναι. τετύφθαι. τύπλεσθαι:

51. Περὶ τῶν συνθετῶν ῥημάτων βιβλίον ἰζ. χ ἐπὶ περὶ μετοχῶν. De Verbis compositis Liber XVII. atque etiam de Participiis. Incipit: Πᾶν ῥῆμα ὀξύτονον ἐν τῆ συνθέσει ἀναδίδωσι τὸν τόνον. Desinit: φάς. περίφας. χωρίς τῆς ἐκῶν χ ἄκων:—

52. averso. Περὶ τόνου ἄρθρων ἀντονυμιῶν χ ὠρθόσεων βιβλίον ἰη. De Tono Articulorum, Pronominum, et Præpositionum Liber XVIII. Incipit: Αἰ εὐθεία χ ἀπαθικὰ τῶν ἄρθρων ὀξύνογονται. Desinit: τὸ δὲ περὶ τῆς συντάξεως αὐτῶν διεξοδικώτερον πανταχοῦ εὔρηται:—

53. aver-

53. averso. Περὶ τόνου τῶν ἐπιρρήματων ἢ τῶν συνδέσμων βιβλίον ἴθ. De Tono Adverbiorum et Conjunctionum Liber XIX. Incipit: Τὰ ἐπιρρήματα ἀπὸ πασῶν τῶν πλώσεων γίνονται. Desinit: τὸ νῆ ἢ τὸ μὰ βαρύνονται. τὸ μῶν ἐρωτηματικὸν ὃν ἀεὶ περιωσάται:-

54. averso. Superiori extremoque margini præfixa est *Constantini Lascaris* manu talis Annotatio: λείπει τὸ Κ τὸ περὶ ῥημάτων τῶν ἐν φωνήσιν ἢ πνευμάτων. Hoc est: *Deficit* (Liber) *XX. de Temporibus et Spiritibus in Vocalibus*. Plura subeunt deinceps vacua litteris folia; eo (ni fallor) relicta consilio, ut *Vigesimus Liber*, ubi primùm occurreret, describeretur.

Hæc porrò *Universalis Herodiani*, quæ intercidit, *Prosodiæ XX. Librorum Epitome* à *Theodosio Grammatico* facta, nondum typis inclaruit; sed luce quamvis dignissima, in aliis, perinde atque in *Nostrâ*, Bibliothecis adhuc *Msta* delitescit.

Idem *Constantinus Lascaris* sub finem *Libri III. Grammaticæ suæ*, *Herodiani* et *Theodosii de Tonis* Tractatum in breve se contraxisse profitetur hisce verbis: „ Τὸ περὶ τόνου Ἡρωδιανοῦ ἢ Θεοδοσίου. ὃ σωτέριον ἐν βραχέϊ. „ Idem præterea ejusdem *Herodiani Libri XVI. Magnæ*, sive *Universalis Prosodiæ* confecit Epitomen, ut constat ex ipsius ad *Jacobum Xymenem Muriellium*, *Proregis Siciliae Mysticum*, epistolâ, quæ extat infra in hujus Catalogi *Codice LVI*. Hujusmodi verò Epitome in variis Bibliothecis, *Fabricio* teste, occurrit *Msta*.

XXXIX.

Chartaceus in folio minori, foliis constans 154. quorum prima tantùm duo *Constantini Lascaris* manu exarata sunt, cætera typis vetustissimis excusa. Eo præcipuè continentur *Demetrii Chalcondylæ*, *Manuelis Moschopuli*, et *Gregorii Episcopi Corinthi* Opuscula Grammatica, quæ modò fusiùs enarrabimus.

Fol. 1. Præmittuntur *Constantini Lascaris* manu descripta Fragmenta duo, quæ in ejus scilicet *Grammaticæ* typis editæ *Libro I.* reperiuntur, et sunt hujusmodi:

Περὶ τῆς συντάξεως τῶν ὑποθέσεων. De Syntaxi Præpositionum. Incipit: Ἡ ἐν ἀεὶ δοτικῇ συντάσσεται τὸ ἐν πνι δηλοῦσα ἐν οἴκῳ ἐν ἀρχῇ. Desinit: ἢ τὸ μὲν μὰ ὡς τὰ πολλὰ ἀποφάσκει. τὸ δὲ νῆ καταφάσκει:-

2. Περὶ ὑποθετικῶν γενικῶς. De Accentibus

generatim. Incipit: Περισφῶδια ἐστὶ τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς ἢ τόνος πρὸς ὃν ἀδδμεν. Desinit: τὸ ἔχον ἐπὶ τῆς παραληρούσης ὑποπελασώμενον ἢ βαρύτερον. οἶον δῆμος. κῆπος:-

5. Hoc loco initium habet Liber typis expressus, cujus forma in fine describetur, sequentia complectens:

Δημητρίου χαλκωνδύλου ἐρωτήματα συνοπτικὰ τῶν ὀκτῶ τοῦ λόγου μερῶν μετὰ πινῶν ῥημάτων καλόνων. *Demetrii Chalcondylæ Erotemata* compendiosa octo Partium Orationis cum aliquot utilibus Regulis.

Hæc nonnullis Emendationibus, Additionibus, Notisque ignotâ manu, fortè ipsius *Chalcondylæ*, ad margines adscriptis dilucidantur.

65. Τοῦ σφωτάτου καὶ λογιώτατου κρηῦμανουῆλ τοῦ μοχοπούλου (manu superscriptum περὶ) διορθωθέντων ἐρωτημάτων. (manu adscriptum αὐτῶ.) περὶ ὑποθετικῶν. Sapientissimi ac disertissimi Domini *Manuelis Moschopuli* de emendatis (ab ipso) *Erotematis* (Liber). De Accentibus.

134. Περὶ διαλέκτων τῶν παρὰ κορίνθου παρελληθισσῶν. De Dialectis à *Corintho* descriptis.

Hujus operis Auctor, ut censet *Fabricius Biblioth. Græcæ Vol. IV. pag. 538.* fuit *Georgius*, sive *Gregorius*, *Pardus* cognomine, *Corinthi* Metropolita. Cujus sententiam planè confirmat superiori hujus folii margini adscripta manu *Lascaris* Nota: ῥητορίου ἐπισκόπου κορίνθου. Id est: *Gregorii Episcopi Corinthi*.

Scito præterea *Erratorum Indicem Chalcondylæ* præire *Libro*; *Moschopuli* succedere; *Corinthi* vel *Librarii* culpâ, vel *Temporis* injuriâ deesse.

Quod ad Voluminis impressi formam habitumque spectat, quo memorata *Chalcondylæ*, *Moschopuli*, *Corinthi* scripta continentur; est minoris folii modo, crassiori chartâ, rudibus quidem, sed perspicuis, litteris; universali Titulo, foliorum numeris destitutum; sine Loci, Typographi, Anni designatione; at *Mediolani*, ut suspicor, sub ipsa Typographicae Artis incunabula excusum.

Id verò non accuratè minis, quàm si *Mstum* esset, duximus recensendum; primævis enim typis edita, quale hoc, Exemplaria maximo in pretio habenda, et cum *Mstis* etiam certare, inter omnes hodie *Eruditos* planè convenit; proindeque ab

his

his ad Auctorum Editiones optimè ornamdas adhiberi solent, utpote quæ ante natam Criticorum vel audaciam, vel libidinem ex ipsis archetypis Codicibus integrè fuerint, sincerèque deprompta.

Quid quod et adjectum habet Opusculum Mstum, et marginibus adscriptas aliquot haud futiles Annotationes; adeo denique inventu rarum, ut ejus Editio *Fabricii* diligentiam fugerit. Non tamen celeberrimi *Annalium Typographicorum* Conditoris *Maittairi* notitiam prateriit, qui hujusmodi Exemplar satis copiosè et exactè in Operis sui *Vol. I. pagg. 753. et 754.* describens, asserit tum *Editionis rarissimæ*, tum *eodem esse caractere quo Isocrates Mediolan. 1493.* Unde nostra de Impressionis ejus loco suspicio confirmatur; tametsi eam existimamus antiquiorem, anno scilicet plus, minus MCCCCLXXX. factam.

XL.

Membraneus partim, partim chartaceus, folii minoris formâ, foliis 128. duplici manu, alterâ quidem antiquiore, Sæculi nimirum XIV. in membranis densioribus præ vetustate fuscis, hic detritis, illic laceris, erasæ prioris Scripturæ vestigia passim exhibentibus; alterâ verò in crassioribus chartis recentiore, Sæculi XV. Fragmentorum Opusculorumque Grammaticorum farraginem complectens.

Fol. 1. Fragmentum *de variis Nominum Speciebus* initio et fine mutilum. Incipit: Τοῦ δὲ μορίου ἐπεκτείνονται καὶ τὸν τούτων ἐν τῇ ἑκάτῃ ἑαυτῶν συλλαβῇ καταβιάζουσι καὶ παραξύνονται. Finis ob litterarum compendia legi vix potest.

2. Initii, adeoque inscriptionis expers Opusculum, quod ab his verbis incipit: γὰρ ὄνομα οὐσία ἐστὶ τὸ δὲ ῥῆμα συμβεβηκός περὶ τὴν οὐσίαν γινόμενον. Ex his intelligere demum licuit esse *Georgii Lecapeni*, sive, ut in Mstis quibusdam Codicibus, *Michaelis Syngeli*, Περὶ σωτάξεως τῶν ῥημάτων (de Constructione Verborum) Libellum, Florentiæ apud Hæredes *Philippi Juntae* anno MDXX. in 8.º excusum, in qua Editione, initio fol. 2. allata modò verba reperias. In hæc autem desinit: γνώσιμα τυγχάνειν τῆς ἡμῶν ὁρῶς σε χέσεας, ὦ φίλον μενράκιον:-

33. Περὶ σωτάξεως. De Syntaxi. Opusculum aliud, incerto Auctore. Incipit: Πρὸ πάντων δεῖ γινώσκειν ὅτι πᾶν ῥῆμα εὐθείαν ἐν

ἑαυτῷ περὶ ἑλκεῖ ἢ λεηρομένην ἢ νοουμένην. Desinit verò: οἶον πετρὸς φιλεῖ τὸν ἰωάννην καὶ ὁ ἰωάννης τὸν μαρτίνον καὶ ἀμφοτέρω τὸν διδάσκαλον.

34. averso. Αρχὴ σὺν θεῷ τῶν ὑποθέσεων. Initium (Deo juvante) Præpositionum. Incipit: Τί ἐστὶ ὑποθέσεις; λέξις ὑποθεμένη πάντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν. Desinit: ἐστὶ μορίον καὶ τὸ δὲ σημαίνει τὸ κακὸν οἶον δυσγενῆς. δυσάρετος ὁμοίως. Cujus verò sit Auctoris Grammaticus hic Commentariolus, nos omnino latet.

38. averso. Prætermisso etiam Auctoris nomine, et inscriptione, Fragmentum, vel Excerptum *de Metris*, hoc initio: Τὸ μέτρον οὕτω τῶν ἰαμβῶν μοι μέτρει τοὺς πόδας μὲν ἢ μέλισσα δεικνύτω; hoc autem fine: ... ἴμων ἐστὶ ἐν ἑκ τῶν τεσσάρων ἀμεταβόλων:-

40. Sine titulo, Fragmentum Catalogi Verborum Simplicium cum Compositis, annotato cujusque Regimine, secundum alphabeti ordinem digesti, à Verbo scilicet Βιβάζω incipiens, et in Διατῶ sic desinens: Διατῶ τὸ αἰρετῶς κρίνω καὶ διατῶμα τὸ τρέφομα; καταδιατῶ δὲ σου ἀντὶ τοῦ καταψιφίζομά σου:-

41. Libellus *de Metris*, cum titulo et Auctoris nomine, tum initio defectus, cujus prima verba: δύο: σμίζησις δὲ λέγεται ὅταν τρεῖς μακρὰ συλλαβαὶ εἰς δύο μακρὰ ἀπαιτίθωσι.

Ex iis quæ extant, primum Caput inscribitur: Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρον. De Versu Iambico, incipitque: Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἐστὶ μὲν ἑξάμετρον καὶ αὐτὸ διαρῆται εἰς δύο; desinit verò: ἔρμης δὲ ψυχὰς κοίτης νηὸς ἐξεκαλεῖτο:-

46. Sequitur *Constantini Lascaris* ad Discipulos suos Epistola hujusmodi: Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς χαίρειν. Ἐπεὶ ἡ τῶν τρέπων τε καὶ χημάτων γνώσις οὐκ ὀλίγον φέρει τὸ χεῖσιμον εἰς τὴν ὁμήρου ποιήσιν καὶ πάντων τῶν ποιητῶν· δεῖν ὡς ἴσθην ὅσα τῷ σὺ φῶ πλουτάρχω περὶ αὐτῶν εἴρηται· συλλεξάμενος κοινώσαθαι ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις χαρίζομενος· χεῖσιμα δ' ὡς τὰ πολλὰ παραδείγματα ἐκ τοῦ ποιητοῦ οἷς καὶ αὐτὸς ὁ πλουτάρχος οὐκ ἄνευ λόγου ἐχέσατο. ὁ γὰρ ποιητὴς θεῖα φύσει κεχήμενος οὐ μόνον ἀρχὴ καὶ πηγὴ πασῶν τῶν ἐπισημῶν· ἀλλὰ καὶ τούτων ἐφευρετὴς γέγονε. ἀφ' οὗ οἱ μετὰ γενέτεροι (leg. γεννητοὶ) ἀρυσάμενοι παρὰ πᾶσιν εὐδοκίμησαν: ταῦτα τοι χεῖ καὶ ὑμᾶς ἀναγινώσκοντας τούτων μεμνησθαι οἷς τὰ τῶν ἄλλων ῥᾶστα εἰνοῦν ἔξει- ἔρρωσθε:-

Hanc verò, quò simul et Scriptoris mens, et Opusculi subsequentis argumen-

T tum

tum magis pateat, Latine redditam apponimus.

„Constantinus Lascaris Discipulis suis
„gaudere. Cum Troporum et Figurarum
„cognitio non parum utilitatis ad Home-
„ri et omnium Poetarum poesim confe-
„rat; par esse judicavi, ut quæcunque à
„sapiente Plutarcho de illis dicta sunt, col-
„ligens, ea in vestri et aliorum gratiam
„communicarem. Utar verò plerumque
„exemplis ex Poeta (Homero) petitis, qui-
„bus Plutarchus ipse non sine ratione usus
„est; Poeta enim divino præditus ingenio,
„non modò Scientiarum omnium princi-
„pium et fons, sed earum etiam inventor
„fuit: ex quo postea nati (doctrinam) hau-
„rientes, apud omnes inclaruerunt. Hæc
„vos quidem et legere, et meminisse oportet,
„quibus aliorum opera facillimè in-
„telligere liceat. Valet. „

Continuò subjicitur Libellus *Περὶ τρόπων
καὶ χημάτων ποιητικῶν*:— De Tropis et Figu-
ris Poeticis, cujus initium: *Ὁ ἐγκατάσκευος
λόγος φιλῶν τὴν τοῦ σωήθους ἐξαλλαγὴν*: fi-
nis verò: *τάδε τοιαῦτα ἀναπόδοτα ἀπικῶν ἐστὶν
ὡς γέγραπται ἐν περὶ ἰδιωμάτων*:—

Talem *Lascaris* Epistolam Libellumque
scriptis ejus minimè annumerata, nedum
typis edita invenias.

§1. Incerti Auctoris Fragmentum et prin-
cipio, et inscriptione destitutum, *De Me-
tris* scilicet. Incipit: *ἡ δ' ἔ ἀνάπαιστον ἢ χο-
ρεῖον: μόνον: ἐπὶ πάντος γὰρ μέτρου ἀδιά-
φορός ἐστιν. Desinit: ἔστι δ' ἰωνικὸν ἀπὸ μεί-
ζονος*:—

§2. *Περὶ τοῦ πότε τίθεται τὸ ἄρθρον. Quan-
do adhibendus sit Articulus. Initium: Τὰ
ἄρθρα προεγνωσμένου πινὸς πράγματος ἀναπό-
λησιν σημαίνουσιν. Finis: μετὰ δὲ κυρίου ἄλλως
ὁ ἀπᾶλλονίου υἱός*:

Particula nimirum ex incerto Gramma-
tico desumpta.

Eod. folio adverso. *Περὶ μακρᾶς καὶ βρα-
χείας καὶ κοινῆς συλλαβῆς. De longa, brevi et
communi Syllaba, Auctoris nomine præ-
termisso. Incipit: Μακρὰ φύσει συλλαβὴ ἐστὶν
ἢ ἔχουσα μακρὸν φωνῆεν ὡς ἦρας.*

Id Opusculum, duabus licet vacuis pa-

(1) Ex *λῶπος*, vel potius *λῶπι*, quæ Vestem quan-
dam longiorem apud Græcos sonat, non inscitè de-
duxeris Hispanum Vocabulum *Loba*, talaris indumen-
ti genus, quo Viri nobiles Sæculares olim usi, nunc
Ecclesiastici solùm et Scholastici utuntur. Cui verò
nostrum id Etymon minùs arriserit, aliud illi pla-
ceat argutius ipsique Nomini proximum, à nonnullis
excogitatum. Cum enim *Loba* pariter *Luram*, atque

ginis intercedentibus, continuatur *folio 52.
averso*, pergitque inde ad *folium* usque 55.
pariter *aversum*, ubi sic desinit: *ὡς ἢ δ' ἔθεε
κατὰ κύμα διασπρήθουσα κάλυθον.*

§5. *averso. Ἰδιὰ πνα πόλεων. Propria quæ-
dam Civitatum (Vocabula). Ex incerto Au-
ctore. Hoc Excerptum et scitu dignum, et
lectu non injucundum juvat in lucem, quam
nondum vidisse arbitramur, emittere.*

Ἰδιὰ πνα πόλεων.

*Ἀθηναίων: τὸ ἄγαν ἄλις: λῶπος (1) τὸ ἰμάτιον:
ὀθνῆος ὁ ἀλλότριος: πέδον ἢ γῆ:—*

*Ἀργείων: αἴσαι μοῖρα: δούπος ὁ κτύπος: μῆλα:
τὰ φρόβαρα:*

*Ἀρκάδων: τὸ ἄορ τὸ ξίφος: θήγω ἄκονίζω: ἴς:
ἢ δύναμις: λέκτρον ἢ κλίνη: λυκάβας ὁ
ἐνιαυτός: ξυνὸν κοινόν: οἶος μόνος:—*

*Ἀχαιῶν: αὔω φωνῶ: λάζω λαμβάνω: ἄτερ:
χωρίς:*

*Ἀιτωλῶν: τὸ δέμας σῶμα: οὔλας ἔλαφος: πά-
λος κλῆρος:*

*Ἀχερνᾶνων: ἐνέσσω τὸ λέγω: κῆρ θάνατος:
στειχῶ:*

*Ἀμβρακιωτῶν: ἀθετα καίεται: βιός τόξον:
χαίνη ἀκόμη:—*

*Ἀιολείων: αἰχμῆ τὸ ἄκρος (leg. ἄκρον) τῆς
λόγης: γόος ἢ φωνὴ πρὸς κακόν.*

*Ἐρμιονέων: ἴθι πορεύε: κνίσσα θυσία: δῶμα:
οἶκος:*

*Θεσσαλῶν: αἰψα ταχέως: ἀνευθε: βροτός: ἐκάς:
κάλπις ὑδρία: κίρκος ἱέραξ: κράτα ἢ κε-
φαλή: λάτεις δούλος:*

*Κυφρίων: ἀλαός ὁ τυφλός: ἄλγος ἄλοχος: δέ-
πας: ἔμαρψα ἡβαιόν: ἔξω: ἰός: βέλος: θῆς:
μοστωτός: ταρβῶ: πέδιλα: φάσανον: χθῶν
τούργος: γυψ: δούπησε:—*

*Βοιωτῶν ἀρρῆυει: αὔω: ἡσυχι: φραῖ: κοίρα-
νος: μέθυ ὁ οἶνος: πῆλαια ἢ περιστερά:*

*Δωριέων: ἔπετε ἀντὶ εἶπατε: ὀσφύς: αἰ ψεία:
κούρος ὁ παῖς: νέκος ὁ νεκρός:—*

*Κλειτορίων: αἰήτα ἀνεμοί: αὔδη φωνή: δέδρη-
κε οἶδε: ἐσθλός ἀγαθός: λεύσει: παρήλθεν:
χῆλος κλωστός: ὤκα ταχέως: ἀλένα ἡτοι-
ἀγκάλα:—*

*Κρητῶν: γόνυτος θήκη: φαρέτρα: ἔλπομαι ἀν-
τὶ δοκῶ: ἐντεα ἡτοι ὄπλα: θεράπων: δού-
λος: λάς λίθος: μείων μόχθος: σάκος ἄσ-
πίς:*

Vestem hujusmodi laxiorem Hispanè significet; hanc
ex eo dictam voluere, quòd tantùm *panni* devoret,
sive consumat, quantum illa *carnis*. Jocularè pro-
fectò originationem! quam seriò tamen refert *Lusi-
tani Vocabularii* Scriptor *P. Bluteau*, in *Loba*, his ni-
mirum verbis: *Querem algus que por comer muito pan-
no, the chamen loba.*

πίς : φῶς (leg. φῶς) ἀνήρ : σκῆπτρον ῥά-
βδον :-

Κορινθίων : ἔτοιμον· τὸ ἐτοιμάσμενον : φάρος· τὸ
ἰμάτιον :-

Κερκυραίων : κάπη· ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους : φά-
λανθος· φάλακρος : φηγός· δρυς :- ἀκὼν * :
ἀγλαός ὁ διαφανής :-

Μαγνητῶν : αἶα· γῆ : νηδύς· γαστήρ :

Σικελῶν : κόρη ἢ τοι κεφαλὴ : κροτάφοις : (leg.
κρόταφος) μέλαθρον : ναίω :

Φλιασίων : ἄμφω : ἄμφότεροι ἀντικρὺ : φόρμιγγς·
κιθάρα ἐναντίον :-

* Hoc Vocabuli compendio, cujus ac-
centus circumflexi amplio rem formam, acu-
tumque circumflexo subscriptum exprime-
re typis non licuit; et in quo litteram ini-
tiale m Λ Calligraphus minio deinde ap-
pingendam prætermisit, Λακόνων denotari
multis de causis mihi persuasum est, quas
nemo, nisi Codice inspecto, satis intel-
lexerit.

56. Ηφαίστιος γραμματικῶν ἐγχειρίδιον περὶ
μέτρων. Hephæstionis Grammatici Enchiri-
dion de Metris. Incipit: Εἰ μέλλοιμεν ἐμμε-
λῶς; desinitque: καὶ τῶν κατὰ τὰς συλλαβὰς
παθῶν εἴρηται. Opusculum typis non semel
editum.

68. Περί μέτρων πάλιν. De Metris iterum,
sive aliud de Metris Opusculum, incerto
Auctore, quod incipit: Πόδες εἰσι διασύλλα-
βοι δ. πυρρίχιος ἐκ δύο βραχείων: ἴαμβος ἐκ
βραχείας καὶ μακρῆς; desinitque: τῇ πῖε οἶ-
νον ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα :-

70. Περί συντάξεως τῶν ῥημάτων. De Syn-
taxi Verborum (ordine Alphabetico, incer-
ti Auctoris). Incipit: Ἀγαμέμνον τὸν φίλον. Desi-
nit: ὠφελῶ αἰπαπλήν.

75. averso. In fine subnectitur brevis
quædam Annotatio his incipiens verbis: Γί-
νονται παράγωγα ῥήματα ἀπὸ ῥημάτων, de
variis scilicet Verborum derivatorum spe-
ciebus.

76. Περί τῆς συντάξεως πινῶν μεταβατικῶν
καὶ ἀμεταβάτων ῥημάτων κατὰ στοιχεῖον. De
Syntaxi quorundam Verborum transitivo-
rum et intransitivorum, secundum ordi-
nem Alphabeti. Incipit: Ἀγωνιῶ τὸ κινδυνεύω·
καὶ τὸ φοβοῦμαι· καὶ ἀγωνίζομαι. Desinit in
Verbum μνημονεύω σου.

85. Περί ἀνωμάτων ῥημάτων κατὰ στοιχεῖον.
De Verbis Anomalis, secundum ordinem
Alphabeti. Incipit: Ἀπὸ τοῦ ἄζομαι: τὸ ξη-
ραίνω. Desinit: ὠφελῶ : ὀνίνημι : λυσιτελῶ : συ-
τελῶ :

Hæc Verborum Series non parum di-

screpat à duabus aliis eodem titulo præ-
diti, quarum altera occurrit in Constan-
tini Lascaris Grammaticæ Libro I. altera in
fine Lexici Græcolatini ex Roberti Constan-
tini, et aliorum scriptis collecti: adeo, ut
tres hujusmodi Series inter se dissentiant.

90. averso. Brevis Annotatio de Syntaxeos
Speciebus, inscriptionis experts. Incipit: Τὰ
τῆς συντάξεως εἶδη τεσσάρων εἰσὶν; desinitque:
πρὸς ἑαυτὸ : ἀφ' ἑαυτοῦ :-

91. Περί τόνου περιπαυμένου Κ.ᶜ Κ.ᶜ ΙΔ. De
Accentu circumflexo Regulæ XIV. Incipiunt:
Πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον οὐδ' ἄλλο μακροκα-
τάληκτον περιπαύεται. Desinunt: περὶ τῶν γε-
νικῶν ἐν τῷ περὶ πῖωσεων περιερίρηται :-

92. averso. Θεοδοσίου γραμματικῶν περὶ τό-
νου περιπαυμένου. Theodosii Grammatici de
Accentu circumflexo. Incipit: Διὰ τί τὸ ἦρα-
κλῆς: ἐρμῆς περιπαύεται:- Ὅτι τὸ πλῆρες ἦρα-
κλῆς καὶ ἐρμῆς. Desinit: Ὅτι πᾶσα αἰπαπι-
κὴ μονοσύλλαβος περιπαύεται: λῖν: κρῖν: θεῖν:
μῦν: κλεῖν :-

Hoc nimirum est Excerptum ex Theo-
dosii Grammatici Epitomâ universalis Pro-
sodia ab Herodiano Grammatico elucubra-
tæ, de qua supra.

94. averso. Περί ὀρθογραφίας. De Ortho-
graphia (incerto Auctore). Incipit: Δύο ση-
μαίνει τὸ τῆς ὀρθογραφίας ὄνομα. Desinit: οὐκ
ἐπι κατὰ κρῆσιν ἀλλὰ κατ' ἐνδειαν τοῦ ἐνός.

103. averso. Καθόντες παραλειπόμενοι ὀνομά-
των: Κᾶ ᾧ ἀρσενικῶν. Regulæ Nominum præ-
termisæ. Regula I. Masculinorum (de For-
mâ scilicet Genitivi Nominum). Initium:
Ὁ κύριος: τοῦ κυρίου. Τὰ εἰς ὅς ἀρσενικά καὶ
θηλυκά εἰς οὗ ἔχει τὴν γενικὴν. Finis: Τὰ πύρα:
τῶν πυρῶν: τοῖς πύροις: τὰ πύρα: ᾧ πύρα:-
Ex quo sint excerptæ, latet.

105. averso. Περί ποδῶν μέτρου. De Pedi-
bus Metri (omisso Auctoris nomine). Inci-
pit: Πούς μὲν ἐστὶ μετρικὸν σύστημα συλλαβῶν.
Desinit: γίνωσκε δ' ὅτι εἰς τὰ ἀνακρέοντα τὰ
ἀμετάβολα οὐ μακρίνουσι τὸ πρὸ αὐτῶν φωνῆν.

Hoc in Opusculo agitur etiam de variis
Metrorum, sive Versuum Speciebus.

109. Sine Titulo ac Nomine. De Figuris
videlicet Verborum et Sententiarum Ex-
cerptum ex incerto Auctore. Incipit: Ἀσύν-
δετόν ἐστι λόγος ἑξαφῶν τοὺς συνδέοντας τὴν
φράσιν συνδέσμοις. Desinit: τὸν δὲ μέσον δι-
μοσθένης ὁ πάντων ῥητορικώτατος.

112. averso. Πολυβίου σαρδιανοῦ περὶ σο-
λοικισμοῦ:- Polybii Sardiani de Solœcismo.

113. averso. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀκυρολογίας:-
Ejusdem de Acyrologia.

De hoc *Polybio* ne verbum quidem Fabricius, alique rei Litterariæ Enarratores. Unus P. Bernardus de Montfaucon ejus meminit in *Bibliotheca Bibliothecarum MSS. Vol. I. pag. 409.* ibique Opusculum de *Solæcismo* refert inter Mediceos Codices MSS. *Plut. LXXXVII. Cod. X.* nihil verò de *Acyrologiâ*.

Tam rara Libri, quàm Scriptoris mentio, tam invisus ille, quàm hic inauditus, deinde argumenti non inconcinna tractatio, ad hæc brevitatis ipsa suasere utramque lucubratiunculam, Eruditorum aviditati, quippe ineditam, apponere.

Πολυβίου σαρδιανῶν περὶ σολοικισμοῦ:—

Σολοικισμός ἐστι ἡ μαρτυρημένη λέξεως σύνθεσις παρὰ τὴν παρ' ἐκάστου συνήθειαν ὡς περ δ' ὁ βαρβαρισμὸς παρὰ τοὺς βαρβάρους εἰρηται. οὕτω καὶ σολοικισμὸς παρὰ τοὺς σολοικοὺς. οὕτω καὶ γὰρ † τοὺς βαρβάρους πινὲς φροσηγόρευσαν: ἔνετα δὲ κατὰ πρόποις τέσσαρας: κατ' ἐνδειαν ὡς τὸ ἀρχονται πεδροῖο. ἐν δὲ ἡ διὰ φροθεσις: κατὰ πλεονασμὸν χρευσεῖν σείρην ἐξ οὐρανόθεν: πλεονάζει ἡ ἐξ: κατ' ἐναλλαγὴν. ἦτοι ὅταν μέρος λόγου ἢ λόγου ὅλον ἀντ' ἐτέρου τεθῆ οἷον εἰ οὕτω τύχη. ὄνομα ἀντὶ ῥήματος ὅν τις οἴτευσε τόξον εὐ εἰδῶς ἀντὶ τοῦ τοξεύειν: ἡ ὄνομα ἀντ' ἐπιρρήματος. νέον δ' ἐσαγείρατο θυμὸν ἀντὶ τοῦ νεωστὶ: ἡ μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. ἀπῶς ἀκτίνας εἰκοτάτες. ἀντὶ τοῦ εἰκόσασιν: ἡ ἄρθρον ἀντ' ἀντωνίμιας τῶ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θῆκε: ἔδει γὰρ τούτω: ἡ ἄρθρον ἀντὶ σιωδέσμου. τῶ σοι φροφρογῶς ἐρέω ἀντὶ τοῦ δι' ὅ: ἡ ἐπιρρῆμα ἀντὶ φροθεσιως. ἀλλὰ σκάμανδρος οἴσει διήμεις εἴσω ἀλὸς εὐρέα κόλπον ἀντὶ τοῦ εἰς ἀλὸς κόλπον: ἢ ὅτ' ἀν τὰ συμβεβηκότα τοῖς τοῦ λόγου μέρεσιν εἰς ἄλληλα ἐναλλάσσονται εἶδος: γένος: ἀειθμόν: ἢ ὅτ' ἀν αἱ διαφορὰ τῶν ἐπιρρήματων ἢ αἱ φροθεσις ἢ οἱ σύνδεσμοι: ἢ αἱ τάξεις τῶν σιωδέσμων ἀναλλάσσονται εἶδος ἐν μὲν ὀνόμασι διὰ γυναικῶν ἀντὶ διοτώτη: καὶ μελάντερον ἤντε πῖσα· ἀντὶ μέλαν ὡς πῖσαν: ἐν δ' ἀντωνιμίας εἶδος. ὡς ζηνόδορος γράφει μνήσαι πατρὸς σοῖο ἀντὶ τοῦ σοῖο κτητικῶς: ἐν δ' ἄρθροις καὶ θάρηχ' ὁ γὰρ ἦν οἶ· ἀντὶ τοῦ ὄς γὰρ ἦν οἶ· καὶ μῦθος ὄς μὲν ἦν· ἀντὶ τοῦ ὄ μὲν ἦν: γένος δ' ἐν μὲν ὀνόμασιν ἀβη θῆλυει (sic) εὐῶσα· ἀντὶ τοῦ θῆλεια: καὶ ἡδὺς αὐτμῆ· ἀντὶ τοῦ ἡδέια: ἐν δὲ μετοχῇ γένος οὐκ ἀν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντα κεραινω· ἀντὶ τοῦ πληγῆσα δὴκῶς: ἀειθμός δ' ἐν μὲν ὀνόμασι θέσπειαι γρηῖάν τε· ἀντὶ θέσπειας: καὶ μειδιῶν βλοσυροῖσι φροσωπάσι ἀν-

τὶ φροσωπά: καὶ ἀμφοτέρων τεύδος τε καὶ ἀγλαίη καὶ ἔνειαρ· τὸ γὰρ ἀμφοτέρω ἐπὶ δύο καὶ οὐκ ἐπὶ πλείονων τάσσεται· ὅμοια γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις τοῦ λόγου μέρεσιν εἰ ἐναλλάσσονται οἱ ἀειθμοὶ πῖσας δ' ἐν ὀνόμασι νεσορίδα δ' ὁ μὲν οὕτως ἀντὶ νεσορίδων: καὶ τρωσὶ μὲν φρομάχζεν· ἀντὶ τρωῶν: καὶ μηπίετα ζεὺς· ἀντὶ μηπίετης: ἐν δὲ μετοχῶς πῖσας ἀφράπιον ἐπὶ δέξια· ἀντ' ἀφράπιοντα καὶ φαίοντα: ἐν δ' ἀντωνιμίας πῖσας ἡμῖν δ' αὐτὰ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ· ἀντ' ἡμῶν: ἐν δ' ἄρθροις πῖσας δειοῦς δ' ἀρ' ὑπελήλυθε θάμνοισ ἐξομόθεν πεφυκότας: ὁ μὲν φιλίης ὁ δ' ἐλαίας παρὰ δὲ ταῖς ἐγκλίσεις ἵνα εἰδῶμεν ἀμφω ἀντ' ἴδωμεν: διαθέσεις ἐν ῥήμασι οφθαλμοῖσιν ὀρῶμεν· ἀντὶ τὸ ὀρῶ: διαθέσεις ἐν μετοχῶς πόλεις εὐ ναμεταούσας· ἀντὶ τοῦ εὐ ναομένης: καὶ κρέατα πολλὰ δέομενος· ἀντὶ τοῦ δαίαν καὶ μερίζαν: φροσωπα ἐν ῥήμασι· ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοὶ εἰσιν ὀλύμπω σοῖτ' ἐπιπεθονται καὶ δεδμήμεθα ἕκατος: φροσωπα ἐν ἀντωνιμίας δεῦτε δὴ ἐνέπετα σφέτερον πάτερ ὑμνήουσαι· ἀντὶ τοῦ ὑμέτερον: χρονοῖ ἐν ῥήμασιν ἐγὼ δὲ κ' ἄγω βρισήδα· ἀντὶ τοῦ ἄξω: ἐν δὲ μετοχῶς χρονοῖ τοῖσι δ' ἀνυτάμενος μετέφη· ἀντὶ τοῦ ἀνατάς: ἐν δ' ἐπιρρήμασι γίνεται σολοικισμὸς οὕτως καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμη· ἀντὶ τοῦ ἐνδον: καὶ ἐγγύθεν ἰτάμην· ἀντὶ τοῦ ἐγγύς: ἐν δὲ φροθεσισιν εἰς ἀγαμέμνονα δῖον· ἀντὶ φρὸς ἀγαμέμνονα: καὶ ὑπ' ἴλιον ἦλθε· ἀντὶ τοῦ ἐπ' ἴλιον: ἐν δὲ σιωδέσμοις αὐτὸς γὰρ μενεαῖναν ἐν ἀγῶνι ἀλλ' ἐταρον πέμπα· ἀντὶ τοῦ ἐτάρον δ' ἀλλὰ κακῶς ἀφίεω. κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν· ἀντὶ τοῦ κρατερόν γὰρ παρὰ δὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τάξεως τῶν σιωδέσμων γίνηται σολοικισμὸς οὕτως ὡς παρὰ μενάνδρῳ θυγάτριον· ἡ νῦν ἡμέρα δίδασί μοι· ἡ δόξαν ἦτοι διαβολὴν ἐξην γὰρ ἦτοι δόξαν ἢ διαβολὴν: ταῦτα δὲ πάντα παρὰ μὲν τῶ ποιητῇ χήματα. καθ' ὑπόθεσιν δ' ἐν χάρα σολοικισμῶν παρὲλληπται:—

Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀκυρολογίας:—

Ἀκυρολογία ἐστὶ λέξις ἀνάμφατος τοῦ ὑποκειμένου διὰ τὸ ἐφ' ἐτέρου κυρίως τετάχθε· οἷον ἢ τις λέγει χάρτην μὲν τὸν γεγραμμένον· βιβλίον δὲ τὸ ἀγραφον: ἢ κύριον μὲν δούλου· δεωτότην δ' ἐλευθέρου: ἢ κρίνειν μὲν δίκας· δικάζειν δὲ φραγδοῖς: ἢ λιβανωτὸν μὲν τὸ δένδρον· λιβανον δὲ τὸ θυμῶμενον: ἢ ἕκασον μὲν ἐπὶ δύο· ἐκάτερον δ' ἐπὶ πλείονων: ἢ χεῖμα ἐνικῶς ἐπὶ τοῦ νομίσματος δῖον πληθυστικῶς τὰ χεῖματα· χεῖμα γὰρ τὸ φράγμα λέγεται· ὡ ζεῦ βασιλεῦ τὸ χεῖμα τῶν νυκτῶν ὅσον * ἢ εἰν λέγειν

† Hic supplendum vidatur παρὰ τοὺς σολοικοὺς καὶ

* Aristophanes in *Nebulis*.

λέγειν ἡρακλῆς καὶ ἀχιλλεύς ἀμφοτέρω ἐπ' Ἴλιον ἐσπράτευσαν δέον ἑκάτεροι· τὸ μὲν γὰρ ἀμφοτέροι τὸν αὐτὸν ἥσθον σημαίνει· τὸ δ' ἑκάτεροι διάφορον·-

Περὶ χηματομοῦ· De Figurato dicendi genere. Incipit: Μεταχηματομοῦ ἐστὶ λέξεως σιωπήθους κινήσις μετρου χάριν. Desinit: ἢ δ' ἄλλκμος ἀντὶ τοῦ ἀλλκμεδών.

114. Περὶ τῶν τῆς κατασκευῆς ἀδῶ. De Speciebus structuræ Orationis (incepto Auctore). Incipit: Ομοίωσις ἐστὶ λόγος καθ' ὃν ὁμοιοῦμεν ἕτερον ἑτέρῳ. Desinit: οὔτε θαλάσσης κύμα τόσον βοάα ποτὶ χέρσον· καὶ τὰ ἕξ ἦς·-

115. averso. Τρύφανος γραμματικῶν περὶ τῶν παθῶν τῶν λέξεων. Tryphonis Grammatici de Passionibus Dictionum. Incipit: Τὰ τῶν λέξεων πάθη. Desinit: ὡς παρ' ἠσιόδῳ χρυσέα δῶ· ἀπόλλω ἀντ' ἀπόλλωνα.

Libellus sive Græcè, sive Latine non semel impressus; at Mstus hic multis in locis uberius est impresso, exemplorum scilicet copiâ; in quibusdam verò dispar, ut vel ex ultimis verbis apparet.

118. Tituli expers Fragmentum, de *Nominum* scilicet *Syntaxi*, hoc initio: ἔλλαξε τάξιν γλαῦκος διομήδει; hoc fine: ἄς ε' λέγων τοῦ χήματος ἔστα λαμβάνειν ὡς εἴρηται.

Id Fragmentum desumptum est ex Libro Grammaticæ *Theodori Gaza* quarto.

Περὶ ῥήματος. De Verbo. Incipit: Τὸ δὲ ῥῆμά ἐστι μὲν λόγου μέρος. Desinit: ἐγὼ οὖν καὶ σὺ περιπατοῦμέν φάμεν περιπατεῖτε δ' οὐ· Ex eodem ejusdem Libro.

126. averso. Περὶ μετοχῆς. De Participio. Incipit: Μετοχή δ' ὡς καὶ τούνομα δηλοῖ μέρος ἐστὶ λόγου μετέχον τοῦ ὀνόματος. Desinit: ἴσον γὰρ τὸ γράφω καὶ γέγραφα. Ex eodem ejusdem Libro.

128. Περὶ ἄρθρου. De Articulo. Incipit: Τὸ δ' ἄρθρον ἐστὶ μὲν μέρος λόγου. Desinit verò: κατ' ἐπιτροφὴν ἑμαυτὸν ὃν φιλῶ θεραπεύω·- Ex eodem ejusdem Libro.

Quis tantâ rei Grammaticæ copiâ, quam hoc in Codice percensuimus, aspectâ, non statim intelligat è Græcæ Eruditionis rationibus maximè fore, si tot *Grammaticorum Opera*, Compendia, Excerpta, Fragmenta diversis et officinis, et regionibus impressa, per innumeros dispersa Libros, alienis etiam annexa, item adhuc Msta variisque Bibliothecis recondita, in unum corpus aptè redigantur. *Aldus* enim *Manutius*, qui Scriptores hujusmodi collegit, non tam collegisse dicendus, quàm geminas-

se: adeoque Editoribus post se venturis messem reliquit amplissimam.

XLI.

Chartaceus in folio minori, foliorum duntaxat 97. chartâ præstans lævigatâ, minutis quidem, sed nitidis litteris à *Constantino Lascari* Sæculo XV. jam adulto exaratus. Is *Aristotelis* *Oeconomica* et *Politica* hoc ordine digesta complectitur.

Fol. 1. *Αριστέλους οἰκονομικῶν* α̃. *Aristotelis* *Oeconomicorum* (Liber) I. incipiens: Η οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ διαφέρει, quem sequitur alter à fol. 3. averso ad fol. usque 9. aversum.

10. *Αριστέλους πολιτικῶν* α̃. *Aristotelis* *Politicorum* (Liber) I. incipiens: Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὀρῶμεν, cui reliqui omnes vicissim succedunt à fol. 10. ad 97. Codicis postremum.

In hujus fine legitur hæc *Constantini Lascaris* manu subscriptio: Πλείστη χάρις τῷ θεῷ αἰτίῳ παντός ἀγαθοῦ·- *Κωνσταντίνου λαοκάρως* τοῦ βυζαντιοῦ καὶ ὁ κόπος καὶ τὸ κτῆμα. καὶ μετ' αὐτὸν τοῦ σιωπῆντος. Hoc est: *Plurima gratia Deo omnis boni auctori. Constantini Lascaris Byzantini et labor, et possessio, item cujusvis post ipsum intelligentis.*

XLII.

Chartaceus in folio minori, foliorum 120. fuscâ rudique chartâ, malè ab annis, pejùs à tineis omnes ferè margines depopulatis habitâ; litteris eadem lue non raro affectis, ipso etiam in eas desæviente passim atramento; manu demum Sæculi XIV. circiter dimidiati satis expeditâ.

Nihil in toto Codice continetur, præter Poema Iambicis constans versibus. Quid enim aliud de illo memores, quod Titulo, Auctoris nomine, Principio, Fine deficit? Id tamen, si introspexeris, invenias utriusque Testamenti cùm auctoritatibus, tum exemplis locuples, modò Historiæ sive sacræ, sive profanæ rebus gestis, modò Fabulæ narrationibus copiosum, aliàs Moralibus sententiis, Physicis aliàs rationibus stabilitum, omnigenæ denique eruditionis ac disciplinæ cultu undequaque ornatum: adeo, ut non Opus unum, sed multiplex appareat. Quæ quidem singula et uberius, et liquidius emanarent ex frequentissimis Annotationibus minio distinctis,

eademque manu, quæ ipsum Poema, exaratis, quæ quidquid intus Poeta vel fusè, vel subobscurè tradit, id brevius foris apertiùsque declarant; nisi plerosque Libri margines, unáque Annotationes teterima illa Ingeniorum pestis, Blatta peredisset. Ex iis tamen, quibus edacitas ejus percipit, elicere nonnulla conati sumus, unde tenebrosæ investigationi lucis aliquid affulgeret.

Itaque ad Poetam ipsum quod attinet, de se ipse loquitur fol. 9. licet nihil ibi de nomine suo, patriâ, munere, aut instituto. Idem Fratris sui calamitates enarrat fol. 14. averso, ut vel hæc indicat Nota: *Εντάδε φησὶ ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ τοῦ ὄντος (leg. ἴοντος) εἰς φυλακὴν εἰς ἕτερον τόπον.* Hoc est: *Hic loquitur Poeta de Fratris suo, qui alium in locum in carcerem translatus est; quanquam neque Fratris, neque Loci nomen in Poematis contextu enuntiatur.*

De Viris autem, quos, veluti ætatis suæ æquales, aut famâ, aut amicitiae usu, aut aliâ quavis causâ illi notos fuisse facillè credas; *Jani* Dyrhachii Despotæ res persequitur fol. 15. averso. *Michael* præterea celebrat fol. 113. averso, quem *σφάτατον* vocat, et hac etiam impertit laude: *Φαιδρᾶ κορυφῇ τῶν νέων ἀμεράδων.* Ibidem quoque *Simeonem* memorat Archontem τῶν σεκρέτων: suis singulos Annotationibus æquè designantibus.

Quod si Regum et Principum seriem in Poemate observatam spectes, primus omnium (exceptis antiquissimis illis Veteris Testamenti viris) laudatur *Alexander Magnus*; inter postremos verò impiæ sectæ Princeps *Mahometus*, quem Poeta *Μουχάμετ* appellat.

Cæterum fol. 86. averso narrat expugnationem *Gerbiæ*, apposito ad marginem lemmate: *Περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς γερβίας*, qui locus me, fateor, omnino fugit, nisi *Algarbiam* Lusitaniæ Provinciam, aut Insulam *Gerbi* ad Tripolitanum Regnum pertinentem interpreteris.

Præter hæc ad Hominum, Rerum, Temporum rationem pertinentia, illud sanè non prætermittendum, tanquam apprimè insolens, et in Scriptore Græco portentosi simile, sententiam videlicet Græcam, eamque Platonicam, non suis verbis litterisque, sed Latinis expressam, ab ipso in medium proferri, quæ fol. 76. ita se habet:

*Publicas esse res beatas si eas
Quidè sapientiæ uel studiosi
Oēs regerent uel earum rectores
Sapientiæ contigissent (sic) studere.*

Eadem ad oram quoque insignitur hoc titulo: *Περὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πλάτωνος*; eademque manu, eodem atramenti genere, quo Græcum, exarata cernitur.

Ad hæc insertas Poemati, suas veluti partes, annotabis duas, quæ consequuntur, *Precationes*, Latinè etiam inscriptas.

Fol. 114. averso. ORACIO PATRIS, seu rectius, ut ad oram adscribitur, *Εὐχὴ πρὸς τὸν πατέρα.* *Precatio ad Patrem.* Incipit:

*Ω πάτερ ἀγέννητες πᾶσ' ὃν ἠκτίσις,
Πλάσθην χειραίρει πρῶσκυνεῖ κατὰ χεῖρος*

Constat versibus CXLIV. atque in hos desinit:

*Ρύσον με ρύτης ὃν βροθησίου γένοισ,
Σῶσον με σωτὴρ χεῖρὸς ὃν ἐπιαικότων.
(leg. ἐπιαικότων).*

118. averso. ORACIO FILII, seu potius, ut ad oram adscribitur, *Εὐχὴ πρὸς τὸν υἱόν.* *Precatio ad Filium.* Incipit:

*Ω μόνος υἱὸς τοῦ πατρὸς θεοῦ μόνου.
Εἰκὼν χαρακτήρ φῶς σοφία κ' λόγος.*

Licet autem finis expers, constat versibus LXXII. atque in hos desinit totius Poematis postremos:

*Φθάσειεν αὐτὸν πρὶν ἀπευχταίου τέλους,
Εἴξ' οἱ δὲ πρῶσβεύσοντας ὕμνοις χεῖρες,*

Quid plura? ut de Opere tam ambiguo quæcunque affirmari certò possunt, paucis tandem expediamus; ejus initium ab hoc carmine:

Ψάλλον ὁ δαδὶδ' οἷα φάσκει τῷ λόγῳ.

Finis in hoc:

Εἴξ' οἱ δὲ πρῶσβεύσοντας ὕμνοις χεῖρες.

Carminum summa MMMMCVI.

Quantùm verò ad Argumentum et Inscriptionem, videtur esse Poema quoddam ad Christianæ Fidei veritatem enarrandam illustrandamque elucubratum. Ita suadet cùm sacrarum rerum, quæ in eo pertractantur, series, tum vox *Διήγησις* sub initium Poematis geminata, folio scilicet 3. et folio 20. averso, ubi sic legas: *Ἀρχὴ τῆς διήγησεως. . . .* cæteris blattarum injuriâ corruptis.

Habes tandem quidquid de hoc Scriptore

re et Scriptione per totam mihi Græciam frustra investigatis, ex ejus verbis aperire, aut assequi conjecturâ licuit. Spero equidem satis indicasse, ut ea secutus indicia, quod mihi vel solertia, vel sors negavit, id aliquando vel solertior, vel felicior alius inveniat.

XLIII.

Chartaceus quadrati folii formâ, cui foliorum 227. numerus; duplici chartæ genere, altero recentiori, vetustiori altero quod majorem Codicis partem implet, madorem perpresso, litteris inde plerumque vanescentibus; sex diversis scripturæ formis idem exaratus, quarum antiquissima videtur esse Sæculi XIV. ferè dimidiati, recentissima *Constantini Lascaris* manum exhibet. Is *Aphthonii* Sophistæ Progymnasmata in *Hermogenis* Rhetoricam complectitur, item hujus Progymnasmata et Artem, multaque alia incertorum *Rhetorum* Opuscula, sive ex iis Excerpta, quorum omnium seriem accipe.

Fol. 1. Πελεγόμενα τῆς ῥητορικῆς. Prolegomena Rhetorices (incerto Auctore). Initium: Τὴν ῥητορικὴν διαφόρως πινὲς ᾤρισαντο. πλάτων μὲν γὰρ εἶπεν αὐτὴν πειθοῦς δημιουργόν. Finis: Ἐπι καὶ ἡ διαλεκτικὴ πρὸς τρία χεῖσιμος. πρὸς γυμνασίαν. πρὸς τὰς εὐτεύξεις. καὶ πρὸς τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἐπισημας.

2. averso. Πελεγόμενα. γένος. Prolegomena. Vita (Hermogenis scilicet). Hanc verò, cum non parum ab ea discrepet, quæ apud Suidam legitur in *Ἑρμογένους*, et ab alia quam Gottfridus Olearius suis ad *Philostratorum Opera* Notis pag. 577. inseruit, hic exscribendam censuimus.

Ὁ τὸ τῆς ῥητορικῆς βιβλίον σωτεταχῶς Ἑρμογένους ἐστὶν ὁ παρσεύς. ὃς γέρονε μὲν ἐπὶ μάρκου τοῦ βασιλέως. καὶ ἀειπεῖδου τοῦ ῥήτορος. ἐπαίδευσεν δὲ παρῶν ἐν παρσῶ. διαβάς δ' ἐπὶ τὴν ἄσίαν καὶ κατὰ παιδεύων, τοσοῦτον ἐθαυμάσθη, ὡς καὶ τὸν μάρκον φοιτῶντα συνεχῶς παρὰ τὸ διδασκαλεῖον ἀκούειν αὐτοῦ. πρὸς ὃν φασὶ καὶ τοῦτο τὸν Ἑρμογένην εἶπεν. ἦ καὶ σοὶ βασιλεῦ ῥήτωρ παιδαγωγὸς ἐπὶ δέσμενος. ἐπτακαίδεκα μὲν γὰρ ἐτῶν γεγονώς, γράφει τὸ παρκαίμενον βιβλίον. εἰς τρίτην δὲ καὶ εἰκοστὴν προσελθὼν, τὸ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐξέδωκε σύνταγμα. ἐν δὲ τῶ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῶ ἐξελάθετο. ὥστε καὶ λέγεται ἐπ' αὐτῶ τοὺς ἀνπιτέχνους εἶπεν. Ἑρμογένους ἐν παισὶ μὲν γέρον ἐν δὲ γέρονσι παῖς.

Sub hujusmodi Vitam sequuntur in ejusdem *Hermogenis* Rhetoricam Prolegome-

na, hoc initio: Ἐπειδὴ ἐν ἀρχῇ πάντος βιβλίου ταῦτα ζητεῖται, ὁ σκοπὸς τὸ χεῖσιμον; atque in hæc verba desinunt: μεταλήψας τὸ περιστατικὸν ἔχειν πλέον τοῦ πεπαραγμένου:-

Prolegomenon, et Vitæ Scriptor omnino later.

5. averso. Ὁριστῶν τῶν ἑτάσεων. Definitiones Statuum (incerto Auctore). Incipiunt: Τί ἐστι σοφισμὸς; ἀδήλου πρᾶγματος ἔλεγχος οὐσιωδῶς ἀπὸ πινος φανεροῦ σημείου. Desinunt: ἐν δὲ τῶ συλλογισμῶ οὐ δεῖται πρὸς πλήρωσιν τοῦ ἀδικήματος ἕτερον θατέρον. ἀλλ' ἀρκεῖ κατ' αὐτό:-

8. averso. Duabus et amplius vacuis plagulis interjectis, occurrit *Ἐξήγησις τῶν ἑτάσεων Ἑρμογένους*. Expositio Statuum *Hermogenis* (incerto etiam Auctore). Incipit: Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων λεληθότος διαγράφει τὴν ῥητορικὴν ὁ Ἑρμογένους. Desinit: ἀπὸ τῆς ἀξίας τοῦ πεπονθότος ἀντεγχαλεῖ. ἐν δὲ τῇ μεταλήψει, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀξιάματος:-

40. Id Folium utrinque purum, cui solum præfixus est, tanquam sequentium operum communis, Titulus: *Ῥητορικὴ τοῦ Ἑρμογένους*. Rhetorica *Hermogenis*.

41. Πελεγόμενα τῆς ῥητορικῆς. Prolegomena Rhetorices. Initium: Οἱ ἡμετέραν τέχνην διακοσμήσαντες ῥήτορες, εἰς πῖνα κεφάλαια τὰ τῆς ῥητορικῆς διῆλον προλεγόμενα. Finis: Καὶ οὕτω μαθόντων, σιφνίσωμεν καὶ παραπέμφομεν τὸν ἀκροατὴν μαθόντα πάντα καὶ οὐδ' ἐν ἀγνοήσαντα:-

Hoc Opus idem sanè est, quod in Bibliothecâ Coislinianâ, *Cod. CCCLXXXVII. fol. 113.* extat inscriptum: *Συναγωγὴ σὺν θεῶ διαφόρων ἐξηγητῶν εἰς τὰ Ἀφθονίου προγυμνάσματα, Collectio, Deo juvante, diversorum Interpretum in Aphthonii progymnasmata;* quodque ibidem pag. 590. et seqq. P. de Montfaucon, quoniam multa scitu digna et nunquam sibi cusum occurrit, adjunctâ Latinâ versione, vulgandum existimavit. Idem secundis typis donavit Fabricius *Biblioth. Græca Vol. IX. pag. 586.* Sed nostrum Exemplar longè præstat; enucleatius enim habet Exordium, deinde Caput Nonum integrum, cujus exigua tantum particula in illo superest, ac Decimum quod ibi omnino desideratur. Præterea et verbis, et rebus multò auctius est et uberius, ut hanc plenam Scriptionem, illam compendiarium facile credas. Quapropter ejus Exordium, et Caput Nonum, ac Decimum in utriusque Editionis supplementum, et Eruditorum gratiam non sine Latina interpretatione libentissimè publicamus.

PRO-

PROLEGOMENON
In Aphthonii Progymnasmata
EXORDIUM.

Οἱ τὴν ἡμετέραν τέχνην διακοσμήσαντες ῥήτορες, εἰς πνα κεφάλαια τὰ τῆς ῥητορικῆς διῆλον προλεγόμενα. εἶσι δὲ ταῦτα. πρῶτον εἰς ἐκ θεῶν καὶ ἐν θεοῖς ἦλθεν ἡ ῥητορικὴ. δεύτερον εἰς ἐν ἥρωσιν ἡ ῥητορικὴ. τρίτον πῶς ἐς ἀνθρώπους ἦλθεν ἡ ῥητορικὴ. τέταρτον πῶς ἐν ἀθίνας ἤκμασεν. πέμπτον τίς ὅρος αὐτῆς καὶ τί τὸ τέλος καὶ τί τὸ ἔργον. ἕκτον πόσα εἶδη τῆς ῥητορικῆς. καὶ εἰ εἶδη ἀλλὰ μὴ μέρη. καὶ ἐκ ποίων μερῶν τῆς ψυχῆς προήλθεν ἕκαστον καὶ ποίοις χρόνοις διενείμαντο. καὶ ποίοις τόποις ἐκλήρωσαντο. ἕβδομον πόσα ῥητορικὰ καὶ οἷα καὶ ποῖαν σὺν θεῷ μετερχόμεθα. ὄγδον πόσοι τρόποι ῥητορικῶν ἀναγνώσεων. ἕννατον πόσα πολιτεῖαι καὶ ἐν ποῖα σὺν θεῷ πολιτεύομεθα πρὸς τούτοις. δέκατον κεφάλαιον κατὰ πόσους τρόπους ῥήτωρ ὀφείλει ἐξηγεῖσθαι τὰ ῥητορικὰ μαθήματα.

„ Qui Artem nostram exornarunt Rhetores, Rhetoricæ Prolegomena in Capitula quædam diviserunt. Ea verò hæc sunt. „ Primum, an ex Diis, vel in Diis prodierit Rhetorica. Secundum, an in Heroibus Rhetorica. Tertium, quomodo ad Homines pervenerit Rhetorica. Quartum, quomodo Athenis viguerit. Quintum, quæ sit ejus Definitio, quis Finis, quod Opus. Sextum, quot Species Rhetoricæ; „ an Species, non verò Partes; et ex quibus Animæ partibus prodierint singulæ, „ et in quæ Tempora distributæ sint, et quæ Loca sortitæ. Septimum, quot Rhetoricæ, et quales; et quam, Deo juvante, consecremur. Octavum, quot Rhetoricarum Lectionum modi. Nonum, „ quot Politicæ, et in qua, Deo juvante, versemur. Præter hæc, Decimum Caput, „ quot modis Rhetor debeat Rhetoricæ disciplinas explanare. „

CAPUT NONUM.

Ἐννατόν ἐστι κεφάλαιον ἐν ᾧ δεῖ ζητῆσαι πόσα τε πολιτεῖαι καὶ οἷα καὶ ποῖαν σὺν θεῷ πολιτεύομεθα. ἐπισκέψασθαι δεῖ πρῶτον πῶς πόσα πολιτεῖαι. πολιτεῖαι πινῶν ἐσὶν ἀρχὴ καὶ σωφροσύνη πρᾶγματων κατ' ἡν ζῆν τε καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ πάντας τοὺς βιοῦντας καὶ πειθέντας ἀνθρώπους. πολιτεῖαι δ' εἰσὶν αἱ ἀνωτάτω τρεῖς. κατ' ἐκπύσιν δὲ ποιοῦσαι ἕτεροι τρεῖς. ἵνα δ' ἡμῖν ἐκ διαίρεσεως φανερόν γένηται, ἐν ἀρχῇ ἢ ἕνα ἀρχεῖν ἢ ὀλίγους. ἢ πάντας. καὶ οὗτοι ἢ καλοὶ ἢ κακοὶ εἰσιν. ἀλλ' εἰ μὲν εἰς ἀρχεῖ καὶ (εἶν) ἀγαθός,

ποῖα τὴν βασιλείαν. εἰ δ' εἰς ἀρχεῖ καὶ εἶν κακός, ποῖα τὴν τυραννίδα. εἰ δ' ὀλίγοι ἀρχουσι καὶ εἶσιν ἀγαθοὶ, ποιοῦσι τὴν ἀριστοκρατείαν. εἰ δ' ὀλίγοι ἀρχουσι καὶ εἶσιν κακοὶ, ποιοῦσι τὴν ὀλιγαρχίαν. εἰ δὲ πάντες ἀρχουσι κακοὶ, ποιοῦσι τὴν ὀχλοκρατίαν. εἰ δὲ πάντες ἀρχουσι ἀγαθοὶ, ποιοῦσι τὴν δημοκρατίαν. ταύτη δὲ διαφέρει ὀχλοκρατία δημοκρατίας. ὅτι ἐν μὲν δημοκρατία κατὰ νόμους καὶ ψήφισματα καὶ ἀρχὰς καὶ τάξεις πολιτεύονται πάντες. ἐν δὲ τῇ ὀχλοκρατία ἀνόμως. ἀτάκτως. ἀνάρχος πᾶς ὁ δῆμος συμφέρει τὸ δεῖν κρατεῖν ἐβέλων τῶν παραγμάτων. διαφέρει δ' ὀλιγαρχία ἀριστοκρατίας. ὅτι ἐν μὲν τῇ ἀριστοκρατία οἱ ἀριστοὶ τὰς γνώμας ἀρχουσι καὶ τὸ τῆς πολιτείας, οὐ τὸ ἑαυτῶν λυσιτελεῖς ζητοῦσιν. ἐν δὲ τῇ ὀλιγαρχία οἱ πλουσιότατοι καὶ δυνάται. καὶ τὸ λυσιτελεῖς τὸ ἑαυτῶν ζητοῦντες, οὐ τὸ τῶν ἀρχομένων. διαφέρει ὁ βασιλεὺς τυράννου. ὅτι ὁ μὲν βασιλεὺς νόμοις πείθεται καὶ τὸ τῶν ἀρχομένων λυσιτελεῖς, οὐ τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖ. ὁ δὲ τύραννος, οὔτε πείθεται τοῖς νόμοις τοῖς πρὸ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ τὸ ἑαυτοῦ χρησίμων ζητεῖ. καὶ οὐ τὸ τῶν ἀρχομένων. ἀθηναῖοι δὲ καὶ ἡ τῶν ῥητόρων δεκάς, ἐπολιτεύοντο ὡς ἐν δημοκρατία. λακεδαιμόνιοι ὡς ἐν ἀριστοκρατία. ἡμεῖς δὲ νῦν εὐτυχῶς ἐν βασιλείᾳ πτωχῶς καὶ ὀρθοδόξως.

„ Nonum Caput est, in quo oportet „ querere quot Politicæ (Civitatis administrationes), et quales sint, et in qua, Deo „ juvante, versemur. Considerare oportet „ primum, quæ Politicæ definitio. Politicæ est „ principium et consuetudo quarundam „ rerum, secundum quam expedit omnes „ homines vivere et agere obtemperantes. „ Politicæ verò sunt præcipue tres, casu autem „ alia tres factæ; ut nobis ex Divisione „ manifestum sit, in principatu vel „ unum, vel paucos, vel omnes imperare; „ atque hi vel boni, vel mali sunt. „ Sed si unus quidem imperat, et bonus „ est, facit Regnum; si verò unus imperat, et est malus, Tyrannidem facit. Si „ autem imperant pauci, et boni sunt, faciunt Aristocratiam; si pauci imperant, „ et mali sunt, Oligarchiam. Quod si omnes „ imperant mali, faciunt Ochlocratiam; „ si omnes autem imperant boni, Democratiam. Ipsa verò Ochlocratia hoc à Democratia differt, quod in Democratia omnes „ per leges, et plebiscita, et magistratus, et ordinationes rempublicam administrant; in Ochlocratia verò sine lege, „ sine ordine, sine magistratu omnis Populus conveniat, volens oportere summæ „ rerum

rerum præesse. *Oligarchia* verò differt ab *Aristocratiâ*, quòd in *Aristocratiâ* optimi ferant primi suffragia, et Reipublicæ, non suam utilitatem quærant; in *Oligarchia* verò ditissimi et primates suam quæque, non eorum qui obtemperant, utilitatem quærant. *Rex* à *Tyranno* differt, quòd *Rex* quidem pareat legibus, et obtemperantium utilitatem, non suam, quærat; *Tyrannus* verò non legibus pareat, quæ sunt ante illum, sed commodum suum quærat, non obtemperantium. Athenienses et Rhetorum Decas Rempublicam velut in *Democratiâ* gerebant; Lacedæmonii velut in *Aristocratiâ*. Nos verò in Regno feliciter, fideliter et orthodoxè versamur.,

CAPUT DECIMUM.

Δέκατόν ἐστὶ κεφάλαιον ἐν ᾧ δεῖ ζητῆσαι κατὰ πόσους τρόπους ὀφείλει ὁ ῥήτωρ ἐξηγήσθαι τὰ ῥητορικά μαθήματα. ἐξηγήσεται τοίνυν κατὰ τὸς τρόπους ἐπὶ τὰ κατ' ἀλληγορίαν ὅτε ἔξωθεν, καὶ παρὰ τὸ κείμενον ἕτερον τι νοούμενον ἐκ τοῦ κειμένου ἀγρορεύσει. ἀλληγορία γὰρ λέγεται, ἢ ἄλλο ἀγρορεύουσα παρὰ τὸ κείμενον κατὰ προσωφῆγισιν. ὅταν τὰ κεφάλαια καὶ τὰ ἐπιθυμήματα τῆς μελλούσης λέγεσθαι παράξενος, συνοψίσας θεωρήσῃ καὶ προσωφῆγεται πρὸς σαφεστέραν νόησιν τοῦ ἀκροατοῦ. κατὰ τέχνην ὅταν εἴπη ἐπιταῦθα εἰτύχη πρότασις ἢ κατασκευὴ. ἢ μεταλεπτικὸν ἢ ὀριστικὸν κεφάλαιον, ἢ τὶ τῶν ἀπὸ τέχνης παραδεδειμένων. καθ' ἰστορίαν ὅταν τὴν ὑποκειμένην ἰστορίαν ἀφηγήσεται χρόνους τε λέγων τῆς ἰστορίας καὶ προσωποῦ καὶ ἀγίας, καὶ ὅσα αὐτὴν κοσμεῖ. κατὰ χῆμα ὅταν εἴπη τὸδε τὸ χῆμα προσωβεία ἐστίν. ἢ παρ' ὑπόνοιαν ἐστίν ἢ παρὰ προσωδοκίαν. κατ' ἰδίαν ὅταν εἴπη ἐπιταῦθα γρηγόρης ἐστίν. σφοδρότης ἐστίν. λαμφορότης ἐστίν. κατὰ σαφήνειαν. ὅταν τὸ ἐμπροσθέν τι νόημα, σαφηνίσῃ ἐναλλάττον κατὰ τὸ κείμενον. τρία δὲ πρὸ πάντων δεῖ τὸν ἐξηγητὴν ζητεῖν τοῦ ἀκροατοῦ. εἰ εἰσώσῃ τὸ ἐπιθυμητόν, εἰ συνῆκε τὴν λέξιν. εἰ ἐπέσῃ τῇ συστάξει. πάντα γὰρ πάντως ὁ ἀγνοῶν ἀκροατὴς, ἢ τρία ἀγνοήσει ἢ δύο τῶν τριῶν. ἀρχάλλοντος οὖν ὡς μὴ νοούντος τοῦ ἀκροατοῦ, δεῖ τὸν ἐξηγητὴν ἐρωτᾶν κατὰ τι οὐκ εἰσώσῃ. ἄρα τὸ ἐπιθυμητόν οὐκ εἰσώσῃ; ἄρα τὴν λέξιν ἢ τὴν σύνταξιν; καὶ οὕτω μαθόντων ἡμῶν τὸ ἀγνοούμενον. σαφηνίσωμεν καὶ παρεπέμφομεν τὸν ἀκροατὴν. μαθόντα πάντα καὶ οὐδὲν ἀγνοήσαντα:—

„Decimum Caput est, in quo oportet quærare, quot modis Rhetor debeat Rhetoricæ disciplinas explanare. Explana-

bit igitur modis septem. Secundum *Allegoriam*, quando extrinsecus, et præter propositum argumentum aliud quid dixerit, quod ex ipso argumento intelligatur; *Allegoria* enim dicitur ἢ ἄλλο ἀγρορεύουσα præter propositum argumentum. Secundum *Προσφήγισιν* (*Prænarrationem*), quando Actionis dicendæ Capita et Enthymemata uno quasi aspectu proponens, ea ad clariorem Auditoris intelligentiam animadvertet ac prænarabit. Secundum *Artem*, quando ibi dixerit, an sit Τύχη, Πρότασις, vel Κατασκευὴ, vel transumptivum, vel difinitum Caput, vel quidpiam eorum quæ ab Arte traduntur. Secundum *Historiam*, quando propositam Historiam enarrabit, ejus recensens tempora, personas, causas, et quæcunque ipsam exornant. Secundum *Figuram*, quando dixerit: hæc Figura est Προβεία, vel ad Υπόνοιαν, vel ad Προσδοκίαν pertinet. Secundum *Ideam*, quando dixerit: hîc est Γοργότης, hîc Σφοδρότης, hîc Λαμφορότης. Secundum *Perspicuitatem*, quando aliquod Νόημα incidens, pro rei argumento mutatum, declarabit. Tria verò ante omnia oportet Explanatorem quærare ab Auditore: an intelligat Enthymema, an Dictionem addiderit, an Compositioni operam impenderit; Auditor enim omnino ignorans, vel hæc tria ignorabit, vel ex tribus duo. Auditore igitur ægrè ferente, utpote qui hæc non intelligat, oportet Explanatorem ex illo, quid ignoret, sciscitari; an Enthymema, an Dictionem, vel Compositionem nesciat. Atque ita nos de rebus ab ipso ignoratis certiores facti, eas ei declarabimus, Auditoremque dimittemus omnia edoctum, et nihil ignorantem.,

44. Εἰς τὰ προγυμνάσματα. In Progymnasmata. Initium: Ο παρὰ τῶν προγυμνασμάτων λόγος οὐτε τὸν τῆς ῥητορικῆς ὄρον ἐπιζητεῖ. Finis: καὶ διὰ τοῦτο προσωτάγη ὁ μῦθος ὡς τοῦ συμβουλευτικοῦ ὄν:—

Id Opus, ut ex primis apparet verbis, extat etiam superiori annexum in proximè allegato Bibliothecæ Coislinianæ Cod. CCCLXXXVI. fol. 121. hac inscriptione: Συναγωγὴ ἐξηγήσεων εἰς τὰ τοῦ Αφθονίου προγυμνάσματα, φιλοπονία πολλῇ καὶ αὐοιδῇ ἐμοὶ τῷ γεγραφότι συλλεγισῶν, καὶ προσωφῶς τοῖς Αφθονίου ῥητοῖς συναειθμισῶν (sic) i. Collectio interpretationum in Aphthonii progymnasmata labore et studio multo per me scri-

bam consarcinatarum, et Aphthonii dictis congruenter connumeratarum. Cujus quidem Inscriptionis interpretationi talem P. de Montfaucon subtexit censuram: *Opus sane luce dignum si sit ανέκδοτον.* Sed quod nostro hîc Codice continetur, breve tantum Excerptum est, unam ut vix paginam impleat; illud verò folia quatuordecim patet.

Eod. fol. complures subsequuntur minutæ, levisque momenti de rebus ad Rhetoricam pertinentibus Excerptiones.

45. Sine Auctoris nomine occurrit Statuum Rhetoricæ Notitia, cui titulus: *Περὶ πῶς γινώσκμεθα τὰς ῥάσεις:* De modo quo Status cognoscemus; initium: *Ἐὰν ἄδηλον ἢ κατ' οὐσίαν ποιῆ ῥητορικήν.*

Hæc Rhetoricorum Statuum etiam Partitiones exhibet vario linearum et circulorum ordine in gentilium stemmatum faciem adumbratas.

In extremo libro *Hermogenis* et *Aphthonii*, Antonio Bonfine interprete, apud Seb. Gryphium excusi Lugd. an. 1538. in 12. occurrit mihi Opusculum inscriptum: *Quomodo Status cognoscemus secundum Hermogenem*, cui ad litteram planè respondet hæc Notitia; licet non sit integra.

46. *Κεφάλαια τῆς ῥητορικῆς.* Rhetoricæ Capita. Excerptum scilicet non modò de Rhetoricæ Capitibus, sed etiam de ejus Speciebus et Partibus secundum *Aphthonium*, omisso pariter Auctoris nomine. Incipit: *Ζητητέον ἐπὶ τῆς ῥητορικῆς τὰ ὀκτὼ κεφάλαια.* Desinit: *ὑποίμα. διηγήσεις. ἀγῶνες. ἐπίλογοι.*

Eod. fol. adverso. *Περὶ προγυμνασμάτων.* De Progymnasmatis (incerto Auctore). Incipit: *Προγυμνάσμα ἐστὶν εἰσαγωγικὴ τεβὴ διὰ λόγων τῶν κατὰ ῥητορικὴν μερῶν καὶ εἰδῶν.* Desinit: *τὰς ἐν αὐτοῖς ἀλληγορίας ὡς καὶ ὑποίμαται οἱ φιλόσοφοι ἀναπύξουσιν:-*

47. averso. Accedunt alia duo de iisdem Progymnasmatis Excerpta, quorum amplius ita incipit: *Διατί ἐπερόθη τὰ προγυμνάσματα ἐπειδὴ κατὰ μικρὸν φανεῖσα τοῖς ἀνθρώποις.* Utrumque *Constantini Lascaris* manu videtur exaratum.

48. *Ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνάσματα εἰς τὴν ῥητορικὴν Ἑρμογένους.* Aphthonii Sophistæ Progymnasmata in Rhetoricam Hermogenis. Initium: *Ὁ μῦθος ποιητῶν ἀφοῖθη. γένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐν παρακρίσεως.* Finis: *ἀλλ' ἀρχὴ γένησεται πάθος:-*

Is *Aphthonii* Liber in excusis exemplaribus *Προγυμνάσματα* solum inscribitur.

Quem verò hîc exhibet titulum, is maxime consonat huic: *Εἰς τὴν Ἑρμογένους τέχνην προγυμνάσματα*, quem refert Suidas; tamen Fabricio minus probatur, contendenti *Biblioth. Græcæ Vol. IV. pag. 431.* eum titulum à Suidâ non accuratè traditum.

59. *Σημειώσεις εἰς τὰς ῥάσεις τοῦ Ἑρμογένους.* Annotationes in Status Hermogenis. Incipiunt: *Ἰστέον ὅτι πανταχοῦ τὴν ῥάσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τάτων φαίνεται.* Desinunt: *Ἐρεῖ γὰρ σωφρονισθῆσονται οἱ παῖδες ὑμῶν ὅπερ ἄδηλον:-*

Cujusnam sint, quæ leguntur hîc Annotationes, mihi haud compertum. Fortè desumptæ ex *Syriani*, *Sopatri*, *Marcellini*, aliorumque Commentariis in *Hermogenis Status*, ab Aldo in *Collectione Rhetorum* publicatis, quos per summam rarissimi operis inopiam adire non licuit.

62. *Ἑρμογένους προγυμνάσματα.* Hermogenis Progymnasmata. Initium: *Τὸν μῦθον ἀρῶτον ἀξιόσφι προσάγειν τοῖς νέοις ὡς ῥαδίων τὰς ψυχὰς αὐτῶν πρὸς τὸ βέλτιον ῥυθμίζειν δύναται.* Finis: *τῷ δυνατῷ δ' ὅταν λέγωμεν ὅτι οὐ δεδύνηται λέγειν τῷ ἀρέποντι δ' ὅταν λέγωμεν ὡς εἰς δόξαν βλάπτειν:-*

Hoc Opus constat Capitibus omnino XII. quorum hæc series:

- Περὶ μύθου.* De Fabula.
- Περὶ διηγήματος.* De Narratione.
- Περὶ χρείας.* De Chria.
- Περὶ γνώμης.* De Sententia.
- Περὶ ἀνασκευῆς.* De Refutatione.
- Περὶ κοινοῦ τόπου.* De communi Loco.
- Περὶ ἐγκωμίου.* De Laude.
- Περὶ συγκρίσεως.* De Comparatione.
- Περὶ ἠθοποιίας.* De Ethopœia.
- Περὶ σκωφράσεως.* De Descriptione.
- Περὶ θέσεως.* De Positione.
- Περὶ εἰσφορᾶς νόμου.* De Legis latione.

En *Hermogenis* Opus, quod intercidisse tamen Fabricius non semel affirmat: en quod Latinè Priscianus reddidit, hac inscriptione: *Prisciani Grammatici Cæsariensis de Præexercitamentis Rhetoricæ ex Hermogene Liber*, suoque *de Versibus Comicis* Libro subjunxit. Id verò ille non servus, sed liber Interpres convertit, quemadmodum ex utriusque scriptionis collatione mihi planè perspectum. Quo fit, ut exemplis Græcis suggerat interdum Latina; pro *Demosthene Ciceronem*, pro *Homero Virgilium* substituat; aliorum etiam, puta *Terentii*, *Sallustii*, *Horatii* adjiciat aliquando aucto-

rita-

ritates. Præterea nunc Græca detrahentem, nunc addentem Latina, passim technicas utriusque Linguae dictiones annotantem animadvertas. Quid multis? solertissimum Transfugam è Græcorum castris ad Romana, Romanis tironibus erudiendis, sæpè discedentem juvat aspicere.

Petrus Joannes Nunnesius, *Rhetoricis Institutionibus*, aliisque scriptis clarissimus, aut hæc *Hermogenis Progymnasmata*, aut eorum potiùs Interpretem *Priscianum* legit; siquidem ex hujus Capitibus, præsertim de *Fabula* et *Descriptione*, multa in eundem sensum, nonnulla quoque ad verbum in *Progymnasmata* sua retulit. Singula tamen, ut ex *Hermogenis Progymnasmatis* petita, semper allegat, *Prisciani* nomine nunquam prolato. Unde certò colleris, illa pro sincero germanoque illius opere *Nunnesium* habuisse.

Ad Operis Divisionem quod attinet, eundem, quem *Hermogenes*, Capitum, sive Sectionum ordinem ac numerum servat *Priscianus*; nisi quod Caput de *Sententia* ex editione *Putschii* cernitur bifariam distributum, in ipsum scilicet Caput de *Sententia*, et alterum de *Operatione*, quæ *Hermogeni* *Ἐργασία*. Apud eundem tamen *Priscianum*, à *Capperonnerio* inter *Antiquos Rhetores Latinos* editum, duo illa Capita in unum, nempe de *Sententia*, rectiùs coaluere; ita enim *Hermogenis* divisioni consulitur, quem *Jo: Tzetzes* *Gbiliad. XI. Hist. 369. vers. 117. et 118.* et Auctor anonymus *Συνοπτικῆς παραδόσεως τῆς ῥητορικῆς*, à *Joanne Scheffero* in *Miscellaneous* publicatus, *Progymnasmata* sua duodenario numero circumscrispsisse prodiderunt. Accedit insuper, quod in laudata *Putschii* editione Titulus Capitis primi de *Fabula* desideretur; sed à *Capperonnerio* non inconsultè restitutus.

Jam verò quæ causa, quæ ratio *Fabricium* impulit ad asseverandum in *Biblioth. Græcæ Vol. IV. pag. 429.* ex *Hermogenis* opere *Rhetorico*, quod quinque *Scriptis*, ac primo loco *Progymnasmatibus*, auctore *Tzetzæ*, constabat, ad nos pervenisse posteriora quatuor (exclusis nimirum *Progymnasmatis*)? Cur *ibid. eod. Lib. pag. 431.* *Hermogenis* Librum de *Præexercitamentis intercidisse, periisse* contendit? Nullam ille causam, nullam rationem affert; nec quam afferre possit, video. Etenim quæ ex *Tzetzæ* vel adducit, vel allegat, de *Hermogenis* qui-

dem *Progymnasmatum* numero et argumento multa referunt, de eorum autem interitu nihil; imò ejusdem *Tzetzæ* ætate adhuc vixisse testantur. Quapropter mirari satis non possum, quòd eruditus *Vir*, qui *Codices Græcos MSS. Regii Taurinensis Athenæi* recensuit, ubi de hoc *Hermogenis* opere disserit, *Fabricio* illud intercidisse gratis affirmanti fidem omnino habuerit.

Quæ mihi contra persuadent *Hermogenianum* opus extare, et ipsum esse quod modò recensuimus, hæc ferè sunt.

Hic *Hermogenis* Liber eandem inscriptionem habet, quam ejus indicat Interpretatio à *Prisciano* facta.

Utriusque verba et sententiæ maximè consentiunt; licet is liberiozem aliquando Interpretem agat, ut supra monuimus.

Progymnasmatum numerus, quem *Hermogeni Tzetzæ* assignat, apud illum omnino reperitur.

Quæ in ejusdem Libro tradi refert idem *Tzetzæ* *Gbiliad. XI. Hist. 369. vers. 133. et 134.* nempe *Fabulam esse dulcem, claram, brevem et probabilem*:

Τὸν μῦθον ἑρμογένους μὲν διδάσκει πεφυκέναι,
Γλυκὸν, σαφῆ, καὶ σύντομον, καὶ πιθανὸν σὺν τούτοις,

ea ibidem, non ipsis quidem verbis, sed eadem sententiâ traduntur.

Stilus denique satis elegans et concinnus Auctorem non dedecet.

Ex omnibus igitur hactenus disputatis, quod rei caput est, manifestò apparet, Græcum scilicet Libellum, *Hermogenis Progymnasmata* inscriptum, extare; eundemque prorsùs esse, quem *Priscianus* Latinum fecit, sive opus integrum sit, sive epitoma, quod minimè credimus. Neque ille in Regiâ tantùm extat *Matritensi* Bibliothecâ, sed in laudatâ *Taurinensi* Græcos inter *Codices MSS. Num. LXXXVII.* atque in aliis fortasse, sed paucis admodum; typis verò necdum, quod sciam, traditus; iis tamen tum ob præstantissimæ Auctoris famam, tum ob Interpretis literatissimæ commendationem meritò dignandus.

70. Foliis duobus scripturâ vacantibus interjectis, subeunt *Rhetoricarum* rerum *Excerpta* tria ex incertis Auctoribus, quorum primum incipit: Ο ῥητορικὸς λόγος ἀναλογεῖ τῷ ζῳίῳ, καὶ ὡσπερ τὸ ζῳὸν διαμεῖται εἰς τρία.

Eodem averso. Et tituli, et Auctoris no-

mine destituta Hermogenis Vita, sic incipiens: Ερμογένης παρσεύς ὁ ἐπίκλην ξυστῆρ σοφιστῆς. Hæc eadem fere est, quæ apud Suidam occurrit in Ερμογένης, sed aliquantò adductior.

71. Ερμογένους ῥήτορος περὶ ἑτάσεων. Hermogenis Rhetoris de Statibus. Ad oram è regione adscriptus est hic alter titulus: Ερμογένους ῥήτορος τέχνη ῥητορικῆ. Hermogenis Rhetoris Ars Rhetorica. Incipit: Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων ἀ τὴν ῥητορικὴν σιωήσῃσι. Hic nimirum est Hermogenis *de Statibus* Liber.

90. averso. Περὶ ὑπολήψεως παρομοίων. De Proœmiis (sive Exordiis) ab Opinione. Incipit: Ἡ ἀράτη καὶ χαλλιστὴ τῶν παρομοίων. Ejusdem scilicet *de Inventione* Liber primus, quem reliqui tres, prout in excusis se habent, ex ordine consequuntur.

127. Εξήγησις τοῦ περὶ ἰδεῶν. Expositio Libri de Ideis (sive Formis oratoriis). Incipit: Τὸν πολιτικὸν λόγον δεῖ καὶ τὸν δυνατὸν εἶχειν τούτῃσι τὸ δυνάμενον. Desinit: κάλλος γρηγόρης ἀλήθεια δεινότης. Hæc Expositio desideratur in excusis exemplaribus; est verò haud dubiè alicujus Commentatorum, qui hoc *de Ideis* Opus explanarunt.

Eodem averso. Incipit ipsum Opus tali titulo: Ερμογένους περὶ ἰδεῶν. Hermogenis de Ideis (Liber primus). Incipit: Εἴπερ ἄλλο τι τῷ ῥήτορι τὰς ἰδέας οἶμα τῷ λόγου.

153. Sine titulo à superioris Libri verbis discreto, sub finem prioris paginæ, Τόμος ε. περὶ γρηγόρητος. Tomus II. De concitato Genere dicendi (*de Ideis* nempe Liber secundus). Incipit: Καλὸς μὲν οὖν ἅμα ὄγκω καὶ ἀξιώματι λόγος.

175. Ερμογένους περὶ μεθόδου δεινότητος. Hermogenis de Methodo Vehementiæ. Incipit: Πάν μέρους λόγου εὔρηται μὲν ἐπὶ μινύσει ἀράγματος. Desinit: τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν:—

Calligraphi manu subscriptum fol. 181. averso: Τέλος τῆς περὶ μεθόδου δεινότητος: καὶ πάσης ῥητορικῆς. Id est: *Finis Methodi Vehementiæ, totiusque Rhetoricæ.*

Paulò inferiùs *Constantini Lascaris* autographa hæc Annotatio: Κωνσταντῖνος ὁ λάσκαρις ἐν ῥόδῳ κτησάμενος ἐζητήτο ἀεὶ. καίπερ παλαιᾷ καὶ σαφεῖ. Hoc est: *Constantinus Lascaris Rhodi* (hunc librum) nactus, (eo) *semper usus est, quantumvis vetusto ac putrefacto.*

Et sanè *Hermogeniani* operis pleraque pars hoc Codice contenta, nempe à folio 76. ad folium 181. mandata est chartæ et

vetustate, et madore corruptæ; adeoque litteris est passim ferè deletis. Initio tantum atque in fine pauca, quæ suppleta sunt, chartâ nitent manuque recentiori, *Constantini* videlicet *Lascaris*, et aliâ nobis ignotâ. Cæterum Libri tertii et quarti *de Inventione*, ac primi *de Ideis* margines Scholiis tum prolixioribus, tum minutè exaratis plenos videas.

182. Προβλήματα ῥητορικὰ εἰς τὰς ἑτάσεις. *Problemata* (sive Propositiones) Rhetoricæ in Status. Initium: Νόμος ἐκέλευε τὴν ὄρφανὴν μήτε ἐπίτροπον αὐτῆς μήτε τὸν ἐπιτρόπου παῖδα εἰς γάμον ἀγειν. Finis: φιλόσοφος μοιχὸν εὐρῶν ἐπὶ τῇ γυναικὶ σιωήσῃσιν αὐτῶ τὴν γυναῖκα καὶ κρίνεται παρνομίας:—

Cujus sint hæc *Problemata*, non liquet. Auctorem forsant habent aliquem ex illis *Statuum Hermogenis* Interpretibus, quos *Aldus* evulgavit, neque explorandi contigit nobis copia.

189. Interpositis quatuor prope foliis litterarum inanibus, sequitur Εξήγησις εἰς τὰς ἑτάσεις τοῦ ἔρμογένους. Expositio in Status Hermogenis. Incipit: Πολλῶν ὄντων. λεληθότως μὲν ἀποδίδωσι τὸν τῆς ῥητορικῆς ὄρον ὁ ἔρμογένης. τέχνην μὲν τοιαύτην εἶναί φησι φανερώς. Desinit: ὡσαύτως καὶ ζωγράφος πάντα τὰ ἐν μαρμαῶνι γράφας τὸν πάντα οὐκ ἐποίησε συμμαχούντα τοῖς ἀθηναίοις. καὶ κρίνεται ἀσεβείας:—

Hæc Expositio, ut ab illa, quam fol. 8. averso recensuimus, diversa: ita eadem multò fusior est. Auctorem verò, ut suspicamur, habet aliquem ex *Hermogenis Statuum* Explanatoribus ab Aldo publicatis.

219. Omissa Inscriptione, Excerptum de Rhetoricis Partitionibus, ex ignoto Auctore. Incipit: Καθήκον τοῦ ῥητορὸς ἐστὶ τὸ δυναθῆναι εἰπεῖν ἀ πρὸς ζῆσιν πολιτικὴν. Desinit: λάθρα δ' ὁμῶς λέξομεν.

Problemata, et *Expositio* proximè recensita, tum etiam hoc *Excerptum* descripta sunt *Constantini Lascaris* manu.

220. Absque titulo, Liber *de Anima*, non *Aristotelis*, sed ignoti Auctoris opus, et initio et fine deficiens. Quod ex eo reliquum est, incipit: Τοῦ ἐνὸς εἴπερ ἐν εἰκτῶ ὄντι οὐδὲν ἕτερον παρεχθεῖν; desinit verò: πλάτῃσι γὰρ αὐτὴ τὸ σῶμα καὶ οὐχ' ἐτοιμον παραλαμβάνει.

Id Opus, quod gracilibus pressisque litteris exaratum, constat foliis 8. manus à *Constantini Lascaris* manu longè diversa, sed ejusdem, ut videtur, sæculi, descripsit.

Hic

Hic finem habet universus Codex. At ne cæterorum Librorum recensio series perperam abrumperetur, mentionem de Schedâ ejusdem *Lascharis* autographâ, *foliis* 176. et 177. intersertâ, huc rejiciendam censuimus. Agit ille ibi primùm de Scriptis quæ in nonnullis Auctorum exemplaribus desiderabantur, tum de aliis quæ invenire ac perlustrare cupiebat, postremò de *Claudiani Gigantomachia* Græcis versibus expressa, de qua, si Deus annuerit, in *Codice LXI.* fusè disseremus.

XLIV.

Chartaceus in quarto majori, paginarum 104. chartâ rubris lineis per singulos margines distinctâ, litteris quidem satis perspicuis, sed scripturâ mendosissimâ, Sæculo XVII. ineunte, ut videtur, exaratus, qui *Photii Epistolas* XLVII. annexâ *Demetrii Chrysoloræ Pulicis Laude*, complectitur hac ratione digestas.

Sed priusquàm recensioem aggrediamur, admonere visum est, totum Codicem alternis paginis scriptis et inscriptis, præterquàm duabus, quas indicabimus, constare; ita ut cuique Græci sermonis paginæ altera vacua, Latinæ Interpretationis capax, exadversum respondeat.

Pag. 1. *Επιστολή φωτίου επισκόπου Κωνσταντινοπόλεως. Ταρασίω ἀδελφῶ. α.* Epistolæ Photii Episcopi Constantinopolitani. Tarasio Fratri. I. Incipit: *Εἰ μηδὲς τῶν ἀδικούντων καὶ ὅλων ἀμαρτανόντων.* Huic Epistolæ respondet ex adverso Interpretationis Latinæ particula ad initium tantum pertinens.

11. *Ἰωάννη ἀσθαρίῳ (rectè in excusis ἀσθαρίῳ) τῷ χρυσοχείρῳ (in excusis Χρυσοχέρῳ) β.* Joanni Spathario Chrysochiri. II. Incipit: *Ἡ τῆς πριάδος σύγχυσις ἀναίρεσιν τῶν πρῶτων ποιῆ.*

13. *Τῷ αὐτῷ. γ.* Eidem. III. Incipit: *Ὡσπερ ἐπὶ τῆς θεολογίας τὸ πρῶτον ὁμολογεῖν οὐσίας.*

Θεοδώρῳ μητροπολίτη λαοδικείας. δ. Theodoro Metropolitæ Laodiceæ. IV. Incipit: *Εἰ τὰ δὶόν ἐστιν ὁ παρὼν βίος.*

15. *Βαρναβᾶ μονάζοντι. ε.* Barnabæ Monacho. V. Incipit: *Τί θρηνεῖς πενίαν;*

Σωφρονίῳ μονάζοντι. ς. Sophronio Monacho. VI. Incipit: *Ὡσπερ ἀπὸ τῶν πταυμάτων οὐλαί.*

17. *Λέοντι λογοθέτῃ τῷ μαδιάμ. ζ.* Leonti Logothetæ Madiam. VII. Incipit: *Εὐτύχημα μὲν καὶ τὸ φίλος ἔχειν.*

19. *Ἀλεξάνδρῳ. η.* Alexandro. VIII. Incipit: *Ἀλέξανδρος ὁ μακεδὼν καὶ μακεδόνων ἄρας εἰς ἕψος.*

Ἰωάννη σπαθαρίῳ. θ. Joanni Spathario. IX. Incipit: *Ἀριστον μὲν κρείττονα φαύλης ὑπονοίας νομιζέσθαι.*

21. *Μιχαὴλ πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ. ι.* Michaeli Patricio et Sacellario. X. Incipit: *Εἰ μὲν φιλεῖς, ἀδικεῖς· εἰ δ' οὐ φιλεῖς, πλέον ἀδικεῖς.* Huic Epistolæ respondet è regione Latina Interpretatio.

Λέοντι λογοθέτῃ τῶν μακεδόνων (in excusis τῷ Μαδιάμ). ια. Leonti Macedonum Logothetæ. XI. Incipit: *Υπερῆσι πινες τῶν ἀδικημάτων δίχες ἐν τῷ βίῳ.*

23. *Ἀρσενίῳ μοναχῷ. ιβ.* Arsenio Monacho. XII. Incipit: *Πολλοὶ καὶ τῶν παρ' ἑλλησιν εὐδοκίμοι ἀντων.*

Ἰωάννη πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ (in excusis ἀδιδitur Ελλάδος). ιγ. Joanni Patricio et Ducî. XIII. Incipit: *Εἰ μὲν φιλεῖς, ἀσθενεῖς· εἰ δὲ μὴ φιλεῖς, ἀδικεῖς.*

25. *Μιχαὴλ τῷ σπαθαρίῳ (in excusis ὠρωτοσπαθαρίῳ). ιδ.* Michaeli Spathario. XIV. Incipit: *Τὸ σῶμα ταῖς νόσοις, ἡ δὲ ψυχὴ τοῖς παθήμασιν.*

27. *Γεωργίῳ τῷ ξενοδόχῳ (in excusis Διακόνῳ καὶ Ξενοδόχῳ). ιε.* Georgio Hospitalario. XV. Incipit: *Ἐρᾶς χρημάτων· διὰ τοῦτο ἀρετῆς οὐκ ἔρᾶς.*

Hoc loco id, ut mirum, annotandum visum est, quòd *Richardus Montacutius* in suâ *Photii Epistolarum* editione vocem *Ξενοδόχῳ* trifariam interpreteretur, nempe *Hospiti, Hospitalario, et Xenodocho*; cum una veraque sit interpretatio *Hospitalario*.

Σάββᾳ ἡσυχαστῇ ἀποστάτῃ (in excusis μετὰ τῶν ἀποστατῶν γερονότῃ). ις. Sabæ Anachoretæ Apostatæ. XVI. Incipit: *Πόθεν ἡ ἄσος πάντα σου κίνησις βραδέϊα.*

29. *Ἰωάννη πατρικίῳ (in excusis Βαάνῃ ὠραποσίτῳ καὶ πατρικίῳ). ιζ.* Joanni Patricio. XVII. Incipit: *Ἦν ποτε κρύφιος ὁ Ἰωσήφ.*

31. *Γεωργίῳ διακόνῳ καὶ ξενοδόχῳ. ιη.* Georgio Diacono et Hospitalario. XVIII. Incipit: *Τὴν ὕλην, οἱ παρ' ἑλλήσι δοκοῦντες εἶναι σοφοί.*

Μητροφάνει μονάζοντι (in excusis ἀδιδitur ἀποστατήσαντι). ιθ. Metrophanî Monacho. XIX. Incipit: *Τῆς πονηρίας τὸ πάθος, πάθος γὰρ ἔγωγε μάλιχα.*

33. *Δαμιάῳ ξενοδόχῳ. κ.* Damiano Hospitalario. XX. Incipit: *Ἦκε χθεῖς, ὡς ἡμᾶς, περὶ λύχνων ἀφᾶς.*

35. *Τῷ αὐτῷ. κα.* Eidem. XXI. Incipit: *Τὸ σίγαλον ἀδικούμενον· μειζόνα τῶν ἀδικούντων.*

37. *Νική-*

37. Νικήτα ἀσπαθείω (leg. σπασθαρίω, in excusis Πρωτοσπασθαρίω). κβ. Nicetæ Spathario. XXII. Incipit: Αὐχῆς ὅτι γονέων ἔφρις εὖ γερονότων.

Βαάνη φραμποσίτω. κγ. Baana Præposito. XXIII. Incipit: Ἦν ποτε ῥωμαίοις, ἀλλὰ καὶ ἔλλησι.

39. Θεοφίλω σπασθαρίω (in excusis πρωτοσπασθαρίω). κδ. Theophilo Spathario. XXIV. Incipit: Ταχύ μανθάνεις τοὺς φίλους.

41. Ταρασίω πατρικίω ἀδελφῶ. κε. Tarasio Patricio Fratri. XXV. Incipit: Τέθνηκεν ὁ φίλος τῷ σώματι.

Θεοδότῳ (in excusis adjectum σπασθαροχειδιδάτῳ). κς. Theodoto. XXVI. Incipit: Ἀπαντα μὲν τὰ ἀνθρώπινα συγκαταρρεῖ τῷ χροῖνι.

43. Θεοδώσιω (in excusis Θεοδώρῳ) ἡγουμένῳ. κζ. Theodosio Hegumeno, sive Abbati. XXVII. Incipit: Τὴν ἀσώπου γνώμην ἦν ἀπέδωκε.

Γεωργίω διακόνῳ (in excusis accedit καὶ Κουκουκλεισίῳ). κη. Georgio Diacono. XXVIII. Incipit: Ἀπαγορεύω σοι, φίλων ἄριστε.

47. Ζαχαρίᾳ Μητροπολίτη Χαλκηδόνος. κθ. Zachariæ, Chalcedonis Metropolitanæ. XXIX. Incipit: Εἰ ἐγὼ τὸν ἐμὸν Ζαχαρίαν ἀγνοῶ.

51. Βαρνάβα μαγίστῳ (in excusis adjicitur πατρικίῳ) καὶ κουροπαλάτῃ. λ. Barnabæ Magistro et Curopalata. XXX. Incipit: Ἐπὶ τὸ ἄλλος τῶν τραυμάτων.

59. Τῷ αὐτῷ. λα. Eidem. XXXI. Incipit: Εἰ καὶ νῦν ὄχληρος δόξω καὶ περιτῆς.

61. Βάρδα Καίσαρι. λβ. Bardæ Cæsari. XXXII. Incipit: Χαίρομεν ἐπιθραζόμενοι.

63. Ἰωάννη Μητροπολίτη Ηρακλείας. λγ. Joanni Metropolitanæ Heracleæ. XXXIII. Incipit: Ἀπολοφύρη τὰ σὰ, ὅτι τὰ ἡμέτερα ἀγνοεῖς.

65. Βασιλεῖ Βασιλείῳ. λδ. Regi Basilio XXXIV. Incipit: Ἐγὼ μὲν ὦμιον, τῆς ὑμῶν κραταυμένης βασιλείας.

67. Ἰωάννη στρατηγῷ πελοποννήσου (in excusis Ἰωάννη Ἀσπασθαρίῳ καὶ στρατηγῷ φιλοπονήσου*). λε. Joanni Duci Peloponnesi. XXXV. Incipit: Ἀνω ποταμῶν, ἡ παροιμία.

*Rectius in Codice nostro πελοποννήσου, quàm φιλοπονήσου, quæ regio ubi gentium sit, ipse supra laudatus *Montacutius* nescire se profitetur.

Βάρδα μαγίστῳ καὶ κουροπαλάτῃ. λς. Bardæ Magistro et Curopalata. XXXVI. Incipit: Ἦδειν ἐγὼ καὶ πρὸ πείρας.

73. Βασιλείῳ πατρικίῳ καὶ ἐπάρχῳ (in excusis accedit πάλεως). λζ. Basilio Patricio et Præfecto. XXXVII. Incipit: Ἐρρεῖ τὰ κελά, καὶ τῆς ἀρετῆς ἡ χάρις οἴχεται.

75. Ζωσιμᾷ μοναχῷ (in excusis μονάζοντι καὶ ἡσυχαστῇ). λη. Zosimæ Monacho. XXXVIII. Incipit: Ορειά σοι τὰ δῶρα, κάσανα.

Μετροφάνῃ ἀρχιεπισκόπῳ ἀποστάτῃ (in excusis μοναχῷ ἀποστατήσαντι). λθ. Metrophani Archiepiscopo Apostata. XXXIX. Incipit: Οὐδὲς ἀνθρώπων, οὐ δ' ὁ τέλειος.

77. Σεργίῳ ἀδελφῷ. μ. Sergio Fratri. XL. Incipit: Οὐ καταρητορεύουσα τῆς ἡμετέρας εὐπλείας.

81. Θεοδώρῳ Μετροπολίτῃ λαοδικείας. μα. Theodoro Metropolitanæ Laodiceæ. XLI. Incipit: Εἰ τέλος παιδείας τὸ ἑαυτὸν ἀχνύεσθαι.

Ἰωάννη πατρικίῳ καὶ σακελλαρίῳ (in excusis additur κατὰ τοὺς Ἀγρουρείους). μβ. Joanni Patricio et Sacellario. XLII. Incipit: Λίαν ἐμοὶ γε δοκεῖ χαλῶς καὶ σικετῶς.

Ταρασίῳ ἀδελφῷ. μγ. Tarasio Fratri. XLIII. Incipit: Αὐμάζει τὸ πάθος, καὶ τὸ χακὸν ἐπιτείνεται.

83. Ἰωάννη Σπαθᾷ (leg. ut in excusis Σπασθαρίῳ). μδ. Joanni Spathario. XLIV. Incipit: Οὐκ ἐλύπησας ὅτι ἠπάτησας.

Ἰωάννη πατρικίῳ καὶ Σακελλαρίῳ (in excusis additur κατὰ τοὺς Ἀγρουρείους). με. Joanni Patricio et Sacellario. XLV. Incipit: Ελοῖμην ἂν ἔγωγε φίλον ἐμαυτῷ.

85. Ηλία ἀσάβῃ (leg. σπασθαρίῳ; in excusis πρωτοσπασθαρίῳ). μς. Helix Spathario. XLVI. Incipit: Οἱ πειρασμοὶ πειραζόμενων γίνονται.

Θεοφίλω φραμποσίτῳ. μζ. Theophilo Præposito. XLVII. Incipit: Τὸ μὲν ἀγαπᾷ τοὺς μισοῦντας.

Hactenus *Photii* Epistolæ. Continuò, duabus paginis puris interpositis, sequitur:

Δημητρίου τοῦ χρυσολαρᾶ τοῦ μεσάζοντος φύλλης ἐγκώμιον. Demetrii Chrysoloræ Mesazontis (Regii Ministri) Laus Pulicis. Incipit: Φύλλα ζῶον ἐστὶ ἀπάντων λεπτώτερον καὶ μεγέθει τῶν ἄλλων ὅσον ἀφίεται τοσοῦτον ὑπερέχει. Desinit: καὶ σοφία πόρρω καὶ οἷς τὸ αὐτοδραζόμενον ἢ ἀμελία τὰ εἰρημένα πάντως ἀρχεῖ.

De hoc *Demetrii* Libello chartis vel impresso, vel inscripto nihil in *Bibliotheca Fabricii*, nihil in longè plurimis, quos perlustravi, Librorum MSS. Catalogis. Quare non modò typis ineditus, sed etiam MSS. inter Codices infrequens existimandus est, atque ob ejus tùm infrequentiam, tùm argumenti festivitatem vulgari planè dignus.

Universus demum Codex, Italâ manu (quod non temerè credimus) exaratus, tot ac tantis undequaque mendis scater,

ut

ut plerasque *Photii Epistolarum* Inscriptiones et Initia nobis fuerint emendanda. Variantes verò Lectiones, earum Inscriptionibus additas, è *Richardi Montacutii* editione deprompsimus.

XLV.

Membraneus in quarto, foliis constans 217. membranâ mediocriter densâ, formâ litterarum venustâ, Sæculo XIV. ferè dimidiato exaratus, olim ex Bibliotheca *Joannis Fernandez de Velasco*. Eo *Pauli Aegineta* de Re Medicâ Librorum pars continetur.

Fol. 1. Codex inscriptionis expers, atque initio et fine mutilus exordium ducit à Fragmento ex Capite LVII. de *Lumbricis* Libri IV. *Pauli Aegineta*, quod Fragmentum ab his verbis incipit: *ὃ κρωτὴν δὲ τῶν*.

4. averso. Præmisso Caputum Indice, quæ LXVI. quot in excusis, numerantur, Liber V. ita incipit: *Τὴν περὶ τῶν ἰσθόλων ζώων ποιούμενοι διδασκαλίαν.*

30. averso. Post Indicem, qui Capitibus CXXII. ut excusus, constat, Liber VI. incipit: *Τὸν περὶ τῶν χειρουργουμένων λόγον διχῆ διελόντες.*

125. Præeunte pariter Indice, qui Capita XXVI. quot excusus, complectitur, Liber VII. incipit: *Οὐτ' ἐξ ὁσμῆς ἐστὶν ἀσφαλές πτεκμήρασθαι περὶ τῆς κράσεως;* desinitque in Capitis Decimi sexti Sectionem, quæ inscribitur: *Τὸ ἀπολλοφάνους πρὸς ἠπαπιούς.* Apollophanis (Malagma) ad jecorosos; ita ut ipsa inscriptio sit Codicis clausula.

XLVI.

Membraneus in quarto majori, habens folia 145. crassiori membranâ, vetustioris scripturæ abrasæ vestigia præferente, rudibusque litteris, à *Thyto Thoma* anno MCCCXLVII. exaratus, olim ex Bibliotheca *Joannis Fernandez de Velasco*.

Eo continetur expers tituli et initii Liber Ecclesiasticus, *Οκτώηχος* dictus, id est *Octotonus*, hoc Sectionum, rerumque iis complexarum ordine digestus.

Fol. 1. Principium deducit à Fragmento *Sticheran*, sive *Versuum* Dominicalium, Sabbato ad Vesperas, secundum *Echum*, sive *Tonum* primum, cujus Fragmenti hæc prima verba: *ὁ τὸν θάνατον παθήσεις, ἢ τῶ γέ-*

νει τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀτελεύτητον ζῶην δωρούμενος; postrema hæc: *πηγὴν ζωῆς τὸν κύριον ἢ χειροποίητην περισώζει πάρθενε τοὺς σε μεγαλύνονας:-*

3. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος β.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud *Domine clamaui*. Echus II. Incipiunt: *Τὸν τῶν αἰώνων ἐν πατρὸς γεννηθέντα, τὸν θεὸν λόγον σαρκωθέντα.* Desinunt: *Μῆτερ ἁγία τοῦ ἀφράτου φωτὸς ἀγγελικοῖς σε ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν.*

12. averso. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος γ.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud *κύριε ἐκέκραξα*. Echus III. Incipiunt: *Τῶ φαιρῶ χριστε Σῶτερ θανάτου κράτος λένυται.* Desinunt: *Ράβδον δυνάμεως κεκτημένοι πιστοὶ τὸν φαιρὸν τοῦ υἱοῦ σου θεοτόκε ἐν αὐτῷ γὰρ καταβάλλομεν τὰ φερίγματα τοῦ ἐχθροῦ διὸ ἢ μεγαλύνομεν τὸν τόκον σου τὸν ἄχραντον.*

21. averso. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος δ.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud *κύριε ἐκέκραξα*. Echus IV. Incipiunt: *Τὸν ζωόποιον σου φαιρὸν ἀπαύτως προσκυνοῦντες.* Desinunt: *Σὲ μεγαλύνομεν θεοτόκε πάρθενε καὶ βωῶντες οἱ πιστοὶ χαῖρε ἀδίτου φωτὸς νεφέλη αὐτὴν βασιλεύουσα.*

31. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος πλάγιος α.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud *κύριε ἐκέκραξα*. Echus obliquus I. Incipiunt: *Διὰ τοῦ πμίου σου φαιροῦ Κεῖτὲ διάβολον ἤχυνας.* Desinunt: *Μῆτερ παναγία τὸ πτεῖχος τῶν χριστιανῶν ῥύσαι λαὸν σωθῆως κραυγάζοντά σοι οκτενῶς ἀντεχθέντι. ἢ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

41. averso. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος πλάγιος β.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud *κύριε ἐκέκραξα*. Echus obliquus II. Incipiunt: *Νίκην ἔχων Χριστέ, τὴν κατὰ τοῦ ἄδου ἐν τῶ φαιρῷ ἀνῆλθες.* Desinunt: *Σὲ δυσωποῦμεν ὡς θῶ μρᾶ πρέσβεις σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

50. *Σπληρὰ ἀναστάσιμα τῶ σαββάτῳ ἑσπέρας. ἦχος βαρὺς, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα.* *Stichera* Dominicalia, Sabbato ad Vesperas. Echus gravis, in illud *κύριε ἐκέκραξα*. Incipiunt: *Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῶ Κυρίῳ τῶ σωτήρι φαντι θανάτου τὸ κράτος.* Desinunt: *Καῖρε τῶν πρησφιδῶν τὸ κήρυγμα. δι' ἧς ἡμῖν ἔλαμφεν ὁ ἐμμανουὴλ. χαῖρε παναγία πάρθενε.*

57. Σπ-

57. Σπληνὰ ἀναστάσιμα τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα. ἦχος πλάγιος δ. Stichera Dominicalia, Sabbato ad Vesperas, in illud κύριε ἐκέκραξα. Echus obliquus IV. Incipiant: Ἐσπερινὸν ὕμνον καὶ λογικὴν λατρείαν σοι Χριστέ προσφέρομεν. Desinunt: Ἐν μήτρᾳ σου λαβόντα δούλου μορφὴν ἐξίσταμαι κραυγάζειν σοι χαῖρε νύμφη ἀκύμφευτε.

66. Ἀρχὴ τῶν ἑωθινῶν τῶν οὐτῶ ἦχων τῆς ἀναστασίμου. Ἐωθινὸν ᾠ. Initium Matutinorum octo Echorum diei Dominicæ. Matutinum I. Incipit: Τοῖς μαθηταῖς συνελθῶμεν ἐν ὄρει γαλιλαίας.

Hujusmodi *Matutina* sunt omnino XI. eaque brevissima; quippe à fol. 66. ad fol. 70. *aversum* tantummodò pertingunt. Postremi hoc initium: Φοβερόν σε αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου; hic finis: ὦν ταῖς προσβείαις Χριστέ τὴν ποίμνην σου διαφύλαττε ἐν λύκων λυμαγνομένων αὐτήν:—

Statim excipit Scribæ talis Subscriptio, in qua tam male se καλλιλογον ostendit, quàm male ubique καλλιγραφον:

Τέλος τούτου βιβλίου θῷ χάρις ἀμήν.
Ὡσπερ ξένοι χαίρουσιν ἰδεῖν αὐτῶν πατρίδα
οὕτω καὶ οἱ γράφοντες βιβλίου τέλος.
ἐγράφει διὰ χειρὸς θύτου θαμᾶ.
ἀμαθὴς τῆς θείας γραφῆς καὶ μικρὸς τοῦ νοῦς
παρακαλῶ πάντες οἱ ἀναγιγνώσκοντες εὐχέσθαι.
ἵνα ἴδωμαι ἐμοῦ διὰ τὸν κν̄. καὶ μὴ καταρασθῶ
ὅτι καὶ ὁ γράφεις παραγράφει καὶ σφάλματα
πολλάκις:—

Ἐπι ς. χίλια ὦ νῆ ἰνδικ. ιε̄ θῷ χάρις ἀμήν.

Hoc est: *Finis hujus Libri. Deo gratias. Amen. Quemadmodum Peregrini gaudent Patriam suam videre: ita Scribæ videre Libri finem. Descriptus est manu Thyti Thomæ. S. Scripturæ indoctus, atque ingenio exiguus, omnes Lectores rogo, ut pro me Dominum orent; neque Scribam execrentur, quòd menda sapius scripserit.*

Anno 6855. (id est Anno Christi 1347.)

Indictione XV. Deo gratias. Amen.

Liber hic Οκτώηχος, de quo hactenus egimus, excusus est Venetiis cùm sæpè aliàs, tùm Anno MDCCII. in *Anthologίᾳ* τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ, τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. Sed hic Mstus in multis ab excuso discrepat, quippe modò contractior, modò uberior, modò longè diversus, licet in principiis planè idem.

70. averso. Εὐαγγέλιον ἑωθινὸν ᾠ κατὰ Ματθαῖον. Evangelium Matutinum I. secundum Matthæum. Incipit: Τῷ χαρῶ ἐκείνῳ οἱ εἰ-

δεκα Μαθητᾶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Ἐωθινὸν β. κατὰ μάρκον. Matutinum II. secundum Marcum. Incipit: Τῷ χαρῶ ἐκείνῳ διαγενομένου τοῦ σαββάτου.

Ἐωθινὸν γ. κατὰ μάρκον. Matutinum III. secundum Marcum. Incipit: Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς πρωτὶ πρωτῆ Σαββάτου, ἐφάνη πρωτῶν Μαρίας.

71. averso. Ἐωθινὸν δ. κατὰ λουκᾶν. Matutinum V. secundum Lucam. Incipit: Τῷ χαρῶ ἐκείνῳ ὁ πέτρος ἀναστὰς.

Desiderantur reliqua sex Evangelia Matutina Dominicalia; omnia verò in Parte II. supra laudati *Anthologii* Venetiis excusi continentur, sic inscripta: Εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα τὰ ιᾱ. Eadem etiam in Parte invenitur Ακολουθία, sive Officium *Octo Echorum* Matutinorum Dominicalium, supra fol. 66. memoratum, quod ibidem *Ἐξαποσειδάρια ἀναστάσιμα* inscribitur.

73. Sine titulo universalī, Officia videlicet, quæ totum per annum in Christi, Virginis Deiparæ, Sanctorumque Festis concinuntur à mense *Septembri* ad totum mensem *Julium*; deficit enim mensis *Augustus*. Septembri verò præfixus talis est titulus: Μηνὶ σεπτεμβρίῳ εἰς τὴν ᾠ. ἀρχὴ τῆς Ἰνδικίου Συμέανος τοῦ φυλίτου καὶ τῶν ἁγίων μνηστικῶν προπάριον ἦχος β. Mense Septembri, in diem primum. Initium Indictionis. Simeonis Stylitæ, et Sanctarum L. Mulierum Troparium. Echus II. Incipit: Ο Πάσις δημιουργὸς τῆς κτίσεως οκερῶς (leg. ὁ χαμῶς) καὶ χερῶς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος.

Hæc Officia non planè cum annuis Officiis consentiunt, quæ in citato superius *Anthologio* reperias; illa enim multo his uberiora. Quamobrem verò simile est hæc fuisse in Compendium redacta.

Vetustum hunc Codicem Annus disertè adscriptus eò magis commendat, quòd in Regiæ hujus Bibliothecæ antiquis exemplaribus testimonium annorum, quibus descripta sunt, rariùs inveniatur.

XLVII.

Chartaceus formâ quarti oblongâ, partim *Constantini Lascaris* manu, partim aliâ longè vetustiore, Sæculi nimirum XIV. jam inclinati, aliquot *Euripidis*, *Sophoclis* et *Æschyli* Tragædias, et Plutum *Aristophanis* eo complectens ordine, qui sequitur.

Fol. I. Superiori margini præfixa est hæc *Lascaris* Inscriptio:

Ἡ δὲ ἢ παμπάλαιος βιβλίος περιέχει
τρῆς τραγωδίας τοῦ εὐριπίδου. ἢ τρεῖς
τοῦ σοφοκλέους. ἢ τρεῖς τοῦ αἰχύλλου (sic)
ἢ πλοῦτον τοῦ ἀειφοφάνους.

κτῆμα κωνσταντίνου λασκάρειος τοῦ βυζαντίου.

Id est: *Hic vetustus omnino Liber com-
plectitur tres Tragœdias Euripidis, tres So-
phoclis, et tres Æschyli, et Plutum Aristo-
phanis.*

Possessio Constantini Lascaris Byzantini.

2. Absque titulo, *Euripidis Vita*; qualis
apud Suidam in *Εὐριπίδης* legitur, excepto
quod in hujus fine accedant hæc: *Ἐπιγέ-
γραπται δὲ αὐτῷ τοῦτο. Οὐποτε σὸν μῆμα εὐ-
ρίπιδες ὄλοιτό που, ἐπιγράφε δὲ ἢ ἄλλο θουκυ-
δίδης*; statimque subjicitur Thucydidis in
Euripidem Tetrastichon sepulcrale; ab hoc
incipiens versu:

Μῆμα μὲν ἑλλάς ἅπασ' εὐριπίδου, ὅσα δ' ἴχει.
Quod quidem extat in *Anthologia* typis We-
cheliani anno MDC. editâ, sed Auctoris
nomine destitutum; nisi fortè *Ioni* adscri-
bendum sit, cujus nomini subjacent ibi
alia in *Euripidem* Epigrammata.

Eod. averso. Omissâ inscriptione; Argu-
mentum *Hecuba* Euripidis, quod incipit:
*Ἡ ὑπόθεσις ἐκάβης εὐριπίδου ποιούτη. τίς τυγ-
χάνει γε οὔσα*; desinit: *ἢ δὲ σικνή ἐν χερρο-
νήσῳ τῆς θράκης ἀντικρὺ τῆς τροιᾶς*: Excer-
ptum est ex illo, quod huic Dramati præfi-
xum legitur in *Corpore Poetarum Græcorum*.

3. Euripίδου Ἐκάβη, εἰδωλον πολυδώρου παρ-
λογίζον. Euripidis Hecuba. Polydori Simi-
lacrum, sive Umbra proloquens, hoc
initio:

Ἡκω νεκρῶν κευθμῶνα ἢ σιότου πύλας.

20. averso. Ὑπόθεσις τοῦ β. Hypothesis,
sive Argumentum (Dramatis) II. Argumen-
ti, quod brevissimum est, hæc prima ver-
ba: *Τὸ δεύτερον περιέχει πολλὰ δὲνὰ ἢ πένθη.*

Id excipiunt Versus Elegiaci XVIII. uno
tenore, tanquam Heroici, procedentes, quo-
rum inscriptio: *Ἴωνος εἰς εὐριπίδην. Ionis in
Euripidem*; initium verò ab hoc versu:

Χαῖρε μελαμπέπελοις εὐριπίδην ἐν γυάλοις.
Hos verò in *Anthologia* supra laudatæ *Lib. III. Cap. 25. pagg. 394. et 395.* reperias,
in unum tamen Hexastichon, Tetrasticha
duo, duoque Disticha distributos, sub
ejusdem quidem *Ionis* nomine; sed ita ut,
licet ei subscripti videantur, meritò dubi-
tes, an tui omnes sint adscribendi. Qua
de re in hujus Catalogi *Cod. XXIV. pag. 99.*

*col. 2. et pag. 118. col. 1. non nihil admo-
nuimus.*

21. Euripίδου ὀρέστης ἢ ἠλέκτρα (sic). Euripi-
dis Orestes, sive Electra. Initium:

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος.

Quæcunque ad Euripidis *Hecubam* et *Ore-
stem* pertinent à *fol. 1. ad totum fol. 32. aver-
sum*, quod Orestis versu 1278. clauditur:

Δὸς ἀγγαλίαι ἀγαθάν τινά μοι;

ea omnia, vetustissimi Codicis supplendi
causâ, *Contantinus Lascaris* manu suâ de-
scripsit. Cætera verò, quæ hinc sequuntur
ad *fol. usque 73. aversum*, sunt ejusdem
Codicis pars:

41. averso. Ὑπόθεσις φοινισσῶν. Argumen-
tum Phœnissarum. Hoc satis quidem co-
piosum incipit: *Ἐπεοκλῆς παραλαβὼν τὴν θη-
σῶν βασιλείαν ἀποφερεῖ τοῦ μέγες*; desinit:
*ἔστι δὲ τὸ δράμα ἢ πολυπρόσωπον ἢ γνωμῶν
πολλῶν μετὸν ἢ κελῶν*:— Idem est quod in
citato *Poetarum Græcorum Corpore* legas.

42. Euripίδου φοινισσαί. Euripidis Phœnis-
sæ. Initium:

Ὅ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὀδὸν.

Tam superioris Tragœdiæ pars posterior,
quàm totum hujus corpus Glossis inter-
scriptis dilucidatur, præter Notas aliquot
marginibus aspersas.

76. Γένος σοφοκλέους. Sophoclis Genus, seu
Vita. Incipit: *Σοφοκλῆς σοφίλου κολωνίθην ἀθη-
ναῖος τραγικός.* Est illius summarium, quam
refert Suidas in *Σοφοκλῆς*; nisi quod hu-
jus in fine hæc legas: *ἐπιγέγραπται δὲ αὐτῷ
τόδε.*

Κρύπτω τῷδε τῷ τάφῳ σοφοκλή

*Πρωτεῖα λαβόντ' ἐν τῇ τραγικῇ τέχνῃ χῆμα
τὸ σεμινώτατον.*

Deinde subnectitur sequentis Dramatis
breve Argumentum ita incipiens: *Ἐν τῷ
παρόντι δράματι πλάττεται ὁ ἀγας μαρνόμενος.*
Tum sequuntur in Sophoclem *Simonidis*
Octastichon; *Erycii* Hexastichon, *Diosco-
ridis* denique Decastichon, quæ quidem
omnia in supra dictæ *Anthologia Lib. III. Cap. 25. pagg. 396. et 397.* occurrunt.

77. Ipsum Drama, cui titulus *Σοφοκλέους
ἀγας μασητοφόρος.* Sophoclis Ajax flagellifer,
ab hoc incipiens versu:

Ἀεὶ μὲν ὦ παῖ λαοτίου δέδορξά σε.

Id, quantum quantum est, cum Glossis
interscriptis; tum locupletissimis Scholiis
inferiorem paginæ cujusque marginem op-
plentibus; utrisque minutissimè exaratis,
perpetuò illustratur. Scholia verò à *Deme-
trii Triclinii* Scholiis diversa quidem sunt;

sed

sed cum illis aliquantum consentiunt, quæ *Paulus Stephanus* in Poetæ hujus Editione vulgavit.

95. averso. Ὑπόθεσις ἠλέκτρας:— Argumentum Electræ. Incipit: Ὑπόκειται ᾧδὲ τρυφῆς. Id etiam consentit cum hujus Tragœdiæ Argumento, quod *Stephanus* ibidem publicavit.

Eodem averso. Inscriptionis expers ipsa *Electra*, similibus Glossis et Scholiis pariter illustrata, quæ nonnihil conveniunt cum Scholiis ab eodem *Stephano* excisis.

114. Absque titulo, Argumentum *Oedipi Tyranni*. Incipit: Ο τύραννος οἰδίπους ἐπὶ διακρίσει πατέρου ἐπιγέγραπται. Idem omnino est, quod à *Stephano* publicatum.

Continuò sequitur ipsa Tragœdia sic inscripta: Σοφοκλέους οἰδίπους τύραννος. Sophoclis *Oedipus Tyrannus*, cujus hic princeps versus:

Ο τέκνα κάδμου τοῦ πάλα νῆα τρυφῆ.
Hæc Glossis pariter, atque Scholiis illustratur, quæ planè consentiunt ab eodem *Stephano* editis.

135. Αἰχύλου βιβλος τῶν τραγικῶν ποιητῶν. ἢς ἡ καταρχὰς ἡ γένος. Æschyli Tragicorum Principis Liber, in cujus initio etiam Genus.

Quam Inscriptionem vetustate, seu potius blattis peresam excipit hujus Poetæ Vita, quæ ita incipit: Αἰχύλος ὁ τραγικός γένει μὲν ἦν ἀθηναῖος ἐλευσίνιος τὸν δῆμον υἱὸς εὐφορίωνος; desinit verò: αἰετοῦ ἐξ ὀνύχων βρέγμα τυπεῖς ἔθανεν. Hæc autem Vita multum sanè illi congruit, quam præfixam videas ejusdem Æschyli Tragœdiis ab *Henrico Stephano* ex editione Petri Victorii Lutetiæ anno MDLVII. excisis; sed est parte propemodum sextâ copiosior.

In extremâ hujus folii *adversi* paginâ subscriptum *Constantini Lascaris* manu legas *Antipatri* Tetrastichon in *Æschylum*, incipiens Ο τραγικὸν φῶνημα, quod in *Anthologia* occurrit *Lib. III. Cap. 25. pag. 393.*

Eod. averso. Αἰχύλου ποιητικῆς δεσμώτης. Æschyli *Prometheus vincetus*. Initium:

Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἤκομεν πέδον.
Totum Drama Glossis elucet interscriptis. Scholia præterea minutissimis litterulis exarata, medias quasque paginas tenent, eadem videlicet, quæ ejusdem *Henrici Stephani* typis prodire. Dramatis verò posteriorem partem *Constantinus Lascaris* manu sua supplevit.

153. averso. Ὑπόθεσις τοῦ 6. δράματος. Αἰ-

gementum Dramatis II. sive Tragœdiæ *Septem ad Thebas*. Incipit: Ἀάιος βασιλευσεν ἐν θήβαις· ἔχε δὲ τὴν ἰοκάστην γυναῖκα. Desinit: Πεσλογίζει δὲ ὁ ἑτεοκλῆς παρασιευάζων τὸν δῆμον τῶν θηβαίων εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως:— Id Argumentum omnino abhorret ab eo, quod huic Tragœdiæ in laudatâ *Stephani* Editione, et in allegato *Poetarum Græcorum Corpore* præmittitur.

154. Statim excipit ipsa Tragœdia, quæ hic Αἰχύλου ἑτεοκλῆς, Æschyli *Eteocles*, inscribitur, incipitque:

Κάδμου πολίται χερὴ λέγειν τὰ χαίρια.
Hujus pars prior ejusdem *Lascaris* manu suppleta est; posterior verò, quæ ad vetustum Codicem pertinet, tum Glossis interscriptis, tum Notis aliquot per margines sparsis dilucidatur.

167. averso. Absque inscriptione, Argumentum *Persarum* ejusdem Æschyli, hoc initio: Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, quod quidem ex ejusdem Tragœdiæ Argumento memorati *Stephani* typis excuso desumptum est.

168. Omisso etiam titulo, *Constantini Lascaris* de hujus Dramatis ratione Excerptum breve, incipiens: Γλαῦκος ἐν τοῖς περὶ αἰχύλου μύθοις ἐκ τῶν φοιτιστῶν φρυγίου φησί.

Continuò ipsa Tragœdia incipit ab hoc versu:

Τάδε μὲν περσῶν τῶν οἰχόμενων.
Hæc etiam et Glossis interscriptis, et nonnullis ad margines Annotationibus elucet. Hujus quoque posterior pars *Constantini Lascaris* manu supplementum est nacta, qui ejus in fine, fol. scilicet 180. sequentem Notam apposuit:

Πάντα χερὴ προσδοκῶν· ἡ γὰρ παρούσα παμπάλαιος βιβλος παρὰ τῆς ἀλώσεως τῆς πόλεως ἦν ὡσαυτὲρ ἐμὲ ἢ ἄλλοις τῶν ποιητῶν περιέχουσα· ἡ μετὰ τὴν ἀλωσιν εὐρὰν ἐν φερραῖς εἰσέμεται ὀλίγου ἢ ἐπιτήρησά τι φιλοῦ ἀρίστῳ σὺν ἢ ἄλλαις πολλαῖς. ἀς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπώλησε· ἡ μετὰ ὀκτὰ ἢ δέχα ἔτη ἐν μεσσηνί τῆς σικελίας διατρίβων, πάλιν κτησάμενος ἀνεκαίνισα ἢ τὰ ἐλλείποντα ἐξέγραφα εἰς χερῶν τῶν μὴ κεκτημένων βελτία:—

κωνσταντίνου λασιάρειος τοῦ βυζαντίου:—
Id est: *Omnia oportet observare; hic enim planè vetustus Liber ut me, sic alios Poetas complectens, ante Urbis (Constantinopolis) expugnationem existerat. Eum verò post expugnationem, Pherris (fortè Pheris Pelopon-*

loponnesi civitate) inventum emi parvo; et cum aliis pluribus (libris) optimo cuidam Amico tradidi, quos nescio quo pacto vendidit. Octodecim autem post annos, cum Messana in Sicilia versarer, (eundem) iterum nactus, (ipsum) reconcinnavi; quæque deficiebant, in eorum usum exscripsi, qui meliora non habent.

Constantini Lascaris Byzantini.

Et certè is, ne minoribus Supplementis immerer, priora hujus Codicis folia 32. et posteriora à folio 187. ad 205. manu suâ descripsit.

187. Interjecto foliorum 7. vacantium spatio, occurrit Αεισοφάνους πλουτος. Aristophanis Plutus, qui ita exorsus: Ως ἀργαλέον πᾶσι γινώσκουσιν ὅτι θεοὶ, universo Codici finem imponit.

XLVIII.

Chartaceus in quarto ad quadratum accedente, constans foliis 145. chartâ fuscâ, aridâ, et penitus anu, marginibus plerisque blattarum injuriâ exesis, ideoque recentioris chartæ supplemento à Glutinatore instauratis, formâ denique litterarum non unâ, maximam partem satis perspicuâ et eleganti, Sæculi, quantum suspicari licet, XIV. continens in primis *Nicomachi* et *Diophanti* Arithmeticorum Libros, item *Zosimi* de Harmonica Libellum, et *Euclidis* de Sectione Canonis Musici opusculum dimidiatum.

Fol. 2. (siquidem primum nihil aliud præfert, quàm Titulum Libri recentiore) occurrit Excerptum ex incerto Auctore, ita inscriptum: Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγραφῆς τῶν ἀπλάγων ἀστέρων. De modo Descriptionis Astrorum inerrantium. Incipit: Εὐκλείδης δὲ τῆς τεύτων καὶ τῆς τῶν ἄλλων λαμπρῶν ὁμοίως παρατηρήσεως καὶ συγκρίσεως. Desinit: καὶ ἔστιν ἡ τῶν ἀναγραφῶν ἐκθεσις τοιαυτή:

3. Sequitur sine titulo *Tabularum Astro-nomicarum* Fragmentum, hoc initio: Ο ἐπό-μενος αὐτῶν.

4. Νικομάχου γερρασινοῦ ἀριθμητικῆς ἐισαγωγῆς τῶν εἰς δύο τῶν πρώτων. *Nicomachi* Geraseni Arithmeticae Introductionis in Libros duos tributæ Liber primus. Initium: Οἱ παλαιοὶ καὶ πρώτοι μεθοδεύσαντες ἐπιστήμην κατὰρξάντος Πυθαγόρου.

27. Omissâ inscriptione, ejusdem *Nicomachi* Liber secundus, litterâ tantum Β designatus, cujus hoc initium: Ἐπειδὴ γο-

χῆιον λέγεται, καὶ ἔστιν ἐξ οὗ ἐλαχίστου σιμώσαιται π. Uterque tum Figuris, tum Scholiis satis copiosis ad oras adscriptis illustratur.

58. Διοφάντου ἀλεξανδρείας ἀριθμητικῶν α: - *Diophanti Alexandrini Arithmeticorum* (Liber) I. Incipit: Τὴν εὐρεσιν τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς πρῶτά τε διούσιε.

73. Διοφάντου ἀριθμητικῶν β: - *Diophanti Arithmeticorum* (Liber) II. Incipit: Εὐρεῖν δύο ἀριθμοὺς ὅπως ἢ σύνθεσις αὐτῶν πρὸς τὴν τῶν ἀπ' αὐτῶν σύνθεσιν, λόγον ἔχη δεδομένον.

82. Αρχὴ τοῦ γ. βιβλίου Διοφάντου ἀλεξανδρείας. Initium Libri III. *Diophanti Alexandrini*. Incipit: Εὐρεῖν τρεῖς ἀριθμοὺς ὅπως ὁ ἀπ' ἐκάστου αὐτῶν τετράγωνος ληθθεῖς.

89. averso. Διοφάντου ἀλεξανδρείας ἀριθμητικῶν δ: - *Diophanti Alexandrini Arithmeticorum* (Liber) IV. Incipit: Τὸν δοθέντα ἀριθμὸν διελεῖν εἰς δύο κύβους.

109. averso. Διοφάντου ἀριθμητικῶν βιβλίου ε: - *Diophanti Arithmeticorum* Liber V. Incipit: Εὐρεῖν τρεῖς ἀριθμοὺς ἐν τῇ γεωμετρικῇ ἀναλογίᾳ.

121. averso. Διοφάντου ἀριθμητικῶν βιβλίου ς: - *Diophanti Arithmeticorum* Liber VI. Incipit: Εὐρεῖν τρίγωνον ὀρθογώνιον, ὅπως ὁ ἐν τῇ ὑποτεινούσῃ τ τὸν ἐν ἐκτέρεα τὸν 1 ποιεῖ κύβον. Desinit: Καὶ γίνεται ὁ ἀριθμὸς μονάδων β. ἐπὶ τὰς ὑποστάσεις ἔσται τὸ τρίγωνον ς ἢ 1 καὶ μένει:-

Sextus hic Liber absolvitur eodem brevissimo Problemate, quod legere est in *Diophanti* Editione à *Claudio Georgio Bacheto* procuratâ, atque ita incipit: Εὐρεῖν τρίγωνον ὀρθογώνιον ὅπως ὁ μὲν α τῶν 1 ἢ κύβος ὁ δὲ ἐν τῇ ἑτέρᾳ κύβος παρὰ πλεοράν. Priores Libri tres, maximè primus et secundus, Annotationibus et Scholiis vetustis affluunt; cæteri omnino carent.

130. averso. Διοφάντου ἀλεξανδρείας περὶ πολυγώνων ἀριθμῶν. *Diophanti Alexandrini* de Numeris polygonis, sive multangulis. Incipit: Ἐκαστος τῶν ἀπὸ τῆς τετραδὸς ἀριθμῶν ἀυξομένων μονάδι πολυγώνος ἐστὶ. Desinit: ὡς α ἄρπός ἐστὶ ὁ ἡμ. τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ ἦ.

137. Ζωσίμου περὶ ἀρμονικῆς. *Zosimi* de Harmonica. Incipit: Ἀρμονικὴ ἔστιν ἐπιστήμη θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ τῆς τοῦ ἡρμωμένου φύσεως. Desinit: Οὗτος ὁ ὄρεξ τῆς κατὰ τὸ ἡρμωμένου ἐστὶ πραγματείας.

Hunc *Zosimi* libellum inter *Antiquæ Musicae* Auctores, Vol. I. edidit quidem *Marcus Meibomius*, sed sub *Euclidis* nomine; licet eum, quemadmodum ipse in Præfatione testatur, alii *Cleonidi*, alii *Pappo Ale-*

xandrino adscripterint. Nemo verò, quod sciam, *Zosimo* attribuit, nemo hujus nominis Auctorem ullum de *Re Musica* scripsisse prodidit. At ex bona fide ut agamus, duplex hujus Opusculi occurrit in hoc Codice Inscriptio: altera ejus initio præfixa, altera fini subjecta. Prior est unius tantum vocabuli, nempe *Zωσίμου*, cui recentiore, scilicet *Constantini Lascaris*, ut videtur, manu adscriptum operis Argumentum *περὶ ἀρμονικῆς*; posterior autem et plenior et expressior, et iisdem, quibus totus Liber, litteris haud dubiè exarata, sic habet: *Εἰσαγωγή ἀρμονικὴ εὐκλείδου*. Quare *Meibomii*, aliorumque sententiæ id operis *Euclidi* assignantium perlubenter accedimus.

142. *Εὐκλείδου κατατομὴ κατόνος*. Euclidis Sectio Canonis. Incipit *Ἡσυχίας οὔσης καὶ ἀκυσίας, σιωπὴ ἂν εἴη σιωπῆς δ' οὔσης ἢ μηδενὲς κινουμένου ἂν ἀκούοιτο*. Desinit: *Τὰ ΑΒ ΒΓ συντεθέντα ποιεῖ πολλαπλάσιον τὸ ὅλον ἢ τὸ ἄλ' ἄρα*, Theorematis nimirum decimi postrema verba; reliqua verò decem, quæ in excusis extant, in Msto Codice desiderantur.

144. Tabularum denique Astronomicarum Fragmentum alterum, duobus foliis comprehensum, occurrit, illius profectò pars, quod suprâ *fol. 3.* reperitur, eodem quippe ordine ac ratione digestum, eadem manu exaratum; *Bibliopecti* videlicet incuriâ huc præposterè trajectum. Initium: *ὁ ἐπ' ἀκρας τῆς οὐρᾶς*. Finis: *τῶν ἐν τῷ τετραγώνῳ δύο μικρῶν ὁ παρεξηγούμενος*.

Cæterum, quod ad hujus Exemplaris Scripturam spectat, non una tantum observatur, sed quintuplex; ejusdem tamen Sæculi, nempe XIV. Quæ autem à *fol. 62. averso* ad *fol. 136.* pertinet, ea et perspicuitate et nitore antecellit, ad quadratam formam accedens. Ibi inter alia illud notatu dignum visum est, *Iota* scilicet minutis Litteris subscribi nunquam, semper adscribi, hunc in modum: *τῶι, τῆι, ἀναλογίαι, ἔχῃ, &c.* pro *τῷ, τῇ, ἀναλογία, ἔχῃ*. Quod quidem penès Regios Codices in grandibus duntaxat litteris usitatum invenimus.

XLIX.

Bombycinus in quarto, foliorum 228. chartâ pluribus locis madore corruptâ, litteris minutis, ac propter compendia nexusque lectu difficillimis, ad hæc præ ve-

tustate decoloribus atque evanidis; Sæculo XIII. vel dimidiato, vel senescente descriptus. Continet *Libanii* Declamationes XL. quarum aliquot ineditæ; necnon illis insertas *Luciani* Tyrannicidam, et alteram *Choricii*, titulo carentem: omnes quidem singillatim atque ordine suo infra referendas.

Fol. 1. Præmittitur earum omnium Index *Constantini Lascaris* manu exaratus, hoc titulo: *Πίναξ τῶν ἐνθάδε μελετῶν λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ*. Index Declamationum *Libanii* Sophistæ, quæ hic continentur. Is autem Index, omissis plerisque titulis, prima tantum cujusque verba repræsentat, omniumque numerum indicat XLII. haud sejunctis scilicet duabus alienis, alterâ *Luciani*, *Choricii* alterâ, de quibus suo loco.

3. Interjecto unius folii puri spatio, *Εὐναπίου ἐκ τοῦ βιβλίου ἐπιγεγραμμένου βίοι σοφιστῶν*. Ex *Eunapii* Libro, qui *Vitæ Sophistarum* inscriptus est. Incipit: *Διόβανιον ἀπολογία μὲν ἦνεγκεν*. Hæc nimirum est *Libanii* Vita ex eodem Libro desumpta.

At priusquam ineatur harum Declamationum recensio, non abs re fore visum est, si Lectorem moneamus, easdem à nobis cum editis à *Federico Morello* fuisse collatas; deinde plerasque Inscriptionibus carere: quamobrem ipsas ex eodem *Morello* petendas, adjiciendasque censuimus.

4. *Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*. *Libanii* Sophistæ Declamationes. Titulus margini adscriptus: *Τυφλοῦ φιλοπάτορος ἀπολογία*. Cæci Patrem amantis Apologia. Præmissis deinde Hypothesi, sive Argumento, et Protheoriâ, sive Præfatione, incipit Declamatio: *Μόλις ᾧ ἄνδρες διχαστὰ τῶν ἐπὶ τῷ πατρὶ θρησῶν*.

14. Sine titulo, Actio Filii contra Adulteros. Post Theoriam, sive Argumenti Summam incipit: *Ἐπειδὴ τῆς τῶν νέων εὐκοσμίας*.

18. Sine titulo, Divitis Accusatio. Post Theoriam incipit: *Εἰ μὲν ἐβούλετο τὸν νόμον ᾧ διχαστὰ*.

22. averso. Filii insidiarum à Patre accusati Oratio. Post Argumenti Summam incipit: *Τὸ μὲν εὐτυχέστερον ᾧ ἄνδρες μὴ ὄρῃν εἶναι μοι χαρὸν τοῦ τ' ἂν ἀβῆναι τὸ φῆμα*. Desinit: *οὐ μία πλεονεξία μόνη τῶν διχασίων ἢ ῥοπῆ*. *Inedita*.

27. Sine titulo, pro Muliere Tyrannicida Oratio. Post Theoriam et Protheoriam incipit: *Ἐδεῖ μὲν ᾧ ἄνδρες τὴν οὕτω διὰ τοὺς νόμοις*

νόμοις ~~προ~~δεδοκῶν (sic) τὰ φίλτατα. Desinit: κ' ἂν σκείνου τοῦ πατρὸς εἶναι βουλήσωνται πᾶδες, ἔχεις τὸ ξίφος καὶ κάλος τυραννοκτόνος καὶ πάλιν: *Inedita*. Extat in *Bibliotheca Vaticana*, teste Fabricio *Bibliothecæ Græcæ Vol. VII. pag. 413*.

34. averso. Rei cædis Adulterorum Apologia. Post Hypothesim ac Protheoriam incipit: Εἰ μὴ πατέρας ὑμᾶς ὄντας ἦδειν ὧ ἄνδρες τάχα πῶ καὶ λέγειν δοκῶν.

42. averso. Sine titulo, Orestis Declamatio. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Ωἴμιον ὧ ἄνδρες μόλις ποτὲ τὴν τύχην.

49. Sine titulo, Corinthiorum Concio. Post Argumenti Summam incipit: Πολλὰ ἐβουλευσάμεθα ὧ ἄνδρες Ἕλληνες.

55. averso. Sine titulo, Timonis se deferentis Oratio. Post Protheoriam incipit: Πάλιν ὑμῖν τίμων εἰς βουλευτήριον.

60. averso. Sine titulo, Actio de Laide non reducenda. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Αἰσχύνομαι νῆ τὴν σωφροσύνην.

64. averso. Sine titulo, Abdicati Fratrem amantis Apologia. Post Theoriam incipit: Ἀλλ' εἰ καὶ χαλεπὸς ἡμῖν πέφηνε.

68. averso. Sine titulo, Avarus se ipsum deferens. Post Argumenti Summam incipit: Εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀργύριον ὧ βουλή τοῦ κανείου με φάξασθε. Desinit: ὁ φασιν οἱ σοφοὶ καὶ αὐθίς γε εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἐρχόμεθα ἔτοιμοι ἔξω πλουτην τὸν ἑμαυτοῦ λαβεῖν θεσπυρόν. *Inedita*. Extat in *Codice Barberino*, teste Fabricio *Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 413*.

73. averso. Sine titulo, Archidami Apologia. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Χάριν ἔχω τοῖς σεσωκόσι θεοῖς.

76. Sine titulo, Callæschri Actio. Post Theoriam incipit: Εἰκὸς μὲν ἦν μοι ὧ ἀθηναῖοι τοὺς νόμοις.

79. Sine titulo, Patrocli ad Achillem Oratio. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Ωἴμιον ὧ ἀχλλεῦ τὰς τῶν ἑμῶν δακρύων πηγὰς.

86. Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος: Oratio Legati ad Trojanos super Helena. Menelaus. Sive Menelai legatione fungentis Oratio ad Trojanos de Helena. Incipit: Εἰ μὲν ἐβούλετο ἀλέξανδρος ὧ τρώες.

88. Sine titulo, Oratio Ulyssis ad Trojanos super Helena. Post Protheoriam incipit: Ωἴμιον ὧ τρώες μηδένος ὑμᾶς ἐπὶ ~~προ~~σδεήσεσθαι.

95. Sine titulo, Demosthenis Relatio de Ara. Post Protheoriam incipit: Καμώτα-

τα ὧ ἀθηναῖοι τῶν πρόποτε πεπονθότων παθῶν.

98. averso. Δικάζεται ποσειδῶν ἀρεὶ ὑπὲρ ἀλιρρόθιου: Neptunus iudicio contendit cum Marte super Halirrhothio. Continuò post hunc titulum incipit: Ἀπολωλεκῶς ὧ θεοὶ τὸν ἑμαυτοῦ πᾶδα ἀλιρρόθιον.

100. Εκ τοῦ ἐναντίου ὧ ἀρης: Ex adversa parte Mars, sive Martis contra Neptunum Apologia. Statim incipit: Ἀκηκόατε μὲν λοιδορίας μάλλον ἢ κατηγορίας ὧ θεοὶ.

102. averso. Σκέμμα ὧ πομπησιανὸς φρούβαλέν: Abdicati nempe Apologia. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Οὐπω κέρον εἰσκειν ὧ δαίμων ὧ διχαστῆ.

106. Sine titulo, Damnatus exilium petens. Post Hypothesim et Protheoriam incipit: Εἰδὼς ὑμᾶς ὧ ἄνδρες πολίται καὶ τοῖς ἀτυχεῖσι.

109. Sine titulo, Demosthenes se dedens. Post Theoriam incipit: Τῶν ἀρέσβειων ἠκόντων ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι καὶ λόγου διαδουθέντος.

112. Λουκιανοῦ τυραννοκτόνος. Luciani Tyrannicida. Post Theoriam incipit: Δύο τυράννοις ἀποκτείνας ὧ ἄνδρες διχαστῆ μίᾳς ἡμέρας. Extat hæc Declamatio inter edita *Luciani opera*.

115. averso. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ ὄρχηστῶν: Ejusdem (Libanii) adversus Aristidem pro Saltatoribus. Incipit: Οἶδα μὲν ὅτι καὶ τῶν φίλων τοῖς σεμινοτέροις.

127. Ἀριστείδου ἀρέσβευμα πρὸς ἀχλλέα: Aristidis Legatio ad Achillem. Incipit: Ἀριστ' ἀχλλεῦ τὸ μὲν θυμοῦσθαι σε καὶ χαλεπαίνειν ἐφ' οἷς ὑβρίσθησι. Desinit: καὶ θεοὺς καὶ ἥρω σε τοῖς κοινούς τῶν ἑλλήνων ἐκ δὴς τὴν ὄργην ὡσπερ νόσον, φάγητι τοῖς βαρβάρους ἅμα τῷ ἡλίῳ. *Inedita*, et superstes etiam in *Bibliotheca Coisliniana, Cod. CLXXX. fol. 8*.

131. Ἀντιρρήπικὸς πρὸς τὸν ~~προ~~ρηγησάμενον, λιβανίου: Libanii Oratio superiori adversaria. Incipit: Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον ἐπὶ τὰς θύρας ἠκόντας ὧ σοφώτατε ὀδυσσεῦ.

139. averso. Sine titulo, Hyperides pro Demosthene. Post Theoriam incipit: Οἷας μὲν ἐκτίνω τὰς χάριτας ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι.

142. averso. Sine titulo, Demosthenis Apologia. Post Theoriam incipit: Ωἴμιον ἔγωγε ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι τῷ διὰ τὴν πολυφραγμοσύνην.

152. Sine titulo, Demosthenis Oratio adversus Æschinem pylagoram, sive ad *Amphictyonas* legatum. Post Theoriam incipit: Οὐκ ἦν ὡς εἰσκειν ἀκροῦν αἰσχύνη τούτῳ πύλας ἀνοῖξαι φιλίππῳ.

159. averso. Παράσιτος τοῦ τρίφοντος αὐτὸν φιλο-

φιλοσοφῆσεντος ἑαυτὸν παρσαγγέλλει. Parasitus, Nutritore suo philosophante, se ipsum defert. Incipit: Ἐάν μὴ παρλαβόντες ἐπινεύσῃτέ μοι πρὸς τὴν ἀίτησιν.

161. averso. Καλοῦ βίου γέρας εἶναι ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους κέφαλος καὶ ἀριστοφῶν. An sit honestæ Vitæ præmium, disputant inter se Cephalus et Aristophon. Incipit: Πολλῶν ἀγόνων μοι παρ' ὑμῖν ὡ ἄνδρες ἀθηναῖοι γενημένων. *Inedita.*

169. Eis τὸ ἐναντίον ὁ κέφαλος. Cephalus in contrariam partem. Incipit: Ἐπ' ἀγία μὲν οὐδαμῶς παρ' ὑμῖν ἐκρίθην ὡ ἄνδρες. Desinit: Τί οὐ βούλεσθε παράγματα ἔχειν τὴν δ' ἐμὴν οὐδέεις, ὅτι μὴ δ' ἐμέ. *Inedita.*

175. Κωλύει τις σωκράτην ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ διαλόγεσθαι: ἀντιλέγει: ἀντίληψις: Quidam prohibet Socratem in carcere disserere: contradicit. Contraria Disputatio. Incipit: Χαλεπὸν μὲν εἶπέν τι καὶ τῶν πάντων διχάσιον ὑπὲρ σωκράτους ἐν ὑμῖν παρκατεργασί. Desinit: καὶ δι' οὐρανοῦ ἡμῖν λαλεῖ σωκράτην ὡς νῦν οἱ θεοί: - Extat *inedita* in *Codice Barberino*, teste Fabricio *Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 412.*

178. averso. Margini adscriptum eadem, quâ totus Codex exaratus est, manu: Αὐτὴ μελετὴ χειρίου ἐστίν. Hæc Declamatio est Choricii. Post Theoriam incipit: Οὐδὲ φύσεως ἀκνησα νόμον ὡ παρόντες ὑπεριδεῖν ἵνα τῆς πολιτείας φυλάξω τοὺς νόμους. Desinit: εἰ δὲ ἀνάγκη ἔχει πρὸς τὰς τῶν ὑψηλῶν παρθένους τὴν ἐκείνου τρέψαι μανίαν: - *Inedita.*

186. averso. Sine titulo, Orator præmium petens. Post Theoriam et Protheoriam incipit: Ἦχω τοὺς ἐπίοντας ἐχθροὺς μόνος ὑμῖν ἀθήσασθαι τῇ γλώττῃ. Cujuscunque verò sit, necdum typis videtur esse vulgata. De Choricio autem, ut Fabricius *Biblioth. Græcæ Vol. IX. pag. 422.* asserit, ejus Opera intercederunt, vel adhuc latent in Bibliothecis manu exarata, præter Orationes duas in *Procopium Gazæum*, et in *Summum Ducem*, quas ipse Fabricius et Græcè, et Latine publicavit in ejusdem *Bibliotheca Vol. VIII. pag. 840. et seqq.*

193. averso. Sine titulo, Neoclis Oratio. Post Theoriam, incipit: Ἄνδρες διαφασά ἀποδίδωσί μοι τὰ κατωρθώματα τὸν υἱόν.

197. averso. Λιβανίου. Libanii, sine ampliori titulo. Ejus videlicet ad *Constantium Imperatorem* pro admissâ ab eo Oratione, quam ipse de illo ad *Senatum* scripserat, *Gratiarum Actio*. Ita constat ex *Actionis ipsius Protheoriâ*, quam operæ

pretium duximus hîc et Græcè, et Latine apponere.

Ἐπὶ τῷ κομισθέντι παρὰ τοῦ αυτοκράτορος λόγῳ ὃν ἔγραψε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν γερουσίαν τὸ χειρῆλιον ἀποδίδωσι. σκοπὴ δὲ παρῆσται τῶν ἐγκωμίων φιλοσοφώτατον αὐτῷ (sic) ἀποδεικνύς μάλιστα τὸν βασιλέα φιλοσοφίας μετῶχοντα ὃν ἐπήνεσε καὶ περίησιν οὐδὲν τῶν εἰς ἐπαῖνον συυτελούντων ἅπαντα δ' ἀνάγει πρὸς τὸ κέφαλαμον ὃ παρῆσταιτο (sic) ἔστι μὲν οὖν ὅπου καὶ τὸ καθόλου κατασκευάζων, τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἐπιχειρημάτων μετῆι (vel μετῶν) ἐκ τῆς ὑποθέσεως τῆς παρῆσεως. ἀπανταχοῦ διατηρεῖ τὸ ἀρίστον ἀξίωμα φιλοσοφία πειρώμενος· χεδὸν δὲ ὁ σκοπὸς ἅπας τοῦ βιβλίου πρὸς τοῦτο ἀφεώραμεν: - εἰς κωνσταντῖνον αυτοκράτορα: -

Hoc est: „ Pro admissâ ab Imperatore „ Oratione, quam de illo ad *Senatum* scripserat, *Gratiarum Actio*. Scopus verò „ antecedit *Præconia*. *Summum* (Orator) „ *Philosophum* declarans *Regem Philosophiâ* maximè præditum, quem laudat, „ nihil eorum prætermittit, quæ ad ejus „ laudem conferant. *Omnia* porrò ad *Ca-* „ put (Orationis), quod tractat, adducit, ubi „ quæ et universè illud comprobans; ple- „ raque argumenta ex præsentē hypothesis „ depromit; *Decorum* ubique servat, *Philosophiæ* expertus. Hic fermè totus *Libri* „ scopus; ad hoc respeximus. In *Constantium Imperatorem*. „

Post hujusmodi *Protheoriam* incipit *Gratiarum Actio*: Ἄρα ἂν ὑμῖν ὡ ἄνδρες δοκεῖν (sic) χρέους ἀποπερῶν φιλοσοφίαν ἐνδίκως μεταποιεῖσθαι. Desinit in hæc verba penè oblitterata: καὶ ἐνφορεῖσθαι τοῦ . . . λήσου θεάματος:

Hæc à nobis non modò typis incognita censetur, sed inter *Mstas* etiam singularis; aut saltem rariùs obvia.

202. averso. Πρὸς τὸν ἀξιόσαντα λέγειν ἐκ τοῦ παρὰ χρῆμα. In quemdam petentem ut ex tempore oraret. Incipit: Ἀλλ' εἰ καὶ σφῶδρα ἦν σοφὸς ὁ φειδίας . . . φάντι μορφὴν ἀποδείξαι. Desinit: ὡς περ οἶμα ἐπὶ τῶν σοφιστῶν, οἱ μὲν παρῆχουσι· οἱ δὲ οὐ. *Inedita.*

208. averso. Eis τοὺς σοφιστὰς τοῦ αὐτοῦ. Ejusdem (Libanii) in *Sophistas*. Incipit: Ἀλλὰ καὶ παρῆδικου ποτὲ καὶ γρηγίου διατριβόντων ἀθηναῖσι παρῆσχόντινες. Desinit: ἡ δύναμις ἢ τοῦ ὀδυσσεὺς τῇ γούν ἀλκῇ ἐπεποιθεῖ *Cætera*, duæ nempe, vel tres dictiones, madore prope deleta, fugiunt oculos. *Inedita.*

211. averso. Σωκράτους ἀπολογία. Socratis *Apologia*. Incipit: Οὐδ' εἰ πλείους ὡ ἄνδρες

δρες ἀθηναῖοι τῶν νωτῶν τούτων τὴν πόλιν, μὴ τούτου δόγτος.

228. Οπὶ τὸ πλουτεῖν ἀδίκως, τοῦ πένεσθαι ἀθλιώτερον. Quod injustè ditescere miserabilius sit, quàm pauperiem pati. Incipit: Χθές πῆ ἐσπέρας ἦλγει τε καὶ ἔγενεν τοὺς προσαιτουύτας ἀριθμῶν· τοὺς μὲν ἐστῶτας. Desinit: τοῖς δὲ ἀντὶ μικροῦ χρέου τούτης ἡδονῆς ἀθάνατος ἐπιπέσεται ζῆμια:—

Recensiti hactenus Codicis habes postremam Orationem; neque illi, quantumvis vetusto, quidquam deest; Initii notam habet perspicuam, perinde ac Finis usitatam Τέλος.

Declamationum *Theoria*, sive Argumentorum Summæ, et *Protheoria* aliis Praefationes, aliis Divisiones appellatæ, quas frequenter memoravimus, eadem fermè sunt, quæ in laudatâ *Morelli* Editione continentur. Ex Declamationibus eas diximus *ineditas*, quæ Bibliothecis conditæ, necdum lucem aspexere; aut quarum nulla usquam occurrit mentio. Quanto perorò Litterarum interesset, ut Libanii Declamationum locupletissima publicaretur Collectio, qualis Epistolarum studio *Cbristoph. Wolfii* prodiit anno MDCCXXXVIII! Hujus quidem consilii gratiâ, quò faciliùs Eruditis pateat, quas Regius Codex complectitur vel editas, vel *ineditas* Scriptoris hujus Declamationes, expeditiorem earum Catalogum subnecti placuit, in quo primis cujusque verbis ordine Alphabetico digestis, tum appositis Titulis, vel Argumentis, indicatur Codicis Folium, ubi singulas invenias; deinde *Morellianæ* Editionis Numerus, Volumen, Pagina, quibus jam editæ respondeant; postremò *Ineditæ* ipsæ diligenter annotantur. Is verò Catalogus ita se habet.

Αἰχύνομα νῆ τὴν σαρροσύνην. Actio de Laide non reducendâ. MS. fol. 60. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 569. *Declam.* XXV.

Ανεκόατε μὲν λοιδορίας μᾶλλον ἢ κατεργρίας. Ex adversa parte Mars, sive Martis contra Neptunum Apologia. MS. fol. 100. Morell. Tom. I. pag. 548. *Declam.* XXIII.

Ἀλλ' εἰ καὶ σφόδρα ἦν σφόδρος ὁ φειδίας. In quemdam petentem ut ex tempore oraret. MS. fol. 202. *avverso*. INEDITA.

Ἀλλ' εἰ καὶ χαλεπὸς ἦμῖν πέφηνε. Abdicati Fratrem amantis Apologia. MS. fol. 64. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 840. *Declam.* XL.

Ἀλλὰ καὶ προδίκου ποτὲ καὶ γοργίου διαπεριβόν-

των. Libanii in Sophistas. MS. fol. 208. *avverso*. INEDITA.

Ἄνδρες διχαταὶ ἀποδίδωσί μοι τὰ κατωρθωμένα τὸν υἱόν. Neoclis Oratio. MS. fol. 193. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 511. *Declam.* XX.

Ἀπολωλεκὸς ὦ θεοὶ τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα ἀλιρρόθιον. Neptunus judicio contendit cum Marte super Halirrhotio. MS. fol. 98. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 530. *Declam.* XXII.

Ἄρα ἂν ὑμῖν ὦ ἄνδρες δοκοῖν χρεῖς ἀποστραφῶν. Libanii ad *Constantium* Imperatorem pro admissa ab eo Oratione, quam de illo ad Senatam scripserat. MS. fol. 197. *avverso*. INEDITA.

Ἄριστ' ἀχλλεῦ τὸ μὲν θυμοῦσθαί σε. Aristidis Legatio ad Achillem. MS. fol. 127. INEDITA.

Ἄν μὴ προλαβόντες ἐπινεύσητέ μοι πρὸς τὴν ἀήτησιν. Parasitus, Nutritore suo philosophante, se ipsum tradit. MS. fol. 159. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 377. *Declam.* XI.

Ἔδει μὲν ὦ ἄνδρες τὴν οὕτω διὰ τοὺς νόμους προδεδωκυῶν. Pro Muliere Tyrannicidâ Oratio. MS. fol. 27. INEDITA.

Εἰ μὲν ἐβούλετο ἀλέξανδρος ὦ τρωῆες. Ad Trojanos de Helena Menelaus. MS. fol. 86. Morell. Tom. I. pag. 189. *Declam.* I.

Εἰ μὲν ἐβούλετο τὸν νόμον. Divitis Accusatio. MS. fol. 18. Morell. Tom. I. pag. 740. *Declam.* XXXIII.

Εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀργύριον ὦ βουλῆ. Avarus se ipsum deferens. MS. fol. 68. *avverso*. INEDITA.

Εἰ μὴ πατέρας ὑμᾶς ὄντας ἠ' δεῖν ὦ ἄνδρες. Rei cædis Adulterorum Apologia. MS. fol. 34. *avverso*. Morell. Tom. I. pag. 765. *Declam.* XXXV.

Εἰδὼς ὑμᾶς ὦ ἄνδρες πολῖται. Damnatus exilium petens. MS. fol. 106. Morell. Tom. I. pag. 689. *Declam.* XXX.

Εἰκὸς μὲν ἦν μοι ὦ ἀθηναῖοι τοὺς νόμους ὑμῖν. Callæschri Actio. MS. fol. 76. Morell. Tom. I. pag. 585. *Declam.* XXVI.

Ἐπ' αἰτία μὲν οὐδαμῶς παρ' ὑμῖν σκρίθην ὦ ἄνδρες. Cephalus in contrariam partem. MS. fol. 169. INEDITA.

Ἐπειδὴ τῆς τῶν νέων εὐκοσμίας πεφρονηκέναι φησίν. Actio Filii contra Adulteros. MS. fol. 14. Morell. Tom. I. pag. 754. *Declam.* XXXIV.

Ἡκω τοὺς ἐπίοντας ἐχθροὺς μόνος ὑμῖν ἀθίσας τῇ γλώττῃ. Orator præmium petens. MS. fol.

- fol. 186. Morell. Tom. I. pag. 700. *Declam. XXXI.*
- Καμύονται ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι τῶν πρόποτε πεπονημένων παθῶν. Demosthenis Relatio de Ara. MS. fol. 95. Morell. Tom. I. pag. 411. *Declam. XIV.*
- Μόλις ὡς ἄνδρες διαχρᾶται τῶν ἐπὶ τῷ πατρὶ θρηγνῶν. Cæci Patrem amantis Apologia. MS. fol. 4. Morell. Tom. I. pag. 912. *Declam. XLV.*
- Οἷας μὲν ἑκτίνω τὰς χάριτας ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι. Hyperides pro Demosthene. MS. fol. 139. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 468. *Declam. XVII.*
- Οἶδα μὲν ὅτι καὶ τῶν φίλων σεμνοτέροις. Libanii Oratio adversus Aristidem pro Satoribus. MS. fol. 115. *averso.* Morell. Tom. II. pag. 474. *Orat. XIX.*
- Ὅτε ἄριστον ἡμᾶς εἶδεν ἐπὶ τὰς θύρας ἠκόντας ὡς σφάττατε ὀδυσσεύ. Libanii Oratio superiori adversaria. MS. fol. 131. Morell. Tom. I. pag. 228. *Declam. III.*
- Ὅδ' εἰ πλείους ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι τῶν νυκτιούτων τὴν πόλιν μὴ τούτου δόντος. Socratis Apologia. MS. fol. 211. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 635. *Declam. XXIX.*
- Ὅχι ἦν ὡς εἰκοὴν ἀρκούν αἰχμήν τούτω πύλας ἀνοῖξαι. Demosthenis Oratio adversus Æschinem pylagoram, sive ad Amphictyonas legatum. MS. fol. 152. Morell. Tom. II. pag. 681. *Orat. XXXV.*
- Ὅπως κέρει εἰκοὴν ὁ δαίμων ὡς διαχρᾶται. Abdicati Apologia. MS. fol. 102. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 818. *Declam. XXXVIII.*
- Πάλιν ὑμῖν τίμων εἰς βουλευτήριον. Timonis se deferentis Oratio. MS. fol. 55. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 343. *Declam. IX.*
- Πολλὰ ἐβουλευσάμεθα ὡς ἄνδρες Ἕλληνες. Corinthiorum Oratio. MS. fol. 49. Morell. Tom. I. pag. 489. *Declam. XIX.*
- Πολλῶν ἀγῶνων μοι παρ' ὑμῖν ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι. An sit honestæ Vitæ præmium, disputant inter se Cephalus et Aristophon. MS. fol. 161. *averso.* INEDITA.
- Τὸ μὲν εὐτυχέστερον ὡς ἄνδρες μὴ ἄρην εἶναι. Oratio Filii insidiarum à Patre accusati. MS. fol. 22. *averso.* INEDITA.
- Τὸν ἀρέσκειον ἐκόντων ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι. Demosthenes se dedens. MS. fol. 109. Morell. Tom. I. pag. 423. *Declam. XV.*
- Χαλεπὸν μὲν εἶπέν τι καὶ τῶν πάντων δικαίων ὑπὲρ σωκράτους. Quidam prohibet Socratem in carcere disserere. MS. fol. 175. INEDITA.
- Χάριν ἔχω τοῖς σεσωκόσι θεοῖς. Archidami Apologia. MS. fol. 73. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 560. *Declam. XXIV.*
- Χθὲς τις ἐσπέρας ἤλγει τε καὶ ἔσενεν προσαιτούμενος ἀριθμῶν. Quòd injustè ditescere miserabilius sit, quàm pauperiem pati. MS. fol. 228. Morell. Tom. I. pag. 939.
- Ὡμίμη ἔγωγε ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι τῷ διὰ τὴν πολυπραγμοσύνην. Demosthenis Apologia. MS. fol. 142. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 435. *Declam. XVI.*
- Ὡμίμη ὡς ἄνδρες μόλις ποτὲ τὴν τύχην. Orestis Declamatio. MS. fol. 42. *averso.* Morell. Tom. I. pag. 281. *Declam. V.*
- Ὡμίμη ὡς ἀχλλεῦ τὰς τῶν ἡμῶν πηγὰς. Patrocli ad Achillem Oratio. MS. fol. 79. Morell. Tom. I. pag. 257. *Declam. IV.*
- Ὡμίμη ὡς τρῶες μηδενὸς ὑμᾶς ἐπιπροσδέησεσθαι. Oratio Ulyssis ad Trojanos super Helena. MS. fol. 88. Morell. Tom. I. pag. 200. *Declam. II.*

Igitur ex hac Libanii Declamationum recensione colligas extare in Regio Codice *ineditas septem*, ad quas accessit *Choricæ una*, perperam illis immixta, pariter *inedita*. His demum reconditis pollet opibus Liber, aliàs cum vetustate, tum frequentibus Notis, Scholiis, Emendationibus ad oras adscriptis commendabilis, adeoque cæterarum Declamationum castigationi longè utilissimus.

L.

Chartæcus in quarto, cui folia IIII chartæ coloris à vetustate adustioris, ob omnes ferè margines blattis adesos, agglutinatis recentioris chartæ segminibus, instauratâ; Litteris autem vel crassiore calamo exaratis, vel largiore atramento saturis; perspicuis tamen; Sæculo XIV. adulescente, non una manu descriptus. Complectitur *S. Maximi* Quæstiones in *S. Scripturam*, unaque *S. Gregorii Nysseni* in Orationem Dominicam Homilias, et in Septem Beatitudines Orationes.

Opus, unde Codex hic exorditur, inscriptione, Auctoris nomine, initio destitutum, *S. Maximi* esse deprehendimus, ejus videlicet *In S. Scripturam Quæstiones*, sed à X.^a tantum, et eâ quidem principio mutilâ, numerum inchoantes.

Fol. itaque I. ab his verbis eadem incipit: Θεωρητικῆς ἡδὴ μυθικῶς ἀξιωθέντες θεολογίας καὶ πάσης φαντασίας. Eam abhinc ad fol. usque 50. adversum sine ulla intermissione

sione

sione consequuntur cætera Quæstiones cum suis Responsionibus XLVII.^a tenus, quippe quæ in hæc verba deficiat: ὅθεν ὡσαύτ' ἐπαθλον ἀρεῶν...

In his Quæstionibus Mstis idem ordo servatur, atque in editis à P. Francisco Combesio inter cætera S. Maximi opera; hoc unum interest discrimen, quòd Mstæ in varios Tomos, sive Sectiones tributæ sint; siquidem primus earum priores XXI. complectitur, alter sequentes XVI. tertius reliquas: quæ distributio ab excusis abest. Cæterùm harum Quæstionum magna pars Scholiis illustratur.

51. Ομιλία γρηγορίου νύσης εἰς τὴν προσευχὴν πάτερ ἡμῶν. Homilia Gregorii Nysseni in Orationem *Pater noster*. Incipit: Εὐχῆς ἡμῖν διδασκαλίαν ὁ θεὸς ὑφ' ἡμῶν λέγεται λόγος.

56. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ε. εἰς τὴν πάτερ εὐχὴν. Ejusdem Homilia II. in Orationem *Pater*. Incipit: Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅτε προσῆγεν ὁ μέγας μουσῆς τῇ κατὰ τὸ ὄρος μυσαγωγίᾳ.

59. averso. Τοῦ αὐτοῦ λόγος γ. Ejusdem Sermo III. (in eandem Orationem). Incipit: Ὁ τὴν σκιάν τῶν μελλόντων περιεχὼν νόμος.

64. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία δ. Ejusdem Homilia IV. (in eandem Orationem). Incipit: Εκουσά πνος ἰατροῦ πεχυκῶς.

69. averso. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ε. Ejusdem Homilia V. (in eandem Orationem). Incipit: Ἦλθεν φοροῖαν ὁ λόγος ἐπ' αὐτῷ τῆς ἀρετῆς.

75. averso. Γρηγορίου νύσης εἰς τοὺς μακαρίους, μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. λόγος α. Gregorii Nysseni in Beatitudines. *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est Regnum caelorum*, Oratio I. Incipit: Τίς ἄρα τοιοῦτος ἐν τοῖς σωματικῶν ἐστίν.

80. averso. Τοῦ αὐτοῦ λόγος β. μακάριοι πενθοῦντες νῦν ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. * Ejusdem Oratio II. *Beati qui nunc lugent, quoniam ipsi consolabuntur*. Incipit: Οἱ διὰ κλίμακός πνος τοῖς ὑψηλοτέροις προσβαίνοντες.

* In proferendis hujus *Beatitudinis* verbis erravit Scriba; sed tribus post versibus errorem sic emendat: Μακάριοι οἱ φραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. Hoc est: *Beati mites, quia ipsi possidebunt terram*.

84. Τοῦ αὐτοῦ λόγος γ. μακάριοι οἱ πενθοῦντες νῦν ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. Ejusdem Oratio III. *Beati qui nunc lugent, quoniam ipsi consolabuntur*. Incipit: Οὐπω τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπιβέβηκαμεν.

88. averso. Τοῦ αὐτοῦ λόγος δ. μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Ejusdem Oratio IV. *Beati esurientes et sitientes justitiam, quoniam ipsi saturabuntur*. Incipit: Τοὺς σομαχῶντας καὶ κακοσίτους φασὶν οἱ τῆς ἰατρικῆς ἐπισημόνες.

94. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ε. μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Ejusdem Oratio V. *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur*. Incipit: Τάχα τί τοιοῦτον ἐστὶν ὁ διὰ πνος ὀπτασίας ὁ Ἰακώβ.

99. averso. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ς. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. Ejusdem Oratio VI. *Beati mundi corde, quoniam ipsi Deum videbunt*. Incipit: Ὅπερ παθεῖν εἰκός τοὺς ἐκ πνος ὑψηλῆς ἀκρωρείας.

104. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ζ. Μακάριοι οἱ ἐρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. Ejusdem Oratio VII. *Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei vocabuntur*. Incipit: Τῆς ἱεράς τοῦ μαρτυρίου σκηνοπηγίας.

108. Τοῦ αὐτοῦ λόγος η. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ejusdem Oratio VIII. *Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est Regnum caelorum*. Incipit: Τί τῷ τῆς οὐδότης παρὰ τῷ ἀφοφῆτη μυστήριον, τῆς ἐν δύο ψαλμοδίαῖς φροπεταγμένης.

LI.

Bombycinus in quarto, foliorum 164, vetustate fuscior, litteris grandiusculis lusculentisque, neque unâ, sed duplici manu sæculo XIV. circiter medio exaratus, in quo varia Joannis, Constantini, Michaelis Psellorum opera, quàm minutissimè et accuratissimè infra recensenda, continentur.

Fol. 2. Uno nimirum avulso, vel aliter amisso folio, expers tituli atque initii occurrit Oratio in SS. Basilii Magni, Gregoriæ Theologi, sive Nazianzeni, et Joannis Chrysostomi laudem, ut ex ejus lectione liquet. Hæc ab his verbis incipit: νυνὶ τελευτῆν ὁ γὰρ αὐτὸς ἀνὴρ οὗτος ἢ ἄγγελος μᾶλλον τὸ δικαιοτέρον, τὴν παρῶσαν τε κάλλιφα φαιδρῶν νει διὰ τῆς μνήμης, καὶ τῆς προσδοκωμένης ἐνπεῦθεν ὑπόθεσις ἀπαντήσεται; in hæc verò desinit: καὶ φρὸς ἑαυτοῦς εὐχερέτερον πᾶσιν ἔλκοντες τρόποις. ἵνα καὶ αὐτοὶ δι' ὑμᾶς τε καὶ σὺν ὑμῖν ὡς ποθοῦμεν ἀγασθῶμεν ἐγγύτερον τε τρανώτερον τῷ φωτὶ τῆς ἀγίας καὶ πανυμνήτου τριάδος ὑπὲρ οὗ πᾶς λόγος ὑμῖν, καὶ ἀπαν

ἔργον καὶ ἀποδείξιμα. Ὅτι αὐτὴ ἄρῃται πᾶσα
δύξα πηλὴ καὶ ἀποσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰῶνων ἀμήν:—

Hæc autem Oratio Auctorem habet *Joannem Psellum*, quod pervincere postmodò conabimur.

Fol. 17. Protinùs subeunt in SS. Patres supra memoratos Carmina Iambica quadrifariam distributa, his inscriptionibus:

Τοῦ αὐτοῦ ἑξήκοντα εἰς τοὺς αὐτοὺς διδασκάλους: εἰς τὸν μέγαν βασιλεῖον:— Eiusdem Versus in eosdem Magistros. In Basilium Magnum. Hi sunt numero decem, quorum primus sic se habet:

Ἐπιτρέπει τίς σεμνοποιὸς ὠχρότης.

Εἰς τὸν θεολόγον γρηγόριον:— In Gregorium Theologum. Quatuor tantum, quorum primus talis est:

Τί σοι τὸ συννοῦν βλέμμα βούλεται πάτερ.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν χρυσοστόμον:— In Sanctum Joannem Chrysostomum. Octo, quorum primum accipe:

Ἡ γλῶσσα εὐρὴν πῦρ πνέουσαν ζαχάρφει.

Eodem averso. Εἰς τοὺς τρεῖς ἅμα. In tres simul. Etiam octo, quibus hic præit:

Τρεῖς μὲν εὐρεν ἰσαριθμοῖς συμμάχους.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς τρεῖς ἐν οἷς ἦν καὶ θεοδώρητος ὁ κύριος γεράς. In eosdem tres, in quibus erat et venerabilis Dominus Theodoretus. Quatuordecim ab hoc incipientes:

Ἀνιτρήσας τοὺς σοφούς διδασκάλους; et in hunc desinentes:

Ἐπταῦθα τούτοις ἐικότως συνεγγράφω.

Hæc quidem Carmina Leo Allatius in *Diatriba de Psellis*, pag. 115. disertè affirmat esse *Constantini Pselli*, eademque hoc titulo: Εἰς τοὺς τρεῖς ἱεράρχας βασιλεῖον, Γρηγόριον, καὶ Ἰωάννην Χρυσόστομον, edita cum *Theodori Prodromi* carminibus, et *Xanthopuli*, Basilicæ apud Bebelium 1536. in 8.º

Quæ cum ita sint, ut nullus dubito, quis, modò tantisper attendat ad præfixum recensitis supra Versibus titulum: Τοῦ αὐτοῦ ἑξήκοντα εἰς τοὺς αὐτοὺς διδασκάλους, non rectè colligat, cujus sint Versus, ejusdem esse et Orationem Versibus præmissam; adeoque *Joannem Psellum* ejus Auctorem omnino existimandum. Hujus tamen Orationis nulla apud *Allatium*, neque apud alios mentio.

18. Τοῦ σφωτάτου κυρῶ κωνσταντίνου τοῦ ψελλοῦ σύνταγμα διατητικὸν περὶ δυνάμεως τροφοῶν πρὸς τὸν βασιλέα κύριον κωνσταντίνον τὸν μονόμαχον. Sapientissimi Domini Constantini Pselli Syntagma diæticum de virtu-

te Ciborum ad Imperatorem Dominum Constantinum Monomachum. Incipit: Πολῶν καὶ λογίων ὦ μέγιστε καὶ τὸν νοῦν ἠλιοειδέσαστε βασιλεῦ. Desinit: καὶ τῶν γεράνων καὶ τὰ περὶ αὐτῶν, Ἐκ τῶν περὶ ἐκείνων λόγων διαγνωσθεῖται.

Hoc opus litterarum ordine digestum, incipit à voce Ἀρνός, desinitque in Ὠτάειχα. Quod à nobis diligenter collatum cum Simeonis Sethi Libro de *Alimentorum Facultatibus* ex Editione *Martini Bogdani*, huic simillimum ac prope gemellum invenimus; licet ordine sæpè diversum, sæpè etiam materiâ defectius, aliquando auctius, ut ex iis, quæ proximè sequuntur, Observationibus patebit.

In Littera A. exulant ab Opere Msto hæc Capita Αἶρα, et Ἀμυλον.

In B. desunt Βρῶμος, Βαλάνια, Βούγλωσον.

In Γ. deficit Γλήχον.

In K. diversus ordo; desideranturque Καναβουρόσπερμα, et Κοικονάριοι; contra verò adest Κανάρα, ἦτοι φροβηλοι, quod in excuso minimè reperias.

In M. diversus ordo, ac desideratur Ματρίχη.

In N. diversus ordo.

In O. diversus ordo; desideranturque περὶ ὄσρακοδέρμων, et περὶ ὄργύχων.

In Π. deficient περὶ δῖξ, et περιπερά. In περὶ παγούρων nonnulla initio, et fine discrepant.

In P. diversus ordo.

In Σ. diversus ordo; desideranturque Σπάρτος, Στίχας, Σάμφυχον.

In T. desunt Ταῶς, et Τρίγλα.

In Υ. diversus ordo.

In Ω. desideratur ὠτίδες; contra verò accedit ὠτάριχα, quod ab excuso abest.

Libellus hic non *Constantino*, sed *Michaeli Psello* in omnibus, quas evolvere licuit sive Bibliothecis, sive Auctorum Notitiis, adscribitur. De *Psello* autem et *Setho*, uter utrum compilarit, cum ejusdem ætatis æquales fuerint, in medio relinquimus. Allatius tamen, et Fabricius *Sethum* è *Psello* transcripsisse consentiunt.

65. Περί τοῦ εἶναι θεόν. Titulus recentiori manu. De Existentiâ Dei. Incipit: Τὸ μὲν εἶναι θεὸν ὁμοῦ πάντων καὶ φρονητήν, αἱ αὐτοφύεις τῶν ἀνθρώπων μαρτυροῦσιν εἰνοῖαι. Desinit: αὐτὴ γοῦν ἡ τρισυπόστατος οὐσία, ἡ ἐν μονάδι ὁμοῦ καὶ τριάδι.

Id Operis nusquam apud Allatium inter *Psellorum* edita, vel inedita; neque apud

Fabricium reperias. Sed ex sequentis Opusculi titulo esse *Constantini Pselli* verè collegeris.

69. Τοῦ αὐτοῦ ἐκθεσις πίστεως· ἐκδοθεῖσα τῷ βασιλεῖ τῷ μονομάχῳ, πρὸς ἔλληγρον τῶν διαβαλλόντων αὐτόν. Ejusdem Expositio Fidei, oblata Imperatori Monomacho ad sui obtrectatorum refutationem. Incipit: Πιστεύω εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Desinit: οὐκ ἐμμένον αὐταῖς ταῖς σκιαῖς, ἀλλ' εἰς τὸ φρωτότυπον ἀναφέρων τὴν ὁμοίωτητα.

Hanc ipsam Fidei Expositionem *Constantini* nomine inscriptam, eodem initio præditam memorat Allatius in supra dictâ *de Psellis Diatribâ*, pag. 115; eamque tradit in Bibliotheca Antonii Augustini *Cod.* 166. Mstam extitisse: quod ita esse nobis compertum, adito ejus Catalogo, ubi *eod. Cod.* inscribitur etiam *Constantini Pselli fidei expositio*. Eadem similiter inscripta occurrit in Philippi Labbei *Novâ Bibliothecâ MSS. Librorum*, pag. 38. Quæ verò illè in eâ *Expositione* de Sanctissima Trinitate, Divinisque Personis breviter explanat, eadem fusiùs tractata reperias in *Michaelis Pselli Διδασκαλία παντοδαπῆ*, sive *Omnifariaâ Doctrinâ* ad Michaelèm Ducam Imperatorem Constantinopolitanum, quam primus Græcè et Latinè Fabricius *Biblioth. Græca Vol. V.* publicavit. Ibi *Michael* tam prævè de Spiritûs Sancti Processione sentit quàm *Constantinus*; nec mirum, cum ille in sua *Fidei* ad eundem Imperatorem *Expositione* Spiritum Sanctum ex solo Patre procedere affirmet, auctore Allatio in *Diatribâ* superiùs memoratâ. Caterùm, ne utriusque *Pselli Expositio Fidei* perperam confundatur, ut alia Scripta confundi solent, sic habeto, utramque initio, magnitudine, nuncupatione differre. *Constantini* enim verò *Expositio* incipit: Πιστεύω εἰς πατέρα καὶ υἱόν, &c. ut supra; brevis est; siquidem duo circiter folia in 4.º tantùm implet, estque *Constantino Monomacho* nuncupata; *Michaelis* autem incipit: Πρῶτον τὸ πιστεύω, εἶτα ἡ τοῦτο. Πιστεύω δὲ καὶ ὡς ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα, &c. ac multò prolixior, implet folia XVII. in 4.º ut constat utrumque ex *Biblioth. Vindobon. Catalogi Vol. I. Part. I. Cod. CCXXII. Num. 4. pag. 321*; nuncupata verò est *Michaeli Duce*, ut tradit Allatius in ante dictâ *Diatribâ*, pag. 37.

71. Τοῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια φυσικῶν ἀπορημάτων πρὸς τὸν βασιλέα τὸν μονομάχον. Ejus-

dem diversa Capita Physicorum Dubiorum ad Imperatorem Monomachum.

Hæc Capita excerpta sunt ex antè dictâ *Michaelis Pselli Didascalîâ*; in eâ tamen, licet uberiore, desideres quæ hîc Asterisco denotantur. Omnium verò en series:

Τί ἐστὶ φύσις; - Quid sit Natura? Caput scilicet I. quod incipit: φύσις ἐστὶ δύναμις ὀφθαλμοῖς μὲν ἀθέατος· νῶ δὲ θεωρητῆ.

Eodem averso. 6. Τίμι διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχεῖον. II. Quo differant Principium et Elementum?

7. Περὶ ἀρχῶν τί εἰσιν; - III. De Principiis, quid sint?

72. δ. Περὶ ὕλης. IV. De Materia.

Eodem averso. * ε. Περὶ ἰδεῶν; - V. De Ideis. Incipit: Ἰδέα κατὰ πλάτωνα ἐστὶ, καὶ ἡ πρώτη τοῦ δημιουργοῦ ἔννοια.

73. ε. Εἰς ποσοὺς κύκλους διαμερεῖται ὁ οὐρανός. VI. In quot Circulos dividatur Cœlum?

ζ. Τίς ἡ οὐσία τῶν ἀστέρων; - VII. Quæ sit Astrorum substantia?

Eodem averso. η. Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορέας καὶ κινήσεως; - VIII. De Astrorum actione et motu.

74. θ. Πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες; - IX. Unde illuminentur Astra?

ι. Περὶ ἐπισημασίας ἀστέρων καὶ πῶς γίνεται χειμῶν καὶ θέρος; - X. De significatione Astrorum; et quomodo fiat Hyems et Æstas?

Eodem averso. * ια. Περὶ οὐσίας ἡλίου, καὶ εἰ πολλοὶ εἰσιν ἡλιοι; - XI. De natura Solis; et an plures sint Soles? Incipit: Τὴν μὲν οὐσίαν ἡλίου εἰρήκαμεν φθάσαντες.

75. ιβ. Περὶ μεγέθους ἡλίου καὶ σελήνης καὶ γῆς; - XII. De magnitudine Solis, Lunæ et Terræ.

Eod. averso. ιγ. Περὶ ἐκλείψεως ἡλίου; - XIII. De Solis Eclipsi.

ιδ. Περὶ ἐκλείψεως σελήνης; - XIV. De Eclipsi Lunæ.

76. ιε. Πόσος ἐκάστω τῶν πλαήτων ὁ χρόνος τῆς περιόδου; - XV. Quantum singulis Planetis Periodi tempus?

Eod. averso. ις. Πόθεν ἂν τις γνοίη ἑλληνικῶς ἀποδείξει τὴν τοῦ κόσμου συντέλειαν; - XVI. Quomodo quis noverit ex Græcorum demonstrationibus Mundi finem?

77. * ιζ. Περὶ τῶν ἀστέρων τῶν καλουμένων διοσκουραν; - XVII. De Astris quæ vocantur *Dioscuri*. Incipit: Ἐπὶ ποσούτων ἡ μάταμα τῶν ἑλλήνων σοφία ἠπάτηται.

Eod. averso. ιη. Εἰ θερμὸς ὁ ἥλιος; - XVIII. An calidus Sol?

78. ιθ. Περὶ τῶν φαινόμενων ἐν τῷ οὐρανῷ διαφόρων πυρίνων φαινοσμάτων:- XIX. De variis igneis Visis in Cœlo apparentibus.

κ. Περὶ τῶν φαινόμενων ἐν τῷ οὐρανῷ χρωμάτων αἱματωδῶν ἢ χροσμάτων:- XX. De apparentibus in Cœlo sanguinolentis Coloribus, et Hiaticibus.

Eod. averso. κα. Περὶ κομήτου:- XXI. De Cometa.

79. κβ. Περὶ τοῦ φαινόμενου ἐν τῷ οὐρανῷ γαλακτοειδοῦς κύκλου, ἢ λεγομένου γαλαξίου:- XXII. De lacteo Circulo in Cœlo apparente, qui dicitur *Galaxius*.

Eod. averso. κγ. Περὶ ὑετοῦ, χαλάζης, χόνου, πάχνης, ἢ δρόσου:- XXIII. De Pluvia, Grandine, Nive, Pruina et Rore.

80. * κδ. Περὶ δρόσου ἄθις ἢ πάχνης:- XXIV. De Rore iterum, et Pruina. Incipit: Πάχνη ἢ δρόσος, ννεμίας ἢ αἰθρίας οὐσος γίνεται.

κε. Περὶ Ἰριδος:- XXV. De Iride.

Eod. averso. κς. Περὶ τοῦ φαινόμενου ἐν τῇ Ἑ, οἷον ἀλανίου:- XXVI. De Apparentia in Luna, qualis Halo.

81. κζ. Περὶ τῶν φαινόμενων ἐν τῷ ἀέρι ῥάβδων:- XXVII. De apparentibus in aere Virgis.

Eod. averso. κη. Περὶ παρηλίων:- XXVIII. De Parheliis.

κθ. Περὶ σειμοῦ:- XXIX. De Terræmotu.

82. λ. Διὰ τί ἀλμυρὸν τὸ τῆς θαλάττης ὕδωρ:- XXX. Quare salsa Maris aqua?

Eod. averso. λα. Περὶ λιμνῶν:- XXXI. De Paludibus.

83. λβ. Τίς ἡ αἰτία τοῦ ἐν θαλάσῃ γλυκὺ ὕδωρ εὐρεσθῆναι:- XXXII. Quæ causa sit, quare in Mari dulcis aqua reperiatur?

λγ. Περὶ ποταμῶν:- XXXIII. De Fluviis.

Eod. averso. λδ. Περὶ ἀνέμων:- XXXIV. De Ventis.

85. averso. λε. Περὶ τυφῶνος:- XXXV. De Typhone.

86. λς. Περὶ ἐκνεφίου:- XXXVI. De Ecnephia.

λζ. Περὶ τῆς τοῦ νεύλου ἀναβάσεως. XXXVII. De Nili incremento.

Eodem averso. λη. Διὰ τί μόνος ποταμῶν ὁ νεύλος οὐκ ἀναδίδωσιν:- Quare solus Fluviiorum Nilus auras non emittat?

87. λθ. Περὶ τῆς ἐν εὐβοίᾳ παλιρροίας:- XXXIX. De Refluxu in Eubœa.

μ. Περὶ κεραυνῶν:- XL. De Fulmine.

Eodem averso. μα. Περὶ ὀριστησ:- XLI. De Pristere.

88. μβ. Περὶ τοῦ μεγάλου χειμῶνος (hactenus titulus in excusis) ἢ τοῦ μεγάλου θέ-

ου:- XLII. De magna Hyeme et Æstate. Caput Mstum, quoad partem posteriorem, octo versibus amplius est, quam excusum.

Eod. averso. μγ. Περὶ ψυχικῶν δυνάμεων: Πῶς ὁ πλάτων γεννητὴν ὁμοῦ τὴν ψυχὴν ἢ ἀθάνατον ἀποφαίνεται:- XLIII. De Facultatibus Animæ: Quomodo Plato Animam genitam simul, et immortalem demonstrat?

89. μδ. Τίς ἡ πλατωνικὴ ψυχογονία:- XLIV. Quanam sit Platonis Psychogonia, sive Generatio Animæ?

Eod. averso. με. Διὰ τί ἡ ψυχὴ μεεστὴ ἢ μέση (in excusis rectè legitur solùm μέση) τῶν μεεστῶν ἢ τῶν ἀμερίτων λέγεται:- XLV. Quare Animæ dicatur media inter partibilia et impartibilia?

μς. Ποῖαν ψυχὴν ὁ πλάτων ἐν πρᾶτῳ γεννᾷ:- XLVI. Qualem Animam Plato in Timæo generet?

90. μζ. Εἰ ἀναρχὸς ἡ ψυχὴ:- XLVII. An principii expers sit Anima?

Eod. averso. * μη. Τίς ἡ τῆς ψυχῆς δύναμις:- XLVIII. Quanam Animæ facultas? Incipit: Οὐκ ἔστιν ἡ τῆς ψυχῆς δύναμις ἀτελής ὑπαρξίς ἀλλὰ τελεία:-

μθ. Πόσαι αἱ τῆς ψυχῆς δυνάμεις ἢ τίνες:- XLIX. Quot, et quanam Animæ facultates?

91. ν. Περὶ τῆς ἀλόγου ψυχῆς:- L. De Anima irrationali.

Eodem averso. να. Τίς ἡ διαίρεσις τῶν κοινῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ σῶμα:- LI. Quanam distinctio communium operationum Animæ ad Corpus?

92. νβ. Περὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων:- LII. De Animæ facultatibus.

νγ. Περὶ προσορέσεως ἢ προσοχῆς:- LIII. De Electione et Attentione.

Eod. averso. νδ. Τίς ἡ βούλησις ἢ τίς ὁ πρακτικὸς λόγος:- LIV. Quid Voluntas, et quid Ratiocinium practicum?

93. νε. Εἰ μεταβάλλει ψυχὴ εἰς ἄγγελον:- LV. An mutetur Anima in Angelum?

Eod. averso. νς. Περὶ ψυχῆς:- LVI. De Anima. Incipit: ψυχὴ ἑαυτὴν γνοῦσα.

νζ. Πότε ἡ ψυχὴ τῷ κυομένῳ ἐνοῦται σώματι:- LVII. Quando Anima unitur Corpori, quod in utero gestatur?

94. νη. Πῶς ἐνοῦται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ:- LVIII. Quomodo uniatur Corpori Anima?

Eodem averso. * νθ. Πῶς σιωέχεται ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι:- LIX. Quomodo continetur Anima in Corpore? Incipit: Ἡ ψυχὴ σιωέχεται ἐν τῷ σώματι οὐχ' ὡσπερ θηρίον ἐν ζῳοζείῳ.

ξ. Πότερον ἡ ψυχὴ λύεται ἀπὸ τοῦ σώματος,

πες, ἢ τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς ψυχῆς:- LX. Utrum Anima solvatur à Corpore, an Corpus ab Anima?

95. ξα. Περὶ διαφορᾶς γνώσεων:- LXI. (in excusis γνώσεως). De differentia Cognitionum.

Eodem averso. ξβ. Πῶς οἶδε θεὸς τὰ μεταβαλλόμενα πράγματα:- LXII. Quomodo Deus novit quæ mutantur?

96. ξγ. Πῶς οὐκ ἀεὶ μετέχουμεν τοῦ θεοῦ, ἀεὶ ἐνεργούντος αὐτοῦ:- LXIII. Quomodo non semper finis participes Dei, ipso semper operante?

Eodem averso. * ξδ. Διὰ τί ὄλας ἐστὶ τὸ κακόν:- LXIV. Quare omnino Malum sit? Incipit: Τὸ κακόν, κυρίως οὐκ ἐστίν, ἀλλὰ συνέμφως τοῦ ἀγαθοῦ. Id quidem Caput desideratur in *Didascalîâ* à Fabricio publicatâ; sed memoratur inter ejusdem *Didascalie* Capita, quæ in *Diatribâ de Psellis* recenset Allatius.

ξε. Τί ἐστὶ τὸ (leg. Εἰ ἐστὶ π) ἐν ἀγγέλοις κακόν:- LXV. Numquid in Angelis sit mali?

97. ξς. Εἰ κακόν (in excusis καλόν) ἢ ὕλη:- LXVI. An Materia sit malum?

ξζ. Εἰ ἐν τόπῳ τὸ ἀσώματον:- LXVII. An in loco sit Incorporale?

Eodem averso. ξη. Περὶ τῆς ὡρὸς τὸ θεῖον τῶν ὄντων ἐπιτροφῆς:- LXVIII. De Entium ad Divinitatem conversione.

98. ξθ. Πότερον πλείους οἱ ἀγγελοὶ ἢ οἱ ἀνθρώποι:- LXIX. Utrum plures sint Angeli, quàm Homines?

* ο. Διὰ τί ἀπειρον τὸ θεῖον, καὶ πῶς ἀπειρον:- LXX. Quare infinita sit Divinitas, et quomodo infinita? Incipit: Πάν τὸ ὄντως ὄν, οὔτε κατὰ τὸ πλήθος ἐστὶν ἀπειρον, οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος.

Eodem averso. οα. Περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου:- LXXI. De Ævo et Tempore.

99. οβ. Περὶ τῶν πέντε αἰσθήσεων:- LXXII. De quinque Sensibus.

ογ. Εἰ ἀληθὲς τὸ καταβασαίνεσθαι πινὰς ὑπὸ τῶν ὀράντων:- LXXIII. An verum sit fascinari aliquos à videntibus?

Eodem averso. οδ. Πῶς οἱ ὄνειροι γίνονται:- LXXIV. Quomodo Somnia fiant?

100. οε. Διὰ τί οἱ νηστεύοντες διψῶσι μᾶλλον ἢ πεινῶσι:- LXXV. Quare jejunantes sitiunt magis quàm esuriunt?

* ος. Διὰ τί πεινόντες μὲν, ἀν πίνωσι πίνονται, διψῶντες δ' ἐὰν φάγωσιν ἐπιτείνονται:- LXXVI. Quare esurientes, si bibant, esurire desinunt; sitientes verò, si comedant, sitiunt vehementius? Incipit: Η δίψα

τοῖς φαρυῖσιν ἐπιτείνεται, διότι τὰ εἰσφερόμενα σιτεία.

Eodem averso. οζ. Περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γήρας:- LXXVII. De Sanitate, et Morbo, et Senectute.

101. * οη. Εἰ τὸ ἔμβρυον ζῶον καὶ πῶς τέφεται:- LXXVIII. An Embryon sit Animal? et quomodo nutriatur? Incipit: Τισὶν ἐν ἐτύχῳ μονοβίλοις περὶ τούτου τοῦ ζητήματος.

οθ. Πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις καὶ αἱ ὡρὸς τούτοις ἀνομοιοτήτες:- LXXIX. Unde fiunt Parentum Similitudines, et ab ipsis Dissimilitudines?

Eodem averso. π. Διὰ τίνα αἰτίαν τὸ τῶν ἀγρίων σῶν δάκρυον ἡδύ, τὸ δὲ τῶν ἐλάφων ἀλμυρόν:- LXXX. Quam ob causam Porcorum sylvestrium lachryma dulcis, Cervorum verò salsa?

102. πα. Τίς ἢ αἰτία δι' ἣν εὐδρυπῆα γίνονται ἐν τῇ σικῇ κρεμαννόμενα κρέα:- LXXXI. Quæ sit causa, quamobrem Carnes in ficu suspensæ, fiant molles?

πβ. Διὰ τί τὰ ῥόδα μᾶλλον ἀνθῆ δυσοδῶν πινῶν παραφυτευμένων αὐτοῖς:- LXXXII. Quare Rosæ magis floreat, quàm foetentes plantæ iis adsitæ?

Eodem averso. πγ. Διὰ τίνα αἰτίαν αἱ χαλκῆς καὶ αἱ μολιβδίδες ἐμβαλλόμενα ψυχρότερον τὸ ὕδωρ ποιοῦσι:- LXXXIII. Quam ob causam Silices et Plumbi laminæ in aquam injectæ, ipsam frigidiores reddant?

103. πδ. Διὰ τίνα αἰτίαν ἀχύροις καὶ ἱματίοις ἢ χιτῶν διαφυλάττεται:- LXXXIV. Quam ob causam paleis et vestimentis Nix conservetur?

Hactentis *Capita Physica*, in quibus, si Asteriscos numeres, decem occurrunt, quæ in laudata *Didascalîâ* desiderantur; proindeque typis nondum illuxere. Omnes verò alias, quæ sequuntur, *Dubiorum Physicorum* Solutiones in eadem *Didascalîâ* frustra quæras; adeoque ineditas crede.

Eodem averso. Τοῦ αὐτοῦ ἑτέροι ἐπιλύσεις φυσικῶν ἀπορημάτων ὡρὸς τοὺς ἰδίους μαθητὰς, καὶ ἑτέροις ἐπερωτῶνται:- Eiusdem diversæ Solutiones Physicorum Dubiorum ad Discipulos suos, aliosque de his interrogantes, quæ ita se habent:

α. Πότε ψυχρῶνται τὰ ἔμβρυα:- I. Quando animantur Embrya? Incipit: Ἡρώτησας πότε ψυχρῶνται τὰ ἔμβρυα, ἀντερῶ τῶν δέ σε κάγω.

104. β. Ποῖα αἰτία τῶν βρεφῶν τὰ μὲν εἰσιν ἐλλιπῆ, τὰ δ' ἄρπα:- II. Quæ de causâ Infantium alii sint perfecti, alii verò im-

perfecti? Incipit: Θαυμάξῃς εὐλόγως περὶ τῶν ἐπικυομένων βρεφῶν.

105. averso. γ. Ὅτι οὐδὲ μία διαφορὰ τοῖς τοῦ θήλειος καὶ τοῦ ἀρρένου γεννητικῶς μορίοις ἐστὶ. Καὶ ὅτι δι' ἔλλειψιν θερμότητος τὸ θῆλυ ἐν τῇ μήτρᾳ γίνεται: - III. Quod nulla sit differentia partibus Fœminæ et Maris genitalibus; et quod ob defectum caloris Fœmina in utero generetur. Incipit: Μὴ θαυμάσεις εἰ σοι παράδοξον λόγον ἐρῶ περὶ παραδόξου φράγματος.

107. δ. Περὶ τοῦ σπέρματος: - IV. De Semine. Incipit: ψευδῆς ὁ κτησίου λόγος καὶ ἡρόδοτου· ὁ μὲν γὰρ ὡσπερ μυθολόγων πῆγνυσθαι φησὶ.

108. ε. Διὰ τίνα αἰτίαν τοῖς ὄνειρόητοις ἡδυτέραί αἱ σιμουσίαι φαίνονται: - V. Quâ de causâ somniantibus Concubitus suaviores appareant? Incipit: θαυμάζεις εἰκότως ὅτι περὶ εἰς ἡδονὴν ὑπερβάλλει λόγον τοῖς ὄνειρόητοις τὰ ἀφροδίσια ἢ τοῖς ἐρηνηροῦσιν.

Eodem averso. ς. Διὰ τίνα αἰτίαν τῶν γεννομένων πινά τερατοειδῆ γίνονται: - VI. Quâ de causâ quædam ex iis, quæ generantur, monstrosa sint? Incipit: Μὴ θαυμάσης εἰ τερατουργεῖν πῆ φύσις ἐν τοῖς ἐμβρυοῖς δύναται.

109. averso. ζ. Τίς ἢ αἰτία τοῦ τὸν ἀλεκτερόνα ἀδειν νυκτός: - VII. Quænam causa, cur Gallus nocte cantet? Incipit: Τοῦ τὸν ἀλεκτερόνα ἀδειν νυκτός, οὐ φερό πολὺ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς.

110. η. Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν ἀπληγὰ εἶσι, τὰ δὲ πληροῦνται ταχέως καὶ τῆς ὀρέξεως ἴσανται: - VIII. Quare Animalium alia sint insatiabilia; alia verò citò satientur, et esurire desinant? Incipit: Τοῦ τῶν ζώων τὰ μὲν ἀπληγὰ εἶναι, τὰ δὲ ταχὺ πληροῦσθαι, καὶ τῆς ὀρέξεως ἴσασθαι, αἰτία ἡδε.

111. θ. Τίς ἢ αἰτία δι' ἣν ὁ κύων τὸ οὐράϊον κινεῖ: - IX. Quæ causa sit, cur Canis caudam moveat? Incipit: Οὐδὲν ἐστὶ τῶν γιγνομένων ἀνάϊπον ὅποιον ποτὲ εἶ.

Eodem averso. ι. Τίς ἢ αἰτία δι' ἣν ἐπὶ τῶν φασίμων ὑδάτων κύκλοις ποιοῦσι τὰ πίπλοντα σώματα μείζονας καὶ ἐλάττονας. X. Quæ causa sit, quare Corpora super stantes aquas cadentia, circulos efficiant majores et minores? Incipit: Ἀπορεῖς πῶς ἐπὶ τῶν φασίμων ὑδάτων πᾶν εἰς πῆ φερέσσι σωματίον, κύκλους ποιεῖν εἴωθεν ἐλάττονας ἐπὶ μείζονσι.

Hinc sequuntur Folia duo pura, recentius addita; sed ex antiquiori numeratione liquet tria desiderari. Quamobrem Quæstionis hujus Solutio maximâ sui parte deficitur; atque aliæ plures haud dubiè in-

terciderunt, ut patet ex Opusculorum numerali Nota ἴθ. ad oram folii 119. adscriptâ.

114. Tituli et initii expers, de Deo et Mundo, quemadmodum videtur, Quæstio. Quod ex initio restat, ab his verbis incipit: λούμενος ἐφ' οἷς ἅπαξ ἀπεμνημόνευσεν, ὡς ἴτε ἀτόπων ἔχεται διακρίσεων. Finis talis est: ἀν δέ μου ἀκούειν ἐθέλοιτε, αὐτοῦ προσελθόντες τῇ θείᾳ πηγῇ, καθαρωτέρου ρεύματος ἐμπληθεύητε. Hæc videtur etiam inedita.

119. ἴθ. Τοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ θεολόγου τὸ, πῶς κυρίως καὶ οὐ κυρίως. XIX. Ejusdem. In Dictum Theologi (sive Gregorii Nazianzeni) πῶς κυρίως καὶ οὐ κυρίως. Incipit: Τοῦ κυρίως φερός τὸ μὴ κυρίως πολλὰς εὐρίσκω διαφορὰς, καὶ φερώτη μὲν ἐστὶν ὅταν τὸ μὲν ἐφ' ὃ τὸ κυρίως λέγεται. Desinit: ἡ ἀδυπόστατος σοφία, ὃ φερό πάντων βουωῶν κατὰ τὴν φρονητικὴν ῥῆσιν, τῷ πατρὶ γεννηθείς. Apud Allatium de Psellis pag. 104. inter Michaelis Pselli scripta inedita recensetur In loca difficiliora Nazianzeni Expositio. Unde hujus Dicti Expositionem ineditam pariter esse consequitur.

120. κ. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ψαλμῶν φερός τὸν βασιλέα τὸν δούξαν κύριον μιχαήλ. XX. Ejusdem in Inscriptiones Psalmorum ad Imperatorem Dominum Michaelem Ducam. Hoc opusculum versibus Politicis CCX. conscriptum, ita incipit:

Οὐκ ἐστὶ τὸ ψαλτήριον δέσποτά μου βιβλίον. Desinit verò:

Καὶ γράψω σοι τὴν ἀρρητον τῶν ψαλμῶν θεωρίαν. De hoc etiam Carmine Allatius *ibid. ead. pag.* inter Pselli inedita.

124. averso. κα. Τοῦ αὐτοῦ φερός τὸν αὐτὸν περὶ δόγματος. XXI. Ejusdem ad eundem de Dogmate. Carmen versibus etiam Politicis XCVII. constans, quorum primus ita se habet:

Δέχου καὶ τὸν θεμέλιον τῶν χεθ' ἡμῶν δογμάτων, postremus verò:

Ἀρχὴ γὰρ τοῦτο καὶ κρηπίς τυγχάνει βασιλείας. Id Carmen, unâ cum ejusdem *Synopsi Legam*, à Francisco Bosqueto Parisiis anno 1632. in 8.º Græcè vulgatum est, teste Allatio.

127. κβ. Τοῦ αὐτοῦ φερός τὸν αὐτὸν περὶ τῶν ἐπιτὰ σιωδῶν. XXII. Ejusdem ad eundem de Septem Synodis, versibus etiam Politicis, quorum primus:

Γίνωσκε καὶ τὸν ἀειθμόν τῶν ἱερῶν σιωδῶν, postremus verò:

ἄλλως τὲ πλείους τὰς σελίδας ἐκίνας μὴ τιμῶντας. Hoc

Hoc

Hoc de Synodis Carmen et Græcè, et Latine jam prodiit, testante eodem Allatio in *Diatriba de Psellis*, pag. 57. sed Mstum, quippe versibus LXXXIX. constans, locupletius est excuso, quod totum absolvitur versibus LXXI. ut refert Fabricius in suis ad eandem *Diatribam* Notis, pag. 32. *Biblioth. Græca Vol. V.*

Statim eadem manu subscriptum legas: Τέλος τῶν λόγων τοῦ ψαλλοῦ τοῦ κωνσταντινου. Hoc est: *Finis Sermonum Constantini Pselli.* Unde palam est, omnia opera hactenus enarrata, *Constantino Psello*, saltem à fol. 18. ubi primum nomen ejus apparet, assignari.

Post hoc verò folium 127. si antiquiorem spectes enumerationem, deficiunt duo: quo fit, ut sequentis Operis initium desideres.

129. Inscriptionis et principii expers Tractatus Astronomicus. Ejus primum Fragmentum superstes incipit: Ἐπιτάμεις ἄ, ἐπιτάμοι οὐκταμυχίλιοι ἐπιτάμοιοι πεντήκοντα ἐπιτάμοι περισεύουσι τρεῖς ὥραι αἱ πινες ἐν τεσσαρσιν ἔτεσιν ἀναβιβάζομεθα. Desinit: ἡ δὲ περίοδος τῆς ἀνακυκλώσεως τῶν τεσσαρῶν ἐνιαυτῶν, ὄλυμπίας ἐπεκλήθη: Deinde subeunt hujusmodi Capita.

130. Περὶ διαμέσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ. De Divisione Anni. Incipit: Ο ἐνιαυτὸς τοῦτον τὸν τρόπον διαμερεται.

131. averso. Περὶ τῶν ἰε. ζωδίων πτολεμαίου. De Duodecim Signis Ptolemæi. Incipit: Κελεύς, ζωδίων ἀρρενικόν. ἡ κεφάλη: ταύτης ζωδίων θήλυ.

133. averso. Διάγνωσις τῶν μηνῶν κατὰ εὐδόξιον. Cognitio Mensium secundum Eudoxium. Incipit: Μὴν μαρτίος ε. ἔστιν ἡ ἡμέρα ὡρῶν ἰα.

134. averso. Μέθοδος τοῦ εὐρεῖν ἐν ποίῳ ζωδίῳ ἴσταται ὁ ἥλιος: Methodus inveniendi in quo signo stet Sol. Incipit: ἀριθμῶν τὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀπριλίου ἕως τῆς ἐπιζητουμένης ἡμέρας.

135. averso. Περὶ ὠροσκοπίου. De Horoscopo. Incipit: Τὰς ἀπὸ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ὥρας ὅσαι εἰσι χεῖν ἀναβιβάζεσθαι ἐπὶ τῶν ἰε.

Διάγνωσις ποίῳ ζωδίῳ ἐστὶν ἡ σελήνη ἐν ἐκάστῃ ἡμέρᾳ: Modus cognoscendi in quo signo sit Luna singulis diebus. Incipit: Ἰστέον ὅτι ἐν ἐκάστῳ ζωδίῳ ποιεῖ ἡ σελήνη.

137. Εὐρέσις τῆς ποσῆς τῆς σελήνης: Inventio ætatis Lunæ. Incipit: Ἡ σελήνη τετλεία ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ θυ.

139. averso. Μέθοδος τοῦ γνῶναι ποίας ὥρας

λάμπει ἡ σελήνη ἐκάστῃ νυκτί: Methodus cognoscendi quot horas luceat Luna singulis noctibus. Incipit: Χρὴ εἰδέναι ὡς ἐκάστῃ νυκτί τασαρεα λεσπία.

141. Μέθοδος τῆς εὐρέσεως τοῦ νομικοῦ πάχα. Methodus inveniendi Pascha legale. Incipit: Ἡ ἰδ τῆς σελήνης ἐν ἡ τὸ παρ' ἑβραίοις γίνεται πάχα: Præter primam hanc Methodum, traduntur aliæ sex, hujus voculæ ἄλλη titulo distinctæ.

144. averso. Μέθοδος ὡρὸς τὸ εὐρεῖν τὴν ἀπόκρεων: Methodus ad inveniendam Septuagesimam. Incipit: Χρὴ σκοπῆσαι τὴν ποσὴν τοῦ μηνὸς ἐν ἡ τελεῖται τὸ ἅγιον τῶν χριστιανῶν πάχα.

145. averso. Κανόνιον τοῦ γνῶναι τὰς χαλάνδας ἐκάστου μηνὸς ἀπὸ τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου: Regula noscendi Calendas cujusque mensis ex Solari Cyclo. Incipit: Ἡλιακὸς κύκλος ἄ. χαλάνδα ὀκτωβ. ἡμέρα β.

148. Μέθοδος δι' ἧς εὐρίσκονται αἱ ἐπακταὶ τῶν... Methodus, qua inveniuntur Epactæ... Incipit: Τὰς τξέ ἡμέρας τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἡλίου ὑφεῖλαι δεῖ ἐπὶ τῶν ἐπιτάμοι.

Eodem averso. Τὰ ὀνόματα τῶν ἰε μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ: Nomina duodecim anni Mensium, nempe Latine, Ægyptiacè et Græcè. Incipit: ῥωμηκῶς: σιπτιέμβριοι.

149. averso. Μέθοδος εἰς τὸ εὐρεῖν ἐπακτὰς τοῦ ἡλίου. Methodus ad inveniendas Solis Epactas. Incipit: Ἐχει ὁ ἐνιαυτὸς χετὰ τῶν τοῦ ἡλίου δρόμον μηνῶν ἰε.

150. averso. Μέθοδος εἰς τὸ εὐρεῖν ἐκάστην ὥραν τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς σιῆς τοῦ ἡλίου: Methodus ad inveniendas singulas diei horas ex umbra Solis. Incipit: Δεῖ ἀειδηῆσαι ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου διὰ τῶν ἰχνῶν τῶν ποδῶν.

151. Ωρολογίον λαμβανόμενον ἀπὸ τῆς σιῆς τοῦ ἡλίου: Horologium desumptum ex umbra Solis. Incipit: μὴν ἰαννουάριος χε δεκέμβριος: Ωρ. ἄ πόδ. λ: ὡρ. ε. πόδ. κ.

Eodem averso. Περὶ τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων τοῦ ὅλου χρόνου: De motu Astrorum omni tempore, sive per totum Annum. Incipit: Μηνὶ ἰαννουαρίῳ: Ο ἥλιος ὑψοῦται ὁ δ' ἀετὸς σὺν τῷ σφάνῳ χαθόλου δύεται.

157. averso. Περὶ παρηλίαν: De Parheliis. Incipit: Παρήλια χαλοῦνται νεφέλαι, αἱ τῶν ἡλίῳ παρεικῦται.

158. averso. Περὶ τῶν τῆς σελήνης σημείων: De Signis Lunæ. Incipit: Ἐστ τετάρτα ἡ χε τετάρτα ἡ σελήνη χε ἔχει τὸ φῶς.

159. Περὶ ἀστέρων διατόντων: De Astris emicantibus. Incipit: Ο αἰθὴρ σφόδρα ἐστὶ διάπυρος.

πυρός ὄθεν ἔ αἰθήρ ὠνομάσθη παρὰ τὸ αἶθρα,
τὸ καίω.

Eodem averso. Περὶ νεφέλων:— De Nubibus.
Incipit: Εαν γένηται τις νεφέλη ἀεράδης παρὰ
τὰς ὑπαρρέας.

160. Επὶ περὶ χειμῶνος ἔ εὐδίας ἀπό τε τῶν
κτηνῶν ἔ τῶν πετεινῶν:— De Tempestate et
Serenitate ex Pecudibus et Avibus. Inci-
pit: Αἶγες ἀθροῖαι κοιμαμέναι χειμῶνα δηλοῦ-
σιν. Pecudum et Avium nomina ordine lit-
terarum digesta sunt, ita ut ab Αἶγες au-
spicentur, et in Χελιδόνες desinant.

161. averso. Καθολικὴ ἐπιτήρησις τῆς σελή-
νης ὡς ἀπ' ἀρχῆς τῆς θερινῆς τροπῆς ἥτις ἐστὶν
ἰουνίου ἴδ:— Universalis Observatio Lunæ
ab initio Solstitii æstivi, quod est XIV.ª
Junii. Incipit: Εν τῇ ἴδ τοῦ ἰουνίου μηνὸς ὅτε
γίνεται ἀρχὴ τῆς θερινῆς τροπῆς.

Subscriptum: Τῷ συμπληρωτῇ τῶν χειλῶν
θεῷ χάρις. Id est: *Completori bonorum Deo
gratia.*

163. averso. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀέρι σημεῖων
τοῦ τε χειμῶνος ἔ τῶν ἀνέμων:— De Signis tùm
Tempestatís, tùm Ventorum, in aere ap-
parentibus. Incipit: Γιγνώσκειν ὅτι τὰ σημεῖα
τῶν χειμῶνων ἔ τῶν ἀνέμων οὐ κατὰ πᾶσαν
ἡμέραν ἀποτελοῦνται.

Περὶ ἡλιακῶν σημεῖων:— De Signis Solis. In-
cipit: Αἰ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἀέρα διαφορὰ κυ-
ριώτεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσί.

De Astronomico Tractatu, sive Capiti-
bus ad Astronomiam et Chronologiam per-
tinentibus à fol. 129. huc usque recensitis,
nihil neque apud Allatium *de Psellis*, ne-
que apud Fabricium disertè atque expres-
sè memoratum invenimus. Hoc tantùm
apud Ducangium in *Glossar. Med. et infim.
Græcit. Tom. II.* in Indice Auct. inedito-
rum occurrit: *Michaelis Pselli de Kalen-
dis, Nonis et Idibus ad Isaacium Comnenum.*
Quare illum Tractatum, sive sit *Constan-
tini*, sive *Michaelis Pselli*, necdum typis
mandatum existimamus.

164. Τοῦ ὑπερπυλίου κύρου Κωνσταντίνου τοῦ
ψαλλοῦ πρὸς τοὺς (μαθητάς). Honorati admo-
dum Domini Constantini Pselli ad Disci-
pulos (De Ævo scilicet). Incipit: Εἴ τις
αἰὼν ἐμοί, οὔτε χρόνος οὔτε χρόνου πὶ μέρος. Hic
iterum *Constantinus*, non *Michael* nuncu-
patur.

Eodem averso. Τοῦ αὐτοῦ τίτλοι, ὅτι ἀναλο-
γῆ ὁ νοῦς μὲν τῷ ἡλίῳ ἢ ψυχῇ, τῇ σελήνῃ,
ἔ ἢ σάρξ τῇ γῆ· ἐξ δὴ, νοός. ψυχῆς. ἔ
σαρκὸς σωσιζόμενος ὁ ἄνθρωπος, σώζει τύπον
τοῦ σύμπαντος. Eiusdem Versus, quod Mens

quidem cum Sole conveniat, Anima cum
Luna, et Caro cum Terra; ex Mente ve-
rò, Anima et Carne constans Homo, uni-
versi Orbis speciem præbeat.

Versus autem sunt Iambici, numero
tantùm XVII. quorum primus est hujus-
modi:

Τῶν πρῶτοτύπων οὐρανοῦ κινήματων.

Postremus verò sic habet:

Ἐκείθεν ἡμαύρωσεν αὐτῆς τὴν φύσιν.

Cæteri, mutilato hîc Codice, interciderunt.

Nulla verò tùm Capitis *de Ævo* supra
relati, tùm Versuum, de quibus proximè
dixi, mentio à me uspiam reperta, facit
ut neutram *Constantini* Scriptionem adhuc
innotuisse, nedum in vulgus prædiisse cen-
seam.

Porro ad *Auctorem* quod attinet, cu-
jus nomine omnia (si mutila exceperis)
hujus Codicis opera inscribuntur, ea non
Constantino, sed *Michaeli Psello* passim as-
signata in Mstorum Catalogis invenio. Cum
autem Psellorum omnium *Michael*, Mi-
chaelis Ducæ Imperatoris Præceptor, eru-
ditionis laude memoratissimus extiterit;
quid mirum, si *Joannis*, aut *Constantini*
pleraque opera illi perinde attribuuntur,
ac *Herculi Thebano* cæterorum *Herculum*
attribui Labores solent? Huc accedit, quod
licet Allatius justam *de Psellis et eorum
Scriptis Diatribam* elaborarit, non pauca
etiam addiderit Fabricius; nondum tamen
de singulorum lucubrationibus liqueat;
multæque adhuc de iis pendeant sub Cri-
tica Themide controversiæ.

Postremò admonendus Lector, à *Num.*
155. ad extremum usque Codicem aliquot
folia præposterè compacta esse et inter-
turbata; nonnulla quoque aut avulsa, aut
deperdita videri.

LII.

Bombycinus in quarto, foliorum 138.
tùm chartæ materiâ, tùm litterarum for-
mâ, tùm ætate, tùm etiam vitiis Codici
XLIX. *Libanii Declamationes* complectenti
omnino similis gemellusque; adde et ipso
Scriptionis genere cognatus; *Aristidis* enim
continet Orationes aliquot hac serie dispo-
sitas, his titulis insignitas.

Fol. 1. averso. Prætermisâ inscriptione,
occurrit Oratoris Vita, *Constantini Lascari-
ris* manu exarata, sic incipiens: Αριστίδης
ἀδριανεύς σοφιστῆς ἀνδρικήν δὲ πόλιν τῆς μω-
σίας

σίας τῆς νῦν βιβιωίας. Hæc verò eadem ferè est, quæ apud *Suidam* in *Αριστείδης* legitur, præter periodum ultimam, quam *Lascaris* verba talem exhibent: τῶν δὲ λόγων αὐτοῦ πολλῶν ὄντων καὶ πακίλων παρ' οὐδενὶ πέρας εὐροί τις ἄν:- Quibus verbis, si ea *Kustero* legere contigisset, clarior sanè factus ei fuisset *Suidæ* locus; neque illum, ut obscurum et male interpunctum, aliter legisset. Eorum autem sensus hic Latinè: *Ejusdem verò Orationum, cum multæ ac variae sint, nullum ferè terminum (sive certum numerum) quisquam inveniat.*

2. averso. Πίναξ τῶν ἐν τούτῳ λόγων ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος. Index Orationum Aristidis Rhetoris hoc Volumine contentarum. Hujus in fine *Constantini Lascaris*, qui et Indicem exaravit, manu subscriptum: ἵζ λόγοι, οἱ πλείους καὶ ἀμείους λείπουσι. Hoc est: *Orationes XVII. Plures et meliores deficiunt.*

Singulas porrò ad *Genevensẽm Pauli Stephani* Editionem An. MDCIV. in 8.º recensendas curavimus; indicato quem ibi Titulum Oratio quæque obtineat; quoto Volumine, quotâ Paginâ reperiatur.

3. ᾱ. Ασκληπιάδης. I. Asclepiades. *In Asclepiadas Oratio, Tom. I. pag. 73.* Incipit: Κλυτε φίλοι θεός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.

5. averso. ε̄. Διόνυσος:- II. Bacchus. *In Bacchum Oratio, ibid. pag. 51.* Incipit: Ηγίσθω μὲν αὐτὸς ἀσκληπιὸς ὁ φῆνας τὸ ὄναρ.

6. averso. γ. Ηρακλῆς:- III. Hercules. *In Herculem Oratio, ibid. pag. 56.* Incipit: Ἀλλ' ὦ φίλτατε ἠράκλεις.

9. Ἱερῶν λόγος ᾱ:- Sacrorum Sermonum I. *Ibid. pag. 479.* Incipit: Δοκῶ μοι κατὰ τὴν ἐλένην ὁμήρου.

19. Ἱερῶν λόγος δεύτερος:- Sacrorum Sermonum secundus. *Ibid. pag. 511.* Incipit: Φέρε δὴ καὶ τῶν ἀνωτέρω μνημονεύεσθαι.

29. Ἱερῶν λόγος τρίτος:- Sacrorum Sermonum tertius. *Ibid. pag. 546.* Incipit: Ετυχον μὲν διατρίβων ἐν ἀδριανοῖς.

34. averso. Ἱερῶν λόγος δ'. Sacrorum Sermonum IV. *Ibid. pag. 568.* Incipit: Ἐπει δὲ κατὰ περιήκοντι τῆς ἀσθeneίας.

48. averso. Λόγων Ἱερῶν πέμπτος:- Sacrorum Sermonum quintus. *Ibid. pag. 617.* Incipit: Θέροισ ἀρεὰ πονήρας εἶχεν ὁ γόμαχος.

53. Περὶ τοῦ παραφθιγματος:- De Paraphthegmate. *Tom. III. pag. 617.* Incipit: Δεινοὶ τινες εἰσὶ νοθητῆιν ἑτέροισ.

76. Περὶ τοῦ πέμπειν βοήθειαν τοῖς ἐν σικελίᾳ:- De Auxilio militantibus in Sicilia

mittendo. *Oratio Sicula prior, Tom. II. pag. 3.* Incipit: Τὸ μὲν οὖν κατηγορεῖν ὦ ἀθηναῖοι.

82. averso. ιᾱ. Εἰς τὸ ἐναντίον:- XI. Oratio in contrariam partem. *Oratio Sicula posterior, ibid. pag. 27.* Incipit: Σωεύξασθαί μὲν ὦ ἀθηναῖοι.

90. averso. ιβ̄. Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης:- XII. De Pace ad Lacedæmonios. *Oratio de Pace prior, ibid. pag. 56.* Incipit: Πρῶτον μὲν ὦ ἀθηναῖοι χάρις πολλή τοῖς θεοῖς.

95. ιγ̄. Ὑπὲρ τῆς πρὸς ἀθηναίους εἰρήνης:- XIII. De Pace ad Athenienses. *Oratio de Pace posterior, ibid. pag. 72.* Incipit: Ἦν μὲν ἐκ πολλοῦ πάντες ἡμέραν ἰδεῖν.

98. Sequenti Orationi, Tituli vice, tale Argumentum præfigitur: ἱδ. φιλιππου διόδου αἰτοῦντος παρὰ θεβαίων ἐπ' ἀθηναίους, ἠκούσιν ἀθηναῖοι ἐκόντες, ἑαυτοὺς εἰς συμμαχίαν δίδόντες τοῖς θεβαίοις:- Oratio XIV. Philippo transitum ad Athenienses à Thebanis postulante, Athenienses libenter venerunt, Thebanis sese in belli societatem tradentes. *Oratio de Societate prior, ibid. pag. 220.* cui etiam idem planè Argumentum Græcè præmittitur. Incipit: Οὐτε φιλιππου θαυμάσαι τις ἂν ὦ ἀνδρες:

106. ιε̄. Πρὸς θεβαίους περὶ τῆς συμμαχίας, ε̄:- XV. Ad Thebanos de belli societate Oratio II. *Oratio de Societate posterior, ibid. pag. 247.* Incipit: Αφικόμεθα μὲν οὐ λόγῳ πρὸς φίλιππον ἀγωνιούμενοι.

113. averso. ις̄. Λευκτρικὸς ᾱ τῶν ε̄. XVI. Ex V. Leuctricis Orationibus I. *Oratio Leuctrica prima, ibid. pag. 85.* Incipit: Οὕτως ἔχον ὦ ἀθηναῖοι γνώμης ἀνέστηκα.

124. ιζ̄. Αἰγύπτιος:- XVII. Oratio Egyptiaca. *Tom. III. pag. 552.* Incipit: Ἀ πρῶτην ἡρου με περὶ τοῦ νεῖλου. Fine deficiens, in hæc verba desinit: οὐτε θάλαττα πρόσσηχῆ. ἀλλ' ἐν πεδίῳ πολλῶ κεχυμένα ὁ μενδῆσιος, quæ in supra laudatæ Editionis *Tom. III. pag. 610.* ferè mediâ inveneris.

138. averso, totius Codicis postremo, reperitur Πίναξ τῶν μελετῶν λιβαίου: Index Libanii Declamationum. Is manu descriptus est aliâ prorsus ab eâ, quæ totum Codicem perscripsit; at eadem (ni littera fallit oculos) aut certè illi simillimâ, quæ *Tabularum Astronomicarum* Fragmenta quædam exaravit in principio et fine *Codicis XLVIII.* supra recensiti. Eo quidem Indice primoribus verbis designatæ Declamationes XLII, ut numerales Notæ præferunt, contineri videntur; sed re accuratius et subtilius

tilius inspectâ, XLI. tantummodò sunt; quoniam Scriba, relicto unius versiculi spatio, et initium et numerum prætermisit Declamationis κζ', quæ in Codice XLIX. Libanii Declamationes complectente, incipit: Οἷας μὲν ἐκτίνω τὰς χάριτας. Hujus denique Indicis Declamationibus promiscuè, nullâque adhibitâ annotatione, comprehensæ sunt, tanquam Libanii, duæ illæ Orationes quæ in proximè dicto Codice Luciani et Choricii nomini addicuntur.

LIII.

Bombycinus in quarto, cui folia solummodò 93. fuscâ facie, ac passim maculosâ deformis; vetustis litteris, Sæculi XIV. quippe initium fatentibus; marginibus plerisque adesis, magnâ etiam sui parte mutilus; sed linteâ chartâ, à Constantino Lascari, alioque ejusdem ævi Calligrapho satis nitidè exaratâ, suppletus refectione. Continet Aristophanis Comœdias *Plutum*, *Nubes*, *Ranas*, *Equites*, frequentibus Scholiis et Annotationibus illustratas.

Fol. 2. Γένος ἀριστοφάνους. Aristophanis Genus, seu Vita. Incipit: Αριστοφάνης ὁ κωμωδοποιὸς γένει ἦν ἀθηναῖος πατὴρ δὲ φιλιππου. Desinit: ὄρνιθες. πλούτος. σφῆκες:—

Hæc Vita ferè omnino ab eâ differt, quæ apud Suidam in Αριστοφάνους occurrit; sed illi planè consentit, quam Thomas Magister contexuit, et Aristophani suo præmisit Kusterus; nisi quod Msta hæc uberior est sequentibus verbis: Τὰ δὲ εὐεισκόμμενα δράματα ταῦτα ἀχαρνεῖς: βάτραχοι: ἐρήνη: ἐκκλησιαζουσα: θεσμοφορίαζουσα: ἰσπῆες: λυσιφρατος: νεφέλαι: ὄρνιθες: πλούτος: σφῆκες:—

Ad Vitam accedit incerti Poetæ Distichon sepulchrale in Aristophanem, quod neque in Anthologiâ Gracâ sæpius allegatâ, neque alibi uspiam invenimus; estque hujusmodi:

Θεῖος ἀριστοφάνης ἕσσ' ἐμοὶ νέκυς εἶ πνα κεύθει
Κωμικῶ ἀρχαίης μνήμα χροσοσίας.

Cujus quidem Epigrammatis sententiæ, licet verba satis pateant, non ita patet intellectus.

Eod. averso. Ὑπόθεσις πλούτου. Argumentum Pluti. Incipit: Βουλόμενος ἀριστοφάνης σκώψαι ἀθηναίους ἀδικία καὶ συκοφαντία καὶ τοῖς τοιοῦτοις συνόντας.

Hoc Argumentum idem prorsus est, quod in Aristophanis Editione à Kustero factâ primo loco præstat; si tamen Personarum

nomina excipias, quæ hîc subnectuntur. Utrumque et Vitam, et Argumentum Constantinus Lascaris exscripsit.

4. Αριστοφάνους πλούτος. Aristophanis Plutus. Incipit:

Ὡς ἀργαλέον πᾶσι μ' ἐστὶν ὦ ζεῦ καὶ θεοί. Marginibus adscripta vetera Scholia ignoti Explanatoris, hoc initio: Αργαλέον, χαλεπὸν, δύσκολον, δυσχερές. εἴρηται παρὰ τὸ ἀλλοτῆος ἀλγαλέον. In quo sanè cum excusis apud ante dictum Kusterum consentiunt. Singula verò, ut minutissimè exarata, ut compendiis nexibusque litterarum impeditissima, atque aliàs madore, aut vetustate prope deleta, excutere et cum illis conferre arduum profectò, et longum opus. Glossis præterea frequenter interscriptis Drama commendatur. At, quod infeliciter accidit, dimidiatum est; quippe in versum § 28. deficit. Reliqui verò Lascaris manu in charta linteâ recentiore, Scholiis tamen prætermisissis, suppleti sunt.

24. Ὑπόθεσις νεφέλων. Argumentum Nubium. Incipit: Αὐτος καὶ μέλιτος σοκράτει τῷ σωφροσίου βασιλῆαυτες. Hoc à priniis verbis ad hæc: ὁ πρεσβύτης τῆς ἐλπίδος ferè congruit cum Thoma Magistri Argumento apud Kusterum extante; cætera tùm ab eo, tùm ab aliis Argumentis, quæ apud eundem legas, omnino discrepat.

25. Interjecto unius paginæ vacantis intervallo, sequitur expers Tituli, et initio mutilum aliud Nubium Argumentum, ita incipiens: μακεδόνων βασιλέα ὅτι προὔκρινεν αὐτὸν ἀριστοφάνους. Quod idem, planè est atque illud, quod apud memoratum Kusterum primo loco adducitur.

Inter varia deinceps minoris modi Argumenta eminent uberioris unum, ab his verbis exorsum: Πρεσβύτης σφευιάδης ἕσσ' δανείων καταπονούμενος, quod apud eundem tertio loco positum invenias.

Eod. averso. Incipit sine titulo ipsa Fabula ab hac Interjectione Ιού, ἰού. Suis eadem vetustis Scholiis illustratur, quorum tale est initium: Σχετλιαστικὸν ἐπιρρημα. διὰ τὸ ἐξηγηρένα καὶ ἀρεπνεῖν δυσφορῶν ἀναβοῶν. Idem habent Scholia à Kustero publicata; sed illa his multò copiosiora.

49. Ὑπόθεσις περὶ βατραχῶν. Argumentum Ranarum. Id constat versibus Iambicis X, sed nullo discrimine, perinde ac si pedestris sermo esset, exaratis, quorum princeps sic habet:

Μαθὼν παρ' ἠερακλείου δίουσος τὸν ὁδὸν.

Exrat

Extat perinde in ejusdem Fabulæ Argumentis à *Kustero* productis.

Continuò subit prosarium aliud, longéque amplius, cujus initium legere per litteras et senii et madoris vitio penè nullas minimè licuit; finis verò talis est: ὡς τε καὶ ἀνεδ. . . ὡς ἔφη διχαίαρχος:-

Hoc autem à *Kusterianis* videtur planè alienum.

Eod. aversò. Inscriptiòne deficiens Drama ipsum ab hoc versu inchoatur:

Εἶπω π τῶν εἰωθότων, ᾧ δέωοτα; maximà verò sui parte mutilum, versu 698. clauditur. Reliquos *Constantinus Lascaris* in charta etiam recentiore descripsit, subjectà demum tali Annotatione:

Οἷα ἡ τύχη τοιοῦτο καὶ τὸ βιβλίον. Ἐν μέσσην εὐρεθὲν καὶ τελειωθὲν. ἔπει ἀπὸ θεογονίας α υ ζ. Hoc est: *Qualis fortuna, talis Liber. Messana inventus et perfectus. Anno à Nativitate Domini MCCCCXC.*

Sua quoque huic Dramati adhærent Scholia vetera; sed non ita frequentia, et ab excisis, ut videntur, diversa; neque desunt Glossæ versibus identidem interscriptæ.

77. Post unius et semis folii spatium litteris vacuum, sequitur *Ἀριστοφάνους ἰσοπέσις ἰσοπέσις*. Argumentum Equitum Aristophanis. Conscriptum est versibus Iambicis X, uno tenore in prorsæ orationis modum exaratis, quorum primus:

Ἀνάγει (apud *Kust.* Παράγει) τὸν κλέωνα τὸν χαλούμενον.

Quod quidem Argumentum in Editione *Kusteri* legas. Huic verò succedunt alia prosaria ex illis excerpta, quæ idem Auctor divulgavit.

78. *Ἀριστοφάνους ἰσοπέσις*. Aristophanis Equites, ipsa nimirum Fabula, quæ ab hoc exorditur versu:

Ἰαπταταῖαξ τῶν χαλῶν, ἰαπταταί. Maximè verò imperfecta, in versum 308. desinit. Hanc et Scholiis, et Annotationibus nūdam, in charta pariter recenti descripsit ignota manus, à *Lascaris* manu diversa; sed ejusdem, ut videtur, ætatis.

* Jo: Albertus Fabricius *Biblioth. Græcæ Vol. II. pag. 698.* ait Leonem Allatium Libro, quo commentitias Antiquitates Hetruscas explodit, male scripsisse editionem (*Anthologia*) prodiisse A. 1484. Michael autem Maittaurus *Annal. Typograph. Tom. I. pag. 102. secunda Edit.* hæc refert: *Anthologia supra dicta à Leone Allatio scribitur anno 1484. Florentiæ edita, toto decennio antequam nostra: et in Fabric. Biblioth. anno 1487. Vitium utrobique subest numeris typographicum. Ego verò de Allatii sive errore, sive mendo nihil moror.*

87. Spatiò unius folii vacantis interjecto, accedit expers tituli Opusculum Latinum foliorum VII. grandibus quadratisque litteris impressum, auctore *Joanne Lascari*, qui de *vera Græcarum Litterarum ratione et forma* ibi disserit. Præmissò ejusdem Græco XVIII. versuum Epigrammate, sic incipit:

ΙΟ. LASCARIS RHYNDACENVΣ PETRO MEDICI S.

CVM GRAECAS LITTERAS QVAE PER MVLTAS IAM AETATES SOPITAE NON MINVS QVAM LATINAE DORMITATIONE OBTORPVERANT.

In postremi autem folii tergo talis legitur Typographi subnotatio:

IMPRESSVM FLORENTIAE PER LAVRENTIVM FRANCISCI DE ALOPA VENETVM. III. IDVS AVGVSTI. M. CCCC LXXXIIII.

Hæc autem Lucubratiuncula *Diversorum Epigrammatum Anthologia* adhæret, quam idem Joannes Lascaris eodem Litterarum modulo, item Loco, Typographo, Anno, et Die proximè indicatis excudendam curavit, unde avulsam studiosus nescio quis huic applicuit Codici.

In hujus porrò *Anthologia* Editionis Anno designando (lépidas sanè Doctorum vitilitigantium vices!) Allatium Fabricius, Fabricium Maittaurus erroris arguit; et hic ipse rursus etiam arguendus.*

Cæterum is Libellus idem omnino est, qui hac inscriptione: *Jani Lascaris de veris Græcarum Litterarum formis ac causis apud Antiquos*, iterum Parisiis unà cum aliis Opusculis prodiit Anno MDXXXVI. in 8.º teste Fabricio *Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 40:*

LIV.

Chartaceus in quarto, foliis densus 256. chartà quidem subfusca, sed ita lævigatà, ut membranam æmuletur expolitissimam; litteris sat nitidis, unàque manu Sæculo

Z 2

XIV.

Quod ad Fabricium spectat, male in ejus *Bibliotheca* Maittaurus annum legit 1487. cum apertè et liquiddò annus ibi 1497. legatur, quod levius sanè mendum est, et à Typographis, numero 4. in 7. permutatò, commissum facillè crediderim. Maittaurus igitur Fabricii mendum, perperam legendò, gravius fecit; alienum culpans errorem, prodidit suum; numerales denique reprehendens Notas, se ipse notandum præbuit.

XIV. ineunte, vel dimidiato descriptus: ubi quaedam *Aristotelis Opera Rhetorica, Physica, Ethica*; item *Simplicii Commentarius* in partem ejusdem Librorum *de Anima* continentur, quorum omnium hæc series et ratio.

Fol. 2. quod membraneum est, averso præmittitur Ο πίναξ τῆς βίβλου. Index Libri, septem videlicet Scripta referens hoc Codice complexa. Indici subjacet aliâ manu sequens Annotatio:

Αἰώνια ἢ μνήμη, οὗ ἦν τὸ παρὸν
βιβλίον καὶ ὡς ἐκείνου τοῦτο
διαδεξάμενος ἐμοὶ ἐδώρησατο:—
χολαρίου:—

Id est: *Aeterna* (sit illius) *memoria,*
ejus fuit præsens Liber, et (ejus) *qui*
hunc ab illo acceptum mihi donavit.
Scholarii.

3. Superior margo talem præfert aliâ diversâ manu inscriptionem transversis lineis penè oblitteratam:

αὕτη βίβλος ἐστὶν ἁρμονίου ἀθηναίου.
Nempe: *Hic liber est Harmonii Atheniensis.*

Statim subeunt tria Excerpta ex Actis nescio cujus Synodi, minutè ac perplexè descripta, quorum primum incipit: Μετὰ πολλὰ ἀ ἐλάλησα καὶ διαμαρτυράμην ἀγάφως καὶ ἐγγράφως.

5. averso, quod membraneum ut secundum est, post paginas IV. inscriptas occurrit Deprecatio quaedam ad *Christum*, eadem quoque manu, sed grandiusculis litteris, cujus initium: Μέγα τὸ ὄνομά σου χῶ' (leg. χριστῆ) βασιλεῦ, μεγάλη σου ἢ πίσις δικαία καὶ ἀληθινὴ ἢ χρισίς σου.

6. *Aristotelis τέχνης ῥητορικῆς πρώτων*:— *Aristotelis Artis Rhetoricæ (Liber) primus.* Incipit: Η ῥητορικὴ ἐστὶν ἀντίστροφος τῇ διαλεκτικῇ.

25. Περὶ τοῦ δικανικοῦ εἶδους τῆς ῥητορικῆς βιβλίον β:— *De Judiciali specie Rethoricæ Liber II.* Incipit: Περὶ δὲ τῆς κατηγορίας καὶ ἀπολογίας, ἐκ πόσων καὶ ποίων πραγμάτων.

36. averso. *Aristotelis ῥητορικῆς βιβλίον γ*: *Aristotelis Rhetoricæ Liber III.* Incipit: Ἐκ τίνων μὲν οὖν δεῖ καὶ προτρέπειν καὶ ἀποτρέπειν. In fine subscriptum: Τέλος ἀριστοτέλους τέχνης ῥητορικῆς:— *Finis Artis Rhetoricæ Aristotelis.* Quos hactenus recensuimus de *Rhetorica Libros, ii* cùm Græcis, tùm Latinis Annotatiunculis ad oras adscriptis affluunt.

92. *Αριστοτέλους ῥητορικὴ πρὸς ἀλέξανδρον*:— *ἀριστοτέλης ἀλεξάνδρῳ εὖ πράξειν*:— *Aristotelis Rhetorica ad Alexandrum.* Aristoteles Alexandro bene agere. Incipit: Ἀπέτειλάς μοι ὅτι πολλάκις πολλοὺς πέπεμφας πρὸς ἡμᾶς. Desinit: πόλει δὲ συμφέρον πλῆθος πολιτῶν.

133. *Δημητρίου φαληρέως περὶ ἑρμηνείας ὅ ἐστι περὶ φράσεως*:— *Demetrii Phalerei de Interpretatione, id est, de Elocutione.* Incipit: Ωσαυτὴ ἢ ποιήσις διαρῆται τοῖς μέτροις. Est solummodò fragmentum, quod in hæc verba desinit: ὡσαύτως τὸ ἕτερον κῶλον ὅτι πρεσβύτερος μὲν.

134. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ψυχῆς λόγος α. Ejusdem de *Anima Liber I.* Incipit: Τῶν χαλλῶν καὶ πμίων, τὴν εἶδισιν ὑπολαμβάνοντες. Hujus folii *aversi* marginibus adscripta sunt litteris minutissimis aliquot Scholia, quorum uberrimum ita exorditur: Τὸ προοίμιόν ἐστιν ἕως τοῦ ἀρχῆ δὲ ἐπιέξεται τοῦτο διαρῆται εἰς τρία.

144. averso. Ἐπι περὶ ψυχῆς λόγος β. Etiam de *Anima Liber II.* Incipit: Τὰ μὲν δὴ ὑπὸ τῶν προτέρων παραδεδομένα.

158. averso. Ἐπι περὶ ψυχῆς λόγος γ. Etiam de *Anima Liber III.* Incipit: Ὅτι δ' οὐκ ἐστὶν ἀφ᾽ ἡσθεῖς ἑτέρα παρὰ τὰς πέντε, λέγω δὲ πάντας.

184. averso. Absque titulo, *Aristotelis de Virtutibus et Vitiis Liber.* Incipit: Ἐπαινετὰ μὲν εἰσι τὰ χαλά. φακτὰ δὲ τὰ ἀχυρά.

187. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων μεγάλων ἀλφα.* *Aristotelis Moralium Nicomacheorum magnorum (Liber) primus.* Incipit: Ἐπειδὴ προσαρούμεθα λέγειν ὑπὲρ ἠθῶν.

205. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων μεγάλων β*: *Aristotelis Moralium Nicomacheorum magnorum (Liber) II.* Incipit: Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ ἐπιεικείας δεοί ἄν.

De Vitiis et Virtutibus Liber, ac Moralia Nicomachea magna, de quibus hactenus, frequentes etiam habent sive Græcas, sive Latinas Annotatiunculas marginibus aspersas.

222. Ἐκ τῶν τοῦ συμπληκίου εἰς τὸ περὶ ψυχῆς ἀριστοτέλους μέρος. Ex *Simplicii Commentariis* in partem Librorum *Aristotelis de Anima.* Incipit: Περιωούδατον μὲν προσηγομένως ἢ περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων τῶν τε ἄλλων καὶ περὶ ψυχῆς. Desinit fol. 239. averso in hæc verba: ἐπειδὴ σαφῶς καὶ πάντων κλητικόν.

En iterum *Simplicii Commentarius* ille in *Aristotelis Librum de Anima*, quem supra

pra Cod. XXXV. fol. 82. prædixi minimè congruere cum typis evulgato, excerptumque, vel contractum suspicabar. Jam verò, majori adhibitâ inquisitione, comperi primum esse ejusdem Commentariorum Librum in tres Aristotelis de Anima, sed maximâ sui partè defectum; quippe qui ad Editionis Aldinæ Venetæ anni MDXXVII. fol. 6. aversum tantummodò pertingat, ibique desinat in Sectione ab his verbis incipiente: Δι' ὅτι ὡς ἦδη ἔφη μόνον. At plerique Corporis jacturam bene pensat integritas Capitis; Proœmium enim exhibet integrum, quod in proximè dictâ, cæterisque Editionibus Græcis ἀκέφαλον est, ab his verbis incipiens: καὶ τὸν τῶν νοητῶν θεωρητικόν; perfectumque duntaxat occurrit in Latina eorundem Commentariorum Interpretatione, quam Joannes Faseolus Patavinus, plenior scilicet Codicem Græcum nactus, emisit Venetiis anno MDXLIII. in folio. Ita testatur Fabricius Biblioth. Græcæ Vol. VIII. pag. 644.

Igitur hujus Proœmii partem, nondum Græcè, quod sciam, evulgatam, hocce loco, velut Philosophi præstantissimi fragmentum, apponi è re Litterariâ duximus.

SIMPLICIÏ

Proœmii ad Librum primum
Commentariorum in Libros
Aristotelis de Anima,
Pars inedita.

Περὶ αὐτῶν τῶν θεωρητικῶν μὲν προσηγουμένως ἢ περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τῶν τε ἄλλων καὶ ἢ περὶ ψυχῆς ἀλήθειαν· αὐτὴ γὰρ οἰκειοτάτη πασῶν ἡμῖν ὑπάρχουσα· δευτέρας δὲ καὶ ἢ τῶν δοκούντων τοῖς εἰς ἄκρον ἐπιτήμησι ἠκούσι κατάληψις. διὸ καὶ τῆς περὶ ψυχῆς ἀριστοτέλης πεφροντισμένης ἄγαν ἀντέχεσθαι ἠροῦμαι δεῖν πραγματεῖα. πολλὰ μὲν οὖν καὶ μακάρια θεωρήματα περὶ αὐτῆς καὶ ὑπὸ πλάτωνος παραδέδοται· ἀλλ' ὅκείνα καὶ ἰκανῶς καὶ συμφώνως ἀλλήλοις τοῖς πλάτωνος ἐξηγηταῖς ἐπεξεργασθαι τε καὶ σε σαφηνίσθαι· πλεονασμένου δὲ τὴν περὶ ψυχῆς πραγματείαν τῆς ἀριστοτέλους· ὡς τῷ ἀρίστῳ τῆς ἀληθείας κριτῇ δοκεῖ τῷ ἰαμβλίχῳ πολλὴ ἢ τῶν τὰ Σκείνου σαφηνιζόντων πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν· οὐ περὶ τὴν τῆς ἀριστοτέλους λέξεως μόνον ἑρμηνείαν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὰ τὰ πραγματὰ μάλιστα· διὸ καὶ αὐτῷ μοι ἔδοξε ζητήσαι τε καὶ γράψαι τὴν αὐτοῦ τε πρὸς αὐτὸν τοῦ φιλοσόφου καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀλήθειαν

συμφωνίαν· τὰς μὲν πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀντιρήσεις, φιλαπαιμένῳ· πιστευμένῳ δὲ τὰ δοκούντα ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις ἐκ τῶν ἀριστοτέλους ἐναργῶν δογμάτων τε καὶ ῥητῶν πανταχοῦ δὲ κατὰ δυνάμιν τῆς τῶν πραγμάτων ἀντεχόμενῆς ἀληθείας, κατὰ τὴν ἰαμβλίχου ἐν τοῖς ἰδίῳ αὐτοῦ περὶ ψυχῆς συγγράμμασιν ὑφήγησι· αὐτοῦ δὲ μὲν οὖν μία αὐτῆ· ἦδη δὲ ὑφ' ἡγεμόνι τῶν ψυχῶν τε καὶ λόγων παντῶν ἀτίως, τῆς θεωρητικῆς ἀρκτέον πραγματείας· ὁ μὲν οὖν σκοπὸς αὐτῆς, θεωρητικῆς ὅτι περὶ ψυχῆς ζητήσομεν δὲ ὑπερῶν, εἰ περὶ πάσης καὶ διατὶ δοκεῖ, μηδένα περὶ τῆς τῶν οὐρανόθεν ποιείσθαι λόγον. ὀρότερον δὲ πότερον τῇ φυσικῇ φιλοσοφίᾳ, ἢ τῇ ὑπερτέρᾳ ἢ περὶ ψυχῆς θεωρητικῆς θεωρίᾳ· σωτελεῖ γὰρ τοῦτο, καὶ εἰς τὴν τῆς οὐσίας αὐτῆς κατάληψιν· πότερον φυσικῆ πῶς ἢ κρείττων· ἢ τῇ ἐκάτερον. ἐπεὶ οὖν οὐχ' ἀπλῶς ἀποφαίνεται, ζητήσας περὶ τούτων ὁ ἀριστοτέλης ἀλλὰ καὶ τὰς ἀτίας θεωρητικῆς· δείκνυσθαι ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ ζώων μορίων παραγραπτόν ἡμῖν καὶ ἐπεξεργαστέον, τὸ Σκείνου ῥητόν· θεωρητικῶν τοίνυν ὡς τῷ φυσικῷ, οὐ τὴν ὑλήν μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ἐν τε τοῖς ἄλλοις καὶ ἐν τοῖς ζώοις θεωρητέον, ἐπάγει. ,, εἰ δὲ τοῦτο ἐστὶ ψυχὴ ἢ ψυχῆς μέρος· ἢ μὴ ἀνεψυχῆς· ἀπελθούσης γούν, οὐκέτι ζῶον ἐστίν· οὐδὲ τῶν μορίων οὐδὲν τὸ αὐτό. (in excusis ac cedit λείπεται) πλὴν τῷ σχήματι μόνον κατὰ τὰ μυθεύμενα λιθοῦσθαι· εἰ δὲ ταῦτα τοῦδε (in excusis οὕτως, τοῦ) φυσικοῦ, περὶ ψυχῆς ἂν εἶη λέγειν καὶ εἰδέναι· καὶ εἰ μὴ πάσης, καθ' αὐτὸ τοῦτο καθ' ὃ τοιοῦτον ζῶον· καὶ τί ἐστὶν ψυχὴ ἢ αὐτὸ μόριον· (in excusis ἢ ψυχὴ ἢ αὐτὸ τοῦτο τὸ μόριον) καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων κατὰ τὴν τοιαύτην (in excusis intercedit αὐτῆς) οὐσίαν· ἄλλως τε καὶ τῆς φύσεως διχῶς λεγόμενης καὶ οὐσίας τῆς μὲν, ὡς ὑλῆς· τῆς δὲ, ὡς οὐσίας· καὶ ἐστὶν αὐτὴ καὶ ὡς ἢ κινούσα· καὶ ὡς τὸ τέλος· τοιοῦτον δὲ τοῦ ζώου ἢτοι πᾶσα ἢ ψυχὴ ἢ μέρος πὶ αὐτῆς, ὡς καὶ οὕτως ἂν λεκτέον (in excusis λεκτέον ἂν) εἶη τῷ περὶ φύσεως θεωρητικῶν περὶ ψυχῆς μᾶλλον ἢ περὶ (in excusis omittitur περὶ) τῆς ὑλῆς· ὅσα μᾶλλον ἢ ὑλὴ δι' ὅκείνην φύσιν ἐστὶν ἢ ἀνάπαλιν· καὶ γὰρ κίνησις καὶ τρίποις τὸ ζῦλον ἐστὶν ὅτι δυνάμει ταῦτά ἐστιν· ἀπερήσει δ' ἀντις εἰς τὸ νῦν λεχθέν ἀποβλέψας (in excusis ἐπιβλέψας) πότερον περὶ πάσης ψυχῆς τῆς φυσικῆς ἐστὶν (in excusis ἐστὶ τὸ) εἰπεῖν, ἢ περὶ πινος· εἰ γὰρ περὶ πάσης, οὐδεμίαν λείπεται παρὰ τὴν φυσικὴν ἐπιτήμημιν φιλοσοφίαν· ὁ γὰρ νοῦς, τῶν νοητῶν· ὡς περὶ πάντων ἢ φυσικῆ γνώσεως ἂν εἶη· τῆς γὰρ αὐτῆς περὶ νοῦς καὶ τῶν νοητῶν θεωρ...

β, θεωρ... (in excusis θεωρησῶν) εἶπερ πρὸς ἄλ-
 β, ληλα καὶ ἡ αὐτὴ θεωρία τῶν πρὸς ἄλληλα
 β, πάντων καθάπερ (in excusis intercedit καὶ)
 β, περὶ ἀσθησεως καὶ τῶν ἀσθητῶν ἢ οὐκ ἔστι
 β, πᾶσα ἡ ψυχὴ κινήσεως ἀρχὴ οὐδὲ τὰ μό-
 β, ρια πάντα (in excusis ἅπαντα)· ἀλλ' αὐ-
 β, ξησεως μὲν ὅπερ καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς· ἀλλοιῶ-
 β, σεως δὲ τὸ ἀσθητικὸν· φορᾶς δὲ ἕτερον π καὶ
 β, οὐ τὸ νοητικόν· ὑπερᾶρχει γὰρ ἡ φορᾶ καὶ ἐν
 β, ἑτέροις τῶν ζώων· διάνοια δὲ οὐδενί. δῆλον οὖν
 β, ὡς οὐ περὶ πάσης ψυχῆς λεκτέον· οὐδὲ γὰρ
 β, πᾶσα ψυχὴ φύσις, ἀλλὰ π μόνον αὐτῆς
 β, ἐν ἡ καὶ πλείω:-,

ἐν δὴ τούτοις δὶάριστα ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ τῆς
 ψυχῆς τῆ φυσικῆ θεωρητὸν φιλοσοφία. ὅσα αὐ-
 τῆς τῶν ζώων ἐστὶν εἶδος τὸ, τὰ ζῶα ὡς ζῶα
 ἐρίζον· ὁ καὶ ἀμφισβητῆ εἶτε ψυχὴν εἶτε μόνον
 ψυχῆς· εἶτε οὐκ ἀνευ ψυχῆς καλλεῖν δεῖ,
 καὶ ὅσον ἀσθητικόν. Καὶ ἀσθητικὸν καὶ τῆς κα-
 τὰ τόπον αἴτιον κινήσεως. ὅσον δὲ νοερὸν τῆ ζωῆ-
 τη φιλοσοφία ἢ τὰ νοητὰ γνώσκουσα.

Quæ verba *Simplicius* adducit ex *Aristotele*,
 quæque uncinis, seu *virgulis* geminatis
 unicuique versui præscriptis, in ipso Msto
 Codice distinguuntur, ea prorsus legas in
 hujus *de Partibus Animalium Libri primi*
Cap. I. Eadem verò à nobis collata sunt
 cum *Lamarianâ* Operum Aristotelis Edi-
 tione, quæ Græcè et Latine prodiit Anno
 M. D. XCVII. *Vol. II.* in 8.º

240. Prætermisâ inscriptione, Excer-
 ptum brevissimum recentiori manu exara-
 tum, *de Olearum cultura*, Græcè et Latine.
 Incipit: *Quod culturam olearum magnopere*
curare debemus, quod magnam afferat uti-
litatem. Desinit: ὡς ὑπερέχειν τέσσαρας δα-
 κτύλους καὶ μικρὴν κορυφὴν.

254. Interposito XIII. et semis foliorum
 inanium spatio, sequuntur eadem manu
 ad fol. usque 256. hæc Aristotelis Proble-
 mata:

Ari. pblemata. ὅσα περὶ ὄλον τὸ σῶμα. Ari-
 stotelis Problemata, quæ ad totum Cor-
 pus pertinent. Incipiunt: *Διατί ἀεὶ τοῦ σώ-*
ματος ῥέοντος, καὶ τῆς ἀπορροῆς νοημένης. De-
 sinunt: καὶ οὐ δεκτικὴν τροφῆς παρασκευάζουσιν.
 Hæ nimirum sunt Aristotelis Problema-
 tum *Sectionis XXXVII.* Quæstiones V. prio-
 res; sed contractæ, aliterque digestæ.

Eod. averso. *Ὅσα περὶ χροῶν.* Quæ ad co-
 lorem pertinent. Incipiunt: *Διατί τὸν μὲν*
κηρὸν καὶ πύλαμον. Desinunt: τὸ γὰρ γεῶδες
 καίωμενον ἅπαν γίνεται μέλαν.

Has esse noveris ejusdem Problematum
Sectionis XXXVIII. Quæstiones universas,

integras, eodemque ordine collocatas. Cæ-
 terum hujusmodi Problemata, perinde at-
 que Excerptum *de Olearum cultura* supe-
 rius memoratum, manu descripta sunt et
 recentiori et ab eâ, quæ reliquum Codi-
 cem exaravit, omnino diversâ.

LV.

Bombycinus in quarto, foliorum 392.
 numero gravis, facie non parum fuscâ, lit-
 teris senio plerumque decoloribus, foliis
 etiam aliquot, præcipuè sub finem, vetu-
 state semesis; triplici manu exaratus, qua-
 rum minimè antiqua Sæculum XIV. attingere
 videtur. Is *Plutarchi* *Vitas Parallelas*
 XX. continet eo, qui sequitur, ordine.

Fol. 2. Inscriptionis expers, et initio
 valde mutila occurrit *Vita Nicias*, cujus re-
 liquiæ ab his verbis incipiunt: *δέξα τριήρε-*
σιν ὧν ἦρχεν· οἱ δὲ ἄλλοι περὶ τοῦ πολλίχου φο-
ρηθέντες. Finis, qualis in excusis exemplari-
 bus. Continuo subjicitur eadem, quæ *Vi-*
tam exaravit, manu Annotationis hujusmodi:
 + *νικίας*: = *τίχοι συνάμφω*, *τ* *ξ*η: + Hoc
 est: *Nicias. Versus amborum*, 6067.

Eadem prorsus, nisi quòd pro *νικίας* po-
 situm est *κράσος*, subscribitur sequenti
Crassi Vitæ, fol. 33.

Utrâque autem Annotatione significa-
 tur, ambas simul *Nicias*, *Crassique* *Vitas*
 totidem versuum, seu versiculorum com-
 plecti summam. Neque ulli mirum acci-
 dat, tantula Scripta tot versuum millibus
 constare, quum antiquitatis apud Græcos,
 teste *P. de Montfaucon*, veterum Codicum
 exploratore diligentissimo, vel in una pe-
 riodo versiculi tres, quatuor, imò quin-
 que, sex, aut plures, prout res postula-
 ret, enumerarentur. Id verò inventu ra-
 rum, ut idem tradit Auctor, adeoque me-
 moratu dignum, Libros scilicet Mstos, præ-
 terquam Sacros, hujusmodi versibus di-
 stinguunt; quanquam nulla singulorum ver-
 suum numeralis Nota in hisce *Vitis* appa-
 ret; solaque omnium summa in fine de-
 signatur.

5. averso. *Κράσος*: - *Crassus*. Incipit: *Μάρ-*
κος δὲ κράσος ἦν πμυπικὸν καὶ τριαμβικὸν
πατερός. Ejus cum *Niciâ* Comparatio desi-
 nit: *ὑποπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀρχίονα ἐαυτῶ*
τὸν θάνατον ἐποίησεν: - In fine subscriptum:
 + *κράσος*: - *τ*. *xx* *συνάμφω*, *τ* *ξ*η: - De quo
 supra diximus.

33. + *Αλκιβιάδης*: + *Alcibiades*. Incipit: *Τὸ*
ἀλκι-

ἀλκιβιάδου γένος, ἄνωθεν εὐρυσάκην. Desinit in fronte fol. 57. *aversi*, hæc in verba: καὶ καταβαλλεῖν αὐτὸν ὡς περ εἰρηται διὰ τοῦ πυρὸς ἐξαλλόμενον.

Statim verò uno tenore, nullâque distinctione subsequitur *Alcibiadis* cum *C. Marcio* Comparatio, quæ hujus Vitæ subjiçienda fuerat; illa autem sic incipit: Εκκειμένων δὲ τῶν πράξεων; desinitque: περὶ ταῦτα καὶ ὀλιγοχρόνου τοῦ χαλοῦ γενομένου +

59. *averso*. Γάιος + Μάρκιος + (in excusis Μάρκιος Γάιος Κορολάνος). Gaius Marcius. Incipit: Ο μαρκιῶν οἶκος ἐν Ῥώμῃ τῶν πατριῶν. Desinit: καὶ τὸ παρρησιάζομενον αὐτοῖς ποιῆσαι ὁμολογήσαντες + Comparatio, quæ subsequi debuit, præposterè collocata est.

82. Σύλλας + Δημοσθένους + Sylla Demosthenes. Mendax inscriptio; *Demosthenes* enim tantummodò inscribendum. Incipit: Ο μὲν γράψας τὸ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῆς ὀλυμπιάσιν ἰσποδρομίας. Desinit: ἐξ ὧν ἡμεῖς ἀνέγνωμεν ἢ διηκούσαμεν.

97. *averso*. Κικέρων. Cicero. Incipit: Κικέρωνος δὲ τὴν μὲν μητέρα λέγουσιν ὀλβίαν. Accedit in fine hujus cum *Demosthenē* Comparatio, quæ in hæc verba desinit: τῆς ἀντιπάτρου καταγελάσας ὁμοιότητος: -

125. Ἀγσιλάου + Agesilais. Incipit: Ἀρχίδαμος ὁ Ζευσιδάμου βασιλεύσας ἐπιφανῶς λακεδαιμονίαν. Desinit: πέμπτον ἀπ' ἀγσιλάου γεγονότα: -

149. *averso*. Πομπήϊος + Pompeius. Incipit: Πρὸς πομπήϊον εἶσα τοῦτο παθεῖν. Hæc *Pompeii* Vita in fine versibus aliquot deficit ad ejus Comparationem cum *Agesilao* pertinentibus; postremaque habet verba: οὐδὲ βραδύως οὕτως παραλοισθεῖς ἀποκινδύ. . .

197. *Demetrii* Vita initio aliquantum mutila, ab his verbis incipiens: . . . τῶν ἀπεργασίαν αἴτε πασῶν τελειόταται τεχνῶν. Desinit: ὅρα τὸ βραμικὸν ἐπεισαγαγεῖν.

221. *averso*. Αντώνιος: - Antonius. Hujus Vita. Incipit: Αντωνίου πάππος μὲν ἦν ὁ ῥήτωρ ἀντώνιος; annexâque ejusdem cum *Demetrio* Comparatione, desinit: τὸν πολέμιον τοῦ σώματος, ἑαυτὸν ἐξηγάγει: -

243. *averso*. Πύρρος. Pyrrhus. Incipit: Θεσπρωτῶν καὶ μολοσῶν μετὰ τὸν κατακλυσμόν. Vita finis expers, in hæc verba deficit: τὸ μὲν οὖν ἀνάθημα τοῦτον εἶχε τὸν λόγον, πρὸς δὲ τὴν ὄψιν ὁ πύρρος.

260. Sine titulo, Vita *Marii*, principio carens, ut etiam testatur præscripta superiori margini Nota: λείπει ἢ ἀρχή. Deficit initium. Hæc incipit: . . . λέμιος πολὺ μὲν

αὐτὸς τῆς μαρίου δόξης; desinitque: ὡς ἦν ἄφυκτα τῆς πόλεως ἀλισκομένης αὐτὸς αὐτὸν ἀπέκτεινεν + Ejus autem cum *Pyrrho* Comparatio, perinde atque in excusis exemplaribus, desideratur.

271. Ἀρατος + Aratus. Incipit: Παροιμίᾳ πινὰ παλαμῶν ὧ πολὺκρατες. Desinit: τὸ δὲ ἀράτου γένος ἐν τῇ σικυῶνι καὶ τῇ πελλήνῃ διέμενε κατ' ἡμᾶς: +

289. Ἀρτοξέρξης: - (leg. Ἀρτοξέρξης). Artoxerxes. Incipit: Ο μὲν πρῶτος ἀρτοξέρξης τῶν ἐν πέρσας βασιλέων. Desinit: οὐχ ἦκιστα διὰ τὸν υἱὸν ὄχον ὁμοιότητι μαυφονία πάντας ὑπερβαλλόμενον: - *Artoxerxis* Vita in excusis exemplaribus *Arati* Vitam antecedit; utriusque autem Comparatio hinc abest, quemadmodum ab iisdem excusis.

300. Ἀγίς καὶ Κλεομένης: - Agis et Cleomenes. Incipit: Οὐκ ἀτόπως πινὲς οὐδὲ φαύλως συγχῆσθαι πρὸς τοὺς φιλοδόξους. Hæc Vita, insertâ utriusque Viri Comparatione, desinit: μάλιστα δὲ τῶν ζώων τὸν δράκοντα τοῖς ἥρωσι συνακείωσαν: +

321. Τιβέριος καὶ γάιος γράγχοι. Tiberius, et Gaius Gracchi. Incipit: Ὑμεῖς δὲ τὴν πρῶτην ἰσορίαν ἀποδεδωκότες; insertâque amborum Comparatione, desinit: πράξει δὲ καὶ τόλμῃ γάϊον οὐκ ὀλίγω κλεομένους ὑπερῶν γενέσθαι: -

337. Λυκούργος: - Lycurgus. Hujus Vita incipit: Περὶ λυκούργου τοῦ νομοθέτου καθόλου μὲν οὐδὲν ἐστὶν εἰπεῖν. Postremo folio aut lacerto, aut vetustate adeso, desinit: ταῦτα μὲν οὖν περὶ. . . (nempe τοῦ λυκούργου, quemadmodum in excusis legitur).

355. Νουμάς: + Numa. Incipit: Ἐστὶ δὲ καὶ περὶ τῶν νομῶν βασιλέως χρόνον; insertâ verò ejus cum *Lycurgo* Comparatione, desinit: οὐκ ἄλλως συναγόμενον καὶ συναρμόσασθαι: +

360. *averso*: Λύσανδρος: - Lysander. Incipit: Ἀχαιθῶν θησαυρὸς ἐν δελφοῖς ἐπιγραφὴν ἔχει τοιαύτην. Desinit: τὰ μὲν οὖν περὶ λύσανδρον οὕτως ἰσορήσαμεν ἔχοντα: +

372. *averso*. Σύλλας: - Sylla. Incipit: Λούκιος δὲ κορνήλιος σύλλας γένει μὲν ἦν ἐκ πατρικίων. Hujusce Vita, sub finem foliis aliquot senio vel adesis, vel corruptis, desinit in has cum *Lysandro* Comparationis voculas prope deletas: πρότερος φίλος.

LVI.

Chartacetus in quarto, foliorum 199. vario chartæ genere, formâque litterarum dispa-

disparili, quamvis unius *Constantini Lascaris* manu, qui totum Codicem non uno impetu, sed diversis temporibus scriptavit; complectens ejusdem *de Grammatica Libros III.* aliaque opuscula eò spectantia; ab eodem concinnata: quæ singula quàm accuratissimè recensenda enucleandaque curabimus.

Ac primùm quidem occurrunt *Folia* tria penè vacua, ubi pauculas inter de rebus Grammaticis Annotatiunculas *Lascaris* idographas apparet Narratiuncula negotii ad Messanam urbem pertinentis, hoc exemplo:

+ τῆ δ. τοῦ ἰουλλίου μινός τῆς αἰ ἰνδίκτου α, υ ζ η μετεγράφη τὸ ὀριβιλήγιον τῆς κυρίας τῆς ῥηγίνης εἰς τὴν μεσσηνίαν εἰς τὰ κατάπιχα τοῦ νοταρίου ἐν τῷ (1) μαζάντη: ἔνα δὲ ἡ εὐεργεσία πεντακοσίων δουκάτων εἰς τὴν κάμαραν τῆς σιρακούσας να τὴν (2) δίδει (sic) ὁ σερκέτος.

Hoc est: *IV.ª mensis Julii Indictionis I. (Anno) MCCCCXCVIII. Privilegium Domine Regine erga Messanam transcriptum est in regesta Notarii in Est verò quingentorum Ducatorum largitio in gratiam camerae Syracusarum. Hanc dedit Secretarius.*

Fol. 4. Post vacuum unius folii spatium sequitur *Constantini Lascaris* Epistola ad *Joannem Gatum* Episcopum Catanensem, qua et Insulae Siciliae, et Siculi Præsulis laudes persequitur, illam non minùs Ingeniorum feracem, quàm Frugum prædicans; hunc omni Disciplinarum perinde ac Virtutum genere ornatissimum. Litteratissimi Viri foetum, ut nondum editum, juvat in publicam lucem evocare.

Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις τῷ αἰδεσίμῳ καὶ σοφῷ Ἰωάννῃ γάτῳ ἐπισκόπῳ κατάνης εὖ ὡράττειν :-

Πολλῶν ὄντων καὶ θαυμαστῶν, ὧν ἡ πολυκαρπία σικελία μήτηρ ἐγένετο, ἐν τούτῳ οἴμασι πρῶτον καὶ τιμιώτερον ἢ ἔχει φορὰν σοφῶν ἀνδρῶν. καὶ τούτων οὐκ ὀλίγον καὶ τῶν καλῶν ἐφευρετῶν. ὅπερ οὐδεμίαν τῶν νήσων, οὐδ' αὐτὴν τὴν ποτε γενναίαν πελοπόννησον χεῖν ἀνέγνωμεν. ἐς τοῦν ἐπαινετὴ μὲν τῆ τοῦ σίτου φορᾶ καὶ ἴπ-

πων, ἐπαινετώτερα δ' ἂν εἴη πολλῶ τοιούτων ἀνδρῶν σοφία καὶ ἀρετὴ ὑφ' ὧν ταμάλινα ἐπαινεῖται καὶ μνημονεύεται καὶ τοσούτον πλέον ὅσον σοφία τῶν ἄλλων ἀμείνων ἴσπυι μὲν γὰρ ταῖς σωματικαῖς χρείαις ὑπηρετοῦσι καὶ σίτος τροφή σώματος· σοφία δὲ πάντα διοικοῦσα καὶ τὴν ψυχὴν βελτιοῦσα, ἀθανάτους τοὺς κεκτημένοις ἀποκαθίστησι. αὐτὴ δὲ ἐπιστατοῦσα ἐξ ὄτου σικελίαν ἔλληνες ὤκησαν, πόλεις καὶ νόμοις καὶ ἤθη καὶ ἀρετὰς παρεσκεύασε· καὶ τοὺς ὄριβι θηρώδεις σικανούς τε καὶ σικελούς δίκην ζῶντας νομάδων, ἡμέρους καὶ πολιτικούς ἀπέφηνε· καὶ τοιούτους ἀνδρας ἀνέχεν, ὥστε πάντα τὸν χρόνον μὴ δυναθῆναι ποτε τὴν φήμην αὐτῶν ἐξαλείψαι ὧν τοὺς βίους οὐκ ἀνευ πόνου σωτάξας ἐκγράψας τε ὡς ἐξιάσας, ἐπέμψα· σὸι μᾶλλον τῶν ἄλλων τὴν ἀνάγνωσιν προσήκειν οἰόμενος. ὅσον τῶν ἄλλων σοφώτερος τυγχάνεις γε ὧν περὶ πάσας τὰς ἐπιστήμας. ἐφ' ᾧ ἰδεῖν ἐξέστιν οὔτε τῶν ἀπεικότων οὔτε τῶν ἀδυνάτων, καὶ νῦν σικελούς εὐδοκίμειν ἐκ παλαοῦ τοιούτους ὄντας, καὶ σε ἐξοχὸν ἐφ' ἡμῶν γενέσθαι σικελὸν ὄντα· καὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐκείνων ἐλλήνων ἀπόγονον· ἀφ' ὧν πάντα τὰ γὰθὰ ὡς εἶπεν, οὐ μόνον λατίνοις ἀλλὰ καὶ ἄλλοις γένεσι προσεγένετο, ὡσπερ τοίνυν ἐμπεδοκλῆς τότε καὶ χοργίας χερώνδας τε καὶ σισύροχος, οὕτω καὶ νῦν ἐξ ὄτου λατίνοι τῆς νήσου ἐκράτησαν, πολλοὶ μὲν ποιηταὶ· πλείοσι δὲ ῥήτορες· φιλόσοφοί τε καὶ θεολόγοι. εἰ δὲ καὶ μηδεὶς ἄλλος ἦν, ἀρκεῖς ἂν αὐτὸς μόνος πάντων ἀντάξιός παρα πᾶσιν εὐδοκίμων. καὶ τὴν παλαιὰν τῆς πατρίδος φήμην ἀνανεούμενος. καὶ τοὺς προσγόνους νικῶν, τοῦτο δὲ τὸ τοῖς πατράσιν εὐκτὸν τῷ ἀψευδεῖ σοφία καὶ τῷ διασῶ ἰδιώματι· ὅσον ἐκεῖνοι μὲν ἔλληνες, σὺ δὲ λατίνος καὶ ἔλληνας εἰς νοῦς ἐν δυεῖν γλωττῶν καὶ τοῖς τοῦ ἐτέρου καλοῖς σεμνύων τὸν ἕτερον. ὄντως εἰ τοῖς ἀποιχομένοις ἀσθησις τῶν τῆδε ἦν πάντες περὶ χερῶν ἂν εἶεν· καὶ ὡρὸ τῶν ἄλλων δικαίαρχος καὶ ἀριστοκλῆς. τοιούτοις συμπατριώτην ἔχοντες θεῖα φύσει κεχρημένοι· καὶ πάντα συλλήβδην μαθόντα. σὺ γὰρ ποιητῆς· σὺ ῥήτωρ· φιλόσοφος· θεολόγος· μαθηματικὸς· σὺ σοφίας πατὴρ· σὺ λόγων ἡγεμὼν καὶ πηγὴ· ἀφ' ἧς σικελία πᾶσα νῦν ἀρδευθήσεται, ὡσπερ ἰταλία ποτὲ ὡρὸς τοῦ σοφοῦ πυθαγόρου. τοιούτος τοίνυν ὧν καίπερ ἐπίσκοπος τοιαύτης πόλεως θαυμαστῆς γεγονῶς, φάνηθι τῶν λόγων σωτὴρ καὶ τὰς ἐν κατάνῃ κατεργηκίας αἰουδᾶς, πολλῶν σεμνωτέρως

(1) Super τῷ scripta est syllaba, seu vocula quædam minimè patiens legi, quæ proximè sequentis dictionis μαζάντη difficioliorem præstat intellectum.

(2) Ex duabus his vocibus prior ἰα fortè particula est expletiva, apud recentiores Græcos frequens, quam hoc loco usurpat Auctor, ut proximè usur-

pavit ἰα pro ἐπί; τῆν verò, cui addendus Accentus, pro παύσει, vel ἢ, id est hanc, vel quam positum videtur. Tota demum Narratiuncula, ejusdem *Lascaris* calamo quàm citatissimò descripta, summum legendi et intelligendi laborem parit.

γοτέρας τῶν ἰταλῶν ἀπόφηνον· ἵνα σου παρόν-
τος σκείνων μὴ δέοιντο σικελοὶ καὶ ἅ λατινοὶ
ἀσαιφῆ, ταῦτα σοφῆ τῆ σῆ σπουδῆ ποιήσον· σὺ
γὰρ ἐξηγητὴς ἀριστος· σὺ ἑρμηνεὺς ἀψευδῆς· οὗ
τὸ ὄνομα ὁ μέλλων διὼν παραλαβῶν, ἀθάνα-
τον διαφυλάξει. ἔρρωσο· καὶ οὐς ἐπέθεις σικελιώ-
τας ἀνάγνωθι.

10. averso. Interjectis foliis quatuor om-
ni scripturâ vacantibus, adest sine titulo
Index omnium hoc Codice contentorum,
qui sic habet:

Τὸ πρῶτον βιβλίον περιέχει ψαλὴν τὴν γνῶσιν
τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου μεθ' ἧν τὸ περι-
τρόπων καὶ αὐξήσεων τῶν ῥημάτων. πλατύτε-
ρον δὲ σικωτέθειτο ἐν μεδιολάνῳ.

Τὸ δεύτερον περιέχει τὴν τῶν ῥημάτων σύνταξιν
καθ' ἣν θεματογραφεῖν δεῖ· καὶ τὸ περι τῶν ἐπ-
τά εἰδῶν τῶν παραγῶγων. περι τῶν ὑποπεπλά-
κῶτων εἰδῶν τῶ ὀνόματι. περι καταλήξεων τῶν
ἐπιθέτων. περι ἀριθμητικῶν ὀνομάτων. περι σικ-
τάξεως τῶν προθέσεων. περι προσηφάδιων γενι-
κῶς:

Τὸ τρίτον περιέχει διεξοδικώτατα τὸ περι ὀνό-
ματος καὶ ῥήματος κατὰ παλαιούς. περι γενῶν
καὶ καταλήξεων τῶν ὀνομάτων. περι χηματισμῶν
τῶν πλάσεων κατὰ πᾶσαν διάλεκτον καὶ ποιη-
τικὴν ἀδειαν· ἐστὶ δὲ τοῦτο πλατὺ καὶ πάνυ
ἀφελίμων εἰς δρακτικὴν γραμματικὴν.

Ἐπι περι τῶν περιωμένων καὶ βαρυτόνων ῥη-
μάτων. περι ἀντωνυμιῶν κατὰ πᾶσαν διάλεκ-
τον. περι τῶν προσηφωμένων φωνηέντων.

Περι τῶν παρεληλυθότων καὶ τρόπων τῶν φωνηέντων καὶ διφθόγγων.

Περι τόνων τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου:

Quæ quidem ita Latinè sonant:

Primus Liber continet levem octo Partium
Orationis notitiam, post quam sequitur Tra-
ctatus de Verborum Modis et Incrementis.
Mediolani verò latior compositus fuerat.

Secundus continet omnium Verborum Synta-
xim, secundum quam expedit Thema con-
scribere; et de septem Derivativorum Spe-
ciebus. De Speciebus Nomini subjectis. De
Terminationibus Adjectivorum. De Nomi-
nibus numeralibus. De Prepositionum Syn-
taxi. De Accentibus generatim.

Tertius continet latissima Præcepta de No-
mine et Verbo secundum Antiquos. De Ge-

(3) Hic videtur necessariò inserenda Negatio καὶ, ut
orationis hujus sententia bene conveniat cum sequen-
tis periodi verbis: ἐν οἷς δεῖ καὶ μνήμης καὶ χρόνων
καὶ πλούτου, id est: in quibus et memoriâ, et tempore,
et aere opus est; præterea ne adversâ fronte pugnet
cum numerosis veterum Grammaticorum scriptis, in-
ter quos Herodianus vel de Prosodia, sive Accentibus
Libros composuit XX. quemadmodum Lascaris ipse

neribus et Terminationibus Nominum. De
Formationibus Casuum secundum omnem
Dialectum et Poeticam licentiam; id verò
latum est, et ad practicam Grammaticen
omnino necessarium.

Item de Verbis Circumflexis et Barytonis.
De Pronominibus secundum omnem Diale-
ctum. De Vocalibus adscriptis.

De supra jam dictis, ac de Vocalium et Dipht-
honorum modis.

De Accentibus octo Partium Orationis.

Is quidem Index, licet ab ipso Lascariè
compositus descriptusque, non exactè ta-
men respondet singulis eorum Titulis et
Sectionibus, quæ in hoc Volumine per-
tractantur; sed argumenta summatim com-
plectitur. Quare totum Librum diligenter
excutere, omniaque ibi latentia subtiliùs
recensere constituimus. Verùm, antequam
operi accedat manus, proximè sequens
Proœmium transcribere interpretarique
aggrediamur, quod suis de Grammaticâ
Libris Mstis præfixit Auctor, et in excu-
sis meritò desideres, tanquam aureum de
Litteris Græcis apud Italos renatis Com-
mentariolum. Id autem est hujusmodi:

Κωνσταντίνου λαοκάρως τοῦ βυζαντίου
Προοίμιον.

Ὡσαυτὸς τοὺς σοφοὺς ἰατροὺς ἰδεῖν ἔξει κα-
τὰ τοὺς χειροὺς καὶ τόποις καὶ σώματα τὰς
φαρμακείας ἐπάγειν, οὕτω καὶ τοὺς ἀκριβεῖς
γραμματικούς κατὰ τὰς τύχας καὶ τοὺς ἀκροα-
τὰς τὰς παραδόσεις σικωτάθειν. οἱ γὰρ παλαιό-
τατοι εὐτυχίας οὐσης τῶ γένει ἐπιμελέστατα περι
γραμματικῆς ἔγραψαν· ἵνα (3) μᾶ βίβλω τὸ
πάν αὐτῆς παραδοίεν. σαφές δὲ τὸ λεγόμενον
ἀπό τε τῶν διονυσίου τοῦ θρακῆος ἀειγράφου τε
καὶ τρυφῶνος ἀπολλωνίου τε καὶ ἠρωδιανοῦ ἐρωτη-
μάτων· ἐν οἷς δεῖ καὶ μνήμης καὶ χρόνων καὶ
πλούτου. οἱ δὲ πολλῶ μετ' αὐτοὺς τὰ σκείνων
σικωτεμόντες (leg. σικωτεμόντες) σικωτέθειλαν οἷα
θεοδόσιος καὶ χρισεβοσκὸς καὶ ἄλλοι· ὧν τὰ ἐρω-
τήματα μοσχόπουλος καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῦ βραχυ-
γραφεῖς διὰ τὴν δυσυχίαν τοῦ γένους τὰ παλαιὰ
ἐπεκάλυψαν· καὶ χεδὸν μόνος μοσχόπουλος ἐμο-
νάρχησεν. οὗ τὸ ἔργον εἰ καὶ βραχὺ τοῖς τότε
ὡς πρὸς τὰ σκείνων ἔδδξεν, ἀλλὰ τοῖς μετα-

Αα ταῦτα

testatur in Epistola ad Jacobum Ximenium Muriellium,
de quâ infra. Ea verò vocula καὶ ob similitudinem
contingua μᾶ excidit procul dubiò Lascari celeriuscu-
lè scribenti, ut alia plura exciderunt, quæ partim
adscriptis marginibus, partim versibus interscripsit.
Eam itaque in subjunctâ Latinâ interpretatione ex-
primendam omnino duximus.

ταῦτα μακρὸν καὶ ἀνιαρὸν καὶ πᾶσιν ἀκροαταῖς οὐκ ἐφάρμοσον. ὅθεν ὀλίγοι τε ἐν ἑλλάδι, περὶ γραμματικῆς ἐπουδαζόντων ὀκνοῦντες τὸ μῆκος. οὐδεὶς τε λατῖνος ἐν ἡλικίᾳ ὧν μαθεῖν οἷός τ' ἐγένετο. μανουῆλος δὲ ὁ χρυσολαρᾶς ἀνὴρ τῶν ἀπουδαίων τὴν πατρῖδα περλιπῶν, εἰς ἰταλίαν ἀφῆκτο. παρ' αὐτὸς τε τὰ ἡμέτερα ἰταλοῦς διδάσκειν ἀρχάμενος ἐπιτομὴν μετριοτερείας συνήταξε καθ' ἣν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἰταλῶν ἐν φλωρεντία ἐπαίδευσεν λεωνάρδον Σικεῖνον καὶ κάρολον ἀρετίνους· τὸν εὐσεβῆ ἀμβρόσιον· οὐγαρίνον φιλέλφον καὶ ἄλλους πλείους. οἱ τοσοῦτον ἀπάναντο τῶν ἐλληνικῶν, ὥστε μὴ μόνον μαθεῖν καὶ διδάσκειν, ἀλλὰ καὶ πολλά τῶν ἡμετέρων εἰς τὴν ῥωμαίων μετενεγκεῖν φωνήν. Ἐπι δ' εἰσὶν περὶ ὀγδὴκοντα ἐξ ὅτου ἰταλοὶ λόγων ἐλληνικῶν γευσάμενοι, οὐκ ἐπαύσαντο ἐλληνίζειν· μᾶλλον δὲ καὶ ἀκριβῶς λαπνίζουσιν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐλληνικῶν λόγων καὶ τὴν πάλαι κατερραθυμημένην αὐτῶν φωνὴν ἀναεώσαντο· τὰς χρησίμους βιβλοὺς ἐπιδορθώσαντες. φλωρεντία δὲ ἡ θαυμαστὴ ὡς περ μιντερόπολις ἐφάνη ἐξ ὅτου ἡ ἐν αὐτῇ σύνοδος σωθήροισι· βιβλιοθήκας ἐλληνικὰς συνησαμένη· ἑλληνας μισθωσαμένη σοφούς, γραφεῖς· ἦν πολλὰ τῶν ἰταλικῶν μμηθεῖσαι πόλεων, ἐλληνικῆς μετέχον φωνῆς. πολλῶν καὶ λογίων ἐλλήνων διὰ τὰς δυσυχίας προσφυγόντων καὶ διδασκάντων. τοῦτο μὲν τοῦ σοφοῦ Ἰωάννου τοῦ ἀργυροπούλου τοῦ ἐμοῦ καθηγητοῦ παρ' αὐτοῦ ἐν παταβίᾳ καὶ μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς πατρῖδος ἐν φλωρεντία ἐπὶ τοῦ περριφανοῦς κοσμᾶ τῶν μεδικῶν, πέτρου τε καὶ λαυρεντίου. τοῦτο δὲ τοῦ ἀρίστου θεωδώρου τοῦ γαζῆ ἐν πολλαῖς τῶν ἰταλικῶν πόλεων· καὶ τελευταῖον ἐν ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ σοφοῦ βηοσαρίωνος καρδηνάλεως. ὅπου κάλλιφα τὴν γραμματικὴν συνέφελεν εἰς τέσσαρα διελάν. φρασκουλίου δὲ ἐν ἐνετία· ἀνδρονίκου τε καλλίφου ἐν πολλαῖς καὶ ἐν βονωνία δημοτερίου τε τοῦ κερρηνοῦ ἐν φερράριᾳ· χαλκοκοινδύλεως τε ἐν παταβίᾳ καὶ φλωρεντία, καὶ ἄλλων ἄλλας οἰκοῦντων, ὁ ἐλληνικὸς ἠνθισεν λόγος οὐ μόνον ἐλλήνων ἀλλὰ καὶ ἰταλῶν διδασκόντων ἀρχύνητο τὰ ἡμέτερα ἀγνοεῖν· καὶ μᾶλλον λόγος αὐτῶν ἐν ἰταλία ἢ ἐν ἑλλάδι ἐγένετο διὰ τὰς συνεχεῖς δυσυχίας τοῦ γένους. Καὶ εἰ μὴ φθόνος τῶν ὀλίγων εἰδότων καὶ φειδωλία τῶν κρατούντων ἐκώλυε, πάντα μετὰ λόγων ἐλληνικῶν ἐφ' ἡμῶν ἐγεγόνει, ὡς περ ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐκείνων θαυμαστῶν ῥωμαίων. τουτί δὲ δι' ἐπιτομῶν διαφόρων τὸ κάλον ἐφυτεῦθη ὧν τὸ γενὸν ἦτε ζῶσα φωνὴ ἀνεπλήρωσεν, ἦτε τῶν ἀκούοντων ἀπουδῆ· πολλοὶ τε γὰρ νέοι ἄνδρες καὶ γέροντες ἐμαθον· ὁ οὐχ' οἷόν τε ἦν γενέσθαι διὰ μοχοπούλου. ὅτε καὶ αὐτὸς εἰς μεδιόλανον κρήτηθεν ἀφγυμένος ἐπὶ ἀρχοντος σφορτίου ὑφ' οὗ καὶ μεμίσθωμυ. μηδεμίαν τε ἐπι-

τομὴν χρησίμην εὐρῶν, ἀφ' ὧν ἠτιχον νομίσαι παλαιῶν γραμματικῶν, ἐπιτομὰς πολλῶν συνέταξα τοῖς μαθηταῖς χραιζόμενος πολλοῖς οὔσι καὶ λογίοις παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς κλίσεως τῶν ὀκτὸ μερῶν τοῦ λόγου καὶ ἄλλων ἀναγκαίων· δευτέρου περὶ τῆς σωτάξεως τῶν ῥημάτων κατὰ λατίνους. τρίτον διεξοδικώτατα περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος πολλὰ πονήσας· περὶ ἀναμάλων· περὶ τρόπων καὶ χημάτων ποιητικῶν καὶ ῥητορικῶν. καὶ ἄλλων οἷς πλείους ἐπαίδευσαι εἰς γραμματικὴν καὶ ῥητορικὴν. Καὶ αἰεὶ δι' ἐπιτομῶν ἐδίδαξα ἐν τε μεδιολάνῳ καὶ νεαπόλει καὶ μεσσηνῆ τῆς σικελίας πολλοὺς ὠφέλους γραμμοὺς καὶ λατίνους. ταῦτά τοι οὐδὲν ἀπεικὸς ἀπ' ἐπιτομῶν ἀρξασθαι οὔτ' αὐτῶν ὀλιγοῦν χρῆ οὔτε διασύρειν ὅπερ πινὲς εὐήθεις ποιοῦσι. πλούσιοι γὰρ καὶ πένιτες πᾶδες νέοι ἄνδρες γέροντες Ἕλληνες καὶ λατῖνοι δι' αὐτῶν παιδεύονται· ἄμεινόν τε ὀλιγομαθεῖς γενέσθαι ἢ ἀμαθεῖς. ἀπὸ γὰρ μικρῶν ἀρχῶν ἐπὶ τὰ μείζω ἀναχθῆναι οἷόν τε. ὅπερ εἰ οἱ ἐν τῇ ἑλλάδι ὄντες λόγοι ἐποίουν, ἀληθῶς πολλοὺς εὐφυεῖς ὄντας ἐπαίδευσεν· νῦν δὲ τὰ μὲν μακρὰ ὀκνοῦντες τῶν δ' ἐπιτομῶν καταφρονοῦντες, ἀγνοοῦσι λόγων πάντη διατελοῦσι. διὸ παρρησιᾶ πάντας τοὺς τῶν λόγων ἐραστὰς οἷας ἂν εἶεν ἡλικίας εὐποροῦντας λογίου καθηγητοῦ ἀπ' ἐπιτομῶν ἀρξασθαι οἷον ἂν τύχοιεν. καὶ γραμματικῆς ἀπογεύσασθαι μεθ' ἧς ἡδὺ τὸ ἀκούειν καὶ ἀναγινώσκειν· τί γὰρ ἄμεινον ἢ εὐδαμονέστερον λόγων· ἢ τίνι ἄνθρωπος ἀνθρώπου διοίσει ἀμαθῆς ὧν· εἰ μὲν γὰρ πλούσιος ὧν τυγχάνῃ, κάσμον ἔξει κρείττω πλούτου παντός. εἰ δὲ πένις, παραμύθιον τῶν δεινῶν καὶ καταφρόνησιν τῶν τοῦ βίου λυπηρῶν μυρίων ὄντων. ἀπουδαστῆρον δὲ καὶ τὴν ψυχὴν κοσμητέον κόσμῳ τῷ καλλίστῳ καὶ ἀναφαρτίῳ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν αἰεὶ περιδιαμένοντι·

„Constantini Lascaris Byzantini
„Prooemium.,

„Quemadmodum sapientes Medicos videre licet pro temporibus, locis, corporibus medicamenta praescribere : ita etiam diligentes Grammaticos pro suis fortunis et discipulis praecepta componere. Antiquissimi enim, prospera genti suae favente fortuna, de Grammatica diligentissimè scripserunt ; adeò ut omnia ad eam pertinentia non uno volumine traderent. Quod autem dicimus, patet ex Dionysii Thracis, Aristarchi, Tryphonis, Apollonii et Herodiani Erotematis, in quibus et memoria, et tempore, et are opus est. Qui verò illos multò post consecuti sunt, illorum scripta amputarunt, contraxeruntque, ut Theodosius, Chæro-
„boechus

„ *Ischochus* et alii, quorum *Erotemata Mos-*
 „ *schopulus* ejusque ætatis æquales, pro-
 „ pter gentis infelicitatem breviantes, an-
 „ tiqua occultarunt; et *Moschopulus* ferè
 „ solus regnavit, cujus opus, etsi breve
 „ ad illorum opera ejusdem temporis ho-
 „ minibus videbatur; postea tamen lon-
 „ gum, grave, omnibusque Discipulis mi-
 „ nùs accommodatum visum est. Unde in
 „ Græciâ pauci Grammaticæ diuturnam
 „ operam dedere; Latinusque nemo æta-
 „ te florens ad eam addiscendam prom-
 „ ptus evasit. *Manuel* verò *Chrysoloras*,
 „ vir studiosus, relictâ patriâ, in Italiam
 „ venit; primusque Italos nostra edocere
 „ aggressus, Epitomen amplitudine me-
 „ diam composuit, qua Italos non pau-
 „ cos Florentiæ instituit, *Leonardum* nem-
 „ pe illum et *Carolus Aretinos*, pium *Am-*
 „ *brosium*, *Ugarinum*, *Philelphum* aliosque
 „ plurimos, qui tantum è Græcis Litteris
 „ fructum perceperunt, ut non modò
 „ didicerint docuerintque, sed etiam multa
 „ nostra in Romanam linguam converte-
 „ rint. Anni autem circiter octoginta sunt,
 „ cùm Itali, Græco sermone degustato,
 „ Græcis litteris, et ampliùs ac diligentius
 „ Latinis operam navare non desistunt.
 „ Nam post Græcum sermonem, suam
 „ ipsi linguam jam olim incuriâ deperdi-
 „ tam, utilibus libris denuò emendatis, in-
 „ staurarunt. Mirificè verò Florentia, tan-
 „ quam metropolis, ex quo habitum ibi
 „ Concilium, eluxit cùm Græcis Biblio-
 „ thecis constituendis, tùm doctis Græcis
 „ Scriptoribus pactâ mercede afficiendis.
 „ Quam plurimæ Italarum urbes imitatae,
 „ Græci sermonis participes factæ sunt:
 „ pluribus etiam Græcis hominibus diser-
 „ tis propter calamitates eò profugienti-
 „ bus litterasque ibi docentibus, sapientem
 „ videlicet *Joanne Argyropulo*, Magistro
 „ meo, Patavii primùm, deinde post Pa-
 „ triæ expugnationem, Florentiæ sub Cla-
 „ rissimo *Cosma Medice*, item sub *Petro*,
 „ *Laurentio*que; tùm optimo *Theodoro Ga-*
 „ *zâ* in multis Italarum civitatibus, ac de-
 „ mum Romæ tempore Sapientis *Bessarionis*
 „ Cardinalis, ubi Grammaticam in IV. Libros
 „ distributam optimè concinnavit; *Francu-*
 „ *lio* verò Venetiis; *Andronico Callisto* in
 „ multis, atque etiam Bononiæ; *Demetrio*
 „ *Castreno* Ferrariæ, et *Chalcocondylâ* Pata-
 „ vii ac Florentiæ; aliisque alias urbes in-
 „ colentibus, Græcus effloruit sermo, non

„ Græcis modò, sed Italis eum edocenti-
 „ bus: adeo ut nostra nescire pudor esset,
 „ magisque eorum sermo in Italia, quàm
 „ in Græcia ob continuas gentis calami-
 „ tates vigeret. Et ni sciolorum invidia
 „ et potentium illiberalitas prohibuisset,
 „ omnia Græcis Litteris plena ævo no-
 „ stro, veluti veterum longè mirabilium
 „ Romanorum temporibus evasissent. Id
 „ autem bonum per varias insitum est Epi-
 „ tomas, quarum angustias et viva vox,
 „ et audientium studium supplevit; multi
 „ enim juvenes et senes addiscebant, quod
 „ per *Moschopulum* fieri non poterat, quum
 „ ipse è Creta Mediolanum venisset sub
 „ Principe *Sfortiâ*, à quo etiam ego merce-
 „ de donatus sum. Nullam verò utilem
 „ inveniens Epitomen, ex veteribus Gram-
 „ maticis, quos magno labore nactus sum,
 „ multorum Epitomas in gratiam Discipu-
 „ lorum composui, qui et multi erant et
 „ ingeniosi. Primùm *de Declinatione octo Par-*
 „ *tium Orationis, aliisque necessariis* (scripsi);
 „ Secundùm *de Syntaxi Verborum secundùm*
 „ *Latinos*: Tertiùm copiosissimè, multo
 „ adhibito labore, *de Nomine et Verbo*; item
 „ *de Anomalis, de Tropis et Figuris Poeticis*
 „ *ac Rhetoricis* aliisque, quibus plurimos ad
 „ Grammaticam, Poeticam et Rhetoricam
 „ erudi. Per Epitomas autem semper do-
 „ cui tùm Mediolani, tùm Neapoli ac Messa-
 „ næ in Sicilia, multos adjuvans et Græcos,
 „ et Latinos. Itaque ab Epitomis incipere
 „ minimè indecorum; neque illas contem-
 „ nere, neque vituperare, ut stolidi qui-
 „ dam faciunt, oportet; siquidem harum
 „ ope divites et pauperes, pueri, juvenes,
 „ senes, sive Græci, sive Latini perdocen-
 „ tur; præstatque parum doctos esse, quàm
 „ omninò indoctos; à parvis enim prin-
 „ cipiis ad magna provehi licet. Quod qui-
 „ dem si Docti in Græcia degentes fecerunt,
 „ næ illi multos ingenio præstantes edo-
 „ cuerunt. Nunc verò longa detrectantes
 „ et Epitomas aspernati, Litterarum pro-
 „ sùs jejuni permanserunt. Quapropter om-
 „ nes Litterarum amatores laudo, qui,
 „ cujuscunque sint ætatis, facilè possunt ab
 „ Epitomis docti Magistri, quas invenerint,
 „ incipere et Grammaticam degustare, quàm
 „ cum audire et legere jucundum est. Quid
 „ enim Litteris melius ac beatius? aut
 „ quamam re homo homini præstabit, si
 „ fuerit indoctus? Siquis enim dives illas
 „ adipiscatur, ornatum habebit divitiis

„ omnibus præstantiorem; si verò pauper,
 „ molestiarum solamen, et Vitæ miseria-
 „ rum, quæ sunt innumerabiles, contem-
 „ ptum. Studendum porro est, et ornan-
 „ dus animus ornamento pulcherrimo,
 „ nunquam adimendo, et in vivis mor-
 „ tuisque æternum permansuro. „

12. Hic incipit ipsa *Lascaris Grammatica*, hoc titulo: *Μεθοδικὸν τῆς κλίσεως τῶν ὀκτὰ μερῶν τοῦ λόγου σωτηρὲν παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ Λασκάρως. βιβλίον ᾧ. Methodicon, sive Ratio methodica Declinationis octo Partium Orationis à Constantino Lascari composita. Liber I. Incipit: Γράμμα ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον φωνῆς ἀδιαίρετον. Desinit: οἶον δυσσπῖτῶν δυσσπῖτῶν δυσσπῖτῶν εὐαγγελίζομαι εὐαγγελισάμην: - Qui finis alius omnino est in excusis. Hoc in Libro desiderantur Capita, seu Sectiones *De Speciebus Nominum Derivativorum, de Speciebus Nomini subjectis, de Præpositionibus earumque Casibus, de Spiritibus, de Cognatione Temporum Verborum, de Verbis Anomalis per ordinem litterarum*: quæ quidem omnia in excusis Libri I. exemplaribus invenias. At contra in Msto Codice occurrit *de Formatione Temporum Verborum*, quod ab illis, saltem ita inscriptum, exulat.*

23. averso. Sine titulo, Proœmium Libri secundi, cujus initium: *Τούτων οὕτως εἰρημένων, ἔπειτ' ἂν μετὰ ταῦτα περὶ τῆς συντάξεως τῶν ῥημάτων. Id ab impresso nonnihil diversum, eoque fusius.*

24. Κωνσταντίνου Λασκάρως περὶ τῆς συντάξεως πινῶν ῥημάτων κατὰ διαθεσεις. βιβλίον Ἑ. Constantini Lascaris de Constructione quorundam Verborum secundum Dispositiones (id est *Genera*). Liber II. Incipit: *Ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν ὁ λόγος περὶ ῥήματος διοριστέον ἂν πρώτον αὐτὸ. Desinit: καὶ ῥήματος διεξοδικώτερον τεχνολογητέον: -*

Huic secundo Libro deest, quod in excusis postremum est Caput, ita inscriptum: *Περὶ ἀνυποτάκτων καὶ ἀνυποτάκτων ῥημάτων. De per se Subjunctivis et Insubjunctivis Verbis. In ejus verò locum subeunt hujusmodi Capita:*

36. Περὶ τῶν ἐπιτὰ εἰδῶν τῶν παραγῶγων τοῦ αὐτοῦ. De septem Speciebus Derivativorum. Ejusdem (nempe Lascaris).

37. averso. Περὶ τῶν ὑποπλάκτων εἰδῶν τῶν ὀνόματι. De Speciebus Nomini subjectis.

38. Περὶ τῶν κατελήξεων τῶν ἐπιθέτων. De Terminationibus Adjectivorum.

Eod. averso. Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων. De Nominibus Numeralibus.

39. Περὶ τῆς συντάξεως τῶν προθέσεων τίσι πλάσει σωτάσσονται καὶ τί σημαίνουσι. De Syntaxi Præpositionum: quibus construantur Casibus, et quid significant?

41. Περὶ προσηφίων γενικῶς. De Accentibus generatim: ubi etiam de Temporibus, de Spiritibus, de Puncto ac Tonorum locis. Quæ quidem sex Capita hic præposterè collocata, in excusis Libri I. exemplaribus sedem obtinent suam.

44. averso. Post unius et semis folii vacantis intervallum, occurrit:

Κωνσταντίνου Λασκάρως τοῦ βυζαντινοῦ προοίμιον τοῦ περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος τρίτου βιβλίου: Constantini Lascaris Byzantini Proœmium Libri de Nomine et Verbo Tertii. Incipit: *Ἐν τοῖς προεκδοθείσιν ἡμῖν δυοῖ βιβλίοις.*

45. averso. Κωνσταντίνου Λασκάρως τοῦ βυζαντινοῦ βιβλίον γ.οι περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος. Constantini Lascaris Byzantini Liber III. De Nomine et Verbo. Incipit: *Ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν ὁ λόγος περὶ ὀνόματος, διοριστέον ἂν εἴη πρώτον αὐτὸ ἔπειτα διαμετέον.*

Cum autem Epilogus, quo tertius hic et postremus Liber clauditur, multa ad Græcæ Litteraturæ historiam spectantia contineat, quæ in excusis aliter et brevius se habent; eum libuit transcribere atque in lucem edere.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς οἶόν τε ἐπιμελῶς καὶ σωτόμως ἀπὸ διαφορῶν παλαιῶν ἐρωτημάτων δι' ὠφελείαν τῶν σπουδαίων εἴρηται. ἔπει δὲ ἡμετέρα παρακτικὴ γραμματικὴ ποικίλη τε τυγχάνει καὶ δύσκολος καὶ οἶόν τι πέλαγος ἀχάνες, καὶ οὐ δεῖ τοὺς ἀκρατὰς μόνως ἀρκέσθαι ταῖς ἐπιτομαῖς ὡς περ σκιαγραφίας οὐσαις. ἀλλὰ μετ' αὐτὰς ἀναγιγνώσκειν πάντα τὰ παλαιὰ ἐρωτήματα διονυσίου τοῦ θρακικοῦ ἀπολλωνίου καὶ ἠρωδιανοῦ καὶ ἀρκαδίου ἀφ' ὧν οἱ μετ' αὐτοὺς ἀρυσάμενοι τὰ ἑαυτῶν συνέθηκαν ἐν ἑλλάδι θεοδόσιος καὶ χρισθόσοκος· μοχόπουλος τε καὶ πλωροπόδρομος καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς χολάριος ἀφ' ὧν σωτηρόντες ὁ παρ' ἡμῶν μανουῆλος ὁ χερουλαρᾶς καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς θεόδωρος ὁ γαζῆς καὶ ἄλλοι κατὰ χαιροῦς καὶ πόλεις βραχυτάτα ἐν ἰταλία συνέθηκαν ἰταλοῖς χαρίζομενοι· οἱ δὲ διὰ τὸ ἀλλόφωνον καὶ διὰ τὸ ἐν ἡλικίᾳ ὄντες συζῆν τοῖς οἰκείοις, οὐ δύναται διὰ τῶν παλαιῶν μαθεῖν τὰ ἡμέτερα. Ταῦτά τοι οὐδεὶς αὐτῶν ποτε ἀκριβῆς γραμματικὸς γενέσθαι οἶός τι ἐγένετο· δεῖ γὰρ χροῶν καὶ πόνου καὶ βίβλων ἀπειρῶν ἵν' ἀκριβῶς εἰδέναί δυνηθῶμεν τὰ τῆς γραμματικῆς αὐτοὶ δὲ ὀκνοῦντες καὶ βιβλίων ἀπο-

ἀποροῦντες ἀπὸ μιᾶς ἐπιτομῆς τοῦ Ἰουστολ-
 ρᾶ ἢ Θεοδώρου ἢ ἐμοῦ Κωνσταντίνου τῆς ἐν με-
 διολάνῳ σωτηθείσης πλατύτερον καὶ ἐν μεσσηνίᾳ
 σωτημθείσης διὰ τὴν τῶν μαθητῶν ῥαθυμίαν.
 τὸ πᾶν εἰδέναι καταδοκοῦσιν ὅπερ ἀδύνατον· τὸν
 γὰρ ἀκριβῆ γραμματικὸν πᾶμπολα ἀναγνώσασθαι
 δεῖ· οὐ μόνον τὰ παλαιὰ καὶ νέα ἐρωτήματα,
 ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ εὐρισκόμενα· διάφορα περὶ
 τῆς σωτάξεως πάντων τῶν ῥημάτων· καὶ μα-
 ξίμου τοῦ Πλανούδη τὸ περὶ μεταβατικῶν καὶ
 ἀμεταβάτων καὶ τὸν διάλογον περὶ ἀνομάτων·
 περὶ συνωνύμων· περὶ ἰδιομάτων· περὶ τρόπων καὶ
 σχημάτων καὶ παθῶν Τρύφωνος Χιροβοσκίου καὶ Πλου-
 τάρχου· περὶ πνευμάτων· περὶ τοῦ μὴ σολοικί-
 ζειν καὶ βαρβαρίζειν· περὶ ὀρθογραφίας τὰ πα-
 λαῖα καὶ μοχοπούλου τὸ δεύτερον (4) περὶ
 ποιότητος καὶ ποσότητος· (5) περὶ τόνων τὰ
 τῶν ἄλλων καὶ Ἡραδίου τὴν μεγάλην ᾠροσφ-
 δίαν καὶ Θεοδοσίου ἐν βιβλίοις εἴκοσι περὶ τῶν
 τόνων διαφερόντων· περὶ μέτρων διάφορα καὶ πάν-
 τα τὰ ἠφαγτίωνος· καὶ Τρικλινίου· περὶ ἑκλο-
 γῶν τῶν λέξεων Φρυνίχου· Ἄρποκρατίωνος· πο-
 λυδούκιος· Θωμᾶ τοῦ Μαγίτρου· μοχοπούλου· τὸν
 σουίδαν αὐτὸν καὶ τᾶλλα λεξικά· τὸ μέγα ἐτυ-
 μολογικὸν καὶ μικρὸν καὶ ἄλλα πᾶμπολα ἃ εὐ-
 ρίσκονται καὶ ἃ καὶ ἡμεῖς εἶδομεν ἀνέγνωμεν καὶ ἐκ-
 τησάμεθα· εἰς τὰ θεωρητικὰ τέσσαρα βιβλία
 ἀπολλωνίου τοῦ δυσκόλου· καὶ Ἀρχαδίου τοῦ βυ-
 ζαντίου· καὶ Μιχαήλου τοῦ συγγέλου· καὶ Ἰωάν-
 νου τοῦ γλυκέος καὶ ἄλλα ἀφ' ὧν ἀρυσάμενος ὁ
 σοφὸς Θεόδωρος κάλλιπα καὶ ἐλλογιμώτατα τὸ
 τέταρτον τῆς ἑαυτοῦ γραμματικῆς συνέθηκε πά-
 νυ τοῖς λογίοις ἐπωφελὲς εἶ καὶ δύσκολον τυ-
 χάνει καὶ δηλοῦν κολυμβητοῦ δέομενον διὰ τὴν
 ἀπειρίαν τῆς τέχνης· καὶ τᾶλλα πάντα ἀναγ-
 κάῃα τὰς σκιὰς τῶν παλαιῶν περιέχοντα· ἔρρω-
 σθε οἱ ἀναγιγνώσκοντες καὶ μέμνησθε· καὶ εἰ πῖ σφα-
 λερὸν εἴρηται· ἐπιδιορθώσαντες σύγγνωτε· ἀνθρω-
 πινὸν γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν· τὸ μὲν περὶ
 ὀνόματος σωτηθείητο ἐν μεδιολάνῳ ἔπει ἀπὸ θεο-
 γονίας α, ὤ ξ γ. τὸ δὲ περὶ ῥήματος καὶ τὸ
 περὶ σωτάξεως βιβλίον β καὶ ἄλλα ἐν μεσσηνίᾳ
 τῆς σικελίας· ἔπει α, ὤ ξ γ.

Illud postremò admonendum superest,
 Lascaris de Grammatica Libros tres aliter se
 in hoc Msto exemplari, atque in excusis
 habere, nunc rerum ordine immutato, nunc
 adjunctis, vel detractis nonnullis; tùm An-
 notationibus præterea, et Castigationibus
 multis idiographis passim accedentibus.

(4) Huic dictioni subscripta est lineola, et super-
 scriptum α, significandi nimirum causâ πρώτων pro δεύ-
 των legendum.

(5) Adversus hæc verba margini adscriptum, non

114. Occurrit Constantini Lascaris Epi-
 stola sanè lectu perdigna, quippe ad He-
 rodiani, Grammatici cùm operum præ-
 stantiâ, tùm multitudine nobilissimi, vi-
 tam et scripta, ipsiusque Lascaris etiam
 studia pertinens. Eam verò, etsi jam Fa-
 bricius Biblioth. Græce Vol. VII. pag. 40. pu-
 blicavit; nihilosecius, cùm et parte plùs
 tertîa minorem, et mendis aliquot asper-
 sam, et Græcè tantùm ediderit; Græcis
 Latinisque juxta Musis amicum existima-
 vi, eandem integram atque emendatiorē,
 ut ex autographo expressam, Latinâ quo-
 que interpretatione auctam, secundis ty-
 pis illustrare.

Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις ἰακώβῳ ξυμῆνι τῷ
 μουριελλίῳ μυτικῷ τοῦ ἀντὶ βασιλείας νήσου τῆς
 σικελίας εὐ φράττειν.

Ὁ πολυμαθὴς Ἡραδίου οὗ λόγος πολὺς ἐν
 γραμματικῇ λογιώτατε ἰακώβῳ ξυμῆνι υἱὸς γε-
 γνηὸς ἀπολλωνίου ἐκείνου τοῦ ἀλεξάνδρου, διὰ
 τὴν πενίαν ἀποδημήσας τῆς πατρίδος, ἐς τὴν
 ποτε θαυμαστὴν ἐπλευσε ῥώμην τὴν κοινὴν ἐξίαν
 ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἀντανίου αὐτοκράτορος δικαίου
 καὶ λογίου ἐν ἐκατέρῃ τῇ γλώττῃ· ὕφ' οὗ φι-
 λοτίμως ὑποδεχθεὶς πμθηθεὶς τε καὶ εὐεργητη-
 θεὶς οὐ μόνον τὴν ἐλλάδα φανὴν ἠύξησε διδάξας,
 ἀλλὰ καὶ πᾶμπολα θαυμάσια συνέθηκε ποιού-
 τῳ βασιλεῖ χειρίζομενος. μεθ' ὧν καὶ τὸ περὶ
 τόνων τὴν μεγάλην φημί ᾠροσφδίαν ἐκείνην
 ἐπέγραψεν ἐν βιβλίοις εἴκοσι· βιβλίον πολὺσιχον·
 ἦν μεταταῦτα θεοδόσιος ἐπιτεμὼν, τόντε ἀριθ-
 μὸν τῶν βιβλίων τότε μῆκος ἐφύλαξε· διὰ τὸ
 μὴ οἶόν τε βραχίστην ἐπιτομὴν τὴν βιβλίον δε-
 ξασθαι· καὶ μάλισα ἐν τῷ τῆς ὀνοματικῆς τό-
 νῳ πολυποικιλοτάτῳ ὄντι. ταῦτά τοι καὶ αὐτὸς
 πολλάκις ᾠροθυμηθεὶς βραχύναι οὐκ ἐποίησα.
 ἵνα μὴ πάθῃ ταυτὸν ἐπίοις οἱ συντεμόντες,
 ἔδοξα σαγόνῃ ὕδατος τοῦ νεύλου ἀρύσαι. τὸ δὲ
 ἐκχυδένχον συντεμὼν τε καὶ συντάξας κατὰ
 τὰς δ ζυζυγίας τῶν νεωτέρων ἐπεμψά σοι
 φιλέλληνι ὄντι καὶ φιλοτόνῳ· ἵν' ἀπονώτερον εἰ-
 δέναι ἔχῃς πινὰ τῶν ῥημάτων βαρύνοντα· καὶ
 πινὰ περὶ ὧν ἀναγκαῖον γὰρ τουτί καὶ
 λατίνοις καὶ ἔλλησι· χερσὺ δὴ λαβόμενοι ὡς
 ἠξίωσας καὶ τὸ περὶ τῶν τόνων τῶν ὀνομάτων
 χεῖμα ἀναγκαστότατον συντεμοῦμεν· ἔρρωσο.

„Constantinus Lascaris Jacobo Xime-
 „nio Muriellio (6), Proregis Insulæ Si-
 „ciliæ à secretis, bene agere. „

„He-
 Lascaris manu, neque appositâ additionis Notâ: περὶ
 αὐτοπόκτων καὶ ἀνυποτάκτων.

(6) His nominibus propriis respondent Hispana Xi-
 menez, et Muriel; eâ enim tempestate ab Hispaniæ
 Regibus Sicilia tenebatur.

„ *Herodianus*, multiplicis doctrinæ vir,
 „ cuius magna existimatio in Grammati-
 „ cã, doctissime Jacobe Ximeni, *Apollonii*
 „ illius Alexandrini filius, quum à patria
 „ ob inopiam discessisset, mirabilem olim
 „ Romam, commune domicilium, appu-
 „ lit sub *Antonino Pio* Imperatore, æquè
 „ justo ac utriusque linguæ perito, à quo
 „ officiosè exceptus, ornatus, et beneficiis
 „ affectus, non modò Græcam linguam
 „ amplificavit docendo; sed plura etiam
 „ admiratione digna, erga ipsum Impera-
 „ torem gratus, composuit: in quibus
 „ Tractatum de Accentibus, *Magnam* dico
 „ *Prosodiam*, eidem inscripsit viginti Li-
 „ bris complexam, opus copiosissimum.
 „ Quod postea *Theodosius* contrahens, et
 „ librorum numerum, et magnitudinem
 „ servavit; quoniam illud Epitome bre-
 „ vissima, præsertim in Accentu Nomi-
 „ num maximè vario, capere neutiquam
 „ poterat. Quin etiam cum ego ipse non
 „ semel id breviate percipiissem; haud
 „ tamen feci, ne idem omnino paterer
 „ quod nonnulli, qui et ipsum contra-
 „ hentes, visi sunt è Nilo aquæ guttam
 „ haurire. Librum verò decimumsextum
 „ contrahens, ac secundum quatuor re-
 „ centiorum Conjugationes distribuens,
 „ eum tibi Græci sermonis et Accentuum
 „ studioso misi, quò scire facilius possis
 „ quæ Verba accentu gravi, quæ circum-
 „ flexo notentur; hoc enim et Græcis et
 „ Latinis necessarium. Tempus autem na-
 „ cti, ut ipse factu dignum judicasti, Opus
 „ etiam de *Nominum Accentibus* per neces-
 „ sarium in epitomen cogemus. Vale. „

Epistolam statim excipit Tractatus de quo ibi agitur, sic inscriptus: Περὶ τῶν βαρυτόνων καὶ περιωρισμένων ῥημάτων. De Verbis Barytonis et Circumflexis. Incipit: Τῶν ῥημάτων τὰ μὲν εἰς ᾧ τὰ δὲ εἰς μι. τῶν δὲ εἰς ᾧ τὰ μὲν βαρύνονται. Desinit: πλὴν τοῦ ἔργου ἀπὸ τοῦ ἐγείρω κατὰ συγκοπήν: ἐν μεσσηνῇ τῆς σικελίας ἔπει ᾧ, ὦ π Ϟ. Hoc est: *Messanae Sicilia urbe, anno MCDLXXXII.*

Quæ hîc de proximè dictis Verbis deseruntur, eodem omnino continentur in

(7) ὑπογεγραμμένων scripserat quidem priùs Auctor in hujus Codicis operum Indice, fol. 10. averso. Sed postea emendavit deletâ υ, et superscriptis ες; ita ut perspicuè legatur περιγεγραμμένων. Hoc autem loco dictionem ὑπογεγραμμένων etiam emendavit, deletis υ et ε, subscriptoque ες; adeo ut περιγεγραμμένων Niquidò appareat: pro qua voce in excusis exempla-

fusiore Tractatu Περὶ τόνων εἰδικῶς τῶν ὀκτώ μερῶν τοῦ λόγου. Id est: *De Accentibus octo Partium Orationis specialiter*, quem in hujus Codicis fol. 137. invenies.

118. Κωνσταντίνου τοῦ λασκάρου τοῦ βυζαντίου περὶ ἀντωνυμιῶν κατὰ πᾶσαν διάλεκτον καὶ ποιητικὴν γλῶσσαν. Constantini Lascaris Byzantini de Pronominibus secundum omnem Dialectum et Poeticum usum. Incipit: Ἐπειδὴ καὶ τὸ τὰς ἀντωνυμιῶν ἀκριβῶς εἰδέναι. Desinit: ἐν μεσσηνῇ ἔπει ᾧ, ὦ ξ':- Id opusculi cum eo planè congruit, quod in excusis Librum de *Nomine et Verbo* tertium subsequitur.

120. averso. Κωνσταντίνου λασκάρου τοῦ βυζαντίου περὶ τῶν προσγεγραμμένων (7) φωνηέντων ἐν μεσσηνῇ τῆς σικελίας συνετέθειτο. προσοίμων. Constantini Lascaris Byzantini de adscriptis Vocalibus. Id est, de Dictionibus, quarum Vocalibus adscribitur, vel subscribitur *Iota*. Messanæ in Sicilia compositum fuerat. Prooemium. Hoc incipit: Πολλῶν ὄντων καὶ χρησιμοποιῶν τῆς φωνητικῆς γραμματικῆς. Statim ipsum opus subicitur, quod incipit: Τὰ νῦν ὑπογεγραμμένα φωνηέντα οἷς οἱ παλαιοὶ προσέγραψον; desinit verò: ἐν μεσσηνῇ τῆς σικελίας ἔπει ᾧ, ὦ ο':- Is etiam Libellus omnino convenit cum excuso post *Librum tertium* ante dictum.

125. Περὶ ἀντωνυμιῶν. De Pronominibus (ejusdem scilicet *Lascaris*). Incipit: Τῶν μὲν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἡ κλίσις κατὰ ἀκολουθίαν φωνῆς προσέρχεται. Fragmentum unius paginæ, finis expers.

128. Intervacante foliorum duorum et semis spatio, Κωνσταντίνου λασκάρου τοῦ βυζαντίου περὶ τῶν χρόνων καὶ μεταβολικῶν καὶ ἀμεταβόλων φωνηέντων ἔπι τε καὶ διφθόγων: καὶ περὶ πινῶν χαρόνων ἀναγκάσιων οὓς περιέχει τὸ τρίτον ἐν τῷ ῥήματι. Constantini Lascaris Byzantini de Temporibus, et mutabilibus ac immutabilibus Vocalibus, Diphthongis etiam; et de Regulis quibusdam necessariis, quas Liber tertius in Capite de *Verbo* complectitur. Incipit: Τριῶν ὄντων ἀρχικῶν χρόνων διλονότι. Desinit in Capite de *Verbis* ἰν μι, hæc in verba: ἐν δὲ τῷ περὶ ῥήματος διεξοδικώτερον εἶρηται. Hic verò

Com-

ribus Libellus de iisdem *Vocalibus* tum in Prooemii, tum in Operis titulo ὑπογεγραμμένων legendum præbet. Eam verò emendationem Auctori suasit veterum Grammaticorum auctoritas, qui litteram *Vocalibus* adscribere consueverunt, non subscribere, ut recentiorum moris est in Scripturâ minusculâ, quod ipse in adducto à nobis Operis principio innuit.

Commentariolus totidem ferè verbis in supra recensito Lascaris *Grammaticæ Libro tertio* continetur; ac pro geminato habendus.

137. Unius folii vacantis spatio interjecto, subit uberior Commentarius, quippe folia implens 61. in multiplices tributus Sectiones, atque ita inscriptus: Περὶ τόνων εἰδικῶς τῶν ὀκτώ μερῶν τοῦ λόγου: De Accentibus octo Partium Orationis specialiter. Cujus prima Sectio hunc habet titulum: Περὶ τόνου τῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης κλίσεως τῶν εἰς ᾄς. De Accentu Nominum primæ Declinationis in ᾄς desinentium. Incipit verò: Τὰ εἰς ᾄς ἰσοσύλλαβα τῆς πρώτης κλίσεως ἢ βαρύνονται ἢ περιαιῶνται. Postrema demum Sectio est: Περὶ τῶν ἐγκλινομένων. De Inclinatis; totiusque operis clausula: Ἐν δὲ συνδέσμοις ἐγκλίνεται ὅτε· νύ. πῦ. θήν. γέ. τοί. χρίτε. χρίνυ. οὔτω που. οὔθην. μὴ γάρ. ἔμοιγε. οὔτοι. χρίπερ.

Quibus verbis continuatur Constantini Lascaris Epilogus idiographus hujusmodi:

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν τόνων τῶν ὀκτώ μερῶν τοῦ λόγου ὅτι τῶν τοῦ θεοδοσίου τοῦ γραμματικοῦ· ἀ κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις συνετάξατο δι' ὠφέλειαν τῶν μαθητῶν· ἐπεὶ ἡ τοιαύτη φραγματεία οὐ μόνον δύσκολος τυγχάνει, ἀλλὰ καὶ δυσκολώτατα εὑρίσκεται διὰ τὰς δυσχίας τοῦ γένους· πολλὰ γὰρ πονήσεις μόλις εὔρον τὸ περὶ τόνων τοῦ θεοδοσίου ἐν βιβλίῳ παλαιᾷ τῆς μονῆς τοῦ σωτήρος τῆς ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ μεσσηνίας. τὴν δὲ τοιαύτην φραγματείαν ὁ κείνος συνέταξε ἐν τῆς μεγάλης πρῶτης τοῦ πολυμαθοῦς ἡρωδικοῦ· οὗ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων εἴκοσι ὄντων ἐφύλαξεν. ἔρρωθε οἱ ἀναγιώσκοντες καὶ συνεχέστε τὰ βελτίω: ἐν μεσσηνίᾳ τῆς σικελίας μηνὸς νοεμβρίου κῆ. ἔτει ἀπὸ θεογονίας (8) ᾄ, ὤ πῆ: Ἰ ἦ: τῷ θεῷ χάρις:

Id est: *Atque hæc de Accentibus octo Partium Orationis ex Theodosii Gramma-*

tici Commentariis. Quæ Constantinus Lascaris ad Discipulorum utilitatem composuit, cum tale opus non difficilè tantum occurrat, sed etiam difficillimè propter Gentis calamitates inveniatur; multo enim labore adhibito, agrè inveni Theodosii de Accentibus Librum in vetusto Codice Monasterii Salvatoris (9) in summitate Messanæ constituti. Id verò opus ille contraxit ex Herodiani, multiplicis disciplinæ viri, Magnâ Prosodiâ, cujus etiam librorum viginti numerum servavit. *Valete, Lectores, et meliora precamini. Messanæ in urbe Sicilia, mensis Novembris (die) 25. Anno à Nativitate Domini MCCCCLXXXVIII. Indict. 8. Deo gratias.*

Hunc itaque de *Tonis*, sive *Accentibus* octo Partium Orationis Tractatum Lascaris ex opere illo desumpsit, quod Theodosius Grammaticus Alexandrinus ex Herodiani etiam Alexandrini Magnâ Prosodiâ contraxerat, cujusque integrum, ut videtur, exemplar (si tamen Librum totum XX. excipias) continetur superiori Codice *XXVIII. Theodosianæ* quidem Epitomes, tanquam ineditæ, meminit Fabricius *Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 10.* at nihil ibidem, neque alibi de hoc *Lascareo* Theodosii Compendio, præter ea quæ Lascaris ipse in extremo *Grammaticæ* suæ *Libro III.* summam indicat.

199. averso. Variis Sententiolis immixtum interlucet, omisso Auctoris nomine, Distichon sequens:

Ὅτι χαλὸν φίλον ἐστὶ· τὸ δ' ἔ χαλὸν ἔ φίλον ἐστὶ·
Τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ φροσῶτων.

Quod obiter animi causâ altero Latino sic expressimus:

*Pulchrum quodque placet; non pulchrum non placet ulli:
Hoc immortalis carmen ab ore venit.*

LVII.

(8) Θεογονία, anceps vocabulum, ut à Verbo γείνομαι gignor, vel nascor deductum, variè Latino sermone redditur; ab aliis quidem *Incarinatio Dei*, ab aliis verò *Nativitas*, sive *Ortus*; quin etiam ab uno eodemque Auctore bifariam. Ita P. de Montfaucon *Palaogr. Græcæ* pag. 88. ἀπὸ τῆς θεογονίας interpretatur à *Christi ortu*; pag. 91. anno *Incarinationis*. Ita ipse Lascaris *Grammaticæ* Latinus Interpres in fine *Libri III.* eandem formulam vertit *ab ortu Dei*; idemque in *Opusculo de Vocalibus subscriptis* reddit *ab Incarnatione Dei*. His igitur ego animadversis, quum in bivio hærerem, deligendæ viæ dubius; potior visa est interpretatio à *Nativitate Domini*, vel *Christi*, quam hactenus usurpavi, ac deinceps, nisi valentior aliqua ratio intervenerit, usurpabo. Cæterum quis non

miretur, nihil à peritissimo illo *Palaographia* Scriptore de vocis *Theogonia* potestate annotatum, tam frequenter in designandis recentiorum Codicum Græcorum ætatibus adhiberi solitæ? Quis eam dictionem à diligentissimo Ducangio in *Glossario mediæ et infimæ Græcitatæ* prætermisam non obtupescat?

(9) De hujus Monasterii Libris non semel jam incidit sermo, cujus Bibliothecæ Mstorum Græcorum ad Sacra et Ecclesiastica spectantium Catalogum amplissimum affert Ant. Possevinus in fine *Tomii II. Apparatus Sacri*. Is autem Catalogus jussu *Pii IV.* Pontificis Max. ab Antonio Francisco perfectus est Messanæ anno MDLXIII. mense Augusto, Prorege Siciliae Joanne de la Cerda, cui etiam ea res ab eodem Summo Pontifice commendata, ut idem Possevinus testatur,

LVII.

Chartaceus in quarto, foliorum 185. candidâ crassiorique chartâ; totus à *Constantino Lascari* satis quidem perspicuè, licet properanter, exaratus anno MCCCC-LXXXVI. in quo *Quinti Calabri*, sive *Smyrnaei* Carmen, ab Homero in Iliade prætermissa complectens.

Fol. 2. Κωνσταντίνου λασκάρεως τοῦ βυζαντιοῦ περὶ κοίντου. Constantini Lascaris Byzantini de Quinto. Hujus videlicet Poetae Notitia, quæ incipit: Ποδαπὸς μὲν ἦν ὁ παρῶν ποιητῆς κοίντος καὶ πινῶν καὶ ἐπί πινος.

4. Κοίντου ποιητοῦ ποίησις εἰς τὰ παρελαιπόμενα τῆς ἰλιάδος τοῦ ὁμήρου. βιβλίον α. Quinti Poetae Poesis in Iliadis Homeri prætermissa. Liber I. Initium:

Εὐθ' ὑπὸ πηλείωνι δάμνι θεοεικέλος ἔκταρ.

21. averso. Τοῦ αὐτοῦ βιβλίον β. Ejusdem Liber II. Initium:

Αὐτὰρ ἐπεὶ κορυφὰς ὄρεῶν ὑπερηχμέντων. (1)

36. Τοῦ αὐτοῦ βιβλίον γ. Ejusdem Liber III. Initium:

Αὐτὰρ ἐπειδὴ (leg. ἐπεὶ) φάος ἦλθεν εὐθρόνου ἠριγενείης.

52. averso. Τοῦ αὐτοῦ ποιήσεως βιβλίον δ. Ejusdem Poeseos Liber IV. Initium:

Οὐδὲ μὲν ἰσπολόχοιο δαίφρονος ὄβριμον υἶόν.

64. Κοίντου ποιήσεως βιβλίον ε. Quinti Poeseos Liber V. Initium:

Ἀλλ' ὅτε δὴ πολλοὶ μὲν ἀπηνύσθησαν ἀέθλοι.

77. averso. Κοίντου ποιήσεως βιβλίον ς. Quinti Poeseos Liber VI. Initium:

Ἦὼς ὠκεανοῖο ῥέον καὶ λέκτρα λιπούσα.

91. Κοίντου ποιήσεως βιβλίον ζ. Quinti Poeseos Liber VII. Initium:

Ἡμὸς δ' οὐρανὸς ἄγρα κατέκρυφεν ἔρθετο δ' ἠὼς.

106. Κοίντου ποιήσεως η. Quinti Poeseos (Liber) VIII. Initium:

Ἡμὸς δ' ἠελίοιο φάος περικίδναται αἶαν.

116. averso. Κοίντου ποιήσεως θ. Quinti Poeseos (Liber) IX. Initium:

Ἡμὸς δ' ἦνυτο νυκτὸς ἀπὸ κνέφας ἔρθετο δ' ἠὼς.

128. Κοίντου ποιήσεως ι. Quinti Poeseos (Liber) X. Initium:

Τρῶες δ' αὐτ' ἔκτοσθεν ἔσαν φριάμοιο πόλιος.

(1) Ita hæc dictio ab ipso *Lascari* emendata, litteris

138. averso. Κοίντου ποιήσεως ια. Quinti Poeseos (Liber) XI. Initium:

Τρῶα δ' ἐσενάχοντο κατὰ πόλιν· ὕδ' ἐ δύναντο

149. Κοίντου ποιήσεως ιβ. Quinti Poeseos (Liber) XII. Initium:

Ἀλλ' ὅτε δὴ μάλα πολλὰ κάμον περὶ τείχεος τρούης (sic).

161. Κοίντου ποιήσεως ιγ. Quinti Poeseos (Liber) XIII. Initium:

Οἱ δ' ἄρ' ἀνὰ πολίεθρον ἐδόρπεον· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν.

172. averso. Κοίντου ποιήσεως βιβλίον ιδ. Quinti Poeseos Liber XIV. Initium:

Καὶ τότε ἀπ' ὠκεανοῖο θεὰ χρυσόθρονος ἠὼς.

Finis verò:

Ὅσοι ὑπὲρ πόντοιο λυγρὰς ὑπάλυξαν ἀέλλας:-

Statim Constantini Lascaris excipit idio-grapha hæc subnotatio:

Τέλος τῆς δυσσευρέτου ποιήσεως τοῦ κοίντου ἦν κωνσταντίνος ὁ λασκαρὶς ἐξέγραψεν ἔτη δύο καὶ ἐξήκοντα γεγονὸς ἐν μεσσηνῇ τῆς σικελίας ἐξ ἀνηγράφων σφαλερωτάτων. ταῦτά τοι διορθωτέον τὰ μὴ ὀρθῶς γεγραμμένα. ἔπει ἀπὸ θεογονίας α, ὤ, η, ς. ἡμέρα ιγ ἰουνίου μηνός:-

Hoc est: *Finis Poematis Quinti inventu difficilis, quod Constantinus Lascaris duos et sexaginta annos natus descripsit Messana in urbe Siciliae ex infidelissimis exemplaribus. Quare minus rectè scripta corrigenda sunt. Anno à Nativitate Domini MCCCC-LXXXVI. die 13. mensis Junii.*

Suum Libris singulis Argumentum præfigitur, ab eodem *Lascari* elucubratum, ut ipse in *Quinti* Poetae Notitiâ ejus Carmini præmissâ disertè profitetur. Quæ quidem Argumenta, veluti germanum ejusdem *Lascaris* foetum, non infelici conjecturâ, licet hujus testimonii tunc immemores, edidimus in *Codice XXVIII.* aliud hujus Poematis exemplum complectente. Quemadmodum verò ea ibi libenter protulimus: ita et *Quinti* Notitiam, quæ inde aberat, hîc proferendam omnino judicamus, quippe juxta cum illis ineditam, et ob rara, vel potiùs nulla de hoc Scriptore copiosa veterum monumenta haud ingrati viris amœniorum Litterarum curiosis futuram. Est autem hujusmodi:

Κωνσταντίνου λασκάρεως τοῦ βυζαντιοῦ περὶ κοίντου.

Ποδαπὸς μὲν ἦν ὁ παρῶν ποιητῆς κοίντος καὶ πινῶν καὶ ἐπί πινος, οὐτ' αὐτὸς εἴρηκεν, οὐτ' ἄλλος

superscriptis.

λος περί αὐτοῦ γέγραπεν ὅσα ἐμὲ εἰδέναι· οὐτ' ἐν τῷ σούδα γέγραπται πὶ περί αὐτοῦ· οὔτε περὶ τοῦ τῶν ζώντων ἀκήκοα· μνησίαν δὲ αὐτοῦ ποιῶνται πλείους τῶν ἐξηγητῶν τοῦ ὁμήρου ἐπιλέγοντες. ἐπὶ δὲ εἰκάσαι αὐτὸν σμυρναῖον γεγενῆσθαι ἐκ τούτων τῶν ἐπισημῶν τῶν αὐτῶ γεγραμμένων ἐν τῷ Ἰϛ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως· ἐν ᾧ ἐκ τῆς σμύρνης τὰς μούσας ἐπικαλεῖται οὕτως λέγειν ἐν τῷ τῶν ἡρώων καταλόγῳ.

Ἔγες μοι νῦν καθ' ἕκαστον ἀειρομένῳ σάφα μῦθον

Ἐσπεῖθ' ὅσοι κατέβησαν ἔσω πολυχανδέος ἰπῶσ.

Ἔμεις γὰρ πᾶσαν μοι ἐνὶ φρεσὶ θήκατ' αἰοδῆν

Πρὶν μοι ἀμφὶ παρειὰ κατασκιδνασθαι ἴουλον

Σμύρνης ἐν δειπέδισι περικλυτὰ μῆλα νέμοντι

Τρεῖς τόσον ἔρμῃ ἀπῶθεν ὅσον βροῶντ' ἐπακῶσται (2)

Ἀρτέμιδος περί νηὸν ἐλευθερίῳ ἐνὶ κήπῳ

Οὔρεϊ οὔτ' ἰλίην χθαμαλῶ οὔθ' ὑφ' ὀθι πολλῶ:

καὶ τούνομα δὲ αὐτῷ ἰταλὸν ὃν δέικνυσιν αὐτὸν

μὴ ἐν τοῖς ἀνὰ χεῖρας γενέσθαι· ἀλλ' ἐν οἷς ῥωμαῖοι

ἐλλήνων ἐκράτουσιν ὅτε καὶ λατινικοῖς ὀνόμασιν

ἐχρησάμενοι τοὺς ἀρχοντας κολακεύοντες· τὸ γὰρ

κείντος ὃ ἡμεῖς διαλύοντες κείντον λέγεμεν,

πέμπτον σημαίνει ῥωμαϊκῶς· οἷος δ' ἂν ἦν ποιητῆς

ἀριστος ἐγένετο καὶ μέγιστος ζηλωτῆς τοῦ ὁμήρου

πάντ' ἐκείθεν ἀρυσάμενος· πᾶσαν ποιητικὴν

μίμησιν· λέξεις· φράσιν· παραβολὰς· διαγραφὰς·

γνώμας καὶ τᾶλλα ὅσα τέλειον ποιητὴν ἀποφαίνει.

ὁμηρικώτατος δὲ γινόμενος, ἠθέλησε τὰ τῶν ὁμήρου

παραλελειμμένα τῆς ἰλιάδος ὁμηρικῶς ποιῆσαι.

ὅπου γὰρ ἐκείνῳ τέλος ἢ τοῦ ἔκτορος ταφῆ,

τούτῳ ἀρχῇ ἢ τῆς πενθεσιλείας ἀφίξις. ἢ τῆς ἀμαζῶν οὔσα καὶ ἀνδρεία

σὺν πολλῶν ἄλλων ἀμαζῶσι καὶ πλήθει ἀνδρῶν ἀφίκετο

εἰς τροίαν συμμαχεῖν. παρακινήσασα δὲ τοὺς

τρώας ἐπὶ πόλεμον καὶ πλείστα ὑποστᾶσαι

ἀνδρείως τε πολεμήσασα, ὑπὸ ἀχιλλέως εὐχερῶς

οἷα γυνὴ ἀπεκτάνθη, καὶ σὺν αὐτῇ πλείστα·

ἐνθα καὶ ὁ τοῦ φλυάρου ἐκείνου θεοσίτου θάνατος

ὑπὸ ἀχιλλέως ἐγένετο. καὶ δι' αὐτὸν φιλονεικία

ἀχιλλέως καὶ διομήδους καὶ καταλλαγῆ. καὶ

μεταπαῦτα τὴν τοῦ μέμνονος ἀφίξιν καὶ θάνατον

ὑπὸ ἀχιλλέως· ἀντιλόχου θάνατον αὐτοῦ τοῦ

ἀχιλλέως ὑπὸ ἀπόλλωνος ἀοράτως τραθέντος·

θάνατον τοῦ ἀγαντος· τοῦ παρίδος καὶ τᾶλλα

πάντα ἐξῆς ἀκριβῶς διηγῆται. καὶ αὐτὴν

τὴν τοῦ ἰλίου ἄλωσιν ἢ τέλος τῆς ποιήσεως πεποιήκεν.

ἢ μὲν οὖν ὑπόθεσις παλαιὰ καὶ εὐγενὴς καὶ

ἡρωικὴ ἢς τέλος ἀλήθεια· εἰ δὲ πὶ καὶ μυθικὸν

καταμέμικται, καὶ τούτο τῆς ποιητικῆς· μῦθος

γὰρ τὸ δεύτερον θεμέλιον οὐ τέλος ἡδονῆ καὶ

ψυχαγωγία τῶν νέων· τὸ δὲ μέτρον ἡρωικὸν

τὸ σύνθημα μετὰ τῶν οἰκείων παθῶν καὶ

ὁμήρου ἄρετον ὡσπερ καὶ τᾶλλα. ἐπιγραφὴν δὲ οὐδεμίαν εὑρον ἐν τῷ βιβλίῳ ἀφ' οὗ ἐξέγραφα· καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων δ' ἦλος· δεκατέσσαρα γὰρ εἰσιν. ἐπειδὴ ἡμῶν οἱ παλαιότεροι οὐκ οἶδ' ὅπως ἀπέβαλον ὀλιγορήσαντες τοιοῦτου ἀνδρὸς ἐφ' ἡμῶν δὴ εὐρέθη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς κοινῆς πατρίδος καὶ περιεσώθη καὶ διεδόθη ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀγαθοῦ καὶ ὄντως σοφοῦ καὶ τῆς παλαστήτου ἀνακτοῦ βησσαρίου τοῦ νικαίας καρδινάλειος μεγίστου ἐφ' ἡμῶν γεγραμμένος ἀλλὰ τε πολλὰ ἀνασώσαντος καὶ ταύτην τὴν ποιήσιν εὐρόντος ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἀγίου νικολάου τῶν κασούλων. (3) τῷ ἔξω τῆς πόλεως ὑδρόντου. σπουδαῖον ἂν εἴη πάση σπουδῇ κτήσασθαι ἀναγνῶναι καὶ μεταδοῦναι τοῖς βουλομένοις ἵνα κοινῇ γενομένη μικρῆ ἀπόλοιτο· οὐ γὰρ δίκαιον τὰ τοῖς ἄλλοις μετὰ πόνου ποιηθέντα ὑπὸ ἀμελείας ἢ φθόνου λήθης βουθοῖς παραδοῦναι. ταῦτά τοι ἀναγνωστέον καὶ μεταδοτέον τῶν πολλῶν χάριν ἀναγκαίων· τί γὰρ ἂν κερδαίνομεν φθόνῳ μὴ μεταδιδόντες ἀκαλὰ κρίνεται· καὶ μάλιστα ἐν τῷ παρόντι δυσχερᾶτῳ χερῶ ἐν ᾧ σπάνις πάντων. ὅθεν καὶ αὐτὸς ἐν τῇ περιηγήσει εἰς μεδιόλανον ἀφιγμένος καὶ τὰ ἡμέτερα διδάξας ἀλλὰ τε πολλὰ καὶ ταύτην μετὰ δυσκολίας κτησάμενος ἐξέγραφα μετέδωκα καὶ ἐδίδαξα. ὅπερ οἷμα καὶ τοὺς ἄλλοις ποιήσει φιλανθρώποις ὄντας καὶ φιλοσόφοις. τῆς βίβλου δὲ γυμνῆς εὐρεθείσης τὰς ὑποθέσεις τῶν βιβλίων αὐτὸς σιωπέτα· καὶ ὡς οἷόν τε ἐπιδιώρθωσα· ἐρρώωθε οἱ ἀναγιγνώσκοντες καὶ εἰ πὶ οὐκ ὀρθῶς γεγραμμένον· βελτιώσατε :-

„Constantini Lascaris Byzantini
„de Quinto. „

„Cujas fuerit hic Poeta Quintus, quibus parentibus, quo tempore, nec ipse dixit; nec alius de illo (quod sciam) scripsit: nec de eodem apud Suidam quidquam scriptum est; nec ego ab ullo viventium accepi. Plurimi verò ex Homeri Enarratoribus ejus mentionem auctarii (sive corollarii) vice faciunt. Smyrneum autem fuisse conjicere est ex hisce verbis ab ipso in XII. Poematis sui Libro scriptis, in quo Musas è Smyrnâ invocât, ita in Heroum Catalogo loquens:
„Horum quemque mihi, Musæ, jam noscere aventi
„Dicite, Quadrupedem quotquot subiere capacem;
„Nam vos omnigeno implestis mea pectora versu,
„Ante meas quam sparsa genas lanugo notare
„Eximias pascentis oves Smyrneæ per arva,
„Ter tantum distante meis ab ovilibus Hermo,
„Quantum hominis valeat spatium decurrere clamor;
Bb „Ar-

(2) In Codice XXVIII. supra recensito, atque in exemplaribus legas βροῶντ' ἀκούσται.

(3) In Vitâ Coluthi, ejus Poemati ab Aldo præfixâ, ubi etiam de Quinti Poetæ inventione, legitur Κασούλων.

„ *Artemidis prope delubrum, quâ latior hortus,*
 „ *Monte super non multum humili, multumve superbo.*
 „ Atque ejus nomen, cum Italicum sit,
 „ eum non priscis quidem temporibus no-
 „ tum fuisse ostendit; sed illis quibus Ro-
 „ mani Græcorum potiebantur, quum hi
 „ Romana etiam nomina, Principibus adu-
 „ lantes, usurpabant; vox enim κείντος,
 „ quam nos dissolutam κείντων efferimus,
 „ *quintum* Romanè significat. Porro, quis-
 „ quis ille fuerit, optimus Poeta fuit et
 „ maximus *Homeri* imitator, omnia inde
 „ hauriens, omnem Poeticam imitatio-
 „ nem, dictiones, phrasim, comparatio-
 „ nes, descriptiones, sententias et alia, quæ-
 „ cunque perfectum Poetam arguunt. *Ho-*
 „ *meri* autem studiosissimus, ab Homero in
 „ *Iliade* prætermissa voluit *Homerico* stylo
 „ condere. Ubi enim illi finis *Hectoris* fu-
 „ nus, huic initium est *Penthesileæ* adven-
 „ tus, quæ et Amazon et virago, cum
 „ pluribus aliis Amazonibus et virorum
 „ multitudine Trojæ subsidio venit. Hæc
 „ verò quum Trojanos ad bellum concitasset,
 „ multum restitisset ac viriliter depugnasset,
 „ facilè, quippe fœmina, ab
 „ Achille interfecta est, et cum eâ pluri-
 „ mæ. Tunc etiam *Thersitæ* illius vanilo-
 „ qui mors ab *Achille* contigit; atque hu-
 „ jus causâ *Achillis* et *Diomedis* contentio
 „ et reconciliatio. Postea *Memnonis* adven-
 „ tum et cædem ab Achille, *Antilochi* in-
 „ teritum, ipsius *Achillis* inaspecto vulnere
 „ ab *Apolline* percussi, *Ajacis*, *Paridis*
 „ mortem, aliaque omnia ex ordine dili-
 „ genter enarrat, et ipsam *Ilii* expugnatio-
 „ nem, quam Poematis sui finem constitu-
 „ tuit. Argumentum igitur antiquum, no-
 „ bile, heroicum; siquid verò fabulosi
 „ admixtum est, id quoque ad Poeticam
 „ pertinet; Fabula enim secundum est fun-
 „ damentum, cujus finis voluptas et ψυχα-
 „ γωγία (*animi oblectatio*) recentiorum; me-
 „ trum autem heroicum, facile cum aptis
 „ affectibus, et *Homero* dignum, perinde
 „ atque alia. Inscriptionem verò nullam in
 „ libro inveni, ex quo (*hunc*) transcripsi;
 „ Librorumque numerus manifestus (*est*),
 „ quippe sunt decem et quatuor. Quum
 „ talem virum nostratium antiquiores ne-
 „ scio quomodo respuissent parvique fe-
 „ cissent, ætate nostrâ post communis Pa-
 „ triæ expugnationem repertus est, ac ser-
 „ vatus, et in vulgus editus ab undique
 „ bono et verè sapiente, atque Antiquita-

„ tis instauratore *Bessarione*, *Nicææ* Car-
 „ dinali maximo, qui memoriâ nostrâ
 „ extitit; et cum alia multa reparavit,
 „ tum hoc Poema in æde *S. Nicolai Ca-*
 „ *sulorum* extra urbem *Hydruntum* posi-
 „ tâ invenit. Omni porrò jam operâ ela-
 „ borandum sit in eo adipiscendo, legen-
 „ do, cupientibus impertiendo, ut, vulga-
 „ re factum, minimè posthac intercidat.
 „ Non enim æquum est, ut ab aliis ma-
 „ gno labore confecta in oblivionis ba-
 „ rathrum vel incuriâ, vel invidiâ demer-
 „ gantur. Legendum itaque est, et in mul-
 „ torum Amicorum gratiam impertien-
 „ dum; quid enim proficiamus, si quæ
 „ præclara judicantur, ea per invidiam
 „ nolimus impertiri, maximè hac infeli-
 „ cissimâ tempestate, in qua omnium pe-
 „ nuria? Quare quum ipse in περιηγήσει (*circ-*
 „ *cumvaga peregrinatione*) *Mediolanum* per-
 „ venissem, et nostra aliâque multa do-
 „ cuissem, et hunc (*Librum*) non sine dif-
 „ ficultate fuissem adeptus, (*eum*) descri-
 „ psi, impertivi atque explanavi: quod et
 „ alios humanitatis et sapientiæ amatores
 „ facturos fuisse arbitror. Libro autem nu-
 „ do prorsus invento, Librorum ipse Ar-
 „ gumenta composui, et, quoad ejus fieri
 „ potuit, emendavi. Valete, Lectores; et,
 „ siquid minùs rectè scriptum, melius præ-
 „ state. „

Ad Argumenta singulis *Quinti* Libris præfixa quod attinet, eadem planè sunt, quæ supra in *Codice XXVIII.* edidimus; si tamen voces aliquot exceperis partim additas, detractas partim, alias aliis substitutas, aliis antepositas postpositasve, prout Auctori libuit. Utraque verò Argumenta sedulò inter se comparari, et rectiores quasque Lectiones deligi non labor esset omnino pœnitendus.

Quid de ipso tandem *Quinti* Poemate? Etsi cum ejus Exemplari, quod supra *Codice XXVIII.* continetur, optima *Joannis Cornelii de Pauw* Editio fuit à nobis collata; eam tamen cum hoc altero, quippe toto *Constantini Lascaris* manu perscripto, simulque cum superiori diligentius denuò conferre placuit; idque tam scrupulosè, nullus ut omninò locus, qui eâdem in Editione sive defectus, sive mendosus, sive etiam dubius asteriscis indicatur, ab hujusmodi collatione immunis extiterit. His porrò, quæcunque asterisco insignita utriusque Exemplari consentiunt, planè prætermissis,

missis, cætera quæ ab utroque, sive alterutro vel minimum dissentiunt, hîc, designato et *Librorum* et *Versuum* numero, annotanda censuimus; illud etiam ad repetitæ crâmbes fugam præmonentes, videlicet quoties aliqua Vox, aut varians Lectio apponitur, eam (nisi quid secus disertè adscribatur) in utroque Exemplari occurrere, in laudatâ Editione desiderari.

Lib. I. vers. 16. in fine accedit verbum *κατέδαπεν*, cujus additione constat versus.

Ibid. vers. 539. Post *ἦτορ* additur *ἔχουσα*, quo sua etiam versui mensura restituitur.

Ibid. vers. 673. In hujus Codicis Exemplari legitur *θυγατρί* pro *θυγατρὸς*, quod et *Codex XXVIII.* et Exemplar impressum exhibet.

Ibid. inter vers. 748. et 749. nullus annotatur defectus; quem tamen *Rhodomanus* et *Pauw* intercedere suspicantur.

Lib. II. vers. 57. pro *δέδασαι* scriptum est *δέδαται*, ut *Rhodomannus* scribendum ait.

Ibid. vers. 133. accedit in fine *ἐμῆσιν*, cujus ope claudicans in excusis versus rectè decurrit.

Lib. III. versus 457. exit in vocem *βασάζων*, quam in Exemplari *Codicis XXVIII.* non unâ manu exarato, *Lascaris* adscripsit suâ.

Lib. IV. inter vers. 24. incipientem ab *Αἵματος*, et *vers. 25.* cujus initium *Λῦσε*, in hujus *Codicis LVII.* Exemplari jacet dicta hîc verè ac propriè *Lacuna*, XLVIII. versus lata, quò *Lascaris*, nimium scilicet festinans, prolapsus est. Ea verò neque in Exemplari *Codicis XXVIII.* neque in excusis occurrit.

Ibid. inter versus 524. et 525. perinde ac inter 573. et 574. vacua duorum versuum spatia deprehendas, quæ in excusis indicant asterisci.

Lib. V. vers. 501. nulla carminum deficientium Nota.

Ibid. versus 535. in hujus Codicis Exemplari hoc præfert initium: *Ἄλλ' ὄφελον τοπάροισιν*; in *Cod. XXVIII.* tale: *Ὡς μ' ὄφελον τὸ παροῖθεν*, duabus his dictionibus ita divisus ac notatis. Excusa verò Exemplaria talem præferunt lectionem: *Ὡς μ' ὄφελον τοπάροισι.*

Lib. VI. vers. 86. nihil spatii vacantis apparet.

Lib. VII. vers. 320. pro *ἀφ'*, quod in excusis legas, legitur *ἀμφ'*.

Ibid. vers. 360. in hujus Codicis Exemplari dictiones inter *μέμνηνε*, et *μέγα* vacat deficientis voculæ spatiolum, quod in *Codi-*

ce XXVIII. Lascaris, adverbio *λίαν* inserto, supplevit; id autem supplementum, vel aliud in excusis frustra quæras.

Ibid. post vers. 494. nulla vacui spatii vestigia.

Lib. VIII. vers. 348. legas *θηροπᾶσι* loco *θηροπῆσι*, quod in excusis occurrit.

Ibid. vers. 457. *ἐπιπίθεσθαι*, pro quo *ἐπιπίθεσθαι* habent excusa.

Lib. IX. post vers. 263. nullum extat defectus indicium, nullum etiam in hoc versu ab excuso discrimen, nisi quod *ἔρυσεν* habet pro *ἔρύξας*.

Ibid. versus 448. in hujus Codicis Exemplari sic legitur:

Λυγρὸν ἐπισιάζοντα ποτὶ χθόνα δῖαν φέρεσκον. Pro *φέρεσκον* verò in *Codice XXVIII.* legere possis *ἔσκου*, vel *ἔσκον* propter litterarum *υ* et *ν* affinitatem.

Lib. X. vers. 131. inter *πονέουσιν* et *ἦς* interscriptum legas *τέρρετο*, quod ab excusis exulat; atque ita legendum fuit in *Cod. XXVIII.* ut loco reviso ac recognito, mihi planè exploratum perspectumque.

Ibid. vers. 172. voci *ὀρινόμενος* subjiciuntur hæc duo *περὶ πέτρη* pro *πέτρης*, quod impressa Exemplaria solitarium ostendunt.

Ibid. vers. 304. pro *ἀλλὰ χόλον*, scribitur καὶ *χόλον*, quod sagaciter subodoratus est *Rhodomannus*, licet *Pauwo* minùs bene oleat.

Lib. XI. vers. 194. *χῆρα κραταιὴν*, non *χίρας κεράται*, quemadmodum in excusis.

Lib. XII. versus duos 324. et 325. Liber impressus ita decurtatos exhibet:

Ὅσοις χάνδανεν ἴωπος
Ἰωπον ἔτευξεν ἐπίστατο δ' ἔφ' ἐνὶ θυμῷ.

At eosdem, si Mstum hunc Codicem consulas, in unum contrà prælongum, nempe septapedalem, coaluisse demireris, qui talis et tantus incedit:

Ὅσοις χάνδανὸν ἴωπος ἔτευξεν ἐπίστατο δ' ἔφ' ἐνὶ θυμῷ.

Totidem etiam verbis constat in *Codice XXVIII.* nisi quòd pro *χάνδανὸν*, rectiùs ibi *χάνδανεν* legitur. Cæterum, utut se versus habent, sive duo sint, sive unus; nullum vel ex Mstis, vel ex impressis commodum sensum elicias.

Lib. XIII. vers. 72. *Codex* uterque præfert *ἀργαλέη* pro *ἀργαλέω*, quod in excusis legitur. *Codex* verò *XXVIII.* *Ὡς δ' ὅτ'*, pro *Ὅιδ' ὅτ'*, quod habet tùm hic, tùm impressa Exemplaria. Post eundem quoque versum nulla extat defectus Nota.

Ibid. versus 169. perinde in utroque Codice mancus, atque in excusis, cernitur. In hoc autem *μύγδονα* repræsentat, non *μύγδονος*, ut in *Codice XXVIII.* et Libro typis edito.

Ibid. vers. 236. ὄβριμον pro ὄμβριμον.

Ibid. post vers. 461. nullum apparet vacuum intervallum.

Lib. XIV. vers. 423. in hoc Codice legas *Ἀμφὶ λοκρῶν βασιλῆς*; in *Codice XXVIII.* inter *ἀμφὶ*, et *βασιλῆ* vacat unius dictionis spatium. Non itaque inscitè *Rhodomannus* *λοκρῶν* interserendum censuit.

Longè plura variarum *Quinti* Lectionum specimina libens producerem, si cæteros versus, præterquam asteriscis in supra laudatâ Editione distinctos, cum utriusque Codicis Exemplaribus comparandi otium suppeteret.

LVIII.

Chartaceus in quarto, constans foliis 144. chartâ præcipuè candidâ et lævigatâ, litterisque nitidis, *Constantini Lascaris* manu totus propemodum exaratus. Eo plura Scripta continentur, ad *Rhetoricam* pleraque pertinentia, quorum en series et enarratio.

Fol. 1. *Ἀριστοτέλους τέχνης ῥητορικῆς βιβλίον πρῶτον.* Aristotelis *Artis Rhetoricæ Liber Primus.* Incipit: *Ῥητορικὴ ἐστὶν ἀντίστροφος τῇ διαλεκτικῇ.*

19. averso. *Ἀριστοτέλους ῥητορικῆς βιβλίον δεύτερον.* Aristotelis *Rhetoricæ Liber secundus.* Incipit: *Περὶ δὲ τῆς κατηγορίας καὶ ἀπολογίας ἔκ πῶσων.*

30. averso. *Ἀριστοτέλους τέχνης ῥητορικῆς βιβλίον τρίτον.* Aristotelis *Artis Rhetoricæ Liber tertius.* Incipit: *Ἐκ τίνων μὲν οὖν δεῖ πρῶτον τρέπειν καὶ ἀποτρέπειν.* Desinit: *ἀλλὰ μὴ λόγος ἢ εἴρημα ἀκηκόατε ἔχετε κρίνατε:*— Subjicitur hæc operis clausula: *Τέλος ἀριστοτέλους τέχνης ῥητορικῆς.* Finis *Artis Rhetoricæ Aristotelis.*

83. Περὶ ἐπαγωγῆς Διογένοιο Λαερτίου ἔκ τοῦ βίου τοῦ Πλάτωνος. De *Epagoge* (sive *Inductione*, Argumentationis genere) *Diogenis Laertii ex Vita Platonis.* Incipit: *Ἐπαγωγή ἐστὶ λόγος διὰ πινῶν ἀληθῶν.* Desinit: *τούτο δὲ ἐχρηῆτο εἰς τὴν ἑαυτῷ δοκούντων κατασκευὴν:*— Hæc de *Inductione* deprompta sunt ex *Diogenis Laertii Lib. III. Segmentis* 53. 54. et 55. secundum *Menagianam* ejus Editionem.

Eod. averso. Τί διαφέρει ἡ ῥητορικὴ τῆς δια-

λεκτικῆς. Quo differat *Rhetorica à Dialecticâ.* Incipit: *Ἀλέξανδρος ὁ ἀφροδισιεύς ταύτην διαφέρει φησὶ τὴν διαλεκτικὴν τῆς ῥητορικῆς.* Desinit: *διεξοδικούς οὖν ἀντὶ τοῦ πλατυτέρου καὶ καθολικωτέρου.* Excerptum scilicet ex *Alexandro Aphrodisiensi.*

Sine titulo. De *Epagoge et Syllogismo.* Excerptum aliud ex incerto Auctore. Incipit: *Ὅτι ἡ ἐπαγωγή καὶ ὁ συλλογισμὸς ὄργανά εἰσι λόγων.* Desinit: *ὁδὲ διὰ τῶν καθ' ἕκαστα τὸ καθόλου δεικνύς ἢ πιστούμενος, οὗτός ἐστιν ἐπαγωγή:*—

84. Θεοφράστου Χαρακτῆρες. Εἰρωνείας. Κολακείας. ἀδολεχίας. Ἀρηγοικίας. Ἀρεσκείας. Ἀπονοίας. Λαλιᾶς. Λογοποιίας. Ἀναίχυντίας. Μικρολογίας. Βδελυρίας. Ἀχαρίας. Περιεργίας. Ἀναμνησίας. αὐθαδείας:— *Theophrasti Characteres.* Cavillationis. Adulationis. Garrulitatis. Rusticitatis. Blanditiæ. Desperationis. Loquacitatis. Rumorum Confictionis. Impudentiæ. Sordidæ Parcimonix. Impuritatibus. Intempestivitatibus. Sedulitatis ineptæ. Stupiditatis. Arrogantiæ. Initium. Θεόφραστος πολυκελεῖ. Ἡδὴ μὲν καὶ πρότερον πολλάκις ἐπιτήσας τὴν διανοίαν ἐθαύμασα. Finis: *δεινὸς δὲ καὶ τοῖς θεοῖς μὴ ἐπέυχεσθαι:*— Præter hæc *Characterum Capita* XV, alia XIII. in *Theophrasti operum Heinsianâ* Editione reperias.

94. Interjecto duorum foliorum inanium spatio, *Διονυσίου ἁλικαρνασσεως περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.* *Dionysii Halicarnassei de Compositione Nominum.* Incipit: *Δῶρον τοῖ καὶ ἐγὼ φίλε ρούφε μὲντι τοῦτο δίδωμι.* Desinit: *διὰ ταύτας γινόμενα τὰς αἰτίας.*

In fine hujus Tractatûs desiderantur nonnulla quæ in excusis occurrunt.

114. averso. Τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου ἁλικαρνασσεως περὶ τῶν θουκυδίδου ἰδιωμάτων Διονυσίου ἁμμαίω τῷ φιλάτῳ χαίρειν. Ejusdem *Dionysii Halicarnassei de Thucydidis proprietatibus.* *Dionysius Ammæo amicissimo gaudere.* Incipit: *Ἐγὼ μὲν ὑπελάμβανον ἀκρουντὸς δεδηλωκέναί.* Desinit: *Καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐκ τῆς κοινῆς ἐξητασμένα παραγματείας ὡς ἐπεζήηται:*— εὐτυχῶς ἁμμαίω. Neuter *Dionysii Tractatus Lascaris* manu descriptus est, sed aliâ magis eleganti.

122. Post sesquifolii vacantis intervallum, Προλεγόμενα εἰς τὴν ῥητορικὴν ἑρμογένους. ὠφέλιμα καὶ εἰς τὰς τοῦ ἀριστοτέλους ῥητορικὰς ἀνάμνημον. Prolegomena in *Hermogenis Rhetoricam utilia*, et in *Aristotelis Rhetoricis*, opus anonymum. Incipit: *Πολλοὶ πολλὰς τοῦ παρόντος βιβλίου τὰς ἀρχὰς ἐποίησαντο.* Desinit: *Περὶ δὲ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ περιειμένου συ-*

συ-

συγγράμματος ἐκείνο λέγομεν, ὡς ὅσοι μὲν ἐπέγραψαν περὶ ῥητορικῆς ἀμαρτάνουσιν· οὐδὲ γὰρ περὶ πάσης ῥητορικῆς φέρεται ἐνταῦθα εἰπεῖν· ὅτι μὴ δὲ παρομοίων μὴ δὲ διηγήσεων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα ἐνὶ μαθεῖν. ὅσοι δὲ περὶ τῶν ἑσῶν ἐπέγραψαν, τὸν ἀληθῆ τοῦ τεχνιογράφου σκοπὸν ἐπιύψαντο:—

Hujusmodi Prolegomena non ad *Hermogenis* universam Rhetoricam pertinent, ut præfixus illis titulus innuere videtur; sed ad ejus duntaxat *Librum de Statibus*, ut ex anonymi Auctoris postremis verbis proximè allatis liquet, quæ ita Latinè sonant: *De propositi autem operis inscriptione illud dicimus, eos errare quicumque id de Rhetorica inscripserunt; non enim de universa hęc Rhetorica propositum est agere; quia neque Proœmia, neque Narrationes, neque cætera ediscere hęc licet. Quicumque verò de Statibus inscripserunt, ii sanè verum Scriptoris scopum attigère.*

Anonymum verò Auctorem planè illum esse suspicor, cujus Fragmenta, *Fabricio* teste, Aldus Manutius vulgavit in *Venetâ Rhetorum Græcorum* Editione Anni MDIX. pagg. 190. et 192. mihi neque manibus, neque vel oculis saltem propter summam exemplarium raritatem unquam usurpatâ.

130. Ορισμὸς λόγου. Definitio Sermonis. Incipit: Λόγος ἐστὶν ἐννοια ἀνθρωπίνη· καθ' ἣν τὸ πλογιζέσθαι καὶ δηλοῦν ἡμῖν ἐκ παρομοίας παροσγίνεται. Desinit: ὡς περ θυμικὸς μὲν ὁ λέων νοθὴς δὲ ὁ ὄνος παροστέθη τὸ ἴδιον· τὸ κατὰ λογικὸί ἐσμεν:— Excerptum ex anonymo etiam Auctore.

131. Ex τῶν τοῦ σωπάτρου τοῦ σοφιστοῦ. Ex *Sopatri* *Sophistæ* scriptis. Incipit: Λόγος ἐστὶν ἐννοια καὶ μῆνυσις ἀνθρωπίνη καθ' ἣς παρὰ τῆς πρὸς καὶ παροσγίνεται ἡμῖν ἐγγίνεται. Desinit: τὸ δὲ τεχνικὴ παρὸς διαστολὴν τοῦ κοινοῦ παροσκειται λόγου:

Hæc fortè deprompta sunt ex *Sopatri* Libro, cui titulus *Διαρρέσεις ζητημάτων*, quem idem Aldus in *Rhetorum Græcorum* modò laudatâ Editione publicavit.

137. averso. Ex διαφόρων πινὰ χεῖρισμα. Ex variis utilia quædam.

Septem videlicet Excerpta è *Lysiâ*, *Platone*, aliisque non appellatis, ad Rhetoricam spectantia, pleraque brevìa, quorum ampliuscula duo sic incipiunt, prius quidem: *Ὅτι ἐπιστήμις, ἴδιον τὸ μὴ καταπίπτειν οὐ μέντοι καὶ τέχνης; posterius verò: Ὅτι σκοπὸς τοῦ βιβλίου περὶ διαρρέσεως πολιτικῶν ζητήσεων εἰπεῖν καὶ κατὰ τὴν τούτων μάθησιν*

ἡμᾶς ἀναγαγεῖν; desinitque: ἀλλὰ περὶ μέρους ὁ εἶναι ἢ διαίρεσις τῶν τῶν ἑσῶν. Id postèrius instar quoddam est *Præfationis* in *Hermogenis Librum de Partitione Statuum*.

139. Ex τῶν ἀθανασίου τοῦ σοφιστοῦ ἀλεξανδρείας ἀ ζώσιμος ὁ θεῶνος διαρθέσαστο μαθητῆς τὰ χεῖρισμῶματα. Ex *Athanasii Sophistæ Alexandrini* scriptis, quæ *Zosimus Theonis Discipulus* emendavit, utilissima. Initium. *Ὅτι οἱ τὰ παροσγινόμενα χεῖρισμα τοῦ χεῖρισμα ἐνεκα τὴν ὀφειλομένην τάξιν μετεκίνησαν. Finis: ὅτι ὡς ἡλῖος καὶ σελήνη βλάπτουσι:—*

Continuò *Constantini Lascaris* manu rubris litteris subscriptum:

Τέλος τῶν παροσγινόμενων. ἢ δὲ λοιπὴ ἐξήγησις τῆς ῥητορικῆς ἐρμολογίης λείπει: κτῆμα κωνσταντίνου.

Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις ἐκχρήσας ἐν μεδιολάνῳ ἐχρηστο πᾶν ὡς ἀναγκαστάτω καὶ διευσεύρετω.

Quæ Latinè valent: *Finis Prolegomenon. Reliqua verò explanatio Hermogenis Rhetorica deficit. Possessio (sive Liber proprius) Constantini.*

Constantinus Lascaris, qui (Librum hunc) Mediolani descripsit, eo valde usus est, ut maximè necessario, inventuque difficili.

De tali *Dionysio* et *Zosimo* nihil apud *Fabricium*, aliosve *Scriptorum Enarratores*; nihil in *Bibliothecarum Mstorum*, quotquot adivi, *Catalogis* occurrit.

LIX.

Chartaceus in quarto, in foliorum 257. numerum excrescens, crassiori chartâ, perinde ac scabrâ et fuscâ, madore insuper maculosâ; litteris rudibus parumque perspicuis, sæculi XIV. exeuntis, vel XV. ineuntis manum significantibus; initio quidem mutilus, sed à *Constantino Lascari* quàm diligentissimè suppletus. Continet diversa *Nicephori Blemmydæ*, sive *Blemmydæ* opera, hoc prorsùs ordine consequentia.

Fol. 2. averso. Πίναξ. Index, Capitum videlicet Libri primi *Epitomes Isagogicæ* ejusdem *Nicephori*, sic digestus:

- α. Περί ὄρου.
- β. Περί διαρρέσεως.
- γ. Περί πείρας· ἐκπειρίας τέχνης καὶ ἐπιστήμις· ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς.
- δ. Τίνες εἰσὶν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὀρισμοί.
- ε. Περί ἐπινοίας.
- ς. Περί αἰρέσεως.
- ζ. Τίς ἢ τῆς φιλοσοφίας διαίρεσις.

η. Περί

- η. Περὶ συνωνύμων ἑτερονύμων ὁμονύμων τε καὶ πολυωνύμων καὶ παρωνύμων.
 θ. Περὶ τῶν πέντε φωνῶν.
 ι. Περὶ γένους καὶ εἰδούς ἐν ᾧ καὶ περὶ χέσεως.
 ια. Περὶ γένων καὶ εἰδῶν ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀτόμου.
 ιβ. Περὶ διαφορᾶς καὶ συμβεβηκότος.
 ιγ. Περὶ ἰδίου ἐν ᾧ καὶ περὶ κοινοῦ.
 ιδ. Περὶ κατηγορίων.
 ιε. Ἐπι περὶ κατηγορίων.
 ις. Περὶ τῶν κατηγορουμένων ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ ἔν πινι.
 ιζ. Περὶ ἐνός ταυτοῦ καὶ ἑτέρου ἐν ᾧ καὶ περὶ ὑποτάσεως.
 ιη. Περὶ ᾠροτέρου καὶ ὑπερέρου καὶ περὶ τοῦ ἄμα.
 ιθ. Περὶ οὐσίας.
 κ. Ἐπι περὶ οὐσίας.
 κα. Περὶ ποσοῦ ἐν ᾧ καὶ περὶ κινήσεως.
 κβ. Περὶ ποιῶν καὶ ποιότητος.
 κγ. Περὶ τῶν ᾠρός πιν.
 κδ. Περὶ τοῦ ποιῆν καὶ πάχειν καὶ ἔχειν.
 κε. Περὶ ἀντικειμένων.
 κς. Περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος.
 κζ. Περὶ λόγου καὶ ᾠροτάσεων.
 κη. Περὶ τῶν ἐν ταῖς ᾠροτάσεσι θεωρουμένων ὑλῶν καὶ περὶ ᾠροδιορισμῶν.
 κθ. Περὶ ἀᾠροδιοριστῶν ᾠροτάσεων.
 λ. Περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.
 λα. Περὶ συλλογισμοῦ καὶ ἀντιπροφῆς.
 λβ. Περὶ τῶν τριῶν χήματων.
 λγ. Περὶ τοῦ ᾠρώτου χήματος.
 λδ. Περὶ τοῦ δευτέρου χήματος καὶ τοῦ τρίτου.
 λε. Περὶ τοῦ β καὶ γ χήματος ἀναγωγῆς εἰς τὸ ᾠρώτον χήμα καὶ περὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς.
 λς. Περὶ τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν.
 λζ. Περὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων.
 λη. Περὶ τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων.
 λθ. Περὶ ἐλέγχου καὶ ὅτι πάντες οἱ παραλογισμοὶ εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀγνοίαν ἀναγόνται.
 μ. Περὶ ᾠροτάσεων καὶ συλλογισμῶν.

Indicem hunc *Constantinus Lascaris* manu quidem suâ descripsit. Sed quum eundem per imprudentiam aliquot dictionibus adjunctis vitiosum, plurimis verò Numerorum notis præposterè adscriptis inconditum, nonnullis etiam prætermissis mancum deprehendissem; ipsius Operis Capitulum et Inscriptiones, et Numeros introspicere pernecessarium existimavi, ut is

* Legendum videtur εἰσαγωγικῆς, quemadmodum in Titulo Libri secundi vetustâ manu omnino exarati legitur; hujus enim primi tum Titulus, tum priora VI. Capita ab eodem *Lascari* suppleta sunt, qui ut

ad ea fideliter exactus, (quod á me præstitum) emendatior in lucem prodiret.

Fol. 3. Νικηφόρου (superscriptum τοῦ βλεμύδου) μοναχοῦ καὶ ᾠροσβυτέρου τοῦ κτήτορος εἰσαγωγῆς * ἐπιτομῆς βιβλίου ᾠρώτων. Nicephori Blemysæ Monachi et Presbyteri, Conditoris (sive Fundatoris) Epitomes Isagogicæ Liber primus. Proœmium incipit: Ἐπειδή περ ἡ λογικὴ ἐπιστήμη ᾠρός τὴν ἱεράν γραφὴν καὶ πάντας τοὺς ἀληθείας λόγους οὐκ ὀλίγον φέρει τὸ χεῖσιμον. Postremum Caput desinit: ᾠωάγων κατὰ τὸν δευτερον καὶ τὸν τέταρτον τρόπον, οὐ πᾶς ὑποθετικοὶ ἐξ καὶ σοφιστικοὶ ἐλεγχῶν δέκα καὶ τρεῖς.

Protinus, nullo interposito spatio, subit Proœmium Libri secundi, cujus hic titulus: Προόμιον τῶν φυσικῶν ἀρχῶν. Proœmium Physicorum Principiorum, hoc initio: Σκοπὸς τοῦ παρόντος βιβλίου ἐστὶ ζητῆσαι περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ὄντων.

Proœmii cætera desiderantur, relicto iis, ubi locus, vel copia, vel otium, describendis duorum foliorum vacantium intervallo. Deinde rubris litteris insignes subeunt Titulus *Libri secundi*, ejusque Capitulum Index in hunc modum:

99. + Νικηφόρου μοναχοῦ καὶ ᾠροσβυτέρου τοῦ κτήτορος εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίου δευτερον + Nicephori Monachi et Presbyteri, Conditoris, Epitomes Isagogicæ (sive *Introductoria*) Liber secundus.

INDEX CAPITUM.

Περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν καὶ αἰτιῶν.	α.
Περὶ τῆς ὑλῆς καὶ τοῦ εἰδούς καὶ τῆς φερίσεως.	β.
Περὶ αἰτιῶν καὶ αἰπατῶν ἐν ᾧ καὶ περὶ τύχης καὶ αὐτομάτου.	γ.
Περὶ κινήσεως καὶ ἠρεμίας ἐν ᾧ καὶ περὶ ἐπιτελεχείας καὶ τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ.	δ.
Ἐπι περὶ κινήσεως καὶ ἠρεμίας.	ε.
Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς.	ς.
Περὶ φύσεως.	ζ.
Ἐπι περὶ φύσεως.	η.
Περὶ τόπου καὶ χεῖνου.	θ.
Περὶ ἀπείρου.	ι.
Περὶ σοιχείων.	ια.
Περὶ τῶν φαινομένων φλογῶν χηομένων περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τῶν καλουμένων ἀγῶν καὶ δαλῶν καὶ διαθεόντων ἀστέρων.	ιβ.
Περὶ κομητῶν καὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου.	ιγ.

Περὶ in describendo *Indice* erravit, ita etiam in *Titulo* potuit errare. Atque id lectionis in interpretando secuti sumus.

Περὶ ὄμβρου· χαλάζης· χόγος· δρόσου καὶ πάχνης.	ιδ'.
Περὶ πηγῶν καὶ ποταμῶν.	ιε'.
Περὶ θαλάσσης.	ισ'.
Περὶ ἀνέμων· καὶ τῶν λοιπῶν πνευμάτων.	ιζ'.
Περὶ σεισμῶν.	ιη'.
Περὶ βροντῆς· καὶ ἀστραπῆς· ἐκ νεφίου τε καὶ τυφῶνος καὶ φρησιῆρος· καὶ κεραυνῶν.	ιβ'.
Περὶ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ φαινομένων φασμάτων.	κ'.
Περὶ ἄλλω· καὶ φρωτον περὶ ὀράσεως.	κα'.
Περὶ ἴεidos.	κβ'.
Περὶ ῥάβδων καὶ παρηλίων· ἐπι δὲ καὶ τῶν ἐν γῆ μεταλλευτῶν τε καὶ ὀρυκτῶν.	κγ'.
Περὶ οὐρανοῦ· καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος αἰδιος.	κδ'.
Περὶ ἀθέρος καὶ ἀστέρων.	κε'.
Περὶ ἡλίου.	κς'.
Περὶ σελήνης.	κζ'.
Περὶ γῆς καὶ τῶν ταύτης ζωνῶν· καὶ φρωτον ὅτι ἡ γῆ κέντρου λόγον ἐπέχει πρὸς τὴν οὐράνιον σφαῖραν· ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἡλιακὴν.	κη'.
Περὶ ἡμερῶν καὶ νυκτῶν· καὶ τῶν τεσσάρων τοῦ ἔτους ὥρων.	κθ'.
Περὶ οἰκίσεων.	λ'.
Περὶ κενού· :-	λα'.

100. Secundus porro Liber, præfixo Capituli primi titulo Περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων, De Physicis Principiis et Causis, ita incipit: Πᾶν τὸ αἶπιον, καὶ ἀρχὴ· οὐ πᾶσα δὲ ἀρχὴ ἦδη καὶ αἶπιον. Desinit: ὡς μή τι τῶν σωμάτων ἔχουσαν ὅλας ἐν ἑαυτοῖς +

Utrumque Librum, quorum prior est Epitome Logices, alter Epitome Physices, Joannes Wegelinus Græcè tantum edidit Augustæ Vindelicorum, anno MDCV. in 8.º testante Fabricio *Biblioth. Græca Vol. VI. pag. 342.* Quam quidem Editionem ad manum habere pervelim, exploraturus scilicet an ibi totum extet Epitomes Physicæ Proœmium, cujus duntaxat particula ex initio in hoc Codice legitur. Certè in Catalogi Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis *Parte IV. Cod. CX.* ejus, tanquam integri, prima verba referuntur.

221. averso. λβ'. Ex τῆς εἰς τὸν ὄγδον ψαλμῶν ἐξηγήσεως. XXXII. Ex (ejusdem) Explanatione in octavum Psalmum. Incipit: Εἰπὼν ὁ θεοφάνης πρὸς τὸν θεόν· ὅτι ὄψομα τοὺς οὐρανοὺς ἔργα τῶν δακτύλων σου. Desinit: μᾶλλον μὲν οὖν καὶ χάριν ὁμολογήσαι ἐν τῷ θεῷ :-:-

Quum in præmisso Libri superioris Indice, atque ipsum intra librum Capita so-

lummodò XXXI. recenseantur, ejus præterea finis minutis crucibus quinque hujusmodi + + + + + aperte designetur: est sane quod mireris, huic Excerpto numeralem Notam λβ'. Calligraphi manu, qui totum Codicem exaravit, esse præfixam. Nesselius tamen eundem Librum divisum in capita triginta duo disertè tradit in supra dicti Catalogi *Parte IV. Cod. CCCXXXII.* Fabricius quoque in laudato proximè loco affirmat Blemmidam fragmentum Exegeos suæ in Psalmos Physico Libro *inseruisse*; cum potius *subjecisse* dicendum esset. Id enimverò ille propter argumenti cognationem haud dubiè subjecit; quippe in memorata Exegesi, ut in eodem toto ferè Libro, de Cœlorum ratione disserit, quorum supremi Artificis magnificentiam Regius Vates in *Psalmo VIII.* mirificè prædicat. Quæ cum ita sint, hujusmodi Fragmentum cæteris Nicephori Epitomes Physicæ Capitibus minimè videtur annumerandum.

230. averso. Τοῦ αὐτοῦ. ἐκ τοῦ τυπικοῦ αὐτοῦ περὶ πίστεως. Ejusdem, ex ipsius Typico, de Fide. Incipit: Τοῖς ὁσίοις τοῦ δεσποῦτου χριστοῦ τοῦ ὄντος καὶ ἐκλεκτοῦ φοιτηταῖς ὁ κατὰ εὐδοκίαν αὐτοῦ καὶ χρηστότητα κτήτωρ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἱεροῦ φροντιστηρίου νικηφόρος ἐν μονάζουσιν ἱερεὺς γρηγορὸς ἀσθενῆς. Desinit: ὅτι τε αἰεὶ ἐστὶ μόνος αὐτός· καὶ διὰ ταῦτα κυρίως καὶ ἀληθῶς ὢν μόνος αὐτός +

Id opus duplici Scholio, rubris litteris ad oras *folii 236. aversi* et *folii 240. adscripto*, dilucidatur.

240. averso. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τυπικοῦ περὶ ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως. Ejusdem, ex ipsius (pariter) Typico, de Virtute et Exercitatione. Incipit: Ἦδη τῇ φρωτῇ, καὶ δευτέραν ὑμῖν ὑπόμνησιν προσεκτίθημι τοῖς κληρονόμοις τῆς ὄντως ζωῆς. ὡς πάσης ἀπεργημένοις θνητότητος. Desinit: Εἶτα καὶ τελείως μετὰ θεοῦ τετάχθαι· καὶ χάριτι πεθεῶσθαι, μακαριώτατος +

Duo hæc Opuscula sunt Sermones, ad Monachorum videlicet instructionem ex Nicephori Blemmydæ Typico deprompti, quorum meminit Labbeus in *Nova Biblioth. MSS. Librorum, pag. 90.* Prior memoratur Nesseliani Cæsareæ Bibliothecæ Catalogi *Tomo I. Parte I. Cod. CCXLV. Num. Septimo, pag. 345.* hac inscriptione:

Τοῦ σφατάτου Μοναχοῦ Νικηφόρου τοῦ Βλεμίδου Διδασκαλία πρὸς τοὺς μοναχοὺς τοῦ ἀνεγερθέντος παρ' αὐτοῦ φροντιστηρίου περὶ πίστεως.

Нос

Hoc est, ipso interprete Nesselio: *Sapientissimi Monachi Nicephori Blemida Doctrina ad Monachos Monasterii à se constructi*; idemque habet initium. Neutrum verò Sermonem lucem vidisse crediderim.

256. et 257. Excipiunt postremò eādem, ut videtur, manu, sed scripturā cū litterarum celeritate, tūm nexibus compendiosisque intricatissimā et lectu difficillimā variæ ac tumultuariæ Annotationes *de Lunæ computo ac ratione, de Mensuris, de Ponderibus, de Apostolorum Passionibus*, aliisque rebus inter se minimè connexis.

LX.

Bombycinus in quarto, foliorum 312. numero densus; minutis quidem litteris ac præ vetustate flavescentibus, sed perspicuis, sæculi, ut videtur, XIV. dimidiati; *Constantini Lascaris* manu pluribus locis, linteā chartā vel insertā, vel adjunctā, quā scitissimè suppletus. Is varia complectitur Opuscula *Plutarchi* Moralia, eo, quo mox recensuri sumus, ordine prorsus distributa.

Fol. 1. Πίναξ τῶν ἐνθάδε ἠθικῶν τοῦ σοφωτάτου πλουτάρχου. Index Moralium Sapientissimi Plutarchi, quæ hic continentur, *Constantini* scilicet *Lascaris* manu exaratus. Hæc autem quadraginta omnino sunt.

2. Πλουτάρχου ἠθικά. περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας: - α. Plutarchi Moralia. De Virtute et Malitia (sive *Vitio*). I. Incipit: Τὰ ἱμάτια δοκεῖ θερμαίνειν τὸν ἄνθρωπον.

3. Περὶ πολυπραγμοσύνης: - β. De Curiositate. II. Incipit: Ἀπιοῦ ἢ σκοτεινῆν ἢ δυχεῖμερον.

8. Πῶς ἂν τις διακρίνει τὸν κόλακα τοῦ φίλου: - γ. Quomodo quis Adulatorem ab Amico dignoscat. III. Incipit: Τῷ σφόδρα φιλεῖν ἑαυτὸν.

24. Πῶς ἂν τις ἀσχοῖτο ἑαυτοῦ παρεκτόπιτος ἐπ' ἀρετῆς: - δ. Quomodo quis se ipsum in Virtute proficientem agnoscat. IV. Incipit: Τίς τῶν λόγων ᾧ σώσει σε γενεῶν.

31. Πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ τὰ τοῦ σώματος πάθη χείρονα: - ε. Utrum Animæ, an Corporis passiones sint peiores? V. Incipit: Ομηροῦ μὲν ἐπιβλέψας τὰ θνητὰ.

32. averso. Περὶ φιλοπλουτίας: - ς. De Divitiarum cupiditate. VI. Incipit: Ἰσπόμεμαχος ὁ ἀλείπης ἐπαινοῦντων.

35. averso. Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἀνηπιφθόνως ἐπαινεῖν: - ζ. De se ipso citra invidiam lau-

dando. VII. Incipit: Τὸ περὶ ἑαυτοῦ λέγειν ὡς π' ὄντος.

41. Περὶ ἀδολεχίας: - η. De Garrulitate. VIII. Incipit: Δύσκολον μὲν ἀναλαμβάνει θεράπευμα.

49. Περὶ τοῦ ἀκούειν: - θ. De audiendo (sive *audiendi ratione*). IX. Incipit: Τὴν γενόμενῃ μοι χολῆν ᾧ νικαυδρε.

56. Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς: - ι. De Libero- rum educatione. X. Incipit: Τί τις ἂν ἔχει εἰπεῖν περὶ τῆς τῶν ἐλευθέρων.

66. averso. Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμορευμένων: - ια. De serò punitis à Deo. XI. Incipit: Τοιαῦτα μὲν ὁ ἐπίκουρος εἰπὼν ᾧ κύρνε.

82. Πῶς ἂν τις ὑπ' ἐχθρῶν ἀφελοῖτο: - ιβ. Quomodo quis utilitatem ex Inimicis capere possit. XII. Incipit: Ορῶ μὲν ὅτι τὸν φράτατον ᾧ κορνήλιε.

87. Πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν: - ιγ. Quomodo Juvenem oporteat audire poemata. XIII. Incipit: Οτι μὲν ὡς φιλόξενος ὁ ποιητῆς ἔλεγε.

102. averso. Περὶ ἀοργησίας: - ιδ. De Lenitate. XIV. Incipit: Καλῶς μοι δοκοῦσιν ᾧ φούνδανε.

111. averso. Περὶ εὐθυμίας: - ιε. De Tranquillitate animi. XV. Incipit: Πλούταρχος πακκίῳ εὖ φράθειν. Οφέ σου τὴν ἐπιστολὴν ἐκομισάμην ἐν ἡ παρακάλεις.

121. averso. Περὶ δυσωπίας: - ις. De Verecundia. XVI. Incipit: Ενια τῶν ἐκ τῆς γῆς φουμένων αὐτὰ μὲν ἐσιν.

128. Περὶ φιλαδελφίας: - ιζ. De Amore fraterno. XVII. Incipit: Τὰ παλαμὰ τῶν διοσκοῦραν ἀφιδρύματα.

139. averso. Περὶ πολυφιλίας: - ιη. De Amicorum multitudine. XVIII. Incipit: Μένωνα τὸν θετταλὸν οἰόμενον ἐν λόγοις.

142. averso. Περὶ τύχης: - ιθ. De Fortuna. XIX. Incipit: Τύχη τὰ θνητῶν φράγματ' οὐκ εὐβουλία.

144. averso. Περὶ τοῦ πότερον ὕδωρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον: - κ. Utrum Aqua, an Ignis utilior? XX. Incipit: Αεῖτον μὲν ὕδωρ ὁ δὲ χρυσὸς ἀθρόμενον.

147. averso. Περὶ δεισδαιμονίας: - κα. De Superstitione. XXI. Incipit: Τῆς περὶ θεῶν ἀμαθίας καὶ ἀγνοίας.

Folium 152. *Lascaris* manu suppletum deprehendas.

153. Παραμυθητικὸς πρὸς ἀπολλώνιον: - κβ. Oratio consolatoria ad Apollonium. XXII. Incipit: Καὶ πάλα σοι σωήλγησα καὶ σωηχθήσθην.

167. aver-

167. averso. Παραμυθητικός πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα: - κγ. Oratio (seu *Epistola*) consolatoria ad Uxorem suam. XXIII. Incipit: Πλούταρχος τῇ γυναίκι εὖ πράττειν. Ὁν ἐπεμψας ἀπαγγελοῦντα περὶ τῆς τοῦ παιδίου τελευτῆς. Hujusce Orationis sex tantum priores versus extant; cætera, interjecto septem foliorum inani spatio, desiderantur.

175. Περὶ τοῦ πότρου ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον ἢ κατὰ σοφίαν ἐνδοξότεροι: - κδ. Utrum Athenienses bello, an sapientiâ clariores? XXIV. Incipit: Ταῦτα ὀρθῶς μὲν ἐκείνος εἶπε πρὸς τοὺς μετ' αὐτὸν στρατηγούς.

Id folium, et reliqua ad folium usque 178. ferè totum *Lascaris* manu suppleta sunt.

180. averso. Περὶ τοῦ ὅτι μάλιστα δεῖ τοῖς ἡγεμόσι τὸν φιλόσοφον διαλέγεσθαι: - κε. Quòd maximè expediat Philosophum cum Principibus disserere. XXV. Incipit: Σαρκανὸν ἐγκολπίσασθαι καὶ φιλίαν ποι μετένοαι.

183. Υγιεινὰ παραγγέλματα: - κς. Præcepta salubria (sive *de Sanitate tuenda*). XXVI. Incipit: Σὺ δὴ γλαῦκον χθὲν ᾧ ζεύξισσπε.

195. Εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον: - κς. An Seni administranda Respublica? XXVII. Incipit: Ὅτι μὲν ᾧ εὐφρανεσ ἐπαμνέτης ὡν πινδάρου.

206. Συμπόσιον φιλοσόφων: - ἐν ἄλλῳ τῶν ἐπιτὰ σοφῶν ἐγκώμιον: - κη. Convivium Philosophorum: in alio codice, Septem Sapientum laudatio. XXVIII. Incipit: Ἡπου πρῶτων ὁ γέρονος ᾧ νικαρχε.

220. averso. Γαμικὰ παραγγέλματα: - κθ. Præcepta Conjugalìa. XXIX. Incipit: Πλούταρχος πολλοῖσι καὶ εὐειδίῃ εὖ πράττειν. Μετὰ τὰ τὸν πάτριον θέσμον ὃν ὑμῖν ἢ τῆς δῆμιτρος.

Totum hoc folium supplevit etiam memoratus *Lascaris*.

226. averso. Πρὸς ἡγεμόνα ἀπαιδευτον: - λ. Ad Principem indoctum. XXX. Incipit: Πλάτωνα κυρηνῶοι παρεκάλου νομὸς.

228. et 229. folia restituta pariter sunt: prius ignotâ manu, posterius *Lascaris*.

230. Περὶ μουσικῆς: - λα. De Musica XXXI. Incipit: Ἡ μὲν φωνίονος τοῦ ζησοῦ γυνὴ κόσμων.

Quæcunque ab hoc folio ad postremum totius Codicis pertinent, ea (ne multis) idem *Lascaris* manu suâ supplevit.

244. averso. Πλατωνικὰ ζητήματα: - λβ. Platonicæ Quæstiones. XXXII. Incipit: Τί δὴ ποτε τὸν σοκράτην ὁ θεὸς μαροῦσθαι.

255. Σύνοψις τοῦ ὅτι παραδοξότερα οἱ σοικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν: - λγ. Summarium Com-

mentarii, quòd Stoici absurdiora quàm Poetæ dicant. XXXIII. Incipit: Ὁ πινδάρου καινεὺς εὐθύναι ὑπεῖχεν ἀπιθάγως.

256. Περὶ σαρκοφαγίας λόγος πρῶτος. De Carnium esu Sermo primus. Incipit: Ἀλλὰ σὺ μὲν ἐρωτᾷς πινι λόγῳ πιθαγόρας ἀπείχετο σαρκοφαγίαν.

258. averso. Περὶ σαρκοφαγίας λόγος δεύτερος. De Carnium esu Sermo secundus. Incipit: Ἐπὶ τὰ ἔωλα τῆς σαρκοφαγίας πρῶτοι.

262. Interjectâ unius folii vacantis intercapedine, Περὶ Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος. De Iside et Osiride. Incipit: Πάντα μὲν ᾧ κλέα δεῖ ταγαθὰ τοὺς νοῦν ἔχοντας.

288. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἠθικῆς ἀρετῆς. Ejusdem de Virtute morali. Incipit: Περὶ τῆς ἠθικῆς λεημένης ἀρετῆς καὶ δοκούσης.

295. averso. Περὶ τῆς ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς λόγος πρῶτος. De Alexandri Fortuna, vel Virtute Sermo primus. Incipit: Οὗτος ὁ τῆς τύχης λόγος ἐστὶν ἴδιον καὶ μόνος.

300. Περὶ τῆς ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς λόγος δεύτερος. De Alexandri Fortuna, vel Virtute Sermo secundus. Incipit: Διέφυγεν ἡμᾶς ὡς ἔοικε χθὲς εἰπεῖν. Parte sui posteriore deficiens, in hæc verba desinit: ἔρυσον καὶ χαλκὸν καὶ ἐλέφαντα.

305. Trium foliorum et semis inanium spatio interposito, Περὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων τύχης. De Romanorum Fortuna. Incipit: Αἱ πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας πολλάκις ἠγωνισμένοι.

A Sermone primo Περὶ σαρκοφαγίας ad hunc usque numerales Notæ desiderantur. Continuò excipit *Constantini Lascaris* hæc idiographa Subscriptio:

Κωνσταντίνου τοῦ λασιάρεως κτῆμα ἐν μεδιολάνῳ ἀνηθὲν καὶ πελειωθὲν. Id est: *Constantini Lascaris possessio. Mediolani emptum et absolutum.*

Ad cætera quod attinet, totum Volumen scatet ejusdem Annotatiunculis ad singulos ferè margines adscriptis.

LXI.

Chartaceus in quarto, foliorum 146. chartæ cum candore ac lævitate spectabilis, tum firmitate membranaceâ maximè commendandus; totus *Constantini Lascaris* manu nitidissimè descriptus anno MCCCCLXV. quo *Arati Phænomena*, *Apolonii Rhodii Argonautica*, *Tryphiodori de Trojæ expugnatione Carmen*, *Claudianæ*

denique Gigantomachiaë Fragmentum ineditum continentur.

Fol. 1. Nullo prorsus titulo, præit exilis Operum Catalogus ejusdem *Lascaris* manu, hæc in verba:

Τάδε ἔνεισιν ἐν τούτῳ ἀράτου φαινόμενα.

Ἀπολλωνίου ἀλεξάνδρειας δ βιβλία τῶν ἀργοναυτικῶν.

Τρυφιδάου ποιήμα· ἄλωσις τριόας.

Id est: *Huic Libro insunt Arati Phenomena; Apollonii Alexandrini Libri IV. Argonauticon; Tryphiodori Poema, Troja Expugnatio. De Claudiani verò Gigantomachia nihil.*

Eodem averso. Inscriptionis exsors *Arati Vita*, eadem videlicet, quæ apud *Suidam* extat.

2. Γένος ἀράτου τοῦ ποιητοῦ. Genus Arati Poetæ.

Id sanè diversum est cùm à *Suida* de Arato Notitiâ, tùm ab ejusdem Genere et Vitâ, quam *Petrus Victorius* Anonymi Commentario præfixam unâ cùm aliis operibus Astro-nomicis emisit Florentiæ anno MDLXVII. in folio; tùm denique ab eâ Vitâ, quæ hîc proximè sequitur. Eapropter et quòd alia nova observatu digna referat, aut eadem aliter narret, et quòd inedita, ut puto, lateat, illam hoc loco eruditionis Græcæ investigatoribus apponendam, subnexâ Latinâ interpretatione, judicavi.

Γένος ἀράτου τοῦ ποιητοῦ.

Ἀρατος ὁ ποιητὴς γένει μὲν ἦν ἀπὸ σόλων τῆς κιλικίας πατρὸς δὲ ἀθηνοδώρου· μητρὸς δὲ λιτοφίλας· γένους δὲ ἐγένετο πατρὸς ἐπιφανοῦς· καὶ ἐν πολλοῖς εὐδοκίμου· καὶ ἐν πολέμῳ ἀριστεύσαντος. ἠλευθέρωσε γοῦν τὴν πατρίδα πολλάκις· ἐν τοῖς χρόνοις δὲ ἐγένετο κατὰ φιλάδελφον τὸν βασιλέα· συνήκμαζε δὲ ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀπώλῳ· καὶ φιλητᾷ· καὶ διονυσίῳ τῷ φιλοσόφῳ· εἰς ἀθήνας μεταθήμενῳ· οὗ καθηγῆσατο τὰ μαθηματικά· ὁ ἀρατος· καὶ ἐστὶν αὐτοῦ ἕτερα στυγάγματα· ἀξία δὲ μνήμης τέσσαρα· ἐν μὲν ἰατρικῶν δωάμεων· δεύτερον δὲ χαλόνος κατατομὴ· τρίτον τὰ φαινόμενα· τέταρτον τὸ περὶ ἀνατολῆς· ὃ φασὶ πινεσ μὴ εἶναι ἀράτου· ἀλλ' ἠησιάνακτος. ἐπίοις δὲ ἀρέσκει ἀρατον ἰατρὸν γερονέαι τῇ ἐπιστήμῃ. ὅλον τε γερονότα γνήσιον νικάνδρῳ τῷ μαθηματικῷ γράψαι τὰ θηριακά

(1) Hoc loco prætermissum videtur ὡς, quasi, vel tanquam, quod interpretatio nostra supplevit.

(2) Hesiodus non ipso quidem Poematis sui Opera et Dies primo versu auspicatur à Jove, ut Aratus; sed à Musis, quas statim orat hynnium ut Jo-

καὶ δοῦνα νικάνδρῳ λαβεῖν τε παρ' αὐτοῦ τὰ φαινόμενα καὶ (1) ἴδια γράψαι. ἔστι δὲ τριχῶς φαινόμενων αὐτοῦ πραγματεία· καταστέρωσις· καὶ σιωνατελλόντων (leg. σιωνατελλόντων) καὶ σιυδνόντων· καὶ παρρησιῶσι δὲ σημείων. Ζηλατῆς δὲ ἐγένετο τοῦ ὀμηροῦ χρασηκτῆρος· κατὰ τὴν τῶν ἐπῶν σύνθεσιν· ἔνοι δὲ αὐτὸν λέγουσιν ἠσιόδου μιμητὴν γερονέαι· καθάπερ γὰρ ὁ ἠσιόδου ἔργων καὶ ἡμερῶν ἀρχόμενος τῶν ὕμνων ἀπὸ διὸς (2) ἤρξατο λέγων μούσαμ περιήθεν αἰοιδῆσι κλείουσαμ, οὔτω καὶ ὁ ἀρατος τῆς ποιήσεως ἀρχόμενος ἔφη ἐκ διὸς ἀρχόμεσθα. τά τε περὶ τοῦ χρυσοῦ γένους (3) ὁμοίως τῷ ἠσιόδῳ. βοηθὸς δὲ ὁ σιδώνιος ἐν τῷ α περι αὐτοῦ φησιν οὐχ ἠσιόδου ἀλλ' ὀμήρου ζηλωτὴν γερονέαι· τὸ γὰρ πλάσμα τῆς ποιήσεως μείζον ἢ κατὰ ἠσιόδον. πολλοὶ γὰρ καὶ ἄλλοι φαινόμενα ἔγραψαν· καὶ κλεοπάτρης καὶ σμίνθης· καὶ ἀλέξανδρος ὁ αἰτωλὸς καὶ ἀλέξανδρος ὁ ἐφέσιος· καὶ ἀλέξανδρος ὁ λυκαίτης· καὶ ἀνακρέων· καὶ ἀρτεμίδωρος, καὶ ἰωπαρχος· καὶ ἄλλοι πολλοὶ· ἀλλ' ὅμως πάντων λαμπρότερον ὁ ἀρατος ἔγραψεν. ἐχρησάτο γὰρ τῇ τῶν κοσμικῶν φιλοσόφων δωάμει· εἶναι γὰρ φησι τὸ διοικοῦν τὸν κόσμον ἀκριβῶς περὶ τε τοὺς ἐνιαυτοὺς· καὶ μῆνας· καὶ ἡμέρας καὶ ὥρας· καὶ ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ πέντε ἀστρων. λέγει δὲ καὶ τὴν γῆν σφαιροειδοῦς σημείου τάξιν ἐπέχειν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον· ἀκίνητόν τε ὑπάρχειν οὔσαν σφαιρίων μυριάδων ἑκοσι πέντε καὶ διχαλίων:-

„ Arati Poetæ genus. „

„ Aratus Poeta domo quidem fuit è *Solis*, Ciliciæ urbe; Patre *Athenodoro*, Matre verò *Letophilâ*. Patrem habuit genere „ illustrem, cùm in multis commendabilibus, tùm in bello præstantissimum, quippe qui Patriam sæpius liberavit. *Philadelphî* Regis temporibus extitit, claruitque *Alexandro Etolo*, *Philetæ* ac *Dionysio* Philosopho æqualis, qui Athenas „ migravit, quemque ipse Mathematicis „ disciplinis erudit. Ejusdem autem *Arati* „ diversa extant Opera, digna verò memoratu quatuor: unum de *Virtutibus Medicinalibus*, alterum *Canonis Sectio*, tertium *Phænomena*, quartum de *Ortu* (*Siderum*), quod quidem aiunt non esse *Arati*, sed *Hegesianactis*. Nonnullis placet „ *Aratum* fuisse facultate Medicum, totum-

vi dicant, ejusque facta laudibus certatim extollant. (3) Τὰ περὶ τοῦ χρυσοῦ γένους, id est illa de aureo genere, nescio quò spectent, nisi ad Genus Humanum referantur, quod Jovis nutu pendere ac regi uterque Vates initio sui Carminis prædicat.

„ tumque genuinum opus *Theriaca* scripsisse
 „ se *Nicandro Mathematico*, eique tradidisse
 „ se; ipsum verò ab eo vicissim accepisse
 „ *Phænomena*, et quasi propria descripsisse.
 „ Est autem ejus *Phænomenon* Tractatus
 „ triplex: *Stellarum descriptio, simul orientium*
 „ *et simul occidentium* (Siderum) *enarratio,*
 „ *et Prognostica per Signa.* Styli *Homerici*
 „ *æmulator* in compositione versuum fuit.
 „ Nonnulli contra *Hesiodi* affirmant imitatore
 „ rem extitisse. Quemadmodum enim *Hesiodus*
 „ *Opera et Dies* inchoans, Hymnos auspicatus est à *Jove*,
 „ dicens:

Pierides Musæ celebrantes carmine laudem:

„ ita etiam *Aratus* Poema suum exorsus,
 „ dixit:

A Jove principium.

„ Illa quoque de aureo (sive *præclaro*) *Hominum*
 „ genere similiter atque in *Hesiodo*. *Boethus* verò *Sidonius* Libro 1.º de eodem
 „ (*Arato*) ait, illum non *Hesiodi*, sed *Homeri*
 „ fuisse imitatore; quippe illius *Poeseos* forma
 „ grandior est, quàm apud *Hesiodum*. Multi quidem alii
 „ *Phænomena* conscripsere, *Cleopatres* videlicet, ac
 „ *Sminthes, Alexander Ætolus, Alexander Ephesius,*
 „ *Alexander Lycaites, Anacreon, Artemidorus,*
 „ *Hipparchus,* aliique plures; sed splendidissimè
 „ omnium *Aratus*. Is enim verò mundanorum
 „ Philosophorum doctrinâ usus, tradit Ens quoddam
 „ existere, quod Mundum per annos et menses,
 „ dies et horas, per *Solis* et *Lunæ* et quinque
 „ *Astrorum* ortus obitusque accuratè moderatur.
 „ Ait præterea *Terram sphaerici puncti* modum præ
 „ universo Mundo habere; immotamque consistere,
 „ cùm *stadiorum* viginti septem myriadas et
 „ millia duo pateat.

„ Eodem averso. *Αλλως* (Ejusdem nimirum *Genus,*
 „ seu *Vita*) aliter. Incipit: *Αρατος πατρὸς μὲν Ἀθηνοδώρου μητρὸς δὲ Λατοφίλας* (sic).
 „ Hæc autem ferè congruit cum ejusdem Poetæ *Vitâ*
 „ *Leontii Mechanici* Dissertationi *περὶ κατασκευῆς ἀρατείας σφαιρας* insertâ: quam
 „ Dissertationem præmissam *Arati Phænomenis* cum
 „ Scholiis vulgavit *Aldus Venetiis* Mense Octob. MID. in
 „ folio. Sed multò brevior est; ad hæc enim tantum
 „ illius verba pertinet: τῶ τὰ θηριακὰ γράφαντι.
 „ Duobus verò præcipuè nominibus variat utriusque
 „ lectio; ibi legitur *Λινδίου*, hic *Λευανδίου*; ibi
 „ *Μεγάνδρω*, hic *Μελανθρίω*.

3. *Αράτου Φαινόμενα. βιβλίον α'.* *Arati Phænomena.* Liber I. Incipit:

Ἐκ διὸς ἀρχώμεθα, τὸν οὐδέ ποτ' ἄνδρες εἴωμεν.

11. *Αράτου τῶν Φαινόμενων βιβλίον β'.* *Arati Phænomenon* Liber II. Incipit:

Ταῦτά κε θήσομαι παρερχομένων ἐνιαυτῶν.

16. averso. *Αράτου βιβλίον τρίτον τῶν Φαινόμενων* τὸ καλούμενον *Διοσημεία.* *Arati* Liber tertius *Phænomenon*, qui vocatur *Prognostica.* Incipit:

Οὐχ ὄραας ὀλίγη μὲν ὅταν κερᾶεσι σελήνη.

Inter hujus Libri versum 31. incipientem: *Αὐτός μὲν*, et 39. cujus initium: *Ζεὺς ὁ γὰρ οὖν*, hos VII. invenias ita mutilos:

..... ὅτ' ἐγγύθεν ὄρορε χερμῶν

..... γαληναίη ὑπὸ νυκτὶ

.. σέλλει πεφοβημένος ἦει θαλάσσης

Αλλοτε δὲ (sic) *τρίτον ἡμᾶρ ἐπιτρέχει.* ..

.. δ' ἀπόφατον κακὸν ἴκετο· πάντα γὰρ ὄπω

.. ἄνθρωποι γνώσομεν· ἀλλ' ἐπὶ πολλὰ

.... τῶν ἀχε θέλησιν ἐσταντικά δώσει.

Qui et in modò commemoratâ Editione *Aldinâ*, quæ *Fabricium* latuit, et in cæteris occurrunt integri.

18. *Αράτου βιβλίον τέταρτον τῶν Φαινόμενων* περὶ ἡλίου. *Arati* Liber quartus *Phænomenon* de *Sole.* Incipit:

Ἡλίου δὲ τοι μελέτω ἐκάτερθεν Ἴοντος.

Desinit:

Οὐδέποτε χερδίως κεν ἐπ' ἀθέει τεκμήραιο·

Poematis hujus in Libros distributionem nequaquam exhibent Exemplaria typis edita; sed unum opus uno tenore continuatum præferunt. Neque post *vers.* 470. et *vers.* 504. eos hoc in Codice reperias, quos *Fabricius Biblioth. Græca Vol. II. pagg.* 458. et 459. producit ex *Arati* Editione *Oxonienſi* anni MDCLXXII. in 8.º à *Joanne Fello* procuratâ.

Atque hujus nobilissimi Poetæ Carmen mihi nunc recensenti suppetit Latini ejus *Metaphrastæ Germanici Caesaris* Fragmentum insigne, necdum typis traditum, neque ulli antehac memoratum, quod mihi feliciter invenire contigit inter varia *Bedæ* aliorumque opera uno volumine complexa, quod quidem ante annos plus XXV. à *Francisco Roderici*, seu *Rodriguez* Bibliopola *Matritensi*, *Emmanuelis Menæ*, nominatissimi hac ætate Bibliopolæ, olim *Socero*, emi aureorum quinque pretio, *Regiæ Bibliothecæ* inferendum, ubi hodieque in *Mstorum Codicum Museo* asservatur, hac Notâ *A. 22.* foris insignitum.

Id autem Volumen formâ est amplissimâ,

mâ, in membranis crassioribus descriptum, foliis constans 203. litteris Italicis rotundis, sat grandibus et apprimè nitidis, Sæculi XII. manum apertè fatentibus. Ibi post Bedæ Librum *de Temporibus*, et *Martyrologium* carmine heroico, aliosque Versus *de Mensibus*, *Anni temporibus*, &c. folio 55. occurrit Liber *Arati Philosophi de Astronomia*, cui sine inscriptione præfigitur ejusdem *Arati Vita* satis superque verbosa, è Græco ab imperito utriusque sermonis homine conversa; Interpretis vitia cumulantibus Librarii mendis.

Initium: *Aratus patris quidem est athinodori (Athenodori) filius. matris autem deltophilæ (Letophilæ). genere vero, desoloneiciliæ (de Solis Ciliciæ). nominatur autem ciuitas, desolonem lindium (de Solone Lindino). Fratres autem habuit, lirem quoque & calliodam & athinorum (pro Myrin, Calliondam, seu Calondam, et Athenodorum). Finis: Nichil mirum dixisse, quibus eudoxus sim. moderatus erat enim, & scire magnum loqui periciæ mathematice reperimus illum & super. Vel ex hoc specimine vocabulorum portenta, locutionum barbariem, quibus tota scatet hujusmodi Vita, facilè intelligas; et, nisi referre plura tædeat, immane quantum inconditæ narrationis chaos exhorrescas.*

Arati Vitam excipiunt sine titulo Germanici Cæsaris *Aratea Phenomena*, inserto veteris Scholiastæ Latini Commentario, interpositisque Stellarum et Siderum imaginibus, de quibus infra separatim. Sed ea toto quidem exordio mutila, ab hoc auspicantur versu:

Indefessa trahit proprio cum pondere calum;
in hunc verò desinunt:

Hæc eadem tibi signa dabunt non irrita pisces.
Versibus demum CCXII. defectiora sunt, quàm quæ *Hugeianus Grotius* auctiora et emendatiora cum Notis edidit ex Officina Plantiniana apud Christophorum Raphelengium anno MD LXX in 4.º

In his tamen defectioribus nescio quo benigno factum est sidere, ut incolume permanserit Fragmentum carminum ad ejusdem Germanici *Prognostica* pertinens, quod in *Arateis* Mstis cum *Grotianâ* Editione diligenter conferendis, siquid fortè ibi occurreret quod hîc deficeret, à nobis est fortunatissimè repertum. Quid enim verò fortunatius, quàm post inspectas, excussas, pertractatas quatuor ferè per sæ-

cula tot eruditorum hominum solertiâ, studio, labore Bibliothecas novum aliquid ex Aurea Latinitatis Ætate nancisci, ex Augusteo Sæculo ignotum augusti Scriptoris monumentum producere?

Itaque sicubi Græcis Latina, quemadmodum Latinis Græca, miscere liceat; hîc maximè non modò licet, sed etiam decet, ut celeberrimo nimirum Auctori Græco nobilissimus Interpretes Latinus accedat comes, quorum ille Homericam magniloquentiam, hic Virgilianam elegantiam et majestatem æmulatur. Ne ingenuæ porrò Studiosorum cupiditati rarum munus invideamus; novo sanè litterario Phænomeno Latinum Cælum effulgeat; pretioso denique Antiquitatis *Κειμήλιον* Minervalium Virorum Respublica locupletetur.

Id autem in supra laudato *Beda* volumine, folio 70. occurrit; estque ejusdem Germanici *Prognostican* Fragmentum, versibus constans LI. et ab hoc incipiens:

Juppiter est illo lato magis hic ubi solus.

Quod ibi conjunctum commissumque cernas initio alterius Fragmenti ad eadem *Prognostica* pertinentis, in quavis eorum Editione pervulgati, cujus primus hic versus:

Æthereum venit thalamum super imbribus atrum.

Nihil tamen dissimulabo; imò rem candidè et apertè profitebor, proximè dictum scilicet *Beda* Codicem, ut litterarum nitet elegantia, ita mendorum sordibus quaquaversùs squalere: adeoque fœdissimis frequentissimisque erroribus ipsum Germanici Poema laborare. Quo quidem vitio gravissimè conqueritur *Grotius* Mstum illud *Jacobi Susii* exemplar, cujus ope ad eundem Poetam castigandum augendumque usus est, Romanâ licet litterâ capitali descriptum, miserè fuisse contaminatum. Igitur quum Fragmentum, quod luce donare instituimus, non mediocriter proinde vitiosum sit; nonnulla, priusquam prodeat, unde nostra et fides et diligentia constet, Lectorem admonitum volumus.

Ac primùm, eodem prorsùs modo Nos illud repræsentaturos, ac se habet in Msto Codice, hoc est, eadem cum scribendî, tum interpungendi ratione; iisdem (quantùm per Typos liceat) Litterarum compendîs; omnibus denique mendis, erroribus,

bus,

bus, vitiis, quæ præ se fert, religiosissimè servatis.

Deinde, id ipsum à mendis, sed certissimis manifestisque tantummodò purgatum et rectæ scripturæ ac interpunctioni restitutum, quasi mundio rem nitidior emque cœnam, reposituros; subjectis ad dubia, sive obscura, sive depravata loca Notis quibusdam et Animadversionibus.

Postremò, ad Criticorum satisfaciendum iudicio, ad rem suis numeris et partibus

explendam, Editiones ejusdem Fragmenti duas visas fuisse necessarias; in emendatam quidem alteram, alteram verò emendatam, suo quamque litterarum genere discretam; priorem gracilibus, quas *cursivas* vocant, litteris; posteriorem *rotundis*: ita tamen, ut in hac emendatæ quævis dictiones *cursivis* insigniantur; Nomina etiam notatu digna initium à *grandioribus* perspicuitatis gratiâ ducant. Utraque autem Editio in hunc modum sequitur.

FRAGMENTUM

I N E D I T U M

GERMANICI CÆSARIS PROGNOSTICON,

Prout in MS. Codice legitur.

*Iuppiter ex illo lato magis hic ubi solus.
Vitavit flammam propriam bene lucidus ore.
Commissas cæteri fruges spectabis in erbis.
Pomaque purpureo primū nascentia flore.
Nec pecus infatu fallit nova turba repente.
Mugiet stabilis alto valebit ouili.
Idem ne tellus nimium siccata repente.
Distituat sata cum tetigit fera cornua tauri.
Dat pluias sorbetque; data cum plia de fugit.
Atque ad id geminos cancro placidissimus idem.
Dat modicas vires rapidos & temperat astu.
Et leo terribilis subte pater ipse repellit.
Instantis morbos & ditis limina cludit.
Incipit agricolis in uirgine sorbere uota.
Iam tū matura segetes & spicae pendent.
Ante larē primū perfectā esse coronā.
Libra tumescentis musto bene percoquit uuas.
Scorpioni ingrediens tua liber munera condit.
Iamque sagittiferū scandens sua munera redit.
Num qua late hiemi modice tam incapricorno.
Hydrochoon piscesque agitatus sauisissimus idem.
Sistatuit currus quocumque insydere fessus.
Lanigero tonat & poeni per terga leonis.
Omnia quæ hyberni permiscet mensibus astra.
Ad cum phoebeos mauors effugerit ignes.
Sive aries gemini que deū sive acre leonis.
Sydus & æquate librato pondere chela.
Aut arcu pollens. aut ymbris furor habebit.
Siocatis cæcus nebulis hebetabitur aer.
Nullaque præcipites agitabunt æquora uenti.
His idem lentos signis cum supprimit ignis.
Belliger & nigra cursus statione tenebat.
Tum crebro magnus tonitru pulsabitur ether.*

Tū resoluta dabit nimb; cū grandine nubis.
Sed magis hiberne steterit cū sydera partis.
Effundet totas uiolentos numine uires.
Ad modicos ymbres probi cū cornua tauri.
Frugiferāq; deā uel brumalē capricornū.
Adigerit liquido n̄ sanus ab athere fundet.
Incertus cancro. terras cū latifer ortu.
Syrius affluit. nocituros temperat astus.
Scorpios adprimæ qua colit ecumina cauda.
Frigidaq; extremi iam claudunt sydera pisces.
Marcia n̄ illos turbabititella neq; ymbres.
Haud ulla condet nitidos caligine soles.
Sed si forte diē uictus mutauerit aer.
Et uentos aut fundet aqua gelidissimus undæ.
Rim rigor & toto boreas dominabitur orbe.
Ad faciles glebæ lusta stringit frigore uerno.
Alma uenus pecudis claro cū uellere fulsit.
Sub lucē exoriens. eadēq; ubi tēpore eodem.

I D E M

FRAGMENTUM

EMENDATUM, DILUCIDIUS EXSCRIPTUM
NOTISQUE ILLUSTRATUM.

Juppiter est illo *letus* magis, hīc ubi *Solis*
 Vitavit flammās, *proprio* bene lucidus ore.
 Commissas *Cereri* fruges spectabis in *herbis*,
 Pomaque purpureo primum nascentia flore;
 Nec pecus *in fœtu fallit* (1): nova turbā repente
 Mugiet *in stabulis*, alto (2) *balabit* ovili.
 Idem, ne tellus nimium siccata repente (3)
Destituat sata, cum tetigit fera cornua Tauri,
 Dat pluias, sorbetque *datas* cum Pliade (4) fugit (5),
 Atque *adiit* Geminos. Cancro placidissimus idem
 Dat modicas vires, rapidos et temperat *astus*.
 Et Leo terribilis *sub te*, Pater (6), ipse repellit
 Instantis (7) morbos, et Ditis limina cludit.
 Incipit (8) agricolis *in Virgine solvere* vota.

Jam

NOTÆ.

In hoc Prognosticōn Fragmento agit tantūm de *Jove* et *Marte* Germanicus; in reliquis versibus huic continuatis, de *Venere* et *Mercurio*. De cæteris verò Planetis carmina sive supra, sive infra desiderantur.

1. *fallit*) Vel *fallet*, id est, Pastoris spem.
2. *alto*) Legendum potiùs videtur *altum*, vel *altè*, ut ad verbum *balabit* referatur.
3. *repente*) Magis arridet *tepore*, ad vitandam scilicet vocis proximè superioris repetitionem, Librariū forsā imprudentiā perpetrata.
4. *Pliade*) Pro *Pleiade*; non semel enim *Plias* à Poeta nostro, quemadmodum ab aliis, usurpatur.
5. *fugit*) Fortè *fulsit*; quippe idem in hujus Fragmenti fine dicit: *Pecudis claro cum uellere fulsit*; et in Carmine huic continuato: *Tauri cum sydere fulsit*.

6. *Pater*) Apostrophe ad *Jovem*.

7. *Instantis*) Pro *instantes*, *e* in *i* conuerso. Sic enim Tertiæ Declinationis Nominum (si neutra excipias) Accusativus pluralis apud Veteres frequenter exibat; eaque terminatione delectatur Germanicus, ut alii magni nominis Scriptores.

8. *Incipit*, &c.) Infinitus Verbi modus *soluere vota* Nominis vice positus est, perinde atque si dixeris: *Votorum solutio incipit agricolis in Virgine*. Cujusmodi infinitivæ locutiones licet tritæ sint ac pervulgatæ; tamen hæc, verbo *incipit* comitante, paulò insolentior videtur; quanquam non continuo respicienda, nec peregrinitatis damnanda. Tot enim verò vulgaribus Grammaticæ Latine Regulis contraria apud classicos Auctores inuenias; tot ego ipse inveni, ut olim

Jam tum maturæ segetes, et spicea pendet
 Ante larem primum (9), *perfectâ messe, corona.*
 Libra tumescentis musto bene percoquit uvas.
Scorpion ingrediens tua, Liber, munera condit.
 Jamque Sagittiferum scandens, sua munera (10) *reddit*
 Num qua læte hyemi (11); modicè *tamen in Capricorno.*
 Hydrochoon Piscesque agitât sævissimus idem,
Si statuit currus quocunque *in sydere* fessus.
 Lanigero tonat, et Poeni per terga Leonis;
 Omniaque *hibernis* permiscet mensibus astra.
At cum Phoebeos Mavors effugerit ignes,
 Sive Aries Geminique deum, sive acre Leonis
 Sydus, et *equata* librato pondere Chelæ,
 Aut arcu pollens (12), aut *imbris fusor* (13) habebit;
Siccatis cæcus nebulis hebetabitur aer,
 Nullaque præcipites agitabunt æquora venti.
 His idem lentos signis cum *supprimet* ignis (14)
 Belliger, et nigra cursus statione *tenebit*;
 Tum crebro magnus tonitru pulsabitur æther;
 Tum resoluta dabit *nimbos* cum grandine nubis (15).
 Sed magis *hibernæ* steterit cum *sydere* partis,
 Effundet totas *violento* numine vires.
At modicos *imbres*, probi (16) cum cornua Tauri
 Frugiferamque Deam, vel brumalem Capricornum
Attigerit, liquido non sævus ab æthere fundet.
Insertus (17) Cancro, terras cum *letifer* ortu
 Syrius afflavit, nocituros temperat æstus.
 Scorpios *at* primæ (18) quâ *tollit acumina caudæ*,
 Frigidaque extremi jam claudunt sydera Pisces,

Mar-

olim de *Antigrammaticâ Latinâ* scribendâ subierit cogitatio, cujus fronti pro lemmate Virgilianum illud inscripsi — *tela omnia contra*,

Tela Latinorum;

eumque in finem multa auctoritatum millia ex idoneis Scriptoribus excerpta congesi.

9. *Ante larem primum*) Primo in limine, vel in fronte domûs. Quod si *Lar* intelligatur deus, et *primum* adverbialiter acceptum, non ad locum, sed ad tempus pertineat; sensus erit: *primum omnium coram deo* Lare *spicea corona, perfectâ messe, suspenditur*; diis quippe *Laribus* primitias frugum, ejusque modi coronas offerre Agricolaë Romani solemnne habebant.

10. *munera*) Nomen hoc in superiori versu positum Librario battologiæ locum præbuit. Quamobrem *sydera* supponendum arbitror, maximè cum sequatur verbum *reddo*; namque id locutionis genus alibi non semel Germanicus adhibet his versibus:

— *et qui sua sydera reddit.*

Sydera cum reddunt sinceros eminus ignes.

11. *Num qua late hyemi*) Locus oppidò corruptissimus, qui tripliciter ita legi potest: *Nunquam late hyemi*, vel *Nunquam late hyemi*, vel fortè *Namque late hyemi*. Quæ autem lectio Siderali Disciplinæ sit aptissima, decernat Astronomus.

12. *arcu pollens*) Arcitenens, alio nomine *Sagittarius*.

13. *imbris fusor*) Nempe *Aquarius*. Idem nomen alibi Poeta his circuituibus exprimit: *signi Fundentis latices. Qui fundit latices celo.* Ea verò dictio hoc significato, scilicet pro *Aquæ*, aliisque liquoris fusore, Hispanè *Derramador*, omnino abest à *Lingua Latinæ* Lexicis quibusque locupletissimis; et nunc primum,

Germanico Cesare auctore, prodit. Neque etiam æris, vel metalli cujuspian fusorem significans, certo satis testimonio ibi nititur, nisi apud *Facciolati Calepinum*, qui Justiniani Codicis allegat auctoritatem: quam quidem ego hac alterâ confirmaverim è *Gruteriano Inscriptionum Corpore* prioris editionis petita, ubi pag. DCXXX. Num. 9. legitur *FVSOR OLLARIVS*; ænearum enim quoque ollarum usus apud veteres invaluit.

14. *ignis*) Pro *ignes*. Sic itidem legas in Germanici Prognosticon Fragmento, quod Grotius edidit.

15. *nubis*) Pro *nubes*, quod in recto casu Numeri singularis exire in ES omnes antiqui Grammatici consentiunt. At *Nubis* extat in eodem casu, sed masculino genere, apud Plautum, *Mercat. Act. V. sc. 2. v. 38.*

16. *probi*) Aliter legere et Versificationis lex, et Epitheti adversitas jubet; ubi enim terrarum *probus* Taurus? nisi fortè,

Cælestis quoniam est, dicitur iste probus.

Omnino itaque existimem legendum *proni*; tali quippe habitu, pronò scilicet et minaci capite, eum in orbe signifero se habere cum in aliis MSS. Codicibus, tum in hoc expressa ejus imago demonstrat. Quid quod de *Tauro* ait alibi Germanicus:

— *lucidus ore minaci;*

et Avienus in *Arateis Phanomenis*:

— *flexo jacet illic crure, minaces*

In terram figens oculos.

17. *Insertus*) Perperam *Incertus* in Msto. *Insertus* autem *Cancro* valet *conjunctus Cancro*, sive ejus *astrum ingressus*.

18. *prima*) Id est *primoris*. Eodem sensu dixit alibi Poeta *ultima cauda, novissima cauda.*

*Martia non illos turbabit stella, neque imbre,
Aut ulla condet nitidos caligine soles.
Sed si forte diem victus mutaverit aer,
Et ventos, aut fundet aquas; gelidissimus undæ
Tum (19) rigor, et toto Boreas dominabitur orbe.
At facilis glebæ luta (20) stringit frigore verno
Alma Venus, Pecudis claro cum vellere fulsit
Sub lucem exoriens; eademque, ubi tempore eodem.*

19. *Tum rigor*) MS. Liber habet *Rim rigor*. Bone Deus! Quis vocum sonitus! Linae ferrum obrodentis audire mihi videor stridorem. Itaque pro *Rim*, multum resonante, nihil significante vocabulo, *Tum* planè legendum censeo, præsertim quando id Adverbii Germanico est familiarissimum, qui eo bis supra utitur in hujus Fragmenti versibus:

Tum crebro magnus tonitru pulsabitur ather;

Tum resoluta dabit nimbos cum grandine nabis.

Alibi præterea *Tunc* ipsi etiam voci *rigor* præpositum ita usurpat:

Tunc rigor, aut rapidus ponto tunc incubat aer.

Quæ tamen nihil vetant *Hinc* quoque pro *Tum* legere.

20. *luta*) Facessat hinc *luta*, vox etiam significationis expers: ejus vicem *luta* impleat, quæ in plurali numero nunc rarissima, vel nulla potius, olim apud *Ciceronem* et *Casarem*, duo maxima Romanæ Linguae lumina, reperiebatur, testantibus *Flavio Capro* inter Antiquos *Putschii* Grammaticos, col. 2244. vers. 19. et 20. et *Nonio Marcello*, Cap. III. num. 132. quorum tamen testimonia vel in copiosissimis et accuratissimis Dictionariis, Thesauris, Calepinis desideres. Hæc igitur Vox, accedente jam tertio Auctore,

Germanico nimirum *Casare*, omnino constet, et fastidiosissimæ secura Critices in lucem prodeat.

Habes quidquid in vitiosissimo Carmine emendando explanandoque pro facultatis nostræ modo elaboravimus, idem rectius emendatum, enucleatius explanatum edituri, si alterius Msti Codicis adfuisset copia, quicum conferre nostrum, et comparare licuisset.

Huic inedito Fragmento alterum continuatur, si ve attexitur ad *Germanici* quoque *Prognostica* pertinens, et in quavis ejus Editione obvium, quod, ut prædixi, vulgo incipit ab hoc versu:

Atherium venit thalamum super imbribus atrum.

Id verò quoniam *Grotius* minimè potuit cum MS. Codice, cujus ope cætera castigavit, (ibi enim deficiebat) comparare; ipsum cum Exemplari nostro diligenter conferendum existimavi. Licet autem pertius Fragmentum nec paucioribus, nec minoribus vitis quam prius laboret; multæ tamen diversæ Msti Lectiones ad sananda Excusi vulnera utiles fore visæ sunt. Quas hoc loco lubenter apponimus, Editionem à *Grotio* in imo ejus *Arateorum Syntagmate* publicatam sequuti, adscripto singulorum versuum Numero, in quibus variat Lectio, subjectisque et *Grotianis* et nostris Emendationibus Conjecturisque.

Alterius Fragmenti

GERMANICI CÆSARIS Variantes Lectiones ex Codice MS.

1. EDIT. *Atherium venit thalamum super imbribus atrum*. MS. *Atherium venit taurus super imbribus astros*. Quæ Lectio favet, ac jure quidem, *Grotio* legendum putanti
Atherium venit Taurum super, imbribus atris Et tonitru, &c.

4. EDIT. *putes*. MS. *puta*. Hoc magis convenit Imperativo *crede*, quod in proximè superiori versu legitur.

5. EDIT. *Fons erit*. MS. *Fulserit*. Prope idem est ac *Folserit*, ut emendat *Grotius*. Ibid. desideratur in MS. *tamen*.

6. EDIT. *temperat annum*. Abest à MS. *annum*. Fortè hanc dictionem Librarius vel incuriâ omisit, vel in antiquo Exemplari minùs perspicuam, aut deletam legere non potuit.

7. EDIT. *Nemeis finibus astrum*. MS. *nemeis finibus astri*. Hac lectione confirmatur

Grotii conjectura non incongruè legentis *Nemeæi finibus astri*.

8. EDIT. *Virgineque et Libra*. In MS. male deficit *et*.

10. et 11. EDIT. et MS:

Nunc quoque nulla fides calum cum scorpion Stat super. (acer)

Sequere *Grotium* ita emendantem:

Tunc quoque nulla fides calo, cum Scorpion acrem Stat super.

12. EDIT. *tum Jupiter ignibus omnes*. MS. *cum iuppiter ignibus omnis* (pro omnes). Non inscitè *Grotius* pro *ignibus* substituit *imbribus*.

14. EDIT. *Immitis grando celo, quam sæpe sonabit*. MS. *Immitis grando. calum quam sæpe sonabit*. Sic idem Scriptor orationem distinxit, et *calo* in *calum* mutavit.

15. EDIT. *tendentis singulaque ignis*. MS. *tendentis singula signis*. O quantum id Lectionis obsecundat *Grotio* emendenti *spicula signi*! quam emendationem non dubitat ipse *elegantem* appellare.

18. EDIT. *Ægoceri*. MS. *egokeri*. Ita semper cum *k*.

19. EDIT. *Horridus at gelidos portendit Aqua-*

Aqua-

Aquarius ignes. MS. *Humidus ad* (pro *at*) *gelidos portendit aquarius ignis* (pro *ignes*). Et quomodo gelidi ignes? exclamat hîc meritò Grotius. Substituendum ergo *imbres*.

21. EDIT. *Piscibus à geminis sub prima recurrerit astra.* MS. *Piscibus a geminis sub prima recurret in astra.* Non inficeta lectio, si pro *sub prima* legeris *suprema*, hoc est, superiora. Nam *Venus*, testante Grotio, à *Piscibus* regressum facit ad *Arietem*.

22. EDIT. *Hesperus, hæc tibi signa feret, cum lucifer ora.* MS. *Hesperos hæc tibi signa labe tui cum lucifer cur ora.* Quot in uno versiculo vitia! Ex his tamen vocibus *labe tui* non improbè elicias *dabit* pro *feret*, quod minùs bene congruit cum *signa*. Dictiones verò *cur ora*, quæ *lucifer* subsequuntur, adscriptam margini Notam fuisse crediderim mirantis, sive interrogantis *cur ora* voci *Lucifer* adjungeretur; aut ipsum nomen *Lucifer* interpretantis *Auroram*. Utcunque demum se habent ista, locus est in tanta luce tenebricosus.

23. EDIT. *Ingreditur.* MS. *Ingressus.*

25. EDIT. *ecce hæc.* MS. omittit *hæc*; quod tamen ad integritatem versûs facit, nisi Cæsurae beneficio suppleatur.

26. EDIT. *Vere caveto imbres, et fulmina culmine ab alto.* MS. *Vere cavere imbres & fulgera comam en alto.* Ex hisce posterioribus verbis legendum putem *fulgura culmine in alto*.

27. EDIT. *Phryxeum rutilo pecus irradiaverit astro.* MS. *Phryxæ (Phryxæ) rutulo (rutilo) pecudis radiaverit astro*, quod mihi præferendum videtur.

29. EDIT. *Flaminaque.* Perperam MS. *Flaminatq;*

30. EDIT. *E calo diri dejecti grandinis ictus.* MS. *Diræ calo*, &c. Hîc desideratur *de*; meliùsque *diræ* quàm *diri*, ut ad *grandinis*, non ad *ictus* referatur.

32. EDIT. *Appota Geminis eadem constantia præstat.* MS. *Apponi geminis eadem constantia perstat.* Quædam utrobique videntur defectu, quædam vitio laborare. Quamobrem solus patet conjecturarum campus.

33. EDIT. *inducit.* MS. *inducet.*

35. EDIT. *imber.* MS. *imbre*, quod magis sensui consentaneum.

36. EDIT. *Lucens alterna superabit nube serena.* MS. *Lucet & alternabit nube serena.* Suspicio verbum *alternabit* ex duabus vocibus coaluisse, nempe ex *alternâ* et *va-*

riabit, quod verbum aptius est quàm *superabit*.

38. EDIT. *non nulli corpore soles.* MS. *non ulli corpora soles.* Hanc feliciter Grotius, ingenio duce, nactus est emendationem.

42. et 43. EDIT :

*Ac rapidis idem ne solibus æstuet orbis,
Efficient magni conspectu signa Leonis.*

MS. habet:

*Ad rapidis eadem ne solibus æstuet orbis
Efficiet magni signo conspecta Leonis.*

Qui versus clariorem præstant intellectum; ita enim *eadem* et *conspecta* muliebri genere ad *Venerem* pertinent, de qua Versus 37. *Sin leuis ingressa est*, &c.

44. EDIT. et MS. *plerique.* Grotio placet substitui *plenique*; mihi verò *pluresque*.

46. EDIT. *repellit.* MS. *replebit.* Idque nobis magis arridet, utpote quo plana fiunt omnia, et à conjecturis Grotianis libera.

47. et 48. EDIT :

— *calumque ob frigora prima*

Extremum autumnii superent glacialia terræ.

MS. — *calum ob frigore primo*

Extremum autumnii superent glacia terrore. Ibi nullus sensus; hîc præterea solæcum et barbarismus.

50. et 51. EDIT. *ad diros omnia nimbos, continuosque ruit.* MS. *ad diris omnia nimbos continuisque ruit.* Vera, ut videtur, lectio: *at diris omnia nimbis, continuisque ruit.*

53. EDIT. et *crebro lumine ruptos.* MS. et *crebro fulmine ruptis.*

55. EDIT. et MS. *mortalia numina vincet.* Hîc Grotius, ingenio suo velificatus, *mortalia* in *mortales* mutat. *Hoc est*, inquit, *Dii homines fulminibus et tonitruis superabunt.* Verùm hæc longiùs à sensu discedunt. Ego verò levissimâ duarum vocum *numina* et *vincet* mutatione totam rem expediri arbitror, ita nimirum legendo: *mortalia lumina vincet*, id est, *mortales*, sive *mortalium oculos vincet*, tremulo scilicet nitore *flagrantis teli*, nempe *fulminis*, prout in superiori carmine exprimitur.

56. EDIT. *prædicat.* MS. *prædicet.*

57. EDIT. *Extremis sævis.* MS. *Extremis ævis.* Quæ lectio, si *S* vocabuli *Extremis* adjungas sequenti *ævis*, planè Grotio suffragatur legendum *Extremi sævis* judicanti.

58. EDIT. *Ostendunt.* MS. *Ostendent.*

59. EDIT. *Et quoniam certis exstat via cognita signis.* MS. *Est quoniam certis rati viâ cognita signis.* Duabus hisce corruptis

voculis *rati viâ* haud ineptè substituas *rectè via*.

60. EDIT. *mundo*. Malè in MS. *mundus*.

62. EDIT. *solitos per sidera cursus*. *Perperam* in MS. *solitus per sydera cursus*.

63. EDIT. *Cum pecudum villis auratum fulserit astrum*. MS. *Cum pecû villis aurati fulserit astro*. Præstare mihi videtur posterior lectio, si tamen pro *pecû* substituas *pecoris*; hujus enim carminis sententia est: *Cum in Arietis signo Mercurius fulserit*.

65. EDIT. *patienti*. MS. *patiendæ*. Rectiùs, ita ut ad pluralem dictionem *ira*, in superiori versu positam referatur. Grotius verò *quatiendi* legendum putavit; sed minùs aptè. Codicis igitur nostri beneficio sit apertior commodiorque oratio duobus hiscè versibus complexa:

*Ventorumque graves et diræ grandinis ira
Non intermisso patiendæ tempore surgent.*

66. EDIT. *Quin pluvias alias*. MS. *Quin alias pluvias*.

68. EDIT. *Ast ubi se Taurus sinuatis cornibus effert*. MS. *Ast ubi se tauri*, &c. Quantum inter utrumque discriminis! Diversi casus *Taurus* et *Tauri* diversam prorsùs sententiam efficiunt. Prior quidem *Tauri* signum prodire; posterior *Mercurium* in *Tauri* signo se ostendere, vel hinc exire denotat.

69. EDIT. et MS. *Grandine significat*. Frustra locum hunc sollicitat Grotius, pro *significat* legens *signa facit*; hîc enim *Significat* verbum est absolutum, eoque sensu à Plauto usurpatur *Trucul. Act. IV. sc. III. v. 14.* his verbis:

Neve inter vos significetis, ego ero paries.

Ad rem verò aptissimè, idem Verbum absolute usitatum invenias apud Plinium *Hist. Nat. Lib. XVIII.* ubi de Tempestatum signis sermo est, quas sidera prænuntiant. Ibi enim hæc *Cap. XXVI.* occurrunt: *A bruma in Favonium Cæsari nobilia sidera significant. . . . A Favonio in æquinoctium vernum Cæsari significat. . . . Ab eo ad Vergiliarum exortum matutinum Cæsari significant.*

Eod. Versu. EDIT. et MS.

— *Geminis tranquilla sereni*

Et placidum nautis spondet calumque fretumque.

Sereni loco legendum omnino *serena* substantivum plurale, ut apud Maronem est *aperta serena*. Quo fit, ut Versuum talem pateat esse sententiam: *Mercurius in signo Geminis tranquillam serenitatem, &c. spon-*

det; neque opus sit variâ Grotii lectione et Nominum casus, et Verborum numeros permutantis.

71. EDIT. *Nubila atque imbres*. MS. *Nubilaque atque imbres*, ut rectè idem Grotius emendavit.

72. EDIT. *Certior ardor erit, quamvis jubet aura Favoni*. MS. *Certus ardor erit quamvis juvet aura favoni*. Meliùs *Certior*; sed minùs bene *jubet*.

74. EDIT. *Templa sed ætherei simul ac posederit ignis*. MS. *Templa sed extreis, &c.* Pro *extreis* lubens substituerim *astræi*, quod ab *Astrea*, velut à *Cytherea* *Cythereus*, non absone derivetur: ita ut ad genitivum *ignis* pertineat. Grotius quidem *Astrea* emendationem excogitavit; at cætera non æquè feliciter.

75. EDIT. *pluvias meditabitur ingens*. MS. *pluvias tantummodo libra*. Ad hunc verò versum accedit alter hic, quem in Editis frustra quæras:

Scorpios & pluvias meditabitur, undique venti,

qui bellissimè copulatur cum sequenti *Hemistichio*:

Undique grando venit.

78. EDIT. *Aut ubi consurgit Capricornus et ipse biformis*. MS. *Aut idem ubi consurgit capricornis & debiformis*. Is versus ad normam superioris emendari potest; vel pro *debiformis*, legatur *inde biformis*.

80. EDIT. *perrumpit*. MS. *perrumpet*. Convenientius, siquidem præit *deducet*.

84. EDIT. *fas sit*. MS. *detur*.

85. EDIT. *Quandoquidem exoritur mundo Cyllenius ignis*. MS. *Quandoquidem exoritur ignis quoque cylleneus*. Prior versus mihi plus arrideat.

86. EDIT. *primum modo cum lumine solis*. MS. *primo modo cui cum lumine solis*. Prior quidem versus syllabâ minor claudicat; posterior verò, etsi non claudicat, aliter ægrotat. Utrobique malum demum est, cui non nisi libri sincerioris ope facile medearis.

87. EDIT. *moneat quoque discere*. MS. *moneatque discedere*. Msti Codicis patet vitiosa lectio, non constante suis numeris versu. Cæterùm commodus utrinque sensus abest; neque Grotianum *ὑπερβατόν* planè satisfacit.

89. EDIT. et MS. *iunget*. Feliciter Grotius substituit *ninget*, additâ distinctionis Notâ ante *florentia rura*.

91. EDIT.

91. EDIT. *Uretur cælum*. MS. *Urenturq; cælum*: locutio bis vitiosa.

92. EDIT. *ingreditur*, quod mensuræ carminis planè repugnat. Multò rectiùs in MS. *conscenderit*.

95. EDIT. *quæras*. MS. *quæres*.

Eod. Versu. EDIT. et MS. *Taurum sæuire videbis*. Tres præterea, qui sequuntur, Versus pariter sese utrobique habent. At legendi interpungendique omnes videntur, quemadmodum legit interpunxitque Grotius, ita videlicet:

— *Taurum sæuire videbis
Grandine, nec contrà ferri ratione probanda
Aut Cancrum, aut Geminos: calidus vestigia
seruat*

Hæc quæ dicta Leo, sævisque caloribus ardet.

99. EDIT. *Flatus at Geminis miscet tranquilla serenis*. MS. *Flatus ad gelidis miscet tranquilla serenis*. Ego verò, et Msti lectione adjutus, et quia de *Geminis* facta est jam supra mentio, sic emendare non dubitarim:

Flatibus at gelidis miscet tranquilla serena.

100. et 101. EDIT:

*Spiciferaque manu tendenti libera nutu
Dissentit diuæ.*

MS. verò ita habet:

*Spicifera dea nuta manu nec libera tendenti
Dissentit diuæ.*

Priores illi versus nullum, ipso fatente Grotio, sensum exhibent; neque etiam, me iudice, posteriores. Aliquem tamen isti satis commodum exhibuerint, si hac ratione corrigantur:

*Spiciferâ Dea nota manu, nec Libra metenti
Dissentit Diuæ.*

Quæ quidem Correctio non æquo licentior videri debet, perpensis nimirum affinis, quæ Msti Lectio ministrat, vocabulis. *Metenti Diuæ*, id est, *Virgini*, quæ *Ceres* à quibusdam putatur. Ad hanc verò pertinet Versus supra emendatus:

Flatibus at gelidis miscet tranquilla serena.

102. EDIT. & *ventis*. MS. *aduentis*. Lege: à *ventis*.

107. EDIT. *Frigidus at rapidis*. MS. *Frigidus a rapidis*. Fortè hinc excidit *t*.

108. EDIT. *Brumalesque dabit pluuias*. MS. *Brumatusque dabit pluuias*. Ignota sanè præsentem Latio vox *Brumatus*. Interea verò dum aliud apparet ejus testimonium, Lectio *Brumales* potior habeatur.

109. et 110. EDIT. — *secura laboris,
Non frustrans animum certo me limite ducat.*

MS.

— *securas agem*

Non frustrat animum certo me limite ducit.

Priori Lectioni nullus quoque inest sensus, Grotio ipso non diffitente; qui tamen emendationem hanc pro Carminis, qua ille usus est, Editione, satis probabilem affert:

— *si cura laboris*

*Non frustrans animum certo me limite ducat,
&c.*

Posteriorem verò Lectionem sensu etiam idoneo et perspicuo donare conabimur, ejus verbis ita reconcinatis:

— *si cura, sagacem*

*Non frustrata animum, certo me limite ducit,
Hæc eadem tibi signa dabunt non irrita Pisces.*

Hactenus in utrumque Germanici *Prognosticorum* Fragmentum Notæ, variantes Lectiones, Emendationes et Conjecturæ. Utinam alteram ejusdem Carminis partem ad *Phænomena* pertinentem cum Exemplari Msto conferre pariter daretur, paremque operam in eadem expendendâ et castigandâ collocare. Quamvis enim ea Pars non minùs quàm cæterum Carmen corrupta sit ac vitiosa; planè tamen confidimus, nonnullos ex hujusmodi collatione integriores sincerioresque sensus eliciendos fuisse, unde optimo Poetæ, pessimè omnium habito, lucis aliquid et sanitatis accederet. Hujus autem provinciæ ornandæ quum otium nequaquam suppeteret, satis mihi fuit sedulò exquirere an Versus aliquis ad *Phænomena* pertinens in Codice nostro extaret, qui in *Grotiana* Editione desideraretur. Multis sanè ille deficit, quibus hæc abundat; nonnullos contra inuenias ibi, quos hîc frustra quæras. Illi verò tantùm sunt omnino quinque, quos, veluti venerandæ Antiquitatis reliquias, omnium ejus Cultorum oculis subjiciam.

Primus occurrit in laudato *Cod. fol. 69.* inter vers. *Coclitis* (in excusis *Poplitis*) inuentor, et vers. *Bellantem comitata iouem*, qui Grotii *Syntagmat. Arateor. pag. 88.* leguntur; estque hujusmodi:

Prelia commisit diuorum latior atas.

Alios quatuor inuenimus prædicti *Cod. eodem fol.* his versibus interpositos *Et gelidus capricornus*, et *Orbis* (in excusis *Ævi*) *perfecti*, quos apud Grotium ejusdem *Syntagmatis pag. 89.* reperias. Sic verò se habent:

*Huius quantum altas demergitur orbis in
undas.*

*Oceani tantum liquidum super aera lucet.
Nullaque nox bis terna minus calo trahit
astra.*

*Nullaque major erit quam quanto tempore
in austros.*

Atque hoc loco prætermittere non possumus posterioris Versuum, quibus modò allati interseruntur, luculentam emendationem. Is apud Grotium ita legitur:

*Ævi perfecti divisus tollitur orbis;
videtur autem ex Msto sic omnino emendandus:*

Orbis perfecti divisus tollitur arcus.

Cæterùm *Germanici Caesaris* Poema hoc nostro Codice contentum, multò defectius est (ut supra monuimus) quàm à Grotio publicatum. Nam primùm in omni fermè Sidere uno, vel altero, vel pluribus versibus mutilatum cernitur. Deinde in amplissimo *Phænomenon* Fragmento CCLXV versibus constante, quod idem Grotius *Synagmat. pag. 86.* edidit (1), carminibus CXIV deficit. Præterea caret Prognosticorum Fragmento XXVIII versibus complexo, quod *ibid. pag. 94.* idem primus evulgavit. Postremò destitutum est elegantissimâ et antea non excusâ sedecim versuum particulâ, ad Librum *Germanici de Planetis et Signis Zodiaci*, ut ipse Grotius putat, spectante, quæ inter hujus *Notas* ad illius *Phænomena pag. 19.* tam penitus abdita atque abstrusa delitescit, ut adhuc inedita ac prope nulla esse videatur. Quapropter ipsam, quasi deperditam gemmam, conclamandam, et locum, ubi inveniatur, palam indicandum censuimus.

Jam verò si postulas ut, datam superiùs fidem liberaturus, nonnulla de Stellarum Siderumque *Imaginibus*, quibus totum *Germanici* Carmen distinguitur, ac de *Veteri Scholiaste*, cujus Commentariis idem illustratur, edisseram; illæ quidem XLII omnino sunt, quadratâ omnes formâ, crassis et sordidis coloribus, rudique penicillo, ut eâ, qua Codex ipse descriptus, ætate; ad illarum tamen pleræque similitudinem accedentes, quas Germanico suo incidi Grotius curavit, parique propemodum ordine collocatæ. Ad *Scholiastem* quod attinet, is planè idem habendus est, qui *Germanici Caesaris* assecla, alternum quasi ser-

monem instituens, id est, ejus carmina suis intersecans Scholiis, in quavis editione cernitur; tametsi verbis aliquot sive additis, sive omissis, sive commutatis ab illo discrepat. Atque uberior certè in fine apparet, continenter ac citra inscriptionem consequente *de Solis Significationibus* Commentariolo, qui Msti Exemplaris columnas implet tres, à fol. scilicet *averso 73.* ad fol. 74. itidem *aversum*, ab his incipiens verbis: *Primum a sole capiemus præagia. Purus oriens: atque non feruens: serenum diem nunciat; et in hæc desinens: Quid ergo delphini? tantum hanc injuriam timent. Immo & cæteri pisces. sed hi tantum apparent quia exiliunt. Cæteri: in imo gurgitis descendunt.*

Pluribus verò de his agerem, nisi Latinarum Musarum illecebris delinitus, Græcarum immemor jure ac meritò argui pertimescerem. Relicto igitur Latio, Græciam cogito. Reditum properanti en *Argo* mihi suam præbet *Apollonius*: quò me ille vocat, alacriter sequor. Jamque navem conscendo, jam petitum litus, tam perito rectore, feliciter contingo; jam institutæ Recensionis viam persequor.

Fol. 24. Γένος ἀπολλώνιου τοῦ ποιητοῦ. Genus Apollonii Poetæ. Incipit: Ἀπολλώνιος ἀργοναυτῶν (leg. ἀργοναυτικῶν) ποιητῆς, τὸ μὲν γένος ἀλεξάνδρου. Desinit: Καὶ τὰ μὲν τοῦ γένους τοιαῦτα.

Id quidem Genus ex eo ferè depromptum est, quod præfigitur Apollonii Rhodii *Argonauticis* à *Feremia Hoelzolino* unâ cum Græco Scholiaste editis Lugd. Bataavorum Anno CIO IOC XLI. in 8.º Sed hic sub finem accedunt: καὶ τῆς ἐν ἀλεξάνδρειᾳ βιβλιοθήκης περιεῖναι παρῆναι τε ἐν τῇ πατρίδι σὺν καλλιμάχῳ. Hoc est: et *Bibliotheca Alexandrinæ præfectum fuisse, et in patriâ cum Callimacho sepultum.*

Ἄλλως. Aliter (*ejusdem Genus*). Incipit: Ἀπολλώνιος ἀλεξάνδρου υἱὸς σιλλέως. Hoc è *Suida* verbis in Ἀπολλώνιος contractum est, quibusdam trajectis, vel commutatis. Statim subeunt de Poetarum *Plejade*, quæ sub Ptolemæo Philadelpho claruit, hujusmodi Excerpta:

Ἐπὶ τὰ ποιητὰ παρῆσαν ἠπολεμαίῳ τῷ φιλαδέλφῳ οἱ πλείους ἐκλήθησαν θεόκριτος ἄρατος νίχην

(1) Amplissimum hujusmodi Fragmentum in prioribus *Grotianâ* Editionibus, quas videre mihi contigit, desideratur. Quare id primùm à *Grotio* vulgatum

existimamus; licet nihil ipse eâ de re in *Notis* tradat; nihilque *Fabricius* de *Germanici* Editionibus agens, annotaverit.

νίκανδρος· χαλλίμαχος· ἀπολλώνιος οὗτος λυκόφρων οἱ μὲν ὄμηρος ὁ νέος τραγικός. Ἄλλως κατὰ ἠφαστίαν· ὄμηρος βυζάντιος· υἱὸς ὄμηρος (2) ποιήτριδος· σοσίθεος· λυκόφρων· ἀλέξανδρος· αἰαντίδης· σοσιφάνης· φιλιόσκος.

Quæ Latinè sonant: *Septem Poeta adfuerunt Ptolemæo Philadelpho, qui Plejas appellati sunt: Theocritus, Aratus, Nicander, Callimachus, Apollonius hic; Lycophron, ut puto; Homerus junior, Tragicus. Aliter secundum Hephæstionem: Homerus Byzantinus, Poetriæ Myrûs (sive Myronis) filius, Sosithæus, Lycophron, Alexander, Aantides, Sosiphanes, Philiscus.*

Eod. averso. Ὑπόθεσις. Argumentum (*Argonauticon* scilicet). Incipit: Τυρῶ ἡ σοιλωμένης θυγάτηρ ἐποίησεν ἔκ τῶ ποσειδῶνος νηλεὰ καὶ πελῖαν. Desinit: τὸ δὲ χρυσομαλλον δέρας τοιαύτην ἔχει ὑπόθεσιν.

Id Argumentum laudatæ supra Editioni præfixo consentit, licet dictionibus aliquot partim trajectis, partim additis; aliàs destractis, commutatis aliàs.

Περὶ τοῦ χρυσοῦ δέρου. De Aureo Vellere. Hanc *Aurei Velleris* Notitiam, quum à præfixâ memoratæ Editioni tum verbis, tum sententiis multum sit diversa, multoque uberior, utpote quæ, præter fabulosam narrationem, contineat historicam; ad hæc publicæ nondum lucis compos nobis videatur; operæ pretium duximus apponere.

Περὶ τοῦ χρυσοῦ δέρου.

Ἀθάμας υἱὸς ἀήλου ἀδελφὸς κρηθέως ποιῆ ἔκ τῆς νεφέλης δύο παῖδας· φρίξον καὶ ἔλλην. τελευτήσασιν δὲ αὐτῆς γαμῆ ἰνῶ· ἥτις ὡς μητριά ἐπιβούλευσε τοῖς πασιν αὐτοῦ. φρυγῆουσα γὰρ τὰ σπέρματα ἐδίδου τοῖς γεωργοῖς· καὶ οὐκ ἔφερόν ποτε καρπὸν. ὁ δὲ ἀθάμας ἐπεμψεν εἰς τὸ μαντεῖον μαθεῖν τὴν ἀγίαν· ἡ δὲ ἰνῶ πέμψασα χεῖματα τοῖς μάντεσι παρεπιπῆν· εἰ μὴ τὰ ἔκ τῆς νεφέλης παιδία ἀναρθεῖν, οὐκ ἂν ἦ γῆ καρποῦς δόνη. μέλλοντος δὲ τοῦ ἀθάμαντος ἀποκτεῖναι τοὺς παῖδας, κατῆλθε κριὸς εἶτα ἐπὶ τῶν νότων λαβῶν εἰσῆσιν εἰς τὴν θάλασσαν

καὶ οὕτως ἄρχεται κολυμβᾶν. ἐλθὼν δὲ περὶ τὸ φερόν τῆς τραάδος τὴν ἔλλην ἔκῃ ἀποβάλλει· ὅθεν καὶ ἐλλήσποντος ὀνομάσθη. αὐτὸς δὲ εἰς κολχίδα ἀποκομίζεται· κακῆ σφάξας τὸν κριὸν βύει δι' φυξίω. ὅπ' ἐξέφυγε τὴν ἐπιβουλὴν τῆς μητριάς· καὶ γαμῆ χαλκίωπην θυγατέρα ἀήτου τοῦ τῶν κόλχων βασιλέως· ἐξ ἧς ἐγγέννησε τέσσαρας παῖδας· ἄρρον· κτίαςωρον· μέλαμα· καὶ φρόντην· καὶ οὕτως ἔκῃσε τελευτᾶ· καὶ τὰ μὲν μυθικὰ ταῦτα. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει. κριὸς ἦν ἄνθρωπος ἐπίτερος καὶ διοικητὴς τῶν τοῦ ἀθάμαντος πραγμάτων θρέψας τοὺς παῖδας. ὧν συμπάθειαν ἔχων, ἐξείπε τὴν ἐπιβουλὴν τῶ φρίξω. κατεσκεύασαν δὲ πλοῖον καὶ ἐπλευσαν ὁμοῦ εἰς ἐλ (sic. Leg. ἐλλήσποντου) τὸ φερόν φεύγοντες τὴν ὄργην τοῦ ἀθάμαντος· καὶ ἡ μὲν ἔλλη ὡς κόρη ἀπειπύσσα ἐκῆ τέθηκε καὶ ἐτάφη τῶ τόπῳ δοῦσα τὸ ὄνομα. ὁ δὲ φρίξος μετὰ ἡούς, ὡς λέγει παλαίφατος, ἐπλευσεν εἰς τὸν φάρον τοῦ βοσπόρου· ἡ δὲ ἡὸς ἐκόμιζε μετ' αὐτῆς εἰκόνα χρυσοῦ ἢν ὁ μῦθος χρυσεῖον δέρας ἐπλασε. ἀκούσας δὲ ὁ ἀήτης τὸν φρίξον ἐκῆ πλανώμενον ἐκάλεσε καὶ χαλκίωπην τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα ἔδωκεν ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ τέσσαρες παῖδες. Περὶ δὲ τοῦ δέρου τοῦ χρυσοῦ διάφοροι αἱ δόξαι τῶν ἡμετέρων· οἱ μὲν ποιητὰ λέγουσιν εἶναι τὸ κῶας τὸ χρυσοῦν κεκοσμημένον χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ καὶ λίθοις τιμίοις. παλαίφατος δὲ φασιν εἶναι τὴν χρυσοῦν ἐκείνην εἰκόνα τῆς νοῦς τῆς μητρός τοῦ πέλοπος. ἄλλοι δὲ φασιν εἶναι ψήγματα χρυσοῦ ἃ ἔφερον ὁ φάσις ποταμὸς καὶ οἱ βάρβαροι ἐν δέρμασιν ἀπετιθεσάν· ἕως ἂν παλιθῶσιν. ἄλλοι δὲ ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης· ὅπ' ἦν βιβλίον περιέχον τὴν τέχνην τῆς χαλχυμίας· ἐξ ἧς τὸν χαλκὸν χρυσοῦν ἐποίησαν· ἦν δὲ μέμβρανον ὅθεν δέρας ἐπλασθη χρυσοῦν δὲ ὡς ποιοῦν χρυσόν·-

26. Ἀπολλωνίου ῥοδίου Ἀργοναυτικῶν ὑμῶν. Apollonii Rhodii Argonauticon Liber primus. Incipit: Ἀρχόμενος σέο φοῖβε παλαγγεῶν κλέα φωτῶν.

In superiori hujus folii margine *Constantini Lascaris* manu præscriptum:

Ἀλεξανδρεὺς ἦν ὁ ἀπολλώνιος· διέτριψε δὲ ἐν ῥόδῳ· ὅθεν καὶ ῥόδιος ἐκαλέσθη. Id est: *Alexan-*

(2) Non leve sanè mendum: pro ὄμηρος lege μυρῶς, vel μυρῆς; à recto μυρῶ, vel μυρῆ. Hoc usurpat Athenæus in *Dipnosophist.* et Eustathius ad *Homerum*; illud plerique, nimirum *Antipater, Parthenius, Tatianus, Christodoros, Suidas* et *Hephæstionis Scholiastes*. In Indice tamen *Scriptorum* cum ab *Hephæstione*, tum à *Scholiaste* laudatorum, quem *Fabricius Biblioth. Græcæ Vol. VII. pag. 19.* edidit, hæc leguntur: *Homerus junior filius Homeris poetria Byzantina*, ubi nominis *Homerus* errorem ille non animadvertit. Hujus autem originem accipe. In Libro, qui inscribitur *Car-*

mina novem illustrium Feminarum, ex Bibliotheca Fulvii Ursini, Antuerpiæ typis Plantini edito MDLXVIII. in 8.º Græca *Hephæstionis* verba sic se habent pag. 43. *ὄμηρος οὐχ ὁ ποιητὴς, ἀλλ' ὁ Μυρῶς τῆς Βυζαντίας ποιήτριδος.* Unde, ex pravâ scilicet *Articuli* ὁ cum voce *Μυρῶς* conjunctione, liquidò patet natam esse deteriorem hanc *Hephæstionis Scholiastæ* lectionem, neque à *Lascari*, neque à *Fabricio* animadvertam. Cæterum de *Poetriæ* hujus nomine et rebus consulesis *Kusteri* *Notas* ad *Suidam* in *Μυρῶ*.

xandrinus erat Apollonius. Rhodum incoluit: quapropter Rhodius etiam appellatus.

Cæteri Libri ad fol. usque 130. integri sincerique ex ordine consequuntur. Omnium verò singuli ferè margines autographis ejusdem Constantini Annotatiunculis, minio plerumque distinctis, enitescunt.

131. Paginis duabus vacuis interjectis, occurrit sine titulo brevis Tryphiodori mentio, quæ incipit: Τρυφιδώδωρος αἰγύπτιος γραμματικός καὶ ποιητὴς ἐπῶν. Eandem totidem verbis apud Suidam invenias, sed bipartitam, in vocabulo Τρυφιδώδωρος repetito.

132. Τρυφιδώδωρου αἰγυπτίου Ἰλίου ἄλωσις. Tryphiodori Ægyptii Trojæ Expugnatio. Hujus initium:

Τέρμα πολυκμήτοιο μετακρόνιον πολέμοιο.

Finis verò:

Ἐκ τροίης ἀνάγητο (in excusis ἀνόρητο) μῦθον
τελέσαντες ἀχαιοί:—

Id Poema, Fabricio *Biblioth. Græcæ Vol. I. pag. 363.* et ipsis numeralibus Notis in *Lectiano Poetarum Græcorum Corpore* disertè testantibus, est Versuum DCLXXVII; at nostro Codice contentum constat DCLXXXIII: unde Versibus sex hoc illo plenius esse colligas. Quinam verò essent hi, quo Poematis loculo vel angulo invenirentur, certior fieri cupidus, excusum et Mstum Exemplar inter se quàm diligentissimè comparare sum aggressus. Quo facto, non solum duo illa mihi perspecta atque explorata sunt, sed hoc etiam, Versus aliquot utrobique vicissim suppetere, ac deficere; pluresque re verâ supra memoratis extare in Exemplari nostro, quàm in excuso. Quæ quidem singula, proximè laudatæ *Poetarum Græcorum* Editionis et Verba et Numeros sequens, enucleare minutius in hunc modum conabor.

Atque, ut ab iis Versibus exordiar, qui in Msto desiderantur,

Versus 3 deficit in MS.

Inter Versus 94, et 95 non ea defectûs apparent in MS. vestigia, quæ in excuso notantur asteriscis.

Versus 105, 106, 107, et 108 à MS. exulant.

Versus 533, 643, et 644 inde pariter absunt.

Versus 303, asterisco, eclipsis sive defectûs indice, notatus, ita in Msto legitur integer:

Ὅτι καὶ τρώεσσι τότε φησὶ μὲροτος ἄτη.

In Msto autem Exemplari sequentes oc-

currunt Versus, quos in excusis frustra quaras.

Inter Versus 27, et 28:

Αἴματι δακρύσας ἐχέθη πατρώϊος ἀήρ.

Inter Versus 95, et 96:

Καὶ σολιῆς ἐλίκεσιν ἀναγκαῖοιο χαλινοῦ.

Versus verò hunc proximè antecedens ita ex Msto legendus:

Ἀθεσι πορφύρεοισι πέριξ ἕζωσεν ἱμάντων.

Inter Versus 168, et 169:

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀδιμέτοιο παῖς πολυῖσπος ἀνέστη.

Inter Versus 172, et 173:

Εὐρύπυλος τ' εὐαμμονίδης ἀγαθὸς τε λέοντας.

Inter Versus 191, et 192:

Πικρὰ δὲ πεινάοντες οἰζυρῆς ἕσ' ἀνάγκης.

Inter Versus 197, et 198:

Ὀφθαλμὰ παθίοντες ἐλάθανον σκῆτος ἐόντας.

Inter Versus 205, et 206:

Φεύγειν ἀγγελεύουσα καὶ ἐλκόμεν εἰς ἄλλα κοίλην.

Inter Versus 209, et 210:

Ὀρμον ἐς ἀντὶ πέραμον εὐσεφάνου πενέδδιο.

Versus 229: Ὀρθρον ἕσ' οὐκίβεντα, &c. an-
teponitur in Msto Versui 228: Δῆϊον ἀγγε-
λεύουσα, &c.

Inter Versus 293, et 294:

Ἀμμιδ' ἀθηναίη ἐρυσίσπολις ἠγεμονεῖοι
Δαιδάλεον απεύδουσα λαβεῖν ἀνάθημα καὶ αὐτή.

Inter Versus 304, et 305:

Ἥϊδε οὐνεκα λάβρον ἐφέλκετο πένθος ἄλαστον
Ἀθεα δὲ δροσόντος ἀμυσάμενοι ποταμοῖο.

Inter Versus 651, et 652:

Κιρνάμενος τὰ ἔχασα καὶ ἄλλα νυκτὸς ἐκείνης.

Interjacet præterea unius Versus deficientis spatium, quod in excusis minimè indicatur.

Inter Versus 671, et 672:

Ἡφαίστω δ' ὑπὸ σκίον ἀπυζόμενος χόλον ἦρης.

Ex omnibus igitur hactenus allatis conficitur, Versus octo in Msto Exemplari deficere; quatuordecim contra extare, qui in excusis desiderantur. Quod minimè tamen pugnat rationi superiùs assignatæ; quippe deductis è quatuordecim extantibus octo qui deficiunt, sex tantummodò superant, quo numero Mstum Poema impresso plenius esse prædixi. Quid variantes verò Llectiones memorem? Inter conferendum offendi prope innumerabiles, ad novam ejus Editionem adornandam usui maximo futuras.

Quod reliquum est, Tryphiodori Poema ejusdem Lascaris Notis et Emendationibus ad margines adscriptis passim illustratur; ipsius denique manu in fine subscriptum:

Κωνσταντῖνος ὁ λάσκαρις ἐκγράψας ἐν μέδι-
λάνῳ

λάνω ἐχρῆπε. ᾱ, ῡ. ξ̄ε̄. Id est: *Constantinus Lascaris decripsit et usus est Mediolani MCCCCLXV.*

144. Inscriptionis expers sequitur rubris litteris hoc de *Claudiano* Testimonium:

Κλαυδιανὸς ἀλεξανδρῆς ἐποποιὸς ἐπὶ ἀρχαδίου καὶ ὀναρίου τῶν υἱῶν θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἰσπανοῦ βασιλέως γερονότος κανσαντίου πόλεως. ἧς ἤρξεν ἀρκάδιος ὁ δὲ ὀνάριος ῥώμης. ᾧ σύνην οὗτος ὁ ποιητὴς πλεῖστα σωθεῖς λατινικῶς καὶ ἑλληνικῶς. ἐφ' ᾧ καὶ τουτί ἐπιγέγραπται.

ᾧ ἐνὶ βιργιλίῳ νόον καὶ μοῦσαν ὀμήρου
Κλαυδιανὸν ῥώμην καὶ βασιλεῖς ἔθεσαν.

Hujusmodi Testimonium, sive Notitia nondum, quod sciam, typis pervulgata, si Distichon excipias, quod cum in aliis editionibus *Claudiani*, tum in *Heinsianâ* legitur, idque emendatius quàm hîc; ita enim se habet:

Εἰν ἐνὶ βιργιλίῳ νόον καὶ μοῦσαν ὀμήρου,
Κλαυδιανὸν, ῥώμην καὶ βασιλεῖς ἔθεσαν.

Hæc Latinè cum ipso Disticho, nusquam versibus expresso, sic reddidimus:

Claudianus Alexandrinus, Poeta epicus, sub Arcadio et Honorio, filiis Theodosii Magni Hispani, qui Constantinopoleos Imperator extitit, ubi Arcadius imperavit, Romæ verò Honorius, quo familiariter utebatur hic Poeta, plurima Latinè et Græcè componens: quapropter hoc illi inscriptum est:

Qui cor Virgilii, musam complexus Homeri est, Claudianum poni Roma Ducesque jubent.

Vel aliter hexametro Disticho:

*Qui cor Virgilii, musamque habet unus Homeri,
Claudio posuit gemino cum Casare Roma.*

Græci Carminis (quisquis fuit) Artifex in voce Κλαυδιανὸν aut Σιωαιρίσει usus est, aut Poeticâ licentiâ, penultimum α corripuens, quod Græcæ Prosodiæ Canon in Nominibus finitis in αος plus quàm trisyllabis, puta Ηρωδιανός, produci generatim jubet. Nonnulla tamen hujusmodi Nomina apud Poetas in penultimis syllabis correpta reperias, qualia Οωπιανός, Ιουλιανός, Λουκιανός, ut ex *Anthologia Lucianique Epigrammatis* patet. Id ipsum Latinæ Musæ multò severiùs quàm Græcanicæ præcipiunt: adeoque *Oppianus, Julianus, Ælianus, Amilianus, Quintilianus*, et sexcenta id genus vocabula cum apud *Martialem*, tum apud idoneos quosque Auctores penultimâ syllabâ producuntur.

Nihilominùs tamen Græci Poetæ fidum

nimis ac pedissequum interpretem agere, et Romani sermonis leges violare jussit proprii Nominis adhibendi necessitas. Atque hoc loco idem mihi prorsus evenisse scias, quod *Rittersbusio* aliisque Scriptoribus, qui vetus Epigramma Græcum *Oppiani*, Poetæ clarissimi, simulacro subscriptum Latino carmine exprimere adorti, vocis *Oppianus* penultimam syllabam, à *Martiale* non semel productam, corrigere sunt coacti. Qua de re adi (si lubet, aut vacat) ejusdem *Oppiani* Editionem à laudato *Rittersbusio* elaboratam.

144. averso. Κλαυδιανὸν γιγαντομαχία. *Claudiani Gigantomachia*. Non totum opus, sed operis Fragmenta duo, quorum prius, versus tantummodò XVII. complectens, ab hoc auspicatur:

Εἰ ποτέ μοι κυανῶπιν ἐπιπλώοντι θάλασσαν.
Unius verò et semis paginæ vacantis spatium interposito, sequitur fol 145. averso posterius longè amplius, quippe versibus constans LX, quorum hic postremus:

Καὶ πυρὶ καὶ νόσῳ τυχεροῦς τεύρουσι γίγαντας:—
Proximè adjacet Constantini Lascaris, qui utrumque Fragmentum pariter descripsit, hæc Annotatiuncula: σιχ ρμε. hoc est, *Versus CXLV. de qua infra opportuniùs.*

Hujus quidem *Claudiani* Poematis Græci ab eodem jam Lascari facta est mentio in Schedulâ idiographâ, quam Codicis XLIII. foliis 176. et 178. insertam ac pro folio ad ipsum Codicem pertinente agglutinatam et Numero 177. insignitam invenimus, atque huc consultò rejecimus transcribendam. Librorum hæc aliquot Elenchum exhibet, quos idem Lascaris aut mutilos habebat, aut nullos, quorumque exemplaria nancisci cupiebat, et ab Amico litterato reique Librariæ studioso petere videtur. Eam porrò, ut eruditam et ad Poematis testimonium præsertim idoneam, visum est totam adscribere.

Περὶ σωτάξεως.

- + Εν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῶν ἀπολλωνίου τοῦ γραμματικοῦ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐμοῦ βιβλίου εἰσὶ κεφάλαια λδ. ἐν οἷς λείπουσιν ὀκτώ.
- + τὸ εἰκοστὸν τρίτον οὗ ἢ ἔκθεσις. συνηγορία τῆς ζηνοδοτίου γραφῆς ἐν ἀντωνιμίᾳς καὶ ταύτης ἀνασκευή.
- + τὸ εἰκοστὸν τέταρτον. τὸ ὅτι ἢ ἑμαυτοῦ ἄρθρον ὡρθολαβοῦσα, οὐ πάντως ἐκ σωτάξου ἐμοῦ σωτῆνεται ὡς οἶεται τρυφῶν.

+ τὸ

- + τὸ εἰκοστὸν πέμπτον. τὸ ὅτι ἡ ἔμαυτοῦ εὐ-
θεῖα οὐ σωτάσεται καθ' ἕτερον ὑπόσωπον.
- + τὸ εἰκοστὸν ἕκτον. τὸ ὅτι οὐ τὸ ἔμαυτοῦ εὐ-
θεῖαν ἔχει.
- + τὸ εἰκοστὸν ἑβδόμον. ὅτι ἀναγκείας ἡ εὐθεῖα
οὐ συνετέθη.
- + τὸ εἰκοστὸν ὄγδον τὸ ὅτι καὶ τὸ ἀλλήλων ἀπὸ
πλαγίων ἔχε τὴν σύνθεσιν.
- + τὸ εἰκοστὸν θ τὸ ποίω λόγῳ ἀρίσταρχος τὰς
κατὰ τὸ τρίτον σωθέτους πληθυσπικὰς ἀλό-
γησις ἠγῆται.
- + τὸ τριακοστὸν τὸ τίς ἀφορμὴ τοῦ ἐν τρίτοις μό-
νοις γενεῆσθαι οὐ μὴν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ:
τὰυτὰ τὰ κεφάλαια λείπει ἐν τῷ ἐμῷ καὶ ἀξίῳ
ἐκγραφήναι· ἐν ὑφει τετάρτῳ τῆς χάρτου.
- + ἐπὶ τὴν ἐπιστολὴν πέμπτην τοῦ Δημοσθένους ἀπε-
λῆ ἔχω· καὶ ἀξίῳ τελέσαι· ἐστὶ δὲ περὶ τῶν
λυκούργου παίδων. Δημοσθένους τῆ βουλῆ καὶ
τῷ δήμῳ χεῖρην. περὶ μὲν τῶν κατ' ἔμαυ-
τὸν ἃ μοι παρ' ὑμῶν. μετὰ ἐξ φύλλα μικρὰ
ἐστὶ τὸ ἀκροτελεύτιον ὧν οὐδὲν ὑμεῖς συλλογί-
ζεσθε. ἀλλὰ ῥημάτων μοι καὶ φιλανθρωπίας
φθονοῦντες ἐν οὕτω τύχῃ ἐπιτύθεν ἐκγραφήτω
τὸ λοιπὸν ὀλίγον ὄν.
- + ἐπὶ δὴλωσόν μοι εἰ εὐ παρῆ τε (leg. εὐ παρῆ π)
γραφέως ὀρθογράφου· ἵνα φροντισῶ· καὶ εἰ ἔχεις
τοὺς ἰσοεικούς τῶν ῥωμαϊκῶν. ἐπὶ δέομα κορ-
νοῦτου ῥωμαίου περὶ ἀλληγορίων τῶν θεῶν.
- + παλαφάτου περὶ παλαμῶν ἰσοειῶν.
- + ἠρακλείδου πλατωνικοῦ εἰς τὰς ἀλληγορίας
τοῦ ὁμήρου.
- + τὴν τοῦ ἀπόλλου φοιχίωσιν.
- + δεξίωπου πλατωνικοῦ πινὰ ὀλίγα τὰ εὐρι-
σιόμενα.
- + εἰ ἔχεις πινὰ ποιητὴν νέον παρὰ τοὺς σωήθειαι
δήλωσον.
- + ἐπὶ εἰ ἔχεις τοὺς λόγους δῖανος τοῦ χρυσοστό-
μου ὧν περὶ βασιλείας εἰσὶ τέσσαρες. τὸν ἃ
ἔχω. τῶν λειπῶν δέομα.
- + „ ἐπὶ εὐρίσκειται κλαυδιανοῦ γιγαντομαχία
„ εἴχοι ῥιμε ὧν μέρος λείπει· ἐκ τοῦ ἰζ εἴ-
„ χου τοῦ ἡμετέροις ὑμνοῖσιν ἐπινεύσειαι ἔπαι-
„ νον μέγρι τοῦ ἄλλος δ' ἠελίοιο καταντίον
„ ἴσατ' ἀπειλῶν. „
- + δὴλωσόν μοι εἰ ἔχεις τὰ ἐλεγεία τοῦ θεόγγι-
δος τοῦ σικελιώτου μεγαρέως.

Quæ in transcriptâ modò Schedulâ ge-
minatis uncinis designantur, ea ad rem
nostram omnino pertinent, atque ita La-
tinè sonant:

Invenitur etiam Claudiani Gigantomachia,
versus CXLV, quorum pars deficit à versu
XVII:

Ἡμετέροις ὑμνοῖσιν ἐπινεύσειαι ἔπαινον,
ad hunc usque:

Ἄλλος δ' ἠελίοιο καταντίον ἴσατ' ἀπειλῶν.

Hæc Constantini Lascaris de *Claudiani Gigantomachia* Annotatio planè cum ejusdem Exemplari à se hîc descripto concinit. Primum quidem Operis titulo, deinde ipsis Carminum verbis, tum etiam defectu, nisi quod duo ibidem versus accedunt, præeuntque illum incipientem Ἄλλος δ' ἠελίοιο, quos ipse in Schedulâ, ut mutilos, pro nullis habuit; non tamen in Codice prætermisit: Versuum denique numero consentit.

Verùm age, qua ratione Versus CXLV tum utrobique, tum in Epistolâ Bembi proximè referendâ *Gigantomachia* adscribuntur, quum ejus Fragmentum, sive potius Fragmenta hoc Codice complexa, Versibus LXXVII (etiamsi mutilos duos supra memoratos addideris) omnino constant? Id verò, enarratâ hujus Poematis Inventionè, ut arbitror, liquet.

Dum *Constantinus Lascaris* inter vetustos quosdam Libros, quos ei non doctus homo donaverat, unum diligenter inspiceret *Hesiodi Fragmenta* complectentem, in chartâ extremæ paginæ proximâ *Claudiani Gigantomachia* titulum reperit, et pauculos tantummodò hexametros; tum alteram iterum chartam, in qua opus desinebat: cætera tineæ depopulaverant, ita ut versus non legi quidem, sed computari possent. Hinc Lascari non arduum fuit colligere universam eorum summam esse CXLV, quam ipse et in Annotatione Schedulæ superius adductæ, et in Poematis hujus Msti fine disertè profiteretur. Quum verò in eadem Annotatione idem asserat *ipsorum CXLV Versuum partem deficere*, nihilque aliud in hoc Exemplari, præter ab ipso Lascari annotata, desideretur; haud dubiè profectò colligas Versus ex eo defectu superstites extitisse tantum LXXVII, qui nostro in Codice leguntur.

Increbrescente igitur celeberrimi Poematis reperti famâ, *Angelus Politianus* per negotiatores *Sicilienses*, ac præsertim ornatissimi et doctissimi Viri *Petri Bembi* operâ egit, ut *Constantinus Lascaris* illius sibi exemplum impertiret, quod Bembi suis ad eundem Politianum litteris attexuit datis *Messanæ* XIV. Cal. Decemb. Anno M. CCCCLXXXIII.

Litterariæ hujusmodi Historiæ clarissimum certissimumque monumentum extat ipsa *Bembi* Epistola, quam non decurtam,

tam,

tam, non mendis rerum intellectum invententibus maculosam, qualem *Heinsius* in sua *Claudiani* Editione Amstelodamensi an. MDCLXV. protulit; sed plenam atque integram, sed ex emendatissimâ *Bembi* operum Editione Basileæ anno MDLVI. factâ fideliter expressam, huic loco adjiciendam existimavi.

„ FLORENTIAM.

„ P. B. Angelo Politiano S. P. D.

„ REDDIDERE mihi Sicilienses negotiatores codicillos tuos, quibus petebas ut *Constantinum* convenirent, atque ab eo tibi *Claudiani Gigantomachiam*, quam habere illum audieras, impetrarent: meque hîc si reperissent, salute plurima impertirent tuis verbis, rogarentque ea in re ut sibi adessem, quod me certò esse facturum confidebas. Sanè eas literas lubenter legi: erant enim tua manu scriptæ. Feci etiam, quod volebas facere me. Nemo est enim doctorum hominum, quos ego omnes sanctissimè colò, meherculè omnium et purissimè colo, cui gratificari porrò tam cupiam, quàm tibi. Verùm quam habet *Constantinus Claudiani Gigantomachiam*, ea potius *Blattomachia* est. Etenim annis superioribus, dum inter vetustos quosdam, ac jam propè defletos libros, quos ei non doctus homo quidam dono dederat, singula ipse (ut sui moris est) diligenter inspiceret, cum *Hesiodi* fragmentis in charta extremæ paginæ proxima, *Claudiani Gigantomachia* titulum reperit, & pauculos tantummodo hexametros: tum alteram iterum chartam, in qua opus desinebat: cætera tineæ depopulaverant ita, ut legi non possent: hæc quoque ipsa corrupta et infida satis, ut quæ ab indoctis librariis describuntur. At poterant fortasse corrigi, dices, quæ te offendunt. Sanè sic est, neque ego id non cogitavi: sed sum veritus ne si emendare tibi librum voluissem, *Phormionem* Philosophum imitarer, ausum imperatori Hannibali præcipere, quibus artibus optimè res ipsa procederet militaris. Igitur quæ habui, ita ut erant, huic epistolæ subtexui. Quanquam in illis ipsis quæ desiderantur, non valde multum amisimus. Nam ex versuum numero, quem eo in libro eique operi librarius supputavit, *Gigantomachiam* omnem car-

„ minibus CXXXXV. constare tutemet videbis: ut credibile planè sit, *Claudianum* eo in poemate conscribendo, luisse potius, quàm ullum poëtæ sibi nomen quæsivisse. *Constantinus* te salvere plurimùm jubet: is te sic admiratur ut amet: sic amat, ut in quo tibi usui esse vel cura ejus, vel studium, vel etiam labor possit, nihil sis ab eo frustra postulaturus. Ego et Angelus *Gabrieles* meus, idem in te amando mihi, qui etiam in studiis literarum socius, *Joanni Mirandulæ Pico* tuo, imò verius *Phænici hominum* (ut ipse ais) plurimam salutem dicimus. Vale. Quartodecimo Cal. Decemb. M. CCCCLXXXIII. Messana. „

Expeditis igitur quæcunque ad *Claudiani* Poematis Titulum, versuum Numerum, Inventionem spectant; nonnullæ supersunt adhuc dissolvendæ difficultates, nodique explicandi. Utrum scilicet *Gigantomachia* Latinæ scriptor *Claudianus*, idem sit et conditor Græcæ? Archetypumne illa Opus, an Interpretatio? Num Epitome, num Paraphrasis, num denique ejusdem argumenti Carmen aliter digestum atque elaboratum?

Ad primum quidem quod attinet, omnia quasi sponte confluunt ac feliciter conspirant, ut Græcum Poemation *Claudiano* adscribamus: hinc Operis Inscriptio et duobus *Lascaris* testimoniis probata, et *Arsenii* Archiepiscopi, de quo postmodum agemus, auctoritate ac monumento etiam sancita; hinc Poematis ipsius Inventionis Enarratio; tum *Alexandria* urbis (*Claudiani* Patriæ) Mentio, quam Poeta in Exordio facit his versibus:

Ὡς γὰρ δὴ πέλαγος μὲν ἀλεξάνδροιο πόλιος
Πάντοθεν ἐκτέταται, τὰ δὲ μύρια κύματα λαῶν
Ὀρῆντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν

tum denique ipsorum Carminum granditas, facilitas, numerus, sonus; ac nonnullæ (quantum ex Fragmentis intelligi fas est) uberes, elegantes atque amœnæ Descriptiones, præsertim illa *Veneris* cum Gigantibus inermis decertantis, quam illustrare commentariis libuit.

Deinde archetypam Scriptionem, non Interpretationem esse habendam, ex eo tibi persuadeas, quòd integra, quæ supersunt, Græca Latinis minimè respondeant. Aliud enim exordium, alia rerum series, alii pugnarum colores, aliæ mortium imagines. Non præit in Græco, ut in Latino,

Ec

Mar.

Martis cum Gigantibus certamen *Palladis* pugnam; neque hanc excipiunt alia Gigantum ausa, sed *Veneris* praelium, cui succedit *Typhæi* cum *Neptuno*, *Enceladi* cum *Jove* congressus: quæ tria Latinas inter reliquias desiderantur. Quæ autem argumenti ratione consentiunt, mirum quantum narrationis formâ dissident. Itaque nescio cur *Heinsius* Latinum *Claudiani* Poemation Gigantomachiam ex *Græco Claudiani Latinitate donatum*, aut ab ipso *Claudiano* aut ab alio temporum istorum scriptore existimet; quum Græcum hujusmodi Fragmentum (si particulam ab *Arsenio* publicatam excipias) necdum ad ejus ætatem excusum, vel ad manus Mstum pervenisset, ut Græca Latinis conferens, rectè pronuntiare sententiam posset. Horum enim si posterius contigisset, longioris sanè Fragmenti edendi locum minimè prætermisisset, quemadmodum exiguam ex *Arsenio* particulam non omisit.

Tertium verò, ne Græcum Poemation *Epitomen* Latini credas; non enim tam breve est, quàm in Epistola *Bembus* judicavit ex numero Versuum à *Constantino Lascari* in fine Exemplaris annotato, ratus scilicet *Gigantomachiam omnem carminibus CXXXV. constare*; siquidem non hæc vera est eorum summa, quippe mutili Poematis, cujus magnitudo latet; sed ejus tantum Fragmenti ab eodem *Constantino* reperti, quod et Exordii posteriori parte aliisque sequentibus, et operis fine destituitur.

Præterea non est *Paraphrasis* nomine censendum; siquidem *Paraphrasim* semper aliquid archetypæ *Scriptioni* affine et consentaneum præ se ferre constat: quod secus se habere in exemplis supra relatis vidimus.

Postremò, licet argumento unum idemque sit Poema; nihilominus tractandi ratione longè aliud intelligi debet, ut ex ante memoratis etiam satis superque manifestum.

Quæ quum ita sint, *Claudiani* germanus sanè foetus habeatur altera hæc *Gigantomachia*, modò non asseratur esse Interpretatio, sed ejusdem argumenti opus aliud, aliter ab ipso concinnatum. Is enim Poeta uberrimo exundavit ingenio, adeoque in ejus laudem sic olim breviter lusimus:

Quantum aliis præstas, Claudii foecunde, Poetis!
Fontem alii, Nilum tu bibis ipse patrem.

Quare ad tale Poemation aggrediendum idoneus maximè fuit; quippe, non minùs Græcè quàm Latinè facundus, uti fidem planè faciunt cum paucula jam typis excusa specimina, tum *Carminis* hujus inediti aliquot loca, præsertim *Veneris* pugnantis *Descriptionis* venustissima, quod unum Fragmentum in lucem hactenus prodiit *Arsenii*, *Monembasiæ* in *Peloponneso* *Archiepiscopi*, operâ, pluribus scriptis commendandi. Is porrò eam *Descriptionem* XI. prope versibus complexam, præmissâ inscriptione *Κλαυδιανῶ ἐκ τῆς γιγαντομαχίας*, primus Græcè tantum evulgavit in Libro, cui titulus Græcus et Latinus:

Α'ΡΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ. ΡΗΤΩΡΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΩΝ. ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΑ, ΠΑΡΑ Α'ΡΣΕΝΙΟΥ Τ' Α'ΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙ'ΑΣ.

Præclara dicta *Philosophorum*, *Imperatorum*, *Oratorumq;*, & *Poetarum*, ab *Arsenio* *Archiepiscopo* *Monembasiæ* collecta.

Ordine litterarum videlicet disposita, quibus accedunt plura *Opuscula* moralia cum solutâ, tum vinctâ oratione; omnia *Leoni* X. *Pontifici* maximo ab eodem *Antistite* dicata. Liber in 8.º citra loci, typographi, anni notam, *Florentiæ*, ut *Fabricius* opinatur, excusus.

Hanc igitur *Gigantomachia* particulam in majori quoque Fragmento superstitem, et à nobis geminatis uncinis perspicuitatis gratiâ distinctam, quam *Gulielmus Pyrrho* in suâ *Claudiani in usum Delphini* Editione et prosâ, et carmine interpretatam, *Notis* aliquot illustravit, nos etiam interpretatione nostrâ nonnullisque animadversionibus explanare conabimur. Mirè siquidem variat ejus *Lectio* apud *Lascarium*, *Arsenium* et *Heinsium*, qui primus illam ex eo edidit, sed nudam, sive quòd ad *Venerem* scilicet pertineat, sive quòd *Divam* Græco more *γυμνασικῶς* decertantem sibi finxerit. Talem omnes post eum *Claudiani* *Explanatores* ad hanc diem, etiam in recentiore hujus Editione *Amstelædamensi* anni *MDCCLX*, à *Petro Burmanno* *Secundo* procuratâ, si unum excipias laudatum modò *Pyrrhonem*.

Sed jam tempus est *Græca Gigantomachia* insigne Fragmentum *Reipublicæ* *Litterariæ* penè ignotum, nullique viventi citi, ut arbitror, visum, *Ætnais* è latebris in

in publicam lucem evocare. Quàm verò præclarè nobiscum agitur, quibus Opus edere contingit ab ejus Repertore ἰδιοχειρῶς descriptum! Non desunt aliqua tamen propria Codicis archetypi vitia, et quædam

ipsius fortasse *Lascaris* celeriusculè describentis menda. Quæ singula in subjectis Annotationibus, prout sese obtulerint, indicanda curabimus. Totum porrò Fragmentum, quantum et quale est, accipe.

Κλαυδιαῦ Γηαντομαχία.

Εἴ ποτέ μοι κυανῶπιν ἐπιπλώοντι θάλασσαν
 Καὶ φρεσὶ θαμβήσαντι κυκώμενα βένθεα πόντου
 Εὐξασθαι μακάρεσσιν ἐσήλυθεν ἐναλίοισι.
 Φωνῆς δὲ πιαμένης ἀνεμοτρεφῆς ἔσβετο κύμα
 Λάφησε (1) δ' ἀνέμοιο βοή· γήθησε δὲ ναύτης
 Ὁσόμενος μέγαλοιο θεοῦ παρεῦσαν ἀρωγῆν,
 Ὡς καὶ νῦν δὴ με· σὺ γὰρ δὴ (2) θεὸς ἔπλευ αἰοιδῆς·
 Εὐξομα αὐδῆντα κατὰ πλοον εὐεπιάων.
 Ἰ'λλαθι· καί μευ ἄκουσον· ἐπὲι σέθεν εὐμενέοντος
 Παυρότερον δέος ἔστιν· ἐπ' ἐλπίσι λαϊτέρησιν.
 Ὡς γὰρ δὴ πέλαιος μὲν ἀλεξάνδροιο πόλιος
 Πάντοθεν ἐκτέταται· τὰ δὲ μυρία κύματα λαῶν
 Ὄρρυτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἐγὼ δὲ τοι δεινὸς αἰοιδὸς
 Μουσοπόλος ναύτης· ἐλκωνίδι νηὶ πιθήσας
 Ἰθύων πρὸς ἀέθλα· φέρω δ' ἐπὶ φόρτον αἰοιδῆν.
 Εἰ δὲ θεῶν βουλῆσιν ὑφ' ὑμείων ἐθελόντων
 Ἡμετέροισι ὕμνοισιν ἐπιπνεύσειαν (sic) ἔπαινον

* * * * *

Εὐρὺν δ' ἄρ' ἐς (3) πέμπε θεήμαχον· ἠ δὲ, ριφθῆσα
 Τέφρη γίνεται· (4) σιμαντήσασα κεραυνῶ·
 Ἄλλος δ' ἠελίοιο καταντίον ἵστατ' ἀπειλῶν
 Μαρφέμενα· δόξης φάος γλήνησι δεδδικῶς·
 Τῷ δ' ἐφῆκ' ἀκτίνα· γλαυκὰς δ' ἐκάλυψεν ὀπωπὰς
 Νήφρονες· οὐδὲ μόθου τέλος ἠδέσαν· ἀλλὰ πεσόντες
 Αὐταῖς αἷς φορέεσκον ἐτυμβεύοντο βολῆσι.
 Διψήσας δὲ γίγας πῖειν θέλε νήχτον ὕδωρ·
 Τῆλε μάλ' ἐς ποταμὸν τάνυσε πολυχανδέα δειρήν.
 Ἐλκε δὲ χεύματα πάντα κυλινδομένοιο ρόοιο
 Ἄρχει δὲ πιγῶν ὑπεδέχετο μυρίον ὕδωρ
 Ἐσόμενον περὶ ἡσιν ἀπολλυμένου ποταμοῖο.
 Ἄλλος δ' αὖ φωνῆς τὲ πεσὼν ἐπὶ κύματα πόντου
 Πῖνεν· ὑπὸ φομάτῃσι ποτὸν· κελάρυζε δὲ λαμῶς
 Νειερος (5) ἀλμυρὸν οἶδμα δι' ἀνθερεῶνος ὀδεύων
 Πινομένου δὲ βυθοῖο καὶ ὕδατος ὀλλυμένοιο·
 Γυμνώθη μέγα βένθος· ἐχερσάθη δὲ θάλασσα·
 Κούρης δ' ἄντα δῦα γλαυκῶπιδος ἀτρυτώνης
 Γηγενέες μάρναντο· φέρειν δ' ὁ μὲν, οὐρεὸς ἄκρην.
 Αὐτὰρ ὄγ' ἠλίβατον πέτρην ἀνάειρε μεμαρπῶς.
 Τοὺς δὲ θεὰ κατέπεφνε δορυαστός· οὐχ' ἐνὶ πότμῳ·

Εε 2 Τοῦ

Ν Ο Τ Α Ε.

1. Λάφησε) Ne claudicet Versus, lege Λάφρησε, addito ν, ut à Poetis fieri vulgò solet.
 2. δὴ) Hæc Particula redundat; adeoque Versum facit semipede longiorem.

3. Hoc loco vacuum interjacet in Msto spatiolum, defectûs index.
 4. Hic par spatiolum intervocat.
 5. Νειερος) Ita sine accentu scriptum est. Legendum Videtur Νηγιός.

Τοῦ μὲν, γὰρ φέρουσι διάλασε μείλιον ἔγχος
 Τῷ δ' ἄρα λάϊνον ἔργον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
 Γοργῶς δῆξε κάρηνον· ὃ δ' ὡς εἶδε γυῖα πεδιθεῖς
 ἠ' φερεν ἐν παλάμῃσιν ὁμοίῳ ἴσατο πέτρῃ
 ,, Κύρις δ' οὔτε (6) βέλος φέρεν οὐχ' ὄπλον· ἀλλ' ἐκόμῃ
 ,, Ἀγλαῖν. θεμένη γὰρ ἐπ' ὄμμασιν ἄγγελον ἀυγῆν. (7)
 ,, Πρῶτον (8) μὲν ἀπλεκέας πόρον διεκρίνετο χεῖτας.
 ,, Καὶ πλεκτάς ἐσφίξε (9) πυκνῶ περι πλέγματι (10) σειράς. (11)
 ,, Στίλβει (12) δ' ὀφθαλμῶν ἑκατὸς ὑπεγράφατο χεῖθους.

,, Δεπλάς

6. ὅτε) ARSEN. ἄσπε, quod autem vel rursus significat; adeoque orationis sensui omnino adversatur.

7. ἀυγή.) ARSEN. αὐδή, id est, vocem; sed minus bene. Multò melius Lascaris ἀυγή, splendorem, scripsit. Gulielmus Pyrrho supra memoratus tradit *Toradum* (Ludovicum) Virum cum magnâ eruditione, tum Græcâ litteraturâ, quem *Hueius* quoque in *Comment. de rebus ad se pertinent.* impensè laudat, non αὐδή legisse, sed αἰγλή, suamque conjecturam eò confirmasse, quòd splendor oculis maximè conveniat. Quæ Lectio et ad vocabuli sonum, et ad rei sententiam aptiùs cum *Lascarianâ* concinit.

8. Πρῶτον) Totus hic *Lascaris* Versus multum sanè abhorret ab *Arseni* Versu, qui sic habet:

Πρῶτα μὲν ἀπλεκίας πρόη διεκρίνε χεῖτας.

Heinsius verò *Arsenium* ferè sequutus, ita edidit:

Πρῶτα μὲν ἀπλεκίας πρόη διακρίνατο χεῖτας.

Pyrrho demum legit:

Πρῶτα μὲν ἀπλεκτάς πρόη διακρίνατο χεῖτας.

In singulorum autem Versu hæc videntur esse vitiosa:

Apud *Lascarium* πρῶτον metro repugnat; πρόη metro et sensui adversatur.

Apud *Arsenium* in διεκρίνε finale τὸ prætermisum; nisi fortè, diæresin Poeta, ut suus Versu constaret numerus, usurpavit.

Apud *Heinsium* et *Pyrrhonem* perperam διακρίνατο pro διεκρίνετο, ut recta Conjugatio postulat, et apud *Lascarium* legitur.

Pyrrho ingeniosè quidem, sed temerè ἀπλεκτάς pro ἀπλεκίας substituit. Nam licet ἀπλεκτός minimè in Lexicis occurrat, minimè etiam ἀπλεκτός invenitur; unaque utriusque Nomini contigit significatio, à communi fonte Verbi πλέξω derivata. In tantâ scilicet ac tam multiplici Græcarum dictionum affluentia, siquam fortè in ejusmodi Lexicis non offendas, temeritatis genus est eam statim, quasi mendosam, rejicere ac permutare. Ego verò quum eandem vocem et *Lascaris* et *Arsenius* uno ore proferant, neque mutandam *Heinsius* censuerit; ipsam repudiare non ausim, ac retinendam arbitror. Itaque, unâ Lectione è pluribus conflata, *Claudiani* Versus ita videtur legendus:

Πρῶτα μὲν ἀπλεκίας πρόη διεκρίνατο χεῖτας.

9. ἐσφίξε) ARSEN. ἐσφίξε, et rectè quidem.

10. Περι πλέγματι) ARSEN. una voce περιπλέγματι, quod rectum est; quamvis περιπλέξις, non περιπλέγμα apud *Lexicographos* invenias.

11. σειράς.) ARSEN. malè σειρεύς, vocem nihili. Optime *Heinsius* substituit σειράς, perinde ac si *Lascarium* legisset.

12. Στίλβει, &c.) ARSEN. eodem modo. *Pyrrho* pro στίλβει (quod Verbo simile est) censet legendum potius σίλβη, nitore; atque ex *Danielis Huetii* senten-

tiâ suspicatur hic Poetam alludere ad veterem consuetudinem mulierum, quæ olim supercilia et palpebras stibio depingebant, allato *Iezabelis* exemplo, quæ introitu ejus (*Iehu*) audito depinxit oculos suos stibio. Huc addimus, ut Græca Græcis consonent, ac præsertim locutionis expressioris gratiâ, LXX Interpretum verba: καὶ ἰεζάβελ ἤκουσε, καὶ ἐσιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς. Id autem (adjecti *Pyrrho*) vocabatur ὀφθαλμοὺς ἐσιμμίζεσθαι, vel ὀμματα ὑπογράφει; unde et ὑπογράμματα ὀφθαλμῶν sunt unum et idem ac ἐσιμμίσματα, oculorum pigmenta. Hæc posteriora ad hoc argumentum pertinentia, deprompta ferè omnino sunt ex *Henrici Stephani Thes. Gr. Ling. Tom. IV. pag. 62.* è voce Στίμμι, quæ ille è *Pollucis* et *Hesychii* Onomasticis accuratè collegit.

Huc non alienum videtur adjungere quod de eodem Oculorum muliebri pigmento apud ipsum *Pollucem Lib. V. Segm. 102.* cecinit *Ion*, Poeta Tragicus, in *Ομφάλη* hoc Iambico:

Καὶ τῆν μελαίνην στίμμι ὀμματογράφον.

Id est: Et nigrum stibium oculos pingens; non verò Et stigma nigrum oculis idoneum, ut imperitè vertit *Interpres*, quisquis est, in laudati *Pollucis* nitidissimâ Editione *Wetstenianâ* anni MDCCVI. ubi hæc etiam verba: τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφει sic idem exprimit: oculos perstringit, pro subpingit.

Quæ autem apud *Hebraeos* et *Græcos* viguit muliebris elegantia consuetudo, ea quoque apud *Romanos* maximè percrebuit. Hinc *Plinius Hist. Nat. Lib. XI. cap. 37. Mulieribus palpebra infecta... ut tingantur oculi quoque; Juvenalis Sat. II. Supercilium madidâ fuligine tinctum.* Hinc à *Cypriano de Habit. Virgin.* audias *Oculos circumducto nigro fuscare; ab Hieronymo in Epist. ad Eufriam* ediscas *Orbes stibio fuliginatos.*

Idem etiam nostros apud *Hispanos* non ita vetustus mos inter *Fœminas* olim obtinuit, extante adhuc et vigente verbo *Alcoholar*, id est, palpebras, supercilia, capillos tingere, inficere, vel fucare, à nomine *Alcohol* Arabicæ originis, quod *Stibium* sonat. Alius præterea huic non absimilis inter easdem usus extitit aut decoris, aut munditiæ gratiâ inductus, unguis nimirum et capillos rubefaciendi pulvere ex conasis *Arbusculæ* cujusdam granis, cui nomen ejusdem originis *Albeña*, aliàs *Hispanè Durillo*, Latine *Ligustrum*, unde verbum *albeñar*, hujusmodi pigmentum adhibere: utramque consuetudinem, utraque vocabula referente, idoneisque testimoniis confirmante *Regiæ Academiae Hispanæ* locupletissimo Dictionario.

His igitur præmissis, liquet omnino sententia hujus Versus:

Στίλβει δ' ὀφθαλμῶν ἑκατὸς ὑπεγράφατο χεῖθους, qui sic interpretandus videtur:

Fulgore verò amabiles oculorum subpinxerat orbes; non ornaverat, ut reddidit *Pyrrho*.

Id autem ὀφθαλμῶν ὑπεγράφατο χεῖθους quàm bellè concinit cum *Athenai* de *Sardanapalo*, ὑπογράφει τοὺς ὀφθαλ-

ὀφθαλ-

„ Λεπτὰς εὐανέμοιο ῥαφὰς χαλάσασα χιτῶνας· (13)
 „ Πορφυρέων δ' οὐ κρύπτει ὑφ' εἵμασιν ἄνθεα μαζῶν.
 „ Οὐμματος εἰς ἄρην ὀπλισμένην. (14) εἶχε γὰρ αὐτῇ
 „ Πλέγμα κόρυω· δόρυ μαζῶν· ὄφρυν βέλος· ἀσπίδα κάλλος·
 „ Οὐπλα μέλη· θέλγητρον ἐν ἄλγεσιν. εἰ δέ τις αὐτῇ
 „ Οὐμμα βάλοι, δέδμητο. „ βέλος δ' ἀπὸ χειρὸς ἔασας
 „ Ὡς ἄρεως ἀχμῆ τῇ κύσσιδος ὄλλυτο μορφή·
 Καὶ τὸν μὲν, θανάτου νέφος ἔντυεν· ἀλλὰ τυφωεὺς
 Ὄρτο ποσειδάωνος ἐναντία· τοῦ δέ, τειαίην
 Στέρνα ποσειδάων Ζεὺς ἦλασε κάρτα κεραυῶ.
 Εγκέλαδος δ' οὐ λῆγε μάχης· ἀνά δ' ἦρπασε νῆσον
 Πρόρρειζον· (15) πολέεσιν ἐρειδομένην ὀρέεσσι·
 Δεινὰ δ' ἀπειλήσας ζηνὸς κατέναντι βεβήκει.
 Στεῦτο δὲ γαῖαν ὄλην μὲν ἀναρρήξαι κενεῶνων
 Ἄτῳ δὲ συγχεῦσαι· ζηνὸς δὲ μέλανθρον ἐρύσαι·
 Τοιά δὲ ἐπιπέλει· τῷ δὲ, σθένος ὤρορε μήτηρ.
 Ἡμὲν, ἀναχομένη φοίνιον βέλος ἡελίου τε
 Νῆσος ἀνερχομένη σκίασε (16) φάος· ἐν δὲ τε νήσῳ
 Δένδρεα καὶ ποταμοὶ θῆρες τ' ἔσαν ὄρνιθές τε·
 Καὶ τότε ἀνακτα θεῶν χόλος ἄσπετος ἐσφελίξε.
 Ρῆξεν γὰρ τε πυρὸς νεφέλας σὺν τοῖς (17) κεραυνοῖς.
 Ἀσπίδος πυρόεντος· ἐπ' ἐγκελάδῳ χέεν ὄμβροις.
 Ἡθελ' ἀμαλδύειν· ὁ δὲ, μεσθόθεν ἔκθορε πόντου
 Αἰθόμενος· τῷ δ' ἀμφὶ περὶ ζείουσα (18) θάλασσα
 Δεινὸν παφλάζεσκε κυκωμένη (19) περὶ θῆρας·
 Οὐδὲ κρονίαν λῆγε λυκαονίης ἀπὸ γαίης·
 Πέτρων ἀπορρήξας ὀλοῶν ἐπέθηκε γίγαντι·

Α' χετα

ὀφθαλμοῦς; Pollucis τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφει; Herodiani ὑπογράφοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς; Luciani τὸ ὀφθαλμῶ ὑπογραφομένην, aliisque id genus locutionibus! Quam vividè exprimit, validè confirmat Fœminarum oculos sibi depingentium antiquissimam consuetudinem! Dictioni verò Στίλβει, seu potius Στίλβη, Fulgore, substituerem perlibenter Στίβη Stibio, non solum propter affinitatem soni, sed etiam propter aptiorem rei significationem; quippe Stibium, ut nigroris splendidissimi, ad hujusmodi pigmenta frequentissime olim adhiberi consuevit.

13. χιτῶνας.) ARSEN. pariter; sed mendosè uterque. Legendum χιτῶνος, ut legit Pyrrho; ad hoc enim refertur genitivus antecedens εὐανέμοιο.

14. ὀπλισμένην.) ARSEN. ὀπλισμένην. Heinsius et Pyrrho substituere ὀπλισμένην. Hoc modo, vel quemadmodum Arsenius posuit, legendum est; Lascaris verò lectio, ut vitiosam continens concordantiam, abjicienda. Secundum itaque Arsenium sensus est: oculo in pradam armato; ex Heinsii et Pyrrhonis emendatione: in oculi (sive oculorum) pradam armata, quæ posterior lectio censenda potior.

Versuum denique ad Veneris certamen pertinentium perfectâ inter se collatione secundum variantes quatuor Auctorum Lectiones, ita censemus Græcè edendos:

Κύπρις δ' οὔτε βέλος φέρει οὐχ' ὄπλον· ἀλλ' ἐκόμιζεν
 Ἀγλαίην· θεμένη γὰρ ἐπ' ὀμμασιν ἄγγελον αὐγῆι.
 Πρῶτα μὲν ἀπλεκέας περὶνὴ διεκρίνετο χεῖρας.
 Καὶ πλεκτὰς ἐσφιγξε περικῶν περιπλέγμασι σιεράς.
 Στίλβει δ' ὀφθαλμῶν ἐκαστοῦς ὑπεγράφατο κειθούς.
 Λεπτὰς εὐανέμοιο ῥαφὰς χαλάσασα χιτῶνος·
 Πορφυρέων δ' οὐ κρύπτει ὑφ' εἵμασιν ἄνθεα μαζῶν·

Οὐμματος εἰς ἄρην ὀπλισμένην· εἶχε γὰρ αὐτῇ
 Πλέγμα κόρυω· δόρυ μαζῶν· ὄφρυν βέλος· ἀσπίδα κάλλος·
 Οὐπλα μέλη· θέλγητρον ἐν ἄλγεσιν· εἰ δέ τις αὐτῇ
 Οὐμμα βάλοι, δέδμητο.

Latine verò, non inconsultâ Pyrrhonis interpretatione, ita reddimus:

Cypris verò nec telum ferebat, nec arma; sed gerebat Pulchritudinem; ponens enim in oculis nuncium splendorem,

Primum quidem non tortos acu discreverat capillos, Et tortos adstrinxit multiplici nexu crines.

Fulgore autem amabiles oculorum subpinxerat orbes.

Tenues bene volitantis tunica suturas laxans, Purpurearum non tegebat sub vestibis florem papillarum, In oculi (id est, oculorum) pradam armata; habebat enim ipsa

Crinem pro galeâ, pro hastâ papillam, supercilium pro telo, pro clypeo formam,

Pro armis membra, levamen in cladibus; siquis verò in eam

Oculum conjiceret, victus erat.

Hæc etiam exprimere versibus tentassem, nisi laudem hanc nobis Pyrrho Poeticâ interpretatione non iavenustâ præripiisset.

15. Πρόρρειζον.) Leg. Πρόρρειζον.

16. σκίασε.) Substituere σκίασει, addito s, ut constet versus,

17. τοῖς.) Scribe τοῖσδε, ut sua sit etiam versui mensura.

18. Περὶ ζείουσα.) Legendum indivisâ voce περιζείουσα.

19. κυκωμένη.) Dictio hæc vel Poeticâ licentiâ in penultima producitur; vel addendum Æolicè altero s; alioqui versus laborat.

Ἀρχετα μινίων ἐπὶ δ' αὐτῶ νοῦσος ὄρουσεν·
 Ἡὲν αὐτὸς παρῆκεν εἰς τὸν (20) οὐρανὸν ἀμφοτέρων δὲ
 Καὶ πυρὶ καὶ νοῦσῳ συγερούς τείρουσι γίγαντας :-

20. eis τῶ) Hæret Versus, nisi eis τῶ in is, omis-

Atque hæc omnino in Claudiani *Græcæ Gigantomachia* Fragmento animadvertere, explanare, corrigere, pro nostri qualiscunque ingenii modulo, licuit, minimè dubitantibus multò plura ejus aciem fugisse, præsertim locos aut mutilos, aut defectos, aut interpositos trajectosve, qui occurrere in hujusmodi Fragmentis solent, neque possunt, nisi advocatâ integrioris Codicis ope, animadverti, castigari, suppleri. Quæ causa fuit, cur totum Fragmentum, præter *Arsenii* Particulam, Latinitate donare non simus ausi, provinciam hanc felicioribus Ingeniis relinquentes, integrum Exemplar aliquando fortasse reperturis.

De *Latinâ* denique, et *Græcâ* Gigantomachia jam jam peroranti en observatur *Hispana*, quam eximii Poetæ duo carminibus persecuti sunt: alter vetustior, *Emmanuel* videlicet de *Gallegos* Lusitanus, *Gigantomachia* suâ celeberrimus; recentior alter, *Gabriel del Rey*, y *Lara* Bæticus, ut opinor, vix notus, cujus Liber inscribitur: *El Tifeo Siciliano y Guerra de los Gigantes contra Iupiter. Poema Heroico, &c. En Napoles, Ne la Imprenta de Francisco Benzi 1696.* in 4.º Quod opus in CXXXV Octasticha tributum lusit is juvenis tumultuantis *Messana* tempestate, in ipsâ, *Gigantei Belli* olim theatro, Siciliâ, dum ibi *Auditoris Generalis Regiæ Classis maris Oceani* munus administraret. Quantus in utroque Poemate carminis splendor, quanta magnificentia, quanta vis, altitudo atque audacia! magnis illis scilicet, ac validis Bellatoribus par, superbis illorum ausis æmula. Uterque *Hispanus* Poeta *Latino* et *Græco* non inferior assurgit; cum eodem uterque decertat: adeò, ut de *Gigantomachia* exoriri quandam veluti *Musomachiam* credas.

Recentioris verò, quippe minùs noti, *Claudianum* in illis *Gigantomachia* *Latine* versibus: *Hic sibi promittit Venerem, &c.* æmulantis specimen esto ejus Octastichon LI:

Uno de Venus los amantes brazos
 Se promete despues del vencimiento;
 Otro con firmes amorosos lazos,
 Feliz de Juno el dulce casamiento,

so τῶ, permutetur.

*Este de Palas tiernos los abrazos,
 Y de Diana aquel el rendimiento;
 Y todos, ya en la paz, y ya en la guerra,
 Rendir el Cielo, al paso que la Tierra.*

Jam fine demum donetur suo Codex insignis nobilissimorum Poetarum *Germanici Caesaris* et *Claudiani* Fragmentis duobus ineditis, altero *Latino* arcessito, altero *Græco* proprio.

LXII.

Chartaceus in 4.º foliis constans 135. chartâ crassâ, candidâ, lævigatâ; partim *Constantini Lascaris*, partim aliorum manu satis nitidè exaratus anno MCCCCLX, qui continet *Plutarchi* Apophthegmata Romanorum et Græcorum; Apophthegmata Laconica; Spartanorum et Laconum Apophthegmata; Antiqua Lacedæmoniorum Instituta; Lacænarum Apophthegmata; tùm Homeri *Vitam*; incerti denique Auctoris *de Musica* Fragmentum.

Fol. 3. Αποφθέγματα τῶν ἐπιφανεστάτων παρὰ τε ῥωμαίοις καὶ ἄλλοις καὶ νομοθετῶν καὶ αυτοκρατόρων σωτηριεμένα παρὰ πλουτάρχου τοῦ χειρονέως πρὸς πραιάνον αυτοκράτορα ῥωμαίων. Apophthegmata clarissimorum apud Romanos et Græcos tùm Legislatorum, tùm Imperatorum composita à Plutarcho Chæronensi ad Trajanum Romanorum Imperatorem. Initium: Ἀρταξέρξης ὁ περσῶν βασιλεὺς. Finis: οὕτως οἰκοδομῶν ὡς αἰδίου τῆς ῥώμης ἔσομένης :-

Totâ hæc *Constantini Lascaris* manu descripta sunt; cætera, maximam partem, aliorum.

48. Interjecto unius folii vacantis spatio, Πλουτάρχου ἀποφθέγματα λακωνικά :- Initium: Ἀγασικλῆς ὁ λακεδαιμονίων βασιλεὺς. Finis: Πρὸς δὲ τὸν πυθόμενον διὰ τὶ κομῶσιν, εἶπεν· ὅτι τῶν κόσμων, ὁ φυσικὸς καὶ ἀδάπανος, οὗτός ἐστιν.

Hæc verba desiderantur in Regiâ *Plutarchi* Editione Parisiensi Anni MDCXX, in qua *Apophthegmata Laconica* sic desinunt: μήτε, οἱ νέοι τοῖς θεοῖς ἄνοπλοι εὐχονται.

74. Omissâ inscriptione, statim subeunt quæ in eadem Editione hoc titulo Græco et Latino distinguuntur: Διάφορα τῶν ἐν τοῖς
 Λά-

Λάκων ἀπόφθεγματα. *Spartanorum et Laconum apophthegmata, ubi auctoris nomen ferè non exprimitur.*

Horum quale ibi, tale hîc initium: Σαμίων φρεσβευτῆς μακρολογῶσιν ἔφασκεν οἱ σπαρτιάται. Finis: οὔμενον, ἔφε' ἀλλὰ χεῖρα κώτερος:

79. Sine titulo continenter sequuntur quæ in proximè laudatâ Editione sic Græcè et Latinè inscripta legas: Τὰ παλαιὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπιτηδεύματα. *Instituta Laconica.*

Ea autem ab his verbis incipiunt: Τῶν δὲ εἰσιόντων εἰς τὰ σουσίτια; in hæc desinunt: καὶ νῦν ὑπὸ ῥωμαίοις καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἐγένοντο.

82. averso. Excipiunt, citra titulum, quæ in eadem Editione ita Græcè et Latinè inscribuntur: Λακείων ἀποφθεγματα. *Lacænarum apophthegmata.* Initium: Ἀργιλεωνίς ἡ βρασιίδου μήτηρ. Finis: ἐποῦσα οἰμῶξ φρονήσας σεαυτῷ ποιούτου κτήματος, ἐξήγαγεν ἑαυτήν: -

86. Interposito unius et semis paginæ vacuo intervallo, Πλουτάρχου περὶ Ὀμήρου. *Plutarchi de Homero.* Incipit: Περὶ τὸν ἴσως δόξειέ μοι πολυπραγμονεῖν περὶ Ὀμήρου ποίαν τὴν ἦν ἡρώων καὶ πόθεν. Desinit: ἀρμόζουσιν ἐπ' αὐτὰς τὰ ἔπη μεταπιθέμετες, καὶ συνείργοντες: -

Hæc Homeri Vita *Plutarcho* tributa, eodem prorsus initio, tenore, fine cum in *Aldinâ* hujus Poetæ Iliadis Editione anni MDIII, tum in pluribus aliis occurrit. Sed *Thomas Galeus* in *Opusculis Mythologicis, Physicis et Ethicis* Amstelædami anno M. DCLXXXVIII. in 8.º evulgatis eam *Plutarcho* abjudicat, atque è duabus *Vitis* in unam coaluisse contendit. Quare ipsam ab his tantum verbis exorditur: Ὀμηρον τὸν ποιητὴν, χρόνῳ μὲν τῶν πλείστων, δυνάμει δὲ, πάντων πρώτον γινόμενον, quæ decurso trium prope foliorum spatio, proximè succedunt *Vite* nostro in Codice contentæ hujusmodi verbis: καὶ συνεχῆς τῶν ἡρώων ἀεσείων κατέφησαν. Quam tamen *Galeus* Vitam edidit, eam eodem fine claudit, quo nostra hæc Msta clauditur. Cæterum multò satius quidem fuerat illum integram ipsam non sine aliqua annotatione publicasse, quàm, opinione suâ utilitati publicæ antepositâ, eruditibus hominibus decurtatam apposuisse.

Extremis ejusdem Vitæ verbis subjicitur *Constantini Lascaris* manu, rubris litteris exarata subscriptio:

Κωνσταντίνου τοῦ λασιάρεως κτῆμα καὶ κόπος ἐν μεδιολάνῳ ἐκγραφέν. ἔπει α, ὤ ξ.

Hoc est: *Constantini Lascaris possessio et labor. Mediolani descriptum anno MCCCCLX.*

Mireris sanè hîc *Lascarim* affirmare *Librum* hunc esse *laborem suum*, quum ejus solummodò partem, nempe *folia LIV.* manu suâ descriperit; nisi fortè eò dixit, quòd reliqua ab aliis describenda curaverit, ac plerumque Codicem, præcipuè *Homeri Vitam*, idiographis sive *Notis*, sive *Castigationibus* exornarit.

134. averso. Inscriptionis expers *Fragmentum* de *Re Musicâ*, quod ad *Plutarchi de Musica* Dialogum minimè pertinet, neque à nobis inter *Antiquæ Musicæ Auctores* à *Meibomio* editos reperiri potuit. Incipit: Δίς διὰ τεσσάρων μουσικῶν τυτέσι τὸ δι' ὀκτῶ φθόγγων ἦτοι χορδῶν. Desinit: μετὰ δὲ τὸ διὰ τεσσάρων ἔστι τὸ διὰ πέντε ἐκ φθόγγων μὲν ε' διασημάτων δὲ δ' τὸ διὰ πασῶν ἐκ φθόγγων μὲν ἔστιν ὀκτῶ διασημάτων δὲ ζ: - *Id* autem *Fragmentum* paginas implet duas, aversam scilicet *folii 134*, et *folii 135*. aversam, ac paulò plus.

LXIII.

Chartaceus in 4.º foliorum 135. *chartâ candidâ lævique*, totus *Constantini Lascaris* manu exaratus, complectens *Æschinis* Orationes et Epistolas; item Epistolas *Philostrati Lemni*, *Æneæ Sophistæ* atque *Æliani*, quarum omnium hæc series.

Fol. I. Αἰχίνου ῥήτορος βίος. *Æschinis* Rhetoris Vita. Incipit: Αἰχίνης υἱὸς μὲν ἦν ἀπὸ μητροῦ τοῦ γραμματικοῦ. Desinit: ἦν δὲ τὸν δῆμον ὁ ἀρχίνης καθωκύδης: -

Eod. averso. Ἀπολλωνίου περὶ ἀρχίνου τοῦ ῥήτορος. *Apollonii de Æschine Rhetore.* Incipit: Αἰχίνης ὁ ῥήτωρ τὸ μὲν γένος ἦν ἀθηναῖος. τὸν δῆμον καθωκύδης. Desinit: ἐν γὰρ τῷ μετ' αὐτῷ τῷ περὶ τῆς παρεφροσεύειας μίμνηται ὁ ἀρχίνης τούτου λόγου: -

Utraque *Æschinis* Vita cum iis planè consentit, quas *Hieronymus Wolfius* ejusdem *Æschinis* Orationibus à se Græcè et Latinè editis præfixit.

2. Ὑπόθεσις τοῦ κατὰ πμάρχου λόγου. *Argumentum* Orationis contra *Timarchum*. Incipit: Ἀθηναῖοι πολεμήσαντες πρὸς φίλιππον τὸν ὀλυθιακόν. Desinit: εἰ παρὰ ἡμισάνδρῳ τῷ πμομάχῳ ταμία διέτριψε χρόνον ἑταιρῶν:

3. Ἐτέρα ὑπόθεσις τοῦ αὐτοῦ λόγου. *Aliud argumentum* ejusdem Orationis, sed longè brevius. Incipit: Τούτοι τὸν λόγον ὁ ἀρχίνης γέγραφε δοκιμασίᾳ κατὰ πμάρχου. Desinit:

nit : δοκοῦσι δὲ μοι οἱ λόγροι μετὰ τὰς δίχας
 γράφεσθαι :-

4. Αἰχίνου ῥήτορος λόγος πρῶτος κατὰ π-
 μάρχου. Æschinis Rhetoris Oratio prima
 contra Timarchum. In superiori margine
 scriptum : περί ἐταιρήσεως. De Scortatione.
 Incipit : Οὐδένα πάποτε τῶν πολιτῶν. Desi-
 nit : καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως εἰς εὐνοίαν ἑαυτοῦ καὶ
 διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου :-

32. Ὑπόθεσις δευτέρου λόγου τοῦ περὶ παρα-
 πορσεύσεως. Argumentum secundæ Orationis
 de perperam obitâ Legatione. Incipit : Αθη-
 ναῖοι φιλίππῳ πολεμήσαντες ὑπερὶν ἐπέειπσαν.
 Desinit : καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως εἰς εὐνοίαν ἑαυ-
 τοῦ καὶ διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου.

Eod. averso. Τοῦ αὐτοῦ λόγου δεύτερος πε-
 ρὶ παραπορσεύσεως. Eiusdem Oratio secunda
 de perperam obitâ Legatione. Incipit : Δέο-
 μη ὑμῶν ὡς ἀθηναῖοι ἐβελήσαμ μετ' εὐνοίας ἀκού-
 σά μου λέγοντος. Desinit : τὸ δὲ σῶμα τοῦ-
 μὸν εἶδη παραδίδωμι ὑμῖν καὶ ἐγὼ καὶ ὁ νό-
 μος :-

59. averso. Ὑπόθεσις τρίτου λόγου αἰχίνου
 τοῦ κατὰ κτησιφῶντος. Argumentum tertix
 Orationis Æschinis contra Ctesiphontem.
 Incipit : Κτησιφῶν ἔγραψε ψήφισμα στεφανῶ-
 σαι δημοσθένην. Desinit : μέμφατο δ' ἀντιπὸ
 παροίμων ὡς τραγικὸν καὶ περιττὸν. καὶ ἐπι-
 λόγῳ μᾶλλον εἰοικός :-

61. Τοῦ αὐτοῦ λόγου τρίτος κατὰ Κτησιφῶν-
 τος. Eiusdem Oratio tertia contra Ctesi-
 phontem. Incipit : Τὴν μὲν παρασκευὴν ὁρᾶτε
 ὡς ἀθηναῖοι. Desinit : καὶ τὰ συμφέροντα ὑπὲρ
 τῆς πόλεως ψηφισάσθε :-

Harum Orationum Argumenta omnia
 cum iis planè conveniunt, quæ idem *Hie-
 ronymus Wolfius* Æschinis Orationibus à se
 Græcè et Latinè publicatis præmisit.

103. Ἐπιστολὴ αἰχίνου τοῦ ῥήτορος. Αἰχίνου φι-
 λοκράτει. Epistolæ Æschinis Rhetotis. Æschines
 Philocrati. Incipit : Λύσαντες ἐκ μουνη-
 χίας ἐσπέρεις.

Eod. averso. Ἐπιστολὴ δευτέρα. αἰχίνου κτη-
 σιφῶντι. Epistola secunda. Æschines Ctesi-
 phonti. Incipit : Ἐπέσειλεν ἡμῖν νικόφρατος ὁ
 πρὸς μητρὸς θεῖος.

104. Τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ : Ἐπιστολὴ τρί-
 τι. Senatui populoque. Epistola tertia. In-
 cipit : Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ὅσοι φεύγουσιν ἀδί-
 κως ἢ δέονται.

Eod. averso. Sine titulo, perinde ac in
 excusis. Incipit : Ἐπεὶ δοκεῖ σοι πυνθάνεσθαι
 περὶ κλεοκράτους.

* Lege ἀκρίβεις, non ἀκριεῖς, ut scripturæ Nota seu

105. Sine titulo, ut in excusis. Incipit :
 Ο μὲν οὖν ἰουλίδης ὡς μάλιτα ἐπεποιθεῖς.

106. Φιλοκράτει. Philocrati. Incipit : Αρι-
 στῶν οὗτος ὁ κομίζων σοι.

Eod. averso. Αἰχίνου τῆ βουλῆ καὶ τῷ δή-
 μῳ. Æschines Senatui Populoque. Incipit :
 Ἐπυθόμεν τα ῥηθέντα τῷ μελανώπῳ πρὸς.

107. Sine titulo, ut in excusis. Incipit : Σὺ
 μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς.

Sine titulo, ut in excusis. Incipit : Περσικῶ-
 θείς ἐπὶ φύσκον.

Eod. averso. Sine titulo, ut in excusis. In-
 cipit : Ο δὴ κίμων οἶα κατὰ πόλιν.

108. averso. Τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ. Se-
 natui Populoque. Incipit : Τὰ μὲν ἄλλα δᾶιν
 ὑμῖν ἐπιστέλλειν.

110. averso. Αἰχίνου τῷ δήμῳ τῶν ἀθηναίων
 χαίρειν. Æschines Populo Atheniensium gau-
 dere. Incipit : Ἐγὼ παροῦλλον τῷ πολιτεύε-
 σθαι. Desinit : ἡ μελανώπῳ καθ' ἡμῶν δεομένη
 παροσέχρητε :-

112. Statim *Constantini Lascaris*, qui to-
 tum Codicem exaravit, manu, litteris ru-
 bris subscriptum :

Τέλος τῶν τοῦ αἰχίνου ἐπιστολῶν. κτῆμα κωνσταν-
 τίνου.

Κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις ἐκγράψας ἐν μεδιολάνῳ
 ἐχρητὸ ὡς ἀναγκαῖον καὶ δυσσευρέτῳ. διὸ κά-
 τεχε τοῦτο ὡς ἀκριβῶς : *

Id est : *Finis Æschinis Epistolarum. Possessio
 Constantini.*

Constantinus Lascaris (hunc Librum) descri-
 psit *Mediolani*, (eoque) *usus est, tanquam
 necessario et inventu difficili. Quapropter
 eum custodit ut exquisitum.*

Quot Æschinis Epistolas commemora-
 vimus, totidem in supra laudatâ Editione
Wolfianâ continentur.

113. Φιλοστράτου τοῦ λημνίου τοῦ δευτέρου.
 Ἐπιστολὴ ἐρωπικαί. Philostrati Lemnii secun-
 di, (sive junioris) Epistolæ amatorix.

Ἀσπασία περὶ τύπου τῶν ἐπιστολῶν. Aspa-
 sia de forma Epistolarum. Incipit : Τὸν ἐπι-
 στολικὸν χαρακτῆρα τοῦ λόγου.

Eod. averso. Βερενίκη. Berenice. Incipit : Ἡ
 πρυσταίνουσα μίλτος τὰ χεῖλη.

Ἀθηνόδωρος. Athenodoro. Incipit : Οἱ ὀφ-
 θαλμοὶ ξύμβουλοι τοῦ ἐράν.

Ἐπικτήτω. Epicteto. Incipit : Ἐν κρότῳ ἀνοή-
 τῳ χαίρεις καὶ τοὺς πελαγροὺς.

Ἀριστοβούλω. Aristobulo. Incipit : Τὸ δὲ
 ἐρώντα χαρτερεῖν σωφρονέστερον.

Αθη-

Compendium legere jubet.

Αθηναίδι. Athenaidi. Incipit : Τὸ μὲν μὴ ἐρωῶντι χαρίζεσθαι.

Επικτήτῳ. Epicteto. Tota Epistola : Φοβοῦ δῆμον παρ' ᾧ πολλὰ δύνασαι.

Χαρίτωνι. Charitoni. Incipit : Μεμνήσεσθαι τῶν σῶν λόγων οἷε τοὺς Ἕλληνας.

Νέστορι. Nestori. Incipit : Επεμψά σοι σύκα ἡνιά.

Διοδώρῳ. Diodoro. Incipit : Τὰς ἀπυρίνοὺς ρόδας ἐρυθρὰς.

Φιλήμονι. Philemoni. Incipit : Τὸν τετραφύδον Διοκλέα (in excusis accedit εἰ μὲν) ἤδη γινώσκεις.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Καὶ σὺ ποιηρὸς οὕτως ὡς μηδένα ἄλλον.

Ιουλίᾳ Σεβαστῇ. Juliae Augustæ. Incipit : Οὐδέ ὁ θεασέσιος πλάτων τοῖς σοφισταῖς.

114. averso. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Οἱ ἐρωτικοὶ τῶν ποιητῶν ἀγαθὴ.

Επικτήτῳ. Epicteto. Incipit : Οἱ τελούμενοι τῇ ρέα μαίνονται.

Κλεοφῶντι καὶ Γαίῳ. Cleophonti et Gaio. Incipit : Ὑπὲρ ᾧν ἐπέσταλται τὰ μὲν ἤδη γέγονε.

Αἰρετιανῷ. Hæretiano. Incipit : Τὸ ποιητικὸν ἔθνος πολλοὶ ἔχουσι πλείους.

115. Αντωνίνῳ. Antonino. Incipit : Οἱ πελαργοὶ τὰς πεπορθημένας πόλεις.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Χαῖρε κὰν μὴ θέλης χαῖρε.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Ἡ δανάη χρυσὸν ἐλάμβανε.

Τῇ αὐτῇ. Eidem. Incipit : Μῶμος τῶν μὲν ἄλλων οὐδέν.

Μειρακίῳ ἀνυποδήτῳ. Puero excalceato. Incipit : Μαλακώτερον διετέθης ὑπὸ τοῦ σανδαλίου.

Γιωακί καπιλίδι. Mulieri Capronæ. Incipit : Πάντα με ἄρε τὰ σὰ καὶ ὀλινοὺς χρῆτων.

116. Τῇ αὐτῇ. Eidem. Incipit : Εἰς ὕελον μὲν τὰ σκπώματα.

Τῇ αὐτῇ. Eidem. Incipit : Τὰ μὲν ὄμματά σου διαυγέτερα σκπωμάτων.

Eod. averso. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Οὐδέ ὁ τοῦ μενάνδρου πολέμιον.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Οἱ λακεδαιμόνιοι φοινοβοραφεῖς.

117. Γιωακί. Uxori. Incipit : Εἰ κὰμὲ φεύγεις, ἀλλ' ὑποδέξασαι.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Τὰ ρόδα ὡσπερ πτεροῖς τοῖς φύλλοις.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Πέπομφά σοι στέφανον ρόδων.

Eod. averso. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Εὐπεποίχας καὶ φρωμνῇ χρησάμενος.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Καὶ τῷ δι' ὅτε ἐκοιμάτο ἐν τῇ ἴδῃ.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Τί παθόντα τὰ ρόδα ἄρῃν μὲν παρά σοι.

118. Γιωακί. Uxori. Incipit : Οντως τὰ ρόδα ἐρωτος φυτὰ.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Ἐτιν' ἔαρ καὶ κάλλος ρόδων.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Επυθόμην ὡς τὰ ρόδα ἐλθόντα παρά σε.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Αἰπᾶ (legendum ἀπῆας) με ὅτι σοι ρόδα οὐκ ἐπέμψα.

Eod. averso. Γιωακί. Uxori. Incipit : Οὐδ' ἄρα τις ξανθὴ ρόδα ζῆτεῖς.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Ὡς δὲ σπερί σοι καὶ φιλόνηκος (in excusis φιλόνηκον) τὸ κάλλος.

119. Γιωακί. Uxori. Incipit : Ἡ καλλωπιζομένη γυνὴ θεραπεύει τὸ ἐλλίπες.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Πόθεν εἰ μειράκιον εἶπέ. ὅθ' οὕτως.

Eod. averso. Γιωακί. Uxori. Incipit : Εἰ λάχμα ἦσθα ὦ καλή.

120. Γιωακί. Uxori. Incipit : Εἰ σωφρονεῖς διατί ἐμοὶ μόνῳ.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Οπὶ πένης ἀμὲν ἀπιμότερός σοι δοκῶ.

Eod. averso. Γιωακί. Uxori. Incipit : Εἰ μὲν δέη χρημάτων πένης εἰμι.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Εἰ ξένος ᾧν ἐρῶ σου μὴ θαυμάσης.

121. Γιωακί. Uxori. Incipit : Τὴν καλὴν ἀπὸ τοῦ ἄροπου δᾶ τῶν ἐραστῶν.

Eod. averso. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Ποσάκις σοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνέωξα.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Τί τὸ καμνὸν ἀνδρολήψιον τοῦτο.

122. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Τοὺς ὄρνις αἰ καλιὰ δέχονται.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Πόθεν μου τὴν ψυχὴν κατέλαβες.

Eod. averso. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Ἀπέκλειόν σοι τὰ ὄμματα πῶς σοι εἶπω.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Τὰ μὲν σὰ ὄμματα φιλῶ.

123. Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Ἀγαμέμνων ὅτε μὲν ὀργῆς ἐκράτει.

Eod. averso. Γιωακί. Uxori. Incipit : Χρῆς σε ὀργιζομένην κατέλαβον.

Μειρακίῳ. Puero. Incipit : Πέπεισαι μὲν ὡς εἰκάζω.

Γιωακί. Uxori. Incipit : Κελεύεις μοι, μὴ βλέπειν.

124. Γιωακί ὑπὸ ἀνδρῶ. Mulieri nuptæ. Incipit : Τὸ μὲν ἔργον ἐν ἀν' τ' ἐπὶ ἀνδρὸς.

Μειρακίω. Puero. Incipit: Ο καλὸς ἂν μὲν ἢ θηριώδης, πῦρ ἐστὶ ἂν δὲ ἡμερῶν φῶς.

Γνωσικί. Uxori. Incipit: Ο μοιχὸς ἢ πείσας σφαλερώτατον ἀνάλωμα.

Eod. averso. Μειρακίω. Puero. Incipit: Επαινώ σε ἀντισοφίζομενον τῷ χροῖον.

Γνωσικί. Uxori. Incipit: Εχθρὸς συγκλείσας τὰ βλέφαρα.

125. Μειρακίω. Puero. Incipit: Τί μοι τὰ γένεια ὦ παῖ δεικνύεις.

Eod. averso. Αἰγείου σοφίτου ἐπιστολαί. ἀνείας Ιωάννη. Æneæ Sophistæ Epistola. Æneas Joanni. Incipit: Εἰσὸν ἐτύγχανε τὸ βιβλίον, ἦραν δὲ παρ' ἐμοὶ δικαίως.

Κάσσω. Casso. Incipit: Λαέρτης ὁ γέρον οὐκ ἔτ' ἠθέλεν εἶναι βασιλεύς.

Αλφίω πρεσβυτέρω. Alphio Presbytero. Incipit: Τοῦναντίον γέρονεν ὁ μὲν ἀναστάσιος.

126. Ζωσίμω σοφιστῆ. Zosimo Sophistæ. Incipit: Πολλὰ κάγαθὰ γένοιτο ἐπιφανίω.

Οὐπίω. (in excusis Οὐλπία) Upio. Incipit: Κακοὶ κακῶς ἀπώλοντο οἱ πνές.

Eod. averso. Πάμπω γραμματικῶ. Pampo Grammatico. Incipit: Αφείλετό μου τῆς ἐπιστολῆς τὴν ἡδονήν.

Διοδώρω χολαστικῶ. Incipit: Διήλλαξεν ἡμᾶς ὁ καλὸς ἠρόδοτος.

Ζωσίμω πρωτεύοντι. Zosimo Principali. Incipit: Επὶ πλέων διεσώθης εὖ οἶδα.

127. Σωπάτρω σοφιστῆ. Sopatro Sophistæ. Incipit: Επήνεσά σου τοῦ καλοῦ κωνσταντίνου τὸν τρόπον. In excusis deficit σου.

Ζωσίμω σοφιστῆ. Zosimo Sophistæ. Incipit: Εἰ μὲν νέος ἦν ὁ χροῖος παῦλος.

Μαρινιανῶ ἀπὸ ὑπάτων. Mariniano Consuli honorario. Incipit: Τῶν ἐμῶν γυμνασίων ὁ καλὸς πόντων.

Επιφανίω σοφιστῆ. Epiphanio Sophistæ. Incipit: Τοῖς μὲν ἄλλοις ἐραστῆς ἢ ὑπόδημα.

Eod. averso. Ἐγκρατίω. Encratio. Incipit: Χθρὸς παιδαγωγὸς ἦν ὁ σήμερον ὑπὸ παιδὸς ἀγόμενος.

Ιωάννη πρεσβυτέρω. Joanni Presbytero. Incipit: Τὰ λάχανα νῦν μᾶλλον εἶδον ἡδέως.

Στεφάνω πρεσβυτέρω. Stephano Presbytero. Incipit: Οὐ νῦν φρωῖτον ἀλλὰ σοι πάλαι διελέχθην.

128. Σαραπίωνι. (dubiè legitur; at in excusis liquidò). Sarapioni. Incipit: Τὸ παρ' ὑμῖν ἀκήκασα δράμα.

Eod. averso. Διονυσίω σοφιστῆ. Dionysio Sophistæ. Incipit: Πάλα μὲν τὸ πῆλιον κοινὸν διδασκαλεῖον τῶν ἠρώων ἐδόκει.

129. Θεοδώρω σοφιστῆ. Theodoro Sophistæ. Incipit: Ἐστὼ σμυρναῖος ὄμηρος. ἀετσίδης κοινωνεῖται.

Γεωσίω ἰατροσοφιστῆ. Gessio Iatrosophistæ. Incipit: Ἐμὸς παροχόπιος γνέσθω δὲ σὸς ἐλπίδιου παῖς.

Τῷ αὐτῷ. Eidem. Incipit: Ο καλὸς νεμεσίαν ἀπὸ τῆς τῶν νόμων ἐπιστήμης.

130. Δωροθέω πρεσβυτέρω. Dorotheo Presbytero. Incipit: Οἱ μὲν πολλοὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀνίπτοις.

Διοδώρω χολαστικῶ. Diodoro Scholastico. Incipit: Ο πόλεμος ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους πολλὰ κελεύει (leg. κελεύει) λαλεῖν.

Επιφανίω σοφιστῆ. Epiphanio Sophistæ. Incipit: Εἰς κάλλος ζῆν ἢ γράφειν μεμελέτηκεν.

Eod. averso. Μαρκανῶ. Marciano. Incipit: Φιλεῖν ἐκέλευες· ἐγὼ δὲ καὶ ἀπτεῖν ἀρχομαι.

Ιουλιανῶ ἀρχιτέκτονι. Juliano architecto. Incipit: Τοῦ ἀλκίμου τὸν κῆπον οἶμα κεκτῆσθαι.

131. Ἐκ τῶν Αἰλιανοῦ ἀγροικικῶν ἐπιστολῶν. Εὐθυκομίδης βλεπαίω. Ex Æliani rusticis Epistolis. Euthycomides Blepæo. Incipit: Διαψύχοντί μοι πρὸς τὴν εἴλην τοὺς βότρες.

Κωμαρχίδης Δραπαίω. Comarchides Drapæo. Incipit: Ὁ μέρων ὁ μαλακὸς φυλλία (in excusis ἢ μέρων ὁ μαλακὸς φελλέα) ἐπέκοψε τὸ σκέλος πάνυ χροῖως.

Εὐπειθίδης Τιμονίδη. Eupithides Timonidi. Incipit: Ἀδικῆ με ἢ παρά σου σικύλη παραρρομένη τῶν δραγματίων.

Eod. averso. Ἀνθεμίω Δρακήτι. Anthemion Draceti. Incipit: Τί σοι καλὸν εἴργασται καὶ τί σοι πεπόνηται χροῖον.

Βαίτων Ἀνθεμίω. Baton Anthemioni. Incipit: Τὰ σμήνη μοι τῶν μελιτῶν κενά.

132. Κάλλαρος Καλλικλῆ. Callarus Callicli. Incipit: Καὶ ποῖ τις ἀποτρέφει τὸ ρεῦμα.

Δέρκυλλος Ὀπώρα. Dercyllus Oporæ. Incipit: Οὐκ ὅτι καλὴ λέγεις εἶναι.

Ὀπώρα Δερκύλλω. Opora Dercyllo. Incipit: Σὺ μὲν εἶτε σπουδάξεις εἰς τὸ ὄνομα.

Eod. averso. Χρέμης Παρμενίω. Chremes Parmenioni. Incipit: Ὄψέ ἔμαθον ὅτι μοι συνεβούλευες καλῶς.

Φιλέριφος Σιμούλω. Phileriphus Simylo. Incipit: Πέπεισμαί σοι τὸν οὖν εἶναι λάγνην.

133. Λαμωρίας Τρυφῆ. Lamprias Tryphe. Incipit: Ἀγαθὰς διώκειν οἱ νεανίσκοι τρέφουσι.

Τρυφῆ Λαμωρία. Tryphe Lampriæ. Incipit: Προσαπταλεύσομαι ὦ λαμωρία τοῦ λαγῶ τὴν δοράν.

Καλλιπιδίδη Κνήμωνι. Callipides Cnemoni. Incipit: Ἀγροίκου βίου τάτε ἄλλα ἐστὶ καλά.

Eod. averso. Κνήμων Κλλιπιδίδη. Cnemon Callipidi. Incipit: Ἐδει μὲν μηδὲν ἀποκρίνασθαι.

Καλ-

Καλλιπίδης Κνήμωνι. Callipides Cnemoni. Incipit: Σὺ μὲν τῶν ἀποφράδων διαφέρεις οὐδ' ἐν.

134. Κνήμων Καλλιπίδῃ. Cnemon Callipidi. Incipit: Ἰνα σοὶ καὶ λοιδορήσομαι ταῦτ' ἀντεπιτέλλω.

Eod. averso. Δέρκυλλος Αἰχέᾳ. Dercyllus Æschæ. Incipit: Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι πλοῦτον ὄρωντα ὄξυ καὶ οὐ τυφλὸν ἀνεῦρες.

Δήμιλος Βλεψία. Demilus Blepsia. Incipit: Γεωργίαν καὶ γεωργεῖν ἀπολιπὼν ὁ γέγων.

135. Μορμίας Χρέμητι. Mormias Chremeti. Incipit: Εἰ γὰρ μὲν ἔθνον γάμοις ὁ χροσσοῦς.

Φαδρίας Σθένωνι. Phædrias Sthenoni. Incipit: Φύεται μὲν ἐν τοῖς ἀγροῖς καλὰ πάντα.

Omnes tùm *Philostrati*, tùm *Æneæ Sophistæ* atque *Æliani* Epistolæ hactenus recensitæ, cum excusis in *Aldina Epistolarum Collectione* numero planè conveniunt.

LXIV.

Chartaceus in 4.º foliorum 533 numero spissus, chartâ mediocriter densâ, litteris minutis, sed perspicuis; à *Carilo Antinoro*, *Varini Phavorini* Discipulo, descriptus, quo continentur ejusdem *Phavorini* Eclogæ ex *Eustathii* in *Iliadem* et *Odysseam Homeri* Commentariis excerptæ. Is Liber pertinuit olim ad ornatissimam Bibliothecam Hispalensem Marchionis *Tarifæ*, Ducis de *Alcalá*.

Fol. 1. talis præit Annotatio, aliam ab eâ, quæ totum Codicem exaravit, manum præferens:

Καρῖλος ὁ ἀντίσωρος νεανίας πᾶνυ πεπαιδευμένος τὴν ἑλλάδα φωνήν.. αὐτὴν (nempe ταύτην) τὴν βίβλον ἔγραψε, ἐκ τοῦ εὐσταθίου ταύτας τὰς ἐκλογὰς βαρίνου τοῦ φαβορίνου ἐκλέγοντος καὶ ἀναγνώσκοντος, αὐτὸς δὲ ὁ καρῖλος οὐ παροβλέπων μεταξὺ γραφῶν ὅλην τὴν βίβλον ἔγραψε βαρίνου αὐτοῦ διδασκάλου ἀναγνώσκοντος καὶ ἐκλέγοντος ἐκ τοῦ εὐσταθίου ἄπερ αὐτῷ ἤρεσκεν καὶ οὕτως ὁ καρῖλος μαθητὴς τοῦ βαρίνου συνέθηκε ταύτην τὴν βίβλον πᾶνυ ἀναγκαίαν πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ὁμήρου καὶ ἄλλων ποιητῶν: ὡραῖα θαυμάσιον καὶ ὅπερ ὀλίγοι ποιήσασιν ἄν.

Hoc est: *Carilus Antinorus*, juvenis *Græcam* linguam optimè edoctus, hunc *Librum* scripsit, has ex *Eustathio* Eclogas diligente et legente *Varino Phavorino*. Ipse verò *Ca-*

rilus nihil inter scribendum aspiciens, totum *Librum* scripsit, *Varino*, ejus *Magistro*, ea ex *Eustathio* legente et diligente, quæ ipsi placebant; atque ita *Carilus*, *Varini* Discipulus, hunc *Librum* composuit ad *Homeri* aliorumque *Poetarum* interpretationem maximè necessarium: opus mirificum, quod pauci fecerint.

Statim excipiunt sine titulo Eclogæ ad *Iliadem* pertinentes, quarum initium: Μῆνις κατὰ τοὺς παλαίους ἢ ἐπιμένουσα ὄργη ἐκ τοῦ μένειν οὐ μὴν ἐκ τοῦ μαίνεσθαι. ἀπὸ τούτου γὰρ ἢ μαρία γίνεται; finis: καὶ ναοῦς καλλεμβόλοις ὁμοῦ τι διακοσίας ἔνθα σημειωτέον ὅτ' ἔμβολος λέγεται καὶ ἔμβολον-τέλος.

Illud verò notabis, inter fol. 160. et fol. 163. ab his verbis: καὶ οὐκ ἂν τις ῥᾶον δύσει ὅτι κατὰ τὸ ἴσαμα γίνεται, ad hæc: Τὸ δὲ φιλαληθεῖα μυθίσασθαι, spatium unius semis folii, et plusculum vacare.

201. Interjectis tribus foliis scripturâ deficientibus, sequuntur Eclogæ ad *Odysseam* spectantes, ita diversâ prorsus manu inscriptæ: Εὐσταθίου μαίτωρος τῶν ῥητόρων τοῦ ὑπερον † * * * θ... παρεκβολὰ τῶν εἰς τὴν ὀδύσσειαν. *Eustathii* Magistri *Rhetorum*, deinde *Achiepiscopi* *Thessaloniciæ*, *Parecbolæ* *Commentariorum* in *Odysseam*. Incipiunt: Ἀνὴρ παρὰ τοῖς παλαίσις τετραρχῶν, ἤδη τέλειος τὴν ἡλικίαν. Desinunt: τὸ βλάψαι καὶ τὸ φιλήσαι ἀσέφηλον καὶ αἰολικῶς ἀσέφηλον ὡς ὄνομα ὄνομα, καὶ ὁμοία.

Quæ incipienti Codici Annotationem præfixit manus, eadem hanc jubjicit desinenti:

Ταύτην τὴν βίβλον καρῖλος ὁ ἀντίσωρος ἔγραψε βαρίνου τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ ἀναγνώσκοντος τὴν τοῦ εὐσταθίου βίβλον.

Id est: *Hunc Librum Carilus Antinorus* scripsit, *Varino*, ejus *Magistro*, *Eustathii* librum legente.

Neutra verò Annotatio est *Antenori* manu, quippe quæ ab Operis litterâ non parum abludit. Itaque vel ipsius est *Phavorini*, vel alius, qui certò noverat opus ab *Antinoro* descriptum.

Hujus porrò *Antenori* mentionem *Aldus Manucius* facit, tametsi ejus nomine aliquantùm immutato, in Præfatione Libri qui inscribitur Θεσαυρὸς, κέρασ ἀμαλθείας, καὶ κῆποι Ἀδάμιδος, id est, *Thesaurus*, *Copia*

Ff 2 cor-

quæ Θεσσαλονίκης designat. Utramque in Tituli versione supplevimus.

† Ubi apparent Asterisci, spatiolum intercedit capax dictionis Αρχιεπισκόπου contractæ; tùm altera sequitur à Θ incipiens, litterarum compendiis intricatâ,

cornu, Hortique Adonidis, ubi hæc ille: *Primus labor in eo* (libro) *fuit Guarini Camertis et Caroli Antenorei Florentini, hominum multi studii, ac in Græcarum litterarum lectione frequentium. Hi simul ex Eustathio, Etymologico, et aliis dignis Grammaticis accepere hæc canonismata digessereque per ordinem litterarum.*

Quod denique ad *Eclogas à Varino Phavorino ex Eustathii Commentariis delectas* attinet; nihil mihi de iis aliunde comperit. Quare, ut is Liber archetypus et autographus est, ita necdum luce donatus videtur.

LXV.

Chartaceus in 4.º foliorum 100. chartæ crassitie, candore, lavitate, primis cujusque Libri litteris versicoloribus insignis; totus *Constantini Lascaris* manu nitidissimè exaratus; *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum* Libros VIII. et *Platonis* Definitiones complectens.

Fol. 1. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων πρῶτον.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum* (sive ad *Eudemum*) *Primus*. Incipit: Ο μὲν ἐν δὴλω παρὰ τῷ θεῷ τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀποφηνάμενος. Desinit: σκεπτεῖον προσαχῶς τὸ ἀεῖρον πάντων ἐπειδὴ τοῦτο ἀεῖρον:—

In excusis verò accedunt hæc: μετὰ ταῦτα ἄλλην λαβοῦσιν ἀρχήν: quæ quidem redundant, cum Libri secundi Caput I. ab his ipsis verbis inchoetur: adeoque in Msto rectè videntur prætermissa.

8. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων δευτέρων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Secundus*. Incipit: Μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλην λαβοῦσιν ἀρχήν. Desinit ut in excusis.

9. Foliis 9. et 10. interseritur autographa *Constantini Lascaris* *Schedula*, de qua opportunè infra agetur.

24. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων τρίτων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Tertius*. Incipit: Οπὶ μὲν οὖν μεσότητές εἰσὶ τε ἐν ταῖς ἀρεταῖς. Desinit ut in excusis.

34. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων τέταρτων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Quartus*. Incipit: Περὶ δὲ διχασούσης καὶ ἀδικίας σκεπτεῖον. Desinit: διαρίσθω τὸν τοῦτον τρίτον (in excusis τὸν τρίτον τοῦτον).

48. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων πέμπτων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Quintus*. Incipit: Ἐπεὶ δὲ ἐτυγχάνομεν ὑπὸ τῶν εἰρηκότες. Desinit ut in excusis.

57. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων ἕκτων.* *Ari-*

stotelis Ethicorum Eudemiorum Sextus. Incipit: Μετὰ δὲ ταῦτα λακτέον ἄλλην ποιούμενους ἀρχήν. Desinit ut in excusis.

72. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων ἑβδομων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Septimus*. Incipit: Περὶ φιλίας τί ἐστὶ καὶ ποῖόν τι καὶ τίς ὁ φίλος. Desinit: ὅτι ποτὲ εὖ ἑώραθη μᾶλλον ἢ εὖ ὤνετο ἀεὶ κακῶς φράσθην:—

89. averso. *Αριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων ὀγδοων.* *Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Octavus*. Incipit: Ἀπορήσειε δ' ἂν τις εἰ ἐστὶν ἐκάστῳ φίλῳ χεῖρα. Desinit: καὶ τίς ὁ σκοπὸς τῶν ἀπλῶς ἀγαθῶν, ἔγω εἰρημένον:—

Qui verò fit, ut *Ethicorum* hujusmodi Libri numerentur *octo* in Msto, cum in excusis Exemplaribus *septem* solummodò recenseantur? Ea nimirum causa est, quòd Liber *Septimus* Mstus in ultima verba desinat *Capitis XII.* ejusdem excusi; *Octavus* autem Mstus exordiat à primoribus verbis *Capitis XIII.* ejusdem *Septimi* Libri excusi, quod ita incipit: Ἀπορήσειε δ' ἂν τις, &c. eundemque finem habeat, quem idem *Septimus* excusus. Quamobrem Liber unus in duos abiit, quod in aliis operibus Mstis usu sæpè venire observavimus.

Verumtamen ipse *Lascaris* in supra memoratâ *Schedulâ*, foliis 9, et 10. intersertâ, ubi de nonnullis defectibus Mstorum Exemplarium hos *Aristotelis* Libros complectentium agit, disertè asserit horum postremum et inscribi, et esse *Octavum*, idemque initii, quod hîc exhibet, omnino habere. En ejus verba: ἔμπαροσθεν δ' φύλλον τοῦ τέλους τῶν εὐδημίων ἠθικῶν ἐστὶ κενόν τι ὅπερ ὀφείλει εἶναι ἐπιγραφή ἀριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων τὸ θ οὐ ἢ ἀρχὴ ἀπορήσειε δ' ἂν τις εἰ ἐστὶν ἐκάστῳ ὀκτὰ γὰρ εἰσὶ τὰ βιβλία καὶ οὕτως ἔχω αὐτὸς ἐν ἄλλῳ. Id est: *Ante folia postrema 4 Eudemiorum Ethicorum, est vacuum aliquid, quod oportet esse inscriptionem Aristotelis Ethicorum Eudemiorum (Liber) VIII, cujus initium: Απορήσειε δ' ἂν τις εἰ ἐστὶν ἐκάστῳ. Octo enim sunt Libri; atque ita ipse habeo in alio (exemplari).*

Hos *Aristotelis* Libros continuò excipit *Constantini Lascaris* manu, rubris litteris talis subscriptio:

κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις ἐκγράψας ἐν μεδιολάνῳ ἐξεῖητο. πάνυ δυσέρετον τυγχάνει γὰρ ὅτι διὸ οὐ μετηνέχθη εἰς τὴν ῥωμαίων φωνὴν ὡσπερ τὰ νικομάχεια ἠθικά.

Id est: *Constantinus Lascaris* (hoc Libro) *Mediolani à se descripto usus est. Maximè verò inventu difficilem nactus est: quare in*

Romanorum linguam, uti ad Nicomachum Ethica, minimè conversus est.

96. Interposito sesquifolii vacantis spatium, Ὅροι πλάτωνος. Definitiones Platonis. Quarum princeps: Αἴδιον τὸ κατὰ πάντα χρόνον καὶ ἀρότερον ὄν καὶ νῦν μὴ ἐφθαρμένον; ultima: Ἰχὺς κατὰ φύσιν σώζειν τὸ περιποιεῖν ἀβλαβῆ:- Omnes verò à me diligenter enumeratæ ad summam excrescunt CLXXVII.

Quum de Græcâ aureoli hujus Libelli Editione nihil apud Fabricium invenissem, ejus publicandi consilium inieram. Sed Maittairei Annales Typographicos postmodum evolventi occurrit illa Tom. II. pag. 785. Edit. Hagæ-Comit. hoc titulo:

ALCINOI Platonici de Platonis Doctrinâ Liber, & Liber de Platonis Definitionibus ab ejus nepote SPEUSIPPO compositus, & XENOCRATIS Platonici de Morte; Græcè & Latinè, MARSILIO FICINO interprete: apud Michaellem Vascosanum. 8.º Paris. 1533.

Quæ quidem, ut constat ex eorundem Annalium Tom. V. pag. 22. Edit. Londin. ejusdem Vascosani typis, eadem formâ ibidem repetita est anno 1550. Itaque publicandi consilio prorsus abjecto, satis visum fuit (quippe Græcam Editionem, ut multò rarissimam, adire non licuit) Platonis Definitionum Græcum exemplar Mstum cum Latinâ laudati Ficini Versione conferre, cujus vetusta et rarior Editio, quia et Fabricium et Maittaireum latuit, integro planè titulo hîc designata prodeat:

ALCINOI PHILOSOPHI PLATONICI DE DOCTRINA PLATONIS LIBER.

SPEUSIPPI PLATONIS DISCIPVLI LIBER DE PLATONIS DEFINITIONIBVS.

XENOCRATIS PHILOSOPHI PLATONICI LIBER DE MORTE.

Totius diuinae Platonis philosophiæ breuissimum iuxta ac pulcherrimum compendium.

BASILEAE

1532.

In fine verò Libri legere est:

BASILEAE, PER MICH. ISINGRI NIVM, MENSE AVGVSTO

AN. M. D. XXXII.

Formâ in 8.º paginarum numero 126.

Ex qua sanè Collatione id mihi planè compertum, hujusce Operis Græcum Exemplar, Latinamque Versionem initio quidem ac fine Definitionum inter se convenire, numero autem aliquantum discrepare; hæc enim Definitionibus sex illud superat.

LXVI.

Chartaceus in 4.º foliis quidem 47. scriptis constans, 30. verò inscriptis, chartâ satis eleganti; manu partim ignotâ, partim Constantini Lascaris, quo continentur Phurnuti Excursus ex traditis secundum Græcam Theoriam, et Palæphati de incredibilibus Historiis Liber.

Fol. 1. Φρουρούτου (legendum omnino φουρνούτου) ἐκ τῶν παραδεδωμένων ἐπιδημημάτων κατὰ τὴν ἑλληνικὴν θεωρίαν: + :- Phurnuti Excursus ex traditis secundum Græcam Theoriam, Græcorum scilicet de Diis sententiam. Hæc Inscriptio eadem penè est ac Oxoniensis et Vaticani Codicum: ἐπιδημημάτων τῶν κατὰ τὴν ἑλληνικὴν θεωρίαν παραδιδωμένων, quam in suis ad Phurnutum Notis Thomas Galeus repræsentavit.

Περὶ οὐρανοῦ. De Cælo. Incipit: Ὁ οὐρανὸς ὡ παιδίον περιέχει κύκλῳ τὴν γῆν κατὰ (in excusis καὶ) τὴν θάλασσαν.

Eod. averso. Περὶ τοῦ Διός:- De Jove. Incipit: Ὡσαυτὸν δὲ ἡμεῖς ἀπὸ ψυχῆς διοικούμεθα.

Περὶ τῆς Ἥρας. De Junone. Incipit: Γυνὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ αὐτοῦ παραδέδοται.

2. Περὶ ποσειδῶνος:- De Neptuno. Incipit: Διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ τὸν ποσειδῶνα.

Περὶ ἀΐδου. De Plutone. Incipit: Ἀδελφὸς δὲ αὐτῶν καὶ ὁ ἀΐδης εἶναι λέγεται.

Eod. averso. Περὶ ῥέας:- De Rhea. Incipit: Τῆς δὲ ῥέας κατὰ τὴν παραδεδωμένην.

3. averso. Περὶ χρόνου:- De Saturno. Incipit: Τέως δὲ ὁ μὲν χρόνος ἰσορρεῖται συνεχῶς κατὰ πᾶν.

Περὶ ὠκεανοῦ:- De Oceano. Incipit: Κατὰ ἄλλον δὲ λόγον τὸν ὠκεανὸν ἔφασαν ἀρχηγὸν εἶναι πάντων.

Ἐπι περὶ Διός. Adhuc de Jove. Incipit: Μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλως ὁ Ζεὺς πατὴρ λέγεται θεῶν.

4. averso. Περὶ ἐριννύων:- De Erinnybus. Incipit: Κατὰ τοῦτον λόγον καὶ αἱ λεγόμεναι γόνασιν ἐριννύες.

Huic

Huic Capiti committitur sine titulo Caput aliud, quod in excusis inscribitur: *Επιπερί τοῦ Διός, Iterum de Jove.*

5. *Περὶ λιτῶν*:— De Litis. Incipit: *Καὶ τὰς λιτὰς ὁ ποιητὴς ἔφη. Desinit: ὕστερον ἀνάγκην ἔχειν λιτανείας*:—

In excusis multò plenius est hoc Caput, desinitque in hæc verba: *Διὸς δὲ θυγατέρας γενεαλογεῖ, ὥστε σεβασμίας εἶναι.*

6. *Περὶ μοιρῶν*:— De Fatis. Incipit: *Ὁ Ζεὺς δὲ ἐστὶ καὶ ἡ μοῖρα.*

Eod. averso. *Περὶ μουσῶν*:— De Musis. Incipit: *Λέγεται δ' ἐν μνημοσύνης γεννήσασθαι τὰς μουσῆς ὁ Ζεὺς.*

7. averso. *Περὶ τῶν χαρίτων*:— De Gratiis. Incipit: *Επιβαλλόντως δ' ἡμῖν ὡς εἰρηται καὶ εὐεργετικὰς εἶναι παραδεδόχασι οἱ πλεῖστοι.*

8. *Περὶ τοῦ ἔρμου*:— De Mercurio. Incipit: *Ἡγεμόνα δὲ παραδιδόασιν αὐτὸν τὸν ἔρμην.*

10. averso. *Περὶ τῶν παραδεδωμένων μύθων*:— De Fabulis traditis. Incipit: *Τοῦ δὲ πολλὰς καὶ ποικίλας περὶ θεῶν γεγονέναι παρὰ τοῖς παλαμοῖς ἔλλησι μυθοποιίας.*

13. *Περὶ προμηθέως*:— De Prometheo. Incipit: *Παραδεδωμένου τοίνυν ἀνοθεν.*

14. *Περὶ ἠφαίστου*:— De Vulcano. Incipit: *Οἱ πλείους μέντοι ἐν τῇ ἀθηνᾷ καὶ τῷ ἠφαίστῳ αὐτὰς ἀναπθέασιν.*

Eod. averso. *Περὶ ἀθηνᾶς* + De Minerva. Incipit: *Ἡ δ' ἀθηνᾶ ἐστὶν ἡ τοῦ διὸς σύνοσις.*

17. *Περὶ ἀρεῶς καὶ ἐννουῶς*: De Marte et Bellona. Incipit: *Ἄλλοι δὲ περὶ τὰ πολιτικὰ ἀναγράφονται θεοί.*

Eod. averso. *Περὶ τοῦ ποσειδῶνος*. De Neptuno. Incipit: *Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τοῦ ποσειδῶνος ὧ παλὴ λεκτέον.*

19. *Περὶ νηρέως*:— De Nereo. Incipit: *Ὁ δὲ νηρεὺς ἡ θάλασσα ἐστὶ.*

Περὶ ἀφροδίτης:— De Venere. Incipit: *Πιθανὸν δὲ καὶ τὴν ἀφροδίτην.*

20. *Περὶ ἔρωτος*. De Amore. Incipit: *Οὐδὲν δὲ παράδοξον εἰ τοιαύτη οὐσία συντιμᾶται αὐτῇ.*

Eod. averso. *Περὶ τοῦ ἀτλαντος*. De Atlante. Incipit: *Τοῦτον δ' ἄλλως εἶναι καὶ ἀτλαντα καὶ ἀταλαιπώρως ἀποδίδονται.*

Περὶ τοῦ πανός:— De Pane. Incipit: *Τοῦτον (in excusis τοιοῦτον) εἶναι καὶ τὸν πάντα ἐπειδὴ τῷ παντὶ (in excusis τοῦ παντός minis rectè) ὁ αὐτός ἐστι.*

21. averso. *Περὶ δῆμητρος καὶ ἑστίας*:+ De Cerere et Vesta. Incipit: *Ἐξῆς δὲ περὶ (in excusis τῆς) δῆμητρος καὶ ἑστίας ὧ παλὴ λεκτέον. Desinit in excusis in hæc verba: ὅθεν καὶ Μυσία παρὰ πσι λέγεται; MS. Liber habet*

hæc ultra: ἢ ἀπὸ τοῦ μωσέως δεῖσθαι, τὰ δυσεξύμβλητόν τι ἔχοντα.

23. averso. *Περὶ ὥρων*:— De Horis. Incipit: *Διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ ἐκ θέμιδος ὁ Ζεὺς λέγεται γεννήσασθαι τὰς ὥρας.*

Περὶ διονύσου:— De Baccho. Incipit: *Οἰκειὰς δ' ἔδδξεν εἰρήνην κατὰ π καὶ διόνυσος εἰρησθαι.*

26. *Περὶ ἠρακλέους*:— De Hercule. Incipit: *Ἡρακλῆς δὲ ἐστὶν, ὁ ἐν τοῖς ὅλοις λόγος.*

Eod. averso. *Περὶ ἀπόλλωνος καὶ ἀρτέμιδος*:— De Apolline et Diana. Incipit: *Εχόμενος τοίνυν ὧ τέκνον ἀπόλλων ὁ ἥλιός ἐστιν.*

29. *Περὶ ἀσκληπιού*:— De Æsculapio. Incipit: *Κατ' ἀκόλουθον πάλιν τὸν ἀσκληπιὸν υἱὸν αὐτοῦ ἔφασαν γενέσθαι.*

Eod. averso. *Ἰδίᾳ περὶ ἀρτέμιδος*:— Peculiaria de Diana. Incipit: *Ἡδ' ἀρτεμις φασφόρος μὲν ἐπωνομάσθη.*

30. averso. *Περὶ τοῦ ἀΐδου*:— De Inferno. Incipit: *Τελευταῖον δὲ τὸν δεχόμενον τὰς ψυχὰς ἀΐδην. Desinit: καὶ προσκουεῖν κατὰ τρόπον ἐν τοῖς ἐπιβάλλουσι χειρῆς, καθ' οὓς ἀρμωδιώτατόν ἐστι:— Hic Finis non parum ab excuso discrepat.*

Pro clausulâ, *Constantini Lascaris* manu miniaceis litteris subscriptum:

Χάρις σοι πλείστη φουρνούτε:

Id est: *Gratia tibi plurima, Phurnute.*

Totus Phurnuti Liber ignotâ litterâ, eâque non satis expeditâ descriptus, idiographis ejusdem *Lascaris* Annotationibus, minio etiam appictis, per singulas paginas illustratur.

33. averso. Interjecto unius et semis *folii* vacantis intervallo, subit expers inscriptionis Elenchus Caputum Operis Palæphati de incredibilibus Historiis Constantini Lascaris manu descriptus, hoc initio: *Παλαμφάτου περὶ ἀπίστων ἰσχυρῶν προνοίμων. α.*

34. *Παλαμφάτου περὶ ἀπίστων ἰσχυρῶν. α.* Palæphati de incredibilibus Historiis. (Caput) I. *Proœmium* videlicet. Incipit: *Τὰδὲ περὶ ἀπίστων συγγέγραφα.*

Περὶ κενταύρων. β. De Centauris. II. Incipit: *Κένταυροι (in excusis accedit ὡς) θηρία ἐγένοντο.*

35. *Περὶ πασιφάνης. γ.* De Pasiphae. III. Incipit: *Μυθεύονται ὅτι ἡ πασιφάνη ἠράσθη ταύρου νεμομένου.*

Eod. averso. *Περὶ τῶν ἀαρτῶν* (in excusis accedit rectè *γῶντων*). δ. De seminatis. IV. Incipit: *Λέγεται ὡς ὁ κάδμος ὄφιν ἀποκτείνων καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκλεξάμενος. Pro ὄφιν legitur in excusis ὡς φασιν, et post ἀποκτείνων accedit*

cedit τὸν ἐν Λέρῃ δράκοντα. Hæc Narratio multò brevior quàm excusa, ita desinit: οὗ γενομένου παρήχθη ὁ μῦθος:

Inter Caput de Pasiphae, et hoc de Semiminatis Terrigenis intercedunt in excusis tria: Περὶ Ακταίωνα, Περὶ τῶν Ἀνθρωποφάγων Ἰσσηίων Διομήδους, Περὶ Ωρίωνος, quæ in Msto desiderantur.

36. Περὶ Νιόβης. ε. De Niobe. V. Incipit: Φασὶν ὡς Νιόβη ζῶσα λίθος ἐγένετο.

Hoc Caput antecedunt in excusis duo quæ hîc desideres, scilicet Περὶ τῆς Σφιγγίδος, et Περὶ τῆς Ἀλώπεκος.

Περὶ λυγκέως. ς. De Lynceo. VI. Incipit: Λυγκέα λέγουσιν ὡς τὰ ὑπὸ γῆν ἑώρα.

Eod. averso. Περὶ καμνέως. ζ. De Caneo. VII. Incipit: Καμνέα φασὶν ὅτι ἀτρωτος ἦν.

Περὶ κύκνου. η. De Cycno. VIII. Incipit: Ο αὐτὸς λόγος καὶ περὶ κύκνου τοῦ ἐν κολώναις.

Περὶ δαυδάλου καὶ ἰκάρου. θ. De Dædalo et Icaro. IX. Incipit: Φασὶν ὅτι μίνως δαίδαλον καὶ ἴκαρον καθεύρξε διὰ πνα ἀτίαν.

37. Περὶ ἀταλάντης καὶ μελανίωνος. ι. De Atalanta et Melanione. X. Incipit: Λέγουσι περὶ ἀταλάντης καὶ μελανίωνος ὡς ἡ μὲν ἐγένετο λέαινα.

Περὶ καλλιφύως. ια. De Callistone. XI. Incipit: Καὶ ὁ περὶ καλλιφύως λόγος τοιοῦτος ὡς κυνηγετοῦσαι ἄρκτος ἐγένετο.

Περὶ εὐρώπης. ιβ. De Europa. XII. Incipit: Φασὶν εὐρώπην τὴν φοίνικος ἐπὶ ταύρου ὀχυμένην.

Eod. averso. Περὶ δουρείου ἵππου. ιγ. De Equo Dureo, sive ligneo. XIII. Incipit: Φασὶν ὡς οἱ ἀχαιοὶ (in excusis ἀχαιοὶ οἱ) ἐν ξυλίνω ἵππῳ κατεπόρθησαν τὴν ἴλιον.

Περὶ ἀόλου. ιδ. De Æolo. XIV. Incipit: Λέγουσιν ὅτι ἀόλος ἦν κυριεύων τῶν πνευμάτων.

38. Περὶ ἑσπερίδων. ιε. De Hesperidibus. XV. Incipit: Λέγουσιν ὅτι γυναικὲς πινες ἦσαν (in excusis additur αἱ) ἑσπερίδες.

Περὶ κόττου καὶ βελιάρεως. ις. De Cotto et Briareo. XVI. Incipit: Φασὶν οὖν περὶ τούτων ὡς ἔχον ἑκατὸν χεῖρας ἀνδρες ὄντες.

Περὶ σκύλλης. ιζ. De Scylla. XVII. Incipit: Λέγουσι περὶ σκύλλης ὡς ἦν (adde ἐν) τυρρήνια θηρίον π γυνὴ μέγρι τοῦ ὀμφαλοῦ.

Eod. averso. Περὶ δαυδάλου. ιη. De Dædalo. XVIII. Incipit: Λέγουσι περὶ δαυδάλου ὡς ἀγάλματα κατεσκευάζε πορευόμενα.

Περὶ φινέως. ιθ. De Phineo. XIX. Incipit: Ἰστροῦσι περὶ φινέως ὡς διεφόρου ἀρπυιαί τὸν νοῦν αὐτοῦ.

39. Περὶ μήτρας. κ. De Metra. XX. Incipit: Περὶ μήτρας τῆς ἐμειχθησῶς φασὶν ὡς ὁ ποιητῆς

(in excusis rectè ποτε τίς) βούλοιο ἀλλάσσειν τὴν ἰδέαν.

Περὶ γηρυόνου. κᾶ. De Geryone. XXI. Incipit: Γηρυόνην φασὶν ὅτι τελέφαλος ἦν.

Eod. averso. Περὶ γλαύκου τοῦ σισύφου. κβ. De Glaucō Sisyphi. XXII. Incipit: Φασὶν ὅτι καὶ οὗτος κατεβρώθη ὑπὸ τῶν ἰσσηίων.

Περὶ ἄλλου γλαύκου. κγ. De alio Glaucō. XXIII. Incipit: Καὶ οὗτος ὁ μῦθος παγγέλοιος. In excusis ita desinit: ὑπὸ μέλιτος θανόντα ἀνεψισεν; at in Codice nostro hæc accedunt: ἀφ' ὧν τὸν μῦθον ἐπλάσασατο.

Περὶ γλαύκου θαλαπίου. κδ. De Glaucō Marino. XXIV. Incipit: Ἀδεταί ὅτι καὶ οὗτος ὁ γλαῦκος πῶαν φαγὼν ποτε ἀθάνατος ἐγένετο.

40. Περὶ Βελλεροφόντου. κε. De Bellerophon-te. XXV. Incipit: Φασὶν ὅτι βελλεροφόντην ὑπόπτερος ἵππος πήρασος ἔφερεν.

Eod. averso. Περὶ πέλοπος καὶ τῶν ἰσσηίων αὐτοῦ. κς. De Pelope et ejus Equis. XXVI. Incipit: Φασὶν ὅτι πέλοψ ἦλθεν ἔχων ἰσσηίους ὑπόπτερος.

41. Περὶ φρίξου καὶ ἑλλης. κζ. De Phryxo et Helle. XXVII. Incipit: Ἰστροῦσιν ὡς ὁ κριὸς αὐτῷ παρεβλήεν. Desinit: ἐξ ἧς ὁ μῦθος ἐπλάσθη; atque hæc postrema verba in excusis deficient.

Eod. averso. Περὶ τῶν τοῦ φόρκυκος θυγατέρων. κη. De Phorcynis Filiabus. XXVIII. Incipit: Καὶ περὶ τούτων πολὺ γελοιώτερος φέρεται λόγος.

42. averso. Περὶ ἀμαζόνων. κθ. De Amazonibus. XXIX. Incipit: Περὶ ἀμαζόνων τὰδε λέγουσιν.

43. Περὶ ὄρφως. λ. De Orpheo. XXX. Incipit: Ψευδῆς καὶ ὁ περὶ ὄρφως μῦθος.

Περὶ πανδώρας. λα. De Pandora. XXXI. Incipit: Ο περὶ πανδώρας οὐκ ἀνεκτὸς ὁ λόγος.

Περὶ μελίων γενεῶν (in excusis γενεᾶς) λβ. De Fraxinorum generationibus. XXXII. Incipit: Καὶ τί φαυλότερον ἕτερόν ἐστι τοῦ φρωῶτον γένος ἐκ μελίας γενέσθαι.

Eod. averso. Περὶ τοῦ κήτους. λγ. De Cetone. XXXIII. Incipit: Περὶ τοῦ κήτους τὰδε λέγεται.

In excusis præit Caput Περὶ Ηρακλείους φυλλίτου, quod hinc abest.

Περὶ ὕδρας. λδ. De Hydra. XXXIV. Incipit: Λέγεται δὲ περὶ ὕδρας ὅτι λεριᾶτος ὄφης ἦν.

44. Περὶ κερβέρου. λε. De Cerbero. XXXV. Incipit: Λέγουσι περὶ κερβέρου ὡς κύων ἦν.

Eod. averso. Περὶ ἀλκίτιδος. λς. De Alcestide. XXXVI. Incipit: Λέγεται μῦθος τραγικώδης.

45. Περὶ ἀμφίονος. λζ. De Amphione. XXXVII.

XXXVII. In excusis Περὶ Ζήθου; Galeusque in Notis putat καὶ Ἀμφίονος addi oportere. Quamquam ambo Fratres, licet ortu quidem fuerint gemelli; non arte tamen fuisse ab aliis Scriptoribus memorantur. Incipit: Ἰσοροῦσιν ἄλλοι τε καὶ ἠσιόδοις ὅτι κωθάρρα τὸ πείχως τῶν θηβῶν ἐτείχισαν.

Περὶ ἰούς. λη. De Ione. XXXVIII. Incipit: Φασὶ τὴν ἰῶν ἐκ γυναικὸς βοῶν γεγενῆσθαι.

Eod. averso. Περὶ μηδείας. λθ. De Medea. XXXIX. Incipit: Φασὶν ὡς ἀφέβουσα τοὺς παρσβυτέρες νέους ἐποίηει.

Περὶ ὀμφάλης. μ. De Omphale. XL. Incipit: Λέγεται ὡς λατρεὺς τῇ ὀμφάλῃ ἐγένετο ὁ Ἡρακλῆς. In excusis autem hoc initium: Λέγεται ὡς λατρεύει Ἡρακλῆς ταύτη.

46. Περὶ τοῦ κέρατος τῆς ἀμαλθείας. μα. De Cornu Amaltheæ. XLI. Incipit: Φασὶν ὡς Ἡρακλῆς τοῦτο ἔφερε πανταχοῦ.

Περὶ ὑακίνθου δῆγμα. μβ. De Hyacintho Narratio. XLII. Incipit: Ὑακίνθος ἀμυκλαῖον ἦν μενράκιον. Rectè in excusis additur ὠραῖον καὶ χαλόν.

Eod. averso. Περὶ μαρσύου δῆγμα. μγ. De Marsya Narratio. XLIII. Incipit: Ο μαρσύας ἀχροῖκος ἦν.

Περὶ φάωνος δῆγμα. μδ. De Phaone Narratio. XLIV. Incipit: Τῷ φάωνι βίος ἦν περὶ πλοῖον εἶναι καὶ θάλατταν.

47. Περὶ λάδωνος δῆγμα. με. De Ladone Narratio. XLV. Incipit: Εδοξε τῇ γῆ λάδωνι τῷ ποταμῷ παρὸς συνοῦσαι ἐλθεῖν. Malè in excusis hæc ultima vox deficit.

Περὶ ἥρας δῆγμα. μς. De Junone Narratio. XLVI. Incipit: Ἀργεῖοι πολιοῦχον αὐτοῖς τὴν ἥραν ἠγροῦντο. Desinit: ὕπνος ἦν ὁ αὐτὸς καὶ τοῦ βίου πέρας γινόμενος: τέλος:

Quinque proximè superiora Διηγῆματα, sive Narrationes negat in Notis suis Galeus esse *Palephati*; arguere id stylum; nullas, ut in aliis, hîc fabulæ λύσεις, sive *solutiones*; nullum ex Codicibus, quibus usus est, excepto Gallico, ea repræsentare. Accedat jam Gallico *Hispanus*, qui easdem Narrationes, tanquam *Palephati*, perinde complectitur.

Cæterum hujus universum Opus *Constantini Lascaris* manu, sed sine ullis Notis, aut castigationibus, exaratum est.

* Οἱ ἀγωνῆ Id vocabulum, in summâ, mediâ, infimâ Græcitate à me frustra quæsitum, acu tandem tetigisse videor. Subiit enim cogitatio eam dictionem ex Italicâ *Aguglia* (Latinè *Acu*) esse derivatam, quæ apud gentis illius Architectos *Obeliscum* ob acuminis similitudinem significat. Itaque *Lascaris* ætate alienam

In recensendo verò utroque Scriptore, adjungendisque Animadversionibus præstò fuere *Opuscula Mythologica, Physica, et Ethica* Græcè et Latinè *Thomæ Galei* studio edita, typisque Wetstenianis Amstelædami An. MDCLXXXVIII. excusa.

LXVII.

Chartaceus in 4.º habens folia 211. varrii quidem generis chartâ, sed plerâque solidâ satis, atque eleganti; totus *Constantini Lascaris* partim celeri, partim lentâ manu identidem exaratus, in quo diversa ejus Collectanea ad *Grammaticam, Philologiam, Ethicam, Fabulam, Historiam* pertinentia, præcipuè verò in *Homeri, Hesiodi, Aristophanis, Theocriti, Arati*que Vitas et Poemata excerptæ è variis Auctoribus Annotationes, Versibus in eisdem aliosque passim intersertis. Quæ singula quàm subtilissimâ diligentîâ, quàm aptissimo fieri potuit, ordine persecuti sumus.

Fol. 1. averso. Περὶ τῶν ἐπὶ θεαμάτων. De Septem Spectaculis (sive *Orbis Miraculis*). Quæ ita breviter enarrantur:

Αἰγύπτου πυραμίδες Βαβυλώνια πύργη· Ἐχαιοντάφυλοι θῆβαι· Μαυσώλου τάφος ἐν καρία· Κολοσσὸς ἐν ρόδῳ· Ναὸς ἐν κυζίκῳ· Θεάτρον Ἡρακλείας.

Καὶ ἄλλα ἐπὶ. Et alia septem, nempe:

Πύργος ἄφροισ ἐξισούμενος φάρου· Θεάτρον λυκίας τῶν μύρων ὅπερ κατέραξεν Ἰσμαὴλ γένος· Ρουφούνιον ἄλσος ἐν τῇ περγάμῳ οὐπερ τὸ κάλλος πάσαν διέδραμε χθόνα· Ρώμης καπιτάλιον· Ἐπτάφυλοι θῆβαι ἐν ἐλλάδι.

Ἄλλα τῆς κωνσταντινουπόλεως. Alia Constantinopoleos (*Miracula*), videlicet:

Ἡ ἀγία σοφία· Τὸ ἰσποδρόμιον· Τὸ μέγα παλάτιον· Τὸ κοντοσκάλον (aliter κοντοσκάλιον)· Οἱ ἀγωνῆ * Τὰ πύργη μετὰ τῶν τάφρων· Τὸ μακρὸν πείχως ἀπὸ τὸ ἀλμυρὸν ἕως εἰς τὸν ἅγιον γεώργιον.

Παραπλήσια. Similia (his *Miracula*), nimirum:

Ο αὐγουστῖος· Ο ταῦρος καὶ ξηρόλαφος· Αἱ δεξαμενὰ τῶν ἀγωνῶν· Τοῦ παροδρόμου· Τοῦ παντεπέστηου· Τοῦ γόνου· Τῆς μουκυσίας· Τοῦ ἀρχιστρατήγου:

Στίχοι

vocem corruptè usurpantibus Græcis, οἱ ἀγωνῆ veteres illi *Obelisci* vulgò appellabantur, qui *Constantinopoli* et spectaculo et admirationi erant. Idem porro significatus ex Italiâ in Hispaniam trajecit, ubi vox *Abuja* pariter *Obeliscum* sonat.

Στίχοι εἰς τὸ (leg. τὸν) διπλοῦν κίονα (aliter Διπλοκίονιον). Versus in duplicem Columnam (quæ Constantinopoli uisitur). Hominum tale initium: Ἀρχαίης οὐκ εἰμι βοὸς τύπος.

Λόγιον διὰ τὸ βυζάντιον. Oraculum in Byzantium, quod sic se habet:

Ἐνθά δύο σκύλακες διερχὴν μάρπτουσι θάλασσαν

Ἐνθά ἰχθύς ἑλαφὸς τε νεμὸν βόσκοντα

Τὸν αὐτὸν ἀντικαταστήσασιν πόλιν ἐπιχειρήσας.

2. Εἰς τὴν βοιωτίαν τοῦ ὁμήρου. In Bœotiam Homeri (Commentarius). Incipit: Ἐν τῇ βοιωτίᾳ ἄ, ρ πτ νῆες τῶν ἐλλήνων ἐπισυναζήνται. Desinit: ἀτὰρ σύνδεσμος ὀξύνεται.

Hic in Homeri Bœotiam, sive Iliadis Librum II. Commentarius integer est. Quem verò Auctorem habeat, operæ pretium sit investigare; quippe clarissimi duo hujus Libri Explanatores laudantur, Apollodorus scilicet, et Apollonius Grammaticus, quorum in Bœotiam Commentarii periisse vulgò existimantur.

6. Τὸ γ. Liber tertius. Aliquot nimirum in Homericæ Iliadis Librum III. Annotationes, quarum initium: Εζήτηται πῶς ὁ ᾠρίαμος τῶ δεκάτῳ ἔπει πυθάνεται; Finis: κρανίη δὲ ἀπὸ κραναοῦ βασιλέως νῦν δὲ ἀπὸ τῆς μίξεως ἐλένη καλεῖται:-

Eod. averso. Εἰς τὸ δ. In Librum IV. (eiusdem Iliadis Annotationes aliquot). Incipiunt: Πάλιν ἄγαν ὄξείες ὄγκοι εἰς τοῦ πίσσω ἀνεκλάσθησαν ἀνεκάμθησαν. Desinunt: θρήικες ἀκρόκομοι ἄκρω κομῶντες ἢ οἱ μὴ κομῶντες ἄγαν:-

8. Περί τρόπων τοῦ εἰαυτοῦ. De Formis (sive Partibus) Anni. Fragmentum dimidiam paginam implens. Incipit: Τέσσαρες τρόποι συνίστανται διὰ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως. Desinit: ἐκ δὲ τῆς ἐαρινῆς τὸ ὑγρὸν φλέγματος δὲ ὑπάρχει αὐξητικὴ καὶ διαπτίνει μέγχε καὶ τοῦ μαρτίου:-

Eod. averso. Σημεῖα παραπθέμενα τοῖς ὁμηρικῶς στίχοις ὑπὸ ἀειτάρχου ἐντυπωθέντα. Notæ appositæ Homericis versibus, ab Aristarcho impressæ. Initium: Διπλῆ ἀπερίσικτος ▷. Finis: τὸ δὲ κεραύνιον σπάνιον ὃν δηλοῖ πολλάς ζητήσεις πρὸς ταῖς εἰρημέναις.

Ἄλλως. Aliter. Incipit: Τῇ διπλῇ ληῖται ἀρίσταρχος πρὸς ἱστορίας καὶ χηματομοῦς. Desinit: δηλοῖ δὲ ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηνται:-

9. Omisso Titulo, Homeri Vitæ Compendium: quod quum ab omnibus ejusdem Compendiis, sive Summariis planè discrepet, quæ tùm ex Proclo, tùm ex Suida, tùm ex anonymis Homeri Scholiastis de-

prompta circumferuntur, neque aliàs sit ineruditum; typis hîc ornandum apponendumque judicavi.

Ἀναξιμένης καὶ δαμάστῃς καὶ πίνδαρος χῖον τὸν ὁμηροῦ ἀποφαίνονται καὶ θεόκριτος. ὁ δὲ δαμάστῃς καὶ δέκατον αὐτὸν ἀπὸ μουσαίου φησὶ γενέσθαι. ἰωπίας δ' αὖ καὶ ἔφορος κυμαῖον· ὁ δὲ ἔφορος καὶ εἰς χαρίφημον ἀνάγει τὸ γένος αὐτοῦ· ὁ δὲ χαρίφημος οὗτος κύμην ὠκίση. τιμόμαχος δὲ καὶ ἀεισοτέλης ἐξ ἴου τῆς νήσου· ἀντίμαχος δὲ κολοφώνιον· σπείμβροτος δὲ σμυρναῖον· φιλόχορος δὲ ἀργεῖον· καλλικλῆς δὲ σαλαμίνιον· ἀεισοδόμος δὲ ὁ νυσαεὺς ῥωμαῖον αὐτὸν ἀποδείκνυσιν ἐκ πικρῶν ἑθῶν ῥωμαϊκῶν· ἄλλοι δὲ ἀργύπτιον. καὶ πατέρας πολλοὺς λέγουσι. ἡρακλείδης μὲν πρεσβύτερον ἡσιόδου λέγει· ὕραδρος δὲ καὶ ὑψικράτης ἡλικιώτην· κράτης δὲ μετὰ ἐξήκοντα ἔτη τοῦ ἰλιακοῦ πολέμου γενόμενος φησὶν αὐτὸν ἔρατοσθενος δὲ μετὰ ρ τῆς τῶν ἰώνων ἀποικίας· ἀπολλόδαμος δὲ μετὰ π. σκαλεῖτο δὲ μελισσογενῆς ἢ μελισσαγόρας. ἔπειτα ὁμηρος ἐξ ὅτου ἐτυφλώθη ἢ ὅτι πᾶς ὢν ὁμηρον ἐδόθη τῷ βασιλεῖ. τυφλωθῆναι δὲ αὐτὸν λέγουσιν ἢ διὰ μῆνιν τῆς ἐλένης ὀργισθείσης αὐτῷ εἰπόντι αὐτὴν ἀπολιπτεῖν μενέλεω καὶ ἀκολουθήσασιν ἀλεξάνδρῳ ἢ ἐλθόντα εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀχιλλέως εὔξασθαι αὐτὸν ἰδεῖν ἔνοπλον· καὶ ὑπὸ τῆς αὐγῆς τῶν ὄπλων τυφλωθῆναι· ἐλεσθῆναι δὲ ὑπὸ θέτιδος καὶ μουσῶν. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν φασὶν ἐν ἰῶ τῇ νήσῳ ἢ ἰόσω ἢ τῷ τῶν ἀλίων αἰνίγματι καὶ αὐτῷ ἐπιγραφήναι τόδε.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γῶμα καλύπτει Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμητόρα θεῖον ὁμηρον.

Quæ ut luce, ita latinitate donamus.

„ Anaximenes, Damastes et Pindarus,
 „ Theocritus quoque Homerum Chium fuisse
 „ se ostendunt. Damastes verò ipsum etiam
 „ à Museo decimum extitisse ait. Hippias
 „ contra et Ephorus Cymeum. Ephorus itidem
 „ ejus genus ad Chariphemum usque
 „ refert; is autem Chariphemus Cymen incoluit.
 „ Timomachus verò et Aristoteles eum ex Insula Io,
 „ Antimachus Colophonium, Stesimbrotus Smyrnaeum,
 „ Philochorus Argivum, Callicles Salaminitum
 „ tradidere. Aristodemus autem Nysæus eundem
 „ Romanum ex nonnullis Romanis moribus
 „ asserit, alii Egyptium; multosque illi parentes
 „ assignant. Heraclides quidem Hesiodo senio-
 „ rem ait; Hyrander et Hypsicrates illi æqualem.
 „ Crates ipsum annis post bellum Trojanum
 „ sexaginta natum fuisse narrat; Eratosthenes post
 „ Ionum Coloniam centum; Apollodorus verò oc-

„ toginta. Appellatus autem *Melisogenes*, vel
 „ *Melisagoras* fuit; postea *Homerus*, ex quo
 „ cæcus factus est; vel quia cum esset puer,
 „ Regi datus est obses. Illum verò cæcum
 „ factum fuisse aiunt vel ob iram *Hel-*
 „ *nes* illi indignatæ, quòd ipsam, relicto
 „ *Menelao*, secutam *Alexandrum* esse dixis-
 „ set; vel quum, adito *Achillis* tumulto, fla-
 „ gitasset ut armatum eum aspicere sibi li-
 „ ceret, armorum ejus fulgore excæcatum
 „ fuisse; *Tetbidem* verò *Musasque* illius mi-
 „ sertas. Illum autem in Insula *Io* decessis-
 „ se tradunt sive ex morbo, sive ex *Ænig-*
 „ *matis* Piscatorum (non expediti) mœro-
 „ re; illicque tale (carmen) inscriptum:

„ *Hic caput infossum tellus venerabile condit,*
 „ *Divinum, Heroas qui laude ornavit, Homerum.*

9. averso. Ερμολόγους περί ομήρου. Hermo-
 genis de Homero. Incipit: Ανάγκη δὲ πάλιν
 τὸν ᾠσειπέην καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλογία σῶσαι.
 Desinit: καὶ ἐπὶ διὰ τῶν ἰδίων ποιήσεως παρὰ
 τὰ ᾠσειρημένα. Excerptum videlicet ex *Cap.*
X. Lib. II. Hermogenis Περὶ Ἰδέων, sive de
Formis Oratoriis.

11. Hinc ad fol. usque 21. aversum excur-
 runt, præmissis duobus hisce titulis: Σημειώ-
 σεις, et Σημειώσεις διάφοροι ἐν διαφόρων, ejus-
 dem *Constantini Lascaris* Collectanea mi-
 scellarum minutarumque Annotationum
 ad *Rhetoricam*, *Poesim*, *Philologiam*, *Ethi-*
cen, *Fabulam*, *Historiam*, in primis verò
Grammaticam, spectantium. E quibus om-
 nibus visum est, quæ sequuntur, excer-
 pere.

13. averso. Περὶ τῶν ἑξ ἄλλων τοῦ Ἡρακλέους.
 De XII. Laboribus Herculis.

Versus, quos hîc legas, non hujus tan-
 tum Labores XII, sed et XIIIum. comple-
 ctuntur; adeoque XIII sunt. Horum prin-
 ceptus sic se habet:

Πρῶτα μὲν τὸν (dele τὸν) ἐν νεμέει βελαρὸν
 κατέπεφνε λέοντα;

postremus verò sic:

Θεσίω (leg. θεασίω) θυγατρῶν τρισκαδέ-
 κατον πέλεν ἄθλον.

Idem, si menda quædam eximas, planè
 occurrunt apud Zetzem *Historiarum Chilia-*
de I. Histor. 36. vers. 491. et seqq. qui eos
 à *Quinto Smyrneo* conscriptos arbitratur.
 Minimè tamen in hujus Poemate extant;
 alios enim ibi *Lib. VI. vers. 200.* et multò
 plures et longè diversos reperias, quibus
 ejusdem Herculis Labores in *Eurypili* cly-
 peo cælatos Poeta fusè depingit. Eosdem

etiam, quos Codex noster habet è *Zetza*
 petitos, *Anthologia Græca Lib. IV. cap. 8.*
 tanquam incerti Auctoris, repræsentat, sed
 numero quatuordecim, et aliquantum dis-
 similes; ita tamen ut uno eodemque Patre
 genitos tibi persuadeas, eorumque discrimen
 cuius utrosque inter se conferenti sa-
 tis pateat.

20. Οσράκου. Ostraci, sive Testæ. Prover-
 bii nimirum Οσράκου μεταπεσότος Explana-
 tio. Incipit: Εἰρήται ἡ παροιμία ὀσράκου μετα-
 πεσότος. Desinit: ἀφ' οὗ τὴν ἀρχὴν ἔφυγον.
 Hæc desumta est ex Ludo puerili Οσρακί-
 δα, qui et aliter et enucleatiùs quàm apud
Pollucem describitur.

21. Επιγράμματα εἰς Ὅμηρον. Epigramma-
 ta in Homerum.

I. distichum et adespotum incipit: Εὐθάδε
 τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, quod suprâ latino car-
 mine expressimus.

II. pariter distichum et adespotum inci-
 pit: Εὐθάδε θεῖος Ὅμηρος.

III. Αντιπάτρου, Antipatri, tetrastichum
 incipit: Ηρώων κάρυκ' ἀρετᾶς.

IV. hexastichum adespotumque incipit:
 Εὐθάδε περίδων τὸ σοφόν.

Quæ quidem omnia jam excusa inve-
 nias in *Anthologia Græcæ Lib. III. cap. 25.*
 ubi IVum. Epigramma *Gallo Silentiaro* ad-
 scribitur.

Κωνσταντίνου εἰς φανούριον τὸν γερά^x (γεράκιον
 lego) ῥόδιον. Constantini in Phanurium Ge-
 racium Rhodium (Epigramma sepulcrale).
 Quod ineditum ratus, lubenter apponam.

Ὅν ῥόδός εἶχε φανούριον ἔξοχον ἢ τε κόσμον
 Λαμπαρόν τε ψυχὴν ἰδέε σῶμα τύχην τε μεγίστην,
 Τοῦτον ὁ πικρὸς ἔφησον ἀελπίως ἠρπασεν ὀδῆς
 Ἀΐσιον ὄντα πολῶ ζῶειν μέλει γήραος ἀγρου.

Id est: *Quem Phanurium Rhodus habuit tan-*
quam eximium ornamentum,

Præclaramque animam et corpus, fortunam-
que maximam;

Hunc amarus juvenem eripuit præter spem
Orcus,

Dignum caelo vivere ad summam usque se-
nectutem.

Quis verò *Constantinus* ille, quis *Phanurius*
Geracius, vel *Gerax* fuerit, me prorsus latet.

21. averso. Sine inscriptione, *Aristophanis*
Vita, cujus initium: Ἀριστοφάνης ὁ κωμω-
 δοποιὸς φιλιππου μὲν τὴν πᾶσι; clausula divi-
 num illud *Platonis* in *Aristophanem* Epi-
 gramma incipiens: Αἱ Χάριτες τέμενός τι λα-
 βῶν, quod hujus Voluminis *Cod. XXXIV. pag.*
 98.

98. col. 2. editum est cum *Joannis Otei* (1) metricâ interpretatione elegantissimâ, cuius, ut summi Amici mei nuper vitâ defuncti, non possum sine summo desiderio meminisse; cui et Justa laudum amplissima hoc loco lubentissimè persolverem,

Mœrenti si fortè Deus daret esse deserto.

Quid enim mihi dulcius, quid optatius, quàm Pyladeæ amicitiae nostræ aliquod apud posteros extare monumentum?

Illud autem sic habeas, eam Vitam excerptam omnino esse ex priorè *Aristophanis* Vitâ, quæ præstantissimæ hujus Comœdiarum Editioni à *Kustero* elucubrata præfigitur; si tamen hæc postrema excipias: καὶ οὕτω μετέλλαξε τὸν βίον διαφερόντως πικρῆς καὶ πολλὰ φερανθῆς· αὐτῷ δὲ ἀποθανόντι πλάτων οὕτως ἐπέγραψεν αἱ χάριτες τέμενός πι λαβῆν, &c.

22. *Επισημειώσεις* πινές εἰς τὸν ἀριστοφάνους πλοῦτον. βίος ἀριστοφάνους. Annotationes quædam in *Aristophanis* *Plutum*. *Aristophanis* Vita. Hæc incipit: *Αριστοφάνης* ὁ κωμικοποιὸς γένει μὲν ἦν ἀθηναῖος; desinitque: αἱ χάριτες τέμενός πι λαβῆν, &c. ut altera superior. Eadem verò planè est *Aristophanis* Vitæ *Synopsis*, quæ, *Thomâ Magistro* auctore, prodiit in supra laudatâ *Kusteri* Editione.

Omisso titulo, alia brevis ejusdem Poetæ Vita, incipiens: *Αριστοφάνης* ῥόδιος ἦται λίνδιος, è *Suida* Lexico ad verbum exscripta.

Ἐπίγραμμα ἀδέσποτον. Epigramma ade-

(1) *Joannes Baptista Rodolphus Fernandez de Oteo*, natus in oppidulo *Sabando* Alavensis Provinciæ, ibique sacrâ baptismatis aquâ renatus IX. Cal. Jul. anno MDCCVII. parentes habuit *Thomam Fernandez de Oteo*, et *Mariam Ludovicam de Isasi Isasmendi*. In urbe *Victoriâ*, ejus Provinciæ capite, in Seminario D. Prudentii Grammaticam Latinam doctus est, et docuit. Ibidem apud Ordinis Dominicani Sodales operâ Philosophiæ triennium datâ, *Salmantica* totidem annos Jurisprudentiæ impendit. Sed nihil severiorum Disciplinarum studia de præcipuo illò amore detraxerunt, quo humaniores, Grammaticam scilicet, Rhetoricam et Poesim jam inde ab adolescentiâ fuerat amplexus; imò vegetiùs ille adolevit in dies, nullâque prorsus ætate consenuit. Quo factum, ut et nobilium virorum, ac Hispaniæ quoque procerum liberis privatim instituendis delectus, et Latinitatem, aperto ludo, *Marrisi* fuerit publicè professus, atque in *Latinam* pariter *Academiam Maritensem* omnium suffragiis cooptatus. Illius itaque litteraturæ ac eruditionis latius pervagante famâ, quum *Medina Zelimeæ* Dux magnificentissimus Bibliothecam suam omnibus patere constitisset, illum, posthabitis competitoribus, ei præficiendum censuit. Cujus præfecturâ triennium egregiè perfunctus, è Ducali Bibliotheca meruit ad Regiam ascendere, in primariam *Scribarum* classem adscriptus, quam, ut *Custodum* ordini proximam, *Subcustodum* appellare non ineptè liceat. Ibi rerum sibi creditarum omnes numeros, omnes officii partes quàm accuratissimè cumulatissimèque implevit per annos V.

spotum (in *Aristophanem*). Id quidem hexastichum, et ab his verbis inchoatum: βίβλοι ἀριστοφάνους, legere est in *Anthologiæ Græcæ Lib. I. Cap. 67*.

Eod. averso. *Υπόθεσις*. Argumentum (*Pluti* scilicet). Incipit: Βουλούμενος ἀριστοφάνους σκῶψαι ἀθηναίους. Cum eo planè congruit Argumento, quod in Editione *Kusteriana* primum omnium *Pluto* præfigitur.

23. Titulis destituta excipiunt Excerpta quinque de *Comœdia*, quorum primum amplissimumque de ejus *Origine*, incipit: Τὸ παλαιὸν οἱ ἐν ταῖς κώμας ἀδικούμενοι παρὰ τῶν πολιτῶν νυκτὸς ἀπῆρχοντο παρὰ τὸν δῆμον; desinit vero: τῆς δὲ δευτέρας πλάτων ὁ κωμικός τῆς δὲ τρίτης μένανδρος.

24. *Πλοῦτος*. *Plutus*, nempe in *Aristophanis* *Plutum* Scholia. Initium: Σχετλιαστικὸν τὸ παροίμιον· ὄρων γὰρ ὁ κερίων τὸν ἑαυτοῦ δεσποτὴν χρεμύλον ἐπόμενον ἀνδρὶ τυφλῷ δεινοπαθῶν ταυτὰ φησι. Finis: Γραῦς ὁ ἀφρός. τὸ πηγνύμενον ἐλαμῶδες τῷ βαμῶ ἢ ἐπιφάνεια τῆς ἀθάρης. Initium quidem à veterum Scholiorum initio dissentit, quæ apud *Kusterum* leguntur; finis verò cum eorundem fine consentit. Quid multa? hujusmodi Scholia partim cum illis conveniunt, partim ab illis discrepant: ut ex iisdem excusis, et aliis ineditis pariter excerpta meritò suspiceris. Adde, quòd variis per singulas paginas Notis et Animadversionibus tum adscriptis, tum subscriptis frequentantur.

Gg 2

35. Ex-

menses IV. ad præsentem usque An. MDCCCLXVII, quo decessit IV. Non. Majas, anno ætatis prope sexagesimo, lateris dolore acerbissimo sextum intra diem raptus. Ejus sanè obitus cum cæteris Regiæ Bibliothecæ Collegis, ac notis quibuscunque viris litteratis ob singularem Viri elegantiorum Litterarum peritiam, ob candorem, fidem, probitatem gravissimus, tum mihi multò gravior accidit, non modò propter ea, sed etiam propter vetustam, quæ intercesserat, amicitiam, suavissimamque studiorum, consiliorum, rerum omnium communionem. Verùm maximo licet relicto sui desiderio, non multa quidem ille ingenii reliquit monumenta, quippe aut continuâ Magisterii exercitatione distentus, aut assiduis ad Bibliothecam pertinentibus ministeriis impeditus. Ex ejus tamen, quæ extant de *Re Grammatica* Commentariorum fragmentis, vel Latino sermone conscriptis Opusculis, vel Carminibus, partim Mstis, partim excusis facillè intelligas, quàm studiosus humanioris Litteraturæ Cultor, quàm peritus et elegans Artifex, quàm denique rectus idem Æstimator extiterit.

Cæterùm inter tot Epigrammata sepulcralia, quæ in hunc Catalogum congesimus, non ab argumento, non ab amicitia nostrâ alienum, imò eâ maximè dignum videatur, si Amici longè dilectissimi tumulo breve hoc elogium inscripsero:

HIC IACET OTEVS, QUO NON FELICIOR ALTER
VIRTVTVM AONIO IVNGERE SACRA CHORO.

35. Expers tituli Narratio *de Atreo et Thyeste Pelopis filii*, Incipit: Πέλοπος ἀτρειὺς καὶ θυήτης υἱοὶ ἀτρειὺς δὲ τὸν ἀμφιμήτερον αὐτοῦ ἀδελφὸν χεῦσιππον ἀγαπάμενον.

Eod. averso, Expers etiam tituli Narratio *de Egypto et Danao*. Incipit: Αἴγυπτος καὶ δαναὸς ἀδελφοὶ ἦσαν ἰοῦς δὲ τῆς ἰνάχου θυγατρὸς ἀπόγονοι.

Unde utraque Narratio petita sit, incertum.

36. Ὑπόθεσις νεφελῶν τοῦ ἀριστοφάνους. Argumentum Nubium Aristophanis. Incipit: Πρεσβύτης τις φρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπινοῦμενος. Id nulli ex Græcis Argumentis congruit, quæ *Kusterus* huic Aristophanis Fabulæ præmisit, nisi secundo, si priora verba spectes; si cætera, minimè. Quare totum, ut ineditum, transcribam.

Πρεσβύτης τις φρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπινοῦμενος διὰ τὴν ἰσσοπτεσίαν (adde τοῦ παιδὸς), δῆται τούτου φοιτήσαντος εἰς τὸν σωκράτην μαθεῖν τὸν ἀδικὸν λόγον· ὅπως μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδώσῃ. μὴ βουλομένου δὲ τοῦ παιδὸς εἰσέρχεται αὐτὸς καὶ μὴ δυνάμενος μαθεῖν διὰ τὸ γῆρας ἐκδιώκεται. ὑποτρέφας δὲ καὶ τῷ υἱῷ πείσας ἤγαγεν αὐτὸν τῷ σωκράτει· ὃς καλέσας τὸν δίχμον λόγον καὶ ἀδικὸν καὶ αἰρεσιν τῷ νέῳ δοὺς ἐκλέξασθαι, διδάσκει ἐκείνον τὸν ἀδικὸν λόγον. μαθὼν δὲ ὁ υἱὸς ὅπερ ἐβούλετο ὁ πατὴρ καὶ τὴν παχύτητα ἐκείνου μὴ καταγνοῦς τύπτει τὸν πατέρα αὐτὸν ἐπιώντα. ὁ δὲ, ἀλγήσας διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἀσεβείαν ἀπελθὼν κατακαίει τὸ φροντιστήριον νομίσας σωκράτην ἀπὸ τῆς ἀσεβείας τοῦ παιδὸς εἶναι. κατηγορεῖ δὲ ἐνταῦθα τοῦ σωκράτους ὡς ἀσεβοῦς καὶ ξίνοις θεοῦς ἐπιεισάγοντος ἀφέντος τοὺς συνήθεις, ἐπιγράφεται δὲ νεφέλαι διότι παρεισάγεται χορὸς νεφελῶν ὁμιλῶν τῷ σωκράτει ὡς ἐνόμιζε θεὸς ὡς ἀριστοφάνης κατηγορεῖ. ὁ γὰρ ἄνυτος καὶ μέλιτος φθονοῦντες σωκράτει καὶ μὴ δυνάμενοι ἄλλως βλάψαι ἢ φανερώς κατηγορεῖσαι μεγάλου ὄντος ἱκανὸν ἀργύριον δεδώκασιν ἀριστοφάνει ταύτην τὴν κωμωδίαν κατ' ἐκείνου γράψαι. Τὰ δὲ ἀρόσωπα φρεψιάδης. φειδιππίδης. μαθητῆς σωκράτους. σωκράτης. χορὸς νεφελῶν. δίχμος λόγος. ἀδικὸς λόγος. πασίας δανειστής. μάρτυς.

Quæ ita, me interprete, Latine sonant:

„ Senex quidam *Strepsiadēs* ex ære alieno laborans ob equorum, quos alebat, filius, impensas, hunc *Socratis* scholam, frequentantem rogat, ut injustam Causam ediscat, cujus ope nihil creditoribus solvat. Nolente filio, adit ipse (*Socratem*); et quum ediscere propter senectutem non posset, (ἐ schola) ejicitur.

„ Reversus verò, persuasit filio, ipsumque ad *Socratem* duxit, qui justam et injustam Causam evocatis, et eligendi optione adolescenti datam, illum injustam Causam edisceret. Quum autem filius edidicisset quod volebat pater, ejus stupiditatem minimè obsurgans; ipsum patrem epulantem verberat. Is verò agrè ferens impietatem filii, discedit et *Socratis* scholam, cum impietatis filii auctorem ratus, incendit. Hic *Socratem* accusat (*Aristophanes*) ut impium, ut peregrinos inducentem Deos, consuetos relinquentem. (Fabula) inscribitur *Nubes*, quia *Nubium* chorus introductitur cum *Socrate* colloquens, quas ille Deas credidit, ut *Aristophanes* accusat. *Anytus* enim et *Melitus* quum inviderent *Socrati*, neque illum aliter possent, magnam quippe auctoritate virum, lædere, quam si palam accusarent; ingentem pecuniam *Aristophani* dedere, ut Comœdiam hanc adversus illum conscriberet. Personæ verò (sunt) *Strepsiadēs*, *Phidippides*, *Discipulus Socratis*, *Socrates*, *Chorus Nubium*, *Justa Causa*, *Injusta Causa*, *Pasias Creditor*, *Testis*.

Eod. averso. Inscriptione omissa, ejusdem Comœdiæ Argumentum aliud, idem prorsus videlicet, quod *Thomæ Magistri* nomine in laudata Editione occurrit; nisi quod pro illis quæ ibi legas post hæc verba ὁμιλιτῶν γεγενῆσθαι, hic legere est quæ sequuntur: διὰ τούτων δὲ δεικνυσιν ἀριστοφάνης ἄθεον τὸν σωκράτην ὡς ἀφέντα τοὺς συνήθεις θεοὺς καὶ νομίζοντα νεφέλας καὶ ἀέρας. ὅθεν καὶ νεφέλαι ὀνομάσθη ἢ παροῦσαι κωμωδία.

37. Νεφέλαι. *Nubes*. Hoc est, in ejusdem Aristophanis Comœdiam *Nubes* Scholia, quorum initium: Ἰοῦ ἰοῦ ἐπιπρήμα χετλιασικά. ἀλεκτροῦν ἀπικόν. ἀλέκτωρ ἀλεξανδρικόν. ἀλεκτορίς ποιητικόν. Finis: ἐτ' ἐφίσου μάκαιρα. μετὰ τὸν ἥλιον τὴν ἀρτεμιν ὑμνεῖ.

Hujusmodi Scholia ab iis, quæ *Kusterus* vulgavit, plerumque diversa sunt; quippe nunc breviora, nunc fusiora; modò alios locos, modò eosdem aliter explanantia. Præterea nonnullis Annotationibus ad oras adscriptis dilucidantur.

44. Sine titulo, excipit Fragmentorum Excerptorumque maximam partem Historicorum Farrago. In iis eminent quod proximè sequitur.

47. Σοφοὶ σικελιώται. Viri docti Siculi. Nempe Scriptorum veterum Sicularum Elenchus, qui paginas tres omnino implet. Initium

tium ducit à *Menecrate*, his verbis : *Μενε-
κράτης συρακούσιος ἰατρός* ; desinit verò in
Coracem, hoc proverbio : *Περὶ οὗ εἴρηται κα-
κοῦ κόρακος κακὸν ἄνθ.*

49. Βίος Ἡσιόδου ἐν τοῦ τζέτζου τοῦ γραμ-
ματικοῦ. Vita Hæsiodi ex Tzetze Gramma-
tico. Incipit : *Ἡσιόδος ὁ ποιητὴς σὺν τῷ ἀδελ-
φῷ αὐτοῦ Πέρῃ παῖς ἐγαγόνει.* Desinit : *γυναί-
κων κατάλογον καὶ λοιπῶν ἀπαισῶν ἔργα καὶ ἡμέ-
ρας.*

50. Τοῦ βιβλίου ἐπιγραφή καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ
ποιητοῦ. Libri Inscriptio et Poætæ Scopus. In-
cipit : *Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέρας τὸ βιβλίον ἐπι-
γέγραπται.* Desinit : *ἐπειδὴ πρῶτον ἔδει κατα-
πέσαι αὐτὸν ἔπειτα δεικνύειν τὸν τρόπον.*

Utrumque Excerptum est ex Proœmio
Joannis Tzetzæ in *Hesiodi Opera et Dies* Ex-
positionis, Græcis typis non semel donatæ.

Eod. averso. Η ἀρχὴ τοῦ καιμένου. Initium
Textûs, ipsius nimirum *Hesiodæi* Poematis
cum Scholiis, quæ ita incipiunt : *Μοῦσαι
περίηθεν. Ἰστίον ὅτι ἀρίσταρχος καὶ παρξιφάνης ὁ
μαθητὴς θεοφράστου ὀβελίζουσι τὸ παροιμίον ; de-
sinunt verò : οἰανοσοπῶν καὶ ἐκφεύγων τὰ ἀπαι-
σία.* Hæc Scholia nonnihil cum ejusdem
Tzetzæ consonant Scholiis, quæ Venetiis
operâ *Joan. Franc. Trincaveli* Græcè prodie-
runt anno MDXXXVII. in 4.º

68. averso. Σημειώσεις πινες ἐπὶ τῇ ἀσπίδι
τοῦ Ἡσιόδου. Annotationes quædam in Scu-
tum Hesiodi. Initium : *Ἡ οἷα ἢ ὄπτια καὶ ἡ
μεγάλη ὡς ἐπαύθη.* Finis : *βροτόεντα δὲ τὰ
αἰμαλάδη ἀπὸ τοῦ βρότου τοῦ μετὰ κόνας αἰ-
ματος :-* Continuo hæc Subscriptio : *Τέλος.
κωνσταντίνου τοῦ λασιάρεως.* Finis. *Constantini*
Lascaris. Quæ sanè indicare videtur eas An-
notationes ipsius esse *Constantini.*

70. Ομηρικὰ λέξεις. Homerica Voces. Nul-
lo prorsus ordine digestæ, hoc habent ex-
ordium : *Ζηνὸς ὁ κοινὸς σὺνδὸς ἂν ὅπῃ δύναται ;* hunc
exitum : *Εἴα ἦε καὶ ἦ καὶ ἦν καὶ ἔσπον καὶ ἔην ἀν-
τι ἐπηρευόμεν :-* Ejusdem porro *Lascaris* stu-
dio collectas haud temerè affirmaveris.

72. Γένος θεοκρίτου. Genus Theocriti. Inci-
pit : *θεόκριτος ὁ τῶν βουκολικῶν ποιητὴς συρρα-
κούσιος ἦν τὸ γένος.*

Id Genus iisdem penè verbis expressum,
eademque complectens carmina, legitur in
primâ hujus Poætæ Editione, quam *Aldus*
Manucius emisit. Sed obiter observa, Di-
stichon Elegiacum Theocriti sepulcro ab
Artemidoro Grammatico inscriptum, ac Te-
trastichon Iambicum adespotum in *Poesim*
Bucolicam nusquam in amplissimâ Epigram-
matum Græcorum Anthologiâ toties lau-

datâ reperiri. Quæ verò *Theocriti Genus* ex-
cipiunt sine inscriptione Annotamenta in
Carmen *Bucolicum*, ea omnia ordine alio,
variisque distincta titulis ad litteram occur-
runt in Theocrito Scholiis Græcis locuple-
tato, qui sumptibus *Cornelii Benigni* Viter-
biensis, et operâ *Zachariæ Calliergi* Cretensis
excusus est Romæ anno MDXVI. in 8.º

73. Σημειώσεις εἰς πνα βουκολικά τοῦ θεοκρί-
του. Annotationes in quædam Theocriti Bu-
colica (decem videlicet priora hujus Idyl-
lia). Initium : *Ἀδύ πὶ τὸ ψιθύρισμα. ἔτι πὶ ἡδὺ
καὶ ἐκείνη ἢ πίτυς ἢ ἡχῆ πρὸς τῆς πιγαῖς.* Fi-
nis : *τοὺς γὰρ φειδαλοὺς κυμνοφρίστας καλοῦσι.*
Annotationes hujusmodi videntur esse ip-
sius *Lascaris* studio undequaque petitæ.

A fol. 88. averso ad totum usque fol. 92.
albet expers litterarum charta.

93. Εἰς τὴν βατραχομυομαχίαν. ἐν τῶν ἀν-
τὴς ἐξηγήσεων μερικὰ. In *Batrachomyoma-
chiam*. Ex ejusdem Explanationibus quæ-
dam. Initium : *Ἀρχὴ τὸ ἐξουσιάζω γενικῆ. ἀρ-
χὴ τὸ ἀρχὴν ποιῶμαι γενικῆ.* Finis : *ἦβω ἦβω
ἀφ' οὗ τὸ ἦβοιοιμι :-* Hæc etiam videntur *La-
scaris* labore excerpta.

96. Ἐπισημειώσεις πινες εἰς τὴν ἰλιάδα ὁμήρου.
περὶ τοῦ γένους τοῦ ποιητοῦ. Annotationes quæ-
dam in *Iliadem* Homeri. De Genere (seu
Vitâ) Poætæ. Incipit : *Ὀμηροῦ ὁ ποιητὴς υἱὸς
ἦν κατὰ μὲν πινὰς μάρωνος καὶ ὀρνίτου.* Hæc
Homeri Vita eadem prorsus est, quæ à
Leone Allatio *de Patria Homeri* exhibetur
in Præfatione pag. 28.

Ἄλλως περὶ τοῦ αὐτοῦ. Aliter de eodem,
sive alia ejusdem Vita, quam *ibid.* pag. 26.
adducit Allatius.

97. Περὶ τῆς ἀγτίας τοῦ τραϊκοῦ πολέμου. De
causa Belli Trojani. Incipit : *Ἡ ἐκάβη ἐγνω-
μονοῦσα τὸν ἀλέξανδρον.* Est *Iliadis* argumen-
ti Fragmentum, cujus initium planè con-
venit cum ejusdem Argumenti initio, quod
Josua Barnes splendidissimæ suæ *Homeri*
operum Editioni Cantabrigiensi præfixit.

98. Interposito unius paginæ puræ spâ-
tio, omissoque Titulo, subeunt breves in
totam *Iliadem* Annotationes, ejusdem, ut
videtur, *Lascaris* diligentia ex variis Enar-
ratoribus collectæ. Initium : *Μῆνιν ἀειδε θεὰ
πρωταπικὸν ἀντὶ εὐκπικοῦ.* Finis : *Καυλὸς τὸ
ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ βαλλόμενον εἰς τὴν ἐπι-
δρατίδα.*

133. Εὐσταθίου θεσσαλονίκης ἐξηγήσεις καθολι-
κὴ εἰς τὴν ἰλιάδα τοῦ ὁμήρου. Eustathii The-
salonicæ (Archiepiscopi) Explanatio uni-
versalis in *Iliadem* Homeri. Incipit : *τῶν ὁμή-
ρου*

ρου σειρήνων, χαλὸν μὲν εἶπε ἀπόχοιτο τὴν ἀρχὴν. Desinit: καὶ τὸν ἀντὶ τοῦτον ἢ τοὺς ἀντὶ τούτου. Eustathii videlicet Prooemium ejus in *Iliadem* Parecbolis præfixum, simulque in primum *Iliadis* Librum Commentariorum Pars.

149. Interjecto unius et semis folii scripturâ vacantis spatio, Σημειώσεις εἰς τὴν Ὀδυσσειαν. Annotationes in *Odysseam*. Incipiunt: Ἀνδρά μοι ἔνεπε Μοῦσα πολύτροπον· ἦτοι ἔμπειρον πολύφρονά ἐπὶ ἐπαίνου. Desinunt: νείκος ἢ νείκη ὁμοίως πᾶσι χαλεπός. Hæ verò Annotationes, quamvis minutæ singulæ, ut in *Iliadem* supra memoratæ; ad omnes tamen *Odysseæ* Libros pertinent, ejusdemque etiam *Lascaris* excerptis labor censendæ sunt.

177. averso. Ἐπιγράμματα εἰς Ὅμηρον. ἀλκίου μεσσηνίου. Epigrammata in *Homerum*. *Alcæi* *Messenii*.

Id quidem octastichon incipit:

Ἡρώων τὸν αἰδὸν ἴσ' ἐν παιδὲς Ὅμηρον;
extatque in *Anthologia Græcæ* sæpius memoratæ *Lib. III. cap. 25*.

Ἀντιπάτρου σιδωνίου. *Antipatri* *Sidonii*. Incipit:

Τὰν μερόπων πειθὰ τὸ μέγα γόμα τὰν ἴσα
μοῦσιν.

Dodecastichum est, cujus priores decem Versus elegiaci, posteriores duo hexametri uno tenore, tanquam unius Auctoris, adducuntur. Utrosque in eodem *Anthologia Lib. et Cap.* legas, sed seorsum positos, ita ut *Distichon* hexametrum incipiens *Ενθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν*, non sit adscribendum *Antipatro*, sed ipsi *Homero* qui hoc sibi vivus Epitaphium composuit, quemadmodum ejus *Vitæ* Auctor anonymus apud *Alatium* tradit; aut potius *Iensibus* insulanicis, quos *Herodotus* et *Plutarchus* *Homericae* *Vitæ* nominatissimi Scriptores, illud ejus sepulcro inscripsisse prodiderunt.

Παύλου. *Pauli* (in excusis cognomento *Σιλενταρίου*). Duodecim Versus in duo Hexasticha distributi, quorum prius incipit:

Ενθάδε περιδὼν τὸ σφὸν γόμα θεῖον Ὅμηρον;
posterius verò:

Οὐδ' εἶ με χεῦσειον ἀπὸ ραμψῆος Ὅμηρον.
Utraque in prædicto *Anthologia Lib. et Capite* occurrunt.

178. Ἀντιπάτρου. *Antipatri*. Supra memorati, an alius, incertum. Versus sex, quorum princeps:

Ἡρώων κάρυκ' ἀρετᾶς μακάρων δὲ παρρησίαν.
Leguntur *Ibid. eod. Lib. et Cap.* sed in *Te-*

trastichon et *Distichon dissecti*: quod *Distichon* incipit: *Ενθάδε θεῖος Ὅμηρος*.

Εἰς τὴν ἱλιάδα ἢ Ὀδυσσειαν τοῦ Ὁμήρου. ἀντιφίλου. In *Iliadem* et *Odysseam* *Homeri*. *Antiphili*. Octastichon incipiens:

Αἱ βίβλοι τίνος ἔστ' ἐτί κεύθετε· θυγατέρες μὲν.
Quod extat *Ibid. Lib. I. cap. 67*.

Ἐρώτημα Ὁμήρου. Interrogatio *Homeri*, hoc initio: Ἄνδρες ἀπ' ἀρχαδίνης.

Ἀπόκρισις. Responsio, tali principio: Ὄσ' ἔλομεν λιπόμεσθ'. Utraque *Monosticho* inclusa, et *Ibid. eod. Lib. et Cap.* impressa.

Φιλίππου. *Philippi*. Hexastichon, cujus exordium:

Οὐρανὸς ἄστρα τάχα ἀποσβέσει ἢ τάχα νικτὸς.
Ibid. eod. Lib. et Cap.

Eod. averso. Τίνας εἶπη λόγους ἀπόλλων περὶ Ὁμήρου. Quæ verba dicat *Apollo* de *Homero*. *Monostichon* hujusmodi:

Ἦ' εἶδον μὲν ἐγὼν· ἐχάρασε δὲ θεῖος Ὅμηρος.
Quod propter magniloquam brevitate *bilingui Musâ* exprimere placuit.

Ipsè ego dum canerem, dius scribebat Homerus.

Yo cantaba; y lo que oía,
El sacro Homero escribía.

Græcum verò *Monostichon* *Ibid. eod. Lib. et Cap.* invenias.

Εἰς εἰκόνα Ὁμήρου. In *Imaginem* *Homeri*. Versus viginti duo, quorum primus:

Τίε μέλιτος Ὅμηρε σὺ γὰρ κλέος ἑλλάδι πάση.
Omnes utique *Ibid. Lib. V. cap. 27*. legere est; sed in quatuor *Epigrammata*, unum videlicet hexastichum, tetrasticha duo, unum denique octastichum dispersitos.

179. Ἀντιπάτρου σιδωνίου εἰς τὸν αὐτόν. *Antipatri* *Sidonii* in eundem. In excusis omissum *σιδωνίου*. Versus triginta quinque, metris diversi, elegiaci, heroici, iambici, nullo discrimine, ita incipientes:

Οἱ μὲν σευ κολοφῶνα πθινητέραν Ὅμηρε.
Hos quidem omnes in eundem *Lib. et Cap.* confluere videas, at novem veluti *Classibus* digestos. Prima unum continet Octastichon elegiacum; Secunda et Tertia constat *Distichis* duobus heroicis; Quarta et Quinta totidem *Hexastichis* elegiacis; Sexta et Septima duobus aliis heroicis *Distichis*; Octava *Pentasticho* heroico; Nona demum *Disticho* iambico. Utrum verò unius sint *Antipatri Sidonii*, an aliorum, haud liquet. Certè unius Auctoris nomen cum in *Msto Codice*, tum in excusis *Exemplaribus* præ se ferunt.

Eod.

Eod. averso. Λεωνίδου ταραντίνου εἰς Ὅμηρον. Leonidæ Tarentini in Homerum. Tetra-
stichon incipiens:

Ἄστρα μὲν ἠμαύρωσε καὶ ἱερά κύκλα σελήνης.
Exstat *Ibid. Lib. I. cap. 67.*

Ἀλφαίου μυτυληναίου εἰς αὐτόν. Alphæi Mi-
tylenæi in eundem. Hexastichon hoc ini-
tium:

Ἀνδρομάχης ἐπι θρήνον ἀκούομεν εἰσέτι τροίην.
Quod *Ibid. eod. Lib. et Cap. reperiatur.*

A fol. 180. ad totum usque folium 184.
patet vacua litteris charta.

185. Εἰς τὰ τοῦ ἀράτου φαινόμενα. In Ara-
ti Phænomena. Incipit: Τὴν μὲν δεῖξιν τῶν
φαινομένων δέον ποιῆσθαι πρὸς τῶ νότῳ ἀντίας
ἔχοντα τὰς ἀρκτοὺς. Desinit: ὅπως μηδὲν σε
λανθάνῃ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰρημένων:—

Is in Arati Phænomena Commentarius,
quatuor his Titulis distinguitur:

Περὶ θέσεος, De Positione (Sphæræ).

Περὶ τῶν κύκλων, De Circulis.

Περὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, De Zodiaco
Circulo.

Περὶ τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων τῶν ζωδίων,
De Ortibus et Occasibus Signorum Zodiaci.

Nihil autem aliud est quàm priora duo
Capita Commentarii *Eratosthenis*, aliàs *Hip-
parchi* ad *Arati Phænomena*, quem Diony-
sius Petavius *Uranologii* sui Parisiis An.MDC.
editi pag. 256. et seqq. publicavit. Hunc ve-
rò Commentarium, cujuscunque sit, ple-
niorem in fine deprehendas, quàm est *Era-
tosthenis* Liber in secundo Capite, ubi post
ultima verba ὅλης τῆς γῆς ζωδίων μυριάδας
κ' εἰ β. desiderantur hæc quæ in ipso Com-
mentario Msto sequuntur: καὶ τὰ δ' ὡς λό-
γος ἐκ πατέρων ὄρωρε κατὰ ἀλλοῖον· καὶ οὕτως
ἔχοντα τυγχάνει. Τὰ μὲν οὖν ὑπερχημένα μοι
περὶ τῆς τῶν φαινομένων εἰσαγωγῆς ταῦτ' ἐστίν. εἰ
δὲ προσέειπον τὸ συνταξείδιον, καὶ τὸν ἐξῆς τοῦ
ποιήματος προσαιποδώσω λόγον· ὡς ἔφην κατὰ
τὸν τοῦ ποιητοῦ θεμέλιον· ὅπως μηδὲν σε λαν-
θάνῃ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰρημένων:—

187. averso. Statim excipit Γένος ἀράτου.
Genus Arati. Talem hujus Poetæ Vitam,
quum et à cæteris ejusdem Vitis, quæ im-
pressæ circumferuntur, et ab ipsâ, quam
supra *Cod. LXI. pag. 202.* edidimus, non
parum differat, neque eruditione præterea
vacet; operæ pretium quoque visum est ty-

pis, Latinâ interpretatione ornatam, evul-
gare.

Γένος ἀράτου.

Ἄρατος πατὴρ μὲν ἐστὶν ἀθηνοδώρου· μητρὸς
δὲ λιτοφίλας· τὸ δὲ γένος ἀπὸ σόλων τῆς κη-
λικίας· ὠνομάσθη δὲ τὴν πόλιν (2) ἀπὸ σόλωνος
τοῦ λιπιδίου. ἀδελφοὺς δ' ἔρχε λύρην τε καὶ καλλ-
λιόδαν (3) καὶ ἀθηνοδώρον ὃν φησὶν εὐφράνωρ ἀν-
πιγράψαι πρὸς τὰς τοῦ ζωίλου κατηγορίας. διέ-
γραψε δὲ παρὰ ἀντιγόνην ὃς ἐβασίλευσε μακεδο-
νίας παρελθούσης τῆς βασιλείας εἰς αὐτόν· τοῦτον
τὸν τρόπον. Μετὰ τὴν ἀλεξάνδρου τελευταίαν ἐκρά-
τει τῆς μακεδονίας ἀρυδαῖος ὁ κληθεὶς φίλιππος.
τούτου δὲ ἀποθανόντος διεδέξατο σέλευκος ὁ νι-
κάνωρ· ὃν ἀναρῆι πολεμῶος ὁ κληθεὶς κερραυνός·
πολεμῶου τοῦ σωτήρος καὶ εὐρυδίκης υἱός· ὃς
βασίλευε μακεδονίας, ἀναρθέντος δὲ αὐτοῦ ὑπὸ
γαλατῶν ἀρῶνται μακεδόνες σωσθένην μεθ' ὃν
βασίλευε αὐτῶν ἀντίγονος φίλιππος· οὗ γίνεται
πᾶς δημήτριος ὁ πολιορκητῆς· δημητρίου δὲ ἀν-
τίγονος ὁ γαλατῆς (leg. γωνατῆς) παρ' ᾧ διέτριβεν
αὐτός· καὶ σὺν αὐτῷ περσεὺς ὁ σείκος καὶ ἀν-
ταγόρας ὁ ρόδιος· ὁ τὴν θηβαΐδα ποιήσας καὶ
ἀλέξανδρος ὁ ἀπαλός· ὡς αὐτός φησὶν ὁ ἀντίγο-
νος ἐν τοῖς περὶ ἱεράων μόνον. ἐπισηθεὶς δὲ τῷ βα-
σιλεῖ πρῶτον μὲν αὐτοῦ ποίημα ἀνέγνω· τὸ εἰς
τὸν πάντα τῆς ἀρχαίας. εἶτ' ἐκείνου κελεύσαν-
τος ἔγραψε τὰ φαινόμενα. ἐκείνητο δὲ ὁ ἀρα-
τος ζήνωνι τῷ σείκῳ φιλοσόφῳ· καὶ γέγραπται
αὐτῷ ἐπιστολὴ πρὸς τοῦτον· διώρθωσε δὲ καὶ τὴν
ὀδύσειαν. ἐγένετο δὲ σφόδρα πολυγράμματος
ἀνὴρ ὡς μαρτυρεῖ καλλιμάχος. δοσίθεος δὲ ὁ
πολιτικός ἐν τῷ πρὸς διόδωρον ἐλθεῖν φησὶν αὐ-
τὸν καὶ πρὸς ἀντίοχον τὸν σελεύκου καὶ διατρέ-
ψας (leg. διατρέψαι) παρ' αὐτῷ χεῖρον ἰκανόν.
τὴν δὲ τῶν φαινομένων ὑπόθεσιν παραλαβὴν ἐν
αὐτῷ ὁ ἀντίγονος δοὺς τὸ εὐδόξου σύγγραμμα·
καὶ κελεύσας ἔπεσθαι αὐτῷ. ὅθεν πινὲς τῶν ἀπα-
λωτέρων προσερχομένων τῆς ἐξηγήσεσιν, ἔδοξαν
μὴ μαθηματικὸν εἶναι τὸν ἀρατον· ὑπέλαβον
γὰρ μηδὲν ἔτερον τῶν εὐδόξου φαινομένων ποιῆ-
σαι αὐτόν, εἰς τὸ σύγγραμμα θῆναι. ταύτης δὲ
τῆς γνώμης ἔχεται καὶ ἰσπαρχος ὁ βιβιωτός· ἐν
γὰρ τοῖς πρὸς εὐδόξον καὶ ἀρατον πεῖραται
τοῦτο ἀποδεικνύει. συναγορεύει δὲ αὐτῷ καὶ
διονύσιος ἐν τῷ περὶ συγκρίσεως ἀράτου καὶ ὁμή-
ρου περὶ τῶν μαθηματικῶν. ὅσπερ γὰρ φησὶν οὐ
τίθεμεν αὐτὸν ἰατρὸν εἶναι γράψαντα τὰς ἰα-
τρικὰς δυνάμεις· οὐδὲ μαθηματικὸν θήσομεν· οὐ-
δέ

fol. tùm denique ab ejusdem *Vite* Auctore anonymo,
qui Petavii *Uranologio* insertus est. Alter verò Frater
à duobus prioribus *Καλαΐδας*, à postremo *Καλιόδημος*
appellatur.

(2) Hoc loco desideratur verbum φασί, vel λέγουσι,
vel quid simile; aut reponendum ὠνομάσθη ἢ πόλις.
(3) Primus Frater vocatur Μύεις tùm à *Suida*, tùm
à *Scriptore Arati Vitæ* Arateo Carmini præfixæ, quod
Scholiis Græcis ornatum *Aldus* edidit anno MID. in

δὲ ξένον ἀπόντα τῶν εὐδόξου βιάζονται δὲ οὐ
μετρίως ἦν γὰρ καὶ τὸ εἰδέναι μεταφράσαι ἐμ-
πειρίας μαθηματικῆς· εὐρήσομεν δὲ καὶ αὐτὸν ἐπι-
μελέτερον τὰ πλεῖστα τοῦ εὐδόξου ἐπιτάμενον.
ἦδη καὶ ὁ καλλιμάχος συνηγγίζων αὐτῷ κατὰ
τοὺς χρόνους τοῦ ἀράτου σύγγραφος ἀργυπίνης (4)
τῆς τῶν φαινομένων θεωρίας διὰ τὴν παρατήρη-
σιν. πολλοὶ δὲ μετ' αὐτὸν ἐγένοντο φαινόμενα γε-
λαγτες καὶ οὐδέμιας ἀξιῶνται φροντίδος. καὶ περὶ
μὲν τούτου τοσαῦτα:

ARATI GENUS.

Aratus Patre quidem natus est *Athe-*
nodoro, Matre verò *Letophilâ*, ortus *Solis*
Ciliciæ urbe, quam urbem aiunt ex *So-*
lone Lindio fuisse nominatam. Fratres ha-
buit *Lyrem*, *Calliodam* et *Athenodorum*,
quem *Euphranor* tradit adversus Accusa-
tiones *Zoili* rescripsisse. Vixit apud *An-*
tigonum qui regnavit in Macedonia, re-
gno ad illum ita delato. Post obitum *Ale-*
xandri Aridaeus, qui vocatus est *Philippus*,
Macedoniam obtinuit. Eo demortuo, suc-
cesit *Seleucus Nicanor*, quem interficit *Pto-*
lemaeus, cognomento *Ceraunus*, *Ptolemai*
Soteris et *Eurydices* filius, qui dominatus
est in Macedonia. Illo verò à *Gallis* inter-
fecto, *Sosthenem* Macedones (Regem) eli-
gunt, post quem iis *Philippus*, *Antigoni*
filius, imperavit. Hujus filius *Demetrius*
Poliorcetes fuit; *Demetrii* verò *Antigonus*
Gonatas, apud quem versatus est, et unà
cum eo *Perseus Stoicus*, *Antagoras Rho-*
dus, qui *Thebaidem* composuit, et *Ale-*
xander Aetolus, ut ipse *Antigonus* refert
in Libris de *Hieronymo*. Quum itaque apud
Regem versaretur, primum Poema suum
in *Pana* (Deum) *Arcadiæ* legit; deinde, illo
jubente, Phænomena conscripsit. *Aratus*
autem *Zenone*, Philosopho Stoico, usus
est (doctore); et ab eo scripta est ad
hunc Epistola; idemque *Odysseam* emen-
davit. Vir demum impensè litteratus ex-
titit, ut *Callimachus* testatur. *Dositheus* ve-
rò *Politicus* in Libro ad *Diodorum* narrat
illum ad *Antiochum Seleuci* (filium) etiam
se contulisse, et apud eum satis diu fuis-

(4) Hæc sanè verba spectant ad *Callimachi* Epigram-
ma de *Hesiodo* ejusque imitatore *Arato*, in *Grævianâ*
Editione XXIXum. Id verò, tanquam indubitatè cor-
ruptum, emendat ibidem *Bentleius* cum ex ingenio
suo, tum ex *Luca Holstenii* Lectione è MS. Codice pe-
titâ, ipsius *Bentleii* judicio verâ, quæ pro *σύγγραφος ἀργυπίνης*,
ut laudata præfert Editio, et *σύγγραφος ἀργυπίνης*,
ut idem Epigramma apud Auctorem anonymum *Ata-*

„ se commemoratum. Eo porrò tempore *An-*
„ *tigonus* accepit (ab *Arato*) Phænomenon
„ opus, ipsumque *Eudoxi* opere donavit,
„ atque asseclam sibi esse jussit. Quamob-
„ rem delicatiores quidam Commentario-
„ rum Scriptores *Aratum* non esse Mathe-
„ maticum duxerunt, rati nihil aliud ipsum
„ præter *Eudoxi* Phænomena ad opus com-
„ ponendum adhibuisse. In eadem quoque
„ sententiâ est *Hipparchus Bithynus*; hoc
„ enim in suis ad *Eudoxum et Aratum* Com-
„ mentariis demonstrare conatur. Illi etiam
„ assentitur *Dionysius* in Libro de *Arati et*
„ *Homeri Comparatione in rebus Mathemati-*
„ *cis*: qui, non ipsum, inquit, *Medicum esse*
„ *existimamus, qui de Medicis facultatibus*
„ *scripserit; neque Mathematicum censebimus,*
„ *neque novi quid ex Eudoxi scriptis dixis-*
„ *se.* Eum verò immoderatiùs quidem inse-
„ ctantur; Mathematicæ enim peritiæ fuit
„ aliâ orationis formâ interpretari calluis-
„ se. Ipsum quoque *Eudoxi* plurima ex-
„ actiùs intelligentem inveniemus. Jamque
„ olim *Callimachus*, illi tempore prior,
„ (cecinit) *Arati acris lucubratiō*, nempe
„ Phænomenon Speculatio per observatio-
„ nem. Multi denique post illum de *Phæno-*
„ *menis* scripsere; sed nullo prorsùs studio di-
„ gni censentur. Atque de illo quidem hæc.

Quum verò in hujus *Aratei* Generis In-
terpretationem nonnullis sanè locis ancipi-
tem ac salebrosam incumberem, subiit ani-
mum vetus quædam ejusdem Interpretatio,
quam *Cod. LX*, hujusque Voluminis pag.
204. commemoravi, atque è Græco ser-
mone factam fueram suspicatus. Ergo rei
comperiendæ avidus, statim adii, legi, con-
tuli. At neque me vel memoria, vel suspicio
fefellit; per ejus enim Scriptionis ineptias,
rusticitatem, barbariem; per alienos, con-
trarios, nullos etiam sensus; per dimidia-
tas periodos, aut mutilas locutiones pro-
bè transpexi eam è Græco hujusce *Aratei*
Generis fonte omnino derivatam.

Verùm, tot licet scatentem vitiis, non
ab re tamen fore judicavi è tenebris edu-
cere in lucem, nostræque Interpretationi
sub-

ti *Vitæ Petaviano Uranologio* insertæ, ac noster ipse
Codex habet, hæc verba substituit: *σύγγραφος ἀργυπίνης*.
Itaque ex *Callimacho* in *Arati* gratiam hic allegata τοῦ
ἀράτου σύγγραφος ἀργυπίνης, sic videntur, quod Carminis
ratio sensusque constet, restituenda: *ἀράτου σύγγραφος*
ἀργυπίνης; atque horum quidem sententiam interpreta-
tione nostrâ exprimere studuimus.

subjungere, eò impellentibus non levibus rationum momentis. Primum quidem ut ex illius editione, quippe nonnulla continentis, quæ in Græco Exemplari desunt, alia Græca nostro uberiora fuisse pateat. Deinde, ut quingentis major annis Testis prodeat, quæ Græcam hujus Vitæ asserat antiquitatem; tum dominantis illo Sæculo Græcarum Litterarum inscitia adsit certissima Index; postremò rudis, absurdæ, deridendæ Interpretationis Specimen extet præclarissimum.

Quod ad illam transcribendam pertinet, hæc à me observata monitum velim. Quam vetus Latinus Codex scribendi rationem exhibet, eadem prorsus retenta; si tamen vel Scripturæ compendia, vel Dictionum male copulatarum injusta connubia excipias: idem ubique summâ fide expressus interpungendi mos; nisi quòd insolentem distinctionis Notam, quæ ibi Puncti et Virgulæ curvæ dextrorsum inclinantis superpositæ speciem præbet, supplendam curavi Puncto et Spiritu lenis notâ, qualis vocibus Græcis superscribi vulgò solet. Corruptæ denique et mutilæ partim Auctoris imperitiâ, partim Librarii negligentia Interpretationes, quoad ejus fieri potuit, aut oportere visum est, interpositarum vocum ope castigatæ ac restitutæ; faciliorem tamen correctionem admittentibus quibusque prætermisissis, ne Emendationum magis quàm Mendorum multitudine Scriptio deturparetur. Quæ ita demum se habet:

ARATI VITÆ

VETUS

INTERPRETATIO.

ARATVS patris quidem est athinodori (leg. *Athenodori*) filius. matris autem deltophile (leg. *Letophila*). genere vero de solon ciciliæ (leg. *de Solis Cilicia*) nominatur autem ciuitas. de solonem lindium. (leg. *Solon Lindio*) Fratres autem habuit. lirem quoque & calliodam & athinorum (leg. *Athenodorum*) quem ait euphranor in descriptione. ingenio fortissimum rescribere apud zoilum accusationes. Permansit autem apud antigonem regem macedonum. transeunte regno in ipsum. sicuti hoc post alexandri obitum. optinuit macedoniam aridens qui cognominatus est philippus. Isto autem defuncto. successit seleucius uictor. quem in-

terfecit prolomeus. fulminalis cognominatus. saluatoris & euridicis filius. qui regnauit in macedonia. Perempto autem illo. a galitis (leg. *Galatis*, sive *Gallis*) sibi elegerunt macedones. ostenen (leg. *Sosthenen*). Post quem regnauit in eis antigonus philippi. cum fit (leg. *cujus fuit*) puer demetrius obsessor. Demetri autem antigonus geniculosus. apud quem frequentabat ei. perseus stoicus. & antogoras. rodus. qui thebaidam fecit. & alexander. etolus ut ipse ait antigonus. apud quem ieronimus. assistens quidem regis. primum uero illi carmen ex apud pana arcadiensem. Idem ipse iuente. (leg. *ipso iubente*) scripsit ea quæ uidentur. (nempe *Phænomena*). Frequentabat autem aratus. ad zenonem stoicum philosophum. & scribitur epistola. apud eundem didicit quidem & odisseam. ut grecaustius inquit quasi præsidens ab imperatore. & hiliadam (leg. *Iliadem*) scripsisse. seu omerum dirigere. Viciatum autem illum. a compluribus. factus est autem multum litteratus uir. testatur calimachus. assistens ei ab infantia. propter paxipanem (leg. *Praxiphanem*) militenum. Dositheus autem pelusinus. in quo apud diorum (leg. *Diodorum*) uenire inquit & apud anthiochiam. seleucium. (leg. *Antiochum Seleuci*) & permanere ad eum tempore sufficiente. earum quoque quæ uidentur (*Phænomenon*) subministrationem accepit ei antigonus. dans illum eudoxi conscriptum (id est, *opus*). & iuuens adhærere illi. Vnde quidam de mollibus recensionum. putauerunt non mathematicum esse aratum. suscepit enim nichil aliud quorum eudoxi uidentur facere illum in conscriptum reponi. Huic autem conscientia. (leg. *consentiens*) habetur et ypparchus bythineus. in quibus enim apud eudoxium & aratum. probat hoc declarasse. Consentit autem ei & dionisius. (supple *in comparatione*) arati & omeri. de mathematicis. sicut non ponimus illum medicum esse. quod scriberet medicinales uirtutes. neque mathematicum ponamus. Nichil mirum dixisse. quibus eudoxus uim. moderatus erat enim. et scire magnum loqui periciæ mathematice reperimus illum et super. *** Finis desideratur.

188. a verso. *Arati Genus* Græcè supra descriptum consequitur, nullo interposito spatio,

Hh

tio,

rio, nullo præmisso titulo Auctoris nomine indicante, *Eratosthenis Cyrenæi Catasterismi*, qui *Opuscula inter Mythologica, Physica & Ethica* superius allegata excusi pag. 99. et seqq. reperiuntur.

His autem Titulis Mstum Opus distinctum legas.

Ἄρκτος μεγάλη. Ursa Major. Incipit: Ταύτην ἠσίοδος φησι λυκάονος θυγατέρα ἐν ἀρχαδία οἰκῆν.

Ἄρκτος μικρά. Ursa Minor. Incipit: Αὕτη ἐστὶν ἡ μικρὰ καλουμένη.

189. Δράκων. Draco. Incipit: Οὗτός ἐστιν ὁ μέγας τε καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ἄρκτων κέμενος.

Ὁ ἐν γόνασι. Engonasi, vel Engonasis, aliàs *Ingeniculus*, sive *Genu nixus*. Incipit: Οὗτός φασιν ἠερακλῆς ἐστὶν ὁ ἐπὶ τοῦ ὄφραος βεβηκώς.

Eod. averso. Στέφανος. Corona. Incipit: Οὗτος λέγεται ὁ τῆς ἀειάδης.

Ὀφιοῦχος. Serpentarius. Incipit: Οὗτός ἐστιν σκορπίου ἐσηκώς.

190. Σκορπίος. Scorpius. Incipit: Οὗτος διὰ τὸ μέγεθος.

Ἀρκτοφύλαξ. Arctophylax. Incipit: Περὶ τούτου λέγεται ὅτι ἀρκάς ἐστιν.

Eod. averso. Παρθένος ἀρκική. Virgo Arctica. Vox ἀρκική deest in excusis. Incipit: Ταύτην ἠσίοδος ἐν θεογονίᾳ εἶρηκε θυγατέρα Διός.

Δίδυμοι. Gemini. Incipit: Οὗτοι λέγονται Δίοσκουροι εἶναι. Desinit: ὅς καλεῖται τρίποις, pro quo rectè in excusis ἑρόποις.

191. Καρκίνος. Cancer. Incipit: Οὗτος δοκεῖ ἐν τοῖς ἄστροις πεθῆναι. Desinit: καταεθμούμενος ἐν τοῖς ἰβ ζωδίοις.

Ὀνων καὶ φάτης. Asellorum et Præsepis. Incipit: Ὅτι ἐπὶ γίγαντας ἐσρατεύοντο οἱ θεοί.

Hæc duo Capita in excusis cœunt in unum. Prius verò post vocem ζωδίοις mutilum est, à verbo scilicet καλοῦνται ad αὕτη.

Λέων. Leo. Incipit: Οὗτός ἐστι μὲν τῶν ἐπιφανῶν ἀστέρων.

Eod. averso. Ημιόχος. Auriga. Incipit: Τούτῳ λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἰδὼν παῖτα ἐν ἀνθρώποις ἄρμα ζεύξαντα ἵππων. Initium Mstum sive mutatis, sive trajectis verbis ab impresso discrepat aliquantum.

192. Ταῦρος. Taurus. Incipit: Οὗτος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις πεθῆναι.

Eod. averso. Κηφεύς. Cepheus. Incipit: Οὗτος ἐν τάξει τέταται (leg. τέτακται) τέταρτος.

193. Κασσιόπεια. Cassiopeia, aliàs *Cassiopea*. Incipit: Ταύτην ἰσορεῖ σοφοκλῆς ὁ παραγωγὸς πειπτιῆς ἐν ἀνδρομέδᾳ.

Ἀνδρομέδα. Andromeda. Incipit: Αὕτη καλεῖται ἐν τοῖς ἄστροις διὰ τὴν ἀθηνᾶν.

Ἴππος. Equus. Incipit: Τούτου μόνου τὰ ἔμπαρθεν φαίνεται ἕως ὀμφαλοῦ.

Eod. averso. Κριός. Aries. Incipit: Οὗτος ὁ φρίξον διακομίσαις καὶ ἥλλην.

Δελτωτόν. Deltoton. Incipit: Τούτῳ ἐστὶν ὑπὲρ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ κέμενον.

194. Ἰχθύες. Pisces. Incipit: Οὗτοι εἰσι τοῦ μεγάλου ἰχθύος ἔγγηνοι.

Περσεύς. Perseus. Incipit: Περὶ τούτου ἰσθρηται (in excusis ἰσορεῖται) ὅτι ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη.

Eod. averso. Πλειάς. Pleias. Incipit: Ἐπὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ ταύρου.

Λύρα. Lyra. Incipit: Αὕτη ἐννάτη καλεῖται ἐν τοῖς ἄστροις.

195. Κύκνος. Cygnus. Incipit: Οὗτός ἐστιν ὁ καλούμενος μέγας· ὃν κύκνω ἐκάζουσι.

Eod. averso. Ὑδροχόος. Aquarius. Incipit: Οὗτος δοκεῖ κεκλήσθαι ἀπὸ τῆς παράξενος ὕδροχόος.

Πάν. Pan. Incipit: Οὗτός ἐστι τῷ εἶδει ὁμοῖος τῷ ἀγρί πανί (leg. ἀγρίπανι).

196. Τοξότης. Sagittarius. Incipit: Οὗτός ἐστι ὁ τοξότης· ὃν οἱ πλεῖστοι λέγουσι κένταυρον εἶναι.

Eod. averso. Τόξον. Sagitta. Incipit: Τούτῳ τὸ βέλος ἐστὶ τοξικόν.

Αετός. Aquila. Incipit: Οὗτός ἐστι ὁ γανυμήδην ἀνακομίσαις εἰς οὐρανὸν τῷ διί.

Δελφίν. Delphinus. Incipit: Οὗτος ἐν τοῖς ἄστροις λέγεται πεθῆναι.

197. Ωρίων. Orion. Incipit: Τούτον ἠσίοδος φησιν εὐρύαλης τῆς μίνας.

Eod. averso. Κύν. Canis. Incipit: Περὶ τούτου ἰσορεῖται ὅτι ἐστὶν ὁ δοθεὶς εὐρώπη.

198. Λαγώς. Lepus. Incipit: Οὗτός ἐστι ὁ ἐν τῇ καλουμένῃ κυνηγίᾳ εὐρεθεὶς.

Ἀργώ. Argo. Incipit: Αὕτη διὰ τὴν ἀθηνᾶν ἐν τοῖς ἄστροις ἐτάχθη (in excusis εἰσήχη).

Sine Titulo. Κητός. Cetus. Incipit: Τούτῳ ἐστὶν ὁ ποσειδῶν ἐπεμφε.

Eod. averso. Ηριδανός. Eridanus. Incipit: Οὗτος ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ ἀρίωνος.

Ἰχθύς. Piscis. Incipit: Οὗτός ἐστι ὁ μέγας καλούμενος ἰχθύς.

Νέκταρ. Nectar. Incipit: Τούτῳ ἐστὶ ἐν τῷ παῖτα οἱ θεοὶ τὴν συνωμοσίαν ἔθεντο.

Κείρων. Chiron. Incipit: Οὗτος δοκεῖ χείρων εἶναι ὁ ἐν τῷ πηλῖῳ οἰκήσας.

199. Κόραξ. Corvus. Incipit: Τούτῳ τὸ ἄστρον κοινόν ἐστι ἀπὸ παράξενος.

Eod. averso. Sine Titulo, in excusis Προκύων. Procyon, sive *Antecanis*. Incipit: Οὗτός ἐστι ὁ παρὰ τοῦ μεγάλου κυνός.

200. Περὶ τῶν ἑπταπλάτων (in excusis Πέντε Ἀστέρεις). De V. Planetis. Incipit: Περὶ τῶν πέντε ἀστέρων τῶν κελευμένων πλανητῶν.

Περὶ τοῦ γαλαξίας. De Galaxia, sive Orbe Lacteo, aut Via Lactea. In excusis Κύκλος Γαλαξίας. Incipit: Οὗτος γίνεται ἐν τοῖς φαινομένοις κύκλοις. Desinit: ἀποτελεσθῆναι τὸν γαλαξίαν κύκλον:—

Continuò excipit *Constantini Lascaris* autographa hæc Subscriptio:

Κωνσταντῖνος ὁ λάσκαρις ἢ ταῦτα χειρὶ ἰδίᾳ ἐσημειώσατο.

Hoc est: *Constantinus Lascaris hæc etiam manu suâ annotavit.*

Libri Mstus, et impressus planè inter se congruunt, nisi quòd Stellarum cuiusque Sideris Summa rarius in illo subnectitur; id verò cum fit, Msta plerumque ab impressâ vel Exemplaris vitio, vel Exscriptoris culpâ dissidet. Hoc autem *Catasterismorum* opus ad *Arati* explanationem videtur omnino pertinere, tum quia eundem Siderum ordinem servat ac ille in suo Carmine; tum quia inter Commentarios ad illum spectantes, illiusque proximè Vitam à *Lascari* collocatur. Ad ejus denique Operis Auctorem quòd attinet, non alius est (si conjecturæ locus) quàm *Eratosthenis*, aliàs *Hipparchi* nomine ornatus, *Arati Phænomenon* Explanator, cujus Commentarium *Uranologio* supra laudato *Petavius* inseruit.

205. Γένος ἀράτου τοῦ ποιητοῦ. Genus *Arati* Poetæ. Incipit: Ἀρατὸς ὁ ποιητὴς γένει μὲν ἦν ἀπὸ σόλων τῆς κλικίας. Idem est, si particularum dictionum varietates, easque nullius momenti demas, quòd pag. 202. edendum curavimus.

Eod. averso. Ἄλλως περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ. Aliter de ejusdem Vita. Initium: Ἀρατὸς πατρὸς μὲν ἀθηνοδώρου· μητρὸς δὲ λητοφίλας. Hujus facta est mentio pag. 203. col. 1.

206. averso. Περὶ τῶν φαινομένων ἀράτου. De Phænomenis *Arati*. Incipit: Πρῶτον μὲν ἀπαγγέλλει παρομοίον εἰς τὸν δία. Desinit: οὐ διεξέρχεται καθάπερ οἱ φιλόσοφοι. Hæc nimirum est *Arati Phænomenon* Hypothesis, quæ præmittitur *Theonis* in ea Scholiis apud *Morellium* Græcè excusis anno MDLIX. in 4.º

207. averso. Expers tituli Excerptum aliud, incipiens: Βουλόμενος ὁμοίως τῷ κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαῖραν; desinens verò: ἀγοραῖος· βουλαῖος· βονταῖος (leg. βρονταῖος) ἢ τὰ ὅμοια.

Et continentur posteriora duo Capita *Λεωντίου μηχανικοῦ* περὶ κατασκευῆς ἀραπειας σφαιρας, *Leonis Mechanici de Compositione Arati*

tea Sphæra, quorum prius inscribitur Πῶς δὲ ἰτᾶν σφαῖραν, *Quomodo oporteat Sphæram collocari*; posterius Διαιρέσις τῆς σφαιρας, *Divisio Sphæra*: Utraque autem in *Arati* laudatâ modo Editione *Morellianâ*, pagg. 131. et 132. reperias et ritè divisa, et inscriptionibus suis donata, quæ hîc in unum confusa, titulisque destituta cernuntur.

208. averso. Continuò subeunt brevictulæ Excerptiones duæ de *Cælo*, ex incertis Auctoribus:

209. Inscriptione prætermisâ, In *Arati* Phænomena Commentarius. Incipit: Ἐκ διὸς ἀρχαίμεθα. πάνυ σπουδαιότερος ὁ ἀρατὸς τὴν τῶν ἀστρων μέλλων διεξίεναι θέσιν τὸν πατέρα τούτων καὶ δημιουργὸν δία ἐν ἀράτοις παροσφανεῖ. Desinit: τὸν κίσιον φησιν ὁ ἐφόρει μετὰ θάνατον τῆς ἀειάδης ἰχυροπαθῶν ἀπέθετο καὶ *** Cætera deficiunt. Est verò Pars tantum ex initio Scholiorum *Theonis* in eundem *Aratum*, quæ *Morellianis* typis prodire.

212. Sine titulo, *Constantini Lascaris* idographa Scheda, minutis constans Excerptis hujusmodi:

Πρόσταγμα θεοῦ διὰ ἀγγέλου τῷ ἀγίῳ πατριάρχῳ: Mandatum Dei per Angelum Sancto *Pachomio*.

Τοῦ μεγάλου βασιλείου ἐν τῷ ζ κεφάλαιῳ τῶν ἀσκητικῶν. *Basilii Magni* in Capite VII. *Asceticorum*.

Τοῦ ὁσίου πατρὸς κασιανῶ τοῦ ῥωμαίου ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν ἐν αἰγύπτῳ κοινοβίων ἀσιανῶν: S. Patris *Cassiani Romani* ex Constitutione *Asianorum* in *Ægypto Cœnobiorum*.

Ἐκ τοῦ κανονικοῦ πεμπτοῦ κανὼν τῆς α ἢ β συνόδου. Ex Canonico *Quintus Canon* I.^{us} et II.^{us} Synodi:

LXVIII.

Chartaceus in quarto, typis excusus, non manu scriptus; grandibus quadratisque litteris elegantissimæ formæ; apicibus singulas voces notantibus; chartâ luculentâ; foliorum item numeris (quorum summa 269) adscriptis; non impressis; hoc insignis titulo:

Ἀνθολογία διαφορῶν ἐπιγραμμάτων, ἀρχαίως συυπεθειμένων σοφοῖς, ἐπὶ διαφορῆς ὑπὸ θέσιν, ἐρμηνείας ἐχόντων ἐπίδειξιν. καὶ παραγράμματα ἢ γενομένων, ἢ ὡς γενομένων ἀφήγησιν. διηρημένου δ' εἰς ἐπιτά τμήματα τοῦ βιβλίου καὶ τούτων εἰς κεφάλαια κατὰ σοιχεῖον διέκτεθειμένων, τὰ δὲ περιεχει τὸ ἀρῶτον, et cætera quæ paginam totam implent.

Loci, Typographi, Anni prorsus indicio

caret; quippe cuius fini detractum est VII. foliorum Opusculum, nempe *Joannis Lascaris* Græcum Epigramma, Latinamque ad *Petrum Medicem* Epistolam complectens, in cuius postremo folio averso id Anthologiæ Opus indicatur *Impressum Florentiæ per Laurentium Francisci de Alopa Venetum III. Idus Augusti. M.CCCC.LXXXIII.* Cur autem hujus. Editionis nonnulla Exemplaria talis indicii defectu laborent, causam esse tradit *Maittairus Annal. Typogr. Tom. I. Edit. Amstelod. MDCCXXXII. pag. 102.* quòd ejusmodi Opusculum non semel fuerit avulsum, et à quibusdam litterariæ antiquitatis studiosis seorsim servatum. Atque hujus quidem rei fidem facit *Codex LIII.* qui supra *pag. 179. col. 2.* Resecem hunc librarium corollarii vice annexum continet, de quo ibi enucleatiùs.

At quorsùm Mstos inter Codices Liber impressus? Quia manu scripti nonnihil habet, bina videlicet folia impressis antecedentia, chartæ manûsque recentioris, sed ignotæ; minutis item ac informibus, ambiguisque litteris exarata, in quibus Astrologica quædam *Dorothei Sidonii* et *Annubionis*, sive *Annubii* Carmina occurrunt. Horum singulas Inscriptiones accipe:

Ἐκ τῶν ἠφαγγίανος τοῦ θηβαίου ἐκ τοῦ α' περὶ τῶν κατάρχων: ἐκ τῶν δωροθέου. Ex Libris Hephæstionis Thebani, ex I.º de Principiis. E Scriptis Dorothei. Versus scilicet hexametri XXI. de Signis, quibus Urbes, Regionnes, vel Populi subjacent.

Ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ δωροθέου περὶ ὀρίων: Ex ejusdem Dorothei Scriptis de Finibus (Stellarum, sive Planetarum). Versus item hexametri XLI. quibus traditur, quot Fines, sive Partes in quovis Signo singuli Planetæ obtineant.

Δωροθέου περὶ τριγώνων: Dorothei de Trigonis. Versus XIII. pariter hexametri.

Τοῦ αὐτοῦ ἐν οἷς χαίρουσι τόποις οἱ ἀστέρες: Ejusdem, Quibus in locis gaudeant Astra. Hexametri tantùm IV.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑψομάτων: Ejusdem de Altitudinibus. VII. etiam Hexametri.

Περὶ μοῖρας ὠροσκοπούσης ὡς ἀννουβίαν ἐν τοῖς ἐλεγείοις. De Parte horoscopante (sive, ut *Salmasius* interpretatur, *De Parte in qua est ὠροσκοπός*) quemadmodum (docet) *Annubion* in Elegiis. Versus elegiaci XII.

Omnium verò summa LXXXVIII. Quos quidem omnes, licet ex iis aliquot *Salmasius* aut in *Exercitationibus Plinianis*, aut in *Diatriba de Annis Climactericis*, tanquam ineditos, ediderit; placuit tamen è tenebris erutos in Orbis Litterati lucem proferre, gratum eruditis hominibus munus existimanti, si vetustissimorum ac prope ignotorum Poetarum de peregrinâ et reconditâ Disciplinâ disserentium insignes reliquias obtulero. Res autem à nobis summâ diligentiam, fide, religione præstabitur, tum ipsis Auctorum verbis repræsentandis, tum scribendi ac interpungendi ratione observandâ, si grandiores litteras excipias, quas singulis Versibus majoris perspicuitatis gratiâ præponemus; sive Argumentorum Titulis, aut Sectionibus ad Msti Codicis normam, quàm maximè deceat, digerendis; sive Carminum serie, situ, divisione ad eandem omnino conformandâ; sive ipsis etiam Vitiis scrupulosiùs exprimendis; ad hæc singulis locis, ubi Versus quosque *Salmasius* protulit, indicandis; postremò Notis, variis Lectionibus Castigationibusque, quoties se dederit occasio, pro virili parte subjungendis. Omnia porrò hujusmodi Carmina sequuntur hoc exemplo.

Ἐκ τῶν ἠφαγγίανος τοῦ θηβαίου
ἐκ τοῦ α' περὶ τῶν κατάρχων:
ἐκ τῶν δωροθέου.

Κριός.

Ἀρχαίη βαβυλῶν τυρίου βήλοιο πόλισμα (1)
Υἱατα δ' ἀρραβίη γέπων χθονὸς ἀργύπιοιο:
ταῦρος. Θηρὶ δ' ὑπέφρωται κλίμα μηδικὸν ἀρραβίη τε.
Ἡ δὲ κ' εὐβάλοιο καλὸν πέδον ἀργύπιοιο:
δίδυμοι. Ἐπὶ δὲ φωνῆεν κλίμα κατωπαδικῶν ὑπὸ τῶδε

Ἡ δὲ

Ν Ο Τ Α Ε.

(1) Hunc primum et sequentem Versum adducit *Sal-*

masius Exercitat. Plinian. in Solin. Parte II. pag. 1227.

Η δέ τε παρθέτων (2) ἢ φοινίκων θεοτεύκτων :
 χερκίνοσ. Τῷ δ' ὑπὸ θρηκῶν (3) ἢ ἀθιόπων κλίμα κείται :
 λέων. Τῷ δ' ὑποκαίθ' ἑλλάσ, φρυγίθ' ἄμα ἢ τόμα πόντου : (4)
 παρθένοσ. Τῷ δ' ὑπὸ πᾶσα ῥόδω ἢ κυκλάδες ἄμμιγα ἦσσι,
 Καὶ δρυὲσ ὠγύγια ἀρκάδες ἄνδρες ἔδεσκον· (5)
 Καὶ βαθυδίνησ τε μεγάσ ῥόοσ ὠκεανοῖο·
 Καὶ κλίμ' ἀχαικὸν ἔχε λακωνίδωσ ἠδὲ λακόνων :
 ζύροσ. * * * * * κλίμα κυρήνησ ὑπὸ χιλῆσ·
 Ἰταλίη χάρη τε πέλει πλάστιγγασ ὑπ' αὐτάσ :
 σκορπίοσ. * * * * * ὑπὸ δ' αὐτὸν ἔπλετο πᾶσα
 Καλχιδῶν τυρίησ διδύωσ δόμν θεία (6)
 Ἀμμωνοσ λυβίη τ' ὑπ' ὄμμασι σικελίη χθών :
 τοξότησ. Ἐπρωταὶ δ' ὑπὸ τῷδε βαθύπλουτον κλίμα γάλλων·
 Καὶ κρήτη κρονίδου διόσ (7) προφὸσ, ἠδὲ τε μύσησ
 Ἀρπαγίμησ ὑμέναιοσ ἔφυ κρατερῆσ εὐρώπησ :
 Τῷ δ' ὑπὸ κίμμερήν τετακταὶ χθών ἢ πανέρημοσ.

Ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ δωροθέου
 περὶ ὀρίων :

κριόσ. Εἴξ δ' ὀρίων ἐτύχην μοίρασ φαέθων ἐνὶ τούτῳ (8)
 Τὰσ πρώτασ μετέπειτα δ' ἴσασ λάχην ἢ κυθήρεια·
 Ὀκτώ δὲ φίλων τριτάτασ πυρόεισ δὲ τε πέντε·
 Τὰσ δ' ὑπολειπομένασ ἔλαχην φαίνων ἴσα θούρω :
 ταῦροσ. Ὀκτώ δ' ἔλλαχε (9) πρώτασ ὀρίων μοίρασ κυθήρεια
 Ἐν τούτῳ φίλων δὲ μετ' αὐτὴν ἔλλαχε μοίρασ
 Δίεσ πρῆισ ἢ φαέθων ἔλαχ' ὀκτώ· πέντε δὲ φαίνων·
 Τὰσ δ' ὑπολειπομένασ ἔλαχε πυρόεισ μετὰ τούσδε :
 δίδυμοι. Στίλβων ἐν τούτῳ πρῶτερασ ἔξ ἔλλαχε μοίρασ·
 Τὰσ δ' ἴσασ φαέθων τριτάτασ παφίη λάχε πέντε· (10)
 Ἐπὶ δὲ θούρωσ ἄρησ· ἔξ δ' αὖ φαίνων μετέπειτα :
 χερκίνοσ. Ἐπὶ δὲ τὰσ πρῶτερασ ὀρίων μοίρασ λάχε θούρωσ (11)
 Ἐν τούτῳ μετέπειτα δὲ ἔξ λάχην ἢ κυθήρεια·
 Τὰσ δ' ἴσασ ἑρμείασ· (12) φαέθων ζεὺσ ἐπὶ μετ' αὐτὸν·
 Δίεσ δὲ δύο πυμάτασ ἔλαχε κρόνοσ ἀγκυλομήτησ :
 λέων. Εἴξ δ' ἐπάχει φαέθων πρῶτερασ μοίρασ ἐνὶ τούτῳ·
 Πέντε δ' ἔχει παφίη φαίνων δ' ἔχει ἐπὶ μετ' αὐτὴν·
 Εἴξ δ' ἔχει ἑρμείασ πυμάτασ δ' ἔξ ἔλλαχην ἄρησ :

Ἐπὶ δὲ

(2) Quæ sit ea gens, non invenio; neque alia succurrit ejus nomini aliquatenus consona, nisi Παροῦαι, sive Παροῦαί, de quibus Plutarchus et Stephanus Byzantinus. Vide hunc à Thoma de Pinedo illustratum, in Παροῦαί.

(3) Si pro θρηκῶν legas θρηκίω, inoffenso pede Versus decurret.

(4) Hunc Versum refert idem Salmasius in Præfat. ad Diatribam de Annis Climactericis.

(5) Hic Versus uno pede caret. Fortè repetendum est initio Τῷ δ' ὑπὸ, ut in superioribus repetitum Τῷ δ' ὑπὸ; sin minùs, alia quæpiam vox desit necesse est.

(6) Pro Καλχιδῶν lege Καρχιδῶν, Carthago. Posteriora carminis suo etiam vitio laborant: adeoque pro δόμν substituendum putem ἢ δώματα.

(7) Ut suis Versus numeris constet, addendus articulus ἢ.

(8) Versum hunc et tres consequentes laudatus supra Salmasius exhibet cum Exercitat. Plinian. Parte I. pag. 652. tum Diatribâ de Ann. Climacter. pag. 289. In primo autem Versu pro ἐτύχη legit ἐπέχει; in tertio ἑ-

τέτε τρίπτος pro τριτάτασ. Ex iisdem quoque posteriores duos repetit Exercitat. Plinian. Parte II. pag. 1235. Ad oram verò Codicis nostri exteriorem, ex adverso quarti Versus adscriptæ sunt manu, quæ cætera, variorum Lectiones, nempe ἴσασ pro ἔλαχε, et λάχε pro ἴσασ: ita ut is in hunc modum sit legendus:

Τὰσ δ' ὑπολειπομένασ ἴσασ φαίνων λάχε θούρω.

Qua quidem verborum mutatione Carminis labes dertergitur; nusquam tamen variat apud Salmasium hujus lectio, neque de metri vitio quidquam annotatur; licet ἴσα priorem syllabam producat.

(9) Adde τὰσ, quemadmodum in alio Versu inferius additur: sic numeris hic constabit suis.

(10) Et hunc et sequentem Versum refert Salmasius Exercitat. Plinian. Parte II. pag. 1235; verum loco τριτάτασ rectè edidit τριτάτη.

(11) Hunc etiam et sequentem idem adducit ibidem; at in posteriore pro δὲ legit ἢ.

(12) Pro ἑρμείασ legendum ἑρμῆσ, quo Versus mensura constet.

- παρθένος. Ἐπὶ δὲ τὰς πρῶτας ἔλαχε γίλβων ἐπὶ τοῖς μοίρας·
Καὶ δέκα κύβους ἔχει· φαέθων δὲ κατ' αὐτὴν τέσσαρας· (13)
Ἐπὶ δ' ἄρης· πυμάτας δύο δ' ἔλλαχε φαίνων·
- ζυγός. Ἐξ δ' ὀρίων μοίρας ἔλαχεν φαίνων ἐνὶ τούτῳ·
Ὀκτώ δὲ γίλβων ἄστῃρ μέγας ἑρμάωνος·
Ἐπὶ δὲ ζεὺς φαέθων· παρῆν δ' ἴσας λάχεν ἐπὶ·
Τὰς δ' ὑπολειπομένας δισδὲς λάχεν ἄρεος ἄστῃρ·
- σκορπίος. Ἐπὶ δὲ τοὶ μοίρας ὀρίων πυρόεις λάχε τούτου·
Τέσσαρας δ' (14) αὐ παρῆν· ὀκτὼ γίλβων μετέπειτα·
Πέντε ζεὺς φαέθων· πυμάτας δ' ἐξ ἔλλαχε φαίνων·
- τοξότης. Δώδεκα δὲ πρῶτας φαέθων μοίρας λάχε τούτου·
Πέντε δὲ τοὶ παρῆν· τρίτας γίλβων μετὰ τούτῳ·
Τέσσαρας ἑρμείας ἔλαχε· φαίνων δὲ τε πέντε·
Τὰς δ' ὑπολειπομένας ἄρης λάχε δις δύο μοίρας·
- αἰγόκερος. Ἐπὶ (15) τὰς πρῶτας ἔλαχε γίλβων παλὶ μοίρας·
Ἐπὶ δὲ τοὶ φαέθων· δις τέσσαρα ἢ κυθέρεια·
Φαίνων δις δύο ἔχει· πυμάτας δ' ἄρης ἴσας (16) τούτῳ·
- ὕδροχόος. Ἐπὶ δὲ τὰς πρῶτας ἑρμῆς λάχεν· εἴτα μετ' αὐτὸν,
Ἐξ μοίρας κύβους· φαέθων μετέπειτα λάχ' ἐπὶ·
Πέντε δὲ θούρος ἄρης· πυμάτας δὲ χρόνος λάχε πέντε· (17)
- ἰχθύεις. Δώδεκα δὲ πρῶτας λάχε κύβους ἀπάσας· (18)
Δις δὲ δύο φαέθων· γίλβων τρεῖς· ἐννεὰ θούρος·
Τὰς δ' ὑπολειπομένας δισδὲς φαίνων λάχε μοίρας· †

Δωροθέου περὶ τριγώνων·

- Κριὸς χαιτήεις τε λέων τόξοιό τε ρυτήρ (19)
Ἡῦματα ἡελίοιο· διὸς δὲ τε νύκτες ἕασιν
Ἀλάγδην· ἀγρὸς δὲ χρόνος τετάρτην λάχεν αἴσαν·
Ταύρου παρθενικῆς τε καὶ αἰγόκερω κρατεύουσιν (20)
Ἡῦματα ἀφρογένῃ· νύκτας δὲ τε δῖα σελήνη·
Καὶ τρίτατος μετὰ τοῖσι θεοῖς πολέμοισιν ἀνάσων·
Ἐν δὲ νυ παρθενικῇ, μαίης πρῶτα λάχεν κοῦρον· (21)
Ἐν διδύμοις ζυγῶ τε καὶ ὕδροχόω κρύβεντι,
Ἡμάπος φαίνων· ἀτὰρ ἔννεχος ἀργειφόντης·
Τούτων δ' ὕσατῆν κρονίδης μοιράσατο τάξιν·
Καρκίνον αὐτὲ λάχεν καὶ σκορπίον ἠδὲ τε λοισθοῖς (22)
Ἰχθύας· ἡματι κύβους, πυρόεις δὲ τε νυκτὸς·
Καὶ μετὰ τοῦς ἐλικῶπις ἔχει βασίλισσα σελήνη· †

Τοῦ

(13) Is Versus et sequens dictionum defectu et collocatione præposterâ peccant. Quare sic restitui posse duxerim:

Καὶ δέκα κύβους ἔχει (μοίρας) φαέθων δὲ κατ' αὐτὴν·

Τέσσαρας ἐπὶ ἄρης· πυμάτας δύο δ' ἔλλαχε φαίνων·

(14) Tolle δ', ne Versus grandius ambulet.

(15) Adde contra δ', ne claudicet.

(16) Propter ἴσας, bis longam quantitate vocem, Versus longiusculus est; fortè λάχε, quod alibi frequenter usurpatur, reponendum.

(17) Hunc affert Salmasius *Exercitat. Plinian. Parte II. pag. 1235.*

(18) Versum hunc et subsequentes duos idem *ibid.* transcribit; sed in primo post vocem πρῶτας supplet

μῶρας; quæ in Msto Exemplari desideratur; atque ita suam ille mensuram implebit.

(19) Hunc perinde ac sequentem idem Auctor exhibet in *Diatribâ de Ann. Climacter. pag. 291*; tametsi in posteriore scribit Ἡῦματος pro Ἡῦματα, et νυκτὸς ἕασιν pro νύκτες ἕασιν.

(20) Et hunc et sequentem alterum idem *ibidem* adducit; at in altero profert Ἡῦματος ἀφρογένης pro Ἡῦματα ἀφρογένῃ, et νυκτὸς pro νύκτες.

(21) Hunc et proximè sequentes duos *ibidem* representat. In primo tamen μαίης pro μαίης ponit; in secundo διδύμοισι pro διδύμοις, ac rectè quidem; nam ζυγὸς priori syllabâ corripitur; tametsi alio in Versu productum infra videas.

(22) Hunc et sequentem promit idem in *Diatriba de Ann. Climacter. pag. 292*; sed in posteriore post ἡματι adjungit μιν, unde sua metro integritas.

Τοῦ αὐτοῦ ἐν οἷς χαίρουσι τόποις
οἱ ἄγέρες: +

Ἐκ δ' ἄρατοι τούτων μάλλον χρόνος ἐν ὑδρηχόῳ
Zeus δ' ἐνὶ τοξευτῇ κ' σκορπίῳ ἠδέται ἄρης.
Κύριος δ' ἐν ταύρω γάννυται νόον· ἐν δὲ νυ κούρη
Ἐρμείας* (23) εἰς δ' ἐστὶ δόμος φωστῆρος ἐκάστου: ++

Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑψώματων:

Ἡ ἥλιος κλειῖο κατ' ἐννέα κ' δέκα μοίρας
Υψοῦται· μήνη δὲ περὶ τετάρτην ταύροιο·
Ἐικοστῇ δὲ μιῇ ζυγῶ χρόνος ἀργίος δὲ,
Καρκίου ἐν δεκαπέντε· καθ' ἑβδομάδας δὲ τετάρτη
Ἄρης ἀρχέρω· περὶ δ' ἐννέα τεσσαράκι κύριος
Γ' χθύσι· παρθενικῆς τρίτην κατὰ πεντάδα ἑρμῆς·
Αἱ δὲ ταπεινώσεις, ὑψώματα ἐν διαμέτρῳ:

Περὶ μοῖρας ὠροσκοπούσης ὡς ἀννουβίων
ἐν τοῖς ἐλεγείοις.

Ὁρόνομος δὲ μάθοις ὄραν ἄτερ ἄγρασιν ἄλλοις (24)

Σκεπτόμενος μήνην κ' μέγαν ἥλιον.

Ἡμερινῇ γενέσει μὲν ἀπ' ἡλιόιο νόησας

Οἴκου δεσπόζων ἔνθα βέβηκε θεὸς

Κεῖθε δὲ ἐφοιχιδὸν ἀριθμηθῆμεναι ἄγρα

Μέγρι σεληναίης ἀγέρος ἰσαμένου.

Πάντα δ' ἀπ' ἡλιόιο διέκβαλε τοῦτον ἀριθμῶν·

Εἰς ὅ, π' δ' ἂν λήξῃ, κεῖθι κ' ὠρονόμος.

Χρῆ δὲ σεληναίης πωρτέρης ἀνελέσθαι ἀριθμῶν,

Ὁρῆν νυκτερινῆν σκεπτόμενον θέματος.

Εἰ δὲ κεν ἥλιος ὀλίγας μοίρας ἔχει ἄγραν,

Χρῆ τετράγωνά θ' ὄραν κ' διάμετρα τόπων: ++

(23) Hunc, si primam vocem Ἐρμείας exceperis, idem adducit *Exercitat. Plinian. Parte I. pag. 654.*

(24) *Annubionis* priorēs tantum octo Versus exhibet Salmasius *ibid. pag. 655*; sed alicubi ejus, et Codicis nostri discordat Lectio; is enim in Versu primo legit: Ὁρόνομον δὲ μάθοις ὄρας. Utravis tamen, modò Ὁρόνομου retineas, probabilis. Ὁρόνομος verò, quæ vox à Lexi-

cis vel locupletissimis abest, auctore Salmasio, idem quod Ὁροκόπος. Quintus autem Versus ita apud eundem se habet:

Κεῖθεν δὲ φοιχιδὸν ἀριθμηθῆμεναι ἄγρα.

Qui, si ἀριθμηθῆμεναι reponas, ut noster habet Codex, minimè claudicabit.

Itaque ex octo et nonaginta Versibus hujusmodi Astrologicis, quos recensuimus, tres et triginta solummodò Salmasius sive in *Exercitationibus Plinianis*, sive in *Diatriba de Annis Climactericis* publicavit. At mirum hoc sanè, quòd ne unum quidem ediderit, qui nostro in Codice desideretur. Cæterum (ut rem paucis absolvam) unus Liber penè totus impressus plura (quis credat?) locupletando exornandoque Catalogo suffecit, quàm alii bene multi Mstis; plus denique Folia tantum duo quàm densi Codices ad explendam eruditi Lectoris aviditatem contulere.

LXIX.

Chartaceus in quarto, foliorum 186. chartâ solidâ satis et lævigatâ, sed fuscâ;

litteris quidem perspicuis, neque inelegantibus, at madore magnam partem vel caducis, vel penitus evanidis; Sæculo XIV. circiter dimidiato unâ manu descriptus: qui *Synnesii Cyrenæi Philosophi et Rhetoris*, Ptolemaidis postea Episcopi, complures Sermones et Epistolas complectitur, hoc ordine procedentes.

Fol. 2. Σωσιπίου κυρηναίου φιλοσόφου κ' ῥήτορος φελάκρας ἐγκώμιον. λόγος πρῶτος + *Synnesii Cyrenæi Philosophi et Rhetoris Calvitii Encomium. Sermon Primus. Incipit: Δίῳ νι τῷ χευσῶ τὴν γλωτταν ἐποιήθη βιβλίον κόμης ἐγκώμιον. Desinit: εἴη δὲ τῆς τῶν πολλῶν ἀφελείας ἕνεκα, καὶ τόνδε τὸν λόγον ἀειλήφθαι ταῖς χερσίν +*

16. averso. Τοῦ αὐτοῦ: Δίῳ νι περὶ τῆς κατ' αὐτὸν διαγωγῆς: λόγος δεύτερος + Ejusdem Dio, sive

sive de ipsius Vitæ instituto. Sermo Secundus. Incipit: Φιλόφρατος μὲν ὁ λήμιος ἀναρχάφρων τοὺς βίους τῶν μέγεις αὐτοῦ σοφιστῶν. Desinit: αὐτὴ μένουσα παρεβαρβῆ κινουμένη τῷ μίλει +

33. averso. Λόγος γ'. Αἰγύπτιοι ἢ περὶ προνοίας: Λόγος α': θεωρία + Sermo Tertius. Ægyptii, sive de Providentia. Sermo I. Protheoria, hoc est Præfatio. In *Petaviana* Synesii Operum Editione titulus est Περὶ Προνοίας ἢ Αἰγύπτιος, quem ille, ut minùs rectum, ad oram emendat quemadmodum hîc se habet.

Præfatio incipit: Γέγραπται μὲν ἐπὶ τοῖς παύροις παισὶ; Sermo verò: Ὁ μῦθος ἀργύπιος περιττοὶ σοφίαν ἀργύπιοι. Desinit: ὃν οὐχ' ὅσιον ἐξαγρεύειν οὐδὲ ἐν μύθου σχήματι + + +

50. averso. Λόγος δ'. Αἰγύπτιοι ἢ περὶ προνοίας λόγος δεύτερος + Sermo IV. Ægyptii, sive de Providentia, Sermo Secundus. Incipit: Αρχεται δὲ ὑποσημαίνειν ἐνθένδε (in excusis ἐπιθεῖν) τὰ τῶν θεῶν. Desinit: ἀμέραι δ' ἐπίλοιποι, μάρτυρες σοφώτατοι +

59. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς παιόνιον ὑπὲρ τοῦ δωροῦ. τὸ δὲ ἦν ἀφρολάβιον. Λόγος ε'. Ejusdem ad Pæonium de Dono, quod erat Astrolabium. Sermo V. Incipit: Ακούαν σου τρώων ὑπὲρ φιλοσοφίας ἀνακαυτῶντος. Desinit: κλεινὰ μεσημεριῆς νέντρα συναλύσιος: + Postrema Tituli verba τὸ δὲ ἦν ἀφρολάβιον desunt in Editione *Morelliana* *Petaviana* insertâ.

62. averso. Λόγος ς'. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐνυπνίων: θεωρία + Sermo VI. Ejusdem de Insomniis. Protheoria, sive Præfatio. Hujus initium: Αρχῶν οἶμα καὶ λίαν πλατωνικόν. Ipse verò Sermo incipit: Εἰ δὲ εἰσὶν ὑπνοὶ τρωφῆται. Desinit: ἀγαθὸς ἐστὶ φύλαξ ὅταν κατὰ θεόν τι πετεύηται +

78. averso. Λόγος ζ'. Τοῦ αὐτοῦ περὶ βασιλείας: - Sermo VII. Ejusdem de Regno.

Ad oram Codicis exteriorem amplior hîc Titulus antiquâ manu exaratus: Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν αὐτοκράτορα περὶ βασιλείας: - Id est: *Ejusdem Sermo ad Imperatorem de Regno*. Alterum hunc supra Titulum antiquior ipso apparet ibidem talis Nota: + Πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἀρκάδιον, nempe *Ad Imperatorem Arcadium*: quâ *Dionysii Petavii* egregiè confirmatur sententia, qui in suis ad *Synesium* Notis hanc Orationem ex ejus argumento, non ex titulo Codicis ullius Msti auctoritate prædito, Imperatori *Arcadio*, non *Theodosio*, ut tradit *Evagrius*, inscriptam fuisse contendit. Is autem Sermo incipit: Ἀρα εἰ μὴ τις ἐκ πόλεως ἦνοι μεγάλης τε

καὶ πλουτούσης. Desinit: ὅταν περὶ ὧν αἱ πόλεις ἀποῦσι, παρέχω λόγον καὶ δέχωμαι +

Recensitos hactenus Sermones alio prorsus ordine, atque in *Petaviana* Synesii Editione occurrunt, patet esse digestos. Eodem præterea vetusta manus, ei quæ ipsos descripsit, ni fallor, penè æqualis, brevibus aliquot Notis Scholiisque per margines dispersis illustravit.

99. Hinc ad Codicis usque finem consequuntur *Synesii Epistole*, hoc tantum præfixo Titulo, aliâ quidem, sed veteri manu exarato: Συνησιού κυρηναίου ἐπισκόπου Πτολεμαίδος: - Synesii Cyrenæi Ptolemaidis Episcopi.

Νικάνδρω. Nicandro. Initium: Παίδας ἐγὼ λόγους ἐγεννησάμην.

Ἰωάννη. Joanni. Initium: Αφοβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ εὐοπίῳ. Euoptio Fratris. Initium: Τρίτη μὲν ἦν ἀρχὴν κειμένη.

100. Τοῖς πρεσβυτέροις. Presbyteris. Initium: Ἀγαθὸν πεποιθένα ἐπὶ κύριον.

101. Τῷ ἀδελφῷ + Fratris. In excusis accedit Εὐοπίῳ. Euoptio. Initium: Λύσαντες ἐκ βενδιδέου πρὸ δέλης ἔφας.

107. Ανυσίῳ + Anysio. Initium: Ὁ δὲ καρπὸς ἐπὶ μέλλει. Supra δὲ scriptum δὴ, tantumquam emendatio.

Θεοδώρῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ + Theodoro et Sorori. Initium: Πῶς δοκῆτε δέδηγμα τὴν καρδίαν.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ. Fratris. Initium: Οὐ μὴ ἐρεῖς ὡς ἔλαθεν ὑμᾶς.

Θεοφίλῳ ἀρχιεπισκόπῳ + Theophilo Archiepiscopo. Initium: Βαθύ σε γῆρας καὶ λιτὰ παρὸν περιμένειεν.

108. Τῇ φιλοσόφῳ ὑπατία + Hypatiæ Philosophiæ studiosæ. Initium: Αὐτὴν σε καὶ διὰ σου τοὺς μακαριωτάτους ἐταίρους ἀσπάζομαι.

Τοῖς πρεσβυτέροις + Presbyteris. Initium: Οὔτε ἄλλοτερον ὑμῶν ἐγὼ περιῆν.

Eodem averso. Κυρίλλῳ + Cyrillo. Initium: Ἰθὶ παρὰ τὴν μητέρα τὴν ἐκκλησίαν.

109. Πέτρῳ πρεσβυτέρῳ + Petro Presbytero. Initium: Θεὸς ἠγάθησθε παντὸς ἔργου καὶ λόγου.

Eodem averso. Ανυσίῳ + Anysio. Initium: Οὕτως ἀμύνουσι γενεῖσι παῖδες.

Τῇ φιλοσόφῳ ὑπατία + Hypatiæ Philosophiæ studiosæ. Initium: Οὕτω πάνυ πέτραγα ποιήσως.

Τῇ αὐτῇ. 115. Eidem. XVI. (Epistola). Initium: Κλινοπέτης ὑπηγόρευσα τὴν ἐπιστολήν.

110. Ἡλιοδώρῳ + 117. Heliodoro. XVII. Initium:

tium: Πολλά ἀγαθὰ τῷδε γένοιτο. In excusis Πολλά καὶ ἀγαθὰ γένοιτο τῷ δέῳ.

Τῷ ἀδελφῷ + ιθ'. Fratri. XVIII. Initium: Οὐ δέῳνα βουλευτῆς μὲν ἐστὶ πόλεως.

Eodem averso. Ηρώδη καὶ μαρτυρίῳ + ιθ'. Herodi et Martyrio. XIX. Initium: Οὐκ ἐν ἀγία μοι δοκῶ πεποιῆσθαι.

Διογένει + κ'. Diogeni. XX. Initium: Ἐως ἐπὶ περὶν ὁ μακαριτῆς θεόδωρος.

Ηγεμόνι + κα'. Duci. XXI. Initium: Εἰ τοῦ θεοδώρου μνήμη παρὰ τῇ σεμνοφρετείᾳ τῇ σῆ.

111. Αναστασίῳ + κβ'. Anastasio. XXII. Initium: Ἡσθην ἀλλὰ πῶς οἶει.

Διογένει + κγ'. Diogeni. XXIII. Initium: Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ σύρων τρυφή.

Σιμπλικίῳ + κδ'. Simplicio. XXIV. Initium: Ἐδει μὲν τοι τῆς τύχης τὰς γνώμας μὴ σωεξαίρεσθαι.

Ηλιοδώρῳ + κε'. Heliodoro. XXV. Initium: Ἐμοὶ μὲν συμφέρεισι τοῖς ἐναυτοῖς.

Eodem averso. Κόνσταντι + κς'. Constanti. XXVI. Initium: Εἰ δὲ φιλοσοφίας πμᾶς ἀρετῆν.

Omisso Titulo, κζ'. XXVII. In excusis Τρωίλῳ. Troilo. Initium: Ἀλλ' εἰ μήτε κυρηναῖοι.

Σιμπλικίῳ + κη'. Simplicio. XXVIII. Initium: Αφίενα φησὶ δέῳν ὁ θεός.

Πενταδίῳ αὐγουσταλίῳ + κθ'. Pentadio Augustali. XXIX. Initium: Τοῦ παρ' ἡμῶν ὄχλου.

112. Αὐρηλιανῷ + (in excusis Αὐρηλιανῷ) λ'. Aureliano. XXX. Initium: Εἰ πινές εἰσι ψυχῶν τῶν πόλεων.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ + λα'. Fratri. XXXI. Initium: Ἐπιτομωτάτην ὁδὸν ἐπὶ τὸ πλουτεῖν.

Τῷ αὐτῷ + Eidem. Initium: Ἐκκαδεκάτη μινὸς ἀθῆρ.

Ανυσίῳ + Anysio. Initium: Ἰωάννης δὲ ὅτι σε φιλεῖ δι' αὐτὸ φιλεῖ.

113. Αὐρηλιανῷ + (in excusis Αὐρηλιανῷ) λδ'. Aureliano. XXXIV. Initium: Οἶμαί σου τὴν θεασεῖσιν ψυχῆν.

Τῷ ἀδελφῷ + λε'. Fratri. XXXV. Initium: Ἐλκεὶ με παρὰ σὲ πόθος καὶ χρεία.

Πενταδίῳ + λς'. Pentadio. XXXVI. Initium: Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦδε· σοῦ μὲν.

Ερανίῳ + (in excusis Εύρανίῳ). Eranio. Initium: Ἐπεμψά σοι δῶρον ἵππων.

Eod. averso. Εταιρίῳ + λη'. Sodali. XXXVIII. Initium: Ἐμισθωσάμην σοι ναῦν ἀνθρώπων εὐγενῶν.

Κληδονίῳ. λθ'. Cledonio. XXXIX. Initium: Συγγενῆς ἐμὸς ἀδικεῖται.

Αναστασίῳ + μ'. Anastasio. XL. Initium: Σώσθηνάν τις ἐπεισεν ἢ θεός ἢ λόγος.

114. Κατὰ ἀνδρονικῷ + μα'. Adversus Andronicum. XLI. Initium: Αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις ἐν κόσμῳ.

120. averso. Πρὸς τοὺς ἐπισκόπους + Ad Episcopos. Initium: Ἀνδρόνικον τὸν βερονικέα τὸν κακῆ πενταπόλεως μοίρα καὶ φόντα καὶ τραφέντα.

122. Ἰωάννη + μγ'. Joanni. XLIII. Initium: Ὡσπερ ἄλλοτε πολλάκις ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐγενόμεν.

125. Ολυμπίῳ + μδ'. Olympio. XLIV. Initium: Δυποῦσι τὴν ἐκκλησίαν ἀλλότριον πονηροί.

Τῷ ἀδελφῷ + με'. Fratri. XLV. Initium: Οὐ καὶ τοῦνομα δούλος καὶ τὴν παραίρεσιν.

126. Τῇ φιλοσοφῳ + μς'. Fœminæ Philosophiæ studiosæ. XLVI. Initium: Ἡχοῦς ἔοικα φῶγμα ποιῆν.

Αὐρηλιανῷ + μζ'. Aureliano. XLVII. Initium: Οὕτω τῇ φρονοίᾳ μέλει ῥωμαίων.

Αναστασίῳ + μη'. Anastasio. XLVIII. Initium: Οὐδὲ ἄμασις μὲν καλός.

Hanc Synesii Epistolam sequitur alia maximè aliena et peregrina. Num. μθ'. id est XLIX, ad marginem notata, hac inscriptione:

Ἐπιστολὴ ἀμασίδος βασιλέως ἀγύπτου· πρὸς πολυκράτην ἀρχόντα σάμου· φίλον τε ὄντα αὐτοῦ καὶ τὰ πάντα εὐτυχεῖντα· ὦν καὶ σωτήσιος ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐπιστολῇ μίμνηται + Hoc est: Epistola Amasidis Egypti Regis ad Polykratem, Sami Principem, tum ejus Amicum, tum omnino fortunatum: quorum etiam Synesius in hac Epistola meminit. Incipit: Ἀμασις πολυκράτει ὦδε λέγει. Hæc verò apud Herodoti Thaliæ occurrit, unde in Aldinam, aliasque Epistolarum Græcarum Collectiones transcripta.

Θεοτίμῳ + ν'. Theotimo. L. Initium: Ἀριθμῆ καὶ πέτρον ὄργην πενταπόλεως.

127. Πυλαμένει + να'. Pylæmeni. LI. Initium: Καλλῶς ποιῆς εἰς τὴν ἔχουσαν.

Θεοτίμῳ + νβ'. Theotimo. LII. Initium: Πλείῳ (in excusis πλέω) καλὰ τῆς σιμωνίδου σιμουσίας.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ + νγ'. Fratri. LIII. Initium: Ἀπέκτονέ φησὶ πῆ, ἰωάννης αἰμύλιον.

128. Τῷ αὐτῷ + νδ'. Eidem. LIV. Initium: Ἀραπίες ἐκ φυκοῦντος ἀρχομένης ἐφάσ.

Τῷ αὐτῷ + νε'. Eidem. LV. Initium: Ἡκειν πῆ ἀθηνήθεν λέγεται.

Eodem averso. Τῷ αὐτῷ + νς'. Eidem. LVI. Initium: Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικεῖσθαι κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος.

Τῷ αὐτῷ + νζ'. Eidem. LVII. Initium: Συ-
χροί παρ' ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ ἱερεῖς.

129. Τῷ αὐτῷ + νη'. Eidem. LVIII. Initium:
Ελευσας τὸ ἀρυμνήσιον.

Τῷ αὐτῷ + νθ'. Eidem. LIX. Initium: Αδι-
κεῖς με ὦ θεῖα καὶ ἱερά κεφαλῆ.

Eodem averso. Ανυσίῳ + ξ'. Anysio. LX.
Initium: Ωι δέδωκα τὴν ἐπιστολήν.

Αὐξεντίῳ + ξα'. Auxentio. LXI. Initium:
Α'ν γράψομί σε (in excusis Ην γράψομαί σε)
φιλίας ἀδικουμένης.

130. Πυλαμῆνει + ξβ'. Pylameni. LXII. Ini-
tium: Δάπιδα μεγάλην τῶν αἰγυπτιῶν.

Eodem averso. Ηγαμόνι + ξγ'. Duci. LXIII.
Initium: Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος.

131. Ἰωάννι + ξδ'. Joanni. LXIV. Tota Epi-
stola: Χρῆσθα δ'εἰ τῆς τῶν δυνατῶν φιλίας οὐ
καταχρησθῆσαι.

Τῷ αὐτῷ + ξε'. Eidem. LXV. Initium: Μὴ
ἄπει μεγάλα.

Τῷ ἀδελφῷ + ξς'. Fratri. LXVI. Initium:
Ἀμφω τοὺς διονυσίους ἀπέσειλα.

Θεοφίλῳ + ξζ'. Theophilo. LXVII. Ini-
tium: Εγὼ καὶ βούλομαι καὶ ἀνάγκη μοι θεῖα
νόμον ἠγῆσθαι.

137. averso. Τῷ αὐτῷ + ξη'. Eidem. LXVIII.
Initium: Πεύσιν πνα πυθῆσθαι σου φοροελόμενος.

138. averso. Τῷ αὐτῷ + ξθ'. Eidem. LXIX.
Initium: Ωι δέδωκα τὴν ἐπιστολήν, σέλλεται μὲν
ἐπὶ φράξιν.

Πρόκλῳ + ο'. Proclo. LXX. Initium: Πέ-
ρυσιν οὐχ ἦκει μοι γράμματα παρὰ τῆς ἱεράς σου
χειρός.

139. Πυλαμῆνει + οα'. Pylameni. LXXI.
Initium: Διττοὶ λόγοι λέγονται περὶ σου.

Θεοφίλῳ + οβ'. Theophilo. LXXII. Ini-
tium: Μέλει γάρ μοι (in excusis σοι) μέλει
καὶ πενταπόλεως.

Eodem averso. Τοῖς ἐπισκόποις + Episco-
pis. Initium: Ἀνδρόνικος τὴν ἐκκλησίαν ψευδά-
μενος.

140. averso. Deleto Titulo, in excusis
Τρωίλῳ. Troilo. Initium: Σὺ (in excusis τὸ)
γάρ δὴ καὶ φιλόσοφος εἶ καὶ φιλόανθρωπος.

141. averso. Πυλαμῆνει + οε'. Pylameni.
LXXV. Initium: Ἐπεμψά σοι τὸν λόγον.

142. Νικάνδρῳ + ος'. Nicandro. LXXVI.
Initium: Τοῦπίγραμμά σου τὸ κλεινόν.

Θεοφίλῳ + οζ'. Theophilo. LXXVII. Ini-
tium: ΟΛξιάτας οὔτοι δ'εἰ δ'ἡμός εἰσι κωμήτης.

Eodem averso. Ανυσίῳ + Anysio. Initium:
Οὐκ ἐθέλει παραμένειν ἄλλα τὸ φῶς καὶ τὸ
σκότος. In excusis pro παραμένειν legitur πε-
ριμένειν, quod ibi ad oram emendatur.

Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. Ei-

dem. Initium: Οὐδὲν ἂν γένοιτο πενταπόλει
λυσιτελέεσθον.

143. Αναστασίῳ + π'. Anastasio. LXXX.
Initium: Οὐδὲν ἐγὼ γέγονα χεῖσιμος εὐαχρίῳ
τῷ φρεσδυτέρῳ.

145. averso. Θεοφίλῳ + πα'. Theophilo.
LXXXI. Initium: Εγὼ μὲν οἶος ἦν τῷ πατερικῷ
φορτάγματι.

146. Τῇ φιλοσόφῳ + Foeminae Philosophiae
studiosa. Initium: Εἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων
ἀφελίσθαι μου δύναται.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ + Fratri. Ini-
tium: Τίνα μὲν τοι τίνα παρὰ τῶν οἶος αὐ-
τὸς εἶ.

Χρυσῇ + πδ'. Chrysi. LXXXIV. Initium:
Οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδίων συγγενῆς ἐστὶν ὁ θαυ-
μαστὸς γερόντιος.

Τῷ ἀδελφῷ. Fratri. Initium: Μῆκος ἐπιστο-
λῆς ἀνοικειότητα κατηγερεῖ τοῦ διακομίζοντος.

Τῷ αὐτῷ + πε'. Eidem. LXXXVI. Ini-
tium: Δέδεξο μετὰ τῆς ἐμφύχου καὶ τὴν ἀψυ-
χον ἐπιστολήν.

Τῷ αὐτῷ + πς'. Eidem. LXXXVII. Ini-
tium: Ἐπιστολήν ἐπέθηκα τῷ θαυμαστῷ γεροντίῳ.

147. Τῷ αὐτῷ + πη'. Eidem. LXXXVIII.
Initium: Ωι δέδωκα τὴν ἐπιστολήν, ταμίας ἐστὶ
καὶ σιτοδότης τοῦ δαλματῶν τάγματος.

Πυλαμῆνει + πθ'. Pylameni. LXXXIX.
Initium: Ηελνὰς ἀπὸ θράκης ἐπιστολὰς κομισά-
μενος.

Τῷ ἀδελφῷ + Fratri. Initium: Τέως μὲν
ἐφάρτημον εὔ.

Θεοφίλῳ + Theophilo. Initium: Οἴχεται
τὸ δίκαιον ἐξ ἀνθρώπων.

Eodem averso. Τρωίλῳ + Troilo. Initium:
Πάλα μὲν ἀφραγμονεστέρως ἐποιοῦμιν τὰς φρὸς
τοὺς ἐταίρους ἐντεύξεις.

Τῷ ἀδελφῷ + ηγ'. Fratri. LXXXIII. Ini-
tium: Κακὸν οὐ μικρὸν ἀπολαύσω τῆς ἀχροικίας.

148. Ησυχίῳ + Hesychio. Initium: Αθη-
ναῖοι θεμιστοκλέα τὸν νεοκλέους ἐπήνεσαν.

Ανυσίῳ + Anysio. Initium: Πρώην οὐκ ἔφθα-
σα τὴν βαρεῖαν ἀκοὴν ἀπὸ τῆς κυρήνης πυθόμενος.

Eodem averso. Τῷ ἀδελφῷ + Fratri. Ini-
tium: Οπι μὲν ἡμᾶς εἶκειν ἠγῆ τοῖς σαυτοῦ φρο-
στάγμασιν.

150. averso. Ολυμπίῳ + Olympio. Ini-
tium: Εγὼ μάρτυρα ποιῶμαι θεῶν.

Omisso Titulo, ηη'. LXXXVIII. In ex-
cusis Τῷ αὐτῷ. Eidem. Initium: Τὴν ἐπιστολήν
ἀναγνωσκῶν.

151. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ.
Eidem. Initium: Πῶς οἶε με διψῶντα τῆς ἡδί-
σταις ἐπιστολαῖς ἐντετυχηκένομαι.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excu-
sis

sis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Κατὰ οὗτος τρόπος ἐπιτηδεύεται παρ' ἐμοῦ χρείας ἐπιστολῶν.

152. Πυλαμῆνι + *Pylameni*. Initium: Οὐδὲν ἄλλο ἐπιθυμῶ ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν ἀναστῆναι.

Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Φυλοῦντιος ἀνθρώπος κυρηναῖος δὲ ἐπίγειος ὁ φρυκῶς.

153. averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Συνίστημι τῇ φιλικῇ καὶ τῇ φρονασίᾳ τῇ σῆ τὸν θαυμάσιον σωσιπῆνα.

Πυλαμῆνι + *Pylameni*. Initium: Οὐ μὴ τὸν φίλιον τὸν ἐμὸν τε καὶ σὸν.

155. Τῷ ἀδελφῷ + ρέ'. *Fratri*. CV. Initium: Τοὺς αὐτοὺς ἀν' ἴδις ἐν μὲν εἰρήνῃ θρασῆς.

157. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ἀνοήτος ἀν' εἶναι ἢ μὴ πολλὴν χάριν εἰδὲν πτολεμαίοις.

159. averso. Τῷ ἀδελφῷ + ρζ'. *Fratri*. CVII. Initium: Ἡρομένη τὸ μειράκιον ὑπὲρ τοῦ σιλφίου.

Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ἡδὺς εἰ καλῶν ἡμᾶς ὅπλα κατασκευάζεσθαι.

160. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ἐμοὶ λόγχα μὲν ἤδη γεγόνασι τελαχίσιαι.

Eodem averso. Omisso Titulo, ρί'. CX. In excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Οὐκ ὄνος οὐχ' ἡμίονος.

Omisso Titulo, ρια'. CXI. In excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Χιλιάς (in excusis Χείλας) ὑπὸ πολλῶν ἀγνοεῖσθαι.

161. Τῷ αὐτῷ + *Eidem*, in excusis Τρωίλω. *Troilo*. Initium: Πρωθάνη περὶ διοσκορίου πόσις ἀπαγγέλλει. In excusis ad oram adscribitur ἀπαγγέλοι.

Eodem averso. Ἀλλω + ριγ'. Alii. CXIII. In excusis Τρωίλω. *Troilo*. Initium: Οὐτὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνθρώποι φιλοῦσι.

Omisso, vel deleto Titulo, ριδ'. CXIV. In excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Εἰτὰ τοὺς μὲν κακοδαίμονας τούτοις ὀρῶμεν ἀποθνήσκειν ἐθέλοντας.

Τῷ αὐτῷ + ριε'. *Eidem*. CXV. Initium: Εἰτὰ θαυμάζεις ὅστις τοὺς ἀρχιμάχους φυλοῦντας οἰκᾶν.

162. Omisso Titulo, in excusis Θεοδώρω Ἰατρῷ. *Theodoro Medico*. Initium: Ἀγαθὸν ἀναγκάσιον ἢ ὀλιγοσιτία.

Ἡλιοδώρω. *Heliodoro*. Initium: Ἡ φημὴ λέγει δύνασθαι σε πολλὰ παρὰ τῷ νῦν ἔχοντι τὴν ἀρχὴν ἀρχὴν.

Omisso Titulo, in excusis Αὐξεντίω. *Auxentio*. Initium: Εἰς ὄρος ἢ εἰς κῆμα.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excusis Τρωίλω. *Troilo*. Initium: Εἰ τὸν ἥρωα μαξιμῖνον οἴσθα.

Τρυφῶνι + ρκ'. *Tryphoni*. CXX. Initium: Εἰς διογέννη ὁ π' ἀν' πειρήσης.

163. Omisso Titulo, in excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Οἱ ἀσκληπιάδαί τοῖς δυσμέτοις ὑδατος χλιαροῦ διδῶσιν ἀπορροφῆν.

Ἀθανασίω. *Athanasio*. In excusis Ἀναστασίω ὑδροκαμήτη. *Anastasio hydrocometa*. Initium: Ο' (in excusis deest O') Οδυσσεὺς ἔπειθε τὸν πολύφημον διαφάναι αὐτὸν ἐκ τοῦ σπηλαίου.

164. Omisso Titulo, in excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Πολλὰ κάραθὰ γένοιτο τοῖς ἱερεῦσιν.

Eodem averso. Τρωίλω. *Troilo*. Initium: Εἰ δὲ θανόντων πὲρ καταλήθοντ' ἐν αἰδαο.

165. Τῷ φιλοσόφω. *Fœminæ Philosophiæ studiosæ*. Initium: Εἰ δὲ θανόντων πὲρ, &c. ut supra.

Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Δυστυχῶμεν (in excusis Δευτυχῶμεν) οἷς εὐποροῦμεν πονηρᾶς ἀλήλους ἀγγελίας ἀμείβεσθαι.

Eodem averso. Ἀσκληπιόδωτῷ. *Asclepiodoto*. Initium:

Οἷμοι· π' δὲ οἷμοι· θνητὰ τοι πεπόνθαμεν.

166. Omisso Titulo, in excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium:

Ἀσιδα· φρυγὸν· ὄφιν· καὶ λαδικίας περίφουρα.

167. Πρὸς ἐπίσκοπον ἐξωσθέντα τῆς ἐπισκοπῆς μὴ βουλευθέντα συνθέσθαι τοῖς ἀρείου δόγμασι (in excusis τῷ Ἀρείου δόγμασι). Ad Episcopum Episcopatu pulsum, quod Arii dogmatibus assentiri noluerat. Initium: Ἀπέλαβες ὑπὲρ ἧς οὐκ ἀπέβαλες.

Omisso Titulo, in excusis Πυλαμῆνι. *Pylameni*. Initium: Πλάτωνι σοκράτης πεποιήται.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excusis Σιμπλικίω. *Simplicio*. Initium: Ἐχαριστῶ κερεαλίω· δι' αὐτοῦ φροσεπῶν ἡμᾶς.

168. averso. Omisso Titulo, in excusis Πυλαμῆνι. *Pylameni*. Initium: Τοὺς γεωμετρικὸς ὅροις ἀληθεστάτοις ἡρῶ.

169. averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Τὸ μὲν τὰς γυνῆκας βοᾶν καὶ φεροτυπέισθαι.

170. averso. Omisso Titulo, in excusis Ολυμπίω. *Olympio*. Initium: Χθὲς καὶ φράων ἐπὶ τῶν ἐναγχοῦ ὑπάτων.

171. averso. Πυλαμῆνι + *Pylameni*. Initium: Ἐδεξάμην τὴν ἐπιστολὴν· ἐν ἧ' ἄλλιν ἐμέμψω τὴν τύχην.

172. averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ ἀδελφῷ. *Fratri*. Initium: Ποιμένιος οὗτος ὁ τὴν ἐπιστολὴν σοι διδύς.

Τῷ αὐτῷ + Eidem. Initium: Οναίμην τῶν ἀθηνῶν ὅποσα βούλει.

173. Deleto Titulo, in excusis Ερκουλιάνῳ. *Herculiano*. Initium: Εἰ τῆς ὀδυσεῆς πλάγης κέρδος ἔφησεν Ὀμηρος.

174. Deleto, vel omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ηκούσά του τῶν δεινῶν λέγειν ἀνδρὸς ἐπαινοῦντος ἑξείαν ἐπιτολῆς.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Εἰ ποσῦτόν ἐστι κέντρον πειθοῦς ἐν τοῖς ἑράμμασιν.

175. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Τῶν ἐρώτων οἱ μὲν ἡμῶν ἀρχαῖς ἔχοντες.

176. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Μὴ θαυμάσης εἰ διακομιτῆ ἑνοῖν ἐπιστολῶν ἐν ἑράμῳ.

Eodem averso. Omisso, vel deleto Titulo; in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Τὸν μὲν ὀδυσεῖα διὰ τῆς ἐπιτολῆς ἐπέγραψαν.

177. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Οὐκ ἐμπεδοῖς τὰ ὁμολογημένα πρὸς ἡμᾶς ὡ φιλότις.

178. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Φοιβάμων ὁ τὴν ἐπιτολὴν ἐπιδοῦς.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Οἰκέτης ἐμὸς ἐδραπέτευσεν.

179. Τῷ αὐτῷ. + Eidem. Initium: Επιθύμησας ἀρρένωσας τὴν ἱεράν σου ψυχὴν.

180. Ἰωάννη + Joanni. Initium: Οἶμαί σε καὶ πρὸ εὐχῆς εὖ φράττειν.

Eodem averso. Ολυμπίῳ. Olympio. Initium: Ἀπέλιπον τὴν τάξιν τῶν φόρων.

184. Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ἡμῖν ἀεὶ καὶ ἀπάν ἐπιδομῆς.

Omiso Titulo, in excusis Πυλαμῆνει. *Pylameni*. Initium: Οὐδὲ τὴν σὴν ἡράκλειαν ἀνήκοον οἶμαί γερονέαι τοῦ παρ' ἡμῖν φιλοσοφῆσαντος ἀλεξάνδρου.

Eodem averso. Omisso Titulo, in excusis Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Ἀρά μοι μένεις φιλόσοφος. In excusis *μενῆς*, quod ad oram, ut hīc legis, emendatur.

Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Οἶου με περιπίυσσασθαι πυλαμῆνην.

185. Τῷ αὐτῷ. *Eidem*. Initium: Δι' ἔτοις ἡμῖν ἀφικεῖται παρὰ σου ἑράμματα.

Omiso Titulo, in excusis Τῇ φιλοσόφῳ. *Philosophie Magistra*. Initium: Τῆτες ἐξήνευκα δύο βιβλία.

In hanc demum Epistolam totus desinit Codex; ipsa verò quartâ propemodum sui

parte sub finem carens, deficit in hæc verba: καὶ τοῖς νοητοῖς ἀπὸν τοῦ νοεῖσθαι κάθα ***

Hoc itaque Codice *Synesii* Epistolæ contentæ numerantur CLIV. quibus accedit alia *Amasidis Egypti Regis ad Polycratem Sami Principem* inscripta, Numeroque XLVI. ad marginem designata, quæ in *Petavii* Editione non compareret. Quas verò idem *Petavius* Lutetiæ anno MDCXII. publicavit, eas à me iterum atque iterum computatas, omnino CLVI. esse comperi, non CLV, ut ipsa præ se fert Editio, ac Fabricius ipse *Biblioth. Græca Vol. VIII. pag. 226.* pulchrè asseverat, asseverationis rationem è duorum Numerorum mendis inter se compositis petens. Quod sanè argumento est, illum in iis Epistolis enumerandis non parem, atque ego adhibui, diligentiam adhibuisse. Quot enim, id si fecisset, Numeri vel defectūs, vel duplicitationis vitio insignes occurrissent illi! Quàm verè, quàm apertè perspexisset tot esse *Synesii* Epistolas à *Petavio* editas, quot ipse modò commemoravi!

Impressi porrò, ac Msti Exemplaris Epistolarum omnium exactissima computatio, Titulorum etiam Initiorumque collatio minutissima (ingratus sanè labor) suscipienda mihi fuit, ad conciliandam Numerorum inter utrasque discrepantiam, nequid absurdè, aut contrariè dictum excideret. Hinc itaque jam certo certius colligas, universam *Synesii* Epistolarum Syllogem hoc nostro Codice latentem, duabus tantum minore esse *Petavianâ* Editione vulgatam, omnium videlicet postremis ad *Domitianum Scholasticum*, quarum prior incipit: Πάνυ σαφῶς δι' αὐτῶν καταμεμαθηκῶς τῶν ἔργων posterior: Τὰ δίκαια ζητῆσαι συμμαχῶν.

Id unum denique admonendum superest, eas omnes ferè Epistolas cum Glossis interscriptis, tum Annotationibus Scholiisque ad margines frequentissimis, non unâ manu, eâque ut plurimum vetustâ, exaratis, à fol. 99. unde incipiunt, ad fol. usque 144. elucere; deinde verò ad extremum Codicis non modò Glossas, Annotationes, Scholia, sed et ipsa sæpius Epistolarum verba, oblitteratis madore litteris, evanuisse.

LXX.

Chartaceus in quarto, cui folia 125. chartâ satis densâ lævique, sed subfuscâ, triformibus litteris maximam partem minutis,

nutis, at perspicuis, exeunte Sæculo XIV, vel XV. ineunte descriptus; *Julii Pollucis Onomasticon*, et incerti Auctoris ampliora quædam Fragmenta de *Re Musicâ* Onomastico interserta complectens.

Fol. 1. averso summoque, in charta candida recentiori, ac juniori manu, Sæculi nempe XV. jam senescentis, quam in Codicibus nostris frequentem, sed anonymam vidimus, solitarium apparet (nihil enim aliud ibi scriptum) Octastichon Iambicum, in *Pollucis*, ut videtur, Onomastici laudem.

Id Carmen *Joannes Henricus Lederlinus* in Præfatione ad optimam illius Operis *Westenianam* Editionem jam publicavit transcriptum à se (ut ipse testatur) è *Pollucis Codice IV.* Msto Regiæ Parisiensis Bibliothecæ. Nihiloseciùs idem Attico cœlo, prout in Codice nostro se habet, redonabimus, Latino donaturi, additâ Interpretatione, quam Reipublicæ Litteratæ *Lederlinus* invidit, subjectisque Annotatitinculis cùm ejus Verba, tùm variantes Lectiones explanantibus. Totum igitur hoc, quidquid est, accipe.

Χρυσῷ μεταλλεῦ (1) καὶ γωργεῖ σπερμάτων
 Τρέφεις καπολλεΐζεις (2) με καμάτων δίχα.
 Ἀνθρώπων (3) ἠύχισα (4) τὴν πανσπερμίαν
 Ἀμαλθείας (5) εὐρηκα τὴν βίβλον κίερα.
 Κάμνεις ὀρύττων τὰς πολυχρούνας (6) φλέβας
 Ὡς αὐτὸς ἀκάματον (7) ἔζω τὴν πόσιν.
 Τὴν γοῦν ἀμειβὴν χάριν υψόθεν λάβοις
 Ἄν εὐσεβείαν τοῖς πόνοις κέραινύης :-

INTERPRETATIO.

*Scrutator Auri, et cultor Seminum,
 Me pascis (et) ditas, dupliciter laborans.
 Sine aratione omnigenum semen collegi,
 Librum inveni Amaltheæ Cornu.
 Laboras, scatebris frequentes fodiens venas,
 Ut ipse exsortem laboris nanciscar potum.
 Mutuam igitur gratiam ab alto acceperis,
 Si pietatem laboribus admisceas.*

ANNOTATIONES.

- (1) *Lederlinus* annotavit voci μεταλλεῦ in laudato *Regio Codice Parisiensi* superscriptum παλεῦ. At perperam, non enim μεταλλεῦ simpliciter λ scribitur.
- (2) Verbum compositum καπολλεΐζω nusquam Lexicorum invenias.
- (3) Id Adverbii genus in Lexicis vel amplissimis quaesieris frustra; ad ejus verò vim Latine exprimentam ambitu verborum opus fuit.
- (4) Idem *Lederlinus* monet, in prædicto *Codice* dictioni ἠύχισα superscriptum λ, ut sit ἠύλισα. Verùm pro Diphthongo impropria ἠυ substituendam putem propriam ε; sic enim scriptum invenitur εΐλισα ab εΐλίσω. Fortè etiam

legendum ἠόλισα ab ἀολίσω; nam utrumque valet *Congregare*, *Cogere*, *Aggerere*, quod Sententiæ quàm optimè respondet. De ἠύχισα verò (ut rem candidè fatear) cujus sit, aut quid sibi velit, minime succurrit.

(5) Malè in citato *Codice*, teste eodem *Lederlino*, ἀμαλθείας legitur pro ἀμαλθείας; siquidem hoc recentioribus Græculis vitium est, ut ε et tanquam i et proferant, et scribant.

(6) Composito πολυχρούνας Lexica etiam copiosissima denciuntur.

(7) Memoratus denique *Lederlinus* refert, vocabulo ἀκάματον *ibidem* superscriptum ι, ut sit ἀκάματον. Sed quum ἀκάματος nusquam occurrat, propius vero sit Emendatorem indicare voluisse litteram ι non præponendam syllabæ μα, sed postponendam, ita ut ἀκάμαντον legeretur. Et sanè hoc eundem, quem ἀκάματος, significatum habet apud *Hesychium*; eundem etiam servat in Composito ἀκαμαντίποις apud *Pindarum Olymp.* 10. auctore *Henrico Stephano*. Ut ut est, sive ἀκάματος, sive ἀκάμαντος, labore carens sonat, quod et orationis sensus postulat, et interpretatio nostra expressit.

Fol. 2. Post *rei Grammaticæ* particulam nullius ponderis, adest expers tituli *de Re Musicâ* Fragmentum satis amplum. Hujus verò, ut aliorum ejusdem argumenti pluribus locis insertorum, mentionem in finem Codicis amandavi, nequid *Pollucis* per Libros euntem moraretur.

Eodem averso. In superiori margine rubris distinctum litteris legas hunc *Constantini Lascaris* manu Titulum: Κομμῶδα καίσαρι ἰούλιος πολυδεύκης χαίρειν. Id est: *Commodo Casari Julius Pollux gaudere.*

Infra excipit alter concolor, sed uberior Titulus, ejus, qui plerumque Codicem descripsit, manu exaratus, nempe:

+ Πολυδεύκης ὀνομαστικὸν βιβλίον παρῶτον +
 ἰούλλιος καίσαρι πολυδεύκης χαίρειν +

Hoc est:

*Pollucis Onomasticus Liber primus.
 Julius Pollux Casari gaudere.*

Hac in Epistola principe mireris nomen Imperatoris excidisse, quum in duabus aliis, quæ titulum præferunt, omnino compareat.

Epistolæ verò Initium: Ω παῖ πατρὸς ἀγαθοῦ πατρῶν ἐστὶ σοι κτήμα κατ' ἴσον.

Statim subit sine titulo Index Capitum, qui excuso planè similis, incipit: Εν τούτῳ τῷ βιβλίῳ αἱ τε θεῶν καὶ δαιμόνων ὀνομασίαι.

Ipse demum Liber primus incipit: Θεὸς καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες; desinit: εἰσὶ δὲ χαδόνες καὶ ἐδῶδιμοι + + Atque hîc desideratur postremum Libri Segmentum, quod extat in excusis hoc initio: Ε' μελλον καὶ κινηγετικὰ πρῶτη θέναι, talique fine: καὶ ἀφανῶν μορίαν ὀνομασίας διαλαμβάνει. Ex quibus hæc tantum paulisper

lisper immutata in Msto legas: Τουτί τὸ ᾠρῶ-
τον βιβλίον ἐκ θεῶν ἀρξάμενον εἰς τὴν ἱερὰν γράφ-
ησαν παύεται.

26. averso. + Πολυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον
δεύτερον + Pollucis Onomasticus Liber sec-
undus.

Protinus, omissâ ad Imperatorem Epi-
stolâ, succedit sine titulo Index Capitem,
qualis in Exemplari *Wetsteniano* reperitur,
hisi quod in Msto præcunt hæc verba: Εὐ-
τούτω τῷ βιβλίῳ; in fine accedunt hæc: Εἴπερ
δὲ τὸ ᾠρῶτον βιβλίον ἀπὸ θεῶν ἔχει τὴν ἀρχὴν,
ἀπὸ ἀνθρώπων ἀρχα τὸ δεύτερον ἀρχεται. At con-
tra hîc primum Capitis primî Segmentum
desideratur, quod in excusis hoc habet ini-
tium: Εἴπερ εἰσιν ἡλικίαι; hunc finem: ἡ ἐξ-
δομῆ, ἀρεσβύτης. Secundum verò Segmen-
tum, unde secundus hîc Liber inchoatur,
ita incipit: Εἰρεῖς οὖν τὸ συνήθη ἀνθρώπου. Idem
desinit: τὸ δὲ ἐναντίον τῆ ἀσθήσει (accedit in
excusis ὄνομα) ἀνασθησία +

45. averso. Expers tituli sequitur Libri
tertiî Epistola, sic incipiens: Οἷς μὲν τῶν ὀνο-
μάτων οἱ δόκιμοὶ τὴν γλῶτταν κέχρηται.

Mox subit, omisso Capitem Indice, Πο-
λυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον τρίτον. Pollucis
Onomasticus Liber tertius. Hujus initium:
Ἐπόμενον δ' ἂν εἴη τῷ περὶ ἀνθρώπου λόγῳ διε-
λεῖν γένος τε καὶ συγγένειαν; Finis: αὐτὸ δὲ ἀγῶν
καὶ ἔστω τέλος τοῦ βιβλίου +

54. Πολυδεύκοις ὀνομαστικῶν (sic) * δ'ον' + Pol-
lucis Onomasticorum Liber quartus. Tum,
præmisso Capitem Indice, et adscripto Libri
rursus Titulo βιβλίον τέταρτον, Liber quar-
tus, excipit Epistola tali inscriptione: Κομ-
μόδῳ καίσαρι ἰούλιος πολυδεύκης χαίρειν. Com-
modo Cæsari Julius Pollux gaudere. Quæ
incipit: Οἶμαι καὶ σὲ εἰ καὶ νέος εἶ.

Liber autem habet initium hujusmodi:
Περὶ τοίνυν ἐπισημῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐταῖς τεχ-
νῶν, hunc exitum: καὶ τὸ ἐργαλεῖον ἐμφαλι-
στῆρ: -

63. averso. Πολυδεύκοις βιβλίον πέμπτον +
Pollucis Liber quintus.

Omissa est Epistola, omissus Capitem
Index amplissimus, quem excusi Libri ex-
hibent; hujus loco Summarium duntaxat
occurrit incipiens: Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ πέμπτῳ
βιβλίῳ πολυδεύκοις ὀνομαστικῶν (sic) θήρας ὀνό-
ματα, quale *Gothofredus Jungermannus* suo
in *Pollucem* Commentario inseruit, ac le-

gere est in Editione *Wetstenianâ*, *Parte I.*
pag. 476.

Liber verò incipit: Θήρα λέγοιτ' ἂν καὶ
ἄρρα καὶ κυνηγίσιον. At is maximâ sui parte
defectus, in hæc verba desinit: Οἱ δὲ πα-
ροίμια ἐποίησαντο ἐπὶ τῶν ἐπισημῶν κακῶν
ἐφ' αὐτοὺς ἐπαγαρόντων· ὁ καρπάδιος τὸν λα-
γῶν. + + quæ in *Segmento 75. Cap. XII.* Edi-
tionis *Wetstenianæ* perleguntur.

72. Πολυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον ἕκτον +
Pollucis Onomasticus Liber sextus. Is, præ-
misso Capitem Indice, prout in excusis se
habet, sed omissâ Epistolâ, incipit: Χρὴ λέ-
γειν τὸ μὲν συμποτικὸν χερσίον, detractis scili-
cet initio: Ἐπεὶ δὲ οὐδὲ, &c. quæ in excusis
legas. Desinit verò: φορπικὸν δὲ τὸ σιγλῶς +
demptis pariter: τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων, σιλη-
ρὰ, ἢ εὐτελῆ, quibus excusa clauduntur.

81. averso. Πολυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον
ἕβδομον + Pollucis Onomasticus Liber sep-
timum. Hujus et Epistolâ, et Capitem In-
dice deficientis initium maximè abhorret à
vulgato in laudata Editione. Nam præmis-
so Capitem I. tali Titulo: Περὶ χειροτεχνείας καὶ
ὁμοτέχνων. περὶ τοῦ τεχνηθέντος + Id est: *De*
Arte manuaris, et ejusdem Artis Opificibus.
De Arte facto, incipit: Εἴποις ἂν τέχνην βιά-
ναυσοι. ἀρραῖοι. Desinit verò in hæc verba:
ἐπὶ ἀγράφου τὸ βιβλίον εἰρηκεν ἡρόδοτος· εἰπὼν·
γράφας ἐν βιβλίῳ + + + + Cætera, quæ in
excusis extant, desiderantur.

90. Πολυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον ὄγδοον +
Pollucis Onomasticus Liber octavus. Quæ
Epistolâ, et Capitem Indice pariter destitu-
tus, incipit: Δικαστικὰ ὀνόματα εἴη ἂν ὡς ἐγῶ-
μαι τάδε; desinit: καὶ τὸ ᾠρῶμα, σωτέλεια·
συγκαταβολὴ· σωεισφορὰ· (in excusis σωεισ-
φορὰ συμβολὴ) ἔρανος + + + + +

101. averso. Βιβλίον ἕννατον. Liber nonus.
Expers tituli Epistola incipit: Ὄνομαστικὸν π
(in excusis accedit βιβλίον) πεποίηται γοργίφα
τῷ σφριση. Desinit: τῷ τὸ μέλλον ἀκούσαι πο-
θεῖν + + + In laudata Editione adjicitur po-
strema Epistolæ Salutatio: Εὐτύχει Κύριε; sed
in Latina interpretatione mireris omissam.

Ipse autem Liber, prætermisso Capitem
Indice, incipit: Ἰν' οὖν περὶ πόλεως π καὶ τῶν
τῆς πόλεως μερῶν ὑποείπωμεν, οὕτω λέγομεν. De-
sinit: καὶ οἱ ἀλλήλοισι ἀπ' ἐπίων χρηματισμοί: -

112. Πολυδεύκοις ὀνομαστικὸν βιβλίον δέκατον.
Pollucis Onomasticus Liber decimus.

Tum

* *Wolfgangus Seberus* in suis ad *Pollucem* Notis, *Wet-
stenianâ* Editione contentis, admōnet, Cōdices MSS.
P. R. et A. quibus usus est, sic incipere, ἀρχὴ τῶν τοῦ

Πολυδεύκοις βιβλίων ὀνομαστικῶν. At noster non sibi con-
stat; nam ubique, præterquam hoc fol. 54. et fol. 63.
averso, ὀνομαστικῶν usurpat.

Tum sequitur sine titulo Capitum Index, non qualem prædicta exhibet Editio, sed qualis *Jungermanni* ad Pollucem Commentario insertus, *ibidem* prodiit *Parte II. pagg. 1147. et 1148.*

Deinde Epistola sic inscripta: *Κομμόδω καίσαρι πολυδύκνης χαίρειν* :- *Commodo Cæsari Pollux gaudere*, quæ incipit: *Εν τυχόν ποτε βιβλίω τῶ τῶν ξενοφώντος ἱππικῶν ἐξηγῆσθαι λόγον*; desinit: *ἀλλὰ κἀκτῶν ἰδίων ἔδει*, omissâ etiam postremâ Salutatione *Εὐτύχη Κύριε*, quæ *ibidem* Græcè tantum apparet.

Denique Liber, præmisso Capitis 1. Titulo, qualem ferè in excusis legas, aliquot verbis quàm *ibidem* minor, incipit ad hunc modum: *Τὸ μὲν ὄνομα τῆς σκευοθήκης, εὖροις ἂν ἐν τοῖς ἀχλύου ψυχολογίῃς*; desinit verò in hæc verba: *ἦπου δὲ καὶ φορμῆς, τῶν γεωργικῶν. ἢ γαῦλοι. ἢ σκαφίδες. ἢ * * ** quæ in *Segmento 130. Cap. XXIX.* occurrunt: adeò ut *XXIII.* et circiter semis Capita considerentur.

Hoc itaque Codice contentum *Pollucis* Onomasticon excuso minùs amplum esse liquet sive ex *Epistolis* omissis, sive ex *Indicibus* contractis prætermisissive, tum ex *Librorum Capitibus*, aut *Segmentis* deficientibus; tametsi hæc verbis aliquot subinde auctiora deprehendas.

Quod ad *Capitum Segmentorumque* Titulos ac Divisiones spectat, eæ quidem multiplices, quâ Codex ipse descriptus est, manu, atque identidem *Lascareâ*, rubris litteris foris (nempe ad oras) intusque distinguuntur.

Quantum ad fidem Verborum, satis est emendatum opus, ut ad veras Lectiones non parum conferre possit, quemadmodum pluribus aliorum Exemplarium locis, ubi illa nutat, ipse sum expertus.

Jam verò, ut ad *Fragmenta de Re Musicâ* Onomastico passim intersita, quorum huc rejecta mentio, deveniam; ne mireris tam absonam hujusmodi argumento cois- se materiam; *Musicorum* quippe descriptio posterior est *Onomastici* descriptione. Ita verò contigisse res videtur: Quum pauper quidam Musicus, aut Musicæ studiosus, Poetâ fortè pauperior, Codicem hunc nactus esset, foliaque ibi aliquot vacua reperisset, ea statim, urgente chartæ penuriâ, transcribendis *Musici* lubentissimè destinavit.

Hujusmodi autem *Fragmenta* et Auctoris nomine, et titulo destituta tria esse noveris.

Primum quidem occurrit *fol. 2.* unamque implet paginam, sic incipiens: *Ὅταν δὲ πάλιν ἡ φωνὴ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀλ' ὀρίσασα φθόγγον· ἢ διάστημα ἐπὶ ἰε' λόγου*; sic desinens: *ἀλλ' ἡσυχαστέρον τε ἢ ἐλευθέριον*:

Alterum apparet *fol. 68.* impletque folia ferè quatuor. Initium: *Ὅταν δὲ πάλιν ἡ φωνὴ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀλ' ὀρίσασα φθόγγον ἢ ἐπὶ ἡ λόγου διάστημα ἐπὶ τὸ ὄξύ μεταβάσαι.* Finis: *τοῦδε λευκότερον ἢ μελάντερον ἢ γλυκύτερον ἢ πικρότερον τόσῳ.*

Tertium denique invenias *fol. 122. verso*, tres paginas implens, cujus Initium Finemque per litteras madore consumptas legere nullo modo licuit.

Omnia porrò una manus, eaque à duabus, quæ cæterum Codicem excerpserunt, prorsus alia, quàm celerrimè exaravit, insertis Tabulis XII. Musicis, Tonorum intervalla et proportionibus complectentibus. Ad Scripturæ celeritatem accedunt informes Litterarum ductus, difficillimi nexi, vel potius nodi *Gordiano* suppreses, brevissimaque Compendia Siglis simillima, neque Notis illis minùs arcana, quas *Cangius Mediæ et Infimæ Græcitatatis Glossario* subjecit. Quibus effectum, ut Verba etiam ad Fragmentorum vel initia, vel exitus pertinentia ægrè legerim; neque mihi planè constiterit, an ipsa inter se Fragmenta cohærent. Pervici tamen, ut certior denique fierem, nihil horum inter *Antiquæ Musicæ Auctores* à Meibomio editos occurrere.

LXXI.

Membraneus in quarto, foliis constans 178. membranâ mediocriter crassâ et candidâ, litteris satis elegantibus, Sæculo (ut videtur) XIII. exeunte, vel ineunte XIV. unâ tantum manu exaratus; foliis aliquot sub initium et finem Codicis improbo musculorum dente arrosus; sed ita ut omnibus penè litteris bestiolarum, quasi litteratularum, perpercerint. Eo continentur Scholia in *Homericæ Iliadis Libros*, *Didymo* attribui solita, sed in posteriores duntaxat XVIII, ut enucleatius postmodò referetur.

Codex priore sui parte non parum mutilus est; adeoque et Auctoris nomine, et Operis titulo destitutus. Quod quidem vitium, simulque Scripturæ series minutatim plerumque consecræ vel Libri Dominum, vel Librarium induxerunt ut Liber intus forisque *Vocabularium Græcum* inscriberetur.

Fol.

Fol. Codicis 2.º Operis 1.º apparet sola in superiori margine Littera .H. septimi scilicet index *Iliados* Libri, unde mutila hæc Scholia inchoantur, ab his nimirum verbis in Versum 89: *πάλαμ καταθεθνεϊώτος: πάλαμ καταθάνοντος.*

In cæteros verò *Iliadis* Libros ad totum usque XXIV.º Scholia procedunt sine intermissu, ita ut nihil ex iis desideretur; tamen postrema duo folia, litteris partim deletis, partim maculosis, laborent.

Universus demum Codex in hæc desinit: *ἀμφίεπον. περιᾶπον* ἠχολοῦντο.* Statim excipit hujusmodi Clausula, eadem, quæ reliquum Volumen, manu sic descripta:

εὐτόχος Περληρωται και' η' ὦ της Ἰλιαδος.

Hoc est:

Feliciter completus est etiam (Liber) XXIV. Iliadis.

Postmodum subit *Constantini Lascaris* idiographa Subscriptio:

Κωνσταντῖνος ὁ Λάσκαρις ἔποιήσατο ἐν μεσσηνῆ τῆς σικελίας ἀνήσατο:

Hoc est:

Constantinus Lascaris hunc etiam (Librum) Messanae in Sicilia emit.

Extremo demum in Codice id rariùs obvium mireris, duo scilicet *folia* 176. et 177. *Græcè* conscripta, duobus aliis includi *Arabice* exaratis in crassiori membrana, grandioribusque litteris punctorum immunibus, utrisque unâ eademque manu; sed adeò vetustâ, ut niger litterarum color in fulvum desciverit.

His portò Fragmentum inest Commentarii cujusdam de *Mahometanorum Peregrinatione ad Meccam*, ita explanante Cl. Viro *Michaele Casiri*, Collega nostro, *Bibliothecæ Arabico-Hispanæ Escorialensis* Auctore, cujus Index locupletissimus hoc ipso VII. Cal. Novemb. An. MDCCLXVII. dum hæc scribo, typos exercet, ut expectatissimum opus quàm primùm in lucem, omnibus tandem numeris absolutum, emittatur.

Jam verò ad *Scholia* quod attinet, suæ illis per singulos Libros præeunt Hypotheses, vel Argumenta grandibus, oblongulis, et ad dextram vergentibus litteris exarata, quales *Montfauconius* exhibet in Specimine characterum Codicis Sæculi noni, *Palæograph. Græca Lib. III. Cap. VIII. pag. 252.* Cæterum Opus minutis litteris descriptum, dissimilis quidem formæ, sed ejusdem manûs.

Immane sanè discrimen, in uno volumine unâ manu exarato minores litteras Sæculum *Decimumtertium* præ se ferre, majores *Nonum*! Ipsa autem *Scholia* perinde atque *Hypotheses* cum illis maximè consentiunt (tametsi conferri sit operæ pretium) quæ *Homero* expoliendo atque illustrando *Josua Barnesius* evulgavit. In illius verò sincerissimam ornatissimamque Editionem ab hoc elaboratam tales se nobis Versiculi, quasi repente obvios, obtulere:

Meonidi Popus dedit ore sonare Britannos

Plus dedit at Barnes, nempe sonare suo.

LXXII.

Chartaceus in quarto, foliis 186. in vulgari chartâ *Constantini Lascaris* manu omnino descriptus. Is complectitur ejusdem Excerpta ex *Plutarcho*, *Suida* et *Diogene Laertio*; tum Epistolam de significatione vocis *Οφφίκιον*; et ab Adamo ad suam usque ætatem *Historiarum Synopsis*; præterea *Maximi Planudis* aliquot Epistolas et Versus; de *Regno Macedonum* Sermonem; *Epigrammata* varia; *Procopii Gazæi* Monodia in *S. Sophiam* terræmotu collapsam; item Excerpta ex *Libris Joannis Curopalatae Scylitzæ*; ad hæc *Eclogarum* minutissimarum ex variis Auctoribus miscellaneam Congeriem: omnia ejusdem *Constantini* studio ac labore collecta. Quæ quidem ex ordine ac sigillatim, quantum pro cujusque argumenti modo, vel pretio aut licuit, aut oportuit, recensere studuimus atque exponere.

Itaque à *fol. 2.* cui rubris litteris præscriptum est nomen *Κωνσταντῖνου τοῦ Λασκάρεως*, ad *fol. usque 11.* aversum confluere undequaque videas jam solutâ, jam vinctâ oratione Sententias, ex Philosophis præsertim ac Poetis depromptas, quorum Nomina, ut de *Fragmentis Anonymis* sileamus, sequens Elenchus litterarum serie digestus indicabit.

Æschylus. Alexander Ætolus. Apion. Aristophanes. Aristoteles.

Chalcocondylas. Chilo. Chrysippus. Crates Cynicus.

Demetrius (fortè Bithynus, Poeta).

Empedocles. Epicharmus. Epictetus. Epicurus. Erasistratus (Medicus). Eubulus. Euripides.

Favorinus.

Herodotus. Hippocrates. Homerus.

Me-

*Menander. Metrodorus. Musonius Philo-
phus.*

Octavianus Augustus. Oppianus.

*Palladas (Poeta). Panyasis (Poeta). Pinda-
rus. Plato. Plutarchus.*

Socrates. Sophocles.

Theophrastus. Tyrannio (Grammaticus).

Fontes verò, unde Scriptorum aliquot de-
perditorum quasi guttas hauserit *Lascaris*,
sedulò perscrutati, reperimus in primis fuisse
Plutarchum, *Laertium*, *Athenæum*, *Sto-
beum*, *Suidam*, *Græcorum Epigrammatum
Anthologiam*, atque ipsum etiam *A. Gellium*;
non enim tam hospes ille in Latino ser-
mone, quàm in Latio fuit, ut infra pate-
bit, atque aliunde constat.

Ex omnibus igitur supra memoratis ea
tantummodo recensenda, aut transcriben-
da, velut inedita, censuimus quæ sequun-
tur.

Eod. fol. 2. Εἰς θεόδωρον θανόντα. κωνσταντίνου.
In Theodorum (*Gazam*) defunctum. Con-
stantini, videlicet *Lascaris*, Pentastichon he-
roicum, quod, ut lucis necdum compos,
hîc subnexâ Interpretatione, apponimus.

Εὐθάδε κῆται ὅς ἦν ἄνθος σοφίης θεόδωρος
Γαζῆς ὃν τέκε καὶ κόσμησε μαθήμασιν ἑλλάδος.
Ἐχε δὲ ἰταλία φωσφόρον ὡς ἑρμηνεῖα ἴδριν (1)
Εἰ δὲ μικρὰ πόλις ἄνδρα τόσον κατέχει ἐνὶ
τύμβῳ (2)
Μὴ ἀγάσῃ σοφίης γὰρ ἀγνωμοσύνη ὑπερίχει.

Id est:

*Hic jacet, qui Sapientia flos extitit, Theo-
dorus
Gaza, quem peperit, ornavitque disciplinis
Græcia;
Habuitque Italia Luciferum, ut peritum
Interpretem.
Si verò urbs parva virum tantum tumulo
continet,
Ne miretur; Sapientiâ enim ingrata Memo-
ria prævalet.*

Εἰς Φανούριον τὸν γεράκιον. In Phanurium Ge-
racem. Tetrastichon versibus hexametris,
quorum primus incipit: Οὐ γὰρ ῥόδος εἶχε φα-
νούριον.

Id pag. 234. hujus *Catalogi*, cum Latinâ

(1) Huic voculæ ἴδριν *Lascaris* manu, velut ambi-
gentis, adscriptum est ἡ ἀκροῖ, id est: *vel summum*.

(2) Ejusdem, tanquam emendantis, manu his vocibus
ἐνὶ τύμβῳ superscriptum ἐνὶ κόλπῳ, id est: *in sinu*.

(3) Id nomen ἱερός τερπος neque in *Universa Græcità*

interpretatione, editum est. Jamque ex Titu-
lo omnibus suis litteris hîc expresso liquet,
legendum prorsùs esse *Γεράκιον*, non *γεράκιον*,
ut ibi nominis litterarum compendio im-
pediti ambiguitate ductus, conjeceram. Ad
hæc *Constantinum*, qui hujus Epigramma-
tis auctor ibidem inscribitur, *Lascaris* esse
nullus dubitem, quippe qui proximè supe-
rioris in *Theodorum Gazam* Epigrammatis se-
se auctorem, nudo *Κωνσταντίνου* nomine ad-
scripto, profiteatur.

Εἰς θεόδωρον γαζῆν. τοῦ χαλκοκονδύλου. In
Theodorum Gazam. Chalcocondylæ (*Hexa-
stichon*).

Id etiam, quippe (ut arbitror) ineditum,
cum Interpretatione publicare visum est.

+ Ἡ ἀπεικὴς σοφίῃ δηρὸν χθονίους περιποῦσα
Νοῦν θεόδωρον (sic) δεῦρ ἠδ' ἠλυθεν εὐραμένη.
Αὐδὴν τῶ μούσῳ δόσαν ἑλλάδα τ' αὔσονιν τε
Ὡς σοφίης μεταδῶ ἀμφοτέρω γένει.
Νῦν δὲ θανὼν φεῦ ἠπίος ὦν λίπεν ἄλγεα πᾶσι
Ψυχὴ δ' ἐς μακάρων ὤχετ' ἀποπλάμενη.

Hoc est:

*Vera Sapientia, Terrigenis olim relictis,
Huc venit ad Theodori mentem inveniendam.
Sermonem huic Musæ dederunt Græcum Auso-
niumque,
Ut Sapientiam utrique impertiret genti.
Nunc moriens heu! desiderium, quippe beni-
gnus, reliquit omnibus;
Anima verò in Beatorum (sedes) evolans
abiit.*

Eodem averso. Εἰς νικαίον. In Nicænum,
nempe Archiepiscopum, Cardinalem *Bes-
saronem*. Elogium scilicet sepulcrale, in-
certo Auctore, versibus constans Elegiacis
XII. quos, tanquam lucis expertes, perinde
libuit in lucem emittere; sic verò, subne-
xâ pariter interpretatione, se habent:

Ποιμὴν νικαίων ῥώμης ἱερόστροφος (3) ἄρχων.
Βησαρίων μεγάλης ἠύσεως (sic) ὀσίης.
Οὐ γὰρ πόντος μὲν γείνατο· εἶχε δὲ γαῖα κρόνιοι.
Κῦδος ἄρ ἑλλήνων αὔσονίων τε μέγα.
Κεῖτ' ἐν σήματι τῶ φοιτᾷ δ' ἀν' ἀπείρονα γαῖαν
Εὐφροῖν σοφίῃ ἠθεῖ εὐφραδίῃ.
Οὐ γὰρ τ' ἐπεικῶς ἔθνεα πολλά κλαύσει θανόντα.
Κλενεῖ ὄγ' αἰεὶ ζῆ ἀράξει καὶ σωίσει.

Kk

Σῶμο

is Lexicis vel uberrimis, neque in *Media et Infima
Glossario* usquam occurrit. Quapropter ad ejus Com-
positionem confugi; eâque expensâ, statim intellexi
esse vocabulum ex *ιερός sacer*, et *εστροφός cardo* confla-
tum; ita ut *S. Ecclesiæ Cardinalem* significet.

Σῶμα μὲν ὄλετο κείνου ἀτὰρ κλέος οὐ ποτ' ὀλέεται
 Εἰσόκεν ἀμφιφερῶν οὐρανὸς ἄστρα θέη
 Ρέζε δὲ ἔλλην ἱερά τῷ πατρὶ· ρέζε λατῖνα·
 Οὐ γ' ἀρετὴ πέμψε δώματ' ἐς ἀθανάτων.

Hoc est:

*Pastor Nicænorum, magna, pia, sanctæ
 Romæ Cardinalis Princeps, Bessario,
 Quem Pontus quidem genuit, Saturni verò tel-
 lus habebat,*

*Ingens Græcorum Ausonidumque gloria,
 Facet in hoc sepulcro; sed per immensam Terram
 Uberi doctrinâ, divinâ facundiâ vagatur.*

*Quem multæ gentes valde fleverunt mortuum,
 Is inclytis factis et consiliis æternùm vivit.
 Corpus quidem ejus occidit; at nunquam occi-
 det fama,*

*Donec astra circumvolvens Cælum decurret.
 Græcus demum sacra Patri fecit Latina,
 Quem virtus ad Immortalium sedes misit.*

3. Περὶ σοιχείου. De Littera. Sive de Litterarum Definitione, Divisione, Numero atque Inventione Excerpta ex ignotis mihi Scriptoribus. Initium: Στοιχεῖόν ἐστι κατὰ κράτητα φωνῆς μέεος. Finis: καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ α. ω. η.

4. Sequitur Constantini Lascaris ad Georgium (4) Epistola de Significatu dictionum Οφφίκιον et Οφφικιάλιος, quas Græcus sermo à Latino mutuatus est. Eam, ut nondum typis mandatam, nec indignam lectu, officii duximus Eruditorum oculis hîc subjicere.

Κωνσταντῖνος ὁ λάσκαρις γεοργίῳ
 εὐ φράσσειν.

Ἡξιώσας με πολλάκις φίλε γεώργιε ἐξηγήσασθαι σοι τὴν τοῦ ὀφφικίου σημασίαν περὶ οὗ πολλὸς λόγος παρὰ λατίνοις καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς ἑαυτῶν διατριβαῖς· φῆς γὰρ οὔτε τὴν λέξιν ἐνοεῖν οὔτε τίνος φωνῆς τυγχάνειν· ἵνα δὲ ὁ ζητῆς εἶδης· ἀκουε. τὸ ὀφφίκιον καὶ ὁ ὀφφικιάλιος εἰ καὶ παρ' ἡμῖν λέγονται, ἀλλὰ ῥωμαίων φωναί εἰσι καὶ χρώμεθα διὰ τὴν συνήθειαν ὡς οἰκείας. ἐξ ὅτου ῥωμαῖοι ἐγκρατεῖς ἐλλήνων ἐγένοντο καὶ μάλιστα ἐξ ὅτου κωνσταντῖνος σκεῖνος τὴν θαυμαστὴν σκεῖνιν ὠκοδόμησε πατριδα· διὰ δὲ τὴν ἐπικρατεῦσαν συνήθειαν ἄλλως τε πολλῶς τῶν λέξεων χρώμεθα ἐν τῇ κοινῇ διαλέκτῳ καὶ ταύταις· οὐχ ὡς ἀπορροῦντες οἰκείων· ὅθεν φουρνος· καὶ ὄσπι· (leg. ὄσπιον) καὶ βίγλα· καὶ δεφεντεύει· καὶ δεφέντωρ· καὶ ἄλλα· οἱ γοῦν σκκλησια-

στικοὶ ὅτε μὲν τὸ ὀφφίκιον ἀκολουθίαν ὅτε δὲ ἀξίαν καλοῦσι· καὶ τοὺς ἀξιομαπτικούς ὀφφικιαλίους τῶν σκκλησιῶν· ἃ δὲ οἱ ῥήτορες αὐτῶν ἐλλογίμως ὀφφίκια καλοῦσιν· οἱ ἡμέτεροι καθήκοντα ἦτοι ἀνήκοντα καὶ ἀρέποντα καὶ ἀρμόζοντα τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων· καὶ καθόλου εἶπον ὁ σκάτω ἀρμόζει ποιεῖν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἐπιτήδευσιν καὶ τέχνην καθήκον καλοῦμεν· ἐπὶ δὲ καθήκον κατὰ ζήνωνα τὸν κηφία τὸν παρῶτον οὕτως ὀνομάσαντα ὁ παρὰ χθὲν εὐλογόν τε ἵχει ἀπολογισμὸν· οἷον τὸ ἀκόλουθον ἐν τῇ ζωῇ ὅπερ καὶ ἐπὶ τὰ φυτὰ καὶ ζῶα διατείνει· ὁρᾶσθαι γὰρ καὶ ἐν τούτοις καθήκοντα· ὡς αὐτὸς ὁ ζήνων ἐφασκε ἀπὸ τοῦ κατάπινας ἠκεῖν τῆς παρονομασίας εἰρημμένης· εἶναι δὲ αὐτὸ ἐνέργημα ταῖς κατὰ φύσιν κατασκευαῖς οἰκείον· τῶν γὰρ καθ' ὁρμῶν ἐνεργουμένων τὰ μὲν καθήκοντα εἶναι· τὰ δὲ, παρὰ τὸ καθήκον· καθήκοντα μὲν ὅσα λόγος αἰρεῖ ποιεῖν· γονεῖς πιαῖν· ἀδελφοὺς· πατριδα· φίλους· ἀδελφῶν καὶ τούτοις συμπεριφέρεσθαι· παρὰ τὸ καθήκον δὲ ὅσα τούτωντιον· γονέων καταφρονεῖν· ἀδελφῶν συγγενῶν ἀφρονεῖσθαι· φίλους μὲν βοηθεῖν· πατριδα ὑπεροφραν καὶ τὰ παρεπλήσια· οὔτε δὲ καθήκοντα οὔτε παρὰ τὸ καθήκον ὅσα οὔτε λόγος αἰρεῖ φράσσειν οὔτ' ἀπαγορεύει· κάρφος ἀνελεσθαι· χραφίον κρατεῖν· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· καὶ τὰ μυρία λέγονται καθήκοντα ἀπερίστα ἦτοι ἀνευ περὶ σάσεως οἷται ὑγείας ἐπιμελεῖσθαι καὶ αἰσθητηρίων καὶ τῶν τοιούτων· τὰ δὲ, περιστατικά· οἷται πηροῦν ἑαυτὸν· κτησῖν διαρρίπτειν· ἐπὶ τῶν καθήκοντων τὰ μὲν, ἀεὶ καθήκει ὡς τὸ μαθάνειν· ἐρωτᾶν· ἀποκρίνεσθαι· διαλέγεσθαι· περιπατεῖν· τὰ δὲ οὐκ ἀεὶ τἀναντία τούτων· ἐπὶ τῶν καθήκοντων τὰ μὲν τέλεια οἷα τὰ κατορθώματα· ἀπερ ὀρθὰ ὄντα τέλεια τυγχάνει· τὰ δὲ, μέσα εἶτε κοινὰ ὡν λόγος ἀποδίδεσθαι δυνατὸς διατὶ γέρονε· καὶ πάντα δὲ τὰ ἐν τῇ φρακτικῇ φιλοσοφίᾳ εἰρημένα ἠθικά οἰκονομικά καὶ πολιτικά καθήκοντα τυγχάνουσι· περὶ ὧν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἐγραψαν· καὶ ζήνων ὁ κηφίεὺς κύριος ὁ παρῶτος καθήκον ὀνομάσας· κλεάνθης ὁμοίως· σφᾶϊρος βοασοειανὸς· παναίπιος· ῥόδιος καὶ ἄλλοι ἀφ' ὧν ἀρυσάμενος κικέρων ὁ τῶν λατινῶν μέγιστος ῥήτωρ καὶ μετενέγκων εἰς τὴν ἑαυτοῦ φωνὴν σιωτάξας τε κατὰ τὸν ἑαυτοῦ τρόπον, τοῖς λατίνοις χρεῖμα πολυωφελὲς ἐδωρήσατο· ὁ δημοσίως ἀναγινώσκοντες καὶ ἀκούοντες συνεχῶς περὶ τῶν ὀφφικίων διαλέγονται· ἡμεῖς δὲ κακῇ τύχῃ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τῶν καθήκοντων ἀπεβάλομεν.

ἔρρωσο καὶ εἰ τοῦ ἄλλου δέη θαρρόντως χράφε.

6. averso. Χρησμός Ιουλιανῶ ἀποστάτου. Oraculum Juliani Apostata; seu potius Oraculi Re-

(4) Is, ut planè credo, Georgius est Placentinus, ad quem ejusdem Constantini Epistola inter alias ipsius

ad alios extat hujus Voluminis Cod. LXXIX. fol. 150. averso.

Responsum *Juliano Apostatae* datum. Expressum est Versibus hexametris VII. quorum primus :

ΑΛΛ' ὀπόταν σκῆπτροισι τοῖς περσῆιον αἵμα;
legiturque apud *Suidam* in *Ιουλιανός*. Id subsequuntur alia quatuor Oraculi Responsa *eidem*, et Regi *Cræso* itidem data, quorum priora tria apud eundem *Suidam*, postremum apud *Herodotum* in *Clione* reperias.

7. averso. *Δημητρίου εἰς φρονέροις*. *Demetrii* in *Invidos*. Tetrastichon heroicum hujusmodi :

Ζῶν ἀτιμάσαντες ἀποφθίμεγον ποθεῶσι
Καὶ πῶθ' ἕπερ τύμβοιο καὶ ἀπῆίου εἰδῶλοιο
Α' ἴσα κῆνος ἐπῆλθεν· ἔειν δ' ἔτῆσατο λαός.

Hoc autem transcribere libuit, quippe neque in laudatâ sæpius *Anthologîâ Græcâ*, neque in illâ *Constantini Cephaleæ* inventum, quæ ad Editionem Lipsiensem *Joannis Jacobo Reiske* expressa, prodiit Oxonii An. proximè superiori MDCCLXVI. in 8°; sed nescio cur *Acephala*, id est tribus prioribus Libris minor, quum sex complectentem, atque integram in Codicibus MSS. eam adhuc extare Editor ipse fateatur; idemque proferat Indicem Vocum, unde Carmina singula *Anthologiæ Cephalææ* ordiuntur, etiam ad eos Libros pertinentia, quos in Editione prætermisit.

Sine Titulo, *Palladæ* Disticha duo in *Vitam Humanam*, quorum prius incipit: Σκηνη πᾶς ὁ βίος; posterius: Εἰ τὸ φέρον σε φέρει. Utrumque in *Anthologiæ Græcæ Lib. I. Cap. XIII.* occurrit.

Πλάτωνος. *Platonis*. Ejus scilicet in *Agathonem* Distichon, incipiens: Τὴν ψυχὴν ἀγάθωνα, quod apud *Laertium* in *Platone* legitur.

12. *Εκ τῶν τοῦ πλουτάρχου περὶ παλαιῶν ἱστοριῶν ἅς μύθοις ἠγοῦνται*. Ex *Plutarcho* de antiquis Historiis, quas Fabulas putant. Initium: Πλεῖστοι τυγχάνουσιν οἱ τὰς παλαιὰς ἱστορίας διὰ τὸ θαῦμα τῶν πραγμάτων πλάσσειν καὶ μύθοις δοξάζουσι. Finis: ὡσαύτ' ἀριστέλης ἐν τῷ γ. τῶν ἰταλικῶν φησι:—

Continuò excipit hæc idiographa Subnotatio :

Ἐκ τοῦ λατινικοῦ κωνσταντίνου ὁ λάσκαρις μετένεγκεν εἰς τὸ ἑλληνικόν.

Id est :

E Latino *Constantinus Lascaris* transtulit in *Græcum*.

24. *Ἐκ τοῦ σοφοῦ πλουτάρχου περὶ ἀρετῶν*

γυμνασίων. Ex sapiente *Plutarcho* de *Virtutibus Fœminarum*. Initium: Αλούσης τῆς τρεῖας ἔνιοι τῶν τρώων πλανηθέντες. Finis: καὶ καλῶς διασκεύει τὰ ἑαυτῆς πάντα:

Statim ejusdem *Constantini* manu ita adscriptum :

Καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν μετένεγκε κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις.

Id est :

Atque hæc è Latino in Græcum transtulit Constantinus Lascaris.

34. averso et seqq. Subeunt *Fabularum* aliquot, puta *Iūs*, *Atlantis*, *Polydamantis*, *Europe*, *Sarpedonis*, *Hectoris*, *Persi* *Narratiunculæ*, brevesque Interpretationes, è variis et incertis Auctoribus excerptæ. Tum etiam diversæ *Historiarum Particulæ* è *Suidâ* potissimum desumptæ.

37. *Περὶ σοφῶν ἀνδρῶν βραχυτάτη σύνοψις ἐκ τοῦ σοῦδα ἐκγεγραμμένη κωνσταντίνου τοῦ λασιάρεως*. De *Viris Sapientibus* brevissima Synopsis, è *Suidâ* studio *Constantini Lascaris* exscripta. Hæc litterarum ordine disposita, incipit: Ἀβάρης φιλόσοφος σιῦθης. Desinit in Ὠχρὸς φιλόσοφος, atque in hæc verba: οὗτος ὦχρὸς φοίνιξ σιδώνιος ἦν παρὰ τῶν τρωϊκῶν.

Deinde ejusdem *Constantini* manu hæc subscripta perleguntur:

Τὰδε κωνσταντίνος ὁ λάσκαρις συναγῆρα τὸν σοῦδαν μετελθὼν:—
καὶ ἐξ ἄλλων πλεῖστα παρρησιῶν καὶ πάντων σοφῶν δὴ ἐκείνου ἐγράφη.

Hoc est :

Hæc Constantinus Lascaris collegit, Suidam secutus,

Et ex aliis plurima adjiciens; omniaque illius studio exscripta sunt.

100. Sine Titulo, De *Discipulis Philosophorum* aliquot, nempe *Antisthenis*, *Metroclis*, *Zenonis*, *Pythagoræ*, *Pyrrhonis*, *Timonis* ac *Plotini*. Initium: Μαθητὰ ἀνισθῆνους τοῦ παρώτου κωνικοῦ. Finis: ἀμφίκληιά τε ἡ τοῦ ἀρίστου. Unde hæc deprompta sint, latet; forsàn è pluribus excerpta.

Eod. averso. Sine Titulo, *Periclis* videlicet *Notitia*, incipiens: Περικλῆς ἀθηναίων δημαγωγὸς ἐφ' οὗ ἤρξατο ὁ πελοποννησιακὸς πόλεμος. Ea totidem ferè verbis expressa legitur apud *Suidam* in *Περικλῆς*.

Folii pars vacat posterior; at in imæ paginæ cornu dextro, nempe oram proximè interiorem, latitat quasi in angulo hic *Titulus* :

Kk 2

Εγγει-

Εγχειρίδιον κωνσταντίνου τοῦ λασκάρως.

Hoc est:

Manuale Constantini Lascaris.

101. Αποφθέγματα καὶ συμβουλαὶ διαφόρων φιλοσόφων ἐκ τῆς βίβλου διογένους λαερτίου αὐτοῦ δὴ κωνσταντίνου συναχθεῖσαι. *Aprophthegmata et Sententiæ diversorum Philosophorum è Libro Diogenis Laertii, studio Constantini (Lascaris) collectæ.* Incipiunt: Θαλῆς μιλῆσιος πρῶτος σοφός. Desinunt in *Pythagoram*, his verbis: τοὺς ἐχθροὺς δὲ φίλους ἐργάσασθαι. Quæcunque collecta hîc vides, ea ex omnibus ferè *Laertii* libris deprompta sunt.

112. aversum, et 113. utrâque ex parte scripturâ omnino vacant.

114. Sequuntur *Maximi Planudis* aliquot Epistolæ, hoc ordine:

Μαξίμου τοῦ πλανούδη τῷ βασιλεῖ. *Maximi Planudis Imperatori.* Incipit: Επήνεσα τὸ μέγρι τοῦδε σιγᾶν. Desinit: ἐρωπικὴν τε ἡρῶ καὶ ψυχῆς τᾶς σᾶς χάρισιν ἀθαιρέτως δεδουλωμένης:—

Sub initium hujus Epistolæ, quæ prolixior est, inter hæc verba: οὐτ' ἐλπιδες, et hæc: κινδυνεύσω τοῦ παντός ἐκπεσεῖν, intervencat dimidii ferè versûs spatium.

115. averso. Τοῦ αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ. *Ejusdem Despotæ.* Incipit: Εμάχετο παρ' ἐμοὶ τῶν τῆς σῆς βασιλείας γραμμᾶτων ἀφικομένων, ποδῶν νόσος καὶ πρεθυμία. Desinit: καὶ ὡς ἐγὼ φημι ἐν τῷ ταύτας ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν οὐδενὶ τῶν πρῶτων παραχρησόντα:

117. Φακρασῆ τῷ λογοθέτῃ. *Phacrasæ Logothetæ.* Incipit: Καλῶς ποιῶν ἐπαινῶν με φιλοῦντα γὰρ ἐπαινεῖς με. Desinit: Καγὰρ συνηδόμην σὸν καὶ τοῦτο παρασκευάσαι:—

118. averso. Τῷ αὐτῷ. *Eidem.* Incipit: Εγὼ μὲν οἶμαι σε φίλην κεφαλὴν. Desinit: οὐπερ ἥδιον ἐμοὶ τυχεῖν ἢ τῶν τοῦ μίδα θησαυρῶν:—

119. averso. Νικηφόρῳ ἀρχιερεῖ τῆς κρήτης. *Nicephoro Cretæ Archiepiscopo.* Incipit: Καὶ ἐδεξάμην σου τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνέγνων ἐν αὐτῇ σε θεϊότατε δέσποτα. Desinit: ἢ ἐν ἡθῶν κόσμῳ καὶ τῇ τῶν ἄλλων ἀρετῶν κτήσει καὶ ἐπιμελείᾳ:

120. Τῷ φαρδάλῃ ἰωάννῃ. *Phardali Joanni.* Incipit: Σύ δὴ φίλτατε δοκῶν παίζειν, εἰσούδαζες, ἠνίκα ἡμῖν ἠπείλεις σὺν γέλωτι. Desinit: ἔρρωσο καὶ εὐθύμει καὶ μὴ ἀδίκει:—

Eod. averso. Τῷ αὐτῷ. *Eidem.* Incipit: Εοικε τὰ πρῶτη ἐπιτείλωτά σοι παρ' ἐμοῦ, συνάψαι σοι μᾶλλον τὸν κωνσταντίνον. Desinit: ψῆφοι πρὸς ἡγεμόνος ἐνός ἐξουσίαν:—

121. averso. Ανδρονίκῳ τῷ παλαμολόγῳ. *Andronico Palæologo.* Incipit: Ἄλλ' εἰ μὴ κατό-

πιν ἐορτῆς τὸ λεγόμενον ἤκομεν, ἢ τινικαὐτοὺς οἶνον ἀποῦμεν, ἠνίκα πρὸς ἄλλοις ἐκφορηθέντος. Desinit: τοῖς πολλοῖς μεθύειν με δόξα ποιήσης:—

122. Τῷ ἀδριανουπόλεως (leg. ἀδριανουπόλεως) ἀρχιερεῖ. *Adrianopolis Archiepiscopo.* Incipit: Ὅσω πολὺ παρ' ἐμοὶ τὸ βούλεσθαι τῆς ὑμῶν ἀγιότητος ἢ κειν εἰς ὁμιλίαν, τοσούτω πολὺ καὶ ἀλγεινὸν τὸ μὴ δύνασθαι. Desinit: καὶ μειδιώντι πρεσώπῳ τὰ γεγραμμένα ἐπιθι:—

Eod. averso. Γρηγορίῳ μοναχῷ. *Gregorio Monacho.* Incipit: Ὑπὲρ μακροῦ μακρὰ γράφειν οὐ δέει. Desinit: οὐκ οἶμαι πλείονος ἐπικουτίας δέησιν αὐτῷ μήκοις, μακρῷ μακρότερος ἦν:—

Expers Tituli altera, ut videtur, ejusdem ad eundem brevis Epistola, sic incipiens: Ἀδίσον ἢ σιγῇ καὶ ἀμεταμέλιτον; desinens verò: κἂν γινώμεν ὅτι λέγεις ἢ μακρότερον ἀν ἐπιτείλωμεν:—

Memoratae hactenus *Maximi Planudis* XI. Epistolæ, an inter ejusdem CXXII. reperiantur, quas *Cæsarea Vindobonensis* Bibliotheca servat, comperire minime possis; quum in hujus Catalogo *Nesseliano* numerentur tantum, non adscriptis singularum Titulis Initiisque recenseantur. At certè has perinde atque illas pro ineditis habeas.

123. Περὶ ἀλεξάνδρου. *De Alexandro.* Mox subjicitur, quæ Operis argumentum plenius declarat, talis Præfatiuncula:

Ὅτι περὶ τῆς βασιλείας μακεδόνων λόγος, διὰ τὴν ἀρετὴν ἀλεξάνδρου ἢ φιλιππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῖς φιλομαθεῖσι καὶ περὶ ταῦτα αὐτοδιδάξουσιν ἀναγκᾶς πέφυκε πρεκείσθω οὖν κεφαλαιωδῶς ὑπὸ μίαν σύνοψιν ἀρχόμενος ἀπὸ κάρανου τοῦ πρῶτου βασιλέως μακεδόνων ἕως ἀλεξάνδρου.

Hoc est:

De Regno Macedonum Sermo, propter Alexandri ejusque patris Philippi virtutem, discendi cupidis et harum rerum studiosis necessarius est. Proponatur ergo summam sub uno aspectu, incipiens à Carano, primo Macedonum Rege, ad Alexandrum usque.

Sed non modò ad *Alexandrum* pertingit hic Sermo, ut habet Præfatiuncula, verum etiam ad *Perseum* usque, à *Paulo Emilio* victum, captum triumphatumque.

Ipse autem Sermo, sive Liber incipit: Τὸ μὲν οὖν πρῶτον γένος τοῖς βασιλεῦσι μακεδόνων εἰς ἡρακλέα ἀναφέρεται. Desinit: καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀμύλιος (sic) ἐφ' ἄρματος ἐλεφαντίνου χεταπλήκτου.

Porro si aveas scire, unde *anonymum* id

id Opusculum sit depromptum, scito exscriptum esse ad litteram ex *Dexippi de Macedonum Regibus* Summario, quod in *The-sauro Temporum Eusebii Casariensis*, Scali-geri operâ illustrato, et Amstelodami anno MDCLVIII. recuso, Vol. I. prodiit inter Græcas ejusdem *Eusebii* Chronicorum Re-liquias pag. 57. hac inscriptione: *Περὶ τῶν Μακεδόνων βασιλείων ἐκ τῶν Δεξιππου*. Nonnulla tamen in Codice Msto, et in impres-so Exemplari vicissim vel abundant, vel deficiunt, vel discrepant. Quare utrumque non abs re fuerit inter se conferri. Atque in primis monitum velim, non ab iisdem verbis Mstum incipere ac Impressum; si-quidem, præter memoratam Præfatiuncu-lam, in illo desiderantur prima verba: *Τὸ μὲν οὖν ὄρωτον γένος τοῖς βασιλεῦσι τῶν μακεδόνων εἰς Ἡρακλέα ἀναφέρεται*, à nobis su-periùs adducta; incipiturque abruptè ab his: *Μετὰ τὴν ἄλωσιν τροίας ἔτεσι π̄ Ἡρακλείδῃ χατέχον τὴν πολιορκίαν*, quæ prioribus in Msto succedunt.

Cæterùm non dissimulabo in Codice no-stro *Dexippi* testimonium allegari, quod sanè abest ab impresso: unde conjicias aut id opus non esse *Dexippi*, aut ejus Exscri-ptorem (quod verò propius est) hoc arti-ficio usum, ut Auctorem, cujus compila-rat scrinia, callidiùs occultaret.

127. averso. Prætermisâ Inscriptiōne, *Philippi* Macedonum Regis rerum gestarum Narratiuncula, cujus Initium: *Κάρανος εἰς τῶν Ἡρακλείδων φρατολογήσας ἦλθεν εἰς μακεδονίαν*; Finis: *καὶ ἄλλας πόλεις μεθ' αὐτὸν φοιτικὸν δυνέσθησε πόλεμον*:-

128. *Ἐπιγράμματα διάφορα*. Epigrammata varia. Ex iis, quæcumque à nobis supra edi-ta monuerimus, vel edenda deinceps fue-rint, nulla neque in laudatâ sæpiùs *Antholo-giâ*, id est *Planudeâ*, ejusve *Appendice*, ne-que in *Cephaleâ* reperiuntur, quam nuper tantùm evolvere contigit, atque in hoc Co-dice primùm allegamus.

Εἰς Μάρκελλον. In Marcellum. Tetrasti-chon hujusmodi:

Οὗτος τοὶ ῥώμῃσι ὁ μέγας ξένη πατρίδος ἀστὴρ
Μάρκελλος κλεινῶν κλαύδιος ἐκ πατέρων.
Ἐπίπικος κτανθεὶς ὑπάταν ἀρχὰν ἐν ἀρείῃ φυλάξας
Τὸν πολὺν ἀντιπάλαις ὅς κατέχευε φόνον.

Εἰς μέγιστα. In Megetem. Distichon inci-piens: *Μνημα μέγιστι θῶῳ* quod extat in *Anthologia Planudeâ Appendice*, pag. 7. et su-periùs pag. 111. col. 2. prodiit Latino carmi-ne à nobis expressum.

Εἰς πάνδαρον. In Pandarum. Distichon hoc initio: *Τηλεβόλον ῥυτῆρα*, pag. 111. col. 1. evulgatum.

Εἰς Αἰνεῖαν. In Æneam. Distichon, cujus initium: *Αἰνεῖαν κύριδος*.

Εἰς πυλαμένην. In Pylæmenem, Distichon incipiens: *Ἐρμῆ καὶ σερεῆς*. Utrumque pag. 111. col. 2. publicavimus.

Εἰς Τληπόλεμον. In Tlepolemum. Duo sci-licet Disticha, quorum prius ab his verbis inchoatum: *Τόνδ' Ἡρακλείδην*, pag. 110. col. 2. editum est.

Alterum verò incipiens: *Α' δ' Ἡρακλείδην ῥήξήνορα* occurrit memoratæ *Appendicis* pag. 6. Sed observa Epigrammatis hujus Penta-metrum nostro in Codice incipere *Εἰς πό-λεμον*; ibi verò *Τληπόλεμον*, rectiùs, ut vi-detur.

Præterea notaveris, prius Distichon *Tle-polemi* sepulcro inscriptum fuisse *Trojæ*, al-terum verò *Rhodi*, ut indicat utrique Di-sticho interjecta hæc autographa *Lascaris* Annotatiuncula:

Τοῦτο μὲν ἐν τροίᾳ τὸ δ' ἐν ῥόδῳ τυτί.

Id est:

Illud quidem Trojæ; hoc verò Rhodi.

Atque id posterius factum confirmatur se-cundi Epigrammatis in eadem *Appendice* oc-currentis Inscriptiōne.

Εἰς διομήδην. In Diomedem. Distichon, ta-li præmisso Lemmate: *Διομήδης ὑπὸ δαυνίου κτανθεὶς ἐν νήσῳ διομηδεῖα κῆται ὧ ἐκῆ ἐπι-γέγραπται*. Hoc est, *Diomedes, à Daunio in-terfectus, in Insula Diomedea jacet, cui ibi-dem inscriptum est*. Ipsum verò Carmen est hujusmodi:

Τὸν πάντεσι κράτιστον ἐπιχθονίων διομήδην

Ἡ δ' ἱερὰ κατέχει νῆσος ὀμανυμένη.

Quod totum eo consilio transcripsimus, ut ejus discrimen ab excuso in memoratæ *Ap-pendicis* pag. 6. omnino pateat.

Εἰς σθέnelον καὶ εὐρύαλον. In Sthenelum, et Euryalum. Distichon sic incipiens: *Ἀργεῖος σθέnelος*. Extat in ejusdem *Appendicis* pag. 8.

Εἰς εὐφορβον. In Euphorbum. Distichon inci-piens: *Ἐξοχὸν ἠνορέην*. Id pag. 111. col. 2. evulgatum.

Εἰς ἕκτορα. In Hectorem. Præfixo Lem-mate: *Ὁ ἕκτωρ ἐν ὄφρυῳ λόφῳ τῆς τροίας ἐτά-φη καὶ ἐπεγράφη τόδε*, id est: *Hector in Ophryo-no, Trojæ summitate, sepultus est; eique hoc in-scriptum*. Sequitur Distichon incipiens: *Ἐκ-τορεί τόνδε τάφον*, quod pag. 109. col. 2. pro-duximus.

128. averso. Sine Titulo, sed præmisso

Ar-

Argumento, alterum in eundem Hectora Distichon, incipiens: Εκποι τόνδε μέγαν, quod in laudatæ *Appendicis pag. 8.* occurrit, cujusque uberior à nobis facta est mentio *pag. 109. col. 2.*

Εἰς πενθεσίλειαν. In Penthesileam. Distichon hoc initio: Στήσω σε πτεύδουσαν. Postremæ huic voci *Lascaris* manu superscriptum *οντα*: ita ut *πτεύδοντα* pro *πτεύδουσαν* emendatiùs reposuisse videatur. Id autem Distichon *pag. 111. col. 2.* luce donandum censuimus.

Εἰς θερσίτην. In Thersitem. Distichon incipiens: Γλωσσάων ὄδε τύμβος, *pag. 111. col. 1.* transcriptum.

Τρυφιοδώρου. Tryphiodori. Sesquiversus nimirum hexameter, quem *pag. 110. col. 1.* edidimus inscriptum *Εἰς ἀχλὴα*, sed omisso Auctoris nomine, quod abest ab illo Codice, in hoc apparet. Ibi quidem bipartitus est, sed perperam; hîc contra uno tenore, veluti pedester sermo, procedit. Ita verò videtur partiendus:

— μελίη δὲ μῶνος ἔπος δὲ

Καὶ κτάνε καὶ σύλησε ἢ κτεάριζεν ἀχλὴεύς.

Ἐπίγραμμα εἰς μέμνονα ἐν ταῖς ἀηυπίας θήσας. Epigramma, sive Inscriptio in Memnonem, quæ Thebis Ægyptiis extat. Distichon scilicet hexameter, incipiens: Θήσων ἀηυγίην ἐκατόμυλον, quod *pag. 111. col. 2.* exhibuimus uno pede in secundo versu mutilum, perinde atque hîc cernitur.

Εἰς πολυδάμαντα Ἴνδον. In Polydamantem Indum. Distichon, quod ita se habet:

Ἴνδος ὄδ' ἀνὴρ τροίη σύριον ἄρμα διώκων

Πολυδάμας κῆμαι νεκρὸς ἐπὶ πατρίδι.

Id hoc loco repræsentandum ob eam causam duxi, quòd in *Codice XXIV.* hujus Voluminis ex duabus Inscriptionibus, nempe hac *Polydamantis*, et alterâ *Memnonis*, quæ infra sequitur, conflata est una, duobus Hexametris expressa, unigue *Memnoni* accommodata, ut supra videre est *pag. 111. col. 2.*

Εἰς Τρώϊλον. In Troilum. Monostichon hexameter hujusmodi:

Τρώϊλον ἐνθάδε τρωϊάδη γῆ δάρδανος ἴχλω.

Quod altero Monosticho Latino studuimus ita exscribere:

Troilon hic habeo Trojanum Dardana tellus,
vel numerosiùs,

Troilon hic tellus Trojanum Dardana condo.

Εἰς Μέμνονα. In Memnonem. Monostichon

hexameter, præfixo tali Argumento: Ο μέμνων ἀνηρημένος ἀποκομισθῆς οἴκαδ' ἐτάφη παρὰ βήλαιον ποταμὸν συρίας, ὧ τὸδ' ἐπιγέγραπται, id est: *Memnon postquam interfectus est, in patriam delatus, prope Belaum Syria flumen sepultus est, cui (carmen) hoc inscriptum:*

Μέμνων πθωνοῦ τε καὶ ἠοῦς ἐνθάδε κῆμαι.

Eundem Versum supra adduximus *pag. 111. col. 2.* in *Cod. XXIV.* sed altero præeunte Hexametro, cujus initium: Ἴνδος ὄδ' ἀνὴρ; et sine ullo Argumento.

Ἐπίγραμμα εἰς κύκνον ἐν τροία πεισόντα. Epigramma in Cycnum Trojæ occisum. Distichon incipiens: Θυμὸν δὴ κύκνου, *pag. 111. col. 2.* repræsentatum.

Ἐπίγραμμα εἰς νιρέα τὸν σύμης ἐν τροία θανόντα. Epigramma in Nireum *Symensem* Trojæ demortuum, cujus Initium: Ενθάδε τὸν κάλλιπον. Excusum est in citatæ *Appendicis pag. 6.* sed ibi desideratur in titulo Patriæ Σύμης notitia.

Τοῦ τζέτζου ἐπίγραμμα εἰς ἱεράν γυναιχὰ τηλέφου ἢν ἀπέκτεινε νιρέος ἐν τῷ τῆς μυσίας πεδίῳ. Tzetze Epigramma in sanctam Telephi uxorem, quam Nireus in campo Mysiae interfecit. Distichon videlicet hexameter his verbis:

Μύσιον ἀμπεδίον καλῆς ἐφύπερθε κολώνης

Δουρὶ κλυτῆς ἱεράς τὸδ' εἶμα καλὸν ἐτέτυκτο.

Alterum Epigramma huic assimile retulimus *pag. 112. col. 1.* Auctoris nomine destitutum, et Hexametri vice Pentametro præditum. Quare totum hoc, discriminis exhibendi gratiâ, visum est transcribere. Id verò neque in *Anthologiâ Planudeâ*, ejusque *Appendice*, neque in *Cephaleâ*, neque inter ipsius *Joannis Tzetze* carmina reperias.

129. Ἐπίγραμμα ἐπὶ τῇ εἰκόνι τοῦ πεισιγράτου. Epigramma inscriptum in imagine Pisistrati. Hexastichon, quod in *Anthologiâ Planudeâ* legitur *Lib. IV. Cap. IV.* Sed admonendus Lector est, priores quatuor Versus hîc nulla divisione prosaicum in morem esse descriptos; ad hæc Mstum Epigramma nonnullis vocibus ab excuso discrepare; siquidem

Primo versu ἐξεδίωξε præfert ἐξεκύλισε;

Secundo Ερεχθῆος pro Ερεχθειδῶν;

Tertio βουλαῖς pro βουλή;

Quarto ἐπακίσαμεν pro ἀπακίσαμεν.

Τοῦ φιλῆ πρὸς τὸν κοῖστορα τὸν ἄζυμ' ἀλγούνητα τὸν πόδα. Phile ad Coestorem * * *

pede ægrotantem. Tetrastichon jambicum:

Τοῦ σου ποδὸς τὸ τραῦμα θαυμαστὴ φύσις
 Τὴν τῆς ἐμῆς ἐπληξέ καρδίας βάσιν·
 Οὐκοῦν πάλιν βιάδιζε βαννὺς τὴν φύσιν,
 Μὴ πῶς τὸν ἀρτίποιον με χολὸν δείκνυς :-

Is Phile videtur esse Manuel Phile, cuius multa extant Carmina et impressa, et Msta.

Μαξίμου τοῦ πλανοῦδι ἔπαινος εἰς πτολεμαῖον. Maximi Planudis laus Ptolemæi (Geographi scilicet). Versus sunt heroici XLVII. qui extant in Bibliothecæ Coislinianæ Cod. CCLV. atque in ejus Catalogi pag. 520. memorantur. Hos quidem cum ineditos, tum lectu dignos ratus, hoc loco apponam.

Μαξίμου τοῦ Πλανοῦδι ἔπαινος
 εἰς Πτολεμαῖον.

Θᾶμα μέγα χθόνιο περίτροχον ἀντυγα κόσμου.
 Πῶς σοφίη Πτολεμαῖος ἴσῳ ὄψιν ἤγαγε πᾶσαν.
 Ως εἰ τις μίαν ἐγραφεὶν ἐν πινάκῃσι πολύχην.
 Οὐ μὲν ἐγὼ πειῦτον ἴδον ποτὲ πέπλον ἀθῆνης
 Δαίδαλα πάντα φερόντα πολὺ χροα καὶ χατὰ κό-
 Οἶνον τὴν δ' ἐνόησα γεωγραφίην ἐρατεινήν· (σμον
 Εὐέστον· εὐχατάμικτον ἀληθῆα μάρτυσι πολλοῖς
 Τοὶ πολλῶν μερόπων ἴδον ἄγεα καὶ νόον ἔχον·
 Καὶ φροσεν· λιβάσι μὲν, ἰδὼν λειμῶνά τις ἦδη
 Εἰ ὄρνιθις βριθοῦσα μετ' ἀνθεσι τέρψιμεν ὅσπερ
 Καὶ κραδίην ἐχάρη μέγα θαύματι κέρσας.
 Ἀλλ' οὐδ' ἐν μετοπίσῃεν ἐκείθεν ἐδρέφατο κέρδ' ὄ.
 Εἰ δέ τις ὄμμα βάλλῃσι νόον περ ἔργον ἐρείσας
 Τῆδε γεωγραφίη, τάχ' ἂν μεμφαίτο ἑαυτῷ·
 Ἀμφ' ὀλιγα χαμάτω γὰρ ὄλις ἀνεμάξατο γαίης·
 Σχῆμα θεσπῆ· χ.σ.ιας τ' ἀλλήλων χαρὶς ἐκάστου·
 Καὶ ποταμῶν πορὸς ἑσπερίων πλῆθον ὄρεων τε κελεύθους·
 Εθῆρα θ' ὅσα νέμοιτο, καὶ ἀμφιτρίτη μετὰ νήσων·
 Ἐν δὲ πῆ ἐξέρεω· πᾶς δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῆσι
 Μῖσε παρὰ πλῆξῃε πῶσις ὄνομα σεμνόν.
 Αἶθε μὲν ὠκεανοῖο βαθὺν ῥόον ἐνθάδε λεύσσης
 Γῆν μετροῦντα πορὸς ἅσασαν ἀπειρεσίησιν ἔρωαῖς.
 Κλέπῃεν ἀτρεκίην γὰρ αἰεὶ φιλέουσι ποικίλ'·
 Ψευδαλέοις ἐπέεσι καὶ ἀλλοκότοις ἐνὶ μύθοις.
 Ἰσορίη σὺ δὲ μόνη πειθεο μοι Πτολεμαίου
 Ὅτι καὶ ἀξιοπύτος ἀνὴρ πορὸς ἀφ' ἑσπερίων αὐτῶν·
 Οὐδὲ μὴν οὐδαμῶθεν διουσίω αὐτὸς εἶσκω·
 Τῶνδε μὲν οὖν ἄλις, ἔργον ἀτὰρ τόδε τιλίκον οἶον
 Νηρίθμοις ἐτέεσι κεκάθμενον οὐ ποτ' ἔραστοῦ,
 Ἐμμορεν· ὃς φιλόκαλον ἔχον κέαρ ἐς φάος αὐτὸ
 Ἦσι φιλοφροσύνησιν ἐφαρρηθήτη πορὸς ἐγγυεῖν·
 Ἀλλὰ θεοσέπιοιο μένος μεγάλου βασιλῆος
 Ἀνδρονίκου ῥωμαίων ἡγήτηρος ἐγαυοῦ
 Οἶον ἀνέπλασεν ἀντις ἐλευθερίησι λογισμῶν
 Κάρτα φιλορρώματος ἀνακτορέης τύπον ἐκούς

Εοσυτο· καὶ πορὸς ἀφ' ἑσπερίων αὐτῶν·
 Ποιμένα τὸν πόλις ἔχεν ἀλεξάνδροιο θεουδῆ
 Οἶα σοφὸν· καὶ τηλεδαπῶν ἐπίτορα χάρων
 Ὅς καὶ τούτου ἔκηπι πόνον ἀνεδέξατο πουλύν·
 Τέγμα δ' ἐπισημαμένως πινυτῶς τ' ἐπεθήκατο τῶδε
 Λιασόμενος βασιλῆα θεὸν πάλιν οὐρία γαίης
 Ῥωμαίων πλατύναμ' ἅ τ' ἐνὶ πορὸς ἐσπερίων βασιλευσιν.
 Ἀλλὰ σὺ χαῖρε μέγα κράτος ἔξοχον αὐσονίηων
 Ἀγλαίη χαρίτων· φιλήη τε κεκάσμενε μουσῶν·
 Ὅτι χρονοῖς σοῖς ἔργον τιλίκον ἐξεφάνθη·
 Σπουδὴ ἡμετέρη· καὶ σοὶ κλῆρος ἔσεται ἀμεί·
 Καὶ χάρις ὀμυγόνοισι μετ' ἀνδράσιν εἴνεχα τοῖο.

130. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτόν. Ejusdem in eundem. Tristichon hexametrum, quod ut ejusdem argumenti, lubenter etiam transcripsero. Sic autem habet:

Εἰς πόλον εἰ γαίην ἴδης ἅμα πάντα δοκέεις,
 Εἰς χθόνα δ' οὐρανὸν εἰσαναβάς ἅμα πᾶσαν ἂν
 εἶδες
 Νῦν οὖν πᾶσαν ὄρων ἅμα γῆν ἔμεν ἐς πόλον
 οἴου :-

Τοῦ αὐτοῦ εἰς φιλαυθρόπινόν τινα εὐγενῆ. Ejusdem in humanum quemdam Nobilem. Carmen elegiacum, XXI. solummodò versibus constans; primo enim Hexametro deficitur; adeoque ab hoc incipit Pentametro:

Ω τύπε σωφροσύνης χάρματα εἶο γάμων.
 In hunc verò desinit:
 Γῆραν εὐτυχέως οὐράνιον τε λάχος :-
 De tali Poematio nullam uspiam inveni mentionem.

Eod. averso. Ἐπίγραμμα ἀεισιτέλους ἐλεγείον ἐν ναῶ τῆς κορίνθου. Epigramma Aristotelis elegiacum in templo Corinthi. Tetrastichon.

Ἄδ' ὑπὲρ ἑλλήνων τε καὶ ἀγαμέμαχων πολιητῶν
 Ἐξασαν εὐχόμενοι κύρωδι δαμνοία·
 Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐβούλετο δι' ἀφροδίτα
 Μήδους ἐλλάνων ἀκρόπολιν δόμενα :-

Εὐμήλου ποιητοῦ περὶ τοῦ ἀήτου. Eumeli Poetae de Æta. Versus hexametri VIII. in hunc modum:

Ἀλλ' ὅτε δ' ἀήτης καὶ ἀλωεύς ἐγένοντο
 Ἡλίου τε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἀνδία χάρην
 Δάσσατο παισὶν εἰς ὑπερίονος ἀγλαδὸς υἱός.
 Ἦν μὲν ἔχ' ἀσωπὸς, ταύτην πόρε δειφ' ἀλωεῖ.
 Ἦν δ' ἐφύρην κτεάτεσσιν ἀήτη δῶκεν ἅπασαν.
 Αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼν βουῶν παρέδωκε φυλάσσειν
 Εἰγόκεν αὐτὸς ἴκετ' ἢ ἐξ αὐτοῖο πῆς ἄλλ' ὄ.
 Πᾶς υἱῶν ὃδ' ἴκετο κολχίδα γαῖαν.

Omnes hi Versus in Msto citra divisionem prosario more descripti sunt. In pro-

stre-

stremo unus deficit pes. Subjicitur demum hujusmodi Nota: *Βουωδὸς δ' ἔρμου καὶ νόμφης πινὸς παῖς*, id est: *Bonus Mercurii et Nymphæ cujusdam filius.*

Hoc nimirum est *Eumeli Corinthi* Poetæ, cujus *Poemata* intercidere, Fragmentum.

Αεισιφάνους ἐκ τῆς τρίτης. Aristophanis ex *Tertia* (Comœdia, nempe *Ranis*). Fragmentum incipiens: *Τῶτα γὰρ ἀνδρας χεῖρ ποιητὰς ἐπασιεῖν.*

Εἰς κολοσσὸν τῆς ρόδου. In Colossum Rhodii. Tetrastichon elegiacum hujusmodi:

Αὐτῷ σοὶ πρὸς ὄλυμπον ἐμακύναντο * κολοσσὸν
Τόνδε ρόδου ναέται δωρίδες ἠέλιε
Χάλκεον ἠνίχα κῦμα χετευγάζαντες ἐνιοῦς
Ἐστῆσαν πάτραν δυσμενέων ἐνάροισ.

* Pro ἐμακύναντο legendum videtur ἐμικύναντο à verbo *Μικύνω* *prolongo, produco, extendo.*

Εἰς βᾶκχον. In Bacchum. Tristichon hexametrum incipiens: *Αἰγυπλίαν ὄσιεις ἐγὼ,* quod *pag. 112. col. 1.* transcriptum est.

131. Τοῦ προχοπίου σοφιστοῦ γάζης μονοδία εἰς τὴν ἀγίαν σοφίαν πεσοῦσαν ὑπὸ σεισμοῦ. *Procopii Sophistæ Gazæi Monodia in Sanctam Sophiam terremotu collapsam.*

Hæc *Procopii* Monodia, sive Lamentatio censenda est inedita perinde ac cæteræ ejusdem *Orationes* à *Photio* laudatæ, quas ne extare quidem putat *Fabricius Biblioth. Græca Vol. VI. pag. 259.* Quamobrem raro prorsus et singulari munere *Græcanicæ Παιδοῦς cultores affecturus videor, si Sophistæ disertissimi Orationem, è tumulto, quo Fabricius universas condidit, excitatam, protulerim. Ipsam verò jam superstitem, jam incolumem aspice.*

Προχοπίου σοφιστοῦ γάζης
μονοδία εἰς τὴν ἀγίαν σοφίαν
πεσοῦσαν ὑπὸ σεισμοῦ:

Ἦν ἄρα καὶ συμφορὰ συμφορᾶς καὶ πάθος πάθους καὶ λύπη λύπης καὶ οἰμωγὴ οἰμωγῆς καὶ θρήνος θρήνου μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος· καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν παθημάτων ὅσα καὶ βίβλοι καὶ μνήμα φέρουσι· πόλεων κατασκαφᾶς· ναῶν ἐρημώσεις· οἰκιῶν ἐρειπώσεις· ἀγαλμάτων συμπτώσεις· μεταναστάσεις· ἐπαγωγὰς ἀχμαλωσίας ἐγκαιμέν τε καὶ οἶδαμεν· εἶδμεν τε ἅ οὐκ ἂν ἠλπίσασμεν· οὐκ ἂν προσεδοκίησαμεν· οὐκ ἂν εἰς νοῦν ποτε ἀνετυπώσαμεν· καὶ οὐ μείζον οὐκ ἦν κακὸν ἢ ἰδεῖν ἢ ἀκοῦσαι· καὶ οὐ καταποθανεῖν πᾶς ἂν κῆξατο· τί τοῦτο· τὸν κόσμον ἡμῶν· τὸν οὐρανὸν ἡμῶν· τὸν ἥλιον· τὴν σελήνην· τὴν καταφυ-

γὴν· τὴν ἐλπίδα· τὴν μόνην ψυχολογίαν· τὴν μόνην ἀντίληψιν· τὸ ἔρεισμα· τὸ ἰλαστήριον· τὸν περικαλὴ ναὸν· τὸν ἀσύγκριτον οἶκον ὃν ἠκοδόμησεν ἡ σοφία ἐπὶ τῷ ἑαυτῆς ὀνόματι· καὶ ὡς ἰσχυρῶς τοὺς ἑσπᾶς φύλους σκείνοισ· ὑπερ οὐ καὶ τὰ ἑαυτῆς ἔσφαξε θύματα· καὶ τὸν κρατῆρα ἐκέρρασεν· ὡς τοῦ πάθους· ὡς τῆς συμφορᾶς· ὡς τοῦ μεγέθους τῶν κακῶν· ὡς τῆς ἰλιάδος. τίς οὐκ ἂν καὶ τὴν γλώσσαν ἐνδάκοι ὡς τε μὲν ἀπῆν· τίς οὐκ ἂν ἐκὼν ἀποπνιγείη πρὶν ἐκλαλῆσαι τοῦτον ἐκείνον ὃν ὁ θεὸς ἐξελέξατο· ὡς ἐπεφοίτα· ὡς μᾶλλον εἰπῆν ἐνεδήμει· ὡς ἠρέσειετο· ὡς ἐπετέρπετο· εἰς ὃν ἀπέκειτο τὰ πιμώτατα· τὸ μύρον· τὸ χρῆσμα· τὸ βασιλικὸν λέγω· καὶ τὸ ἱερατικὸν· εἶπω τὸ παράδοξον τὸ τοῦ χρυσίου σᾶμα καὶ αἷμα. ἐν ᾧ ἐθύετο οὗτος, τίς εἰπῆν πολμήσει τὸ γερονός· τίς ἐνέγκοι ψυχὴν προσενεγκεῖν τὴν φανήν· οὗτος δῶνυμος· ὁ περὶβόητος· ὁ ἀσυλος ἐπέσει οἶμα· ἐπέσει σεισμῷ κλονηθεὶς καὶ βρασιμῷ γῆς τιναχθεὶς· καὶ ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, οὐκ ἠδέσθη σε ἄρα· οὐκ ἐλέησε πίσωπνιτα· πρὸς σε γὰρ ὁ λόγος ναὸς τοῦ θεοῦ· καὶ χῶμα γινόμενον καὶ διαλυόμενον· καὶ κονιορτὸν πρὸς αὐτὴν πάλιν αἰρόμενον καὶ ἀναφερόμενον οὐκ ἐπεστράφη· οὐδὲ χεπενύγη ἐπὶ σε ὁ εὐσπλαγχνος· ἄθυτος δὲ ἔσται καὶ ἀκαλλιέργητος· καὶ διαμενεῖ ἀμελώδητος· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπαθέ τι ἐπὶ τῇ συντελεσῆ σου· ἀλλ' ἔθηκε τὸ πρὸσωπον αὐτοῦ ὡς σφραγῆν πέτραν· ἵν' ἰδῆ καὶ αὐτὸ εἰ καὶ νῦν ὡς εἰοικεν ἐπιλέλησται· ἵν' ἀνθρωπίνως εἶπω καὶ περιπαθῶς ὡς ἀνθρωπός τε ἐγένετο· καὶ τὰ σωματικά ἀνεδέξατο· ὑμεῖς δὲ ὡς υἱοὶ σιῶν οἱ τίμιοι καὶ ἀνπιθέμενοι χρυσίῳ· οἱ λειτουργοὶ καὶ ἱερεῖς καὶ θύται τοῦ μεγάλου καὶ κεινοῦ θύματος· καὶ εἰ τι ἔτερον ἐν διακόνοις καὶ ὑποδιακόνοις· καὶ τοῖς ἀγροῦσι τὰ σκεύη καὶ καθαίρουσι· καὶ μελουρητοῖς καὶ ὑμνωδοῖς καὶ ψάλταις συστημα τε καὶ πλήρωμα. οὐδὲ ὡς ἱερεμίας φησὶ τρυφεροὶ τε καὶ κακῶν ἀπαθεῖς· καὶ τὰς ὑψώσεις τοῦ θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι περιφέροντες· πῶς νῦν μετετέθεισθε· πῶς ἀθροίζεσθε· πῶς ἐστράφη ἡ χαρὰ ἡμῶν εἰς πρῶθος· πῶς αἱ ἐσφραγῆ εἰς θρήνοισ· οὐ καλὸν ἦν ἡμῖν καὶ ὅσιον ὡς καὶ ἐμοὶ ἔδοξε καὶ πᾶσι καταποθανεῖν, ἢ συναποθανεῖν τῷ πτώματι· ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς ζῆν ἡμῖν ἔδωκε καὶ ἐγκατάλειμμα ἡμῖν ὑμᾶς ὑπελείπετο, ζῆτῶ πῶς τὸ ἱερὸν ὑμῶν κάθηται νῦν ἢ ἴσαται σεμνολόγημα· πῶς ἢ σύνοδος· πῶς ἢ συνέλευσις· πῶς ἢ συζητήσις τῶν γραφικῶν ρητῶν τι περὶ τῆς συμφορᾶς ἐκείνης φιλοσοφεῖτε· περὶ εὐδοκίσεως· περὶ παραχώρησεως· περὶ οἰκονομίας· περὶ τῶν ἀνεφίκτων χειμάτων· εἰ τις ἐδόθη ὑμῖν ἢ ἀπεκαλύφθη λόγος· εἶπατε καὶ ἡμῖν· καὶ μὴ ἐάσητε μόνω τῷ ἀποσάσματι τοῦ ἱεροῦ ὑμῶν καταποθανεῖν· οὐκ ἔστι ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ λέγων ἄρχων ἢ προσφῆτης ἢ ἠγούμενος· οὐδὲ ὀλοκαύτωσις· οὐ-